Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

សំយុត្តនិកាយោ

មហាវគ្គោ

១។ មគ្គសំយុត្តំ

១។ អវិជ្ជាវគ្គោ

១។ អវិជ្ជាសុត្តំ

១។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ។ “ភទន្តេ”តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“អវិជ្ជា, ភិក្ខវេ, បុព្ពង្គមា អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា, អន្វទេវ [អនុទេវ (សី។ បី។ ក។)] អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ អវិជ្ជាគតស្ស, ភិក្ខវេ, អវិទ្ទសុនោ មិច្ឆាទិដ្ឋិ បហោតិ; មិច្ឆាទិដ្ឋិស្ស មិច្ឆាសង្កប្បោ បហោតិ; មិច្ឆាសង្កប្បស្ស មិច្ឆាវាចា បហោតិ; មិច្ឆាវាចស្ស មិច្ឆាកម្មន្តោ បហោតិ; មិច្ឆាកម្មន្តស្ស មិច្ឆាអាជីវោ បហោតិ; មិច្ឆាអាជីវស្ស មិច្ឆាវាយាមោ បហោតិ; មិច្ឆាវាយាមស្ស មិច្ឆាសតិ បហោតិ; មិច្ឆាសតិស្ស មិច្ឆាសមាធិ បហោតិ។

“វិជ្ជា ច ខោ, ភិក្ខវេ, បុព្ពង្គមា កុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា, អន្វទេវ ហិរោត្តប្បំ។ វិជ្ជាគតស្ស, ភិក្ខវេ , វិទ្ទសុនោ សម្មាទិដ្ឋិ បហោតិ; សម្មាទិដ្ឋិស្ស សម្មាសង្កប្បោ បហោតិ; សម្មាសង្កប្បស្ស សម្មាវាចា បហោតិ; សម្មាវាចស្ស សម្មាកម្មន្តោ បហោតិ; សម្មាកម្មន្តស្ស សម្មាអាជីវោ បហោតិ; សម្មាអាជីវស្ស សម្មាវាយាមោ បហោតិ; សម្មាវាយាមស្ស សម្មាសតិ បហោតិ; សម្មាសតិស្ស សម្មាសមាធិ បហោតី”តិ។ បឋមំ។

២។ ឧបឌ្ឍសុត្តំ

២។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ នគរកំ នាម [នាគរកំ នាម (សី។), សក្ករំ នាម (ស្យា។ ក។)] សក្យានំ និគមោ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឧបឌ្ឍមិទំ, ភន្តេ, ព្រហ្មចរិយំ, យទិទំ – កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា”តិ។

“មា ហេវំ, អានន្ទ, មា ហេវំ, អានន្ទ! សកលមេវិទំ, អានន្ទ, ព្រហ្មចរិយំ, យទិទំ – កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ, អានន្ទ, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្បវង្កស្ស – អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតិ។

“កថញ្ចានន្ទ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ? ឥធានន្ទ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ; សម្មាសង្កប្បំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ...បេ... សម្មាវាចំ ភាវេតិ ...បេ... សម្មាកម្មន្តំ ភាវេតិ...បេ... សម្មាអាជីវំ ភាវេតិ...បេ... សម្មាវាយាមំ ភាវេតិ...បេ... សម្មាសតឹ ភាវេតិ...បេ... សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ។ ឯវំ ខោ, អានន្ទ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ។

“តទមិនាបេតំ , អានន្ទ, បរិយាយេន វេទិតព្ពំ យថា សកលមេវិទំ ព្រហ្មចរិយំ, យទិទំ – កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា។ មមញ្ហិ, អានន្ទ, កល្យាណមិត្តំ អាគម្ម ជាតិធម្មា សត្តា ជាតិយា បរិមុច្ចន្តិ; ជរាធម្មា សត្តា ជរាយ បរិមុច្ចន្តិ; មរណធម្មា សត្តា មរណេន បរិមុច្ចន្តិ; សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសធម្មា សត្តា សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសេហិ បរិមុច្ចន្តិ។ ឥមិនា ខោ ឯតំ, អានន្ទ, បរិយាយេន វេទិតព្ពំ យថា សកលមេវិទំ ព្រហ្មចរិយំ, យទិទំ – កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ សារិបុត្តសុត្តំ

៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សកលមិទំ, ភន្តេ, ព្រហ្មចរិយំ, យទិទំ – កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា”តិ។

“សាធុ សាធុ, សារិបុត្ត! សកលមិទំ, សារិបុត្ត, ព្រហ្មចរិយំ, យទិទំ – កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ, សារិបុត្ត, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្បវង្កស្ស – អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតិ។ កថញ្ច, សារិបុត្ត, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ

ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ?

“ᩍᨵ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ…ᨸᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩈᩉᩣᨿᩮᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩈᨾ᩠ᨸᩅᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᨲᨴᨾᩥᨶᩣᨸᩮᨲᩴ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨿᨳᩣ ᩈᨠᩃᨾᩥᨴᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩈᩉᩣᨿᨲᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩈᨾ᩠ᨸᩅᨦ᩠ᨠᨲᩣ᪨ ᨾᨾᨬ᩠ᩉᩥ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨩᩣᨲᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ; ᨩᩁᩣᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨩᩁᩣᨿ ᨸᩁᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ; ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩁᨱᩮᨶ ᨸᩁᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ; ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩩᨸᩣᨿᩣᩈᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩴ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨿᨳᩣ ᩈᨠᩃᨾᩥᨴᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩈᩉᩣᨿᨲᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩈᨾ᩠ᨸᩅᨦ᩠ᨠᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪄᪨ ᨩᩣᨱᩩᩔᩮᩣᨱᩥᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪄᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩤᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨾᩣᨴᩣᨿ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨸᩣᩅᩥᩈᩥ᪨ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨩᩣᨱᩩᩔᩮᩣᨱᩥᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᨲᩮᨶ ᩅᩊᩅᩣᨽᩥᩁᨳᩮᨶ [ᩅᩊᨽᩦᩁᨳᩮᨶ (ᩈᩦ᪨)] ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨿᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᨲᩣ ᩈᩩᨴᩴ ᩋᩔᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᨲᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣ, ᩈᩮᨲᩮᩣ ᩁᨳᩮᩣ, ᩈᩮᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩣ, ᩈᩮᨲᩣ ᩁᩈ᩠ᨾᩥᨿᩮᩣ, ᩈᩮᨲᩣ ᨸᨲᩮᩣᨴᩃᨭ᩠ᨮᩥ, ᩈᩮᨲᩴ ᨨᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᩮᨲᩴ ᩏᨱ᩠ᩉᩦᩈᩴ, ᩈᩮᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ, ᩈᩮᨲᩣ ᩏᨸᩣᩉᨶᩣ, ᩈᩮᨲᩣᨿ ᩈᩩᨴᩴ ᩅᩣᩃᨻᩦᨩᨶᩥᨿᩣ ᨻᩦᨩᩦᨿᨲᩥ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨩᨶᩮᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – “ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩴ ᩅᨲ, ᨽᩮᩣ, ᨿᩣᨶᩴ! ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨿᩣᨶᩁᩪᨸᩴ ᩅᨲ, ᨽᩮᩣ”ᨲᩥ!!

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᩍᨵᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨾᩣᨴᩣᨿ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨸᩣᩅᩥᩈᩥᩴ᪨ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩴ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨩᩣᨱᩩᩔᩮᩣᨱᩥᩴ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᨲᩮᨶ ᩅᩊᩅᩣᨽᩥᩁᨳᩮᨶ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨿᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᨲᩣ ᩈᩩᨴᩴ ᩋᩔᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᨲᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣ, ᩈᩮᨲᩮᩣ ᩁᨳᩮᩣ, ᩈᩮᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩣ, ᩈᩮᨲᩣ ᩁᩈ᩠ᨾᩥᨿᩮᩣ, ᩈᩮᨲᩣ ᨸᨲᩮᩣᨴᩃᨭ᩠ᨮᩥ, ᩈᩮᨲᩴ ᨨᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᩮᨲᩴ ᩏᨱ᩠ᩉᩦᩈᩴ, ᩈᩮᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ, ᩈᩮᨲᩣ ᩏᨸᩣᩉᨶᩣ, ᩈᩮᨲᩣᨿ ᩈᩩᨴᩴ ᩅᩣᩃᨻᩦᨩᨶᩥᨿᩣ ᨻᩦᨩᩦᨿᨲᩥ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨩᨶᩮᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – ‘ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩴ ᩅᨲ, ᨽᩮᩣ, ᨿᩣᨶᩴ! ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨿᩣᨶᩁᩪᨸᩴ ᩅᨲ, ᨽᩮᩣ’ᨲᩥ!! ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨿᩣᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ?

“សក្កា , អានន្ទា”តិ ភគវា អវោច – “ឥមស្សេវ ខោ ឯតំ, អានន្ទ, អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស អធិវចនំ – ‘ព្រហ្មយានំ’ ឥតិបិ, ‘ធម្មយានំ’ ឥតិបិ, ‘អនុត្តរោ សង្គាមវិជយោ’ ឥតិបី”តិ។

“សម្មាទិដ្ឋិ, អានន្ទ, ភាវិតា ពហុលីកតា រាគវិនយបរិយោសានា ហោតិ, ទោសវិនយបរិយោសានា ហោតិ, មោហវិនយបរិយោសានា ហោតិ។ សម្មាសង្កប្បោ, អានន្ទ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ, ទោសវិនយបរិយោសានោ ហោតិ, មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ។ សម្មាវាចា, អានន្ទ, ភាវិតា ពហុលីកតា រាគវិនយបរិយោសានា ហោតិ, ទោស…បេ… មោហវិនយបរិយោសានា ហោតិ។ សម្មាកម្មន្តោ, អានន្ទ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ, ទោស… មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ។ សម្មាអាជីវោ, អានន្ទ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ, ទោស… មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ។ សម្មាវាយាមោ, អានន្ទ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ, ទោស… មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ។ សម្មាសតិ, អានន្ទ, ភាវិតា ពហុលីកតា រាគវិនយបរិយោសានា ហោតិ, ទោស… មោហវិនយបរិយោសានា ហោតិ។ សម្មាសមាធិ, អានន្ទ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ, ទោស… មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ។

“ឥមិនា ខោ ឯតំ, អានន្ទ, បរិយាយេន វេទិតព្ពំ យថា ឥមស្សេវេតំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស អធិវចនំ – ‘ព្រហ្មយានំ’ ឥតិបិ, ‘ធម្មយានំ’ ឥតិបិ, ‘អនុត្តរោ សង្គាមវិជយោ’ ឥតិបី”តិ។ ឥទមវោច ភគវា។ ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“យស្ស សទ្ធា ច បញ្ញា ច, ធម្មា យុត្តា សទា ធុរំ;

ហិរី ឦសា មនោ យោត្តំ, សតិ អារក្ខសារថិ។

“រថោ សីលបរិក្ខារោ, ឈានក្ខោ ចក្កវីរិយោ;

ឧបេក្ខា ធុរសមាធិ, អនិច្ឆា បរិវារណំ។

“អព្យាបាទោ អវិហិំសា, វិវេកោ យស្ស អាវុធំ;

តិតិក្ខា ចម្មសន្នាហោ [ចម្មសន្នាហោ (សី។)], យោគក្ខេមាយ វត្តតិ។

“ឯតទត្តនិ សម្ភូតំ, ព្រហ្មយានំ អនុត្តរំ;

តិឃ្យត្តិ ឌឹទា លេិកេយ្យា អញ្ញាងត្តុ ឌេឍំ ឌេឍ”ត្តិ៑ ចត្យត្ថិ;

៥៑ កិយត្ថិឃសុត្តំ

៥៑ សាចត្ថិតិងាត៑ អឆ លោ សប្ពហុលា ភិក្ខូ ឈេត ភកចា តេត្យបសង្កមិសុ...ប... ឲកយត្តំ តិសីឌិសុ៑ ឲកយត្តំ តិសិត្នា លោ តេ ភិក្ខូ ភកចត្តំ ឲតងចោត្យុំ –

“ឮឆ តោ, ភត្តេ, អញ្ញាតិត្ថិឃា បរិព្ពាឌកា អស្មេទ្ធិ ឲចំ បុច្ឆត្តិ – ‘កិយត្ថិឃំ, អាចុសោ, សយលោ កោតមេ ព្រហ្មចរិឃំ ចុស្សតី’តិ? ឲចំ បុដ្ឋា យឃំ, ភត្តេ, តេសំ អញ្ញាតិត្ថិឃាតំ បរិព្ពាឌកាតំ ឲចំ ព្យាកេរាយ – ‘ទុក្ខស្ស លោ, អាចុសោ, បរិញ្ញាត្ថំ ភកចតិ ព្រហ្មចរិឃំ ចុស្សតី’តិ៑ កច្ចិ យឃំ, ភត្តេ, ឲចំ បុដ្ឋា ឲចំ ព្យាកេរមាតា ចុត្តចាឌិតោ ចេច ភកចតោ ហោម, ត ច ភកចត្តំ អភូតេត អព្ភាចិក្ខាម, ឆម្មស្ស ចាតុឆម្មំ ព្យាកេរាម, ត ច កោចិ សហឆម្មិកោ ចាឌាតុចាតោ ការេឃ្យាងាតំ អាកច្ឆតី”តិ?

“តក្ឃ តុម្យេ ភិក្ខេច, ឲចំ បុដ្ឋា ឲចំ ព្យាកេរមាតា ចុត្តចាឌិតោ ចេច មេ ហោឆ, ត ច មំ អភូតេត អព្ភាចិក្ខឆ, ឆម្មស្ស ចាតុឆម្មំ ព្យាកេរាឆ, ត ច កោចិ សហឆម្មិកោ ចាឌាតុចាតោ ការេឃ្យាងាតំ អាកច្ឆតិ៑ ទុក្ខស្ស ហិ បរិញ្ញាត្ថំ មយិ ព្រហ្មចរិឃំ ចុស្សតិ៑ សចេ ចោ, ភិក្ខេច, អញ្ញាតិត្ថិឃា បរិព្ពាឌកា ឲចំ បុច្ឆេឃ្យុំ – ‘អត្ថិ បតាចុសោ, មគ្គោ, អត្ថិ បដិបទា ឲតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាឃា’តិ, ឲចំ បុដ្ឋា តុម្យេ ភិក្ខេច, តេសំ អញ្ញាតិត្ថិឃាតំ បរិព្ពាឌកាតំ ឲចំ ព្យាកេរឃ្យាឆ – ‘អត្ថិ លោ, អាចុសោ, មគ្គោ, អត្ថិ បដិបទា ឲតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាឃា’”តិ៑

“កតមោ ច, ភិក្ខេច, មគ្គោ, កតមា បដិបទា ឲតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាឃាតិ? អឃមេច អរិឃោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិឌំ – សម្មាឌិដ្ឋិ...ប... សម្មាសមាឆិ៑ អឃំ, ភិក្ខេច, មគ្គោ, អឃំ បដិបទា ឲតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាឃាតិ៑ ឲចំ បុដ្ឋា តុម្យេ ភិក្ខេច, តេសំ អញ្ញាតិត្ថិឃាតំ បរិព្ពាឌកាតំ ឲចំ ព្យាកេរឃ្យាឆា”តិ៑ បឋមំ៑

៩៑ បឆមអញ្ញាតរភិក្ខុសុត្តំ

៩៑ សាចត្ថិតិងាតំ ៑ អឆ លោ អញ្ញាតរោ ភិក្ខុ ឈេត ភកចា តេត្យបសង្កមិ...ប... ឲកយត្តំ តិសិត្នោ លោ សោ ភិក្ខុ ភកចត្តំ ឲតងចោច – “‘ព្រហ្មចរិឃំ, ព្រហ្មចរិឃ’ត្តិ, ភត្តេ, ចុច្ចតិ៑ កតមំ ត្យ លោ, ភត្តេ, ព្រហ្មចរិឃំ, កតមំ ព្រហ្មចរិឃបរិយោសាត”ត្តិ?

“អឃមេច លោ, ភិក្ខុ, អរិឃោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ព្រហ្មចរិឃំ, សេយ្យថិឌំ – សម្មាឌិដ្ឋិ...ប... សម្មាសមាឆិ ៑ ឃោ លោ, ភិក្ខុ, រាកក្ខឃោ

ᨴᩮᩣᩈᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᨾᩮᩣᩉᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ – ᩍᨴᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪗᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪗᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ…ᨷᩮ… ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“‘ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᩮᩣ’ᨲᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩔ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ – ‘ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᩮᩣ’”ᨲᩥ? “ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ – ‘ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᩮᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “‘ᩋᨾᨲᩴ, ᩋᨾᨲᨶ᩠’ᨲᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨾᨲᩴ, ᨠᨲᨾᩮᩣ ᩋᨾᨲᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ”ᨲᩥ? “ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩁᩣᨣᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᨾᩮᩣᩉᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ – ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨾᨲᩴ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᨾᨲᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ…ᨷᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪘᪨ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪘᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳ, ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨳ; ᨽᩣᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩩᩴ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ? ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ…ᨷᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ? ᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨬᩣᨱᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮ ᨬᩣᨱᩴ , ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨬᩣᨱᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨿᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨿ ᨬᩣᨱᩴ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩣ? ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩣ , ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩣ, ᩋᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩣ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᩮᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣ? ᨿᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᨷᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᨹᩁᩩᩈᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ, ᩈᨾ᩠ᨹᨷ᩠ᨷᩃᩣᨷᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣ᪨

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សម្មាកម្មន្តោ? យា ខោ, ភិក្ខវេ, បាណាតិបាតា វេរមណី, អទិន្នាទានា វេរមណី, អព្រហ្មចរិយា វេរមណី – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សម្មាកម្មន្តោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សម្មាអាជីវោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ មិច្ឆាអាជីវំ បហាយ សម្មាអាជីវេន ជីវិតំ កប្បេតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សម្មាអាជីវោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សម្មាវាយាមោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ, ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ឆន្ទំ ជនេតិ…បេ… អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ…បេ… ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សម្មាវាយាមោ។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, សម្មាសតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សម្មាសតិ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សម្មាសមាធិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរតិ សតោ ច សម្បជានោ, សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ, យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ – ‘ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី’តិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្ពេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សម្មាសមាធី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. សុកសុត្តំ

៩. សាវត្ថិនិទានំ។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សាលិសូកំ វា យវសូកំ វា មិច្ឆាបណិហិតំ ហត្ថេន វា បាទេន វា អក្កន្តំ ហត្ថំ វា បាទំ វា ភិន្ទិស្សតិ [ភេច្ឆតិ (ក។)], លោហិតំ វា ឧប្បាទេស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? មិច្ឆាបណិហិតត្តា, ភិក្ខវេ, សូកស្ស។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, សោ វត ភិក្ខុ មិច្ឆាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា មិច្ឆាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទិស្សតិ, វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ, និព្ពានំ

សន្ធិកទិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ ចិជ្ជតិ៍ តំ កិស្ស ហេតុ? មិដ្ឋាបហិហិតត្តា, ភិក្ខវេ, ឌិដ្ឋិយា៍

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សាលិម្ភំ ចា យចម្ភំ ចា សម្មាបហិហិតំ ហវេត្តុត ចា បរេឆេត ចា អក្កត្ថិ ហត្ថំ ចា បាឌំ ចា ភិន្ទិស្សតិ, លោហិតំ ចា ឧប្បាទេស្សតីតិ – ឋានមេតំ ចិជ្ជតិ៍ តំ កិស្ស ហេតុ? សម្មាបហិហិតត្តា, ភិក្ខវេ , ម្ភកស្ស៍ ឯចមេច ខោ, ភិក្ខវេ, សោ ចត ភិក្ខុ សម្មាបហិហិតាយ ឌិដ្ឋិយា សម្មាបហិហិតាយ មគ្គភាចតាយ អចិជ្ជំ ភិន្ទិស្សតិ, ចិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ, តិព្វាតំ សន្ធិកទិស្សតីតិ – ឋានមេតំ ចិជ្ជតិ៍ តំ កិស្ស ហេតុ? សម្មាបហិហិតត្តា, ភិក្ខវេ, ឌិដ្ឋិយា៍

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាបហិហិតាយ ឌិដ្ឋិយា សម្មាបហិហិតាយ មគ្គភាចតាយ អចិជ្ជំ ភិន្ទតិ, ចិជ្ជំ ឧប្បាទេតិ, តិព្វាតំ សន្ធិកទោតីតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាឌិដ្ឋិំ ភាវេចតិ ចិវេកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោធតិស្សិតំ ចោស្សគ្គបរិណាមិំ…បេ… សម្មាសមាធិំ ភាវេចតិ ចិវេកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោធតិស្សិតំ ចោស្សគ្គបរិណាមិំ ឯចំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាបហិហិតាយ ឌិដ្ឋិយា សម្មាបហិហិតាយ មគ្គភាចតាយ អចិជ្ជំ ភិន្ទតិ, ចិជ្ជំ ឧប្បាទេតិ, តិព្វាតំ សន្ធិកទោតី”តិ៍ តចមំ៍

១០៍ តន្ទិយសុត្តំ

១០៍ សាចត្ថិតិទានំ៍ អថ ខោ តន្ទិយោ បរិព្វាជកោ យេត ភកចា តេតុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភកចតា សទ្ធិំ សម្មោទិ៍ សម្មោទតីយំ កថំ សារណីយំ ចីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ តិសីទិ៍ ឯកមន្តំ តិសិន្តោ ខោ តន្ទិយោ បរិព្វាជកោ ភកចន្តំ ឯតទចោច – “កតិ តុ ខោ, ភោ កោតម, ធម្មា ភាចិតា ពហុលីកតា តិព្វាតគ្គមា ហោន្តិ តិព្វាតបរាយតា តិព្វាតបរិយោសាតា”តិ?

“អដ្ឋិមេ ខោ, តន្ទិយ, ធម្មា ភាចិតា ពហុលីកតា តិព្វាតគ្គមា ហោន្តិ តិព្វាតបរាយតា តិព្វាតបរិយោសាតា៍ កតមេ អដ្ឋ? សេយ្យថិទំ – សម្មាឌិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ៍ ឥមេ ខោ, តន្ទិយ, អដ្ឋ ធម្មា ភាចិតា ពហុលីកតា តិព្វាតគ្គមា ហោន្តិ តិព្វាតបរាយតា តិព្វាតបរិយោសាតា”តិ៍ ឯចំ ចុត្តេ តន្ទិយោ បរិព្វាជកោ ភកចន្តំ ឯតទចោច – “អភិក្កន្តំ , ភោ កោតម, អភិក្កន្តំ, ភោ កោតម …បេ… ឧបាសកំ មំ ភចំ កោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ កត”ន្តិ៍ ឌសមំ៍

អចិជ្ជាចគ្គោ បឋមោ៍

តស្សុទ្ទានំ –

អចិជ្ជា ឧបឌ្ឍញ្ញ, សារិបុត្តោ ច ព្រាហ្មណោ;

កិមត្ថិយោ ច ទ្វេ ភិក្ខូ, វិភង្គោ សូកតិយាតិ ។

១. វិហារវគ្គោ

១. បឋមវិហារសុត្តំ

១១. សាវត្ថិនិទានំ ។ “ឥច្ឆាមហំ, ភិក្ខវេ, អឌ្ឍមាសំ បដិសល្លិយិតុំ ។ នម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្វោ, អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនា”តិ ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា នាស្សុធ កោចិ ភគវន្តំ ឧបសង្កមតិ, អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេន ។

អថ ខោ ភគវា តស្ស អឌ្ឍមាសស្ស អច្ចយេន បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “យេន ស្វាហំ, ភិក្ខវេ, វិហារេន បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ វិហរាមិ, តស្ស បទេសេន វិហាសិំ ។ សោ ឯវំ បជានាមិ – ‘មិច្ឆាទិដ្ឋិបច្ចយាបិ វេទយិតំ; សម្មាទិដ្ឋិបច្ចយាបិ វេទយិតំ...បេ... មិច្ឆាសមាធិបច្ចយាបិ វេទយិតំ; សម្មាសមាធិបច្ចយាបិ វេទយិតំ; ឆន្ទបច្ចយាបិ វេទយិតំ; វិតក្កបច្ចយាបិ វេទយិតំ; សញ្ញាបច្ចយាបិ វេទយិតំ; ឆន្ទោ ច អវូបសន្តោ ហោតិ, វិតក្កោ ច អវូបសន្តោ ហោតិ, សញ្ញា ច អវូបសន្តា ហោតិ, តប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ; ឆន្ទោ ច វូបសន្តោ ហោតិ, វិតក្កោ ច វូបសន្តោ ហោតិ, សញ្ញា ច វូបសន្តា ហោតិ, តប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ; អប្បត្តស្ស បត្តិយា អត្ថិ អាយាមំ [វាយាមំ (សី. ស្យា.)], តស្មិម្បិ ឋានេ អនុប្បត្តេ តប្បច្ចយាបិ វេទយិត”’ន្តិ ។ បឋមំ ។

២. ទុតិយវិហារសុត្តំ

១២. សាវត្ថិនិទានំ ។ “ឥច្ឆាមហំ, ភិក្ខវេ, តេមាសំ បដិសល្លិយិតុំ ។ នម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្វោ, អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនា”តិ ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា នាស្សុធ កោចិ ភគវន្តំ ឧបសង្កមតិ, អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេន ។

អថ ខោ ភគវា តស្ស តេមាសស្ស អច្ចយេន បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “យេន ស្វាហំ, ភិក្ខវេ, វិហារេន បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ វិហរាមិ, តស្ស បទេសេន វិហាសិំ ។ សោ ឯវំ បជានាមិ – ‘មិច្ឆាទិដ្ឋិបច្ចយាបិ វេទយិតំ; មិច្ឆាទិដ្ឋិវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ; សម្មាទិដ្ឋិបច្ចយាបិ វេទយិតំ; សម្មាទិដ្ឋិវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ...បេ... មិច្ឆាសមាធិបច្ចយាបិ វេទយិតំ; មិច្ឆាសមាធិវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ, សម្មាសមាធិបច្ចយាបិ វេទយិតំ; សម្មាសមាធិវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ; ឆន្ទបច្ចយាបិ វេទយិតំ; ឆន្ទវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ; វិតក្កបច្ចយាបិ វេទយិតំ; វិតក្កវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ; សញ្ញាបច្ចយាបិ វេទយិតំ; សញ្ញាវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ; ឆន្ទោ ច អវូបសន្តោ ហោតិ, វិតក្កោ ច អវូបសន្តោ ហោតិ, សញ្ញា ច អវូបសន្តា ហោតិ, តប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ; ឆន្ទោ ច វូបសន្តោ ហោតិ , វិតក្កោ ច វូបសន្តោ ហោតិ, សញ្ញា ច វូបសន្តា ហោតិ, តប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ; អប្បត្តស្ស បត្តិយា អត្ថិ អាយាមំ [វាយាមំ (សី. ស្យា.)], តស្មិម្បិ ឋានេ អនុប្បត្តេ តប្បច្ចយាបិ វេទយិត”’ន្តិ ។ ទុតិយំ ។

៣. សេក្ខសុត្តំ

១៣. សាវត្ថិនិទានំ. អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘សេក្ខោ, សេក្ខោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ. កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, សេក្ខោ ហោតី”តិ?

“ឥធ, ភិក្ខុ, សេក្ខាយ សម្មាទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ ហោតិ...បេ... សេក្ខេន សម្មាសមាធិនា សមន្នាគតោ ហោតិ. ឯត្តាវតា ខោ, ភិក្ខុ, សេក្ខោ ហោតី”តិ. តតិយំ.

៤. បឋមឧប្បាទសុត្តំ

១៤. សាវត្ថិនិទានំ. “អដ្ឋិមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស. កតមេ អដ្ឋ? សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សា”តិ. ចតុត្ថំ.

៥. ទុតិយឧប្បាទសុត្តំ

១៥. សាវត្ថិនិទានំ. “អដ្ឋិមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា. កតមេ អដ្ឋ? សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា”តិ. បញ្ចមំ.

៦. បឋមបរិសុទ្ធសុត្តំ

១៦. សាវត្ថិនិទានំ. “អដ្ឋិមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស. កតមេ អដ្ឋ? សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សា”តិ. ឆដ្ឋំ.

៧. ទុតិយបរិសុទ្ធសុត្តំ

១៧. សាវត្ថិនិទានំ. “អដ្ឋិមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា. កតមេ អដ្ឋ? សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា”តិ. សត្តមំ.

៨. បឋមកុក្កុដារាមសុត្តំ

១៨. ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច អានន្ទោ អាយស្មា ច ភទ្ទោ បាដលិបុត្តេ វិហរន្តិ កុក្កុដារាមេ. អថ ខោ អាយស្មា ភទ្ទោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អានន្ទេន សទ្ធិំ សម្មោទិ. សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ. ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ភទ្ទោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច –

“'អព្រហ្មចរិយំ, អព្រហ្មចរិយ'ន្តិ, អាវុសោ អានន្ទ, វុច្ចតិ. កតមំ នុ ខោ, អាវុសោ, អព្រហ្មចរិយ”ន្តិ? “សាធុ សាធុ, អាវុសោ ភទ្ទ! ភទ្ទកោ ខោ តេ, អាវុសោ ភទ្ទ, ឧម្មង្គោ, ភទ្ទកំ បដិភានំ, កល្យាណី បរិបុច្ឆា. ឯវញ្ហិ ត្វំ, អាវុសោ ភទ្ទ, បុច្ឆសិ – 'អព្រហ្មចរិយំ, អព្រហ្មចរិយន្តិ, អាវុសោ អានន្ទ, វុច្ចតិ. កតមំ នុ ខោ, អាវុសោ, អព្រហ្មចរិយ'”ន្តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ. “អយមេវ ខោ , អាវុសោ, អដ្ឋង្គិកោ មិច្ឆាមគ្គោ អព្រហ្មចរិយំ, សេយ្យថិទំ – មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... មិច្ឆាសមាធី”តិ. អដ្ឋមំ.

៩. ទុតិយកុក្កុដារាមសុត្តំ

១៩. បាដលិបុត្តនិទានំ. “'ព្រហ្មចរិយំ, ព្រហ្មចរិយ'ន្តិ, អាវុសោ អានន្ទ, វុច្ចតិ. កតមំ នុ ខោ, អាវុសោ, ព្រហ្មចរិយំ, កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសាន”ន្តិ? “សាធុ សាធុ, អាវុសោ ភទ្ទ! ភទ្ទកោ ខោ តេ, អាវុសោ ភទ្ទ, ឧម្មង្គោ, ភទ្ទកំ បដិភានំ, កល្យាណី បរិបុច្ឆា. ឯវញ្ហិ ត្វំ, អាវុសោ ភទ្ទ, បុច្ឆសិ – 'ព្រហ្មចរិយំ, ព្រហ្មចរិយន្តិ, អាវុសោ អានន្ទ, វុច្ចតិ. កតមំ នុ ខោ, អាវុសោ , ព្រហ្មចរិយំ, កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសាន'”ន្តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ. “អយមេវ ខោ, អាវុសោ, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ព្រហ្មចរិយំ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ. យោ ខោ, អាវុសោ, រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ – ឥទំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសាន”ន្តិ. នវមំ.

១០. តតិយកុក្កុដារាមសុត្តំ

២០. បាដលិបុត្តនិទានំ. “'ព្រហ្មចរិយំ, ព្រហ្មចរិយ'ន្តិ, អាវុសោ អានន្ទ, វុច្ចតិ. កតមំ នុ ខោ, អាវុសោ, ព្រហ្មចរិយំ, កតមោ ព្រហ្មចារី, កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសាន”ន្តិ? “សាធុ សាធុ, អាវុសោ ភទ្ទ! ភទ្ទកោ ខោ តេ, អាវុសោ ភទ្ទ, ឧម្មង្គោ, ភទ្ទកំ បដិភានំ, កល្យាណី បរិបុច្ឆា. ឯវញ្ហិ ត្វំ, អាវុសោ ភទ្ទ, បុច្ឆសិ – 'ព្រហ្មចរិយំ, ព្រហ្មចរិយន្តិ, អាវុសោ អានន្ទ, វុច្ចតិ. កតមំ នុ ខោ, អាវុសោ,

ព្រហ្មចរិយំ, កតយោ ព្រហ្មចារី, កតយំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសាន”ន្តិ? “ឲចយាចុសោ”តិ៑ “អយមេច សោ, អាចុសោ, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ យគ្គោ ព្រហ្មចរិយំ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ៑ យោ ខោ, អាចុសោ, ឥមិនា អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន សមន្នាគតោ – អយំ ចុច្ចតិ ព្រហ្មចារី៑ យោ ខោ, អាចុសោ, រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ – ឥទំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសាន”ន្តិ៑ នចមំ៑

តីសិ សុត្តន្តានិ ឲកនិទានានិ៑ចិហារចគ្គោ ទុតិយោ៑

តស្សុទ្ទានំ –

ទ្វេ ចិហារា ច សេក្ខោ ច, ឧប្បាទា អបរេ ទុវេ;

បរិសុទ្ធេន ទ្វេ ចុត្តា, កុក្កុដារាមេន តយោតិ៑

៣. មិច្ឆត្តចគ្គោ

១. មិច្ឆត្តសុត្តំ

២១. សាចត្ថិនិទានំ៑ “មិច្ឆត្តញ្ច ចោ, ភិក្ខចេ, ទេសេស្សាមិ, សម្មត្តញ្ច៑ តំ សុណាថ៑ កតមញ្ច , ភិក្ខចេ, មិច្ឆត្តំ? សេយ្យថិទំ – មិច្ឆាទិដ្ឋិ…បេ… មិច្ឆាសមាធិ ៑ ឥទំ ចុច្ចតិ, ភិក្ខចេ, មិច្ឆត្តំ៑ កតមញ្ច, ភិក្ខចេ, សម្មត្តំ? សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ៑ ឥទំ ចុច្ចតិ, ភិក្ខចេ, សម្មត្ត”ន្តិ៑ បឋមំ៑

២. អកុសលធម្មសុត្តំ

២២. សាចត្ថិនិទានំ៑ “អកុសលេ ច ចោ, ភិក្ខចេ, ធម្មេ ទេសេស្សាមិ, កុសលេ ច ធម្មេ៑ តំ សុណាថ៑ កតមេ ច, ភិក្ខចេ, អកុសលា ធម្មា? សេយ្យថិទំ – មិច្ឆាទិដ្ឋិ…បេ… មិច្ឆាសមាធិ៑ ឥមេ ចុច្ចន្តិ, ភិក្ខចេ, អកុសលា ធម្មា៑ កតមេ ច, ភិក្ខចេ, កុសលា ធម្មា ? សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ៑ ឥមេ ចុច្ចន្តិ, ភិក្ខចេ, កុសលា ធម្មា”តិ៑ ទុតិយំ៑

៣. បឋមបដិបទាសុត្តំ

២៣. សាចត្ថិនិទានំ៑ “មិច្ឆាបដិបទញ្ច ចោ, ភិក្ខចេ, ទេសេស្សាមិ, សម្មាបដិបទញ្ច៑ តំ សុណាថ៑ កតមា ច, ភិក្ខចេ, មិច្ឆាបដិបទា?

ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ…ᨸᩮ… ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨸᨴᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨴᩣ? ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨴᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᨭᩥᨸᨴᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪓᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨣᩥᩉᩥᨶᩮᩣ ᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩔ ᩅᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨾᩥ᪨ ᨣᩥᩉᩥ ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩉᩮᨲᩩ ᨶᩣᩁᩣᨵᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨬᩣᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ”᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨸᨴᩣ? ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ…ᨸᩮ… ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨸᨴᩣ᪨ ᨣᩥᩉᩥᨶᩮᩣ ᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩔ ᩅᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨾᩥ᪨ ᨣᩥᩉᩥ ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩉᩮᨲᩩ ᨶᩣᩁᩣᨵᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨬᩣᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ᪨

“ᨣᩥᩉᩥᨶᩮᩣ ᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩔ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨾᩥ᪨ ᨣᩥᩉᩥ ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩉᩮᨲᩩ ᩋᩣᩁᩣᨵᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨬᩣᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨴᩣ? ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨴᩣ᪨ ᨣᩥᩉᩥᨶᩮᩣ ᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩔ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨾᩥ᪨ ᨣᩥᩉᩥ ᩅᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩉᩮᨲᩩ ᩋᩣᩁᩣᨵᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨬᩣᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩩᩈᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪔᪨ ᨸᨮᨾᩋᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪔᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᪨ “ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ, ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᨬ᩠ᨧ ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᩣᨧᩮᩣ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨲᩥ, ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨾᩣᨵᩥ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ”᪨

“ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ , ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪕᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩋᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ, ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨶ ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᨲᩁᨬ᩠ᨧ᪨ ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ

ສປ຺ປຸຣິເສນ ສປ຺ປຸຣິສຕຣຎ຺ຈ. ຕໍ ສຸຓາຖ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກ຺ຈ຺ໂຈ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂກ ໂຫຕິ...ເປ... ມິຈ຺ຉາສມາຘິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິໂສ”.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິເສນ ອສປ຺ປຸຣິສຕໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກ຺ຈ຺ໂຈ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂກ ໂຫຕິ...ເປ... ມິຈ຺ຉາສມາຘິ, ມິຈ຺ຉາຎາຓີ, ມິຈ຺ຉາວິມຸຕ຺ຕິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອສປ຺ປຸຣິເສນ ອສປ຺ປຸຣິສຕໂຣ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກ຺ຈ຺ໂຈ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂກ ໂຫຕິ...ເປ... ສມ຺ມາສມາຘິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິໂສ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິເສນ ສປ຺ປຸຣິສຕໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກ຺ຈ຺ໂຈ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂກ ໂຫຕິ...ເປ... ສມ຺ມາສມາຘິ, ສມ຺ມາຎາຓີ, ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສປ຺ປຸຣິເສນ ສປ຺ປຸຣິສຕໂຣ”ຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ກຸມ຺ຠສຸຕ຺ຕໍ

໒໗. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸມ຺ໂຠ ອນາຘາໂຣ ສຸປ຺ປວຕ຺ຕິໂຍ ໂຫຕິ, ສາຘາໂຣ ທຸປ຺ປວຕ຺ຕິໂຍ ໂຫຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕໍ ອນາຘາຣໍ ສຸປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍ ໂຫຕິ, ສາຘາຣໍ ທຸປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍ ໂຫຕິ. ໂກ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຘາໂຣ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ...ເປ... ສມ຺ມາສມາຘິ. ອຍໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຘາໂຣ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸມ຺ໂຠ ອນາຘາໂຣ ສຸປ຺ປວຕ຺ຕິໂຍ ໂຫຕິ, ສາຘາໂຣ ທຸປ຺ປວຕ຺ຕິໂຍ ໂຫຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕໍ ອນາຘາຣໍ ສຸປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍ ໂຫຕິ, ສາຘາຣໍ ທຸປ຺ປວຕ຺ຕິຍໍ ໂຫຕີ”ຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ສມາຘິສຸຕ຺ຕໍ

໒໘. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ອຣິຍໍ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາສມາຘິໍ ເທເສສ຺ສາມິ ສອຸປນິສໍ ສປຣິກ຺ຂາຣໍ. ຕໍ ສຸຓາຖ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິໂຍ ສມ຺ມາສມາຘິ ສອຸປນິໂສ ສປຣິກ຺ຂາໂຣ? ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ...ເປ... ສມ຺ມາສຕິ [ສມ຺ມາສມາຘິ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ກ.)]. ຍາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເມຫິ ສຕ຺ຕຫງ຺ເຄຫິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕາ ສປຣິກ຺ຂາຣຕາ [ສປຣິກ຺ຂຕາ (ສີ. ປີ.)] – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິໂຍ ສມ຺ມາສມາຘິ ສອຸປນິໂສ ອິຕິປິ ສປຣິກ຺ຂາໂຣ ອິຕິປີ”ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ເວທນາສຸຕ຺ຕໍ

໒໙. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ຕິສ຺ໂສ ອິມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ເວທນາ. ກຕມາ ຕິສ຺ໂສ? ສຸຂາ ເວທນາ, ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ – ອິມາ

ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ វេទនា។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ វេទនានំ បរិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ។ កតមោ ច អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ វេទនានំ បរិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ”តិ។ នវមំ។

១០។ ឧត្តិយសុត្តំ

៣០។ សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អាយស្មា ឧត្តិយោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧត្តិយោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥធ មយ្ហំ, ភន្តេ, រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – ‘បញ្ច កាមគុណា វុត្តា ភគវតា។ កតមេ នុ ខោ បញ្ច កាមគុណា វុត្តា ភគវតា’”តិ? “សាធុ សាធុ, ឧត្តិយ! បញ្ចិមេ ខោ, ឧត្តិយ, កាមគុណា វុត្តា មយា។ កតមេ បញ្ច? ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា, សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា...បេ... ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា... ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា... កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា – ឥមេ ខោ, ឧត្តិយ, បញ្ច កាមគុណា វុត្តា មយា។ ឥមេសំ ខោ, ឧត្តិយ, បញ្ចន្នំ កាមគុណានំ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ។ កតមោ ច អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ។ ឥមេសំ ខោ, ឧត្តិយ, បញ្ចន្នំ កាមគុណានំ បហានាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ”តិ។ ទសមំ។

មិច្ឆត្តវគ្គោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

មិច្ឆត្តំ អកុសលំ ធម្មំ, ទុវេ បដិបទាបិ ច;

អសប្បុរិសេន ទ្វេ កុម្ភោ, សមាធិ វេទនុត្តិយេនាតិ។

៣។ បដិបត្តិវគ្គោ

១។ បដិបត្តិសុត្តំ

៣១។ សាវត្ថិនិទានំ។ “មិច្ឆាបដិបត្តិញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, សម្មាបដិបត្តិញ្ច។ តំ សុណាថ។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាបដិបត្តិ? សេយ្យថិទំ – មិច្ឆាទិដ្ឋិ...បេ... មិច្ឆាសមាធិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាបដិបត្តិ។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, សម្មាបដិបត្តិ? សេយ្យថិទំ –

សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សម្មាបដិបត្តី”តិ។ បឋមំ។

២។ ទុតិយបដិបត្តិសុត្តំ

៣២។ សាវត្ថិនិទានំ។ “មិច្ឆាបដិបន្នញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, សម្មាបដិបន្នញ្ច។ តំ សុណាថ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, មិច្ឆាបដិបន្នោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ...បេ... មិច្ឆាសមាធិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ , មិច្ឆាបដិបន្នោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សម្មាបដិបន្នោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ...បេ... សម្មាសមាធិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សម្មាបដិបន្នោ”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ វិរទ្ធសុត្តំ

៣៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ “យេសំ កេសញ្ចិ, ភិក្ខវេ, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ វិរទ្ធោ, វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមី។ យេសំ កេសញ្ចិ, ភិក្ខវេ, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ អារទ្ធោ, អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមី។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ។ យេសំ កេសញ្ចិ, ភិក្ខវេ, អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ វិរទ្ធោ, វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមី។ យេសំ កេសញ្ចិ, ភិក្ខវេ, អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ អារទ្ធោ, អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមី”តិ។ តតិយំ។

៤។ បារង្គមសុត្តំ

៣៤។ សាវត្ថិនិទានំ។ “អដ្ឋិមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារំ គមនាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ អដ្ឋ? សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារំ គមនាយ សំវត្តន្តី”តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“អប្បកា តេ មនុស្សេសុ, យេ ជនា បារគាមិនោ;

អថាយំ ឥតរា បជា, តីរមេវានុធាវតិ។

“យេ ច ខោ សម្មទក្ខាតេ, ធម្មេ ធម្មានុវត្តិនោ;

តេ ជនា បារមេស្សន្តិ, មច្ចុធេយ្យំ សុទុត្តរំ។

“កណ្ហំ ធម្មំ វិប្បហាយ, សុក្កំ ភាវេថ បណ្ឌិតោ;

ឱកា អនោកមាគម្ម, វិវេកេ យត្ថ ទូរមំ។

“តត្រាភិរតិមិច្ឆេយ្យ, ហិត្វា កាមេ អកិញ្ចនោ;

បរិយោទបេយ្យ អត្តានំ, ចិត្តក្លេសេហិ បណ្ឌិតោ។

“យេសំ សម្ពោធិយង្គេសុ, សម្មា ចិត្តំ សុភាវិតំ;

អាទានបដិនិស្សគ្គេ, អនុបាទាយ យេ រតា;

ខីណាសវា ជុតិមន្តោ, តេ លោកេ បរិនិព្ពុតា”តិ។ ចតុត្ថំ;

៣។ បឋមសាមញ្ញសុត្តំ

១៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ “សាមញ្ញញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, សាមញ្ញផលានិ ច។ តំ សុណាថ។ កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សាមញ្ញំ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សាមញ្ញំ។ កតមានិ ច, ភិក្ខវេ, សាមញ្ញផលានិ? សោតាបត្តិផលំ, សកទាគាមិផលំ, អនាគាមិផលំ, អរហត្តផលំ – ឥមានិ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, សាមញ្ញផលានី”តិ។ បឋមំ។

៤។ ទុតិយសាមញ្ញសុត្តំ

១៤។ សាវត្ថិនិទានំ។ “សាមញ្ញញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, សាមញ្ញត្ថញ្ច។ តំ សុណាថ។ កតមញ្ច ខោ, ភិក្ខវេ, សាមញ្ញំ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សាមញ្ញំ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សាមញ្ញត្ថោ? យោ ខោ, ភិក្ខវេ, រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សាមញ្ញត្ថោ”តិ។ ទុតិយំ។

៥។ បឋមព្រហ្មញ្ញសុត្តំ

១៧. សាវត្ថិនិទានំ. “ព្រហ្មញ្ញញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, ព្រហ្មញ្ញផលានិ ច. តំ សុណាថ. កតមញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មញ្ញំ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ. ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មញ្ញំ. កតមានិ ច, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មញ្ញផលានិ? សោតាបត្តិផលំ, សកទាគាមិផលំ, អនាគាមិផលំ, អរហត្តផលំ – ឥមានិ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មញ្ញផលានី”តិ. សត្តមំ.

៨. ទុតិយព្រហ្មញ្ញសុត្តំ

១៨. សាវត្ថិនិទានំ. “ព្រហ្មញ្ញញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច. តំ សុណាថ. កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មញ្ញំ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ. ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មញ្ញំ. កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មញ្ញត្ថោ? យោ ខោ, ភិក្ខវេ, រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មញ្ញត្ថោ”តិ. អដ្ឋមំ.

៩. បឋមព្រហ្មចរិយសុត្តំ

១៩. សាវត្ថិនិទានំ. “ព្រហ្មចរិយញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, ព្រហ្មចរិយផលានិ ច. តំ សុណាថ. កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយំ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ. ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយំ. កតមានិ ច, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយផលានិ? សោតាបត្តិផលំ, សកទាគាមិផលំ, អនាគាមិផលំ, អរហត្តផលំ – ឥមានិ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយផលានី”តិ. នវមំ.

១០. ទុតិយព្រហ្មចរិយសុត្តំ

២០. សាវត្ថិនិទានំ. “ព្រហ្មចរិយញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, ព្រហ្មចរិយត្ថញ្ច. តំ សុណាថ. កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយំ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ. ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយំ. កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយត្ថោ? យោ ខោ, ភិក្ខវេ, រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយត្ថោ”តិ. ទសមំ.

បដិបត្តិវគ្គោ ចតុត្ថោ.

តស្សុទ្ទានំ –

បដិបត្តិ បដិបន្នោ ច, វិរទ្ធំ បារគាមិនា;

សាមញ្ញេន ច ទ្វេ វុត្តា, ព្រហ្មញ្ញា អបរេ ទុវេ;

ព្រហ្មចរិយេន ទ្វេ វុត្តា, វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ ។

៥. អញ្ញតិត្ថិយបេយ្យាលវគ្គោ

១. រាគវិរាគសុត្តំ

៤១. សាវត្ថិនិទានំ ។ “សចេ វោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ – ‘កិមត្ថិយំ, អាវុសោ, សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី’តិ, ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ – ‘រាគវិរាគត្ថំ ខោ, អាវុសោ, ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី’តិ ។ សចេ បន វោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ – ‘អត្ថិ បនាវុសោ, មគ្គោ, អត្ថិ បដិបទា រាគវិរាគាយា’តិ, ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ – ‘អត្ថិ ខោ, អាវុសោ, មគ្គោ, អត្ថិ បដិបទា រាគវិរាគាយា’តិ ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, មគ្គោ, កតមា ច បដិបទា រាគវិរាគាយ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ ។ អយំ, ភិក្ខវេ, មគ្គោ, អយំ បដិបទា រាគវិរាគាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថា”តិ ។ បឋមំ ។

២-៧. សំយោជនប្បហានាទិសុត្តសត្តកំ

៤២-៤៧. “សចេ វោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ – ‘កិមត្ថិយំ, អាវុសោ, សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី’តិ, ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ – ‘សំយោជនប្បហានត្ថំ ខោ, អាវុសោ, ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី’តិ...បេ... ‘អនុសយសមុគ្ឃាតនត្ថំ ខោ, អាវុសោ, ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី’តិ...បេ... ‘អទ្ធានបរិញ្ញត្ថំ ខោ, អាវុសោ, ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី’តិ...បេ... ‘អាសវានំ ខយត្ថំ ខោ, អាវុសោ, ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី’តិ...បេ... ‘វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយត្ថំ ខោ, អាវុសោ, ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី’តិ...បេ... ‘ញាណទស្សនត្ថំ ខោ, អាវុសោ, ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី’តិ...បេ...។ សត្តមំ ។

៨. អនុបាទាបរិនិព្ពានសុត្តំ

៤៨. សាវត្ថិនិទានំ ។ “សចេ វោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ – ‘កិមត្ថិយំ, អាវុសោ, សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ

ᩅᩩᩔᨲᩦ’ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᩑᩅᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ – ‘ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩥ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩅᩩᩔᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨶᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿᩣ’ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᩑᩅᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ – ‘ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᨠᨲᨾᩣ ᨧ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿ? ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩣ ᩑᩅᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨸᨮᨾᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩅᩥᩁᩣᨣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩋᨶᩩᩈᨿᩴ, ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨡᨿᩣ;

ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧ, ᩋᨶᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨾᩮ᪨

᪄᪨ ᩈᩪᩁᩥᨿᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪄᪉᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩈᩪᩁᩥᨿᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴᨿᨲᩮᩣ ᩑᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᩴ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣᨿ ᩑᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣ᪨ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩔᩮᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ – ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᩔᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ...ᨸᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪂-᪇᪨ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᨨᨠ᩠ᨠᩴ

᪅᪀-᪅᪅᪨ “ᩈᩪᩁᩥᨿᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴᨿᨲᩮᩣ ᩑᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᩴ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩔ

ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩤᨴᩣᨿ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ᪨ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔᩮᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨷᩤᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ... ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ... ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ... ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ... ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩤᨴᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ...᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪗᪨ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪕᪕᪨ “ᩈᩪᩁᩥᨿᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴᨿᨲᩮᩣ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᩴ; ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩤᨴᩣᨿ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ᪨ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔᩮᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨷᩤᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ – ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᩔᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ...ᨷᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪑᪨ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪕᪖᪨ “ᩈᩪᩁᩥᨿᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴᨿᨲᩮᩣ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᩴ; ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩤᨴᩣᨿ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣ᪨ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩔᩮᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨷᩤᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ – ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᩔᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ...ᨷᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪒-᪖᪨ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᨷᨬ᩠ᨧᨠᩴ

᪕᪗-᪖᪑᪨ “ᩈᩪᩁᩥᨿᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴᨿᨲᩮᩣ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᩴ; ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩤᨴᩣᨿ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ ᩑᨲᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ...ᨷᩮ... ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ...ᨷᩮ... ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ...ᨷᩮ... ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ...ᨷᩮ... ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩤᨴᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ...ᨷᩮ...᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪗᪨ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

៤៧។ “ឃនិទំ – ឃោតិសោយតសិការសេយ្យគា។ ឃោតិសោយតសិការសេយ្យត្តស្សតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុតោ បាឌិពន្ធ – អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ការចស្សតិ, អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ពាហុលិកទិស្សតិ។ ពឆទ្បា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឃោតិសោយតសិការសេយ្យត្តោ អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ការចតិ, អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ពាហុលិកទោតិ? ឮឆ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មានិដ្ឋឹ ការចតិ ទាកចិតឃបទិឃោសាត់ ងោសចិតឃបទិឃោសាត់ យោហចិតឃបទិឃោសាត់...បេ... សម្មាសយាធិំ ការចតិ ទាកចិតឃបទិឃោសាត់ ងោសចិតឃបទិឃោសាត់ យោហចិតឃបទិឃោសាត់។ ឧចំ ទោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឃោតិសោយតសិការសេយ្យត្តោ អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ការចតិ, អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ពាហុលិកទោតី”តិ។ សត្តមំ។

ឞទិឃបេឃ្យាលចក្កោ លដ្ឋោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ពល្យាណមិត្តំ ឞីលញ្ចា, លន្ទោ ច អត្តសម្បទា;

ឌិដ្ឋិ ច អប្បមាទោ ច, ឃោតិសោ ភចតិ សត្តមំ។

លឹ។ ឧពធម្មបឃ្យាលចក្កោ

១។ ពល្យាណមិត្តសុត្តំ

៤៧។ សាចត្ថិនិទានំ ។ “ឧពធម្មោ, ភិក្ខវេ, ពាហុបការោ អទិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស យក្កស្ស ឧប្បាទាយ។ ពតមោ ឧពធម្មោ? ឃនិទំ – ពល្យាណមិត្តតា។ ពល្យាណមិត្តស្សតំ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុតោ បាឌិពន្ធ – អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ការចស្សតិ, អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ពាហុលិកទិស្សតិ។ ពឆទ្បា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពល្យាណមិត្តោ អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ការចតិ, អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ពាហុលិកទោតិ? ឮឆ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មានិដ្ឋឹ ការចតិ ចិចេពតិស្សិតំ ចិទាគតិស្សិតំ តិទោធតិស្សិតំ ចោស្សគ្គបទិណាមិំ...បេ... សម្មាសយាធិំ ការចតិ ចិចេពតិស្សិតំ ចិទាគតិស្សិតំ តិទោធតិស្សិតំ ចោស្សគ្គបទិណាមិំ។ ឧចំ ទោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពល្យាណមិត្តោ អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ការចតិ, អទិយំ អដ្ឋង្គិកំ យក្កំ ពាហុលិកទោតី”តិ។ បឋមំ។

៧-៤។ ឞីលសម្បទានិសុត្តបញ្ចកំ

៤៣-៤៥។ “ឧពធម្មោ, ភិក្ខវេ, ពាហុបការោ អទិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស យក្កស្ស ឧប្បាទាយ។ ពតមោ ឧពធម្មោ? ឃនិទំ – ឞីលសម្បទា...បេ...

យទិទំ – ឆន្ទសម្បទា...បេ... យទិទំ – អត្តសម្បទា...បេ... យទិទំ – ទិដ្ឋិសម្បទា...បេ... យទិទំ – អប្បមាទសម្បទា...បេ...។ ឆដ្ឋំ។

៧. យោនិសោមនសិការសម្បទាសុត្តំ

៦៩។ “យទិទំ – យោនិសោមនសិការសម្បទា។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ – អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតី”តិ។ សត្តមំ។

១. កល្យាណមិត្តសុត្តំ

៧០។ សាវត្ថិនិទានំ។ “ឯកធម្មោ, ភិក្ខវេ, ពហុបការោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ។ កតមោ ឯកធម្មោ? យទិទំ – កល្យាណមិត្តតា។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ – អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតី”តិ។ បឋមំ។

២-៦. សីលសម្បទាទិសុត្តបញ្ចកំ

៧១-៧៥។ សាវត្ថិនិទានំ។ “ឯកធម្មោ, ភិក្ខវេ, ពហុបការោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ។ កតមោ ឯកធម្មោ? យទិទំ – សីលសម្បទា...បេ... យទិទំ – ឆន្ទសម្បទា...បេ... យទិទំ – អត្តសម្បទា...បេ... យទិទំ – ទិដ្ឋិសម្បទា...បេ... យទិទំ – អប្បមាទសម្បទា...បេ...។ ឆដ្ឋំ។

៧. យោនិសោមនសិការសម្បទាសុត្តំ

៧៦។ “យទិទំ – យោនិសោមនសិការសម្បទា។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ – អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ

អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតី"តិ។ សត្តមំ។

ឯកធម្មបេយ្យាលវគ្គោ សត្តមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

កល្យាណមិត្តំ សីលញ្ច, ឆន្ទោ ច អត្តសម្បទា;

ទិដ្ឋិ ច អប្បមាទោ ច, យោនិសោ ភវតិ សត្តមំ។

៨. ទុតិយឯកធម្មបេយ្យាលវគ្គោ

១. កល្យាណមិត្តសុត្តំ

៧៧. សាវត្ថិនិទានំ។ "នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ, យេន អនុប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ, យថយិទំ, ភិក្ខវេ, កល្យាណមិត្តតា។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ – អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតី"តិ។ បឋមំ។

២-៦. សីលសម្បទាទិសុត្តបញ្ចកំ

៧៨-៨២. "នាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ, យេន អនុប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ, យថយិទំ , ភិក្ខវេ, សីលសម្បទា...បេ... យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ឆន្ទសម្បទា...បេ... យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តសម្បទា...បេ... យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិសម្បទា...បេ... យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អប្បមាទសម្បទា...បេ...។ ឆដ្ឋំ។

លិ៍ ឃោតិសោយតនិការនេយ្យតាសុត្តំ

ប៉៧៍ "យថយិទំ , ភិក្ខវេ, ឃោតិសោយតនិការនេយ្យតា៍ ឃោតិសោយតនិការនេយ្យត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បរិចិកន្តំ – អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ការេចស្សតិ, អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ពាហុលឹកទិស្សតិ៍ កតមា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឃោតិសោយតនិការនេយ្យត្តា អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ការេចតិ, អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ពាហុលឹកេទាតិ? ឆ្គូឆ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សយ្ហាឌីខ្ជិ ការេចតិ ចិចេចកតិស្សិតំ...បេ... សយ្ហាសយាឃិ ការេចតិ ចិចេចកតិស្សិតំ ចិទាកតិស្សិតំ តិទោឆតិស្សិតំ ចោស្សក្កបរិណាមិ៍ ឲ្យចំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឃោតិសោយតនិការនេយ្យត្តា អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ការេចតិ, អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ពាហុលឹកេទាតី"តិ៍ សត្តមំ៍

១៍ កល្យាណមិត្តសុត្តំ

ប៉៣៍ "តាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឲ្យកធម្មម្បិ សមត្ថបស្សាមិ, យេត អត្ថុប្បន្នា ចា អទិរេយា អដ្ឋក្កិកោ យក្កោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នា ចា អទិរេយា អដ្ឋក្កិកោ យក្កោ ការចតាបរិបូរិំ កច្ឆតិ, យថយិទំ, ភិក្ខវេ, កល្យាណមិត្តតា៍ កល្យាណមិត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បរិចិកន្តំ – អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ការេចស្សតិ, អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ពាហុលឹកទិស្សតិ៍ កតមា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ការេចតិ, អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ពាហុលឹកេទាតិ? ឆ្គូឆ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សយ្ហាឌីខ្ជិ ការេចតិ ទាកចិតយបរិយោសាត់ ទោសចិតយបរិយោសាត់ មោហចិតយបរិយោសាត់...បេ... សយ្ហាសយាឃិ ការេចតិ ទាកចិតយបរិយោសាត់ ទោសចិតយបរិយោសាត់ មោហចិតយបរិយោសាត់៍ ឲ្យចំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ការេចតិ, អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ពាហុលឹកេទាតី"តិ៍ បឋមំ៍

១-៩៍ សីលសេយ្យតាទិសុត្តបញ្ចកំ

ប៉ន-ប៉៥៍ "តាហំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឲ្យកធម្មម្បិ សមត្ថបស្សាមិ, យេត អត្ថុប្បន្នា ចា អទិរេយា អដ្ឋក្កិកោ យក្កោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នា ចា អទិរេយា អដ្ឋក្កិកោ យក្កោ ការចតាបរិបូរិំ កច្ឆតិ, យថយិទំ, ភិក្ខវេ, សីលសេយ្យតា...បេ... យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ឆន្ទសេយ្យតា...បេ... យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អត្តសេយ្យតា...បេ... យថយិទំ , ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិសេយ្យតា...បេ... យថយិទំ, ភិក្ខវេ, អប្បមាទសេយ្យតា...បេ...៍ ឆដ្ឋំ៍

លិ៍ ឃោតិសោយតនិការនេយ្យតាសុត្តំ

៥០៍ "យថយិទំ, ភិក្ខវេ, ឃោតិសោយតនិការនេយ្យតា៍ ឃោតិសោយតនិការនេយ្យត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បរិចិកន្តំ – អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ការេចស្សតិ, អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ពាហុលឹកទិស្សតិ៍ កតមា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឃោតិសោយតនិការនេយ្យត្តា អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ការេចតិ, អទិយំ អដ្ឋក្កិកំ យក្កុំ ពាហុលឹកេទាតិ? ឆ្គូឆ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សយ្ហាឌីខ្ជិ ការេចតិ ទាកចិតយបរិយោសាត់ ទោសចិតយបរិយោសាត់ មោហចិតយបរិយោសាត់...បេ... សយ្ហាសយាឃិ ការេចតិ ទាកចិតយបរិយោសាត់ ទោសចិតយបរិយោសាត់ មោហចិតយបរិយោសាត់៍

ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតី”តិ។ សត្តមំ។

ទុតិយឯកធម្មបេយ្យាលវគ្គោ អដ្ឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

កល្យាណមិត្តំ សីលញ្ច, ឆន្ទោ ច អត្តសម្បទា;

ទិដ្ឋិ ច អប្បមាទោ ច, យោនិសោ ភវតិ សត្តមំ។

១. គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ

១. បឋមបាចីននិន្នសុត្តំ

៩១. សាវត្ថិនិទានំ។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ…បេ… សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ បឋមំ។

២-៥. ទុតិយាទិបាចីននិន្នសុត្តចតុក្កំ

៩២-៩៥. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យមុនា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ… សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អចិរវតី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ… សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សរភូ នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ… សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មហី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ…។ បញ្ចមំ។

៦. ឆដ្ឋបាចីននិន្នសុត្តំ

໙໖. “ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ຍາ ກາຈິມາ ມຫານທິໂຍ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ຄງ຺ຄາ, ຍມຸນາ, ອຈິຣວຕີ, ສຣຠູ, ມຫີ, ສພ຺ພາ ຕາ ປາຈີນນິນ຺ນາ ປາຈີນໂປຓາ ປາຈີນປພ຺ຠາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາໂຣ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ...ເປ... ສມ຺ມາສມາຘິໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາໂຣ”ຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໑. ປຐມສມຸທ຺ທນິນ຺ນສຸຕ຺ຕໍ

໙໗. “ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ຄງ຺ຄາ ນທີ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ຠາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາໂຣ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ...ເປ... ສມ຺ມາສມາຘິໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາໂຣ”ຕິ. ປຐມໍ.

໒-໖. ທຸຕິຍາທິສມຸທ຺ທນິນ຺ນສຸຕ຺ຕປຎ຺ຈກໍ

໙໘-໑໐໒. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍມຸນາ ນທີ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ຠາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ...ເປ... ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຈິຣວຕີ ນທີ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ຠາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ...ເປ... ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ສຣຠູ ນທີ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ຠາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ...ເປ... ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫີ ນທີ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ຠາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ...ເປ... ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍາ ກາຈິມາ ມຫານທິໂຍ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ຄງ຺ຄາ, ຍມຸນາ, ອຈິຣວຕີ, ສຣຠູ, ມຫີ, ສພ຺ພາ ຕາ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ຠາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາໂຣ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ...ເປ... ສມ຺ມາສມາຘິໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ຠາໂຣ”ຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឆ បាចីនតោ និន្នា, ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ;

ទ្វេតេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ, វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ;

គង្គាបេយ្យាលិ បាចីននិន្នវារគង្គិ, ចិរេចនាគិស្សិតំ ទ្វាទសកំ បឋមកំ។

២. ទុតិយគង្គាបេយ្យាលវគ្គោ

១. បឋមបាចីននិន្នសុត្តំ

១០២. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ បឋមំ។

២-៥. ទុតិយាទិបាចីននិន្នសុត្តបញ្ចកំ

១០៣. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យមុនា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ...បេ... ទុតិយំ។

១០៤. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អចិរវតី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ...បេ... តតិយំ។

១០៥. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សរភូ នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ...បេ... ចតុត្ថំ។

໑໐໗. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫີ ນທີ ປາຈີນນິນ຺ນາ ປາຈີນໂປຓາ ປາຈີນປພ຺ພາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ...ເປ... ປຎ຺ຈມໍ.

໑໐໘. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍາ ກາຈິມາ ມຫານທິໂຍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຄງ຺ຄາ, ຍມຸນາ, ອຈິຣວຕີ, ສຣຠູ, ມຫີ, ສພ຺ພາ ຕາ ປາຈີນນິນ຺ນາ ປາຈີນໂປຓາ ປາຈີນປພ຺ພາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ...ເປ... ຉຏ຺ຐໍ.

໑. ປຐມສມຸທ຺ທນິນ຺ນສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໙. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຄງ຺ຄາ ນທີ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ພາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ພາໂຣ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ພາໂຣ? ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໍ ຠາເວຕິ ຣາຄວິນຍປຣິໂຍສານໍ ໂທສວິນຍປຣິໂຍສານໍ ໂມຫວິນຍປຣິໂຍສານໍ...ເປ... ສມ຺ມາສມາທິໍ ຠາເວຕິ ຣາຄວິນຍປຣິໂຍສານໍ ໂທສວິນຍປຣິໂຍສານໍ ໂມຫວິນຍປຣິໂຍສານໍ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ພາໂຣ”ຕິ. ປຐມໍ.

໒-໕. ທຸຕິຍາທິສມຸທ຺ທນິນ຺ນສຸຕ຺ຕປຎ຺ຈກໍ

໑໑໐. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍມຸນາ ນທີ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ພາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ...ເປ... ທຸຕິຍໍ.

໑໑໑. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຈິຣວຕີ ນທີ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ພາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ...ເປ... ຕຕິຍໍ.

໑໑໒. “ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ສຣຠູ ນທີ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ພາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ...ເປ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໑໑໓. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫີ ນທີ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ພາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ...ເປ... ປຎ຺ຈມໍ.

໑໑໔. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍາ ກາຈິມາ ມຫານທິໂຍ, ເສຍ຺ຍຖີທໍ – ຄງ຺ຄາ, ຍມຸນາ, ອຈິຣວຕີ, ສຣຠູ, ມຫີ, ສພ຺ພາ ຕາ ສມຸທ຺ທນິນ຺ນາ ສມຸທ຺ທໂປຓາ ສມຸທ຺ທປພ຺ພາຣາ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ພາໂຣ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວນ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣນ຺ໂຕ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ ໂຫຕິ ນິພ຺ພານໂປໂຓ ນິພ຺ພານປພ຺ພາໂຣ? ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໍ ຠາເວຕິ ຣາຄວິນຍປຣິໂຍສານໍ

ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ…បេ… សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ. ទសមំ.

(រាគវិនយវគ្គទសកំ ទុតិយកំ សមត្តំ).

១. បឋមបាចីននិន្នសុត្តំ

១១៥. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ. កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ…បេ… សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ. បឋមំ.

២-៦. ទុតិយាទិបាចីននិន្នសុត្តបញ្ចកំ

១១៦. សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យមុនា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ…បេ… ទុតិយំ.

១១៧. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អចិរវតី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ…បេ… តតិយំ.

១១៨. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សរភូ នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ…បេ… ចតុត្ថំ.

១១៩. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មហី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ…បេ… បញ្ចមំ.

១២០. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យា កាចិមា មហានទិយោ, សេយ្យថិទំ – គង្គា, យមុនា, អចិរវតី, សរភូ, មហី, សព្ពា តា បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ…បេ… ឆដ្ឋំ.

១. បឋមសមុទ្ទនិន្នសុត្តំ

១១០៊ “សេឃ្យថាបិ, ភិក្ខវេច, គង្គា ភទី បុព្វភិន្នា បុព្វបេណា បុព្វបព្ភារា; ឯចមេច ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ភាវេចន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ពាហុលីករោន្តោ ភិព្ពាភភិន្នោ ហោតិ ភិព្ពាភបេណោ ភិព្ពាភបព្ភារោ៊ កថញ្ច, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ភាវេចន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ពាហុលីករោន្តោ ភិព្ពាភភិន្នោ ហោតិ ភិព្ពាភបេណោ ភិព្ពាភបព្ភារោ? ឱ្លឆ , ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ បម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេចតិ អយេតាកឆំ អយតបរាឃត់ អយតបរិយោឃាសាត់...បេ... បម្មាបមាធិំ ភាវេចតិ អយេតាកឆំ អយតបរាឃត់ អយតបរិយោឃាសាត់៊ ឯចំ ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ភាវេចន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ពាហុលីករោន្តោ ភិព្ពាភភិន្នោ ហោតិ ភិព្ពាភបេណោ ភិព្ពាភបព្ភារោ”តិ៊ បឆមំ៊

១-៩៊ ទុតិយាឌិបុព្វភិន្នសុត្តបញ្ចកំ

១១១-១១៩៊ “សេឃ្យថាបិ, ភិក្ខវេច, ឃមុភា ភទី បុព្វភិន្នា បុព្វបេណា បុព្វបព្ភារា; ឯចមេច ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ...បេ... សេឃ្យថាបិ, ភិក្ខវេច, អចិរវតី ភទី បុព្វភិន្នា បុព្វបេណា បុព្វបព្ភារា; ឯចមេច ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ...បេ... សេឃ្យថាបិ, ភិក្ខវេច, បរភូ ភទី បុព្វភិន្នា បុព្វបេណា បុព្វបព្ភារា; ឯចមេច ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ...បេ... សេឃ្យថាបិ, ភិក្ខវេច, យហី ភទី បុព្វភិន្នា បុព្វបេណា បុព្វបព្ភារា; ឯចមេច ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ...បេ... សេឃ្យថាបិ, ភិក្ខវេច, ឃា កាចិមា យហាភទិយោ, សេឃ្យថិធំ – គង្គា , ឃមុភា, អចិរវតី, បរភូ, យហី, បព្វា តា បុព្វភិន្នា បុព្វបេណា បុព្វបព្ភារា; ឯចមេច ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ភាវេចន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ពាហុលីករោន្តោ ភិព្ពាភភិន្នោ ហោតិ ភិព្ពាភបេណោ ភិព្ពាភបព្ភារោ៊ កថញ្ច, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ភាវេចន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ពាហុលីករោន្តោ ភិព្ពាភភិន្នោ ហោតិ ភិព្ពាភបេណោ ភិព្ពាភបព្ភារោ? ឱ្លឆ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ បម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេចតិ អយេតាកឆំ អយតបរាឃត់ អយតបរិយោឃាសាត់...បេ... បម្មាបមាធិំ ភាវេចតិ អយេតាកឆំ អយតបរាឃត់ អយតបរិយោឃាសាត់៊ ឯចំ ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ភាវេចន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ពាហុលីករោន្តោ ភិព្ពាភភិន្នោ ហោតិ ភិព្ពាភបេណោ ភិព្ពាភបព្ភារោ”តិ៊ លដ្ឋំ៊

(អយេតាកឆវ្គាឆបកឹ តតិយកឹ)៊

១៊ បឆមបាចីភភិន្នសុត្តំ

១១លិ៊ “សេឃ្យថាបិ, ភិក្ខវេច, គង្គា ភទី បាចីភភិន្នា បាចីភបេណា បាចីភបព្ភារា; ឯចមេច ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ភាវេចន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ពាហុលីករោន្តោ ភិព្ពាភភិន្នោ ហោតិ ភិព្ពាភបេណោ ភិព្ពាភបព្ភារោ៊ កថញ្ច, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ភាវេចន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ យគ្គំ ពាហុលីករោន្តោ ភិព្ពាភភិន្នោ ហោតិ ភិព្ពាភបេណោ ភិព្ពាភបព្ភារោ? ឱ្លឆ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ បម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេចតិ ភិព្ពាភភិន្នំ ភិព្ពាភបេណំ ភិព្ពាភបព្ភារំ...បេ... បម្មាបមាធិំ ភាវេចតិ ភិព្ពាភភិន្នំ ភិព្ពាភបេណំ ភិព្ពាភបព្ភារំ៊ ឯចំ

ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ បញ្ចមំ។

២-៦។ ទុតិយាទិបាចីននិន្នសុត្តបញ្ចកំ

១២៨-១៣២។ “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យមុនា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ...បេ... សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អចិរវតី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ...បេ... សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សរភូ នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ...បេ... សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មហី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ...បេ... សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យា កាចិមា មហានទិយោ, សេយ្យថិទំ – គង្គា, យមុនា, អចិរវតី, សរភូ, មហី, សព្ពា តា បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ និព្ពាននិន្នំ និព្ពានបោណំ និព្ពានបព្ភារំ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ និព្ពាននិន្នំ និព្ពានបោណំ និព្ពានបព្ភារំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

១។ បឋមសមុទ្ទនិន្នសុត្តំ

១៣៣។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គង្គា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ និព្ពាននិន្នំ និព្ពានបោណំ និព្ពានបព្ភារំ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ និព្ពាននិន្នំ និព្ពានបោណំ និព្ពានបព្ភារំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ បឋមំ។

២-៦។ ទុតិយាទិសមុទ្ទនិន្នសុត្តបញ្ចកំ

១៣៤-១៣៨។ “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យមុនា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ...បេ... សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, អចិរវតី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ...បេ... សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សរភូ នទី

សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ...បេ... សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មហី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ...បេ... សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យា កាចិមា មហានទិយោ, សេយ្យថិទំ – គង្គា, យមុនា, អចិរវតី សរភូ, មហី, សព្ពា តា សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ និព្ពាននិន្នំ និព្ពានបោណំ និព្ពានបព្ភារំ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ និព្ពាននិន្នំ និព្ពានបោណំ និព្ពានបព្ភារំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

(គង្គាបេយ្យាលី)។

ទុតិយគង្គាបេយ្យាលវគ្គោ ទុតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឆ បាចីនតោ និន្នា, ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ;

ឯតេ ទ្វេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ, វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ;

និព្ពាននិន្នា ទ្វាទសមី, ចតុត្ថី ឆដ្ឋា នទី។

៦។ អប្បមាទបេយ្យាលវគ្គោ

១។ តថាគតសុត្តំ

១២៥។ សាវត្ថិនិទានំ។ “យាវតា, ភិក្ខវេ, សត្តា អបទា វា ទ្វិបទា [ទិបទា (សី។)] វា ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា [ពហុបទា (?)] វា រូបិនោ វា អរូបិនោ វា សញ្ញិនោ វា អសញ្ញិនោ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញិនោ វា, តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ កុសលា ធម្មា, សព្ពេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា; អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ។ អប្បមត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ – អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ

ចិរេចកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោឆតិស្សិតំ ចោឃ្សក្កបរិណាមិ...រប... សម្មាសយាឆិ ការេចតិ ចិរេចកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោឆតិស្សិតំ ចោឃ្សក្កបរិណាមិ៍ ឲចំ ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អប្បមេត្តា អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ការេចតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពាហុលីករោតី”តិ៍

“ឃាចតា, ភិក្ខវេច, សត្តា អបទា ចា ទ្វិបទា ចា ចតុប្បទា ចា ពាហុប្បទា ចា រូបិតោ ចា អរូបិតោ ចា សញ្ញិតោ ចា អសញ្ញិតោ ចា តេចសញ្ញិតាសញ្ញិតោ ចា, តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាឃតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ; ឲចមេច ខោ, ភិក្ខវេច, យេ កេចិ កុសលា ឆម្មា, សព្ពេ តេ អប្បមាទម្មូលកា អប្បមាទសមោសរណា; អប្បមាទោ តេសំ ឆម្មាតំ អគ្គមក្ខាឃតិ៍ អប្បមត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុតោ បាដិកង្ខំ – អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ការេចស្សតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពាហុលីករិស្សតិ៍ កថញ្ច , ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អប្បមេត្តា អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ការេចតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពាហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ការេចតិ រាកចិតយបរិយោសាតំ ទោសចិតយបរិយោសាតំ មោហចិតយបរិយោសាតំ...រប... សម្មាសមាឆិំ ការេចតិ រាកចិតយបរិយោសាតំ ទោសចិតយបរិយោសាតំ មោហចិតយបរិយោសាតំ៍ ឲចំ ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អប្បមេត្តា អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ការេចតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពាហុលីករោតី”តិ៍

“ឃាចតា, ភិក្ខវេច, សត្តា អបទា ចា ទ្វិបទា ចា ចតុប្បទា ចា ពាហុប្បទា ចា រូបិតោ ចា អរូបិតោ ចា សញ្ញិតោ ចា អសញ្ញិតោ ចា តេចសញ្ញិតាសញ្ញិតោ ចា, តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាឃតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ; ឲចមេច ខោ, ភិក្ខវេច, យេ កេចិ កុសលា ឆម្មា, សព្ពេ តេ អប្បមាទម្មូលកា អប្បមាទសមោសរណា; អប្បមាទោ តេសំ ឆម្មាតំ អគ្គមក្ខាឃតិ៍ អប្បមត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុតោ បាដិកង្ខំ – អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ការេចស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពាហុលីករិស្សតិ៍ កថញ្ច, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អប្បមេត្តា អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ការេចតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពាហុលីករោតិ? ឥធ , ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ការេចតិ អមតោកធំ អមតបរាយតំ អមតបរិយោសាតំ...រប... សម្មាសមាឆិំ ការេចតិ អមតោកធំ អមតបរាយតំ អមតបរិយោសាតំ៍ ឲចំ ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អប្បមេត្តា អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ការេចតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពាហុលីករោតី”តិ៍

“ឃាចតា , ភិក្ខវេច, សត្តា អបទា ចា ទ្វិបទា ចា ចតុប្បទា ចា ពាហុប្បទា ចា រូបិតោ ចា អរូបិតោ ចា សញ្ញិតោ ចា អសញ្ញិតោ ចា តេចសញ្ញិតាសញ្ញិតោ ចា, តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាឃតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ; ឲចមេច ខោ, ភិក្ខវេច, យេ កេចិ កុសលា ឆម្មា, សព្ពេ តេ អប្បមាទម្មូលកា អប្បមាទសមោសរណា; អប្បមាទោ តេសំ ឆម្មាតំ អគ្គមក្ខាឃតិ៍ អប្បមត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុតោ បាដិកង្ខំ – អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ការេចស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពាហុលីករិស្សតិ៍ កថញ្ច, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អប្បមេត្តា អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ការេចតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពាហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ការេចតិ តិព្ពាតតិត្តំ តិព្ពាតបោណំ តិព្ពាតបព្ភារំ...រប... សម្មាសមាឆិំ ការេចតិ តិព្ពាតតិត្តំ តិព្ពាតបោណំ តិព្ពាតបព្ភារំ៍ ឲចំ ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អប្បមេត្តា អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ការេចតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពាហុលីករោតី”តិ៍ បធមំ៍

៧៍ បទសុត្តំ

໑໓໐. “ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ຍານິ ການິຈິ ຊງ຺ຄລານໍ ປາຓານໍ ປທຊາຕານິ, ສພ຺ພານິ ຕານິ ຫຕ຺ຖິປເທ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ; ຫຕ຺ຖິປທໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ, ຍທິທໍ – ມຫນ຺ຕຕ຺ເຕນ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເກຈິ ກຸສລາ ຘມ຺ມາ, ສພ຺ເພ ເຕ ອປ຺ປມາທມູລກາ ອປ຺ປມາທສໂມສຣຓາ; ອປ຺ປມາໂທ ເຕສໍ ຘມ຺ມານໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ. ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ເສຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ປາຏິກງ຺ຂໍ – ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວສ຺ສຕິ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກຣິສ຺ສຕິ. ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວຕິ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ...ເປ... ສມ຺ມາສມາຘິໍ ຠາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣຘນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ...ເປ... ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ຠາເວຕິ ອຣິຍໍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກໍ ມຄ຺ຄໍ ພຫຸລີກໂຣຕີ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓-໗. ກູຏາທິສຸຕ຺ຕປຎ຺ຈກໍ

໑໓໑. “ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ກູຏາຄາຣສ຺ສ ຍາ ກາຈິ ໂຄປານສິໂຍ ສພ຺ພາ ຕາ ກູຏງ຺ຄມາ ກູຏນິນ຺ນາ ກູຏສໂມສຣຓາ; ກູຏໍ ຕາສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ...ເປ... ຕຕິຍໍ.

໑໓໒. “ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເກຈິ ມູລຄນ຺ຘາ, ກາຬານຸສາຣິຍໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ...ເປ... ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໑໓໓. “ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເກຈິ ສາຣຄນ຺ຘາ, ໂລຫິຕຈນ຺ທນໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ...ເປ... ປຎ຺ຈມໍ.

໑໓໔. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເກຈິ ປຸປ຺ຜຄນ຺ຘາ, ວສ຺ສິກໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ...ເປ... ຉຏ຺ຐໍ.

໑໓໕. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເກຈິ ກຸຑ຺ຑຣາຊາໂນ, ສພ຺ເພ ເຕ ຣຎ຺ໂຎ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ອນຸຍນ຺ຕາ ຠວນ຺ຕິ, ຣາຊາ ເຕສໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ...ເປ... ສຕ຺ຕມໍ.

໘-໑໐. ຈນ຺ທິມາທິສຸຕ຺ຕຕ຺ຕຍໍ

໑໓໖. “ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ຍາ ກາຈິ ຕາຣກຣູປານໍ ປພາ, ສພ຺ພາ ຕາ ຈນ຺ທິມປ຺ປພາຍ [ຈນ຺ທປ຺ປພາຍ (ສ຺ຍາ. ກ.)] ກລໍ ນາຄ຺ຆນ຺ຕິ ໂສຬສິໍ, ຈນ຺ທປ຺ປພາ ຕາສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ...ເປ... ອຏ຺ຐມໍ.

໑໓໗. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຣທສມເຍ ວິທ຺ເທ ວິຄຕວລາຫເກ ເທເວ ອາທິຈ຺ໂຈ ນຠໍ ອພ຺ຠຸສ຺ສກ຺ກມາໂນ ສພ຺ພໍ ອາກາສຄຕໍ ຕມຄຕໍ ອຠິວິຫຈ຺ຈ ຠາສເຕ ຈ ຕປເຕ ຈ ວິໂຣຈຕິ ຈ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ...ເປ... ນວມໍ.

១៣៨។ “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យានិ កានិចិ តន្តាវុតានិ វត្ថានិ, កាសិកវត្ថំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ កុសលា ធម្មា, សព្ពេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា; អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ។ អប្បមត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ – អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតិ។ កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ...បេ... ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតី”តិ។ ទសមំ។

(យថា តថាគតំ, តថា វិត្ថារេតព្ពំ)។

អប្បមាទបេយ្យាលវគ្គោ បញ្ចមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

តថាគតំ បទំ កូដំ, មូលំ សារោ ច វស្សិកំ;

រាជា ចន្ទិមសុរិយា ច, វត្ថេន ទសមំ បទំ។

៩។ ពលករណីយវគ្គោ

១។ ពលសុត្តំ

១៣៩។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា ករីយន្តិ, សព្ពេ តេ បថវិំ និស្សាយ បថវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពលករណីយា កម្មន្តា ករីយន្តិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ...បេ... ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតី”តិ។

(បរគ្គាបេយ្យាលិចន្លិយតោ បរិបុណ្ណសុត្តន្តិ វិត្ថារេតព្ពា)។

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩁᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᨸᨳᩅᩥᨿᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮ ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩁᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ...ᨸᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩁᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᨸᨳᩅᩥᨿᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮ ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩁᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩴ ᩋᨾᨲᨸᩁᩣᨿᨶᩴ ᩋᨾᨲᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ...ᨸᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩴ ᩋᨾᨲᨸᩁᩣᨿᨶᩴ ᩋᨾᨲᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩁᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᨸᨳᩅᩥᨿᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮ ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩁᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨶᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᩮᩣᨱᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᨻ᩠ᨽᩣᩁᩴ...ᨸᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨶᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᩮᩣᨱᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᨻ᩠ᨽᩣᩁᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᨻᩦᨩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪐᪨ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥᨾᩮ ᨻᩦᨩᨣᩣᨾᨽᩪᨲᨣᩣᨾᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩌᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᨸᨳᩅᩥᨿᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮ ᨻᩦᨩᨣᩣᨾᨽᩪᨲᨣᩣᨾᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩌᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩥᩴ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ...ᨸᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ

វោស្សគ្គបរិណាមឹ...បេ... ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វុឌ្ឍឹ វិរូឡ្ហឹ វេបុល្លំ បាបុណាតិ ធម្មេសូ”តិ. ទុតិយំ.

៣. នាគសុត្តំ

១៥១. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, ហិមវន្តំ បព្ពតរាជំ និស្សាយ នាគា កាយំ វឌ្ឍេន្តិ, ពលំ គាហេន្តិ; តេ តត្ថ កាយំ វឌ្ឍេត្វា ពលំ គាហេត្វា កុសោព្ភេ ឱតរន្តិ, កុសោព្ភេ [កុស្សុព្ភេ (សី. ស្យា.), កុសុព្ភេ (បី. ក.)] ឱតរិត្វា មហាសោព្ភេ ឱតរន្តិ, មហាសោព្ភេ ឱតរិត្វា កុន្នទិយោ ឱតរន្តិ, កុន្នទិយោ ឱតរិត្វា មហានទិយោ ឱតរន្តិ, មហានទិយោ ឱតរិត្វា មហាសមុទ្ទំ [មហាសមុទ្ទសាគរំ (សព្វត្ថ) សំ. និ. ២.២៣] ឱតរន្តិ, តេ តត្ថ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ អាបជ្ជន្តិ កាយេន; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ. កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ...បេ... សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ...បេ... ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ ធម្មេសូ”តិ. តតិយំ.

៤. រុក្ខសុត្តំ

១៥២. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, រុក្ខោ បាចីននិន្នោ បាចីនបោណោ បាចីនបព្ភារោ. សោ មូលច្ឆិន្នោ [មូលច្ឆិន្នេ កតេ (ស្យា.)] កតមេន បបតេយ្យា”តិ? “យេន , ភន្តេ, និន្នោ យេន បោណោ យេន បព្ភារោ”តិ. “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ. កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ...បេ... សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ...បេ... ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ. ចតុត្ថំ.

៥. កុម្ភសុត្តំ

១៥៣. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, កុម្ភោ និក្កុជ្ជោ វមតេវ ឧទកំ, នោ បច្ចាវមតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វមតេវ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ, នោ បច្ចាវមតិ. កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ

ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨾᨲᩮᩅ ᨸᩣᨸᨠᩮ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ, ᨶᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩅᨾᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩈ᩠ᩈᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ…ᨸᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩈ᩠ᩈᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ…ᨸᩮ… ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨾᨲᩮᩅ ᨸᩣᨸᨠᩮ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ, ᨶᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩅᨾᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪖᪨ ᩈᩪᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪔᪨ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩣᩃᩥᩈᩪᨠᩴ ᩅᩣ ᨿᩅᩈᩪᨠᩴ ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩣᨴᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩣ ᨸᩣᨴᩴ ᩅᩣ ᨽᩮᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩈ᩠ᩈᨲᩦᨲᩥ – ᨮᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩈ᩠ᩈ ᩉᩮᨲᩩ? ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩪᨠᩈ᩠ᩈ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᩣᨿ ᨾᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩈ᩠ᩈᨲᩥ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᩥᩈ᩠ᩈᨲᩦᨲᩥ – ᨮᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩈ᩠ᩈ ᩉᩮᨲᩩ? ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᩣᨿ ᨾᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩥ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ…ᨸᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩈ᩠ᩈᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ…ᨸᩮ… ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᩣᨿ ᨾᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩥ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪗᪨ ᩋᩣᨠᩣᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪕᪨ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᩅᩥᩅᩥᨵᩣ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ – ᨸᩩᩁᨲ᩠ᨳᩥᨾᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩁᨩᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩁᨩᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩦᨲᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨱ᩠ᩉᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩣ ᩅᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᨿᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨧᨸᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨧᨸᩥ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᨸᩥ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᨿᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨧᨸᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨧᨸᩥ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᨸᩥ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩈ᩠ᩈᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩈ᩠ᩈᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ…ᨸᩮ… ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᨿᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨧᨸᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨧᨸᩥ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᨸᩥ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

៤៉ បឋមខេមឈសុត្តំ

១៣៩៉ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ពិឡារោ សន្ធិសមលពថេ ឋិតោ មុទុមូសិ មគ្គយមានោ, ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទិវា ចេ អនិស្សោ អចោនោ ...

១៣៩៉ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, កិយ្យាត់ បន្ថិរេ យានេរ ប្លាហតំ ររខោខល្លួ, ពរេមតិ មហាអកាលរេយរឈោ ផាតរេរា អត្តូរផារេបតិ ច្ចបររេមតិ; ខុចរេមច រោា, កិក្ខុរេច, កិក្ខុ អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ការេចរេត្តូា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ពាហុលិកររោរេត្តូា ប្លប្យត្តុប្យរេត្ត បិបរេក អក្សុររេល ឆរេម្ន ផាតរេរា អត្តូរផារេបតិ ច្ចបររេមតិ៉ កឆត្ពា, កិក្ខុរេច, កិក្ខុ អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ការេចរេត្តូា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ពាហុលិកររោរេត្តូា ប្លប្យត្តុប្យរេត្ត បិបរេក អក្សុររេល ឆរេម្ន ផាតរេរា អត្តូរផារេបតិ ច្ចបររេមតិ? ច្ចាឆ, កិក្ខុរេច, កិក្ខុ ររម្ងារិច្ចិ ការេចតិ...រេប... ររម្ងាររមាធិ ការេចតិ ចិរេចកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោឆតិស្សិតំ រេចាស្សក្កបទិណាមិ...រេប... ខុចំ រោា, កិក្ខុរេច, កិក្ខុ អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ការេចរេត្តូា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ពាហុលិកររោរេត្តូា ប្លប្យត្តុប្យរេត្ត បិបរេក អក្សុររេល ឆរេម្ន ផាតរេរា អត្តូរផារេបតិ ច្ចបររេមតិ”តិ៉ អដ្ថមំ៉

៩៉ ទុតិឃរេមឈសុត្តំ

១៣៥៉ “សេយ្យថាបិ, កិក្ខុរេច, ប្លប្យត្តុ មហារេមឈ, ពរេមតិ មហាចារេតា អត្តូរារេមច អត្តូរផារេបតិ ច្ចបររេមតិ; ខុចរេមច រោា, កិក្ខុរេច, កិក្ខុ អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ការេចរេត្តូា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ពាហុលិកររោរេត្តូា ប្លប្យត្តុប្យរេត្ត បិបរេក អក្សុររេល ឆរេម្ន អត្តូរារេមច អត្តូរផារេបតិ ច្ចបររេមតិ៉ កឆត្ពា, កិក្ខុរេច, កិក្ខុ អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ការេចរេត្តូា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ពាហុលិកររោរេត្តូា ប្លប្យត្តុប្យរេត្ត បិបរេក អក្សុររេល ឆរេម្ន អត្តូរារេមច អត្តូរផារេបតិ ច្ចបររេមតិ? ច្ចាឆ, កិក្ខុរេច, កិក្ខុ ររម្ងារិច្ចិ ការេចតិ...រេប... ររម្ងាររមាធិ ការេចតិ ចិរេចកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោឆតិស្សិតំ រេចាស្សក្កបទិណាមិ...រេប... ខុចំ រោា, កិក្ខុរេច, កិក្ខុ អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ការេចរេត្តូា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ពាហុលិកររោរេត្តូា ប្លប្យត្តុប្យរេត្ត បិបរេក អក្សុររេល ឆរេម្ន អត្តូរារេមច អត្តូរផារេបតិ ច្ចបររេមតិ”តិ៉ តចមំ៉

១០៉ តាចាសុត្តំ

១៣៤៉ “សេយ្យថាបិ, កិក្ខុរេច, ររាមុទ្ទិកាឃ តាចាឃ រេចត្តូពទ្ធតពទ្ធាឃ ៧ មាររាតិ ប្លឝេក បទិឃាឆាឃ [បទិឃាតាឃ (ក៉), បទិឃាហតាឃ (?)] រេហមត្តិរេកត ឆលំ ប្លក្តិតាឃ ចាតាតបបរេទតាតិ ពត្ថតាតិ តាតិ បិច្ចុស្សរេកត រេមរេឈត អតិប្បចុដ្ឋាតិ អប្បកសិររេតច បដិប្បស្សម្ភន្តិ, ប្ចតិកាតិ កចត្តិ; ខុចរេមច រោា, កិក្ខុរេច, កិក្ខុរេតា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ កាចឃរេតា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ពាហុលិកររោរេតា អប្បកសិររេតច រំរេឃាឌតាតិ បដិប្បស្សម្ភន្តិ, ប្ចតិកាតិ កចត្តិ៉ កឆត្ពា, កិក្ខុរេច, កិក្ខុរេតា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ កាចឃរេតា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ពាហុលិកររោរេតា អប្បកសិររេតច រំរេឃាឌតាតិ បដិប្បស្សម្ភន្តិ, ប្ចតិកាតិ កចត្តិ? ច្ចាឆ, កិក្ខុរេច, កិក្ខុ ររម្ងារិច្ចិ ការេចតិ...រេប... ររម្ងាររមាធិ ការេចតិ ចិរេចកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោឆតិស្សិតំ រេចាស្សក្កបទិណាមិ...រេប... ខុចំ រោា, កិក្ខុរេច, កិក្ខុរេតា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ កាចឃរេតា អទិឃំ អដ្ថក្កិកំ យក្កុ ពាហុលិកររោរេតា អប្បកសិររេតច រំរេឃាឌតាតិ បដិប្បស្សម្ភន្តិ, ប្ចតិកាតិ កចត្តិ”តិ៉ ឆរមំ៉

១១។ អាគន្តុកសុត្តំ

១៥៩។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អាគន្តុកាគារំ។ តត្ថ បុរត្ថិមាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ, បច្ឆិមាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ, ឧត្តរាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ, ទក្ខិណាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ, ខត្តិយាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ, ព្រាហ្មណាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ, វេស្សាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ, សុទ្ទាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ យេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បរិជានាតិ , យេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្ពា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បជហតិ, យេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្ពា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា សច្ឆិករោតិ, យេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្ពា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា ភាវេតិ។

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា? បញ្ចុបាទានក្ខន្ធាតិស្ស វចនីយំ។ កតមេ បញ្ច? សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ...បេ... វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា។ កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្ពា? អវិជ្ជា ច ភវតណ្ហា ច – ឥមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្ពា។ កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្ពា? វិជ្ជា ច វិមុត្តិ ច – ឥមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្ពា។ កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្ពា? សមថោ ច វិបស្សនា ច – ឥមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្ពា។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ, យេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បរិជានាតិ...បេ... យេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្ពា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា ភាវេតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ...បេ... ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ យេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បរិជានាតិ, យេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្ពា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បជហតិ, យេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្ពា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា សច្ឆិករោតិ, យេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្ពា, តេ ធម្មេ អភិញ្ញា ភាវេតី”តិ។ ឯកាទសមំ។

១២។ នទីសុត្តំ

១៦០។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា។ អថ មហាជនកាយោ អាគច្ឆេយ្យ កុទ្ទាល-បិដកំ អាទាយ – ‘មយំ ឥមំ គង្គំ នទិំ បច្ឆានិន្នំ ករិស្សាម បច្ឆាបោណំ បច្ឆាបព្ភារ’ន្តិ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, អបិ នុ សោ មហាជនកាយោ គង្គំ នទិំ បច្ឆានិន្នំ ករេយ្យ បច្ឆាបោណំ បច្ឆាបព្ភារ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “តំ កិស្ស ហេតុ”? “គង្គា, ភន្តេ, នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា។ សា ន សុករា បច្ឆានិន្នំ កាតុំ បច្ឆាបោណំ បច្ឆាបព្ភារំ។ យាវទេវ បន សោ មហាជនកាយោ កិលមថស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្សា”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តំ រាជានោ វា រាជមហាមត្តា វា មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា ភោគេហិ អភិហដ្ឋុំ បវារេយ្យុំ – ‘ឯហម្ភោ បុរិស, កិំ តេ

ឥមេ កាសាវា អនុទហន្តិ, កិំ មុណ្ឌោ កបាលមនុសញ្ចរសិ! ឯហិ, ហីនាយាវត្តិត្វា ភោគេ ច ភុញ្ជស្សុ, បុញ្ញានិ ច ករោហី’តិ។ សោ វត, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? យញ្ហិ តំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ ទីឃរត្តំ វិវេកនិន្នំ វិវេកបោណំ វិវេកបព្ភារំ តំ វត ហីនាយាវត្តិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ...បេ... ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ, អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតី”តិ។ (យថាបិ ពលករណីយំ, តថាបិ វិត្ថារេតព្ពំ) ទ្វាទសមំ។

ពលករណីយវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ពលំ ពីជញ្ច នាគោ ច, រុក្ខោ កុម្ភេន សូកិយា;

អាកាសេន ច ទ្វេ មេឃា, នាវា អាគន្តុកា នទីតិ។

៧. ឯសនាវគ្គោ

១. ឯសនាសុត្ត

១៦១. សាវត្ថិនិទានំ។ “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, ឯសនា។ កតមា តិស្សោ? កាមេសនា, ភវេសនា, ព្រហ្មចរិយេសនា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ ឯសនា។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ”តិ។

“តិស្សោ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ឯសនា។ កតមា តិស្សោ? កាមេសនា, ភវេសនា, ព្រហ្មចរិយេសនា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ ឯសនា។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ”តិ។

“តិស្សោ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ឯសនា។ កតមា តិស្សោ? កាមេសនា, ភវេសនា, ព្រហ្មចរិយេសនា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ ឯសនា។ ឥមាសំ ខោ , ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ”តិ។

“តិស្សោ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ឯសនា។ កតមា តិស្សោ? កាមេសនា, ភវេសនា, ព្រហ្មចរិយេសនា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ ឯសនា។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ និព្ពាននិន្នំ និព្ពានបោណំ និព្ពានបព្ភារំ។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ”តិ។

“តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, ឯសនា។ កតមា តិស្សោ? កាមេសនា, ភវេសនា, ព្រហ្មចរិយេសនា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ ឯសនា។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ បរិញ្ញាយ...បេ... អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ”តិ។ (យថាបិ អភិញ្ញា, តថាបិ បរិញ្ញាយ វិត្ថារេតព្ពា។)

“តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, ឯសនា។ កតមា តិស្សោ? កាមេសនា, ភវេសនា, ព្រហ្មចរិយេសនា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ ឯសនា។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ បរិក្ខយាយ...បេ... អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ”តិ។ (យថាបិ អភិញ្ញា, តថាបិ បរិក្ខយាយ វិត្ថារេតព្ពា។)

“តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, ឯសនា។ កតមា តិស្សោ? កាមេសនា, ភវេសនា, ព្រហ្មចរិយេសនា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ ឯសនា។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ...បេ... ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ បហានាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ”តិ។ (យថាបិ អភិញ្ញា, តថាបិ បហានាយ វិត្ថារេតព្ពា។) បឋមំ។

២។ វិធាសុត្តំ

១៦២។ “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, វិធា។ កតមា តិស្សោ? ‘សេយ្យោហមស្មី’តិ វិធា, ‘សទិសោហមស្មី’តិ វិធា, ‘ហីនោហមស្មី’តិ វិធា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ វិធា។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ វិធានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ

ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ...ᨷᩮ... ᩍᨾᩣᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨲᩥᩔᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩥᨵᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᨷᩉᩣᨶᩣᨿ ᩋᨿᩴ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᨿᨳᩣ ᩑᩈᨶᩣ, ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ)᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪃᪨ ᩋᩣᩈᩅᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪆᪃᪨ “ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩈᩅᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ? ᨠᩣᨾᩣᩈᩅᩮᩣ, ᨽᩅᩣᩈᩅᩮᩣ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩅᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᨷᩉᩣᨶᩣᨿ...ᨷᩮ... ᩋᨿᩴ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪄᪨ ᨽᩅᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪆᪄᪨ “ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩅᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ? ᨠᩣᨾᨽᩅᩮᩣ , ᩁᩪᨷᨽᩅᩮᩣ, ᩋᩁᩪᨷᨽᩅᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᨽᩅᩣ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩅᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᨷᩉᩣᨶᩣᨿ...ᨷᩮ... ᩋᨿᩴ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪅᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪆᪅᪨ “ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ? ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣ, ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣ – ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣ᪨ ᩍᨾᩣᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩔᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᨷᩉᩣᨶᩣᨿ...ᨷᩮ... ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪆᪨ ᨡᩥᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪆᪆᪨ “ᨲᨿᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨡᩥᩃᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨲᨿᩮᩣ? ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ, ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ, ᨾᩮᩣᩉᩮᩣ ᨡᩥᩃᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨿᩮᩣ ᨡᩥᩃᩣ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨡᩥᩃᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᨷᩉᩣᨶᩣᨿ...ᨷᩮ... ᩋᨿᩴ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪇᪨ ᨾᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

១៦៧. “តីណិមានិ, ភិក្ខវេ, មលានិ. កតមានិ តីណិ? រាគោ មលំ, ទោសោ មលំ, មោហោ មលំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, តីណិ មលានិ. ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណន្នំ មលានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ...បេ... អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ”តិ. សត្តមំ.

៨. នីឃសុត្តំ

១៦៨. “តយោមេ, ភិក្ខវេ, នីឃា. កតមេ តយោ? រាគោ នីឃោ, ទោសោ នីឃោ, មោហោ នីឃោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ នីឃា. ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណន្នំ នីឃានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ...បេ... អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ”តិ. អដ្ឋមំ.

៩. វេទនាសុត្តំ

១៦៩. “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, វេទនា. កតមា តិស្សោ? សុខា វេទនា, ទុក្ខា វេទនា, អទុក្ខមសុខា វេទនា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ វេទនា. ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ វេទនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ...បេ... អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ”តិ. នវមំ.

១០. តណ្ហាសុត្តំ

១៧០. “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, តណ្ហា. កតមា តិស្សោ? កាមតណ្ហា, ភវតណ្ហា, វិភវតណ្ហា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ តណ្ហា. ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ តណ្ហានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ...បេ... អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ. កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? ឥធ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ...បេ... សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ. ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ តណ្ហានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ...បេ... អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ”តិ. ទសមំ.

១១. តសិនាសុត្តំ

១៧១. “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, តសិនា. កតមា តិស្សោ? កាមតសិនា, ភវតសិនា, វិភវតសិនា. ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ តសិនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ...បេ... រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ...បេ... អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ...បេ... និព្ពាននិន្នំ និព្ពានបោណំ និព្ពានបព្ភារំ. ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ

ຕສິນານໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ປຣິຎ຺ຎາຍ ປຣິກ຺ຂຍາຍ ປຫານາຍ...ເປ... ອຍໍ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ຠາເວຕພ຺ໂພ”ຕິ. ທສມໍ.

ເອສນາວຄ຺ໂຄ ສຕ຺ຕໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ເອສນາ ວິທາ ອາສໂວ, ຠໂວ ຈ ທຸກ຺ຂຕາ ຂິລໍ;

ມລໍ ນີໂຆ ຈ ເວທນາ, ຕຓ຺ຫາ ຕສິນາຍ ຈາຕິ.

໘. ໂອຆວຄ຺ໂຄ

໑. ໂອຆສຸຕ຺ຕໍ

໑໗໑. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ , ຠິກ຺ຂເວ, ໂອຆາ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ກາໂມໂຆ, ຠໂວໂຆ, ທິຏ຺ໂຐໂຆ, ອວິຊ຺ໂຊໂຆ – ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂອຆາ. ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕຸນ຺ນໍ ໂອຆານໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ປຣິຎ຺ຎາຍ ປຣິກ຺ຂຍາຍ ປຫານາຍ...ເປ... ອຍໍ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ຠາເວຕພ຺ໂພ”ຕິ. (ຍຖາ ເອສນາ, ເອວໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ) ປຐມໍ.

໒. ໂຍຄສຸຕ຺ຕໍ

໑໗໒. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂຍຄາ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ກາມໂຍໂຄ, ຠວໂຍໂຄ, ທິຏ຺ຐິໂຍໂຄ ອວິຊ຺ຊາໂຍໂຄ – ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂຍຄາ. ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕຸນ຺ນໍ ໂຍຄານໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ປຣິຎ຺ຎາຍ ປຣິກ຺ຂຍາຍ ປຫານາຍ...ເປ... ອຍໍ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ຠາເວຕພ຺ໂພ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ອຸປາທານສຸຕ຺ຕໍ

໑໗໓. “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ , ຠິກ຺ຂເວ, ອຸປາທານານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ກາມຸປາທານໍ, ທິຏ຺ຐຸປາທານໍ, ສີລພ຺ພຕຸປາທານໍ, ອຕ຺ຕວາທຸປາທານໍ – ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ອຸປາທານານິ. ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕຸນ຺ນໍ ອຸປາທານານໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ປຣິຎ຺ຎາຍ ປຣິກ຺ຂຍາຍ ປຫານາຍ...ເປ... ອຍໍ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ ຠາເວຕພ຺ໂພ”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

៤. គន្ថសុត្តំ

១៧៥. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, គន្ថា. កតមេ ចត្តារោ? អភិជ្ឈា កាយគន្ថោ, ព្យាបាទោ កាយគន្ថោ, សីលព្ពតបរាមាសោ កាយគន្ថោ, ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ គន្ថា. ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ គន្ថានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ…បេ… អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ”តិ. ចតុត្ថំ.

៥. អនុសយសុត្តំ

១៧៦. “សត្តិមេ, ភិក្ខវេ, អនុសយា. កតមេ សត្ត? កាមរាគានុសយោ, បដិឃានុសយោ, ទិដ្ឋានុសយោ , វិចិកិច្ឆានុសយោ, មានានុសយោ, ភវរាគានុសយោ, អវិជ្ជានុសយោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្តានុសយា. ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្តន្នំ អនុសយានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ…បេ… អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ”តិ. បញ្ចមំ.

៦. កាមគុណសុត្តំ

១៧៧. “បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, កាមគុណា. កតមេ បញ្ច? ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា, សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា…បេ… ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា…បេ… ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា…បេ… កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្ពា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសំហិតា រជនីយា – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច កាមគុណា. ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ កាមគុណានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ…បេ… អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ”តិ. ឆដ្ឋំ.

៧. នីវរណសុត្តំ

១៧៨. “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, នីវរណានិ. កតមានិ បញ្ច? កាមច្ឆន្ទនីវរណំ, ព្យាបាទនីវរណំ, ថិនមិទ្ធនីវរណំ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ, វិចិកិច្ឆានីវរណំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច នីវរណានិ. ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ នីវរណានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ…បេ… អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្ពោ”តិ. សត្តមំ.

៨. ឧបាទានក្ខន្ធសុត្តំ

១៧៩. “បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, ឧបាទានក្ខន្ធា. កតមេ បញ្ច? សេយ្យថិទំ – រូបុបាទានក្ខន្ធោ , វេទនុបាទានក្ខន្ធោ , សញ្ញុបាទានក្ខន្ធោ,

សង្ខារុបាទានក្ខន្ធោ, វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ...បេ... អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. ឱរម្ភាគិយសុត្ត

១៥០. “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឱរម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ កតមានិ បញ្ច? សក្កាយទិដ្ឋិ, វិចិកិច្ឆា, សីលព្ពតបរាមាសោ, កាមច្ឆន្ទោ, ព្យាបាទោ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចោរម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ...បេ... អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ”តិ។ នវមំ។

១០. ឧទ្ធម្ភាគិយសុត្ត

១៥១. “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ កតមានិ បញ្ច? រូបរាគោ, អរូបរាគោ, មានោ, ឧទ្ធច្ចំ, អវិជ្ជា – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ”តិ។

“បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ កតមានិ បញ្ច? រូបរាគោ, អរូបរាគោ, មានោ, ឧទ្ធច្ចំ, អវិជ្ជា – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ...បេ... សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ... អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ... និព្ពាននិន្នំ និព្ពានបោណំ និព្ពានបព្ភារំ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ”តិ។ ទសមំ។

ឱឃវគ្គោ អដ្ឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឱឃោ យោគោ ឧបាទានំ, គន្ថា អនុសយេន ច;

กามคุณา นีวรณา, ขนฺธา อุทฺธมฺภาคิยาติฯ

วคฺคุทฺทานํ –

อวิชฺชาวคฺโค ปฐโม, ทุติยํ วิหารํ วุจฺจติ;

มิจฺฉตฺตํ ตติโย วคฺโค, จตุตฺถํ ปฏิปนฺเนน จฯ

ติตฺถิยํ ปญฺจโม วคฺโค, ฉฏฺโฐ สุริเยน จ;

พหุกเต สตฺตโม วคฺโค, อุปฺปาโท อฏฺฐเมน จฯ

ทิวสวคฺโค นวโม, ทสโม อปฺปมาเทน จ;

เอกาทสพลวคฺโค, ทฺวาทส เอสนา ปิณฺฑิยํ;

โอฆวคฺโค ภวติ เตรสาติฯ

มคฺคสํยุตฺตํ ปฐมํฯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪒᪨ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪨ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᩉᩥᨾᩅᨶ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪘᪒᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩉᩥᨾᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩁᩣᨩᩣᨶᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨶᩣᨣᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩃᩴ ᨣᩣᩉᩮᨶ᩠ᨲᩥ; ᨲᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨿᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩃᩴ ᨣᩣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩮ ᩒᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩮ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩮ ᩒᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩉᩣᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩮ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨶ᩠ᨶᨴᩥᨿᩮᩣ ᩒᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᨶ᩠ᨶᨴᩥᨿᩮᩣ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨶᨴᩥᨿᩮᩣ ᩒᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩉᩣᨶᨴᩥᨿᩮᩣ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᩒᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ; ᨲᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩪᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ; ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨧᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ…ᨷᩮ… ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ…ᨷᩮ… ᨷᩦᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ…ᨷᩮ… ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ…ᨷᩮ… ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ…ᨷᩮ… ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩈᩦᩃᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩪ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᨠᩣᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪘᪓᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨿᩴ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩋᨶᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩣ, ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶᩣᩉᩣᩁᩣ ᨶᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᨽᩣᩅᩣᨿ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩣᨿ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩩᨽᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᩁᩮᩣ – ᩋᨿᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᨽᩣᩅᩣᨿ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩣᨿ᪨

“ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩔ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᨽᩣᩅᩣᨿ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᩣᨿ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨭᩥᨥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᩁᩮᩣ – ᩋᨿᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩣᨴᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ

ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ຠິຍ຺ເຍາຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ.

“ເກາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຫາເຣາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຖິນມິທ຺ຘສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຖິນມິທ຺ຘສ຺ສ ຠິຍ຺ເຍາຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ? ອຕ຺ຖິ , ຠິກ຺ຂເວ, ອຣຕິ ຕນ຺ທີ ວິຊມ຺ຠິຕາ ຠຕ຺ຕສມ຺ມເທາ ເຈຕເສາ ຈ ລີນຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອເຍານິເສາມນສິກາຣພຫຸລີກາເຣາ – ອຍມາຫາເຣາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຖິນມິທ຺ຘສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຖິນມິທ຺ຘສ຺ສ ຠິຍ຺ເຍາຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ.

“ເກາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຫາເຣາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ຠິຍ຺ເຍາຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ? ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຈຕເສາ ອວູປສເມາ. ຕຕ຺ຖ ອເຍານິເສາມນສິກາຣພຫຸລີກາເຣາ – ອຍມາຫາເຣາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ອຸທ຺ຘ຺ຈຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ຠິຍ຺ເຍາຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ.

“ເກາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຫາເຣາ ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ຠິຍ຺ເຍາຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ? ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວິຈິກິຈ຺ຉາຏ຺ຐານິຍາ ຘມ຺ມາ. ຕຕ຺ຖ ອເຍານິເສາມນສິກາຣພຫຸລີກາເຣາ – ອຍມາຫາເຣາ ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ວາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ຠິຍ຺ເຍາຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຍໍ ກາເຍາ ອາຫາຣຏ຺ຐິຕິເກາ, ອາຫາຣໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອນາຫາເຣາ ເນາ ຕິຏ຺ຐຕິ; ເອວເມວ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຎ຺ຈ ນີວຣຓາ ອາຫາຣຏ຺ຐິຕິກາ, ອາຫາຣໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ອນາຫາຣາ ເນາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ອຍໍ ກາເຍາ ອາຫາຣຏ຺ຐິຕິເກາ, ອາຫາຣໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອນາຫາເຣາ ເນາ ຕິຏ຺ຐຕິ; ເອວເມວ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕ ເພາຊ຺ຌງ຺ຄາ ອາຫາຣຏ຺ຐິຕິກາ, ອາຫາຣໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ອນາຫາຣາ ເນາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ.

“ເກາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຫາເຣາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ສຕິສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ສຕິສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ? ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ຄຏ຺ຐານິຍາ ຘມ຺ມາ. ຕຕ຺ຖ ເຍານິເສາມນສິກາຣພຫຸລີກາເຣາ – ອຍມາຫາເຣາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ສຕິສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ສຕິສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ.

“ເກາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອາຫາເຣາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ? ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸສລາກຸສລາ ຘມ຺ມາ, ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ຊາ ຘມ຺ມາ, ຫີນປຓີຕາ ຘມ຺ມາ, ກຓ຺ຫສຸກ຺ກສປ຺ປຏິຠາຄາ ຘມ຺ມາ. ຕຕ຺ຖ ເຍານິເສາມນສິກາຣພຫຸລີກາເຣາ – ອຍມາຫາເຣາ ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ອຸປ຺ປາທາຍ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ວາ ຘມ຺ມວິຈຍສມ຺ເພາຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ.

“ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨽᨵᩣᨲᩩ [ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽᨵᩣᨲᩩ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)] ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨾᨵᩣᨲᩩ ᨷᩁᨠ᩠ᨠᨾᨵᩣᨲᩩ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᩁᩮᩣ – ᩋᨿᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ᪨

“ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨷᩦᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨷᩦᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩦᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᩁᩮᩣ – ᩋᨿᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨷᩦᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨷᩦᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ᪨

“ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᨠᩣᨿᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᩁᩮᩣ – ᩋᨿᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ᪨

“ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨳᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ [ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨣᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᩁᩮᩣ – ᩋᨿᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ᪨

“ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩣᩁᩮᩣ – ᩋᨿᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨿᩴ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩋᨶᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩣ, ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶᩣᩉᩣᩁᩣ ᨶᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᩈᩦᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪘᪓᪨ “ᨿᩮ ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨬᩣᨱᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨬᩣᨱᨴᩔᨶᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ, ᨴᩔᨶᨾ᩠ᨷᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩴ [ᨻᩉᩪᨷᨠᩣᩁᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩅᨴᩣᨾᩥ; ᩈᩅᨶᨾ᩠ᨷᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᨶᨾ᩠ᨷᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ; ᨷᨿᩥᩁᩩᨷᩣᩈᨶᨾ᩠ᨷᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ; ᩋᨶᩩᩔᨲᩥᨾ᩠ᨷᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ; ᩋᨶᩩᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᨾ᩠ᨷᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩮᩈᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩔ ᩉᩮᨲᩩ? ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩣᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᩮᨶ ᩅᩪᨷᨠᩣᩈᩮᨶ

ວູປກເຏ຺ຐາ [ທ຺ວເຍນ ວູປກເຏ຺ຐາ (ສີ. ສ຺ຍາ.)] ວິຫຣຕິ – ກາຍວູປກາເສນ ຈ ຈິຕ຺ຕວູປກາເສນ ຈ. ເສາ ຕຖາ ວູປກເຏ຺ຐາ ວິຫຣເນ຺ຕາ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ ອນຸວິຕເກ຺ກຕິ.

“ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຕຖາ ວູປກເຏ຺ຐາ ວິຫຣເນ຺ຕາ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ ອນຸວິຕເກ຺ກຕິ, ສຕິສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ອາຣເທ຺ຘາ ເຫາຕິ; ສຕິສເມ຺ພາຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວຕິ; ສຕິສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເສາ ຕຖາ ສເຕາ ວິຫຣເນ຺ຕາ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎາຍ ປວິຈິນຕິ ປວິຈຣຕິ ປຣິວີມໍສມາປຊ຺ຊຕິ.

“ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຕຖາ ສເຕາ ວິຫຣເນ຺ຕາ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎາຍ ປວິຈິນຕິ ປວິຈຣຕິ ປຣິວີມໍສມາປຊ຺ຊຕິ, ຘມ຺ມວິຈຍສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ອາຣເທ຺ຘາ ເຫາຕິ; ຘມ຺ມວິຈຍສເມ຺ພາຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວຕິ; ຘມ຺ມວິຈຍສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎາຍ ປວິຈິນເຕາ ປວິຈຣເຕາ ປຣິວີມໍສມາປຊ຺ຊເຕາ ອາຣທ຺ຘໍ ເຫາຕິ ວີຣິຍໍ ອສລ຺ລີນໍ.

“ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸເນາ ຕໍ ຘມ຺ມໍ ປຎ຺ຎາຍ ປວິຈິນເຕາ ປວິຈຣເຕາ ປຣິວີມໍສມາປຊ຺ຊເຕາ ອາຣທ຺ຘໍ ເຫາຕິ ວີຣິຍໍ ອສລ຺ລີນໍ, ວີຣິຍສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ອາຣເທ຺ຘາ ເຫາຕິ; ວີຣິຍສເມ຺ພາຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວຕິ; ວີຣິຍສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ອາຣທ຺ຘວີຣິຍສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປີຕິ ນິຣາມິສາ.

“ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸເນາ ອາຣທ຺ຘວີຣິຍສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ປີຕິ ນິຣາມິສາ, ປີຕິສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ອາຣເທ຺ຘາ ເຫາຕິ; ປີຕິສເມ຺ພາຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວຕິ; ປີຕິສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ປີຕິມນສ຺ສ ກາເຍາປິ ປສ຺ສມ຺ຠຕິ, ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ປສ຺ສມ຺ຠຕິ.

“ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸເນາ ປີຕິມນສ຺ສ ກາເຍາປິ ປສ຺ສມ຺ຠຕິ ຈິຕ຺ຕມ຺ປິ ປສ຺ສມ຺ຠຕິ, ປສ຺ສທ຺ຘິສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ອາຣເທ຺ຘາ ເຫາຕິ; ປສ຺ສທ຺ຘິສເມ຺ພາຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວຕິ; ປສ຺ສທ຺ຘິສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ປສ຺ສທ຺ຘກາຍສ຺ສ ສຸຂິເນາ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາຘິຍຕິ.

“ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸເນາ ປສ຺ສທ຺ຘກາຍສ຺ສ ສຸຂິເນາ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາຘິຍຕິ, ສມາຘິສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ອາຣເທ຺ຘາ ເຫາຕິ ; ສມາຘິສເມ຺ພາຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວຕິ; ສມາຘິສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເສາ ຕຖາສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສາຘຸກໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂິຕາ ເຫາຕິ.

“ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຕຖາສມາຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ສາຘຸກໍ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂິຕາ ເຫາຕິ, ອຸເປກ຺ຂາສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ອາຣເທ຺ຘາ ເຫາຕິ; ອຸເປກ຺ຂາສເມ຺ພາຊ຺ຌງ຺ຄໍ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸ ຠາເວຕິ; ອຸເປກ຺ຂາສເມ຺ພາຊ຺ຌເງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠິກ຺ຂຸເນາ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

“ឯវំ ភាវិតេសុ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្តសុ សម្ពោជ្ឈង្គេសុ ឯវំ ពហុលីកតេសុ សត្ត ផលា សត្តានិសំសា បាដិកង្ខា។ កតមេ សត្ត ផលា សត្តានិសំសា? ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញា អារាធេតិ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញា អារាធេតិ, អថ មរណកាលេ អញ្ញា អារាធេតិ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញា អារាធេតិ, នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញា អារាធេតិ, អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញា អារាធេតិ, នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញា អារាធេតិ, នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្ពាយី ហោតិ, អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញា អារាធេតិ, នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញា អារាធេតិ, នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្ពាយី ហោតិ, នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយី ហោតិ, អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញា អារាធេតិ, នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញា អារាធេតិ, នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្ពាយី ហោតិ, នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយី ហោតិ, នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ, អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញា អារាធេតិ, នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញា អារាធេតិ, នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្ពាយី ហោតិ , នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយី ហោតិ, នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ, នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ, អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឧទ្ធំសោតោ ហោតិ អកនិដ្ឋគាមី។ ឯវំ ភាវិតេសុ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្តសុ ពោជ្ឈង្គេសុ ឯវំ ពហុលីកតេសុ ឥមេ សត្ត ផលា សត្តានិសំសា បាដិកង្ខា”តិ។ តតិយំ។

៤. វត្ថសុត្តំ

១៨៥. ឯកំ សមយំ អាយស្មា សារិបុត្តោ សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តត្រ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អាវុសោ, ភិក្ខវោ”តិ! “អាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ។ អាយស្មា សារិបុត្តោ ឯតទវោច –

“សត្តិមេ, អាវុសោ, ពោជ្ឈង្គា។ កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ, វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ – ឥមេ ខោ, អាវុសោ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា។ ឥមេសំ ខ្វាហំ, អាវុសោ, សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ បុព្ពណ្ហសមយំ វិហរិតុំ, តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន បុព្ពណ្ហសមយំ វិហរាមិ; យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ មជ្ឈន្តិកំ សមយំ វិហរិតុំ, តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន មជ្ឈន្តិកំ សមយំ វិហរាមិ; យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ

ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᩥᨲᩩᩴ, ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮᨶ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ᪨ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮᩣ ᩍᨲᩥ ᨧᩮ ᨾᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᩈᩩᩈᨾᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨶᩴ ‘ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨾᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᨾᩮ ᨧᩅᨲᩥ, ‘ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨾᩮ ᨧᩅᨲᩦ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨾᩥ...ᨷᩮ... ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮᩣ ᩍᨲᩥ ᨧᩮ ᨾᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᩈᩩᩈᨾᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨶᩴ ‘ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨾᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᨾᩮ ᨧᩅᨲᩥ, ‘ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨾᩮ ᨧᩅᨲᩦ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨾᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩤ ᩁᩣᨩᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩤ ᨶᩣᨶᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩩᩔᩣᨶᩴ ᨴᩩᩔᨠᩁᨱ᩠ᨯᨠᩮᩣ ᨷᩪᩁᩮᩣ ᩋᩔ᪨ ᩈᩮᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᨴᩮᩅ ᨴᩩᩔᨿᩩᨣᩴ ᩋᩣᨠᩘᨡᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᩥᨲᩩᩴ, ᨲᩴ ᨲᨴᩮᩅ ᨴᩩᩔᨿᩩᨣᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᩮᨿ᩠ᨿ; ᨿᨬ᩠ᨬᨴᩮᩅ ᨴᩩᩔᨿᩩᨣᩴ ᩋᩣᨠᩘᨡᩮᨿ᩠ᨿ ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩈᨾᨿᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᩥᨲᩩᩴ, ᨲᩴ ᨲᨴᩮᩅ ᨴᩩᩔᨿᩩᨣᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩈᨾᨿᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᩮᨿ᩠ᨿ; ᨿᨬ᩠ᨬᨴᩮᩅ ᨴᩩᩔᨿᩩᨣᩴ ᩋᩣᨠᩘᨡᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᩥᨲᩩᩴ, ᨲᩴ ᨲᨴᩮᩅ ᨴᩩᩔᨿᩩᨣᩴ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡ᩠ᩅᩣᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩍᨾᩮᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩣᨶᩴ ᨿᩮᨶ ᨿᩮᨶ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮᨶ ᩋᩣᨠᩘᨡᩣᨾᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᩥᨲᩩᩴ, ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮᨶ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ; ᨿᩮᨶ ᨿᩮᨶ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮᨶ ᩋᩣᨠᩘᨡᩣᨾᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩈᨾᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᩥᨲᩩᩴ, ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮᨶ ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩈᨾᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ; ᨿᩮᨶ ᨿᩮᨶ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮᨶ ᩋᩣᨠᩘᨡᩣᨾᩥ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᩥᨲᩩᩴ, ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮᨶ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ᪨ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮᩣ ᩍᨲᩥ ᨧᩮ ᨾᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᩈᩩᩈᨾᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨶᩴ ‘ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨾᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᨾᩮ ᨧᩅᨲᩥ, ‘ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨾᩮ ᨧᩅᨲᩦ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨾᩥ...ᨷᩮ... ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮᩣ ᩍᨲᩥ ᨧᩮ ᨾᩮ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ‘ᩈᩩᩈᨾᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨶᩴ ‘ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨾᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᨾᩮ ᨧᩅᨲᩥ, ‘ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨾᩮ ᨧᩅᨲᩦ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪕᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪘᪖᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᩘᨠᨾᩥ...ᨷᩮ... ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “‘ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩣ, ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩣ’ᨲᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ‘ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩣ’ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ‘ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩣ’ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ...ᨷᩮ... ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᨲᩔᩥᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩮ ᨽᩣᩅᨿᨲᩮᩣ ᨠᩣᨾᩣᩈᩅᩣᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ , ᨽᩅᩣᩈᩅᩣᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩅᩣᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩥᨲᩥ ᨬᩣᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ‘ᨡᩦᨱᩣ ᨩᩣᨲᩥ, ᩅᩩᩈᩥᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨠᨲᩴ ᨠᩁᨱᩦᨿᩴ, ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ‘ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᩘᨣᩣ’ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪖᪨ ᨠᩩᨱ᩠ᨯᩃᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪘᪗᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩈᩣᨠᩮᨲᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩅᨶᩮ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨠᩩᨱ᩠ᨯᩃᩥᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩤ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᩘᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᩘᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩦᨲᩥᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨠᩩᨱ᩠ᨯᩃᩥᨿᩮᩣ

បរិព្ពាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អហមស្មិ, ភោ គោតម, អារាមនិស្សយី [អារាមនិសាទី (សី។), អារាមនិយាទី (ស្យា។)] បរិសាវចរោ។ តស្ស មយ្ហំ ភោ គោតម, បច្ឆាភត្តំ ភុត្តបាតរាសស្ស អយមាចារោ [អយមាហារោ (ស្យា។ ក។)] ហោតិ – អារាមេន អារាមំ ឧយ្យានេន ឧយ្យានំ អនុចង្កមាមិ អនុវិចរាមិ។ សោ តត្ថ បស្សាមិ ឯកេ សមណព្រាហ្មណេ ឥតិវាទប្បមោក្ខានិសំសញ្ចេវ កថំ កថេន្តេ ឧបារម្ភានិសំសញ្ច – ‘ភវំ បន គោតមោ កិមានិសំសោ វិហរតី’”តិ? “វិជ្ជាវិមុត្តិផលានិសំសោ ខោ, កុណ្ឌលិយ, តថាគតោ វិហរតី”តិ។

“កតមេ បន, ភោ គោតម, ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តី”តិ? “សត្ត ខោ, កុណ្ឌលិយ, ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តី”តិ។ “កតមេ បន, ភោ គោតម, ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តី”តិ? “ចត្តារោ ខោ, កុណ្ឌលិយ, សតិបដ្ឋានា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តី”តិ។ “កតមេ បន, ភោ គោតម, ធម្មា ភាវិតា, ពហុលីកតា ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេន្តី”តិ? “តីណិ ខោ, កុណ្ឌលិយ, សុចរិតានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេន្តី”តិ។ “កតមេ បន, ភោ គោតម, ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេន្តី”តិ? “ឥន្ទ្រិយសំវរោ ខោ, កុណ្ឌលិយ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេតី”តិ។

“កថំ ភាវិតោ ច, កុណ្ឌលិយ, ឥន្ទ្រិយសំវរោ កថំ ពហុលីកតោ តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេតីតិ? ឥធ, កុណ្ឌលិយ, ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា មនាបំ នាភិជ្ឈតិ នាភិហំសតិ, ន រាគំ ជនេតិ។ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។ ចក្ខុនា ខោ បនេវ រូបំ ទិស្វា អមនាបំ ន មង្កុ ហោតិ អប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ អទីនមានសោ អព្យាបន្នចេតសោ។ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។

“បុន ចបរំ, កុណ្ឌលិយ, ភិក្ខុ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា...បេ... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា... ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា... កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា...បេ... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ មនាបំ នាភិជ្ឈតិ នាភិហំសតិ, ន រាគំ ជនេតិ។ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។ មនសា ខោ បនេវ ធម្មំ វិញ្ញាយ អមនាបំ ន មង្កុ ហោតិ អប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ អទីនមានសោ អព្យាបន្នចេតសោ។ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។

“យតោ ខោ, កុណ្ឌលិយ, ភិក្ខុនោ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា មនាបាមនាបេសុ រូបេសុ ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា...បេ... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា...បេ... ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា...បេ... កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា...បេ... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ មនាបាមនាបេសុ ធម្មេសុ ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ។ ឯវំ ភាវិតោ ខោ, កុណ្ឌលិយ, ឥន្ទ្រិយសំវរោ ឯវំ ពហុលីកតោ តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេតិ។

“កថំ ភាវិតានិ ច, កុណ្ឌលិយ, តីណិ សុចរិតានិ កថំ ពហុលីកតានិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេន្តិ? ឥធ, កុណ្ឌលិយ, ភិក្ខុ កាយទុច្ចរិតំ

បហាយ កាយសុចរិតំ ភាវេតិ, វចីទុច្ចរិតំ បហាយ វចីសុចរិតំ ភាវេតិ, មនោទុច្ចរិតំ បហាយ មនោសុចរិតំ ភាវេតិ។ ឯវំ ភាវិតានិ ខោ, កុណ្ឌលិយ, តីណិ សុចរិតានិ ឯវំ ពហុលីកតានិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេន្តិ។

“កថំ ភាវិតា ច, កុណ្ឌលិយ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា កថំ ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ? ឥធ, កុណ្ឌលិយ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, កុណ្ឌលិយ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ឯវំ ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ។

“កថំ ភាវិតា ច, កុណ្ឌលិយ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តិ? ឥធ, កុណ្ឌលិយ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, កុណ្ឌលិយ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តី”តិ។

ឯវំ វុត្តេ កុណ្ឌលិយោ បរិព្ពាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម, អភិក្កន្តំ, ភោ គោតម! សេយ្យថាបិ, ភោ គោតម, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ, ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ; ឯវមេវំ ភោតា គោតមេន អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ ភវន្តំ គោតមំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. កូដាគារសុត្តំ

១៨៨. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, កូដាគារស្ស យា កាចិ គោបានសិយោ, សព្ពា តា កូដនិន្នា កូដបោណា កូដបព្ភារា; ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ សត្តមំ។

៨. ឧបវានសុត្តំ

១៨៩។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច ឧបវាណោ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ កោសម្ពិយំ វិហរន្តិ ឃោសិតារាមេ។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា ឧបវាណោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា ឧបវាណេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ ឧបវាណំ ឯតទវោច –

“ជានេយ្យ នុ ខោ, អាវុសោ ឧបវាណ, ភិក្ខុ ‘បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា ឯវំ សុសមារទ្ធា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ផាសុវិហារាយ សំវត្តន្តី’”តិ? “ជានេយ្យ ខោ, អាវុសោ សារិបុត្ត , ភិក្ខុ ‘បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា ឯវំ សុសមារទ្ធា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ផាសុវិហារាយ សំវត្តន្តី’”តិ។

“សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អារភមានោ បជានាតិ ‘ចិត្តញ្ច មេ សុវិមុត្តំ, ថិនមិទ្ធញ្ច មេ សុសមូហតំ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចញ្ច មេ សុប្បដិវិនីតំ, អារទ្ធញ្ច មេ វីរិយំ, អដ្ឋិំកត្វា មនសិ ករោមិ, នោ ច លីន’ន្តិ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ អាវុសោ, ភិក្ខុ អារភមានោ បជានាតិ ‘ចិត្តញ្ច មេ សុវិមុត្តំ, ថិនមិទ្ធញ្ច មេ សុសមូហតំ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចញ្ច មេ សុប្បដិវិនីតំ, អារទ្ធញ្ច មេ វីរិយំ, អដ្ឋិំកត្វា មនសិ ករោមិ, នោ ច លីន’ន្តិ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខុ ជានេយ្យ ‘បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា ឯវំ សុសមារទ្ធា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ផាសុវិហារាយ សំវត្តន្តី’”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ បឋមឧប្បន្នសុត្តំ

១៩០។ “សត្តិមេ, ភិក្ខវេ, ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។ កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សា”តិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយឧប្បន្នសុត្តំ

១៩១។ “សត្តិមេ, ភិក្ខវេ, ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា។ កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា”តិ។ ទសមំ។

បព្ពតវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ហិមវន្តំ កាយំ សីលំ, វត្តំ ភិក្ខុ ច កុណ្ឌលិ;

កូដញ្ច ឧបវានញ្ច, ឧប្បន្នា អបរេ ទុវេតិ។

២. គិលានវគ្គោ

១. បាណសុត្ត

១៨២. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យេ កេចិ បាណា ចត្តារោ ឥរិយាបថេ កប្បេន្តិ – កាលេន គមនំ, កាលេន ឋានំ, កាលេន និសជ្ជំ, កាលេន សេយ្យំ, សព្វេ តេ បថវឹ និស្សាយ បថវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ចត្តារោ ឥរិយាបថេ កប្បេន្តិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតី”តិ។ បឋមំ។

២. បឋមសូរិយូបមសុត្ត

១៨៣. “សូរិយស្ស, ភិក្ខវេ, ឧទយតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ, យទិទំ – អរុណុគ្គំ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ, យទិទំ – កល្យាណមិត្តតា។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ – សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតិ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតី”តិ។ ទុតិយំ។

៣. ទុតិយសូរិយូបមសុត្ត

១៨៣។ “សូរិយស្ស , ភិក្ខវេ, ឧទយតោ ឯតំ បុព្ពង្គមំ ឯតំ បុព្ពនិមិត្តំ, យទិទំ – អរុណុគ្គំ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្ពង្គមំ ឯតំ បុព្ពនិមិត្តំ, យទិទំ – យោនិសោមនសិការោ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ – សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតី”តិ។ តតិយំ។

៣។ បឋមគិលានសុត្តំ

១៨៤។ ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកស្សបោ បិប្ផលិគុហាយំ [បិប្បលិគុហាយំ (សី។)] វិហរតិ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា មហាកស្សបោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទវោច –

“កច្ចិ តេ, កស្សប, ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ? កច្ចិ ទុក្ខា វេទនា បដិក្កមន្តិ, នោ អភិក្កមន្តិ; បដិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ, នោ អភិក្កមោ”តិ? “ន មេ, ភន្តេ, ខមនីយំ, ន យាបនីយំ។ ពាឡ្ហា មេ ទុក្ខា វេទនា អភិក្កមន្តិ, នោ បដិក្កមន្តិ; អភិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ, នោ បដិក្កមោ”តិ។

“សត្តិមេ, កស្សប, ពោជ្ឈង្គា មយា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ, កស្សប, មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ, កស្សប, មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។ ឥមេ ខោ, កស្សប, សត្ត ពោជ្ឈង្គា មយា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តី”តិ។ “តគ្ឃ, ភគវា, ពោជ្ឈង្គា; តគ្ឃ, សុគត, ពោជ្ឈង្គា”តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិ។ វុដ្ឋហិ ចាយស្មា មហាកស្សបោ តម្ហា អាពាធា។ តថាបហីនោ ចាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស សោ អាពាធោ អហោសីតិ។ ចតុត្ថំ។

៨។ ទុតិយគិលានសុត្តំ

១៩៦។ ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ វិហរតិ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច –

“កច្ចិ តេ, មោគ្គល្លាន, ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ? កច្ចិ ទុក្ខា វេទនា បដិក្កមន្តិ, នោ អភិក្កមន្តិ; បដិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ, នោ អភិក្កមោ”តិ? “ន មេ, ភន្តេ, ខមនីយំ, ន យាបនីយំ។ ពាឡ្ហា មេ ទុក្ខា វេទនា អភិក្កមន្តិ, នោ បដិក្កមន្តិ; អភិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ, នោ បដិក្កមោ”តិ។

“សត្តិមេ, មោគ្គល្លាន, ពោជ្ឈង្គា មយា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ, មោគ្គល្លាន, មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ, មោគ្គល្លាន, មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។ ឥមេ ខោ, មោគ្គល្លាន, សត្ត ពោជ្ឈង្គា មយា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តី”តិ។ “តគ្ឃ, ភគវា, ពោជ្ឈង្គា; តគ្ឃ, សុគត, ពោជ្ឈង្គា”តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិ។ វុដ្ឋហិ ចាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តម្ហា អាពាធា។ តថាបហីនោ ចាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស សោ អាពាធោ អហោសីតិ។ បញ្ចមំ។

៩។ តតិយគិលានសុត្តំ

១៩៧។ ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា អាពាធិកោ ហោតិ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាចុន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ មហាចុន្ទំ ភគវា ឯតទវោច – “បដិភន្តុ តំ, ចុន្ទ, ពោជ្ឈង្គា”តិ។

“សត្តិមេ, ភន្តេ, ពោជ្ឈង្គា ភគវតា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ, ភន្តេ, ភគវតា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ, ភន្តេ, ភគវតា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។ ឥមេ ខោ, ភន្តេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភគវតា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តី”តិ។ “តគ្ឃ, ចុន្ទ, ពោជ្ឈង្គា;

តគ្ឃ, សុគត, ពោជ្ឈង្គា”តិ។

ឥទមវោចាយស្មា ចុន្ទោ។ សមនុញ្ញោ សត្ថា អហោសិ។ វុដ្ឋហិ ច ភគវា តម្ហាអាពាធា។ តថាបហីនោ ច ភគវតោ សោ អាពាធោ អហោសីតិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ បារង្គមសុត្តំ

១៩៨។ “សត្តិមេ, ភិក្ខវេ, ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារំ គមនាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារំ គមនាយ សំវត្តន្តី”តិ។

“អប្បកា តេ មនុស្សេសុ, យេ ជនា បារគាមិនោ;

អថាយំ ឥតរា បជា, តីរមេវានុធាវតិ។

“យេ ច ខោ សម្មទក្ខាតេ, ធម្មេ ធម្មានុវត្តិនោ;

តេ ជនា បារមេស្សន្តិ, មច្ចុធេយ្យំ សុទុត្តរំ។

“កណ្ហំ ធម្មំ វិប្បហាយ, សុក្កំ ភាវេថ បណ្ឌិតោ;

ឱកា អនោកមាគម្ម, វិវេកេ យត្ថ ទូរមំ។

“តត្រាភិរតិមិច្ឆេយ្យ , ហិត្វា កាមេ អកិញ្ចនោ;

បរិយោទបេយ្យ អត្តានំ, ចិត្តក្លេសេហិ បណ្ឌិតោ។

“យេសំ សម្ពោធិយង្គេសុ, សម្មា ចិត្តំ សុភាវិតំ;

អាទានបដិនិស្សគ្គេ, អនុបាទាយ យេ រតា;

ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩤ ᨩᩩᨲᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ;

᪈᪨ ᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪙᪙᪨ “ᨿᩮᩈᩴ ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᩣ, ᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᨣᩤᨾᩦ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩣ, ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᨣᩤᨾᩦ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ? ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ – ᨿᩮᩈᩴ ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᩣ, ᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᨣᩤᨾᩦ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩣ, ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᨣᩤᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪙᪨ ᩋᩁᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪀᪀᪨ “ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨠ᩠ᨠᩁᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ? ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩣ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨠ᩠ᨠᩁᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪀᪁᪨ “ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᩏᨸᩈᨾᩣᨿ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ? ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᩅᩥᩁᩣᨣᩣᨿ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣᨿ ᩏᨸᩈᨾᩣᨿ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᨣᩥᩃᩣᨶᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨸᩣᨱᩣ ᩈᩪᩁᩥᨿᩪᨸᨾᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ, ᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᩋᨸᩁᩮ ᨲᨿᩮᩣ;

ᨸᩣᩁᨦ᩠ᨣᩣᨾᩦ ᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨧ, ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴᩣᨿ ᨧᩣᨲᩥ᪨

៣. ឧទាយិវគ្គោ

១. ពោធាយសុត្តំ

២០២. អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“‘ពោជ្ឈង្គា, ពោជ្ឈង្គា’តិ, ភន្តេ, វុច្ចន្តិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, ‘ពោជ្ឈង្គា’តិ វុច្ចន្តី”តិ? “‘ពោធាយ សំវត្តន្តី’តិ ខោ, ភិក្ខុ, តស្មា ‘ពោជ្ឈង្គា’តិ វុច្ចន្តិ។ ឥធ, ភិក្ខុ, សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ‘ពោធាយ សំវត្តន្តី’តិ ខោ, ភិក្ខុ, តស្មា ‘ពោជ្ឈង្គា’តិ វុច្ចន្តី”តិ។ បឋមំ។

២. ពោជ្ឈង្គទេសនាសុត្តំ

២០៣. “សត្ត ឥមេ, ភិក្ខវេ, ពោជ្ឈង្គេ ទេសេស្សាមិ; តំ សុណាថ។ កតមេ ច, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា”តិ។ ទុតិយំ។

៣. ឋានិយសុត្តំ

២០៤. “កាមរាគដ្ឋានិយានំ , [កាមរាគដ្ឋានីយានំ (សី.)] ភិក្ខវេ, ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ។ ព្យាបាទដ្ឋានិយានំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ។ ថិនមិទ្ធដ្ឋានិយានំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នញ្ចេវ ថិនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នញ្ច ថិនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយំ សំវត្តតិ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដ្ឋានិយានំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ។ វិចិកិច្ឆាដ្ឋានិយានំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ។

“សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានិយានំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានិយានំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតី”តិ។ តតិយំ។

៤. អយោនិសោមនសិការសុត្តំ

១០៥. “អយោនិសោ, ភិក្ខវេ, មនសិករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ; អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ; អនុប្បន្នញ្ចេវ ថិនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នញ្ច ថិនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ; អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ; អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ; អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ នុប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ និរុជ្ឈតិ...បេ... អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ នុប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ និរុជ្ឈតិ.

យោនិសោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, មនសិករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ នុប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ បហីយតិ; អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ នុប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ បហីយតិ; អនុប្បន្នញ្ចេវ ថិនមិទ្ធំ នុប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នញ្ច ថិនមិទ្ធំ បហីយតិ; អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ នុប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហីយតិ; អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា នុប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា បហីយតិ.

“អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ...បេ... អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតី”តិ. ចតុត្ថំ.

៥. អបរិហានិយសុត្តំ

១០៦. “សត្ត វោ, ភិក្ខវេ, អបរិហានិយេ ធម្មេ ទេសេស្សាមិ; តំ សុណាថ. កតមេ ច, ភិក្ខវេ, សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា? យទិទំ – សត្ត ពោជ្ឈង្គា. កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា”តិ. បញ្ចមំ.

៦. តណ្ហក្ខយសុត្តំ

១០៧. “យោ, ភិក្ខវេ, មគ្គោ យា បដិបទា តណ្ហក្ខយាយ សំវត្តតិ, តំ មគ្គំ តំ បដិបទំ ភាវេថ. កតមោ ច, ភិក្ខវេ, មគ្គោ កតមា ច បដិបទា តណ្ហក្ខយាយ សំវត្តតិ? យទិទំ – សត្ត ពោជ្ឈង្គា. កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ”តិ. ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា ឧទាយី ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កថំ ភាវិតា នុ ខោ, ភន្តេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា, កថំ ពហុលីកតា តណ្ហក្ខយាយ សំវត្តន្តី”តិ?

“ឥធ , ឧទាយិ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ

អព្យាបជ្ឈំ [អព្យាបជ្ជំ(សី. ស្យា. បី.)]។ តស្ស សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវយតោ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ តណ្ហា បហីយតិ។ តណ្ហាយ បហានា កម្មំ បហីយតិ។ កម្មស្ស បហានា ទុក្ខំ បហីយតិ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ។ តស្ស ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវយតោ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ តណ្ហា បហីយតិ តណ្ហាយ បហានា កម្មំ បហីយតិ ។ កម្មស្ស បហានា ទុក្ខំ បហីយតិ។ ឥតិ ខោ, ឧទាយិ, តណ្ហាក្ខយា កម្មក្ខយោ, កម្មក្ខយា ទុក្ខក្ខយោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. តណ្ហានិរោធសុត្តំ

២០៨. “យោ , ភិក្ខវេ, មគ្គោ យា បដិបទា តណ្ហានិរោធាយ សំវត្តតិ, តំ មគ្គំ តំ បដិបទំ ភាវេថ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, មគ្គោ កតមា ច បដិបទា តណ្ហានិរោធាយ សំវត្តតិ? យទិទំ – សត្ត ពោជ្ឈង្គា។ កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ។ កថំ ភាវិតា, ច ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា តណ្ហានិរោធាយ សំវត្តន្តិ?

“ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា តណ្ហានិរោធាយ សំវត្តន្តី”តិ។ សត្តមំ។

៨. និព្ពេធភាគិយសុត្តំ

២០៩. “និព្ពេធភាគិយំ វោ, ភិក្ខវេ, មគ្គំ ទេសេស្សាមិ; តំ សុណាថ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, និព្ពេធភាគិយោ មគ្គោ? យទិទំ – សត្ត ពោជ្ឈង្គា។ កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ”តិ។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា ឧទាយិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កថំ ភាវិតា នុ ខោ, ភន្តេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា និព្ពេធាយ សំវត្តន្តី”តិ?

“ឥធ, ឧទាយិ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ។ សោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតេន ចិត្តេន អនិព្ពិទ្ធបុព្ពំ អប្បទាលិតបុព្ពំ លោភក្ខន្ធំ និព្ពិជ្ឈតិ បទាលេតិ ; អនិព្ពិទ្ធបុព្ពំ អប្បទាលិតបុព្ពំ ទោសក្ខន្ធំ និព្ពិជ្ឈតិ បទាលេតិ; អនិព្ពិទ្ធបុព្ពំ អប្បទាលិតបុព្ពំ មោហក្ខន្ធំ និព្ពិជ្ឈតិ បទាលេតិ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ។ សោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតេន ចិត្តេន អនិព្ពិទ្ធបុព្ពំ អប្បទាលិតបុព្ពំ លោភក្ខន្ធំ និព្ពិជ្ឈតិ បទាលេតិ; អនិព្ពិទ្ធបុព្ពំ អប្បទាលិតបុព្ពំ ទោសក្ខន្ធំ និព្ពិជ្ឈតិ បទាលេតិ; អនិព្ពិទ្ធបុព្ពំ អប្បទាលិតបុព្ពំ មោហក្ខន្ធំ និព្ពិជ្ឈតិ បទាលេតិ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ឧទាយិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា

និព្ពេធាយ សំវត្តន្តី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. ឯកធម្មសុត្ត

១១០. “នាហំ , ភិក្ខវេ, អញ្ញំ ឯកធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ, យោ ឯវំ ភាវិតោ ពហុលីកតោ សំយោជនិយានំ ធម្មានំ បហានាយ សំវត្តតិ, យថយិទំ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា។ កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ។ កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា សំយោជនិយានំ ធម្មានំ បហានាយ សំវត្តន្តិ?

“ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា សំយោជនិយានំ ធម្មានំ បហានាយ សំវត្តន្តិ។

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, សំយោជនិយា ធម្មា? ចក្ខុ, ភិក្ខវេ, សំយោជនិយោ ធម្មោ។ ឯត្ថេតេ ឧប្បជ្ជន្តិ សំយោជនវិនិពន្ធា អជ្ឈោសានា...បេ... ជិវ្ហា សំយោជនិយា ធម្មា។ ឯត្ថេតេ ឧប្បជ្ជន្តិ សំយោជនវិនិពន្ធា អជ្ឈោសានា...បេ... មនោ សំយោជនិយោ ធម្មោ។ ឯត្ថេតេ ឧប្បជ្ជន្តិ សំយោជនវិនិពន្ធា អជ្ឈោសានា។ ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, សំយោជនិយា ធម្មា”តិ។ នវមំ។

១០. ឧទាយិសុត្ត

១១១. ឯកំ សមយំ ភគវា សុម្ភេសុ វិហរតិ សេទកំ នាម សុម្ភានំ និគមោ។ អថ ខោ អាយស្មា ឧទាយី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧទាយី ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“អច្ឆរិយំ, ភន្តេ, អព្ភុតំ, ភន្តេ! យាវ ពហុកតញ្ច មេ, ភន្តេ, ភគវតិ បេមញ្ច គារវោ ច ហិរី ច ឱត្តប្បញ្ច។ អហញ្ហិ, ភន្តេ, បុព្វេ អគារិកភូតោ សមានោ អពហុកតោ អហោសិំ ធម្មេន [ធម្មេ (?)] អពហុកតោ សង្ឃេន។ សោ ខោ អហំ ភគវតិ បេមញ្ច គារវញ្ច ហិរិញ្ច ឱត្តប្បញ្ច សម្បស្សមានោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិំ។ តស្ស មេ ភគវា ធម្មំ ទេសេសិ – ‘ឥតិ រូបំ, ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ, ឥតិ រូបស្ស អត្ថង្គមោ; ឥតិ វេទនា...បេ... ឥតិ សញ្ញា... ឥតិ សង្ខារា... ឥតិ វិញ្ញាណំ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស សមុទយោ, ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោ’តិ។

“សោ ខោ អហំ, ភន្តេ, សុញ្ញាគារគតោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ ឧក្កុជ្ជាវកុជ្ជំ សម្បរិវត្តេន្តោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសិំ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសិំ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសិំ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសិំ។ ធម្មោ ច មេ, ភន្តេ, អភិសមិតោ, មគ្គោ ច មេ បដិលទ្ធោ; យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហរន្ត តថត្តាយ

ឧបនេស្សតិ យថាហំ – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានិស្សាមិ។

“សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ មេ, ភន្តេ, បដិលទ្ធោ, យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថាហំ – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានិស្សាមិ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ មេ, ភន្តេ, បដិលទ្ធោ, យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថាហំ – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានិស្សាមិ។ អយំ ខោ មេ, ភន្តេ, មគ្គោ បដិលទ្ធោ, យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថាហំ – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានិស្សាមី”តិ។

“សាធុ សាធុ, ឧទាយិ! ឯសោ ហិ តេ, ឧទាយិ, មគ្គោ បដិលទ្ធោ, យោ តេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថា ត្វំ – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានិស្សសី”តិ។ ទសមំ។

ឧទាយិវគ្គោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ពោធាយ ទេសនា ឋានា, អយោនិសោ ចាបរិហានិ;

ខយោ និរោធោ និព្ពេធោ, ឯកធម្មោ ឧទាយិនាតិ។

៤។ នីវរណវគ្គោ

១។ បឋមកុសលសុត្តំ

២១២។ “យេ កេចិ, ភិក្ខវេ, ធម្មា កុសលា កុសលភាគិយា កុសលបក្ខិកា, សព្ពេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា; អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ។ អប្បមត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ – សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អប្បមត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អប្បមត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតី”តិ។ បឋមំ។

២។ ទុតិយកុសលសុត្តំ

២១៣។ “យេ កេចិ, ភិក្ខវេ, ធម្មា កុសលា កុសលភាគិយា កុសលបក្ខិកា, សព្ពេ តេ យោនិសោមនសិការមូលកា យោនិសោមនសិការសមោសរណា; យោនិសោមនសិការោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ – សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតី”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ ឧបក្កិលេសសុត្តំ

២១៤។ “បញ្ចិមេ , ភិក្ខវេ, ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសា, យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ, ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច, ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ។ កតមេ បញ្ច? អយោ, ភិក្ខវេ, ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ, ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច, ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ។ លោហំ, ភិក្ខវេ, ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ...បេ... តិបុ, ភិក្ខវេ, ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ...បេ... សីសំ, ភិក្ខវេ, ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ...បេ... សជ្ឈុ ភិក្ខវេ, ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ, ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច, ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសា, យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ, ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច, ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិមេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា, យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ, ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច, ន ច សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយ។ កតមេ បញ្ច? កាមច្ឆន្ទោ, ភិក្ខវេ, ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ, ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច, ន ច សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយ...បេ... ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា, យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ, ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច, ន ច សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយា”តិ។ តតិយំ។

៤។ អនុបក្កិលេសសុត្តំ

១៨៣. “សត្តិមេ , ភិក្ខវេ, ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ. កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ភិក្ខវេ, អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ, ភិក្ខវេ, អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តី”តិ. ចតុត្ថំ.

៥. អយោនិសោមនសិការសុត្តំ

១៨៤. “អយោនិសោ, ភិក្ខវេ, មនសិករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ; អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ; អនុប្បន្នញ្ចេវ ថិនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នញ្ច ថិនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ; អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ; អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតី”តិ. បញ្ចមំ.

៦. យោនិសោមនសិការសុត្តំ

១៨៥. “យោនិសោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, មនសិករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ…បេ… អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ, ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតី”តិ. ឆដ្ឋំ.

៧. វុឌ្ឍិសុត្តំ

១៨៦. “សត្តិមេ, ភិក្ខវេ, ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វុឌ្ឍិយា អបរិហានាយ សំវត្តន្តិ. កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វុឌ្ឍិយា អបរិហានាយ សំវត្តន្តី”តិ. សត្តមំ.

៨. អាវរណានីវរណសុត្តំ

១៨៧. “បញ្ចិមេ, ភិក្ខវេ, អាវរណា នីវរណា ចេតសោ ឧបក្កិលេសា បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណា. កតមេ បញ្ច? កាមច្ឆន្ទោ, ភិក្ខវេ, អាវរណោ នីវរណោ ចេតសោ ឧបក្កិលេសោ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណោ. ព្យាបាទោ, ភិក្ខវេ, អាវរណោ នីវរណោ ចេតសោ

ឧបក្កិលេសា បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណា។ ថិនមិទ្ធំ, ភិក្ខវេ, អាវរណំ នីវរណំ ចេតសោ ឧបក្កិលេសំ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណំ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ, ភិក្ខវេ, អាវរណំ នីវរណំ ចេតសោ ឧបក្កិលេសំ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណំ។ វិចិកិច្ឆា, ភិក្ខវេ, អាវរណា នីវរណា ចេតសោ ឧបក្កិលេសា បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណា។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច អាវរណា នីវរណា ចេតសោ ឧបក្កិលេសា បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណា។

“សត្តិមេ , ភិក្ខវេ, ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ សត្ត? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ភិក្ខវេ, អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ, ភិក្ខវេ, អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តីតិ។

“យស្មិំ, ភិក្ខវេ, សមយេ អរិយសាវកោ អដ្ឋិំ កត្វា មនសិ កត្វា សព្ពំ ចេតសោ សមន្នាហរិត្វា ឱហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ, ឥមស្ស បញ្ច នីវរណា តស្មិំ សមយេ ន ហោន្តិ។ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មិំ សមយេ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆន្តិ។

“កតមេ បញ្ច នីវរណា តស្មិំ សមយេ ន ហោន្តិ? កាមច្ឆន្ទនីវរណំ តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ, ព្យាបាទនីវរណំ តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ, ថិនមិទ្ធនីវរណំ តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ, វិចិកិច្ឆានីវរណំ តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ។ ឥមស្ស បញ្ច នីវរណា តស្មិំ សមយេ ន ហោន្តិ។

“កតមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មិំ សមយេ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆន្តិ ? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ…បេ… ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មិំ សមយេ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆន្តិ។ យស្មិំ , ភិក្ខវេ, សមយេ អរិយសាវកោ អដ្ឋិំ កត្វា មនសិ កត្វា សព្ពំ ចេតសោ សមន្នាហរិត្វា ឱហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ, ឥមស្ស បញ្ច នីវរណា តស្មិំ សមយេ ន ហោន្តិ។ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មិំ សមយេ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆន្តី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៨. រុក្ខសុត្តំ

១១០. “សន្តិ, ភិក្ខវេ, មហារុក្ខា អណុពីជា មហាកាយា រុក្ខានំ អជ្ឈារុហា, យេហិ រុក្ខា អជ្ឈារូឡ្ហា ឱភគ្គវិភគ្គា វិបតិតា សេន្តិ។ កតមេ ច តេ, ភិក្ខវេ, មហារុក្ខា អណុពីជា មហាកាយា រុក្ខានំ អជ្ឈារុហា, យេហិ រុក្ខា អជ្ឈារូឡ្ហា ឱភគ្គវិភគ្គា វិបតិតា សេន្តិ [សេន្តិ។ សេយ្យថិទំ (កត្ថចិ)]? អស្សត្ថោ, និគ្រោធោ, បិលក្ខោ, ឧទុម្ពរោ, កច្ឆកោ, កបិត្ថនោ – ឥមេ ខោ តេ, ភិក្ខវេ, មហារុក្ខា អណុពីជា មហាកាយា រុក្ខានំ អជ្ឈារុហា, យេហិ រុក្ខា អជ្ឈារូឡ្ហា ឱភគ្គវិភគ្គា វិបតិតា សេន្តិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ កុលបុត្តោ យាទិសកេ កាមេ ឱហាយ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ ហោតិ, សោ តាទិសកេហិ កាមេហិ តតោ វា បាបិដ្ឋតរេហិ ឱភគ្គវិភគ្គោ

ᩏᨸᨲᩥᨲᩮᩣ ᩈᩮᨲᩥ᪨

“ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩅᩁᨱᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᩉᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦᨠᩁᨱᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨸᨬ᩠ᨧ? ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩅᩁᨱᩮᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᩉᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦᨠᩁᨱᩮᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩅᩁᨱᩮᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᩉᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦᨠᩁᨱᩮᩣ᪨ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩅᩁᨱᩴ ᨶᩦᩅᩁᨱᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᩉᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦᨠᩁᨱᩴ᪨ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩅᩁᨱᩴ ᨶᩦᩅᩁᨱᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᩉᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦᨠᩁᨱᩴ᪨ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᩅᩁᨱᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᩉᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦᨠᩁᨱᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᨸᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᩅᩁᨱᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᩉᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦᨠᩁᨱᩣ᪨

“ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᩋᨶᩣᩅᩁᨱᩣ ᩋᨶᩦᩅᩁᨱᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᩉᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ? ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩣᩅᩁᨱᩮᩣ ᩋᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᩉᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ…ᨸᩮ… ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩣᩅᩁᨱᩮᩣ ᩋᨶᩦᩅᩁᨱᩮᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᩉᩮᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᩋᨶᩣᩅᩁᨱᩣ ᩋᨶᩦᩅᩁᨱᩣ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩣᩁᩩᩉᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨶᩦᩅᩁᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪂᪁᪨ “ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩁᨱᩣ ᩋᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩁᨱᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩁᨱᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩥᨠᩣ ᩅᩥᨥᩣᨲᨸᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨸᨬ᩠ᨧ? ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩁᨱᩴ ᩋᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩁᨱᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩁᨱᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩥᨠᩴ ᩅᩥᨥᩣᨲᨸᨠ᩠ᨡᩥᨿᩴ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩴ ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᨴᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ…ᨸᩮ… ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ… ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ… ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩁᨱᩴ ᩋᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩁᨱᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩁᨱᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩥᨠᩴ ᩅᩥᨥᩣᨲᨸᨠ᩠ᨡᩥᨿᩴ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩴ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩁᨱᩣ ᩋᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩁᨱᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩁᨱᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩥᨠᩣ ᩅᩥᨥᩣᨲᨸᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣ᪨

“ᩈᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩁᨱᩣ ᨬᩣᨱᨠᩁᨱᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᩅᩥᨥᩣᨲᨸᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ? ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩁᨱᩮᩣ ᨬᩣᨱᨠᩁᨱᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ ᩋᩅᩥᨥᩣᨲᨸᨠ᩠ᨡᩥᨿᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩁᨱᩮᩣ ᨬᩣᨱᨠᩁᨱᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ ᩋᩅᩥᨥᩣᨲᨸᨠ᩠ᨡᩥᨿᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩁᨱᩣ ᨬᩣᨱᨠᩁᨱᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᩅᩥᨥᩣᨲᨸᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᨶᩦᩅᩁᨱᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

តស្សុទ្ទានំ –

ទ្វេ កុសលា កិលេសា ច, ទ្វេ យោនិសោ ច វុទ្ធិ ច;

អាវរណា នីវរណា រុក្ខំ, នីវរណញ្ច តេ ទសាតិ។

៥។ ចក្កវត្តិវគ្គោ

១។ វិធាសុត្តំ

២២២។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហិំសុ, សព្ពេ តេ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហិស្សន្តិ, សព្ពេ តេ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហន្តិ, សព្ពេ តេ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ កតមេសំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ? សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហិំសុ...បេ... បជហិស្សន្តិ...បេ... បជហន្តិ, សព្ពេ តេ ឥមេសំយេវ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា”តិ។ បឋមំ។

២។ ចក្កវត្តិសុត្តំ

២២៣។ “រញ្ញោ , ភិក្ខវេ, ចក្កវត្តិស្ស បាតុភាវា សត្តន្នំ រតនានំ បាតុភាវោ ហោតិ។ កតមេសំ សត្តន្នំ? ចក្ករតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, ហត្ថិរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, អស្សរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, មណិរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, ឥត្ថិរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, គហបតិរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ, បរិណាយករតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ ។ រញ្ញោ, ភិក្ខវេ, ចក្កវត្តិស្ស បាតុភាវា ឥមេសំ សត្តន្នំ រតនានំ បាតុភាវោ ហោតិ។

“តថាគតស្ស, ភិក្ខវេ, បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គរតនានំ បាតុភាវោ ហោតិ។ កតមេសំ សត្តន្នំ? សតិសម្ពោជ្ឈង្គរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ។ តថាគតស្ស, ភិក្ខវេ, បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ឥមេសំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គរតនានំ បាតុភាវោ ហោតី”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ មារសុត្តំ

໑໑໔. “ມາຣເສນປ຺ປມທ຺ທນໍ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຄ຺ຄໍ ເທເສສ຺ສາມິ; ຕໍ ສຸຓາຖ. ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຣເສນປ຺ປມທ຺ທໂນ ມຄ຺ໂຄ? ຍທິທໍ – ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ. ກຕເມ ສຕ຺ຕ? ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ...ເປ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ໂຄ – ອຍໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ມາຣເສນປ຺ປມທ຺ທໂນ ມຄ຺ໂຄ”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ທຸປ຺ປຎ຺ຎສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໕. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ...ເປ... ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “‘ທຸປ຺ປຎ຺ໂຎ ເອຬມູໂຄ, ທຸປ຺ປຎ຺ໂຎ ເອຬມູໂຄ’ຕິ , ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ‘ທຸປ຺ປຎ຺ໂຎ ເອຬມູໂຄ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ? “ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ອຠາວິຕຕ຺ຕາ ອພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ‘ທຸປ຺ປຎ຺ໂຎ ເອຬມູໂຄ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກຕເມສໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ? ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ...ເປ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ – ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ , ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ອຠາວິຕຕ຺ຕາ ອພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ‘ທຸປ຺ປຎ຺ໂຎ ເອຬມູໂຄ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ປຎ຺ຎວນ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໖. “‘ປຎ຺ຎວາ ອເນຬມູໂຄ, ປຎ຺ຎວາ ອເນຬມູໂຄ’ຕິ, ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ‘ປຎ຺ຎວາ ອເນຬມູໂຄ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ? “ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ‘ປຎ຺ຎວາ ອເນຬມູໂຄ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກຕເມສໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ? ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ...ເປ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ – ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ‘ປຎ຺ຎວາ ອເນຬມູໂຄ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ທລິທ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໗. “‘ທລິທ຺ໂທ, ທລິທ຺ໂທ’ຕິ, ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ‘ທລິທ຺ໂທ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ? “ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ອຠາວິຕຕ຺ຕາ ອພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ‘ທລິທ຺ໂທ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກຕເມສໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ? ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ...ເປ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ – ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ອຠາວິຕຕ຺ຕາ ອພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ‘ທລິທ຺ໂທ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ອທລິທ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໘. “‘ອທລິທ຺ໂທ , ອທລິທ຺ໂທ’ຕິ, ຠນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ‘ອທລິທ຺ໂທ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ? “ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ‘ອທລິທ຺ໂທ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກຕເມສໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ? ສຕິສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ ...ເປ... ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຌງ຺ຄສ຺ສ – ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ‘ອທລິທ຺ໂທ’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

ប៉៑ អានិច្ចសុត្ត

១១៨៑ “អានិច្ចស្ស , ភិក្ខវេ, ក្ដួឃវេតា ឲតំ បុត្តាក្ខយំ ឲតំ បុត្តាតិមិត្តំ, ឃឌិធំ – អទុក្យាក្កំ៑ ឲចវេបច វេលា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុវេតា សត្តាត្ថំ វេពឡ្ហក្ខាត់ ក្ដូបាងាឃ ឲតំ បុត្តាក្ខយំ ឲតំ បុត្តាតិមិត្តំ, ឃឌិធំ – កល្យាណមិត្តតា៑ កល្យាណមិត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុវេតា បាដិកង្ខំ – សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ការេចស្សតិ, សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ពាហុលីកវិស្សតិ៑ កឆ្ចា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ការេចតិ, សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ពាហុលីកវេទាតិ? ឌ្ហង, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោឡ្ហក្ខំ ការេចតិ ចិវេចកតិស្សិតំ...វេប... ក្ដូវេបក្ខាសម្ពោឡ្ហក្ខំ ការេចតិ ចិវេចកតិស្សិតំ ចិវាកតិស្សិតំ តិវោធតិស្សិតំ វេចាស្សក្កបរិណាមិ៑ ឲធំ វេលា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ការេចតិ, សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ពាហុលីកវេទាតី”តិ៑ អដ្ឋមំ៑

៩៑ អត្តាកនុសុត្ត

១១០៑ “អត្តាកំ, ភិក្ខវេ, អត្តត្ថិ កវិត្វា តាត្ហា ឲកក្ខមុំ សមតុបស្សាមិ សត្តត្ថំ វេពឡ្ហក្ខាត់ ក្ដូបាងាឃ, ឃធឃិធំ – ភិក្ខវេ, វេឃាតិវេសាមតសិការវេទា៑ វេឃាតិវេសាមតសិការសម្បន្នស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុវេតា បាដិកង្ខំ – សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ការេចស្សតិ, សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ពាហុលីកវិស្សតិ៑ កឆ្ចា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វេឃាតិវេសាមតសិការសម្បន្នោ សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ការេចតិ, សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ពាហុលីកវេទាតិ? ឌ្ហង, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោឡ្ហក្ខំ ការេចតិ ចិវេចកតិស្សិតំ...វេប... ក្ដូវេបក្ខាសម្ពោឡ្ហក្ខំ ការេចតិ ចិវេចកតិស្សិតំ ចិវាកតិស្សិតំ តិវោធតិស្សិតំ វេចាស្សក្កបរិណាមិ៑ ឲធំ វេលា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វេឃាតិវេសាមតសិការសម្បន្នោ សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ការេចតិ, សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ពាហុលីកវេទាតី”តិ៑ តចមំ៑

១០៑ ពាហិវក្កសុត្ត

១១១៑ “ពាហិរំ , ភិក្ខវេ, អត្តត្ថិ កវិត្វា តាត្ហា ឲកក្ខមុំ សមតុបស្សាមិ សត្តត្ថំ វេពឡ្ហក្ខាត់ ក្ដូបាងាឃ, ឃធឃិធំ – ភិក្ខវេ, កល្យាណមិត្តតា៑ កល្យាណមិត្តស្សេតំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុវេតា បាដិកង្ខំ – សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ការេចស្សតិ, សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ពាហុលីកវិស្សតិ៑ កឆ្ចា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ការេចតិ, សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ពាហុលីកវេទាតិ? ឌ្ហង, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោឡ្ហក្ខំ ការេចតិ ចិវេចកតិស្សិតំ...វេប... ក្ដូវេបក្ខាសម្ពោឡ្ហក្ខំ ការេចតិ ចិវេចកតិស្សិតំ ចិវាកតិស្សិតំ តិវោធតិស្សិតំ វេចាស្សក្កបរិណាមិ៑ ឲធំ វេលា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ការេចតិ, សត្ត វេពឡ្ហក្ខ ពាហុលីកវេទាតី”តិ៑ ឌសមំ៑

ចក្កចត្តិចវេក្កា បច្ចមោ៑

តឃ្សុទ្ទាតំ –

ចិសា ឆក្កចត្តិ យារោ, ខុប្បញ្ញោ បញ្ញាចេត ឆ;

ឆលិទ្ទោ អឆលិទ្ទោ ឆ, អាឌិច្ចេង្គត តេ ឆឃាតិ.

៩. ឃាកច្ឆចក្គោ

១. អាហារឃុត្តំ

១១១. ឃាចត្ថិតិឆាតំ. "បញ្ចាតញ្ចា, ភិក្ខចេ, គីចរណាតំ ឃត្តាតញ្ចា ពោជ្ឈង្គាតំ អាហារញ្ចា អតាហារញ្ចា ឆេឆេឃ្សាមិ; តំ ឃុណាថ. កោ ច, ភិក្ខចេ, អាហារោ អតុប្បត្តស្ស ចា កាយច្ឆត្តស្ស ឧប្បាទាឃ, ឧប្បត្តស្ស ចា កាយច្ឆត្តស្ស ភិយ្យោភាចាឃ ចេបុល្លាឃ? អត្ថិ, ភិក្ខចេ , ឃុភតិមិត្តំ. តត្ថ អយោតិឃោយតឃិការពហុលីការោ – អយយាហារោ អតុប្បត្តស្ស ចា កាយច្ឆត្តស្ស ឧប្បាទាឃ, ឧប្បត្តស្ស ចា កាយច្ឆត្តស្ស ភិយ្យោភាចាឃ ចេបុល្លាឃ.

"កោ ច, ភិក្ខចេ, អាហារោ អតុប្បត្តស្ស ចា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាឃ, ឧប្បត្តស្ស ចា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាចាឃ ចេបុល្លាឃ? អត្ថិ, ភិក្ខចេ, បដិឃតិមិត្តំ. តត្ថ អយោតិឃោយតឃិការពហុលីការោ – អយយាហារោ អតុប្បត្តស្ស ចា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាឃ, ឧប្បត្តស្ស ចា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាចាឃ ចេបុល្លាឃ.

"កោ ច, ភិក្ខចេ, អាហារោ អតុប្បត្តស្ស ចា ថិតយិទ្ធស្ស ឧប្បាទាឃ, ឧប្បត្តស្ស ចា ថិតយិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាចាឃ ចេបុល្លាឃ? អត្ថិ, ភិក្ខចេ, អរតិ តន្ទិ ចិជម្ភិតា ភត្តឃម្មទោ ចេតឃោ ច លីតត្តំ. តត្ថ អយោតិឃោយតឃិការពហុលីការោ – អយយាហារោ អតុប្បត្តស្ស ចា ថិតយិទ្ធស្ស ឧប្បាទាឃ, ឧប្បត្តស្ស ចា ថិតយិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាចាឃ ចេបុល្លាឃ.

"កោ ច, ភិក្ខចេ, អាហារោ អតុប្បត្តស្ស ចា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាឃ, ឧប្បត្តស្ស ចា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាចាឃ ចេបុល្លាឃ? អត្ថិ, ភិក្ខចេ, ចេតឃោ អចូបឃមោ. តត្ថ អយោតិឃោយតឃិការពហុលីការោ – អយយាហារោ អតុប្បត្តស្ស ចា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាឃ, ឧប្បត្តស្ស ចា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាចាឃ ចេបុល្លាឃ.

"កោ ច, ភិក្ខចេ, អាហារោ អតុប្បត្តាឃ ចា ចិចិកិច្ឆាឃ ឧប្បាទាឃ, ឧប្បត្តាឃ ចា ចិចិកិច្ឆាឃ ភិយ្យោភាចាឃ ចេបុល្លាឃ? អត្ថិ, ភិក្ខចេ, ចិចិកិច្ឆាដ្ឋាតិយា ឆម្មា. តត្ថ អយោតិឃោយតឃិការពហុលីការោ – អយយាហារោ អតុប្បត្តាឃ ចា ចិចិកិច្ឆាឃ ឧប្បាទាឃ,

ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានិយា ធម្មា។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កុសលាកុសលា ធម្មា សាវជ្ជានវជ្ជា ធម្មា ហីនប្បណីតា ធម្មា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, អារម្ភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានិយា ធម្មា។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កាយប្បស្សទ្ធិ ចិត្តប្បស្សទ្ធិ។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, សមថនិមិត្តំ អព្យគ្គនិមិត្តំ។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានិយា ធម្មា។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា

ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, អសុភនិមិត្តំ ។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, មេត្តាចេតោវិមុត្តិ។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថិនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ថិនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, អារម្ភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថិនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ , ឧប្បន្នស្ស វា ថិនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ចេតសោ វូបសមោ។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អនាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កុសលាកុសលា ធម្មា សាវជ្ជានវជ្ជា ធម្មា ហីនប្បណីតា ធម្មា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមនាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា។ តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ – អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កុសលាកុសលា ធម្មា សាវជ្ជានវជ្ជា ធម្មា ហីនប្បណីតា ធម្មា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា។ តត្ថ

យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, អារម្ភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កាយប្បស្សទ្ធិ ចិត្តប្បស្សទ្ធិ។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, សមថនិមិត្តំ អព្យគ្គនិមិត្តំ។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា។

“កោ ច, ភិក្ខវេ, អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា។ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ – អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ , ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា”តិ។ បឋមំ។

២. បរិយាយសុត្តំ

២៣៣. អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិំសុ។ អថ ខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ – “អតិប្បគោ ខោ តាវ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ។ យំនូន មយំ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យាមា”តិ។

អថ ខោ តេ ភិក្ខូ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្ពាជកេហិ សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ ភិក្ខូ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯតទវោចុំ –

“សមណោ, អាវុសោ, គោតមោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ – ‘ឯថ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថា’តិ។ មយម្បិ ខោ, អាវុសោ, សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម – ‘ឯថ តុម្ហេ, អាវុសោ, បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថា’តិ។ ឥធ នោ, អាវុសោ, កោ វិសេសោ, កោ អធិប្បយាសោ, កិំ នានាករណំ សមណស្ស វា គោតមស្ស អម្ហាកំ វា, យទិទំ – ធម្មទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ, អនុសាសនិយា វា អនុសាសនិ”ន្តិ?

អថ ខោ តេ ភិក្ខូ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិំសុ នប្បដិក្កោសិំសុ; អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមិំសុ – “ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សាមា”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ សាវត្ថិំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ –

“ឥធ មយំ, ភន្តេ, បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថិំ បិណ្ឌាយ បវិសិម្ហា។ តេសំ នោ, ភន្តេ, អម្ហាកំ ឯតទហោសិ – ‘អតិប្បគោ ខោ តាវ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ, យំនូន មយំ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យាមា’តិ។ អថ ខោ មយំ, ភន្តេ, យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមិម្ហា; ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្ពាជកេហិ សទ្ធិំ សម្មោទិម្ហា។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិម្ហា។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ អម្ហេ, ភន្តេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯតទវោចុំ –

“សមណោ, អាវុសោ, គោតមោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ ‘ឯថ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថា’តិ។ មយម្បិ ខោ, អាវុសោ, សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម – ‘ឯថ តុម្ហេ, អាវុសោ, បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថា’តិ។ ឥធ នោ, អាវុសោ, កោ វិសេសោ, កោ អធិប្បយាសោ, កិំ នានាករណំ សមណស្ស វា គោតមស្ស អម្ហាកំ វា, យទិទំ – ធម្មទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ, អនុសាសនិយា វា អនុសាសនិ”ន្តិ?

“អថ ខោ មយំ, ភន្តេ, តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិម្ហា នប្បដិក្កោសិម្ហា; អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមិម្ហា – ‘ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សាមា’”តិ។

“ឯវំវាទិនោ , ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘អត្ថិ បនាវុសោ, បរិយាយោ, យំ បរិយាយំ អាគម្ម បញ្ច នីវរណា ទស ហោន្តិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ចតុទ្ទសា’តិ។ ឯវំ បុដ្ឋា, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ន ចេវ សម្បាយិស្សន្តិ, ឧត្តរិញ្ច វិឃាតំ អាបជ្ជិស្សន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? យថា តំ, ភិក្ខវេ, អវិសយស្មិំ។ “នាហំ តំ, ភិក្ខវេ, បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ, យោ ឥមេសំ បញ្ហានំ វេយ្យាករណេន ចិត្តំ អារាធេយ្យ, អញ្ញត្រ តថាគតេន វា តថាគតសាវកេន វា ឥតោ វា បន សុត្វា”។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ, យំ បរិយាយំ អាគម្ម បញ្ច នីវរណា ទស ហោន្តិ? យទបិ, ភិក្ខវេ, អជ្ឈត្តំ កាមច្ឆន្ទោ តទបិ នីវរណំ, យទបិ ពហិទ្ធា កាមច្ឆន្ទោ តទបិ នីវរណំ។ ‘កាមច្ឆន្ទនីវរណ’ន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។ យទបិ, ភិក្ខវេ, អជ្ឈត្តំ ព្យាបាទោ តទបិ នីវរណំ, យទបិ ពហិទ្ធា ព្យាបាទោ តទបិ នីវរណំ។ ‘ព្យាបាទនីវរណ’ន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។ យទបិ, ភិក្ខវេ, ថិនំ តទបិ នីវរណំ, យទបិ មិទ្ធំ តទបិ នីវរណំ។ ‘ថិនមិទ្ធនីវរណ’ន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។ យទបិ, ភិក្ខវេ, ឧទ្ធច្ចំ តទបិ នីវរណំ, យទបិ កុក្កុច្ចំ តទបិ នីវរណំ។ ‘ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណ’ន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។ យទបិ, ភិក្ខវេ, អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ វិចិកិច្ឆា តទបិ នីវរណំ, យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ វិចិកិច្ឆា តទបិ នីវរណំ។ ‘វិចិកិច្ឆានីវរណ’ន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ, យំ បរិយាយំ អាគម្ម បញ្ច នីវរណា ទស ហោន្តិ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ, យំ បរិយាយំ អាគម្ម សត្ត ពោជ្ឈង្គា ចតុទ្ទស ហោន្តិ? យទបិ, ភិក្ខវេ, អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ សតិ តទបិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ សតិ តទបិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ។ ‘សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។

“យទបិ , ភិក្ខវេ, អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ បញ្ញាយ បវិចិនតិ [បវិចិនាតិ (ក។)] បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ តទបិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ, យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ បញ្ញាយ បវិចិនតិ បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ តទបិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ។ ‘ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។

“យទបិ, ភិក្ខវេ, កាយិកំ វីរិយំ តទបិ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ, យទបិ ចេតសិកំ វីរិយំ តទបិ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ។ ‘វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។

“យទបិ , ភិក្ខវេ, សវិតក្កសវិចារា បីតិ តទបិ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, យទបិ អវិតក្កអវិចារា បីតិ តទបិ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ។ ‘បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។

“យទបិ, ភិក្ខវេ, កាយប្បស្សទ្ធិ តទបិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, យទបិ ចិត្តប្បស្សទ្ធិ តទបិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ។ ‘បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។

“យទបិ, ភិក្ខវេ, សវិតក្កោ សវិចារោ សមាធិ តទបិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, យទបិ អវិតក្កអវិចារោ សមាធិ តទបិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ។ ‘សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។

“យទបិ, ភិក្ខវេ, អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ ឧបេក្ខា តទបិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ, យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ ឧបេក្ខា តទបិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ។ ‘ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ’តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ, យំ បរិយាយំ អាគម្ម សត្ត ពោជ្ឈង្គា ចតុទ្ទសា”តិ។ ទុតិយំ។

៣. អគ្គិសុត្តំ

២៣៤. អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថិំ បិណ្ឌាយ បវិសិំសុ . (បរិយាយសុត្តសទិសំ)។

“ឯវំវាទិនោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា – ‘យស្មិំ, អាវុសោ, សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ, កតមេសំ តស្មិំ សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ អកាលោ ភាវនាយ, កតមេសំ តស្មិំ សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ កាលោ ភាវនាយ? យស្មិំ បនាវុសោ, សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ, កតមេសំ តស្មិំ សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ អកាលោ ភាវនាយ, កតមេសំ តស្មិំ សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ កាលោ ភាវនាយា’តិ? ឯវំ បុដ្ឋា , ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ន ចេវ សម្បាយិស្សន្តិ, ឧត្តរិញ្ច វិឃាតំ អាបជ្ជិស្សន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? យថា តំ, ភិក្ខវេ, អវិសយស្មិំ។

“នាហំ តំ, ភិក្ខវេ, បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ យោ ឥមេសំ បញ្ហានំ វេយ្យាករណេន ចិត្តំ អារាធេយ្យ, អញ្ញត្រ តថាគតេន វា តថាគតសាវកេន វា ឥតោ វា បន សុត្វា។

“យស្មិំ, ភិក្ខវេ, សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ, អកាលោ តស្មិំ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, អកាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, អកាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ។ តំ កិស្ស ហេតុ? លីនំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ ទុស្សមុដ្ឋាបយំ ហោតិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គិំ ឧជ្ជាលេតុកាមោ អស្ស។ សោ តត្ថ អល្លានិ ចេវ តិណានិ បក្ខិបេយ្យ, អល្លានិ ច គោមយានិ បក្ខិបេយ្យ, អល្លានិ ច កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ , ឧទកវាតញ្ច ទទេយ្យ, បំសុកេន ច ឱកិរេយ្យ; ភព្ពោ នុ ខោ សោ បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គិំ ឧជ្ជាលេតុ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យស្មិំ សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ, អកាលោ តស្មិំ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, អកាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, អកាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ។ តំ កិស្ស ហេតុ? លីនំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ ទុស្សមុដ្ឋាបយំ ហោតិ។

“យស្មិញ្ច ខោ, ភិក្ខវេ, សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ, កាលោ តស្មិំ សមយេ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, កាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, កាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ។ តំ កិស្ស ហេតុ? លីនំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សុសមុដ្ឋាបយំ ហោតិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គិំ ឧជ្ជាលេតុកាមោ អស្ស។ សោ តត្ថ សុក្ខានិ ចេវ តិណានិ បក្ខិបេយ្យ, សុក្ខានិ គោមយានិ បក្ខិបេយ្យ, សុក្ខានិ កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ, មុខវាតញ្ច ទទេយ្យ, ន ច បំសុកេន ឱកិរេយ្យ; ភព្ពោ នុ ខោ សោ បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គិំ ឧជ្ជាលេតុ”ន្តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យស្មិំ សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ, កាលោ តស្មិំ សមយេ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, កាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, កាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ។ តំ កិស្ស ហេតុ? លីនំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សុសមុដ្ឋាបយំ ហោតិ។

“យស្មិំ , ភិក្ខវេ, សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ, អកាលោ តស្មិំ សមយេ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, អកាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, អកាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឧទ្ធតំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ ទូបសមយំ ហោតិ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្ពាបេតុកាមោ អស្ស។ សោ តត្ថ សុក្ខានិ ច តិណានិ បក្ខិបេយ្យ, សុក្ខានិ ច គោមយានិ បក្ខិបេយ្យ, សុក្ខានិ ច កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ, មុខវាតញ្ច ទទេយ្យ, ន ច បំសុកេន ឱកិរេយ្យ; ភព្ពោ នុ ខោ សោ បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្ពាបេតុ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យស្មិំ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ, អកាលោ តស្មិំ សមយេ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, អកាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, អកាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឧទ្ធតំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ ទូបសមយំ ហោតិ។

“យស្មិញ្ច ខោ, ភិក្ខវេ, សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ, កាលោ តស្មិំ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, កាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ, កាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឧទ្ធតំ, ភិក្ខវេ, ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សូបសមយំ ហោតិ។

“សេឃ្យធាបិ, ហិក្លូេច, បុរិសោ យហត្តំ អក្កិក្ខត្ធំ តិព្វាបេតុកាមោ អស្ស។ សោ តត្ថ អល្លានិ ចេច តិណានិ បក្ខិបេឃ្យ, អល្លានិ ច កោឃយានិ បក្ខិបេឃ្យ, អល្លានិ ច កដ្ឋានិ បក្ខិបេឃ្យ, ឧទកចាតញ្ច ឌទេឃ្យ, បំសុកោត ច ឱកិរេឃ្យ; ភព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ យហត្តំ អក្កិក្ខត្ធំ តិព្វាបេតុ”ត្តិ? “ឯចំ, ភត្តេ”។

“ឯចមេច ខោ, ហិក្លូេច, ឃស្មិំ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ, កាលោ តស្មិំ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាចតាយ, កាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាចតាយ, កាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាចតាយ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឧទ្ធតំ, ហិក្លូេច, ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សុចូបសមយំ ហោតិ។ សតិញ្ច ខ្វាហំ, ហិក្លូេច, សព្វត្ថិកំ ចទាមី”តិ។ តតិយំ។

៩។ មេត្តាសហគតសុត្តំ

១៦៥។ ឯកំ សមយំ ភកចា កោលិយេសុ ចិហរតិ ហលិទ្ទចសតំ តាម កោលិយាតំ តិកមោ។ អឆ ខោ សម្ពហុលា ហិក្ខូ បុព្វណ្ហសមយំ តិចាសេត្វា បត្តចីចរមាទាយ ហលិទ្ទចសតំ បិណ្ឌាយ បចិសិំសុ។ អឆ ខោ តេសំ ហិក្ខូតំ ឯតទហោសិ – “អតិប្បគោ ខោ តាច ហលិទ្ទចសតេ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ។ ឃំតូត មយំ ឃេត អញ្ញតិត្ថិយាតំ បរិព្វាឌកាតំ អារាមោ តេតុបសង្កមេឃ្យាមា”តិ។

អឆ ខោ តេ ហិក្ខូ ឃេត អញ្ញតិត្ថិយាតំ បរិព្វាឌកាតំ អារាមោ តេតុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្វាឌកេហិ សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ។ សម្មោទតីយំ កថំ សារណីយំ ចីតិសារេត្វា ឯកមត្តំ តិសីទិំសុ។ ឯកមត្តំ តិសិត្តេ ខោ តេ ហិក្ខូ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាឌកា ឯតទចោចុំ –

“សមណោ, អាចុសោ, គោតមោ សាចកាតំ ឯចំ ធម្មំ ទេសេតិ – ‘ឯថ តុម្ហេ, ហិក្ខចេ, បញ្ច តីចរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ មេត្តាសហគតេត ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា ចិហរថ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ; ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាចត្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេត ចេតសា ចិបុលេត មហគ្គតេត អប្បមាណេត អចេរេត អព្យាបជ្ជេត ផរិត្វា ចិហរថ។ ករុណាសហគតេត ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា ចិហរថ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ; ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាចត្តំ លោកំ ករុណាសហគតេត ចេតសា ចិបុលេត មហគ្គតេត អប្បមាណេត អចេរេត អព្យាបជ្ជេត ផរិត្វា ចិហរថ។ មុទិតាសហគតេត ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា ចិហរថ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ; ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាចត្តំ លោកំ មុទិតាសហគតេត ចេតសា ចិបុលេត មហគ្គតេត អប្បមាណេត អចេរេត អព្យាបជ្ជេត ផរិត្វា ចិហរថ។ ឧបេក្ខាសហគតេត ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា ចិហរថ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ; ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាចត្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេត ចេតសា ចិបុលេត មហគ្គតេត អប្បមាណេត អចេរេត អព្យាបជ្ជេត ផរិត្វា ចិហរថា’”តិ។

“មយម្បិ ខោ, អាវុសោ, សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម – ‘ឯថ តុម្ហេ,អាវុសោ, បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ...បេ... ករុណាសហគតេន ចេតសា... មុទិតាសហគតេន ចេតសា... ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ; ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរថា’តិ។ ឥធ នោ, អាវុសោ, កោ វិសេសោ, កោ អធិប្បយាសោ, កិំ នានាករណំ សមណស្ស គោតមស្ស អម្ហាកំ វា, យទិទំ – ធម្មទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ, អនុសាសនិយា វា អនុសាសនិ”ន្តិ?

អថ ខោ តេ ភិក្ខូ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិំសុ នប្បដិក្កោសិំសុ។ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមិំសុ – “ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សាមា”តិ។ អថ ខោ តេ ភិក្ខូ ហលិទ្ទវសនេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ –

“ឥធ មយំ, ភន្តេ, បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ ហលិទ្ទវសនំ បិណ្ឌាយ បវិសិម្ហ។ តេសំ នោ, ភន្តេ, អម្ហាកំ ឯតទហោសិ – ‘អតិប្បគោ ខោ តាវ ហលិទ្ទវសនេ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ។ យំនូន មយំ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យាមា’”តិ។

“អថ ខោ មយំ, ភន្តេ, យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមិម្ហ; ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្វាជកេហិ សទ្ធិំ សម្មោទិម្ហ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិម្ហ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ អម្ហេ,ភន្តេ, តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯតទវោចុំ –

“សមណោ, អាវុសោ, គោតមោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ – ‘ឯថ តុម្ហេ,ភិក្ខវេ, បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ...បេ... ករុណាសហគតេន ចេតសា ... មុទិតាសហគតេន ចេតសា... ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ; ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរថា’”តិ។

“មយម្បិ ខោ, អាវុសោ, សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម – ‘ឯថ តុម្ហេ,អាវុសោ, បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ...បេ... ករុណាសហគតេន ចេតសា...បេ... មុទិតាសហគតេន ចេតសា...បេ... ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ, តថា ទុតិយំ, តថា តតិយំ, តថា ចតុត្ថំ; ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ

សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរថា'តិ។ ឥធ នោ, អាវុសោ, កោ វិសេសោ, កោ អធិប្បាយសោ, កិំ នានាករណំ សមណស្ស វា គោតមស្ស អម្ហាកំ វា, យទិទំ, ធម្មទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ, អនុសាសនិយា វា អនុសាសនិ"ន្តិ?

អថ ខោ មយំ, ភន្តេ, តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិម្ហ នប្បដិក្កោសិម្ហ។ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមិម្ហ – 'ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សាមា'តិ។

"ឯវំវាទិនោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា – 'កថំ ភាវិតា បនាវុសោ, មេត្តាចេតោវិមុត្តិ, កិំគតិកា ហោតិ, កិំបរមា, កិំផលា, កិំបរិយោសានា? កថំ ភាវិតា បនាវុសោ, ករុណាចេតោវិមុត្តិ, កិំគតិកា ហោតិ, កិំបរមា, កិំផលា, កិំបរិយោសានា? កថំ ភាវិតា បនាវុសោ, មុទិតាចេតោវិមុត្តិ, កិំគតិកា ហោតិ, កិំបរមា, កិំផលា, កិំបរិយោសានា? កថំ ភាវិតា បនាវុសោ, ឧបេក្ខាចេតោវិមុត្តិ, កិំគតិកា ហោតិ, កិំបរមា, កិំផលា, កិំបរិយោសានា'"តិ? ឯវំ បុដ្ឋា, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ន ចេវ សម្បាយិស្សន្តិ, ឧត្តរិញ្ច វិឃាតំ អាបជ្ជិស្សន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? យថា តំ, ភិក្ខវេ, អវិសយស្មិំ។ "នាហំ តំ, ភិក្ខវេ, បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ, យោ ឥមេសំ បញ្ហានំ វេយ្យាករណេន ចិត្តំ អារាធេយ្យ, អញ្ញត្រ តថាគតេន វា តថាគតសាវកេន វា ឥតោ វា បន សុត្វា"។

"កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, មេត្តាចេតោវិមុត្តិ, កិំគតិកា ហោតិ, កិំបរមា, កិំផលា, កិំបរិយោសានា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មេត្តាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ...បេ... មេត្តាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ សោ សចេ អាកង្ខតិ 'អប្បដិកូលេ បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យ'ន្តិ, បដិកូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ 'បដិកូលេ អប្បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យ'ន្តិ, អប្បដិកូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ 'អប្បដិកូលេ ច បដិកូលេ ច បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យ'ន្តិ, បដិកូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ 'បដិកូលេ ច អប្បដិកូលេ ច អប្បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យ'ន្តិ, អប្បដិកូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ។ សចេ អាកង្ខតិ 'អប្បដិកូលញ្ច បដិកូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោ'តិ, ឧបេក្ខកោ ច តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ, សុភំ វា ខោ បន វិមោក្ខំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សុភបរមាហំ, ភិក្ខវេ, មេត្តាចេតោវិមុត្តិំ វទាមិ, ឥធបញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ ឧត្តរិវិមុត្តិំ អប្បដិវិជ្ឈតោ។

"កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, ករុណាចេតោវិមុត្តិ, កិំគតិកា ហោតិ, កិំបរមា, កិំផលា, កិំបរិយោសានា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ករុណាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ...បេ... ករុណាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ សោ សចេ អាកង្ខតិ 'អប្បដិកូលេ បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យ'ន្តិ, បដិកូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ...បេ... សចេ អាកង្ខតិ 'អប្បដិកូលញ្ច បដិកូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោ'តិ, ឧបេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ។ សព្វសោ វា បន រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា 'អនន្តោ អាកាសោ'តិ អាកាសានញ្ចាយតនំ

ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᨸᩁᨾᩣᩉᩴ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩁᩩᨱᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ, ᩍᨵᨸᨬ᩠ᨬᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩮᩣ᪨

“ᨠᨳᩴᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩩᨴᩥᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᩴᨣᨲᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᩴᨸᩁᨾᩣ, ᨠᩥᩴᨹᩃᩣ, ᨠᩥᩴᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨾᩩᨴᩥᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩴ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ...ᨸᩮ... ᨾᩩᨴᩥᨲᩣᩈᩉᨣᨲᩴ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ ‘ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩮ ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ...ᨸᩮ... ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ ‘ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᨬ᩠ᨧ ᨲᨴᩩᨽᨿᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ’ᨲᩥ, ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᨶ ᩋᩣᨠᩣᩈᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ‘ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᨸᩁᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩩᨴᩥᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ, ᩍᨵᨸᨬ᩠ᨬᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩮᩣ᪨

“ᨠᨳᩴᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᨠᩥᩴᨣᨲᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᩴᨸᩁᨾᩣ, ᨠᩥᩴᨹᩃᩣ, ᨠᩥᩴᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩉᨣᨲᩴ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ...ᨸᩮ... ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩉᨣᨲᩴ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ ‘ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩮ ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ ‘ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ ‘ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩮ ᨧ ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩮ ᨧ ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ ‘ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩮ ᨧ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩮ ᨧ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ ‘ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᨠᩪᩃᨬ᩠ᨧ ᨲᨴᩩᨽᨿᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ’ᨲᩥ, ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ‘ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦ’ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨠᩥᨬ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᨸᩁᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ, ᩍᨵᨸᨬ᩠ᨬᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪓᪨ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᩁᩅᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪙᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩦᨲᩥᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᩉᩮᨲᩩ, ᨠᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨿᩮᨶᨾᩮᨠᨴᩣ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᨲᩣᨸᩥ ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᨸ᩠ᨸᨭᩥᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨣᩮᩅ ᩋᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᨲᩣ? ᨠᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᩉᩮᨲᩩ, ᨠᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨿᩮᨶᨾᩮᨠᨴᩣ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᨲᩣᨸᩥ ᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᨭᩥᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᨣᩮᩅ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᨲᩣ”ᨲᩥ?

“ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᩮᩣ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᩈᨾᨿᩮ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᨸᩁᩥᨿᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᨸᩁᩮᨲᩮᨶ, ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨧ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩔ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ

តប្បជាតាតិ, អត្តត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ, បរត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ, ភ្នូកឃត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ; ឌីឈទត្តំ ឯឌ្ឍាឃកតាបិ ឃត្ថា តប្បជិកត្តិ, បទកេច អឯឌ្ឍាឃកតា។

“ទេឯឃ្យឆាបិ, ខ្ញាហុល, ភ្នូបទេត្តា ឯឯទេដ្ឋា លិពាឃ ចា ហលិគ្គ័ឃា ចា តិលិឃា ចា ឃឌ្ឍិដ្ឋាឃ ចា។ តត្វ ចក្ខុឃា បុរិទេឯា ឯកំ ឃុចតិឃិត្តំ បច្ចុទេចក្ខុឃាទេតា ឃឆាក្ទុំ ត ជាទេតឃ្យ ត បទេឃ្យឃ្យ។ ឲចទេឃច ទេឆា, ខ្ញាហុល, ឃស្មិ៍ ឯបទេឃ កាឃទាកបរិឃុដ្ឋិទេតត ទេចតឯា ចិហទតិ កាឃទាកបទេទតត, ភ្នូបប្បត្ថុស្ស ច កាឃទាកឃ្ស តិឃ្សុទហ៊ំ ឃឆាក្ទុំ តប្បជាតាតិ, អត្តត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ, បរត្វប្បិ…ទេប… ភ្នូកឃត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ; ឌីឈទត្តំ ឯឌ្ឍាឃកតាបិ ឃត្ថា តប្បជិកត្តិ, បទកេច អឯឌ្ឍាឃកតា។

“បុត ចបទំ, ខ្ញាហុល, ឃស្មិ៍ ឯបទេឃ ឮ្យាបិឌបរិឃុដ្ឋិទេតត ទេចតឯា ចិហទតិ ឮ្យាបិឌបទេទតត, ភ្នូបប្បត្ថុស្ស ច ឮ្យាបិឌឃ្ស តិឃ្សុទហ៊ំ ឃឆាក្ទុំ តប្បជាតាតិ, អត្តត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ, បរត្វប្បិ…ទេប… ភ្នូកឃត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ; ឌីឈទត្តំ ឯឌ្ឍាឃកតាបិ ឃត្ថា តប្បជិកត្តិ, បទកេច អឯឌ្ឍាឃកតា។

“ទេឯឃ្យឆាបិ, ខ្ញាហុល, ភ្នូបទេត្តា អក្កិតា ឯត្តទេត្តា បក្កុមិទេតា [បក្កុឆិទេតា (ក។), ភ្នូក្កដ្ឋិទេតា (ឃី។), ភ្នូក្កដ្ឋិទេតា (ឃ្យា។)] ភ្នូស្មុឌកជាទេតា [ភ្នូឃ្សុឌកជាទេតា (ឃី។), ភ្នូស្វាឌកជាទេតា (ឃ្យា។)]។ តត្វ ចក្ខុឃា បុរិទេឯា ឯកំ ឃុចតិឃិត្តំ បច្ចុទេចក្ខុឃាទេតា ឃឆាក្ទុំ ត ជាទេតឃ្យ ត បទេឃ្យឃ្យ។ ឲចទេឃច ទេឆា, ខ្ញាហុល, ឃស្មិ៍ ឯបទេឃ ឮ្យាបិឌបរិឃុដ្ឋិទេតត ទេចតឯា ចិហទតិ ឮ្យាបិឌបទេទតត, ភ្នូបប្បត្ថុស្ស ច ឮ្យាបិឌឃ្ស តិឃ្សុទហ៊ំ ឃឆាក្ទុំ តប្បជាតាតិ, អត្តត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ, បរត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ…ទេប… ភ្នូកឃត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ; ឌីឈទត្តំ ឯឌ្ឍាឃកតាបិ ឃត្ថា តប្បជិកត្តិ, បទកេច អឯឌ្ឍាឃកតា។

“បុត ចបទំ, ខ្ញាហុល, ឃស្មិ៍ ឯបទេឃ មិតឃិដ្ឋបរិឃុដ្ឋិទេតត ទេចតឯា ចិហទតិ មិតឃិដ្ឋបទេទតត, ភ្នូបប្បត្ថុស្ស ច មិតឃិដ្ឋឃ្ស តិឃ្សុទហ៊ំ ឃឆាក្ទុំ តប្បជាតាតិ, អត្តត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ, បរត្វប្បិ…ទេប… ភ្នូកឃត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ; ឌីឈទត្តំ ឯឌ្ឍាឃកតាបិ ឃត្ថា តប្បជិកត្តិ, បទកេច អឯឌ្ឍាឃកតា។

“ទេឯឃ្យឆាបិ, ខ្ញាហុល, ភ្នូបទេត្តា ទេឯចាលបណាកបរិទេឃាតដ្ឋោ។ តត្វ ចក្ខុឃា បុរិទេឯា ឯកំ ឃុចតិឃិត្តំ បច្ចុទេចក្ខុឃាទេតា ឃឆាក្ទុំ ត ជាទេតឃ្យ ត បទេឃ្យឃ្យ។ ឲចទេឃច ទេឆា, ខ្ញាហុល, ឃស្មិ៍ ឯបទេឃ មិតឃិដ្ឋបរិឃុដ្ឋិទេតត ទេចតឯា ចិហទតិ មិតឃិដ្ឋបទេទតត, ភ្នូបប្បត្ថុស្ស ច មិតឃិដ្ឋឃ្ស តិឃ្សុទហ៊ំ ឃឆាក្ទុំ តប្បជាតាតិ, អត្តត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ, បរត្វប្បិ…ទេប… ភ្នូកឃត្វប្បិ តស្មិ៍ ឯបទេឃ ឃឆាក្ទុំ ត ជាតាតិ ត បឃ្សុតិ; ឌីឈទត្តំ ឯឌ្ឍាឃកតាបិ ឃត្ថា តប្បជិកត្តិ, បទកេច អឯឌ្ឍាឃកតា។

“បុត ចបទំ, ខ្ញាហុល, ឃស្មិ៍ ឯបទេឃ ភ្នូឌ្ឍច្ចុក្កុច្ចបរិឃុដ្ឋិទេតត ទេចតឯា ចិហទតិ ភ្នូឌ្ឍច្ចុក្កុច្ចបទេទតត, ភ្នូបប្បត្ថុស្ស ច ភ្នូឌ្ឍច្ចុក្កុច្ចឃ្ស តិឃ្សុទហ៊ំ

ឃចាក្វតំ តប្បជាតាតិ, អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ ឧបរយេ ឃចាក្វតំ ត ជាតាតិ ត បស្សតិ, បរត្ថម្បិ...ប... ឧភយត្ថម្បិ តស្មិំ ឧបរយេ ឃចាក្វតំ ត ជាតាតិ ត បស្សតិ; ឌីឃរត្តំ ឃន្លាឃកតាបិ ឃត្តា តប្បដិភន្តិ, បរោច អឃន្លាឃកតា៑

“សេឃ្យថាបិ, ទ្រាហុ្មណ, ឧទបត្តោ ចាតតរិតោ ចលិតោ ភត្តោ ឧាមិជាតោ៑ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ ឃកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមាតោ ឃចាក្វតំ ត ជាតេឃ្យ ត បស្សេឃ្យ៑ ឲចមេច ខោ, ទ្រាហុ្មណ, ឃស្មិំ ឧបរយេ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេត ចេតឃា ចិហរតិ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរេតេត, ឧប្បត្តស្ស ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស តិស្សរណំ ឃចាក្វតំ តប្បជាតាតិ, អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ ឧបរយេ ឃចាក្វតំ ត ជាតាតិ ត បស្សតិ, បរត្ថម្បិ...ប... ឧភយត្ថម្បិ តស្មិំ ឧបរយេ ឃចាក្វតំ ត ជាតាតិ ត បស្សតិ; ឌីឃរត្តំ ឃន្លាឃកតាបិ ឃត្តា តប្បដិភន្តិ, បរោច អឃន្លាឃកតា៑

“បុត ចបរំ, ទ្រាហុ្មណ, ឃស្មិំ ឧបរយេ ចិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេត ចេតឃា ចិហរតិ ចិចិកិច្ឆាបរេតេត, ឧប្បត្តាយ ច ចិចិកិច្ឆាយ តិស្សរណំ ឃចាក្វតំ តប្បជាតាតិ, អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ ឧបរយេ ឃចាក្វតំ ត ជាតាតិ ត បស្សតិ, បរត្ថម្បិ...ប... ឧភយត្ថម្បិ... ឌីឃរត្តំ ឃន្លាឃកតាបិ ឃត្តា តប្បដិភន្តិ, បរោច អឃន្លាឃកតា៑

“សេឃ្យថាបិ, ទ្រាហុ្មណ, ឧទបត្តោ អាចិលោ លុឡិតោ កលលីភូតោ អន្ធការេ តិក្ខិត្តោ៑ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ ឃកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមាតោ ឃចាក្វតំ ត ជាតេឃ្យ ត បស្សេឃ្យ៑ ឲចមេច ខោ, ទ្រាហុ្មណ, ឃស្មិំ ឧបរយេ ចិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេត ចេតឃា ចិហរតិ ចិចិកិច្ឆាបរេតេត, ឧប្បត្តាយ ច ចិចិកិច្ឆាយ តិស្សរណំ ឃចាក្វតំ តប្បជាតាតិ, អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ ឧបរយេ ឃចាក្វតំ ត ជាតាតិ ត បស្សតិ, បរត្ថម្បិ តស្មិំ ឧបរយេ ឃចាក្វតំ ត ជាតាតិ ត បស្សតិ, ឧភយត្ថម្បិ តស្មិំ ឧបរយេ ឃចាក្វតំ ត ជាតាតិ ត បស្សតិ; ឌីឃរត្តំ ឃន្លាឃកតាបិ ឃត្តា តប្បដិភន្តិ, បរោច អឃន្លាឃកតា៑ អយំ ខោ, ទ្រាហុ្មណ, ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេតេកទា ឌីឃរត្តំ ឃន្លាឃកតាបិ ឃត្តា តប្បដិភន្តិ, បរោច អឃន្លាឃកតា៑

“ឃស្មិញ្ច ខោ, ទ្រាហុ្មណ, ឧបរយេ ត កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេត ចេតឃា ចិហរតិ ត កាមរាគបរេតេត, ឧប្បត្តស្ស ច កាមរាគស្ស តិស្សរណំ ឃចាក្វតំ បជាតាតិ, អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ ឧបរយេ ឃចាក្វតំ ជាតាតិ បស្សតិ, បរត្ថម្បិ តស្មិំ ឧបរយេ ឃចាក្វតំ ជាតាតិ បស្សតិ, ឧភយត្ថម្បិ តស្មិំ ឧបរយេ ឃចាក្វតំ ជាតាតិ បស្សតិ; ឌីឃរត្តំ អឃន្លាឃកតាបិ ឃត្តា បដិភន្តិ, បរោច ឃន្លាឃកតា៑

“សេឃ្យថាបិ , ទ្រាហុ្មណ, ឧទបត្តោ អឃំសដ្ឋោ លាខាយ ចា ហលិទ្ទិយា ចា តីលិយា ចា មញ្ជិដ្ឋាយ ចា៑ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ ឃកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមាតោ ឃចាក្វតំ ជាតេឃ្យ បស្សេឃ្យ៑ ឲចមេច ខោ, ទ្រាហុ្មណ, ឃស្មិំ ឧបរយេ ត កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេត ចេតឃា ចិហរតិ ត កាមរាគបរេតេត, ឧប្បត្តស្ស ច កាមរាគស្ស តិស្សរណំ ឃចាក្វតំ បជាតាតិ...ប...៑

“បុត ចបរំ, ទ្រាហុ្មណ, ឃស្មិំ ឧបរយេ ត ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេត ចេតឃា ចិហរតិ ត ព្យាបាទបរេតេត, ឧប្បត្តស្ស ច ព្យាបាទស្ស តិស្សរណំ

យថាភូតំ បជានាតិ, អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ, បរត្ថម្បិ…បេ… ឧភយត្ថម្បិ… ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ, បគេវ សជ្ឈាយកតា។

“សេយ្យថាបិ, ព្រាហ្មណ, ឧទបត្តោ ន អគ្គិនា សន្តត្តោ ន បក្កុថិតោ ន ឧស្មុទកជាតោ, តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ ជានេយ្យ បស្សេយ្យ។ ឯវមេវ ខោ, ព្រាហ្មណ, យស្មិំ សមយេ ន ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ព្យាបាទបរេតេន, ឧប្បន្នស្ស ច ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ, អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ, បរត្ថម្បិ…បេ… ឧភយត្ថម្បិ… ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ, បគេវ សជ្ឈាយកតា។

“បុន ចបរំ, ព្រាហ្មណ, យស្មិំ សមយេ ន ថិនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ថិនមិទ្ធបរេតេន, ឧប្បន្នស្ស ច ថិនមិទ្ធស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ, អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ, បរត្ថម្បិ…បេ… ឧភយត្ថម្បិ … ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ, បគេវ សជ្ឈាយកតា។

“សេយ្យថាបិ, ព្រាហ្មណ, ឧទបត្តោ ន សេវាលបណកបរិយោនទ្ធោ, តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ ជានេយ្យ បស្សេយ្យ។ ឯវមេវ ខោ, ព្រាហ្មណ, យស្មិំ សមយេ ន ថិនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ថិនមិទ្ធបរេតេន, ឧប្បន្នស្ស ច ថិនមិទ្ធស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ, អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ, បរត្ថម្បិ…បេ… ឧភយត្ថម្បិ… ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ, បគេវ សជ្ឈាយកតា។

“បុន ចបរំ, ព្រាហ្មណ, យស្មិំ សមយេ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរេតេន, ឧប្បន្នស្ស ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ, អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ, បរត្ថម្បិ…បេ… ឧភយត្ថម្បិ… ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ, បគេវ សជ្ឈាយកតា។

“សេយ្យថាបិ, ព្រាហ្មណ, ឧទបត្តោ ន វាតេរិតោ ន ចលិតោ ន ភន្តោ ន ឩមិជាតោ, តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ ជានេយ្យ បស្សេយ្យ។ ឯវមេវ ខោ, ព្រាហ្មណ, យស្មិំ សមយេ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរេតេន, ឧប្បន្នស្ស ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ, អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ, បរត្ថម្បិ…បេ… ឧភយត្ថម្បិ… ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ, បគេវ សជ្ឈាយកតា។

“បុន ចបរំ, ព្រាហ្មណ, យស្មិំ សមយេ ន វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន វិចិកិច្ឆាបរេតេន, ឧប្បន្នាយ ច វិចិកិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ [បជានាតិ បស្សតិ (ស្យា។)], អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ, បរត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ; ឧភយត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ; ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ, បគេវ សជ្ឈាយកតា។

“សេយ្យថាបិ , (ꩡាហុល, ក្កខបេត្តា អេទ្ធា ចិប្បសេត្កា អភាចិលេរៃ អាលេរៃកេ តិក្លិទេត្តា` ពត្ថ ទេក្លុយា បុរិសោ សក់ យុលតិមិត្តំ បច្ចវេចក្លុយាតោ ឃឆាក្ខុតំ ខាតេភយ្យ បស្សេយ្យ` ឲចទេយច ទោ, (ꩡាហុល, ឃស្ថិ សយទេយ ត ចិទិកិច្ឆាបរិឃុច្ចិតេត ទេចពសា ចិហទេតិ ត ចិទិកិច្ឆាបរេទេពត, ក្កប្បត្តាឃ ឆ ចិទិកិច្ឆាឃ តិស្សេលាំ ឃឆាក្ខុតំ បឌាភាតិ, អត្តពួយ្បិ ពស្ថិ សយទេយ ឃឆាក្ខុតំ ខាភាតិ បស្សុតិ, បរេត្តយ្បិ ពស្ថិ សយទេយ ឃឆាក្ខុតំ ខាភាតិ បស្សុតិ, ក្កកឃត្ថយ្បិ ពស្ថិ សយទេយ ឃឆាក្ខុតំ ខាភាតិ បស្សុតិ; ឌឹឈទេត្តំ អសុទ្ឋាឃកពាបិ យត្តា បជិកត្តិ, បទេកច សុទ្ឋាឃកពា` អយំ ទោ, (ꩡាហុល, ទេហត្យ អយំ បច្ចយោ ទេយទេតកេខា ឌឹឈទេត្តំ អសុទ្ឋាឃកពាបិ យត្តា បជិកត្តិ, បទេកច សុទ្ឋាឃកពា`

“សត្តិទេយ , (ꩡាហុល, ទេរៃវិឌ្ឍា អភាចទេលា អតឹចទេលា ទេចពសោ អត្ថុបក្កិលេសា កាចិពា ពាហុលិកពា ចិខ្ខាចិយុត្តិចលេសទ្ធិកិរិយាឃ សំចត្តត្តិ` កពទេយ សត្តា? សតិសទេម្ពាឌ្ឍេភ្ជា ទោ, (ꩡាហុល, អភាចទេលា អតឹចទេលា ទេចពសោ អត្ថុបក្កិលេសោ កាចិទេពា ពាហុលិកទេពា ចិខ្ខាចិយុត្តិចលេសទ្ធិកិរិយាឃ សំចត្តតិ...ទេប... ក្កទេបក្កាសទេម្ពាឌ្ឍេភ្ជា ទោ, (ꩡាហុល, អភាចទេលា អតឹចទេលា ទេចពសោ អត្ថុបក្កិលេសោ កាចិទេពា ពាហុលិកទេពា ចិខ្ខាចិយុត្តិចលេសទ្ធិកិរិយាឃ សំចត្តតិ` ឥទេយ ទោ, (ꩡាហុល, សត្ត ទេរៃវិឌ្ឍា អភាចទេលា អតឹចទេលា ទេចពសោ អត្ថុបក្កិលេសា កាចិពា ពាហុលិកពា ចិខ្ខាចិយុត្តិចលេសទ្ធិកិរិយាឃ សំចត្តត្តី”តិ` ឲចំ ទុទេត្ត សក្កាទេចា (ꩡាហុទេលា កកចត្តំ ឲពដទេចាឆ –
“អភិក្កត្តំ, ទេភា ទេកាពម...ទេប... ក្កបិសក់ យំ កចំ ទេកាពទេយា ឆាទេត្យ អឌ្ឍពទេក្ក បិល្ហុទេបតំ សទេលាំ កព”ត្តិ` បច្ឆាមំ`

៩` អភឃសុត្តំ

១១៤លិ` ឲចំ ទេម សុតំ – ឲកកំ សមយំ កកចា ទាឌកទេហ ចិហទេតិ កិច្ឆាក្ខទេដ បត្តទេតា` អថ ទោ អភទេយា ទាឌកុមាទេរា ទេយត កកចា ទេពត្ថុបសក្កមិ; ក្កបសក្កមិត្វា កកចត្តំ អភិចាទេឌត្វា ឲកមត្តំ តិសីឌិ` ឲកមត្តំ តិសិទេត្តា ទោ អភទេយា ទាឌកុមាទេរា កកចត្តំ ឲពដទេចាឆ –
“បូទេលា, កទេត្ត, កស្សបេរៃ ឲចមាហ – ‘ភត្ថិ ទេហត្យ, ភត្ថិ បច្ចទេយា អញ្ញាណាយ អដស្សតាយ` អទេហត្យ, អប្បច្ចទេយា [អប្បច្ចយា (សី`), អប្បច្ចយំ (?)] អញ្ញាណំ អដស្សតំ ទេហាតិ` ភត្ថិ ទេហត្យ, ភត្ថិ បច្ចទេយា ញាណាយ ដស្សតាយ` អទេហត្យ, អប្បច្ចទេយា ញាណំ ដស្សតំ ទេហាតី’តិ` ឥឆ កកចា កិមាហា”តិ? “អត្ថិ, ទាឌកុមារ, ទេហត្យ, អត្ថិ បច្ចទេយា អញ្ញាណាយ អដស្សតាយ` សទេហត្យ, សប្បច្ចទេយា [សប្បច្ចយា (សី`), សប្បច្ចយំ (?)] អញ្ញាណំ អដស្សតំ ទេហាតិ` អត្ថិ , ទាឌកុមារ, ទេហត្យ, អត្ថិ បច្ចទេយា ញាណាយ ដស្សតាយ` សទេហត្យ, សប្បច្ចទេយា ញាណំ ដស្សតំ ទេហាតី”តិ`

“កពទេយា បត, កទេត្ត, ទេហត្យ, កពទេយា បច្ចទេយា អញ្ញាណាយ អដស្សតាយ? កចំ សទេហត្យ, សប្បច្ចទេយា អញ្ញាណំ អដស្សតំ ទេហាតី”តិ? “ឃស្ថិ ទោ, ទាឌកុមារ, សមទេយ កាមទាកបរិឃុច្ចិតេត ទេចពសា ចិហទេតិ កាមទាកបរេទេពត, ក្កប្បត្តស្ស ឆ កាមទាកស្ស តិស្សេលាំ ឃឆាក្ខុតំ ត ខាភាតិ ត បស្សុតិ – អយម្បិ ទោ, ទាឌកុមារ, ទេហត្យ, អយំ បច្ចទេយា អញ្ញាណាយ អដស្សតាយ` ឲចម្បិ សទេហត្យ សប្បច្ចទេយា អញ្ញាណំ អដស្សតំ ទេហាតិ`

“បុន ចបរំ, រាជកុមារ, យស្មិំ សមយេ ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ព្យាបាទបរេតេន...បេ... ថិនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន... ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន... វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ វិចិកិច្ឆាបរេតេន, ឧប្បន្នាយ ច វិចិកិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ ន ជានាតិ ន បស្សតិ – អយម្បិ ខោ, រាជកុមារ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ។ ឯវម្បិ សហេតុ សប្បច្ចយា អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតី”តិ។

“កោ នាមាយំ, ភន្តេ, ធម្មបរិយាយោ”តិ? “នីវរណា នាមេតេ, រាជកុមារា”តិ។ “តគ្ឃ, ភគវា, នីវរណា; តគ្ឃ, សុគត, នីវរណា! ឯកមេកេនបិ ខោ, ភន្តេ, នីវរណេន អភិភូតោ យថាភូតំ ន ជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ, កោ បន វាទោ បញ្ចហិ នីវរណេហិ?

“កតមោ បន, ភន្តេ, ហេតុ, កតមោ បច្ចយោ ញាណាយ ទស្សនាយ? កថំ សហេតុ, សប្បច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតី”តិ? “ឥធ , រាជកុមារ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ សោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតេន ចិត្តេន យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ – អយម្បិ ខោ, រាជកុមារ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ ញាណាយ ទស្សនាយ។ ឯវម្បិ សហេតុ, សប្បច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, រាជកុមារ, ភិក្ខុ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ សោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវិតេន ចិត្តេន យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ – អយម្បិ ខោ, រាជកុមារ, ហេតុ, អយំ បច្ចយោ ញាណាយ ទស្សនាយ។ ឯវំ សហេតុ, សប្បច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតី”តិ។

“កោ នាមាយំ, ភន្តេ, ធម្មបរិយាយោ”តិ? “ពោជ្ឈង្គា នាមេតេ, រាជកុមារា”តិ។ “តគ្ឃ, ភគវា, ពោជ្ឈង្គា; តគ្ឃ, សុគត, ពោជ្ឈង្គា! ឯកមេកេនបិ ខោ, ភន្តេ, ពោជ្ឈង្គេន សមន្នាគតោ យថាភូតំ ជានេយ្យ បស្សេយ្យ, កោ បន វាទោ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គេហិ? យោបិ មេ, ភន្តេ, គិជ្ឈកូដំ បព្ពតំ អារោហន្តស្ស កាយកិលមថោ ចិត្តកិលមថោ, សោបិ មេ បដិប្បស្សទ្ធោ, ធម្មោ ច មេ អភិសមិតោ”តិ។ ទសមំ។

សាកច្ឆវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អាហារា បរិយាយមគ្គិ, មេត្តំ សង្គារវេន ច;

អភយោ បុច្ឆិតោ បញ្ហំ គិជ្ឈកូដម្ហិ បព្ពតេតិ។

លិ៍ អាភាបាតចេក្កា

១៍ អដ្ឋិកយហប្ឋលសុត្តំ

១៦ប័៍ សាចត្ថិតិទាតំ ។ “អដ្ឋិកសញ្ញា, ភិក្ខវេច, ភាចិតា ពហុលីកតា យហប្ឋលា ហោតិ យហានិសំសា៍ កថំ ភាចិតា ច, ភិក្ខវេច, អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា យហប្ឋលា ហោតិ យហានិសំសា? ឥធ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេចតិ ចិវេចកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោធតិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ…បេ… អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេចតិ ចិវេចកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោធតិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ៍ ឯចំ ភាចិតា ខោ, ភិក្ខវេច, អដ្ឋិកសញ្ញា ឯចំ ពហុលីកតា យហប្ឋលា ហោតិ យហានិសំសា”តិ៍

អញ្ញាតរឋលសុត្តំ

“អដ្ឋិកសញ្ញាយ, ភិក្ខវេច, ភាចិតាយ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ឋលាតំ អញ្ញាតរំ ឋលំ បាដិកង្ខំ – ទិដ្ឋេច ធម្មេ អញ្ញា, សតិ ចា ឧបាទិសេសេ អតាកាមិតា៍ កថំ ភាចិតាយ ច ខោ , ភិក្ខវេច, អដ្ឋិកសញ្ញាយ កថំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ឋលាតំ អញ្ញាតរំ ឋលំ បាដិកង្ខំ – ទិដ្ឋេច ធម្មេ អញ្ញា, សតិ ចា ឧបាទិសេសេ អតាកាមិតា? ឥធ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេចតិ…បេ… អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេចតិ ចិវេចកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោធតិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ៍ ឯចំ ភាចិតាយ ខោ, ភិក្ខវេច, អដ្ឋិកសញ្ញាយ ឯចំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ឋលាតំ អញ្ញាតរំ ឋលំ បាដិកង្ខំ – ទិដ្ឋេច ធម្មេ អញ្ញា, សតិ ចា ឧបាទិសេសេ អតាកាមិតា”តិ៍

យហត្ថសុត្តំ

“អដ្ឋិកសញ្ញា , ភិក្ខវេច, ភាចិតា ពហុលីកតា យហតោ អត្ថាយ សំចត្តតិ៍ កថំ ភាចិតា ច, ភិក្ខវេច, អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា យហតោ អត្ថាយ សំចត្តតិ? ឥធ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេចតិ…បេ… អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេចតិ ចិវេចកតិស្សិតំ ចិរាកតិស្សិតំ តិរោធតិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ៍ ឯចំ ភាចិតា ខោ, ភិក្ខវេច, អដ្ឋិកសញ្ញា ឯចំ ពហុលីកតា យហតោ អត្ថាយ សំចត្តតី”តិ៍

យោគក្ខេយសុត្តំ

“អដ្ឋិកសញ្ញា, ភិក្ខវេច, ភាចិតា ពហុលីកតា យហតោ យោគក្ខេយាយ សំចត្តតិ៍ កថំ ភាចិតា ច, ភិក្ខវេច, អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា

មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ...បេ... អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតី”តិ។

សំវេគសុត្តំ

“អដ្ឋិកសញ្ញា , ភិក្ខវេ, ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ។ កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ...បេ... អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតី”តិ។

ផាសុវិហារសុត្តំ

“អដ្ឋិកសញ្ញា , ភិក្ខវេ, ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ។ កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ...បេ... អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតី”តិ។ បឋមំ។

១។ បុឡវកសុត្តំ

១២៩។ “បុឡវកសញ្ញា [បុឡុវកសញ្ញា (ក។)], ភិក្ខវេ, ភាវិតា...បេ... ទុតិយំ។

២។ វិនីលកសុត្តំ

១៣០។ “វិនីលកសញ្ញា, ភិក្ខវេ...បេ... តតិយំ។

៣។ វិច្ឆិទ្ទកសុត្តំ

១៣១។ “វិច្ឆិទ្ទកសញ្ញា, ភិក្ខវេ...បេ... ចតុត្ថំ។

᪅. ᩏᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᨲᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪃᪁. “ᩏᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᨲᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ…ᨷᩮ… ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ.

᪆. ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪃᪂. “ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ…ᨷᩮ… ᨨᨭ᩠ᨮᩴ.

᪇. ᨠᩁᩩᨱᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪃᪃. “ᨠᩁᩩᨱᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ…ᨷᩮ… ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ.

᪈. ᨾᩩᨴᩥᨲᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪃᪄. “ᨾᩩᨴᩥᨲᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ…ᨷᩮ… ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ.

᪉. ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪃᪅. “ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ…ᨷᩮ… ᨶᩅᨾᩴ.

᪁᪀. ᩋᩣᨶᩣᨷᩤᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪃᪆. “ᩋᩣᨶᩣᨷᩤᨶᩔᨲᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ…ᨷᩮ… ᨴᩈᨾᩴ.

ᩋᩣᨶᩣᨷᩤᨶᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ.

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

អដ្ឋិកបុឡវកំ វិនីលកំ, វិច្ឆិទ្ទកំ ឧទ្ធុមាតកំ បញ្ចមំ;

មេត្តា ករុណា មុទិតា ឧបេក្ខា, អានាបានេន តេ ទសាតិ.

៨. និរោធវគ្គោ

១. អសុភសុត្តំ

២៤៨. “អសុភសញ្ញា , ភិក្ខវេ...បេ... បឋមំ.

២. មរណសុត្តំ

២៤៩. “មរណសញ្ញា , ភិក្ខវេ...បេ... ទុតិយំ.

៣. អាហារេបដិកូលសុត្តំ

២៥០. “អាហារេ បដិកូលសញ្ញា, ភិក្ខវេ...បេ... តតិយំ.

៤. អនភិរតិសុត្តំ

២៥១. “សព្ពលោកេ អនភិរតិសញ្ញា, ភិក្ខវេ...បេ... ចតុត្ថំ.

៥. អនិច្ចសុត្តំ

២៥២. “អនិច្ចសញ្ញា, ភិក្ខវេ...បេ... បញ្ចមំ.

៦. ទុក្ខសុត្តំ

២៥៣. “អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា, ភិក្ខវេ...បេ... ឆដ្ឋំ.

៧។ អនត្តសុត្តំ

២៤៤។ “ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា, ភិក្ខវេ...បេ... សត្តមំ។

៨។ បហានសុត្តំ

២៤៥។ “បហានសញ្ញា, ភិក្ខវេ...បេ... អដ្ឋមំ។

៩។ វិរាគសុត្តំ

២៤៦។ “វិរាគសញ្ញា, ភិក្ខវេ...បេ... នវមំ។

១០។ និរោធសុត្តំ

២៤៧។ “និរោធសញ្ញា, ភិក្ខវេ, ភាវិតា ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា។ កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, និរោធសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ និរោធសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ...បេ... និរោធសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, និរោធសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសាតិ។

“និរោធសញ្ញាយ, ភិក្ខវេ, ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ – ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា, សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតា។ កថំ ភាវិតាយ, ភិក្ខវេ, និរោធសញ្ញាយ កថំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ – ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា, សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ និរោធសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ...បេ... និរោធសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ។ ឯវំ ភាវិតាយ ខោ, ភិក្ខវេ, និរោធសញ្ញាយ ឯវំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ – ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា, សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតា”តិ។

“និរោធសញ្ញា, ភិក្ខវេ, ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ, មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ, មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ, មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ។ កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, និរោធសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ, មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ, មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ, មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុ

និរោធសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ...បេ... និរោធសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, និរោធសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ, មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ, មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ, មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតី”តិ។ ទសមំ។

និរោធវគ្គោ អដ្ឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អសុភមរណអាហារេ, បដិក្កូលអនភិរតេន [បដិក្កូលេន ច សព្ពលោកេ (ស្យា។)];

អនិច្ចទុក្ខអនត្តបហានំ, វិរាគនិរោធេន តេ ទសាតិ។

៩. គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ

១-១២. គង្គានទីអាទិសុត្តំ

១៣៨-១៤៩. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ...បេ... ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ (យាវ ឯសនា បាឡិ វិត្ថារេតព្ពា)។

គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ នវមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឆ បាចីនតោ និន្នា, ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ;

ເອເຕ ຈ ທ຺ວາທສ ເຫານ຺ຕິ, ວເຄ຺ຄາ ເຕນ ປວຸຈ຺ຈຕີຕິ.

໑໐. ອປ຺ປມາທວເຄ຺ຄາ

໑-໑໐. ຕຖາຄຕາທິສຸຕ຺ຕັ

໑໓໐. "ຍາວຕາ, ພິກ຺ຂເວ, ສຕ຺ຕາ ອປທາ ວາ ທ຺ວິປທາ ວາ ຈຕຸປ຺ປທາ ວາ ພຫຸປ຺ປທາ ວາຕິ ວິຕ຺ຖາເຣຕັພ຺ພັ.

ອປ຺ປມາທວເຄ຺ຄາ ທສເມາ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານັ –

ຕຖາຄຕັ ປທັ ກູຕັ, ມູລັ ສາເຣນ ວສ຺ສິກັ;

ຣາຊາ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ຈ, ວເຕ຺ຖນ ທສມັ ປທນ຺ຕິ.

(ອປ຺ປມາທວເຄ຺ຄາ ເປຍ຺ຍາລສັຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ເປຍ຺ຍາລວເສນ ວິຕ຺ຖາເຣຕັພ຺ພາ).

໑໑. ພລກຣນີຍວເຄ຺ຄາ

໑-໑໑. ພລາທິສຸຕ຺ຕັ

໑໔໐. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພິກ຺ຂເວ, ເຍ ເກຈິ ພລກຣນີຍາ ກມ຺ມນ຺ຕາ ກຣີຍນ຺ຕິ...ເປ... .

ພລກຣນີຍວເຄ຺ຄາ ເອກາທສເມາ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານັ –

ພລັ ພີຊຍ຺ຈ ນາເຄາ ຈ, ຣຸກ຺ເຂາ ກຸມ຺ເພນ ສູກິຍາ;

អាកាសេត ច ខេ្ល ឃេយឈា, តាចា អាកត្កាកា តឌឹពិ៓

(ឆាលកាទលឹឃចេក្កា ឆោ្ឈដ្ឋសំឃុត្តស្ស ឆោ្ឈដ្ឋចេសត ចិត្វាទេតន្តា)៓

១៧៓ ឲសតាចេក្កា

១-១០៓ ឲសតាឌិស្ុត្ត

១៤៧៓ “ពិស្សោ ន្តូយា, ភិក្ខូចេ, ឲសតា៓ កពយា ពិស្សោ? កាឃេសតា, ភេចសតា, (ឆាហូចទិឃេសតាពិ ចិត្វាទេតន្តា៓

ឲសតាចេក្កា ខ្វាឥសយេ៓

ពស្សុគ្គាត់ –

ឲសតា ចិឆា អាសចេា, ភេចា ច ទ្យក្ខូពា ពិស្សោ;

ពិល់ យលញ្ញា តឹឈេា ច, ចេចតា ពញ្ហា ពសិតាឃ ចាពិ៓

(ឆោ្ឈដ្ឋសំឃុត្តស្ស ឲសតាបេឃ្យាល់ ចិចេកតិស្សិពេពា ចិត្វាទេតន្តា)៓

១៧៓ ឌ្ឈឈចេក្កា

១-ប័៓ ឌ្ឈឈាឌិស្ុត្ត

១០៧៓ “ចត្តាទេទាយ ភិក្ខូចេ , ឌ្ឈឈា៓ កពយ ចត្តាទេទា? កាឃេយាឈេា, ភេចាឈេា, ឌិដ្ឋេាឈេា, អចិខ្ជោឈោពិ ចិត្វាទេតន្តា៓

១០៓ ក្ខន្ធយ្ឋាពិឃស្ុត្ត

១១០៑ សាចត្ថិតិតាត៑ “បញ្ចិយាតិ, ភិក្ខវេច, ស្កន្ធយ្យាកិឃាតិ សំឃោះតាតិ៑ ពតយាតិ បញ្ចា? ទ្វបទានេកា, អទ្វបទានេកា, យានេតា, ស្កន្ធ៌ា, អចិន្ត្រា – ច្ពយាតិ ះលា, ភិក្ខវេច , បញ្ចាន្ធយ្យាកិឃាតិ សំឃោះតាតិ៑ ច្ពេយសំ ះលា, ភិក្ខវេច, បញ្ចាត្ថិស្កន្ធយ្យាកិឃាត់ សំឃោះតាត់ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហាតាយ សត្ត ះពាន្ហែប្រា ភាវេចតព្ពា៑ ពតេយ សត្ត? ច្ពឆ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេចតិ ចិះចេកតិឃ្សិតំ ចិរាកតិឃ្សិតំ តិះរោធតិឃ្សិតំ ះចាស្សក្កបរិណាមិំ…ះប… ស្វេបក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេចតិ រាកចិតឃបរិះឃាសាត់ ះគាសចិតឃបរិះឃាសាត់ ះមោហចិតឃបរិះឃាសាត់… អយះតាពតំ អយតបរាឃត់ អយតបរិះឃាសាត់… តិច្ចាតតិត្ថិ តិច្ចាតះបិលំ តិច្ចាតបញ្ចាទំ៑ ច្ពេយសំ ះលា, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ បញ្ចាត្ថិស្កន្ធយ្យាកិឃាត់ សំឃោះតាត់ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហាតាយ ច្ពេយ សត្ត ះពាន្ហែប្រា ភាវេចតព្ពា”តិ៑ ងសមំ៑

ច្ពឈចេក្កា ះតទសះយា៑

តស្សុទ្ធាត់ –

ច្ពះឈា ះឃាះកា ស្វបិតាត់, កន្ធា អតុសះឃត ច;

កាយក្យូណា តឹចះណា, ពន្ធា ច្ពរុទ្ធយ្យាកិឃាតឹតិ៑

១៣៑ បុតកក្កាះបឃ្យាលចេក្កា

១១១-១១៣

បុតកក្កាតឌឹអាឌិវុត្តិ

ចេក្កា ទុទ្ធសះយា៑

ស្វទ្ធាត់ –

ល បិឌឹតះតា តិត្ថា, ល តិត្ថា ច សមុទ្ធះតា;

ះទ្វេត ល ទ្វាងស ះហាត្តិ, ចេក្កា ះតត បទុទ្ធតីតិ៑

(េពាញ្ញញ្ញសិឃុត្តស្ស គក្កាេបឃ្យាលិ រាគចេសភ ចិត្តាទេតត្ថា)។

១៨។ បុភអប្យយាឥចេក្កា

២២៣-២២២

តឆាគតាឌិស្ុត្តំ

បត្តុរសេយា។

ឧទ្ទានំ –

តឆាគតំ បឌិ ក្ខុដំ, ឃ្លុលិ សាទេរភ ចស្សិកំ;

រាជា ចក្កិយស្ុទិឃា ច, ចេត្តូភ ឥសយំ បឥត្តិ។

(អប្យយាឥចេក្កា រាគចេសភ ចិត្តាទេតេត្ថា)។

១៩។ បុភឌាលកាវហិឃចេក្កា

២២៣-២៣៨

បុភឌាលិឌិស្ុត្តំ

សោញ្ញអសេយា។

ឧទ្ទានំ –

ពលំ ពីដញ្ញា ភាវេកា ច, ទុវេក្លា ក្យុក្កេភ ឃ្មកិឃា;

អាកាវេសភ ច វេក្ខ វេយឈា, ភាចា អាកត្តុកា ភឌីតិ៍

(វេពាឡ្ហ្ណុសំឃុត្តស្ស ពលកាទលឹយចវេក្កា ទាកចវេសភ ចិត្វាវេទពវេត្តា)៍

១សិ៍ បុភទុសភាចវេក្កា

ឲ្៣៩-ឲ្៣៉៩

បុភទុសភាឌិឃុត្តំ

បុភទុសភាចវេក្កា សត្តទសវេយា៍

វុទ្ធាតំ –

ទុសភា ចិឈា អាសវេចា, កវេចា ច ទ្យុល្លតា តិវេស្សា;

កិលំ យលញ្ជា គីវេឈា ច, វេចគភាពល្យា តសិភាឃ ចាតិ៍

១ប៉៍ បុភឌ្លឈចវេក្កា

ឲ្៉សិ-ឲ្៩៩

បុភឌ្លឈាឌិឃុត្តំ

វេពាឡ្ហ្ណុសំឃុតស្ស បុភឌ្លឈចវេក្កា អដ្ឋាទសវេយា៍

វុទ្ធាតំ –

ឆ្លឈោ ឃោកោ ក្កបិទោត៌, កន្ធ្វា អត្យឃឃេត ច;

កាយក្យលា តឹចទលា, ពន្ធ្លា ឆ្លុទ្ធយ្ឋាកិឃាតឹតិ៍

(ទាកចិតឃបរិឃោឃាត-ខោងចិតឃបរិឃោឃាត-យោហចិតឃបរិឃោឃាតចក្កោ ចិត្តាទេតខ្លោ)៍ (ឃេបិ យក្កសំយុត្តំ ចិត្តាទេតត្តំ, តេបិ ខោញ្ញាណសំយុត្តំ ចិត្តាទេតត្តំ)៍

ខោញ្ញាណសំយុត្តំ ទុតិយំ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. សតិបដ្ឋានសំយុត្តំ

១. អម្ពបាលិវគ្គោ

១. អម្ពបាលិសុត្តំ

៣៦៧. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ អម្ពបាលិវនេ. តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ. “ភទន្តេ”តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ. ភគវា ឯតទវោច –

“ឯកាយនោ អយំ, ភិក្ខវេ, មគ្គោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ. ឯកាយនោ អយំ, ភិក្ខវេ, មគ្គោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ.

ឥទមវោច ភគវា. អត្តមនា តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ. បឋមំ.

២. សតិសុត្តំ

៣៦៨. ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ អម្ពបាលិវនេ. តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ. “ភទន្តេ”តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ. ភគវា ឯតទវោច –

“សតោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិហរេយ្យ សម្បជានោ. អយំ វោ អម្ហាកំ អនុសាសនី. កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតោ ហោតិ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្បជានោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេ សម្បជានការី ហោតិ, អាលោកិតេ វិលោកិតេ សម្បជានការី ហោតិ, សមិញ្ជិតេ បសារិតេ សម្បជានការី ហោតិ, សង្ឃាដិបត្តចីវរធារណេ សម្បជានការី ហោតិ, អសិតេ បីតេ ខាយិតេ សាយិតេ សម្បជានការី ហោតិ, ឧច្ចារបស្សាវកម្មេ សម្បជានការី ហោតិ, គតេ ឋិតេ និសិន្នេ សុត្តេ ជាគរិតេ ភាសិតេ តុណ្ហីភាវេ សម្បជានការី ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្បជានការី ហោតិ។ សតោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិហរេយ្យ សម្បជានោ។ អយំ វោ អម្ហាកំ អនុសាសនី”តិ។ ទុតិយំ។

៣. ភិក្ខុសុត្តំ

៣៦៩. ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ, យមហំ ភគវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរេយ្យ”ន្តិ។ “ឯវមេវ បនិធេកច្ចេ មោឃបុរិសា មញ្ចេវ [មមេវ (សី.)] អជ្ឈេសន្តិ, ធម្មេ ច ភាសិតេ មមេវ អនុពន្ធិតព្ពំ មញ្ញន្តី”តិ។ “ទេសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន ធម្មំ, ទេសេតុ សុគតោ សំខិត្តេន ធម្មំ។ អប្បេវ នាមាហំ ភគវតោ ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានេយ្យំ, អប្បេវ នាមាហំ ភគវតោ ភាសិតស្ស ទាយាទោ អស្ស”ន្តិ។ “តស្មាតិហ ត្វំ, ភិក្ខុ, អាទិមេវ វិសោធេហិ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ កោ ចាទិ កុសលានំ ធម្មានំ? សីលញ្ច សុវិសុទ្ធំ, ទិដ្ឋិ ច ឧជុកា។ យតោ ខោ តេ, ភិក្ខុ, សីលញ្ច សុវិសុទ្ធំ ភវិស្សតិ ទិដ្ឋិ ច ឧជុកា, តតោ ត្វំ, ភិក្ខុ, សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ តិវិធេន ភាវេយ្យាសិ។

កតមេ ចត្តារោ? ឥធ ត្វំ, ភិក្ខុ, អជ្ឈត្តំ វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; ពហិទ្ធា វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ អជ្ឈត្តំ វា វេទនាសុ…បេ… ពហិទ្ធា វា វេទនាសុ…បេ… អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ អជ្ឈត្តំ វា ចិត្តេ…បេ… ពហិទ្ធា វា ចិត្តេ…បេ… អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ អជ្ឈត្តំ វា ធម្មេសុ…បេ… ពហិទ្ធា វា ធម្មេសុ…បេ… អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វា ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ យតោ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ឯវំ តិវិធេន ភាវេស្សសិ, តតោ តុយ្ហំ, ភិក្ខុ, យា រត្តិ វា ទិវសោ វា អាគមិស្សតិ វុឌ្ឍិយេវ បាដិកង្ខា កុសលេសុ ធម្មេសុ, នោ បរិហានី”តិ។

អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ – យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ

បព្វជន្តិ, តទនុត្តរំ – ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ ។ “ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា”តិ អព្ភញ្ញាសិ ។ អញ្ញតរោ ច បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសីតិ ។ តតិយំ ។

៤ ។ សាលសុត្តំ

៣៧០ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា កោសលេសុ វិហរតិ សាលាយ ព្រាហ្មណគាមេ ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ…បេ… ឯតទវោច –

“យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ នវា អចិរបព្ពជិតា អធុនាគតា ឥមំ ធម្មវិនយំ, តេ វោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវនាយ សមាទបេតព្ពា និវេសេតព្ពា បតិដ្ឋាបេតព្ពា ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ឯថ តុម្ហេ, អាវុសោ, កាយេ កាយានុបស្សិនោ វិហរថ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា, កាយស្ស យថាភូតំ ញាណាយ; វេទនាសុ វេទនានុបស្សិនោ វិហរថ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា, វេទនានំ យថាភូតំ ញាណាយ; ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សិនោ វិហរថ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា, ចិត្តស្ស យថាភូតំ ញាណាយ; ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សិនោ វិហរថ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា, ធម្មានំ យថាភូតំ ញាណាយ ។ យេបិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ សេខា អប្បត្តមានសា អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ បត្ថយមានា វិហរន្តិ, តេបិ កាយេ កាយានុបស្សិនោ វិហរន្តិ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា , កាយស្ស បរិញ្ញាយ; វេទនាសុ វេទនានុបស្សិនោ វិហរន្តិ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា, វេទនានំ បរិញ្ញាយ; ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សិនោ វិហរន្តិ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា, ចិត្តស្ស បរិញ្ញាយ; ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សិនោ វិហរន្តិ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា, ធម្មានំ បរិញ្ញាយ ។

“យេបិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អរហន្តោ ខីណាសវា វុសិតវន្តោ កតករណីយា ឱហិតភារា អនុប្បត្តសទត្ថា បរិក្ខីណភវសំយោជនា សម្មទញ្ញា វិមុត្តា, តេបិ កាយេ កាយានុបស្សិនោ វិហរន្តិ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា, កាយេន វិសំយុត្តា; វេទនាសុ វេទនានុបស្សិនោ វិហរន្តិ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា, វេទនាហិ វិសំយុត្តា; ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សិនោ វិហរន្តិ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា, ចិត្តេន វិសំយុត្តា; ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សិនោ វិហរន្តិ អាតាបិនោ សម្បជានា ឯកោទិភូតា វិប្បសន្នចិត្តា សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តា, ធម្មេហិ វិសំយុត្តា ។

“យេបិ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ នវា អចិរបព្ពជិតា អធុនាគតា ឥមំ ធម្មវិនយំ, តេ វោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ឥមេសំ ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវនាយ សមាទបេតព្ពា និវេសេតព្ពា បតិដ្ឋាបេតព្ពា”តិ ។ ចតុត្ថំ ។

៥. អកុសលរាសិសុត្តំ

៣៧១. សាវត្ថិនិទានំ . តត្រ ខោ ភគវា ឯតទវោច – “‘អកុសលរាសី’តិ, ភិក្ខវេ, វទមានោ បញ្ច នីវរណេ សម្មា វទមានោ វទេយ្យ. កេវលោ ហាយំ, ភិក្ខវេ, អកុសលរាសិ, យទិទំ – បញ្ច នីវរណា. កតមេ បញ្ច? កាមច្ឆន្ទនីវរណំ , ព្យាបាទនីវរណំ, ថិនមិទ្ធនីវរណំ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ, វិចិកិច្ឆានីវរណំ. ‘អកុសលរាសី’តិ, ភិក្ខវេ, វទមានោ ឥមេ បញ្ច នីវរណេ សម្មា វទមានោ វទេយ្យ. កេវលោ ហាយំ, ភិក្ខវេ, អកុសលរាសិ, យទិទំ – បញ្ច នីវរណា.

“‘កុសលរាសី’តិ, ភិក្ខវេ, វទមានោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ សម្មា វទមានោ វទេយ្យ. កេវលោ ហាយំ, ភិក្ខវេ, កុសលរាសិ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ . ‘កុសលរាសី’តិ, ភិក្ខវេ, វទមានោ ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ សម្មា វទមានោ វទេយ្យ. កេវលោ ហាយំ, ភិក្ខវេ, កុសលរាសិ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ. បញ្ចមំ.

៦. សកុណគ្ឃិសុត្តំ

៣៧២. “ភូតបុព្ពំ, ភិក្ខវេ, សកុណគ្ឃិ លាបំ សកុណំ សហសា អជ្ឈប្បត្តា អគ្គហេសិ. អថ ខោ, ភិក្ខវេ, លាបោ សកុណោ សកុណគ្ឃិយា ហរិយមានោ ឯវំ បរិទេវសិ – ‘មយមេវម្ហ[មយមេវាម្ហ (ក.)] អលក្ខិកា, មយំ អប្បបុញ្ញា, យេ មយំ អគោចរេ ចរិម្ហ បរវិសយេ. សចេជ្ជ មយំ គោចរេ ចរេយ្យាម សកេ បេត្តិកេ វិសយេ, ន ម្យាយំ [ន ចាយំ (សី.)], សកុណគ្ឃិ, អលំ អភវិស្ស, យទិទំ – យុទ្ធាយា’តិ. ‘កោ បន តេ, លាប, គោចរោ សកោ បេត្តិកោ វិសយោ’តិ? ‘យទិទំ – នង្គលកដ្ឋករណំ លេឌ្ឌុដ្ឋាន’”ន្តិ. “អថ ខោ, ភិក្ខវេ, សកុណគ្ឃិ សកេ ពលេ អបត្ថទ្ធា សកេ ពលេ អសំវទមានា [អវចមានា (សី.)] លាបំ សកុណំ បមុញ្ចិ – ‘គច្ឆ ខោ ត្វំ, លាប, តត្របិ មេ គន្ត្វា ន មោក្ខសី’”តិ.

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, លាបោ សកុណោ នង្គលកដ្ឋករណំ លេឌ្ឌុដ្ឋានំ គន្ត្វា មហន្តំ លេឌ្ឌុំ អភិរុហិត្វា សកុណគ្ឃិំ វទមានោ អដ្ឋាសិ – ‘ឯហិ ខោ ទានិ មេ, សកុណគ្ឃិ, ឯហិ ខោ ទានិ មេ, សកុណគ្ឃី’តិ. អថ ខោ សោ, ភិក្ខវេ, សកុណគ្ឃិ សកេ ពលេ អបត្ថទ្ធា សកេ ពលេ អសំវទមានា ឧភោ បក្ខេ សន្នយ្ហ[សន្ធាយ (សី. ស្យា.)] លាបំ សកុណំ សហសា អជ្ឈប្បត្តា. យទា ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញាសិ លាបោ សកុណោ ‘ពហុអាគតោ ខោ ម្យាយំ សកុណគ្ឃី’តិ, អថ តស្សេវ លេឌ្ឌុស្ស អន្តរំ បច្ចុបាទិ. អថ ខោ, ភិក្ខវេ, សកុណគ្ឃិ តត្ថេវ ឧរំ បច្ចតាឡេសិ. ឯវញ្ហិ តំ [ឯវំ ហេតំ (សី.)], ភិក្ខវេ, ហោតិ យោ អគោចរេ ចរតិ បរវិសយេ.

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, មា អគោចរេ ចរិត្ថ បរវិសយេ. អគោចរេ, ភិក្ខវេ, ចរតំ បរវិសយេ លច្ឆតិ មារោ ឱតារំ, លច្ឆតិ មារោ

ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ᪨ ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᨣᩮᩣᨧᩁᩮᩣ ᨷᩁᩅᩥᩈᨿᩮᩣ? ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨷᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩁᩪᨷᩣ ᩍᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨶ᩠ᨲᩣ
ᨾᨶᩣᨷᩣ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩣ ᨠᩣᨾᩪᨷᩈᩴᩉᩥᨲᩣ ᩁᨩᨶᩦᨿᩣ, ᩈᩮᩣᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ...ᨷᩮ... ᨥᩣᨶᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᩣ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩁᩈᩣ...
ᨠᩣᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᩍᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᨶᩣᨷᩣ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩣ ᨠᩣᨾᩪᨷᩈᩴᩉᩥᨲᩣ ᩁᨩᨶᩦᨿᩣ – ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᨣᩮᩣᨧᩁᩮᩣ ᨷᩁᩅᩥᩈᨿᩮᩣ᪨

“ᨣᩮᩣᨧᩁᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩁᨳ ᩈᨠᩮ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩅᩥᩈᨿᩮ᪨ ᨣᩮᩣᨧᩁᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩁᨲᩴ ᩈᨠᩮ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩅᩥᩈᨿᩮ ᨶ ᩃᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩒᨲᩣᩁᩴ, ᨶ ᩃᨧ᩠ᨨᨲᩥ
ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ᪨ ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨣᩮᩣᨧᩁᩮᩣ ᩈᨠᩮᩣ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩅᩥᩈᨿᩮᩣ? ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ?
ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ; ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ...ᨷᩮ...
ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ...ᨷᩮ... ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ – ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ
ᨣᩮᩣᨧᩁᩮᩣ ᩈᨠᩮᩣ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩅᩥᩈᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪗᪨ ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪓᪗᪒᪨ “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩉᩥᨾᩅᨲᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩁᩣᨩᩔ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᩣ ᩅᩥᩈᨾᩣ ᨴᩮᩈᩣ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩮᩅ ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ ᨧᩣᩁᩦ ᨶ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩉᩥᨾᩅᨲᩮᩣ
ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩁᩣᨩᩔ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᩣ ᩅᩥᩈᨾᩣ ᨴᩮᩈᩣ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᨡᩮᩣ ᨧᩣᩁᩦ, ᨶ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩉᩥᨾᩅᨲᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩁᩣᨩᩔ ᩈᨾᩣ ᨽᩪᨾᩥᨽᩣᨣᩣ
ᩁᨾᨱᩦᨿᩣ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨧᩣᩁᩦ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᨬ᩠ᨧ᪨ ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩃᩩᨴ᩠ᨴᩣ ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩅᩦᨳᩦᩈᩩ ᩃᩮᨷᩴ ᩒᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩴ ᨻᩣᨵᨶᩣᨿ᪨

“ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮ ᨲᩮ ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩣ ᩋᨻᩣᩃᨩᩣᨲᩥᨠᩣ ᩋᩃᩮᩣᩃᨩᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨲᩮ ᨲᩴ ᩃᩮᨷᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩁᨠᩣ ᨷᩁᩥᩅᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩮᩣ
ᨻᩣᩃᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩃᩮᩣᩃᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᩃᩮᨷᩴ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ‘ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨾᩮᩣᨧᩮᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ
ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ‘ᩏᨽᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨾᩮᩣᨧᩮᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᨷᩣᨴᩮᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ‘ᩏᨽᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨾᩮᩣᨧᩮᩔᩣᨾᩥ ᨷᩣᨴᨬ᩠ᨧᩣ’ᨲᩥ
ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᨷᩣᨴᩮᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ‘ᩏᨽᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨾᩮᩣᨧᩮᩔᩣᨾᩥ ᨷᩣᨴᩮ ᨧᩣ’ᨲᩥ ᨲᩩᨱ᩠ᨯᩮᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᩮᩣ,
ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩮᩣᨯ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᨳᩩᨶᩴ ᩈᩮᨲᩥ ᩋᨶᨿᩴ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᩈᨶᩴ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨿᨳᩣᨠᩣᨾᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᩔ᪨ ᨲᨾᩮᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩃᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ
ᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨠᨭ᩠ᨮᨠᨲᨦ᩠ᨣᩣᩁᩮ [ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨠᩣᨾᩴ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩉᩮᩣᨲᩥ
ᨿᩮᩣ ᩋᨣᩮᩣᨧᩁᩮ ᨧᩁᨲᩥ ᨷᩁᩅᩥᩈᨿᩮ᪨

“ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩣ ᩋᨣᩮᩣᨧᩁᩮ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᨳ ᨷᩁᩅᩥᩈᨿᩮ᪨ ᩋᨣᩮᩣᨧᩁᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩁᨲᩴ ᨷᩁᩅᩥᩈᨿᩮ ᩃᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩒᨲᩣᩁᩴ, ᩃᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨾᩣᩁᩮᩣ
ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ᪨ ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᨣᩮᩣᨧᩁᩮᩣ ᨷᩁᩅᩥᩈᨿᩮᩣ? ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨷᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩁᩪᨷᩣ ᩍᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨶ᩠ᨲᩣ
ᨾᨶᩣᨷᩣ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩣ ᨠᩣᨾᩪᨷᩈᩴᩉᩥᨲᩣ ᩁᨩᨶᩦᨿᩣ, ᩈᩮᩣᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ...ᨷᩮ... ᨥᩣᨶᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᩣ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩁᩈᩣ...
ᨠᩣᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ ᩍᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᨶᩣᨷᩣ ᨷᩥᨿᩁᩪᨷᩣ ᨠᩣᨾᩪᨷᩈᩴᩉᩥᨲᩣ ᩁᨩᨶᩦᨿᩣ᪨ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᨣᩮᩣᨧᩁᩮᩣ ᨷᩁᩅᩥᩈᨿᩮᩣ᪨

“គោចរេ, ភិក្ខវេ, ចរថ សកេ បេត្តិកេ វិសយេ។ គោចរេ, ភិក្ខវេ , ចរតំ សកេ បេត្តិកេ វិសយេ ន លច្ឆតិ មារោ ឱតារំ, ន លច្ឆតិ មារោ អារម្មណំ។ កោ ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ គោចរោ សកោ បេត្តិកោ វិសយោ? យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ គោចរោ សកោ បេត្តិកោ វិសយោ”តិ។ សត្តមំ។

៨. សូទសុត្តំ

៣៧៤. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ពាលោ អព្យត្តោ អកុសលោ សូទោ រាជានំ វា រាជមហាមត្តំ វា [រាជមហាមត្តានំ វា (ស្យា.)] នានច្ចយេហិ សូបេហិ បច្ចុបដ្ឋិតោ អស្ស – អម្ពិលគ្គេហិបិ, តិត្តកគ្គេហិបិ, កដុកគ្គេហិបិ, មធុរគ្គេហិបិ, ខារិកេហិបិ, អខារិកេហិបិ, លោណិកេហិបិ, អលោណិកេហិបិ។

“ស ខោ សោ, ភិក្ខវេ, ពាលោ អព្យត្តោ អកុសលោ សូទោ សកស្ស ភត្តុ និមិត្តំ ន ឧគ្គណ្ហាតិ – ‘ឥទំ វា មេ អជ្ជ ភត្តុ សូបេយ្យំ រុច្ចតិ, ឥមស្ស វា អភិហរតិ, ឥមស្ស វា ពហុំ គណ្ហាតិ, ឥមស្ស វា វណ្ណំ ភាសតិ។ អម្ពិលគ្គំ វា មេ អជ្ជ ភត្តុ សូបេយ្យំ រុច្ចតិ , អម្ពិលគ្គស្ស វា អភិហរតិ, អម្ពិលគ្គស្ស វា ពហុំ គណ្ហាតិ, អម្ពិលគ្គស្ស វា វណ្ណំ ភាសតិ។ តិត្តកគ្គំ វា មេ អជ្ជ... កដុកគ្គំ វា មេ អជ្ជ... មធុរគ្គំ វា មេ អជ្ជ... ខារិកំ វា មេ អជ្ជ... អខារិកំ វា មេ អជ្ជ... លោណិកំ វា មេ អជ្ជ... អលោណិកំ វា មេ អជ្ជ ភត្តុ សូបេយ្យំ រុច្ចតិ, អលោណិកស្ស វា អភិហរតិ, អលោណិកស្ស វា ពហុំ គណ្ហាតិ, អលោណិកស្ស វា វណ្ណំ ភាសតី’”តិ។

“ស ខោ សោ, ភិក្ខវេ, ពាលោ អព្យត្តោ អកុសលោ សូទោ ន ចេវ លាភី ហោតិ អច្ឆាទនស្ស, ន លាភី វេតនស្ស, ន លាភី អភិហារានំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? តថា ហិ សោ, ភិក្ខវេ, ពាលោ អព្យត្តោ អកុសលោ សូទោ សកស្ស ភត្តុ និមិត្តំ ន ឧគ្គណ្ហាតិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ពាលោ អព្យត្តោ អកុសលោ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តស្ស កាយេ កាយានុបស្សិនោ វិហរតោ ចិត្តំ ន សមាធិយតិ, ឧបក្កិលេសា ន បហីយន្តិ។ សោ តំ និមិត្តំ ន ឧគ្គណ្ហាតិ។ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ...បេ... ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តស្ស ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សិនោ វិហរតោ ចិត្តំ ន សមាធិយតិ, ឧបក្កិលេសា ន បហីយន្តិ។ សោ តំ និមិត្តំ ន ឧគ្គណ្ហាតិ។

“ស ខោ សោ, ភិក្ខវេ, ពាលោ អព្យត្តោ អកុសលោ ភិក្ខុ ន ចេវ លាភី ហោតិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សុខវិហារានំ, ន លាភី សតិសម្បជញ្ញស្ស ។ តំ កិស្ស ហេតុ? តថា ហិ សោ, ភិក្ខវេ, ពាលោ អព្យត្តោ អកុសលោ ភិក្ខុ សកស្ស ចិត្តស្ស និមិត្តំ ន ឧគ្គណ្ហាតិ។

“េសយ្យថាបិ, ភិក្ខេច, បណ្ឌិេតា ព្យេត្តា កុសេលា ឃូេទា រាជានំ ចា រាជមហាមត្តំ ចា នានច្ចេយហិ ឃូេបហិ បច្ចុបដ្ឋិេតា អស្ស – អម្ពិលេគ្គហិបិ, តិត្តកេគ្គហិបិ, កដុកេគ្គហិបិ, មធុរេគ្គហិបិ, ខារិេកហិបិ, អខារិេកហិបិ, េលាណិេកហិបិ, អេលាណិេកហិបិ។

“ស េខា េសា, ភិក្ខេច, បណ្ឌិេតា ព្យេត្តា កុសេលា ឃូេទា សកស្ស ភត្តុ និមិត្តំ ឧគ្គណ្ហាតិ – ‘ឥទំ ចា េម អជ្ជ ភត្តុ ឃូបេយ្យំ រុច្ចតិ, ឥមស្ស ចា អភិហរតិ, ឥមស្ស ចា ពហុំ គណ្ហាតិ, ឥមស្ស ចា ចណ្ណំ ភាសតិ។ អម្ពិលគ្គំ ចា េម អជ្ជ ភត្តុ ឃូបេយ្យំ រុច្ចតិ , អម្ពិលគ្គស្ស ចា អភិហរតិ, អម្ពិលគ្គស្ស ចា ពហុំ គណ្ហាតិ, អម្ពិលគ្គស្ស ចា ចណ្ណំ ភាសតិ។ តិត្តកគ្គំ ចា េម អជ្ជ... កដុកគ្គំ ចា េម អជ្ជ... មធុរគ្គំ ចា េម អជ្ជ... ខារិកំ ចា េម អជ្ជ... អខារិកំ ចា េម អជ្ជ... េលាណិកំ ចា េម អជ្ជ... អេលាណិកំ ចា េម អជ្ជ ភត្តុ ឃូបេយ្យំ រុច្ចតិ, អេលាណិកស្ស ចា អភិហរតិ, អេលាណិកស្ស ចា ពហុំ គណ្ហាតិ, អេលាណិកស្ស ចា ចណ្ណំ ភាសតី’”តិ។

“ស េខា េសា, ភិក្ខេច, បណ្ឌិេតា ព្យេត្តា កុសេលា ឃូេទា លាភី េចេច េហាតិ អច្ឆាទនស្ស, លាភី េចតនស្ស, លាភី អភិហារានំ។ តំ កិស្ស េហតុ? តថា ហិ េសា, ភិក្ខេច, បណ្ឌិេតា ព្យេត្តា កុសេលា ឃូេទា សកស្ស ភត្តុ និមិត្តំ ឧគ្គណ្ហាតិ។ ឯចេមេច េខា, ភិក្ខេច, ឥេធកេច្ចា បណ្ឌិេតា ព្យេត្តា កុសេលា ភិក្ខុ កាេយ កាយានុបស្សី ចិហរតិ អាតាបី សម្បជាេនា សតិមា, ចិេនយ្យ េលាេក អភិជ្ឈាេទាមនស្សំ។ តស្ស កាេយ កាយានុបស្សិេនា ចិហរេតា ចិត្តំ សមាធិយតិ, ឧបក្កិេលសា បហីយន្តិ ។ េសា តំ និមិត្តំ ឧគ្គណ្ហាតិ។ េចទនាសុ េចទនានុបស្សី ចិហរតិ...េប... ចិេត្ត ចិត្តានុបស្សី ចិហរតិ...េប... ធេម្មសុ ធម្មានុបស្សី ចិហរតិ អាតាបី សម្បជាេនា សតិមា, ចិេនយ្យ េលាេក អភិជ្ឈាេទាមនស្សំ។ តស្ស ធេម្មសុ ធម្មានុបស្សិេនា ចិហរេតា ចិត្តំ សមាធិយតិ, ឧបក្កិេលសា បហីយន្តិ។ េសា តំ និមិត្តំ ឧគ្គណ្ហាតិ។

“ស េខា េសា, ភិក្ខេច, បណ្ឌិេតា ព្យេត្តា កុសេលា ភិក្ខុ លាភី េចេច េហាតិ ទិេដ្ឋេច ធេម្ម សុខចិហារានំ, លាភី េហាតិ សតិសម្បជញ្ញស្ស។ តំ កិស្ស េហតុ? តថា ហិ េសា, ភិក្ខេច, បណ្ឌិេតា ព្យេត្តា កុសេលា ភិក្ខុ សកស្ស ចិត្តស្ស និមិត្តំ ឧគ្គណ្ហាតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. គិលានសុត្តំ

៣៧៦. ឯចំ េម សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគចា េចសាលិយំ ចិហរតិ េចឡុចគាមេក [េពលុចគាមេក (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)]។ តត្រ េខា ភគចា ភិក្ខុ អាមេន្តសិ – “ឯថ តុេម្ហ, ភិក្ខេច, សមន្តា េចសាលិយា យថាមិត្តំ យថាសន្ទិដ្ឋំ យថាសម្ភត្តំ ចស្សំ ឧេបថ។ ឥេធចាហំ េចឡុចគាមេក ចស្សំ ឧបគច្ឆាមី”តិ។ “ឯចំ, ភេន្ត”តិ េខា េត ភិក្ខូ ភគចេតា បដិស្សុត្វា សមន្តា េចសាលិយា យថាមិត្តំ យថាសន្ទិដ្ឋំ យថាសម្ភត្តំ ចស្សំ ឧបគច្ឆុំ។ ភគចា បន តេត្ថេច េចឡុចគាមេក ចស្សំ ឧបគច្ឆិ [ឧបគញ្ឆិ (សី។ បី។)]។

អថ េខា ភគចេតា ចស្សូបគតស្ស ខេរា អាពាេធា ឧប្បជ្ជិ, ពាឡ្ហា េចទនា ចត្តន្តិ មារណន្តិកា។ តត្រ សុទំ ភគចា សេតា សម្បជាេនា អធិចាេសសិ អចិហញ្ញមាេនា។ អថ េខា ភគចេតា ឯតទេហាសិ – “ន េខា េម តំ បតិរូបំ, េយាហំ អនាមេន្តត្វា ឧបដ្ឋាេក អនបេលាេកត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ បរិនិព្វាេយយ្យំ។ យំនូនាហំ ឥមំ អាពាធំ ចីរិេយន បដិបណាេមត្វា ជីចិតសង្ខារំ អធិដ្ឋាយ ចិហេរយ្យ”ន្តិ។ អថ

ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩴ ᩋᩣᨻᩣᨵᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩮᨶ ᨸᨭᩥᨸᨱᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩥᩉᩣᩈᩥ. (ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᩥ) [( ) ᨴᩦ. ᨶᩥ. ᪒.᪑᪙᪓ ᨴᩥᩔᨲᩥ].

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ [ᨣᩥᩃᩣᨶᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ (ᩈᨴ᩠ᨴᨶᩦᨲᩥ)] ᩋᨧᩥᩁᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨣᩮᩃᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᨸᨧ᩠ᨨᩣᨿᩣᨿᩴ [ᩅᩥᩉᩣᩁᨸᨧ᩠ᨨᩣᨨᩣᨿᩣᨿᩴ (ᨻᩉᩪᩈᩩ)] ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ. ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ. ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – "ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨹᩣᩈᩩ; ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨡᨾᨶᩦᨿᩴ; ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨿᩣᨸᨶᩦᨿᩴ. ᩋᨸᩥ ᨧ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᨵᩩᩁᨠᨩᩣᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩣᨿᩮᩣ, ᨴᩥᩈᩣᨸᩥ ᨾᩮ ᨶ ᨸᨠ᩠ᨡᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨸᩥ ᨾᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨭᩥᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨣᩮᩃᨬ᩠ᨬᩮᨶ. ᩋᨸᩥ ᨧ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ ᨠᩣᨧᩥᨴᩮᩅ ᩋᩔᩣᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ – 'ᨶ ᨲᩣᩅ ᨽᨣᩅᩣ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥᩔᨲᩥ, ᨶ ᨿᩣᩅ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨴᩮᩅ ᩏᨴᩣᩉᩁᨲᩦ'"ᨲᩥ.

"ᨠᩥᩴ ᨸᨶ ᨴᩣᨶᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨾᨿᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩈᩦᩈᨲᩥ [ᨸᨧ᩠ᨧᩣᩈᩥᩴᩈᨲᩥ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠᩴ. ᨸᩦ.)]? ᨴᩮᩈᩥᨲᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨾᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩋᨻᩣᩉᩥᩁᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ. ᨶᨲ᩠ᨳᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥ. ᨿᩔ ᨶᩪᨶ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩑᩅᨾᩔ – 'ᩋᩉᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩦ'ᨲᩥ ᩅᩣ, 'ᨾᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩥᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᩣ, ᩈᩮᩣ ᨶᩪᨶ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨴᩮᩅ ᩏᨴᩣᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ. ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨶ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – 'ᩋᩉᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩦ'ᨲᩥ ᩅᩣ , 'ᨾᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩥᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᩣ. ᩈ ᨠᩥᩴ [ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩴ (ᩈᩦ. ᨸᩦ.)], ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨴᩮᩅ ᩏᨴᩣᩉᩁᩥᩔᨲᩥ! ᩋᩉᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᩉᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮᩣ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᨣᨲᩮᩣ ᩅᨿᩮᩣᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ. ᩋᩣᩈᩦᨲᩥᨠᩮᩣ ᨾᩮ ᩅᨿᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ. ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨩᨩ᩠ᨩᩁᩈᨠᨭᩴ [ᨩᩁᩈᨠᨭᩴ (ᩈᨭ᩠ᨮ)] ᩅᩮᨡᨾᩥᩔᨠᩮᨶ [ᩅᩮᨥᨾᩥᩔᨠᩮᨶ (ᩈᩦ.), ᩅᩮᨵᨾᩥᩔᨠᩮᨶ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠᩴ.), ᩅᩮᩊᨾᩥᩔᨠᩮᨶ (ᨸᩦ. ᨠ.), ᩅᩮᨮᨾᩥᩔᨠᩮᨶ (ᨠ.)] ᨿᩣᨸᩮᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩅᩮᩊᨾᩥᩔᨠᩮᨶ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨿᩣᨸᩮᨲᩥ.

"ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ , ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩈᨾᨿᩮ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩣ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨹᩣᩈᩩᨲᩁᩮᩣ [ᨹᩣᩈᩩᨲᩁᩴ (ᩈᨭ᩠ᨮ)], ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨿᩮ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ [ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ (ᨻᩉᩪᩈᩩ)]. ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩋᨲ᩠ᨲᨴᩦᨸᩣ ᩅᩥᩉᩁᨳ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩁᨱᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩈᩁᨱᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩦᨸᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩁᨱᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩈᩁᨱᩣ.

"ᨠᨳᨬ᩠ᨧᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨲ᩠ᨲᨴᩦᨸᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩁᨱᩮᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩈᩁᨱᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩦᨸᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩁᨱᩮᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩈᩁᨱᩮᩣ? ᩍᨵᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ; ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ…ᨸᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ…ᨸᩮ… ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ. ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨲ᩠ᨲᨴᩦᨸᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩁᨱᩮᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩈᩁᨱᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩦᨸᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩁᨱᩮᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩈᩁᨱᩮᩣ. ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩅᩣ ᨾᨾᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨴᩦᨸᩣ ᩅᩥᩉᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᩁᨱᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩈᩁᨱᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩦᨸᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩁᨱᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩈᩁᨱᩣ ; ᨲᨾᨲᨣ᩠ᨣᩮ ᨾᩮᨲᩮ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨠᩣᨾᩣ"ᨲᩥ. ᨶᩅᨾᩴ.

១០. ភិក្ខុនុបស្សយសុត្តំ

៣៧៦. អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុនុបស្សយោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ. អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ. ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តា ភិក្ខុនិយោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោចុំ –

“ឥធ, ភន្តេ អានន្ទ, សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តា [សុបដ្ឋិតចិត្តា (សី. បី. ក.)] វិហរន្តិយោ ឧឡារំ បុព្ពេនាបរំ វិសេសំ សញ្ជានន្តី”តិ [សម្បជានន្តីតិ (ក.)]. “ឯវមេតំ , ភគិនិយោ, ឯវមេតំ, ភគិនិយោ! យោ ហិ កោចិ, ភគិនិយោ, ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ វិហរតិ, តស្សេតំ បាដិកង្ខំ – ‘ឧឡារំ បុព្ពេនាបរំ វិសេសំ សញ្ជានិស្សតី’”តិ.

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ តា ភិក្ខុនិយោ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ. អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ. ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“ឥធាហំ, ភន្តេ, បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុនុបស្សយោ តេនុបសង្កមិំ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិំ. អថ ខោ, ភន្តេ, សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ. ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ, ភន្តេ, តា ភិក្ខុនិយោ មំ ឯតទវោចុំ – ‘ឥធ, ភន្តេ អានន្ទ, សម្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តា វិហរន្តិយោ ឧឡារំ បុព្ពេនាបរំ វិសេសំ សញ្ជានន្តី’តិ. ឯវំ វុត្តាហំ, ភន្តេ, តា ភិក្ខុនិយោ ឯតទវោចំ – ‘ឯវមេតំ, ភគិនិយោ, ឯវមេតំ, ភគិនិយោ! យោ ហិ កោចិ, ភគិនិយោ, ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ វិហរតិ, តស្សេតំ បាដិកង្ខំ – ឧឡារំ បុព្ពេនាបរំ វិសេសំ សញ្ជានិស្សតី’”តិ.

“ឯវមេតំ, អានន្ទ, ឯវមេតំ, អានន្ទ! យោ ហិ កោចិ, អានន្ទ, ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ វិហរតិ, តស្សេតំ បាដិកង្ខំ – ‘ឧឡារំ បុព្ពេនាបរំ វិសេសំ សញ្ជានិស្សតិ’” [សញ្ជានិស្សតីតិ (ពហូសុ)].

“កតមេសុ ចតូសុ? ឥធានន្ទ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ. តស្ស កាយេ កាយានុបស្សិនោ វិហរតោ កាយារម្មណោ វា ឧប្បជ្ជតិ កាយស្មិំ បរិឡាហោ, ចេតសោ វា លីនត្តំ, ពហិទ្ធា វា ចិត្តំ វិក្ខិបតិ. តេនានន្ទ [តេនហានន្ទ (សី.)], ភិក្ខុនា កិស្មិញ្ចិទេវ បសាទនីយេ និមិត្តេ ចិត្តំ បណិទហិតព្ពំ. តស្ស កិស្មិញ្ចិទេវ បសាទនីយេ និមិត្តេ ចិត្តំ បណិទហតោ បាមោជ្ជំ ជាយតិ. បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ. បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ. បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទយតិ [វេទិយតិ (សី.)]. សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ. សោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘យស្ស ខ្វាហំ អត្ថាយ ចិត្តំ បណិទហិំ, សោ មេ អត្ថោ អភិនិប្ផន្នោ. ហន្ទ,

ດານິ ປຕິສໍຫຣາມີ'ຕິ. ໂສ ປຕິສໍຫຣຕິ ເຈວ ນ ຈ ວິຕເກ຺ກຕິ ນ ຈ ວິຈາເຣຕິ. 'ອວິຕໂກ຺ກມ຺ຫິອວິຈາໂຣ, ອຊ຺ຌ຺ຕ຺ຕໍ ສຕິມາ ສຸຂມສ຺ມີ'ຕິ ປຊານາຕີ"ຕິ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ເວທນາສຸ...ເປ... ຈິເຕ຺ຕ...ເປ... ທເມ຺ມສຸ ທມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອພິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ຕສ຺ສ ທເມ຺ມສຸ ທມ຺ມານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ທມ຺ມາຣມ຺ມໂຓ ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ກາຍສ຺ມິໍ ປຣິຬາໂຫ, ເຈຕໂສ ວາ ລີນຕ຺ຕໍ, ພຫິທ຺ທາ ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ວິກ຺ຂິປຕິ. ເຕນານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸນາ ກິສ຺ມິຍ຺ຈິເທວ ປສາທນີເຍ ນິມິເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປຓິທຫິຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ສ ກິສ຺ມິຍ຺ຈິເທວ ປສາທນີເຍ ນິມິເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປຓິທຫໂຕ ປາໂມຊ຺ຊໍ ຊາຍຕິ. ປມຸທິຕສ຺ສ ປີຕິ ຊາຍຕິ. ປີຕິມນສ຺ສ ກາໂຍ ປສ຺ສມ຺ພຕິ. ປສ຺ສທ຺ທກາໂຍ ສຸຂໍ ເວທຍຕິ. ສຸຂິໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາທິຍຕິ. ໂສ ອິຕິ ປຕິສຍ຺ຈິກ຺ຂຕິ – 'ຍສ຺ສ ຂ຺ວາຫໍ ອຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ປຓິທຫິໍ, ໂສ ເມ ອໂຕ຺ຖ ອພິນິປ຺ຜໂນ຺ນ. ຫນ຺ທ, ທານິ ປຕິສໍຫຣາມີ'ຕິ. ໂສ ປຕິສໍຫຣຕິ ເຈວ ນ ຈ ວິຕເກ຺ກຕິ ນ ຈ ວິຈາເຣຕິ. 'ອວິຕໂກ຺ກມ຺ຫິອວິຈາໂຣ, ອຊ຺ຌ຺ຕ຺ຕໍ ສຕິມາ ສຸຂມສ຺ມີ'ຕິ ປຊານາຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ປຓິທາຍ ພາວນາ ໂຫຕິ.

"ກຖຍ຺ຈານນ຺ທ , ອປ຺ປຓິທາຍ ພາວນາ ໂຫຕິ? ພຫິທ຺ທາ , ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ຈິຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຓິທາຍ 'ອປ຺ປຓິຫິຕໍ ເມ ພຫິທ຺ທາ ຈິຕ຺ຕ'ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອຖ ປຈ຺ຉາປຸເຣ 'ອສໍຂິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຓິຫິຕ'ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອຖ ຈ ປນ 'ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ສຸຂມສ຺ມີ'ຕິ ປຊານາຕິ. ພຫິທ຺ທາ, ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ຈິຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຓິທາຍ 'ອປ຺ປຓິຫິຕໍ ເມ ພຫິທ຺ທາ ຈິຕ຺ຕ'ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອຖ ປຈ຺ຉາປຸເຣ 'ອສໍຂິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຓິຫິຕ'ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອຖ ຈ ປນ 'ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ສຸຂມສ຺ມີ'ຕິ ປຊານາຕິ. ພຫິທ຺ທາ, ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ຈິຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຓິທາຍ 'ອປ຺ປຓິຫິຕໍ ເມ ພຫິທ຺ທາ ຈິຕ຺ຕ'ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອຖ ປຈ຺ຉາປຸເຣ 'ອສໍຂິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຓິຫິຕ'ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອຖ ຈ ປນ 'ຈິເຕ຺ຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ສຸຂມສ຺ມີ'ຕິ ປຊານາຕິ. ພຫິທ຺ທາ, ອານນ຺ທ, ພິກ຺ຂຸ ຈິຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຓິທາຍ 'ອປ຺ປຓິຫິຕໍ ເມ ພຫິທ຺ທາ ຈິຕ຺ຕ'ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອຖ ປຈ຺ຉາປຸເຣ 'ອສໍຂິຕ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຓິຫິຕ'ນ຺ຕິ ປຊານາຕິ. ອຖ ຈ ປນ 'ທເມ຺ມສຸ ທມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ ສຸຂມສ຺ມີ'ຕິ ປຊານາຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ອປ຺ປຓິທາຍ ພາວນາ ໂຫຕິ.

"ອິຕິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເທສິຕາ ມຍາ ປຓິທາຍ ພາວນາ, ເທສິຕາ ອປ຺ປຓິທາຍ ພາວນາ. ຍໍ, ອານນ຺ທ, ສຕ຺ຖາຣາ ກຣນີຍໍ ສາວການໍ ຫິເຕສິນາ ອນຸກມ຺ປເກນ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍ, ກຕໍ ເວາ ຕໍ ມຍາ. ເອຕານິ, ອານນ຺ທ, ຣຸກ຺ຂມູລານິ, ເອຕານິ ສຸຍ຺ຍາຄາຣານິ! ຌາຍຖານນ຺ທ, ມາ ປມາທຕ຺ຖ; ມາ ປຈ຺ຉາ ວິປ຺ປຕິສາຣິໂນ ອຫຸວຕ຺ຖ! ອຍໍ ເວາ ອມ຺ຫາກໍ ອນຸສາສນີ"ຕິ.

ອິທມໂວຈ ພຄວາ. ອຕ຺ຕມໂນ ອາຍສ຺ມາ ອານໂນ຺ທ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທີຕິ. ທສມໍ.

ອມ຺ພປາລິວໂຄ຺ຄ ປຖໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ອມ຺ພປາລິ ສໂຕ ພິກ຺ຂຸ, ສາລາ ກຸສລຣາສິ ຈ;

ສກຸຓຄ຺ຆິ ມກ຺ກໂຏ ສູໂທ, ຄິລາໂນ ພິກ຺ຂຸນຸປສ຺ສໂຍຕິ.

໒. ນາລນ຺ທວຄ຺ໂຄ

໑. ມຫາປຸຣິສສຸຕ຺ຕໍ

໓໗໗. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ . ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “‘ມຫາປຸຣິໂສ, ມຫາປຸຣິໂສ’ຕິ, ພນ຺ເຕ, ວຸຈ຺ຈຕິ. ກິຕ຺ຕາວຕາ ນຸ ໂຂ, ພນ຺ເຕ, ມຫາປຸຣິໂສ ໂຫຕີ”ຕິ? “ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຂ຺ວາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ‘ມຫາປຸຣິໂສ’ຕິ ວທາມິ. ອວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘ໂນ ມຫາປຸຣິໂສ’ຕິ ວທາມິ”.

“ກຖຎ຺ຈ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ? ອິຘ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ພິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອພິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ຕສ຺ສ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣຊ຺ຊຕິ, ວິມຸຈ຺ຈຕິ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ. ເວທນາສຸ…ເປ… ຈິຕ຺ເຕ…ເປ… ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອພິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ຕສ຺ສ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສິໂນ ວິຫຣໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ວິຣຊ຺ຊຕິ, ວິມຸຈ຺ຈຕິ ອນຸປາທາຍ ອາສເວຫິ. ເອວໍ ໂຂ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຂ຺ວາຫໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ‘ມຫາປຸຣິໂສ’ຕິ ວທາມິ. ອວິມຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘ໂນ ມຫາປຸຣິໂສ’ຕິ ວທາມີ”ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ນາລນ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໓໗໘. ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ນາລນ຺ທາຍໍ ວິຫຣຕິ ປາວາຣິກມ຺ພວເນ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ເອວໍປສນ຺ໂນ ອຫໍ, ພນ຺ເຕ, ພຄວຕິ! ນ ຈາຫຸ, ນ ຈ ພວິສ຺ສຕິ, ນ ເຈຕຣຫິ ວິຊ຺ຊຕິ ອຎ຺ໂຎ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ພຄວຕາ ພິຍ຺ໂຍພິຎ຺ຎຕໂຣ, ຍທິທໍ – ສມ຺ໂພທິຍ”ນ຺ຕິ. “ອຸຬາຣາ ໂຂ ຕ຺ຍາຍໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອາສພີ ວາຈາ ພາສິຕາ, ເອກໍໂສ ຄຫິໂຕ, ສີຫນາໂທ ນທິໂຕ – ‘ເອວໍປສນ຺ໂນ ອຫໍ, ພນ຺ເຕ, ພຄວຕິ! ນ ຈາຫຸ, ນ ຈ ພວິສ຺ສຕິ ນ ເຈຕຣຫິ ວິຊ຺ຊຕິ ອຎ຺ໂຎ ສມໂຓ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ວາ ພຄວຕາ ພິຍ຺ໂຍພິຎ຺ຎຕໂຣ, ຍທິທໍ – ສມ຺ໂພທິຍ’”ນ຺ຕິ.

“ກິໍ ນຸ ເຕ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ເຍ ເຕ ອເຫສຸໍ ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ສພ຺ເພ ເຕ ພຄວນ຺ໂຕ ເຈຕສາ ເຈໂຕ ປຣິຈ຺ຈ ວິທິຕາ –

‘ᩑᩅᩴᩈᩦᩃᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”!

“ᨠᩥᩴ ᨷᨶ ᨲᩮ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨿᩮ ᨲᩮ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ – ‘ᩑᩅᩴᩈᩦᩃᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᨠᩥᩴ ᨷᨶ ᨲ᩠ᨿᩣᩉᩴ [ᨠᩥᩴ ᨷᨶ ᨲᩮ (ᩈᩦ᪨)], ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᩑᨲᩁᩉᩥ, ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ – ‘ᩑᩅᩴᩈᩦᩃᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᨷᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᩅᩥᩉᩣᩁᩦ ᨽᨣᩅᩣ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᩅᩴᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ’ ᩍᨲᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ? “ᨶᩮᩣ ᩉᩮᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”᪨

“ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨲᩮ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩣᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᨧᩮᨲᩮᩣᨷᩁᩥᨿᨬᩣᨱᩴ [ᨧᩮᨲᩮᩣᨷᩁᩥᨿᩣᨿᨬᩣᨱᩴ (ᨻᩉᩪᩈᩩ)] ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩋᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩁᩉᩥ ᨲ᩠ᨿᩣᨿᩴ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᩏᩊᩣᩁᩣ ᩋᩣᩈᨽᩦ ᩅᩣᨧᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ, ᩑᨠᩴᩈᩮᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ, ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩮᩣ ᨶᨴᩥᨲᩮᩣ – ‘ᩑᩅᩴᨷᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩥ! ᨶ ᨧᩣᩉᩩ, ᨶ ᨧ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨲᩥ, ᨶ ᨧᩮᨲᩁᩉᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ?

“ᨶ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ [ᨶ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᨲᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨠ᪨)], ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩣᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᨧᩮᨲᩮᩣᨷᩁᩥᨿᨬᩣᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᩋᨷᩥ ᨧ ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᩅᨿᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥᨾᩴ ᨶᨣᩁᩴ ᨯᩊ᩠ᩉᩩᨴ᩠ᨵᩣᨷᩴ [ᨯᩊ᩠ᩉᩩᨴ᩠ᨵᩣᨷᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨ ᨠ᪨), ᨯᩊ᩠ᩉᨴ᩠ᨴᩣᩃᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)] ᨯᩊ᩠ᩉᨷᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣᩁᨱᩴ ᩑᨠᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁᩈ᩠ᩈ ᨴᩮᩣᩅᩣᩁᩥᨠᩮᩣ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩮᨵᩣᩅᩦ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨶᩴ ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨲᩣ ᨬᩣᨲᩣᨶᩴ ᨷᩅᩮᩈᩮᨲᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩈ᩠ᩈ ᨶᨣᩁᩈ᩠ᩈ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩩᨷᩁᩥᨿᩣᨿᨷᨳᩴ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᨾᩣᨶᩮᩣ ᨶ ᨷᩈ᩠ᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᩣᨠᩣᩁᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩣ ᨷᩣᨠᩣᩁᩅᩥᩅᩁᩴ ᩅᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨻᩥᩊᩣᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᩈ ᩑᩅᨾᩈ᩠ᩈ – ‘ᨿᩮ ᨡᩮᩣ ᨠᩮᨧᩥ ᩒᩊᩣᩁᩥᨠᩣ ᨷᩣᨱᩣ ᩍᨾᩴ ᨶᨣᩁᩴ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩍᨾᩥᨶᩣᩅ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᨶ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᩅᨿᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩮᩣ – ‘ᨿᩮᨷᩥ ᨲᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ ᩋᨲᩦᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮ ᨷᩉᩣᨿ, ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦᨠᩁᨱᩮ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩈᩩᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨩ᩠ᨫᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨿᩮᨷᩥ ᨲᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮ ᨷᩉᩣᨿ, ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦᨠᩁᨱᩮ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩈᩩᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨩ᩠ᨫᩥᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᨣᩅᩣᨷᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨶᩦᩅᩁᨱᩮ ᨷᩉᩣᨿ, ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᩏᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩦᨠᩁᨱᩮ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩈᩩᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩮ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ’”ᨲᩥ᪨

“ສາຘຸ ສາຘຸ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ! ຕສ຺ມາຕິຫ ຕ຺ວໍ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ອິມໍ ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ ອຠິກ຺ຂຓໍ ຠາເສຍ຺ຍາສິ ຠິກ຺ຂູນໍ ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ອຸປາສການໍ ອຸປາສິການໍ. ເຍສມ຺ປິ ຫິ, ສາຣິປຸຕ຺ຕ, ໂມຆປຸຣິສານໍ ຠວິສ຺ສຕິ ຕຘາຄເຕ ກງ຺ຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ, ເຕສມ຺ປິມໍ ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ ສຸຕ຺ວາ ຍາ ຕຘາຄເຕ ກງ຺ຂາ ວາ ວິມຕິ ວາ ສາ ປຫີຍິສ຺ສຕີ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ຈຸນ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໓໗໙. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ມຄເຘສຸ ວິຫຣຕິ ນາລກຄາມເກ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ຈຸນ຺ໂທ ຈ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐາໂກ ໂຫຕິ.

ອຘ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຕເນວ ອາພາເຘນ ປຣິນິພ຺ພາຍິ. ອຘ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ສາວຕ຺ຖິ ເຊຕວນໍ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາໂມ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ – “ອາຍສ຺ມາ, ຠນ຺ເຕ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ. ອິທມສ຺ສ ປຕ຺ຕຈີວຣນ຺”ຕິ.

“ອຕ຺ຖິ ໂຂ ອິທໍ, ອາວຸໂສ ຈຸນ຺ທ, ກຘາປາຠຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ທສ຺ສນາຍ. ອາຍາມາວຸໂສ ຈຸນ຺ທ, ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິສ຺ສາມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສ຺ສາມາ”ຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”ຕິ ໂຂ ຈຸນ຺ໂທ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສິ.

ອຘ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ຈ ອານນ຺ໂທ ຈຸນ຺ໂທ ຈ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຈຸນ຺ໂທ ສມຓຸທ຺ເທໂສ ເອວມາຫ – ‘ອາຍສ຺ມາ, ຠນ຺ເຕ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ; ອິທມສ຺ສ ປຕ຺ຕຈີວຣນ຺’ຕິ. ອປິ ຈ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ມຘຸຣກຊາໂຕ ວິຍ ກາໂຍ, ທິສາປິ ເມ ນ ປກ຺ຂາຍນ຺ຕິ, ຘມ຺ມາປິ ມໍ ນປ຺ປຏິຠນ຺ຕິ ‘ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ’ຕິ ສຸຕ຺ວາ”.

“ກິໍ ນຸ ໂຂ ເຕ, ອານນ຺ທ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ສີລກ຺ຂນ຺ຘໍ ວາ ອາທາຍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ສມາຘິກ຺ຂນ຺ຘໍ ວາ ອາທາຍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘໍ ວາ ອາທາຍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘໍ ວາ ອາທາຍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກ຺ຂນ຺ຘໍ ວາ ອາທາຍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ”ຕິ? “ນ ຈ ໂຂ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ສີລກ຺ຂນ຺ຘໍ ວາ ອາທາຍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ສມາຘິກ຺ຂນ຺ຘໍ ວາ…ເປ… ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘໍ ວາ… ວິມຸຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘໍ ວາ… ວິມຸຕ຺ຕິຎາຓທສ຺ສນກ຺ຂນ຺ຘ໌ ວາ ອາທາຍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ. ອປິ ຈ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ໂອວາທໂກ ອໂຫສິ ໂອຕິຓ຺ໂຓ ວິຎ຺ຎາປໂກ ສນ຺ທສ຺ສໂກ ສມາທປໂກ ສມຸຕ຺ເຕຊໂກ ສມ຺ປຫໍສໂກ, ອກິລາສຸ ຘມ຺ມເທສນາຍ, ອນຸຄ຺ຄາຫໂກ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ. ຕໍ ມຍໍ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຘມ຺ໂມຊໍ ຘມ຺ມໂຠຄໍ ຘມ຺ມານຸຄ຺ຄຫໍ ອນຸສ຺ສຣາມາ”ຕິ.

“ນນຸ ຕໍ, ອານນ຺ທ, ມຍາ ປຏິກເຈ຺ຈວ [ປຏິຄເຈ຺ຈວ (ສີ. ປີ.)] ອກ຺ຂາຕໍ – ‘ສພ຺ເພເຫວ ປິເຍຫິ ມນາເປຫິ ນານາຠາໂວ ວິນາຠາໂວ ອຍ຺ຍຖາຠາໂວ. ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ, ອານນ຺ທ, ລພ຺ຠາ! ຍໍ ຕໍ ຊາຕໍ ຠູຕໍ ສງ຺ຂຕໍ ປໂລກຘມ຺ມໍ, ຕໍ ວຕ ມາ ປລຸຊ຺ຊີຕິ – ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອານນ຺ທ, ມຫໂຕ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຕິຏ຺ຐໂຕ ສາຣວໂຕ ໂຍ ມຫນ຺ຕຕໂຣ ຂນ຺ໂຘ ໂສ ປລຸເຊ຺ຊຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ມຫໂຕ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ຕິຏ຺ຐໂຕ ສາຣວໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ. ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ, ອານນ຺ທ, ລພ຺ຠາ! ຍໍ ຕໍ ຊາຕໍ ຠູຕໍ ສງ຺ຂຕໍ ປໂລກຘມ຺ມໍ, ຕໍ ວຕ ມາ ປລຸຊ຺ຊີ’ຕິ – ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ອຕ຺ຕທີປາ ວິຫຣຖ ອຕ຺ຕສຣຓາ ອນຍ຺ຍສຣຓາ, ຘມ຺ມທີປາ ຘມ຺ມສຣຓາ ອນຍ຺ຍສຣຓາ.

“ກຖຍ຺ຈານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕທີໂປ ວິຫຣຕິ ອຕ຺ຕສຣໂຓ ອນຍ຺ຍສຣໂຓ, ຘມ຺ມທີໂປ ຘມ຺ມສຣໂຓ ອນຍ຺ຍສຣໂຓ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ…ເປ… ຈິເຕ຺ຕ…ເປ… ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ເອວໍ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕທີໂປ ວິຫຣຕິ ອຕ຺ຕສຣໂຓ ອນຍ຺ຍສຣໂຓ, ຘມ຺ມທີໂປ ຘມ຺ມສຣໂຓ ອນຍ຺ຍສຣໂຓ. ເຍ ຫິ ເກຈິ, ອານນ຺ທ, ເອຕຣຫິ ວາ ມມຈ຺ຈເຍ ວາ ອຕ຺ຕທີປາ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕສຣຓາ ອນຍ຺ຍສຣຓາ, ຘມ຺ມທີປາ ຘມ຺ມສຣຓາ ອນຍ຺ຍສຣຓາ; ຕມຕເຄ຺ຄ ເມເຕ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂູ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ເຍ ເກຈິ ສິກ຺ຂາກາມາ”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ອຸກ຺ກເຈລສຸຕ຺ຕໍ

໓໘໐. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ວຊ຺ຊີສຸ ວິຫຣຕິ ອຸກ຺ກເຈລາຍໍ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ຕີເຣ ມຫຕາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ເຆນ ສທ຺ຘິໍ ອຈິຣປຣິນິພ຺ພຸເຕສຸ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນສຸ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ອຊ຺ໂຌກາເສ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ອນຸວິໂລເກຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – “ອປິ ມ຺ຍາຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ ສຸຍ຺ຍາ ວິຍ ຂາຍຕິ ປຣິນິພ຺ພຸເຕສຸ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນສຸ. ອສຸຍ຺ຍາ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິສາ ໂຫຕິ , ອນເປກ຺ຂາ ຕສ຺ສໍ ທິສາຍໍ ໂຫຕິ, ຍສ຺ສໍ ທິສາຍໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານາ ວິຫຣນ຺ຕິ. ເຍ ຫິ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ອເຫສຸໍ ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕສມ຺ປິ ຠຄວນ຺ຕານໍ ເອຕປຣມໍເຍວ ສາວກຍຸຄໍ [ເອຕປຣໍເຍວ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ອໂຫສິ – ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຍ຺ຫໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານາ. ເຍປິ ເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ເຕສມ຺ປິ ຠຄວນ຺ຕານໍ ເອຕປຣມໍເຍວ ສາວກຍຸຄໍ ຠວິສ຺ສຕິ – ເສຍ຺ຍຖາປິ ມຍ຺ຫໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານາ. ອຈ຺ຆຣິຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາວການໍ! ອພ຺ຠຸຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາວການໍ! ສຕ຺ຖຸ ຈ ນາມ ສາສນກຣາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ໂອວາທປຏິກຣາ, ຈຕຸນ຺ນຍ຺ຈ ປຣິສານໍ ປິຍາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ມນາປາ ຄຣຸຠາວນີຍາ ຈ! ອຈ຺ຆຣິຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕສ຺ສ, ອພ຺ຠຸຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄຕສ຺ສ! ເອວຣູເປປິ ນາມ ສາວກຍຸເຄ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ນຕ຺ຖິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ໂສໂກ ວາ ປຣິເທໂວ ວາ! ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ລພ຺ຠາ! ຍໍ ຕໍ ຊາຕໍ ຠູຕໍ ສງ຺ຂຕໍ ປໂລກຘມ຺ມໍ, ຕໍ ວຕ ມາ ປລຸຊ຺ຊີຕິ – ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫໂຕ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຕິຏ຺ຐໂຕ ສາຣວໂຕ ເຍ ມຫນ຺ຕຕຣາ ຂນ຺ຘາ ເຕ ປລຸເຊ຺ຊຍ຺ຍຸໍ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫໂຕ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ຕິຏ຺ຐ໋ໂຕ ສາຣວໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕໂມຄ຺ຄລ຺ລານາ ປຣິນິພ຺ພຸຕາ. ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ລພ຺ຠາ! ຍໍ ຕໍ ຊາຕໍ ຠູຕໍ ສງ຺ຂຕໍ

ປໂລກຘມ຺ມໍ, ຕໍ ວຕ ມາ ປລຸຊ຺ຊີຕິ – ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕ຺ຕທີປາ ວິຫຣຖ ອຕ຺ຕສຣຓາ ອນຎ຺ຎສຣຓາ, ຘມ຺ມທີປາ ຘມ຺ມສຣຓາ ອນຎ຺ຎສຣຓາ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕທີໂປ ວິຫຣຕິ ອຕ຺ຕສຣໂຓ ອນຎ຺ຎສຣໂຓ, ຘມ຺ມທີໂປ ຘມ຺ມສຣໂຓ ອນຎ຺ຎສຣໂຓ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ…ເປ… ຈິຕ຺ເຕ…ເປ… ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຕ຺ຕທີໂປ ວິຫຣຕິ ອຕ຺ຕສຣໂຓ ອນຎ຺ຎສຣໂຓ, ຘມ຺ມທີໂປ ຘມ຺ມສຣໂຓ ອນຎ຺ຎສຣໂຓ. ເຍ ຫິ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ວາ ມມຈ຺ຈເຍ ວາ ອຕ຺ຕທີປາ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕສຣຓາ ອນຎ຺ຎສຣຓາ, ຘມ຺ມທີປາ ຘມ຺ມສຣຓາ ອນຎ຺ຎສຣຓາ; ຕມຕຄ຺ເຄ ເມເຕ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂູ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ເຍ ເກຈິ ສິກ຺ຂາກາມາ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ພາຫິຍສຸຕ຺ຕ

໓໘໓. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ພາຫິໂຍ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ພາຫິໂຍ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ສາຘຸ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕຸ, ຍມຫໍ ຠຄວໂຕ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ເອໂກ ວູປກຏ຺ໂຐ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫເຣຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ. “ຕສ຺ມາຕິຫ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ອາທິເມວ ວິໂສເຘຫິ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ໂກ ຈາທິ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ? ສີລຎ຺ຈ ສຸວິສຸທ຺ຘໍ, ທິຏ຺ຐິ ຈ ອຸຊຸກາ. ຍໂຕ ຈ ໂຂ ເຕ, ພາຫິຍ, ສີລຎ຺ຈ ສຸວິສຸທ຺ຘໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ທິຏ຺ຐິ ຈ ອຸຊຸກາ, ຕໂຕ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ສີລໍ ນິສ຺ສາຍ ສີເລ ປຕິຏ຺ຐາຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ຠາເວຍ຺ຍາສິ”.

“ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາຫິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ…ເປ… ຈິຕ຺ເຕ…ເປ… ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາຫິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ຍໂຕ ໂຂ ຕ຺ວໍ, ພາຫິຍ, ສີລໍ ນິສ຺ສາຍ ສີເລ ປຕິຏ຺ຐາຍ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ເອວໍ ຠາເວສ຺ສສິ, ຕໂຕ ຕຸຍ຺ຫໍ, ພາຫິຍ, ຍາ ຣຕ຺ຕິ ວາ ທິວໂສ ວາ ອາຄມິສ຺ສຕິ, ວຸທ຺ຘິເຍວ ປາຏິກງ຺ຂາ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ, ໂນ ປຣິຫານີ”ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ພາຫິໂຍ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ພາຫິໂຍ ເອໂກ ວູປກຏ຺ໂຐ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຕາປີ ປຫິຕຕ຺ໂຕ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ – ຍສ຺ສຕ຺ຖາຍ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ສມ຺ມເທວ ອຄາຣສ຺ມາ ອນຄາຣິຍໍ ປພ຺ພຊນ຺ຕິ, ຕທນຸຕ຺ຕຣໍ – ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. “ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ”ຕິ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສິ. ອຎ຺ຎຕໂຣ ຈ ປນາຍສ຺ມາ ພາຫິໂຍ ອຣຫຕໍ ອໂຫສີຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

៦. ឧត្តិយសុត្ត

៣៨២. សាវត្ថិនិទានំ. អថ ខោ អាយស្មា ឧត្តិយោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧត្តិយោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ, យមហំ ភគវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរេយ្យ”ន្តិ. “តស្មាតិហ ត្វំ, ឧត្តិយ, អាទិមេវ វិសោធេហិ កុសលេសុ ធម្មេសុ. កោ ចាទិ កុសលានំ ធម្មានំ? សីលញ្ច សុវិសុទ្ធំ, ទិដ្ឋិ ច ឧជុកា. យតោ ច ខោ តេ, ឧត្តិយ, សីលញ្ច សុវិសុទ្ធំ ភវិស្សតិ, ទិដ្ឋិ ច ឧជុកា, តតោ ត្វំ, ឧត្តិយ, សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ភាវេយ្យាសិ”.

“កតមេ ចត្តារោ? ឥធ ត្វំ, ឧត្តិយ, កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ. យតោ ខោ ត្វំ, ឧត្តិយ, សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ឯវំ ភាវេស្សសិ, តតោ ត្វំ, ឧត្តិយ, គមិស្សសិ មច្ចុធេយ្យស្ស បារ”ន្តិ.

អថ ខោ អាយស្មា ឧត្តិយោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ. អថ ខោ អាយស្មា ឧត្តិយោ ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ – យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ, តទនុត្តរំ – ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ. “ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា”តិ អព្ភញ្ញាសិ. អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា ឧត្តិយោ អរហតំ អហោសីតិ. ឆដ្ឋំ.

៧. អរិយសុត្ត

៣៨៣. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, សតិបដ្ឋានា ភាវិតា ពហុលីកតា អរិយា និយ្យានិកា និយ្យន្តិ តក្ករស្ស សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ភាវិតា ពហុលីកតា អរិយា និយ្យានិកា និយ្យន្តិ តក្ករស្ស សម្មា ទុក្ខក្ខយាយា”តិ. សត្តមំ.

៨. ព្រហ្មសុត្ត

៣៨៤. ឯកំ សមយំ ភគវា ឧរុវេលាយំ វិហរតិ នជ្ជា នេរញ្ជរាយ តីរេ អជបាលនិគ្រោធមូលេ បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ. អថ ខោ ភគវតោ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “ឯកាយនោ អយំ មគ្គោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ

សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”។

“កតមេ ចត្តារោ? កាយេ វា ភិក្ខុ កាយានុបស្សី វិហរេយ្យ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ វា ភិក្ខុ…បេ… ចិត្តេ វា ភិក្ខុ…បេ… ធម្មេសុ វា ភិក្ខុ ធម្មានុបស្សី វិហរេយ្យ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឯកាយនោ អយំ មគ្គោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ។

អថ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ – ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតោ ភគវតោ បុរតោ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេន ភគវា តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯវមេតំ, ភគវា, ឯវមេតំ, សុគត! ឯកាយនោ អយំ, ភន្តេ, មគ្គោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា” ។

“កតមេ ចត្តារោ? កាយេ វា, ភន្តេ, ភិក្ខុ កាយានុបស្សី វិហរេយ្យ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា , វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ វា, ភន្តេ, ភិក្ខុ…បេ… ចិត្តេ វា, ភន្តេ, ភិក្ខុ…បេ… ធម្មេសុ វា, ភន្តេ, ភិក្ខុ ធម្មានុបស្សី វិហរេយ្យ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឯកាយនោ អយំ, ភន្តេ, មគ្គោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ។

ឥទមវោច ព្រហ្មា សហម្បតិ។ ឥទំ វត្វា អថាបរំ ឯតទវោច –

“ឯកាយនំ ជាតិខយន្តទស្សី, មគ្គំ បជានាតិ ហិតានុកម្បី;

ឯតេន មគ្គេន តរិំ សុ បុព្ពេ, តរិស្សន្តិ យេ ច តរន្តិ ឱឃ”ន្តិ។ អដ្ឋមំ;

៩។ សេទកសុត្តំ

៣៨៥។ ឯកំ សមយំ ភគវា សុម្ភេសុ វិហរតិ សេទកំ នាម សុម្ភានំ និគមោ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភូតបុព្ពំ, ភិក្ខវេ, ចណ្ឌាលវំសិកោ ចណ្ឌាលវំសំ ឧស្សាបេត្វា មេទកថាលិកំ អន្តេវាសិំ អាមន្តេសិ – ‘ឯហិ ត្វំ, សម្ម មេទកថាលិកេ, ចណ្ឌាលវំសំ អភិរុហិត្វា មម ឧបរិខន្ធេ តិដ្ឋាហី’តិ។ ‘ឯវំ, អាចរិយា’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, មេទកថាលិកា អន្តេវាសី ចណ្ឌាលវំសិកស្ស បដិស្សុត្វា ចណ្ឌាលវំសំ

អភិរុហិត្វា អាចរិយស្ស ឧបរិខន្ធេ អដ្ឋាសិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ចណ្ឌាលវំសិកោ មេទកថាលិកំ អន្តេវាសិំ ឯតទវោច – ‘ត្វំ, សម្ម មេទកថាលិកេ, មមំ រក្ខ, អហំ តំ រក្ខិស្សាមិ។ ឯវំ មយំ អញ្ញមញ្ញំ គុត្តា អញ្ញមញ្ញំ រក្ខិតា សិប្បានិ ចេវ ទស្សេស្សាម, លាភញ្ច [លាភេ ច (សី។)] លច្ឆាម, សោត្ថិនា ច ចណ្ឌាលវំសា ឱរោហិស្សាមា’តិ។ ឯវំ វុត្តេ, ភិក្ខវេ, មេទកថាលិកា អន្តេវាសី ចណ្ឌាលវំសិកំ ឯតទវោច – ‘ន ខោ បនេតំ, អាចរិយ, ឯវំ ភវិស្សតិ។ ត្វំ, អាចរិយ, អត្តានំ រក្ខ, អហំ អត្តានំ រក្ខិស្សាមិ។ ឯវំ មយំ អត្តគុត្តា អត្តរក្ខិតា សិប្បានិ ចេវ ទស្សេស្សាម, លាភញ្ច លច្ឆាម, សោត្ថិនា ច ចណ្ឌាលវំសា ឱរោហិស្សាមា’”តិ។ “សោ តត្ថ ញាយោ”តិ ភគវា ឯតទវោច, “យថា មេទកថាលិកា អន្តេវាសី អាចរិយំ អវោច។ អត្តានំ, ភិក្ខវេ, រក្ខិស្សាមីតិ សតិបដ្ឋានំ សេវិតព្ពំ; បរំ រក្ខិស្សាមីតិ សតិបដ្ឋានំ សេវិតព្ពំ។ អត្តានំ, ភិក្ខវេ, រក្ខន្តោ បរំ រក្ខតិ, បរំ រក្ខន្តោ អត្តានំ រក្ខតិ”។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, អត្តានំ រក្ខន្តោ បរំ រក្ខតិ? អាសេវនាយ, ភាវនាយ, ពហុលីកម្មេន – ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, អត្តានំ រក្ខន្តោ បរំ រក្ខតិ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បរំ រក្ខន្តោ អត្តានំ រក្ខតិ? ខន្តិយា, អវិហិំសាយ, មេត្តចិត្តតាយ, អនុទយតាយ – ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បរំ រក្ខន្តោ អត្តានំ រក្ខតិ។ អត្តានំ, ភិក្ខវេ, រក្ខិស្សាមីតិ សតិបដ្ឋានំ សេវិតព្ពំ; បរំ រក្ខិស្សាមីតិ សតិបដ្ឋានំ សេវិតព្ពំ។ អត្តានំ, ភិក្ខវេ, រក្ខន្តោ បរំ រក្ខតិ, បរំ រក្ខន្តោ អត្តានំ រក្ខតី”តិ។ នវមំ។

១០។ ជនបទកល្យាណីសុត្តំ

៣៨៦។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សុម្ភេសុ វិហរតិ សេទកំ នាម សុម្ភានំ និគមោ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ។ “ភទន្តេ”តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ‘ជនបទកល្យាណី, ជនបទកល្យាណី’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, មហាជនកាយោ សន្និបតេយ្យ។ ‘សា ខោ បនស្ស ជនបទកល្យាណី បរមបាសាវិនី នច្ចេ, បរមបាសាវិនី គីតេ។ ជនបទកល្យាណី នច្ចតិ គាយតី’តិ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិយ្យោសោ មត្តាយ មហាជនកាយោ សន្និបតេយ្យ។ អថ បុរិសោ អាគច្ឆេយ្យ ជីវិតុកាមោ អមរិតុកាមោ សុខកាមោ ទុក្ខប្បដិកូលោ។ តមេនំ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អយំ តេ, អម្ភោ បុរិស, សមតិត្តិកោ តេលបត្តោ អន្តរេន ច មហាសមជ្ជំ អន្តរេន ច ជនបទកល្យាណិយា បរិហរិតព្ពោ។ បុរិសោ ច តេ ឧក្ខិត្តាសិកោ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិស្សតិ។ យត្ថេវ នំ ថោកម្បិ ឆឌ្ឌេស្សតិ តត្ថេវ តេ សិរោ បាតេស្សតី’តិ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, អបិ នុ សោ បុរិសោ អមុំ តេលបត្តំ អមនសិករិត្វា ពហិទ្ធា បមាទំ អាហរេយ្យា”តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។

“ឧបមា ខោ ម្យាយំ, ភិក្ខវេ, កតា អត្ថស្ស វិញ្ញាបនាយ។ អយំ ចេវេត្ថ អត្ថោ – សមតិត្តិកោ តេលបត្តោតិ ខោ, ភិក្ខវេ, កាយគតាយ ឯតំ សតិយា អធិវចនំ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘កាយគតា នោ សតិ ភាវិតា ភវិស្សតិ ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា’តិ។ ឯវញ្ហិ ខោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ ទសមំ។

នាលន្ទវគ្គោ ទុតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

មហាបុរិសោ នាលន្ទំ, ចុន្ទោ ចេលញ្ច ពាហិយោ;

ឧត្តិយោ អរិយោ ព្រហ្មា, សេទកំ ជនបទេន ចាតិ។

៣. សីលដ្ឋិតិវគ្គោ

១. សីលសុត្តំ

៣៨១. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច អានន្ទោ អាយស្មា ច ភទ្ទោ បាដលិបុត្តេ វិហរន្តិ កុក្កុដារាមេ។ អថ ខោ អាយស្មា ភទ្ទោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អានន្ទេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ភទ្ទោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “យានិមានិ, អាវុសោ អានន្ទ, កុសលានិ សីលានិ វុត្តានិ ភគវតា, កិមត្ថិយានិ កុសលានិ សីលានិ វុត្តានិ ភគវតា”តិ?

“សាធុ សាធុ, អាវុសោ ភទ្ទ! ភទ្ទកោ ខោ តេ, អាវុសោ ភទ្ទ, ឧម្មង្គោ [ឧម្មគ្គោ (សី॰ ស្យា॰ កំ॰)], ភទ្ទកំ បដិភានំ, កល្យាណី បរិបុច្ឆា។ ឯវញ្ហិ ត្វំ, អាវុសោ ភទ្ទ, បុច្ឆសិ – ‘យានិមានិ អាវុសោ អានន្ទ, កុសលានិ សីលានិ វុត្តានិ ភគវតា, កិមត្ថិយានិ កុសលានិ សីលានិ វុត្តានិ ភគវតា’”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ “យានិមានិ, អាវុសោ ភទ្ទ, កុសលានិ សីលានិ វុត្តានិ ភគវតា, យាវទេវ ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវនាយ វុត្តានិ ភគវតា”។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ យានិមានិ, អាវុសោ ភទ្ទ, កុសលានិ សីលានិ វុត្តានិ ភគវតា, យាវទេវ ឥមេសំ ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវនាយ វុត្តានិ ភគវតា”តិ។ បឋមំ។

២. ចិរដ្ឋិតិសុត្តំ

៣៨៨។ តំយេវ និទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ភទ្ទោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, អាវុសោ អានន្ទ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ យេន តថាគតេ បរិនិព្ពុតេ សទ្ធម្មោ ន ចិរដ្ឋិតិកោ ហោតិ? កោ បនាវុសោ អានន្ទ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ យេន តថាគតេ បរិនិព្ពុតេ សទ្ធម្មោ ចិរដ្ឋិតិកោ ហោតី”តិ?

“សាធុ សាធុ, អាវុសោ ភទ្ទ! ភទ្ទកោ ខោ តេ, អាវុសោ ភទ្ទ, ឧម្មង្គោ, ភទ្ទកំ បដិភានំ, កល្យាណី បរិបុច្ឆា។ ឯវញ្ហិ ត្វំ, អាវុសោ ភទ្ទ, បុច្ឆសិ – ‘កោ នុ ខោ, អាវុសោ អានន្ទ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ យេន តថាគតេ បរិនិព្ពុតេ សទ្ធម្មោ ន ចិរដ្ឋិតិកោ ហោតិ? កោ បនាវុសោ អានន្ទ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ យេន តថាគតេ បរិនិព្ពុតេ សទ្ធម្មោ ចិរដ្ឋិតិកោ ហោតី’”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ “ចតុន្នំ ខោ, អាវុសោ, សតិបដ្ឋានានំ អភាវិតត្តា អពហុលីកតត្តា តថាគតេ បរិនិព្ពុតេ សទ្ធម្មោ ន ចិរដ្ឋិតិកោ ហោតិ។ ចតុន្នញ្ច ខោ, អាវុសោ, សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា តថាគតេ បរិនិព្ពុតេ សទ្ធម្មោ ចិរដ្ឋិតិកោ ហោតិ”។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធាវុសោ , ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឥមេសំ ខោ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ អភាវិតត្តា អពហុលីកតត្តា តថាគតេ បរិនិព្ពុតេ សទ្ធម្មោ ន ចិរដ្ឋិតិកោ ហោតិ។ ឥមេសញ្ច ខោ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា តថាគតេ បរិនិព្ពុតេ សទ្ធម្មោ ចិរដ្ឋិតិកោ ហោតី”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ បរិហានសុត្តំ

៣៨៩។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច អានន្ទោ អាយស្មា ច ភទ្ទោ បាដលិបុត្តេ វិហរន្តិ កុក្កុដារាមេ។ អថ ខោ អាយស្មា ភទ្ទោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អានន្ទេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ភទ្ទោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, អាវុសោ អានន្ទ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ យេន សទ្ធម្មបរិហានំ ហោតិ? កោ នុ ខោ, អាវុសោ អានន្ទ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ យេន សទ្ធម្មអបរិហានំ ហោតី”តិ?

“សាធុ សាធុ, អាវុសោ ភទ្ទ! ភទ្ទកោ ខោ តេ, អាវុសោ ភទ្ទ, ឧម្មង្គោ, ភទ្ទកំ បដិភានំ, កល្យាណី បរិបុច្ឆា។ ឯវញ្ហិ ត្វំ, អាវុសោ ភទ្ទ, បុច្ឆសិ – ‘កោ នុ ខោ, អាវុសោ អានន្ទ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ យេន សទ្ធម្មបរិហានំ ហោតិ? កោ បនាវុសោ អានន្ទ, ហេតុ, កោ បច្ចយោ យេន សទ្ធម្មអបរិហានំ ហោតី’”តិ? “ឯវមាវុសោ”តិ។ “ចតុន្នំ ខោ, អាវុសោ , សតិបដ្ឋានានំ អភាវិតត្តា អពហុលីកតត្តា សទ្ធម្មបរិហានំ ហោតិ។ ចតុន្នញ្ច ខោ, អាវុសោ, សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា សទ្ធម្មអបរិហានំ ហោតិ”។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ;

ເວທນາສຸ...ເປ... ຈິຕ຺ເຕ...ເປ... ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ອິເມສໍ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຈຕຸນ຺ນໍ ສຕິປຏ຺ຐານານໍ ອຠາວິຕຕ຺ຕາ ອພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ສທ຺ຘມ຺ມປຣິຫານໍ ໂຫຕິ. ອິເມສຎ຺ຈ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຈຕຸນ຺ນໍ ສຕິປຏ຺ຐານານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ສທ຺ຘມ຺ມອປຣິຫານໍ ໂຫຕີ”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໓. ສຸທ຺ຘສຸຕ຺ຕໍ

໓໙໐. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິປຏ຺ຐານາ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ ...ເປ... ຈິຕ຺ເຕ ...ເປ... ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໔. ອຎ຺ຎຕຣພ຺ຣາຫ຺ມຓສຸຕ຺ຕໍ

໓໙໑. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ອຎ຺ຎຕໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວຕາ ສທ຺ຘິໍ ສມ຺ໂມທິ. ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ວີຕິສາເຣຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ໂກ ນຸ ໂຂ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ຕຖາຄເຕ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ສທ຺ຘມ຺ໂມ ນ ຈິຣຏ຺ຐິຕິໂກ ໂຫຕິ? ໂກ ປນ, ໂຠ ໂຄຕມ, ເຫຕຸ, ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ ເຍນ ຕຖາຄເຕ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ສທ຺ຘມ຺ໂມ ຈິຣຏ຺ຐິຕິໂກ ໂຫຕີ”ຕິ?

“ຈຕຸນ຺ນໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສຕິປຏ຺ຐານານໍ ອຠາວິຕຕ຺ຕາ ອພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຕຖາຄເຕ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ສທ຺ຘມ຺ໂມ ນ ຈິຣຏ຺ຐິຕິໂກ ໂຫຕິ. ຈຕຸນ຺ນຎ຺ຈ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ສຕິປຏ຺ຐານານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຕຖາຄເຕ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ສທ຺ຘມ຺ໂມ ຈິຣຏ຺ຐິຕິໂກ ໂຫຕິ.

“ກຕເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ? ອິຘ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ...ເປ... ຈິຕ຺ເຕ...ເປ... ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ອິເມສໍ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຈຕຸນ຺ນໍ ສຕິປຏ຺ຐານານໍ ອຠາວິຕຕ຺ຕາ ອພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຕຖາຄເຕ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ສທ຺ຘມ຺ໂມ ນ ຈິຣຏ຺ຐິຕິໂກ ໂຫຕິ. ອິເມສຎ຺ຈ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຈຕຸນ຺ນໍ ສຕິປຏ຺ຐານານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຕຖາຄເຕ ປຣິນິພ຺ພຸເຕ ສທ຺ຘມ຺ໂມ ຈິຣຏ຺ຐິຕິໂກ ໂຫຕີ”ຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ , ໂຠ ໂຄຕມ...ເປ... ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕ”ນ຺ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

៦. បទេសសុត្តំ

៣៩២. ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច មហាមោគ្គល្លានោ អាយស្មា ច អនុរុទ្ធោ សាកេតេ វិហរន្តិ កណ្ឌកីវនេ [កណ្ដកិវនេ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]. អថ ខោ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច មហាមោគ្គល្លានោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតា យេនាយស្មា អនុរុទ្ធោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អនុរុទ្ធេន សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ. សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ. ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោច – “‘សេខោ, សេខោ’តិ [សេក្ខោ សេក្ខោតិ (ស្យា. កំ.)], អាវុសោ អនុរុទ្ធ, វុច្ចតិ. កិត្តាវតា នុ ខោ, អាវុសោ, សេខោ ហោតី”តិ? “ចតុន្នំ ខោ, អាវុសោ, សតិបដ្ឋានានំ បទេសំ ភាវិតត្តា សេខោ ហោតិ”.

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ. ឥមេសំ ខោ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ បទេសំ ភាវិតត្តា សេខោ ហោតី”តិ. ឆដ្ឋំ.

៧. សមត្តសុត្តំ

៣៩៣. តំយេវ និទានំ. ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោច – “‘អសេខោ , អសេខោ’តិ, អាវុសោ អនុរុទ្ធ, វុច្ចតិ. កិត្តាវតា នុ ខោ, អាវុសោ, អសេខោ ហោតី”តិ? “ចតុន្នំ ខោ, អាវុសោ, សតិបដ្ឋានានំ សមត្តំ ភាវិតត្តា អសេខោ ហោតិ”.

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ. ឥមេសំ ខោ , អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ សមត្តំ ភាវិតត្តា អសេខោ ហោតី”តិ. សត្តមំ.

៨. លោកសុត្តំ

៣៩៤. តំយេវ និទានំ. ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោច – “កតមេសំ, អាវុសោ អនុរុទ្ធ, ធម្មានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មហាភិញ្ញតំ [មហាភិញ្ញាតំ (បី.)] បត្តោ”តិ? “ចតុន្នំ , អាវុសោ, សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មហាភិញ្ញតំ បត្តោ”.

“ກຕເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ? ອິຘາຫໍ, ອາວຸໂສ, ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ…ເປ… ຈິຕ຺ເຕ…ເປ… ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ອິເມສໍ ຂ຺ວາຫໍ, ອາວຸໂສ , ຈຕຸນ຺ນໍ ສຕິປຏ຺ຐານານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ມຫາຠິຎ຺ຎຕໍ ປຕ຺ໂຕ. ອິເມສຎ຺ຈ ປນາຫໍ, ອາວຸໂສ, ຈຕຸນ຺ນໍ ສຕິປຏ຺ຐານານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ສຫສ຺ສໍ ໂລກໍ ອຠິຊານາມີ”ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ສິຣິວຑ຺ຒສຸຕ຺ຕໍ

໓໙໕. ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ເວຬຸວເນ ກລນ຺ທກນິວາເປ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສິຣິວຑ຺ໂຒ [ສິຣີວຑ຺ໂຒ (ກ.)] ຄຫປຕິ ອາພາຘິໂກ ໂຫຕິ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ອຖ ໂຂ ສິຣິວຑ຺ໂຒ ຄຫປຕິ ອຎ຺ຎຕຣໍ ປຸຣິສໍ ອາມນ຺ເຕສິ – “ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມມ ວຈເນນ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທ – ‘ສິຣິວຑ຺ໂຒ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ໂສ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີ’ຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຫິ – ‘ສາຘຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ສິຣິວຑ຺ຒສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາ’”ຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”ຕິ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ສິຣິວຑ຺ຒສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ – “ສິຣິວຑ຺ໂຒ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ, ໂສ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ – ‘ສາຘຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ສິຣິວຑ຺ຒສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາ’”ຕິ. ອຘິວາເສສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ສິຣິວຑ຺ຒສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ສິຣິວຑ຺ຒໍ ຄຫປຕິໍ ເອຕທໂວຈ – “ກຈ຺ຈິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ຂມນີຍໍ ກຈ຺ຈິ ຍາປນີຍໍ, ກຈ຺ຈິ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ; ປຏິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ອຠິກ຺ກໂມ”ຕິ? “ນ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຂມນີຍໍ ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຬ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ”ຕິ.

“ຕສ຺ມາຕິຫ ເຕ, ຄຫປຕິ, ເອວໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ – ‘ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣິສ຺ສາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ…ເປ… ຈິຕ຺ເຕ…ເປ… ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣິສ຺ສາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສນ຺’ຕິ. ເອວຎ຺ຫິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສິກ຺ຂິຕພ຺ພນ຺”ຕິ.

“ເຍເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ເທສິຕາ ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕ ຘມ຺ມາ [ສໍວິຊ຺ຊນ຺ເຕ ເຕຘມ຺ມາ (ສີ.)] ມຍິ, ອຫຎ຺ຈ ເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສນ຺ທິສ຺ສາມິ. ອຫຎ຺ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ…ເປ… ຈິຕ຺ເຕ…ເປ… ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ຍານິ ຈິມານິ, ຠນ຺ເຕ,

ភគវតា បញ្ចោរម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ ទេសិតានិ, នាហំ, ភន្តេ, តេសំ កិញ្ចិ អត្តនិ អប្បហីនំ សមនុបស្សាមី”តិ។ “លាភា តេ, គហបតិ, សុលទ្ធំ តេ, គហបតិ! អនាគាមិផលំ តយា, គហបតិ, ព្យាកត”ន្តិ។ នវមំ។

១០។ មានទិន្នសុត្តំ

៣៩៨។ តំយេវ និទានំ។ តេន ខោ បន សមយេន មានទិន្នោ គហបតិ អាពាធិកោ ហោតិ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ អថ ខោ មានទិន្នោ គហបតិ អញ្ញតរំ បុរិសំ អាមន្តេសិ – “ឯហិ ត្វំ, អម្ភោ បុរិស...បេ... ន មេ, ភន្តេ, ខមនីយំ ន យាបនីយំ។ ពាឡ្ហា មេ ទុក្ខា វេទនា អភិក្កមន្តិ, នោ បដិក្កមន្តិ; អភិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ, នោ បដិក្កមោតិ។ ឯវរូបាយ ចាហំ, ភន្តេ, ទុក្ខាយ វេទនាយ ផុដ្ឋោ សមានោ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាមិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរាមិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ យានិ ចិមានិ, ភន្តេ, ភគវតា បញ្ចោរម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ ទេសិតានិ, នាហំ, ភន្តេ, តេសំ កិញ្ចិ អត្តនិ អប្បហីនំ សមនុបស្សាមី”តិ។ “លាភា តេ, គហបតិ, សុលទ្ធំ តេ, គហបតិ! អនាគាមិផលំ តយា, គហបតិ, ព្យាកត”ន្តិ។ ទសមំ។

សីលដ្ឋិតិវគ្គោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សីលំ ឋិតិ បរិហានំ, សុទ្ធំ ព្រាហ្មណបទេសំ;

សមត្តំ លោកោ សិរិវឌ្ឍោ, មានទិន្នេន តេ ទសាតិ។

៤។ អននុស្សុតវគ្គោ

១។ អននុស្សុតសុត្តំ

៣៩៩។ សាវត្ថិនិទានំ។ “‘អយំ កាយេ កាយានុបស្សនា’តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘សា ខោ បនាយំ កាយេ កាយានុបស្សនា ភាវេតព្ពា’តិ មេ, ភិក្ខវេ...បេ... ភាវិតា’តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ”។

“‘ອຍໍ ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສນາ’ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ. ‘ສາ ໂຂ ປນາຍໍ ເວທນາສຸ ເວທນານຸປສ຺ສນາ ຠາເວຕພ຺ພາ’ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ…ເປ… ຠາວິຕາ’ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ.

“‘ອຍໍ ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາ’ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ. ‘ສາ ໂຂ ປນາຍໍ ຈິຕ຺ເຕ ຈິຕ຺ຕານຸປສ຺ສນາ ຠາເວຕພ຺ພາ’ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ…ເປ… ຠາວິຕາ’ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ.

“‘ອຍໍ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນາ’ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ. ‘ສາ ໂຂ ປນາຍໍ ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສນາ ຠາເວຕພ຺ພາ’ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ…ເປ… ຠາວິຕາ’ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທີ”ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ວິຣາຄສຸຕ຺ຕໍ

໑໘໗. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຕິປຏ຺ຐານາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ.

“ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ…ເປ… ຈິຕ຺ເຕ…ເປ… ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ເອກນ຺ຕນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິໂຣຘາຍ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ວິຣທ຺ຘສຸຕ຺ຕໍ

໑໘໘. “ເຍສໍ ເກສຎ຺ຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ວິຣທ຺ຘາ, ວິຣທ຺ໂຘ ເຕສໍ ອຣິໂຍ ມຄ຺ໂຄ [ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ (ກ.) [illegible] ເຍວ ສຸຕ຺ເຕ ທິສ຺ສຕິ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກຕິປທໍ, ນ ປນາຎ຺ຎາຕ຺ຖ [illegible] ອນຸຣຸທ຺ຘາທີສຸ] ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມີ. ເຍສໍ ເກສຎ຺ຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ອາຣທ຺ຘາ, ອາຣທ຺ໂຘ ເຕສໍ ອຣິໂຍ ມຄ຺ໂຄ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມີ.

“ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ;

ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ…ᨷᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ…ᨷᩮ… ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᩣ, ᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᨣᩣᨾᩦ᪨ ᨿᩮᩈᩴ ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩣ, ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᨣᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪄᪨ ᨽᩣᩅᩥᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪄᪀᪀᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩋᨷᩣᩁᩣ ᨷᩣᩁᩴ ᨣᨾᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ; ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ…ᨷᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ…ᨷᩮ… ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩋᨷᩣᩁᩣ ᨷᩣᩁᩴ ᨣᨾᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪅᪨ ᩈᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪄᪀᪁᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᩈᨲᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩮᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩦ”᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ; ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ…ᨷᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ…ᨷᩮ… ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ , ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ , ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨲᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩮᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪆᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪄᪀᪂᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ; ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ…ᨷᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ…ᨷᩮ… ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ

ពហុលីកតត្តា ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ – ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា, សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតា”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. ឆន្ទសុត្តំ

៣០៧. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, សតិបដ្ឋានា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តស្ស កាយេ កាយានុបស្សិនោ វិហរតោ យោ កាយស្មិំ ឆន្ទោ សោ បហីយតិ។ ឆន្ទស្ស បហានា អមតំ សច្ឆិកតំ ហោតិ។

“វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តស្ស វេទនាសុ វេទនានុបស្សិនោ វិហរតោ យោ វេទនាសុ ឆន្ទោ សោ បហីយតិ។ ឆន្ទស្ស បហានា អមតំ សច្ឆិកតំ ហោតិ។

“ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តស្ស ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សិនោ វិហរតោ យោ ចិត្តម្ហិ ឆន្ទោ សោ បហីយតិ។ ឆន្ទស្ស បហានា អមតំ សច្ឆិកតំ ហោតិ។

“ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តស្ស ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សិនោ វិហរតោ យោ ធម្មេសុ ឆន្ទោ សោ បហីយតិ។ ឆន្ទស្ស បហានា អមតំ សច្ឆិកតំ ហោតី”តិ។ សត្តមំ។

៨. បរិញ្ញាតសុត្តំ

៣០៨. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, សតិបដ្ឋានា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តស្ស កាយេ កាយានុបស្សិនោ វិហរតោ កាយោ បរិញ្ញាតោ ហោតិ។ កាយស្ស បរិញ្ញាតត្តា អមតំ សច្ឆិកតំ ហោតិ។

“វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តស្ស វេទនាសុ វេទនានុបស្សិនោ វិហរតោ វេទនា បរិញ្ញាតា ហោន្តិ។ វេទនានំ បរិញ្ញាតត្តា អមតំ សច្ឆិកតំ ហោតិ។

“ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តស្ស ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សិនោ វិហរតោ ចិត្តំ បរិញ្ញាតំ ហោតិ។ ចិត្តស្ស បរិញ្ញាតត្តា អមតំ សច្ឆិកតំ ហោតិ។

“ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ᪨ ᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩥᨶᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨾᨲᩴ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪉᪨ ᨽᩣᩅᨶᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪄᪀᪈᪨ “ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᨶᩴ ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳ”᪨ “ᨠᨲᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᨶᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ; ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ…ᨸᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ…ᨸᩮ… ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪄᪀᪉᪨ “ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᨶᩣᨣᩤᨾᩥᨶᩥᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳ”᪨ “ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ; ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ…ᨸᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ…ᨸᩮ… ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ”᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᨶᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᨠᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ᪨ ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ… ᩈᨾᩩᨴᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩈᨾᩩᨴᨿᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᨶᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᨶᩣᨣᩤᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ? ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩥᨠᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨧᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩣᩅᨶᩣᨣᩤᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᩋᨾᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ, ᩅᩥᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣ ᩈᨲᩥ;

ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᨽᩣᩅᨶᩣ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᨧᩣᨲᩥ᪨

᪕᪨ ᩋᨾᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᩋᨾᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪐᪗᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ “ᨧᨲᩪᩈᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩉᩁᨳ᪨ ᨾᩣ ᩅᩮᩣ ᩋᨾᨲᩴ ᨸᨶᩔ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩣᨿᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ; ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩩ…ᨸᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ…ᨸᩮ… ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨸᩔᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᩣᨲᩣᨸᩦ ᩈᨾ᩠ᨸᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨲᩥᨾᩣ, ᩅᩥᨶᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩩ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩉᩁᨳ᪨ ᨾᩣ ᩅᩮᩣ ᩋᨾᨲᩴ ᨸᨶᩔᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪐᪘᪨ “ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳ᪨ ᨠᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩣᨿᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ? ᩋᩣᩉᩣᩁᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᩋᩣᩉᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ᪨ ᨹᩔᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᨹᩔᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ᪨ ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᨶᩣᨾᩁᩪᨸᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ᪨ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩈᨾᩩᨴᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ; ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪐᪙᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᨲᨲᩕ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩑᨠᨾᩥᨴᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨿᩴ ᩏᩁᩩᩅᩮᩃᩣᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ ᨶᨩ᩠ᨩᩣ ᨶᩮᩁᨬ᩠ᨩᩁᩣᨿ ᨲᩦᩁᩮ ᩋᨩᨸᩣᩃᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮ ᨸᨮᨾᩣᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩉᩮᩣᨣᨲᩔ ᨸᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩔ ᩑᩅᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ – ‘ᩑᨠᩣᨿᨶᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩈᩮᩣᨠᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩣᨿ ᨬᩣᨿᩔ ᩋᨵᩥᨣᨾᩣᨿ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩔ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨧᨲ᩠ᨲᩤᩁᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ’”᪨

“កតមេ ចត្តារោ? កាយេ វា ភិក្ខុ កាយានុបស្សី វិហរេយ្យ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ វា ភិក្ខុ វេទនានុបស្សី វិហរេយ្យ…បេ… ចិត្តេ វា ភិក្ខុ ចិត្តានុបស្សី វិហរេយ្យ…បេ… ធម្មេសុ វា ភិក្ខុ ធម្មានុបស្សី វិហរេយ្យ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឯកាយនោ អយំ មគ្គោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ។

“អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មា សហម្បតិ មម ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវំ – ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតោ មម បុរតោ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មា សហម្បតិ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា យេនាហំ តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា មំ ឯតទវោច – ‘ឯវមេតំ, ភគវា, ឯវមេតំ, សុគត! ឯកាយនោ អយំ, ភន្តេ, មគ្គោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា’”។

“កតមេ ចត្តារោ? កាយេ វា, ភន្តេ, ភិក្ខុ កាយានុបស្សី វិហរេយ្យ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ វា…បេ… ចិត្តេ វា …បេ… ធម្មេសុ វា, ភន្តេ, ភិក្ខុ ធម្មានុបស្សី វិហរេយ្យ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឯកាយនោ អយំ, ភន្តេ, មគ្គោ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ។

“ឥទមវោច, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មា សហម្បតិ។ ឥទំ វត្វា អថាបរំ ឯតទវោច –

‘ឯកាយនំ ជាតិខយន្តទស្សី, មគ្គំ បជានាតិ ហិតានុកម្បី;

ឯតេន មគ្គេន តរិំសុ បុព្ពេ, តរិស្សន្តិ យេ ច តរន្តិ ឱឃ’”ន្តិ។ តតិយំ;

៤។ សតិសុត្តំ

៤១០។ “សតោ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិហរេយ្យ។ អយំ វោ អម្ហាកំ អនុសាសនី។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតោ ហោតិ។ សតោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិហរេយ្យ។ អយំ វោ អម្ហាកំ អនុសាសនី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៨. កុសលរាសិសុត្តំ

៣៨១. “‘កុសលរាសី’តិ, ភិក្ខវេ, វទមានោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ សម្មា វទមានោ វទេយ្យ។ កេវលោ ហាយំ, ភិក្ខវេ, កុសលរាសិ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា។

“កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ចិត្តានុបស្សី…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ‘កុសលរាសី’តិ, ភិក្ខវេ, វទមានោ ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ សម្មា វទមានោ វទេយ្យ។ កេវលោ ហាយំ, ភិក្ខវេ, កុសលរាសិ, យទិទំ – ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. បាតិមោក្ខសំវរសុត្តំ

៣៨២. អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ…បេ… ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ, យមហំ ភគវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរេយ្យ”ន្តិ។ “តស្មាតិហ ត្វំ, ភិក្ខុ, អាទិមេវ វិសោធេហិ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ កោ ចាទិ កុសលានំ ធម្មានំ? ឥធ ត្វំ, ភិក្ខុ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរាហិ អាចារគោចរសម្បន្នោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខស្សុ សិក្ខាបទេសុ។ យតោ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរិស្សសិ អាចារគោចរសម្បន្នោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី សមាទាយ សិក្ខស្សុ សិក្ខាបទេសុ; តតោ ត្វំ, ភិក្ខុ, សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ភាវេយ្យាសិ”។

“កតមេ ចត្តារោ? ឥធ ត្វំ, ភិក្ខុ, កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ យតោ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ឯវំ ភាវេស្សសិ, តតោ តុយ្ហំ ភិក្ខុ, យា រត្តិ វា ទិវសោ វា អាគមិស្សតិ វុឌ្ឍិយេវ បាដិកង្ខា កុសលេសុ ធម្មេសុ, នោ បរិហានី”តិ។

អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ សោ ភិក្ខុ ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ – យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ, តទនុត្តរំ – ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ។ “ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា”តិ អព្ភញ្ញាសិ។ អញ្ញតរោ ច បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសីតិ។ នវមំ។

៧. ទុច្ចរិតសុត្តំ

៤១៣. អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ…បេ… “សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ, យមហំ ភគវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរេយ្យ”ន្តិ។ “តស្មាតិហ ត្វំ, ភិក្ខុ, អាទិមេវ វិសោធេហិ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ កោ ចាទិ កុសលានំ ធម្មានំ? ឥធ ត្វំ, ភិក្ខុ, កាយទុច្ចរិតំ បហាយ កាយសុចរិតំ ភាវេស្សសិ។ វចីទុច្ចរិតំ បហាយ វចីសុចរិតំ ភាវេស្សសិ។ មនោទុច្ចរិតំ បហាយ មនោសុចរិតំ ភាវេស្សសិ។ យតោ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, កាយទុច្ចរិតំ បហាយ កាយសុចរិតំ ភាវេស្សសិ, វចីទុច្ចរិតំ បហាយ វចីសុចរិតំ ភាវេស្សសិ, មនោទុច្ចរិតំ បហាយ មនោសុចរិតំ ភាវេស្សសិ, តតោ ត្វំ, ភិក្ខុ, សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ភាវេយ្យាសិ”។

“កតមេ ចត្តារោ? ឥធ ត្វំ, ភិក្ខុ, កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរាហិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ យតោ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ឯវំ ភាវេស្សសិ, តតោ តុយ្ហំ ភិក្ខុ, យា រត្តិ វា ទិវសោ វា អាគមិស្សតិ វុឌ្ឍិយេវ បាដិកង្ខា កុសលេសុ ធម្មេសុ, នោ បរិហានី”តិ…បេ… អញ្ញតរោ ច បន សោ ភិក្ខុ អរហតំ អហោសីតិ។ សត្តមំ។

៨. មិត្តសុត្តំ

៤១៤. “យេ , ភិក្ខវេ, អនុកម្បេយ្យាថ, យេ ច សោតព្ពំ មញ្ញេយ្យុំ មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា, តេ វោ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវនាយ សមាទបេតព្ពា និវេសេតព្ពា បតិដ្ឋាបេតព្ពា។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ យេ, ភិក្ខវេ, អនុកម្បេយ្យាថ, យេ ច សោតព្ពំ មញ្ញេយ្យុំ មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា, តេ វោ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវនាយ សមាទបេតព្ពា និវេសេតព្ពា បតិដ្ឋាបេតព្ពា”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. វេទនាសុត្តំ

៤១៥. “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, វេទនា។ កតមា តិស្សោ? សុខា វេទនា, ទុក្ខា វេទនា, អទុក្ខមសុខា វេទនា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ វេទនា។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ វេទនានំ បរិញ្ញាយ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ភាវេតព្ពា។

“កតមេ ចត្តារោ? ឥធ ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ វេទនានំ បរិញ្ញាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ភាវេតព្ពា”តិ។ នវមំ។

១០។ អាសវសុត្តំ

៣១៦។ “តយោមេ , ភិក្ខវេ អាសវា។ កតមេ តយោ? កាមាសវោ, ភវាសវោ, អវិជ្ជាសវោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, តយោ អាសវា។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណន្នំ អាសវានំ បហានាយ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ភាវេតព្ពា។

“កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណន្នំ អាសវានំ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ភាវេតព្ពា”តិ។ ទសមំ។

អមតវគ្គោ បញ្ចមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អមតំ សមុទយោ មគ្គោ, សតិ កុសលរាសិ ច;

បាតិមោក្ខំ ទុច្ចរិតំ, មិត្តវេទនា អាសវេន ចាតិ។

៦។ គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ

១-១២។ គង្គានទីអាទិសុត្តទ្វាទសកំ

៣១៧-៣២៨។ “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ភាវេន្តោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។

“កឆဍ្ឍា, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ ចត្តារេវា សតិបដ្ឋានេត ការេចន្តោ ចត្តារេវា សតិបដ្ឋានេត ពាហុលីកេវារេត្តា តិន្តាតតិន្តោ ហោតិ តិន្តាតេបរិណោ តិន្តាតបត្តារេវា? ពួឆ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ កាេឃ កាឃាត្បស្សី ចិហរតិ អាតាបី សម្បជានេតា សតិមា, ចិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ ...បេ... ចិត្តេ ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី ចិហរតិ អាតាបី សម្បជានេតា សតិមា, ចិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ឯចំ ខោ, ភិក្ខវេច, ភិក្ខុ ចត្តារេវា សតិបដ្ឋានេត ការេចន្តោ ចត្តារេវា សតិបដ្ឋានេត ពាហុលីកេវារេត្តា តិន្តាតតិន្តោ ហោតិ តិន្តាតេបរិណោ តិន្តាតបត្តារេវា”តិ ចិត្តាររេតន្តាំ

កក្តារបល្ឍាលចេក្កោ លធ្វោ

តស្សុទ្ធានំ –

ល បរិចិតេតា តិន្តា, ល តិន្តា ច សម្ពុទ្ធោតា;

ឯតេ ឆ្វេ ល ទ្វាទេស ហោន្តិ, ចេក្កោ តេត បច្ចុច្ចតីតិ

លិ អប្បមាទចេក្កោ

១-១០ តធាកតាជិស្វត្តទេសកំ

១១៨-១១០ ឃាចតា, ភិក្ខវេច, សត្តា អបទា ចា ទ្វិបទា ចា ចតុប្បទា ចា ពហុប្បទា ចាតិ ចិត្តាររេតន្តាំ

អប្បមាទចេក្កោ សត្តមោ

តស្សុទ្ធានំ –

តធាកតំ បទំ កុដំ, មូលំ សារេវា ច ចស្សិកំ;

រាជា ចន្ទិមសុរិយា, ចេត្តេត ទេសមំ បទន្តិ

ប ពាលករណីយចេក្កោ

១-១២។ ពលាទិសុត្តទ្វាទសកំ

៣៥៩-៣៧០។ សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា ករីយន្តីតិ វិត្ថារេតព្ពំ។

ពលករណីយវគ្គោ អដ្ឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ពលំ ពីជញ្ច នាគោ ច, រុក្ខោ កុម្ភេន សូកិយា;

អាកាសេន ច ទ្វេ មេឃា, នាវា អាគន្តុកា នទីតិ។

៩។ ឯសនាវគ្គោ

១-១០។ ឯសនាទិសុត្តទសកំ

៣៧១-៣៨០។ តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, ឯសនា។ កតមា តិស្សោ? កាមេសនា, ភវេសនា, ព្រហ្មចរិយេសនាតិ វិត្ថារេតព្ពំ។

ឯសនាវគ្គោ នវមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឯសនា វិធា អាសវោ, ភវោ ច ទុក្ខតា តិស្សោ;

ខិលំ មលញ្ច នីឃោ ច, វេទនា តណ្ហា តសិនា ចាតិ។

១០។ ឱឃវគ្គោ

໑-໑໐໌ ອຸທ຺ຘມ຺ຠາຄິຍາທິສຸຕ຺ຕທສກໍ

໓໙໑-໔໐໐໌ "ປຎ຺ຈິມານິ , ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທ຺ຘມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍເຍາຊນານິ໌ ກຕມານິ ປຎ຺ຈ? ຣູປຣາເຄາ, ອຣູປຣາເຄາ, ມາເນາ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໍ, ອວິຊ຺ຊາ – ອິມານິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຎ຺ຈຸທ຺ຘມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍເຍາຊນານິ໌ ອິເມສໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ອຸທ຺ຘມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍເຍາຊນານໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ປຣິຎ຺ຎາຍ ປຣິກ຺ຂຍາຍ ປຫານາຍ ຈຕ຺ຕາເຣາ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຠາເວຕພ຺ພາ໌

"ກຕເມ ຈຕ຺ຕາເຣາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາເນາ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ເລາເກ ອຠິຊ຺ຌາເທາມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ…ເປ… ຈິຕ຺ເຕ…ເປ… ຘມ຺ເມສຸ ຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາເນາ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ເລາເກ ອຠິຊ຺ຌາເທາມນສ຺ສໍ໌ ອິເມສໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ອຸທ຺ຘມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍເຍາຊນານໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ປຣິຎ຺ຎາຍ ປຣິກ຺ຂຍາຍ ປຫານາຍ ອິເມ ຈຕ຺ຕາເຣາ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຠາເວຕພ຺ພາ"ຕິ໌

(ຍຘາ ມຄ຺ຄສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຕຘາ ສຕິປຏ຺ຐານສໍຍຸຕ຺ຕໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ)໌

ເອາຆວຄ຺ເຄາ ທສເມາ໌

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ເອາເຆາ ເຍາເຄາ ອຸປາທານໍ, ຄນ຺ຖາ ອນຸສເຍນ ຈ;

ກາມຄຸຓາ ນີວຣຓາ, ຂນ຺ຘາ ເອາຣຸທ຺ຘມ຺ຠາຄິຍາຕິ໌

ສຕິປຏ຺ຐານສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຕຕິຍໍ໌

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៤។ ឥន្ទ្រិយសំយុត្តំ

១។ សុទ្ធិកវគ្គោ

១។ សុទ្ធិកសុត្តំ

៤៧១។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ។ បឋមំ។

២។ បឋមសោតាបន្នសុត្តំ

៤៧២។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អស្សាទញ្ច [សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។) សំ។ និ។ ២។១៧៥] អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ ទុតិយសោតាបន្នសុត្តំ

៤៧៣។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ តតិយំ។

៤។ បឋមអរហន្តសុត្តំ

៤៧៤។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អស្សាទញ្ច [សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។) សំ។ និ។ ២។១៧៥] អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ វិទិត្វា អនុបាទាវិមុត្តោ ហោតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. ទុតិយអរហន្តសុត្តំ

៤៧៥. “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ. កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ. យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ វិទិត្វា អនុបាទាវិមុត្តោ ហោតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ”តិ. បញ្ចមំ.

៦. បឋមសមណព្រាហ្មណសុត្តំ

៤៧៦. “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ. កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ. យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ន មេ តេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ វា សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ វា ព្រាហ្មណសម្មតា, ន ច បនេតេ អាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថំ វា ព្រហ្មញ្ញត្ថំ វា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តិ.

“យេ ច ខោ កេចិ [យេ ច ខោ តេ (ស្យា. កំ. ក.) សំ. និ. ២.១៧៤], ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានន្តិ, តេ ខោ មេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ ចេវ សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ ច ព្រាហ្មណសម្មតា; តេ ច បនាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថញ្ច ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តី”តិ. ឆដ្ឋំ.

៧. ទុតិយសមណព្រាហ្មណសុត្តំ

៤៧៧. “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សទ្ធិន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ, សទ្ធិន្ទ្រិយសមុទយំ នប្បជានន្តិ, សទ្ធិន្ទ្រិយនិរោធំ នប្បជានន្តិ, សទ្ធិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ នប្បជានន្តិ; វីរិយិន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ…បេ… សតិន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ …បេ… សមាធិន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ, បញ្ញិន្ទ្រិយសមុទយំ នប្បជានន្តិ, បញ្ញិន្ទ្រិយនិរោធំ នប្បជានន្តិ, បញ្ញិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ នប្បជានន្តិ, ន មេ តេ, ភិក្ខវេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ វា សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ វា ព្រាហ្មណសម្មតា, ន ច បនេតេ អាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថំ វា ព្រហ្មញ្ញត្ថំ វា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តិ.

“យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សទ្ធិន្ទ្រិយំ បជានន្តិ, សទ្ធិន្ទ្រិយសមុទយំ បជានន្តិ, សទ្ធិន្ទ្រិយនិរោធំ បជានន្តិ,

សទ្ធិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ បជានាតិ; វីរិយិន្ទ្រិយំ បជានាតិ, វីរិយិន្ទ្រិយសមុទយំ បជានាតិ, វីរិយិន្ទ្រិយនិរោធំ បជានាតិ, វីរិយិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ បជានាតិ; សតិន្ទ្រិយំ បជានាតិ…បេ… សមាធិន្ទ្រិយំ បជានាតិ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ បជានាតិ, បញ្ញិន្ទ្រិយសមុទយំ បជានាតិ, បញ្ញិន្ទ្រិយនិរោធំ បជានាតិ, បញ្ញិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ បជានាតិ , តេ ខោ មេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ ចេវ សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ ច ព្រាហ្មណសម្មតា, តេ ច បនាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថញ្ច ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តី”តិ។ សត្តមំ។

៨។ ទដ្ឋព្ពសុត្តំ

៤៧៨។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ កត្ថ ច, ភិក្ខវេ, សទ្ធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្ពំ? ចតូសុ សោតាបត្តិយង្គេសុ – ឯត្ថ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្ពំ។ កត្ថ ច, ភិក្ខវេ, វីរិយិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្ពំ? ចតូសុ សម្មប្បធានេសុ – ឯត្ថ វីរិយិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្ពំ។ កត្ថ ច, ភិក្ខវេ, សតិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្ពំ? ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ – ឯត្ថ សតិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្ពំ។ កត្ថ ច, ភិក្ខវេ, សមាធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្ពំ? ចតូសុ ឈានេសុ – ឯត្ថ សមាធិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្ពំ។ កត្ថ ច, ភិក្ខវេ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្ពំ? ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ – ឯត្ថ បញ្ញិន្ទ្រិយំ ទដ្ឋព្ពំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ បឋមវិភង្គសុត្តំ

៤៧៩។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សទ្ធិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សទ្ធោ ហោតិ, សទ្ទហតិ តថាគតស្ស ពោធិំ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សទ្ធិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, វីរិយិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ, កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ, ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, វីរិយិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សតិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សតិមា ហោតិ បរមេន សតិនេបក្កេន សមន្នាគតោ ចិរកតម្បិ ចិរភាសិតម្បិ សរិតា អនុស្សរិតា – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សតិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សមាធិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ វោស្សគ្គារម្មណំ ករិត្វា លភតិ សមាធិំ, លភតិ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សមាធិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្ពេធិកាយ, សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមិនិយា – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយវិភង្គសុត្តំ

៥១០។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សទ្ធិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សទ្ធោ ហោតិ, សទ្ទហតិ តថាគតស្ស ពោធិំ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សទ្ធិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, វីរិយិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ, កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ, ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ សោ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា [សមាបត្តិយា (ស្យា។ កំ។ ក។)] អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, វីរិយិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, សតិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សតិមា ហោតិ បរមេន សតិនេបក្កេន សមន្នាគតោ, ចិរកតម្បិ ចិរភាសិតម្បិ សរិតា អនុស្សរិតា។ សោ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សតិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សមាធិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ វោស្សគ្គារម្មណំ ករិត្វា លភតិ សមាធិំ, លភតិ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ។ សោ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរតិ សតោ ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ‘ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី’តិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្វេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សមាធិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ

និព្ពេធិកាយ, សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។ សោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ។ ទសមំ។

សុទ្ធិកវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សុទ្ធិកញ្ចេវ សោតា, អរហន្តា អបរេ ទុវេ;

សមណព្រាហ្មណា ទដ្ឋព្វំ, វិភង្គា អបរេ ទុវេតិ។

២. មុទុតរវគ្គោ

១. បដិលាភសុត្តំ

៤៨១. “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ...បេ...។ កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សទ្ធិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សទ្ធោ ហោតិ, សទ្ទហតិ តថាគតស្ស ពោធិំ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សទ្ធិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, វីរិយិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ សម្មប្បធានេ អារព្ភ វីរិយំ បដិលភតិ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, វីរិយិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, សតិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ អារព្ភ សតិំ បដិលភតិ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សតិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សមាធិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ វោស្សគ្គារម្មណំ ករិត្វា លភតិ សមាធិំ, លភតិ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សមាធិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្ពេធិកាយ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមិនិយា – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ។ បឋមំ។

᪒᪨ ᨸᨮᨾᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪘᪒᪨ “ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ…ᨸᩮ… ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪘᪓᪨ “ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ…ᨸᩮ… ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨹᩃᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨹᩃᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪔᪨ ᨲᨲᩥᨿᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪘᪔᪨ “ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ…ᨸᩮ… ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩴ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨠᩣᩁᩦ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ, ᨸᨴᩮᩈᩴ ᨸᨴᩮᩈᨠᩣᩁᩦ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ᪨ ‘ᩋᩅᨬ᩠ᨫᩣᨶᩥ ᨲ᩠ᩅᩮᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩦ’ᨲᩥ ᩅᨴᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪕᪨ ᨸᨮᨾᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪘᪕᪨ “ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ…ᨸᩮ… ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩏᨸᩉᨧ᩠ᨧᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᨣᩣᨾᩦ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪖᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪓᪘᪖᪨ "ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ…ᨷᩮ… ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩏᨷᩉᨧ᩠ᨧᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨠᨶᩥᨭᩛᨣᩤᨾᩦ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨠᨴᩣᨣᩤᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ , ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨹᩃᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨹᩃᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩅᩮᨾᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨨᨭᩛᩴ᪨

᪗᪨ ᨲᨲᩥᨿᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪓᪘᪗᪨ "ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ…ᨷᩮ… ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩏᨷᩉᨧ᩠ᨧᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨠᨶᩥᨭᩛᨣᩤᨾᩦ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨠᨴᩣᨣᩤᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩴ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᨠᩣᩁᩦ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ, ᨷᨴᩮᩈᩴ ᨷᨴᩮᩈᨠᩣᩁᩦ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ᪨ 'ᩋᩅᨬ᩠ᨫᩣᨶᩥ ᨲ᩠ᩅᩮᩅᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩦ'ᨲᩥ ᩅᨴᩣᨾᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪘᪨ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪓᪘᪘᪨ "ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ…ᨷᩮ… ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶᩣᨣᩤᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶᩣᨣᩤᨾᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨠᨴᩣᨣᩤᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨠᨴᩣᨣᩤᨾᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩔ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨳᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᨾᩉᩴ 'ᨻᩣᩉᩥᩁᩮᩣ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᨷᨠ᩠ᨡᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᨴᩣᨾᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩋᨭᩛᨾᩴ᪨

᪙᪨ ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

៥២៩. អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ. ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

"'ឥន្ទ្រិយសម្បន្នោ, ឥន្ទ្រិយសម្បន្នោ'តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ. កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, ឥន្ទ្រិយសម្បន្នោ ហោតី"តិ? "ឥធ, ភិក្ខុ, ភិក្ខុ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ ឧបសមគាមិំ សម្ពោធគាមិំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ ឧបសមគាមិំ សម្ពោធគាមិំ, សតិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ ឧបសមគាមិំ សម្ពោធគាមិំ, សមាធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ ឧបសមគាមិំ សម្ពោធគាមិំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ ឧបសមគាមិំ សម្ពោធគាមិំ. ឯត្តាវតា ខោ, ភិក្ខុ, ភិក្ខុ ឥន្ទ្រិយសម្បន្នោ ហោតី"តិ. នវមំ.

១០. អាសវក្ខយសុត្តំ

៥៣០. "បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ. កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ. ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី"តិ. ទសមំ.

មុទុតរវគ្គោ ទុតិយោ.

តស្សុទ្ទានំ –

បដិលាភោ ទ្វេ ខយា សង្ខិត្តា, វិត្ថារា អបរេ ទ្វេ;

បដិបន្នោ ច សម្បន្នោ [បដិបន្នោ ឧបសមោ (ស្យា. កំ. បី. ក.)], ទសមំ អាសវក្ខយន្តិ.

៣. ឆឡិន្ទ្រិយវគ្គោ

១. បុនព្ភវសុត្តំ

៥៣១. "បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ. កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ. យាវកីវញ្ចាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នាព្ភញ្ញាសិំ, នេវ តាវាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ

ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩮ ᩈᩔᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨸᨩᩣᨿ ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ‘ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ [ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠ᪨)]᪨ ᨿᨲᩮᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᨬ᩠ᨧ ᩋᩔᩣᨴᨬ᩠ᨧ ᩌᨴᩦᨶᩅᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᩔᩁᨱᨬ᩠ᨧ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩋᨻ᩠ᨽᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ, ᩋᨳᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᩣᩁᨠᩮ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩮ ᩈᩔᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨸᨩᩣᨿ ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ‘ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᩴ᪨ ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᨸᨶ ᨾᩮ ᨴᩔᨶᩴ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ – ‘ᩋᨠᩩᨸ᩠ᨸᩣ ᨾᩮ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ [ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)], ᩋᨿᨾᨶ᩠ᨲᩥᨾᩣ ᨩᩣᨲᩥ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨴᩤᨶᩥ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣ’”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪙᪒᪨ “ᨲᩦᨱᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ? ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᨸᩩᩁᩥᩈᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᨱᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪙᪓᪨ “ᨲᩦᨱᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ? ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩣᨲᨬ᩠ᨬᩔᩣᨾᩦᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ , ᩋᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᨱᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪔᪨ ᩑᨠᨻᩦᨩᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪙᪔᪨ “ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ…ᨸᩮ… ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩏᨸᩉᨧ᩠ᨧᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᨣᩣᨾᩦ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩑᨠᨻᩦᨩᩦ [ᩑᨠᨻᩦᨩᩥ (ᨠ᪨)] ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᨠᩮᩣᩃᩴᨠᩮᩣᩃᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨸᩁᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩦ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪕᪨ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪙᪕᪨ “ᨨᨿᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨨ? ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩈᩮᩣᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᨥᩣᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ , ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᨠᩣᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᨾᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

៦។ សោតាបន្នសុត្តំ

៤៩៦។ “ឆយិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ ឆ? ចក្ខុន្ទ្រិយំ...បេ... មនិន្ទ្រិយំ។ យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ឥមេសំ ឆន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ អរហត្តសុត្តំ

៤៩៧។ “ឆយិមានិ , ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ ឆ? ចក្ខុន្ទ្រិយំ, សោតិន្ទ្រិយំ, ឃានិន្ទ្រិយំ, ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ, កាយិន្ទ្រិយំ, មនិន្ទ្រិយំ។ យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥមេសំ ឆន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ វិទិត្វា អនុបាទាវិមុត្តោ ហោតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ’”តិ។ សត្តមំ។

៨។ សម្ពុទ្ធសុត្តំ

៤៩៨។ “ឆយិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ ឆ? ចក្ខុន្ទ្រិយំ, សោតិន្ទ្រិយំ, ឃានិន្ទ្រិយំ, ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ, កាយិន្ទ្រិយំ, មនិន្ទ្រិយំ។ យាវកីវញ្ចាហំ , ភិក្ខវេ, ឥមេសំ ឆន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នាព្ភញ្ញាសិំ, នេវ តាវាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ‘អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ បច្ចញ្ញាសិំ។ យតោ ច ខ្វាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ ឆន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសិំ, អថាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ‘អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ បច្ចញ្ញាសិំ។ ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ឧទបាទិ – ‘អកុប្បា មេ វិមុត្តិ, អយមន្តិមា ជាតិ, នត្ថិទានិ បុនព្ភវោ’”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ បឋមសមណព្រាហ្មណសុត្តំ

៤៩៩។ “ឆយិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ ឆ? ចក្ខុន្ទ្រិយំ, សោតិន្ទ្រិយំ, ឃានិន្ទ្រិយំ, ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ, កាយិន្ទ្រិយំ, មនិន្ទ្រិយំ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមេសំ ឆន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ន មេ តេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ វា សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ វា ព្រាហ្មណសម្មតា, ន ច បនេតេ

អាយស្មន្តា សាមញ្ញត្ថំ វា ព្រហ្មញ្ញត្ថំ វា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តិ”។ “យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមេសំ ឆន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានន្តិ, តេ ខោ មេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ ចេវ សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ ច ព្រាហ្មណសម្មតា, តេ ច បនាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថញ្ច ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តី”តិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយសមណព្រាហ្មណសុត្តំ

៥០០។ “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ចក្ខុន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ, ចក្ខុន្ទ្រិយសមុទយំ នប្បជានន្តិ, ចក្ខុន្ទ្រិយនិរោធំ នប្បជានន្តិ, ចក្ខុន្ទ្រិយនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ នប្បជានន្តិ; សោតិន្ទ្រិយំ…បេ… ឃានិន្ទ្រិយំ…បេ… ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ…បេ… កាយិន្ទ្រិយំ…បេ… មនិន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ, មនិន្ទ្រិយសមុទយំ នប្បជានន្តិ , មនិន្ទ្រិយនិរោធំ នប្បជានន្តិ, មនិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ នប្បជានន្តិ។ ន មេ តេ, ភិក្ខវេ…បេ… សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តិ។

“យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ចក្ខុន្ទ្រិយំ បជានន្តិ, ចក្ខុន្ទ្រិយសមុទយំ បជានន្តិ, ចក្ខុន្ទ្រិយនិរោធំ បជានន្តិ, ចក្ខុន្ទ្រិយនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ បជានន្តិ, សោតិន្ទ្រិយំ…បេ… ឃានិន្ទ្រិយំ…បេ… ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ…បេ… កាយិន្ទ្រិយំ…បេ… មនិន្ទ្រិយំ បជានន្តិ, មនិន្ទ្រិយសមុទយំ បជានន្តិ, មនិន្ទ្រិយនិរោធំ បជានន្តិ, មនិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ បជានន្តិ, តេ ខោ មេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ ចេវ សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ ច ព្រាហ្មណសម្មតា, តេ ច បនាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថញ្ច ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តី”តិ។ ទសមំ។

ឆឡិន្ទ្រិយវគ្គោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

បុនព្ភវោ ជីវិតញ្ញាយ, ឯកពីជី ច សុទ្ធកំ;

សោតា អរហសម្ពុទ្ធា, ទ្វេ ច សមណព្រាហ្មណាតិ។

៣។ សុខិន្ទ្រិយវគ្គោ

១។ សុទ្ធិកសុត្តំ

៥០១. “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សុខិន្ទ្រិយំ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ។ បឋមំ។

២. សោតាបន្នសុត្តំ

៥០២. “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សុខិន្ទ្រិយំ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។ យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ ទុតិយំ។

៣. អរហន្តសុត្តំ

៥០៣. “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សុខិន្ទ្រិយំ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។ យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ វិទិត្វា អនុបាទាវិមុត្តោ ហោតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ”តិ។ តតិយំ។

៤. បឋមសមណព្រាហ្មណសុត្តំ

៥០៤. “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សុខិន្ទ្រិយំ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ន មេ តេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ វា សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ វា ព្រាហ្មណសម្មតា, ន ច បនេតេ អាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថំ វា ព្រហ្មញ្ញត្ថំ វា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តិ។

“យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានន្តិ, តេ ខោ មេ , ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ ចេវ សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ ច ព្រាហ្មណសម្មតា, តេ ច បនាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថញ្ច ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. ទុតិយសមណព្រាហ្មណសុត្តំ

៥០៥។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សុខិន្ទ្រិយំ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សុខិន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ, សុខិន្ទ្រិយសមុទយំ នប្បជានន្តិ, សុខិន្ទ្រិយនិរោធំ នប្បជានន្តិ, សុខិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនឹ បដិបទំ នប្បជានន្តិ; ទុក្ខិន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ...បេ... សោមនស្សិន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ...បេ... ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ ...បេ... ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ នប្បជានន្តិ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយសមុទយំ នប្បជានន្តិ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយនិរោធំ នប្បជានន្តិ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនឹ បដិបទំ នប្បជានន្តិ; ន មេ តេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ វា សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ វា ព្រាហ្មណសម្មតា, ន ច បនេតេ អាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថំ វា ព្រហ្មញ្ញត្ថំ វា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តិ។

“យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សុខិន្ទ្រិយំ បជានន្តិ, សុខិន្ទ្រិយសមុទយំ បជានន្តិ, សុខិន្ទ្រិយនិរោធំ បជានន្តិ, សុខិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនឹ បដិបទំ បជានន្តិ; ទុក្ខិន្ទ្រិយំ បជានន្តិ...បេ... សោមនស្សិន្ទ្រិយំ បជានន្តិ... ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ បជានន្តិ... ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ បជានន្តិ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយសមុទយំ បជានន្តិ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយនិរោធំ បជានន្តិ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយនិរោធគាមិនឹ បដិបទំ បជានន្តិ, តេ ច ខោ មេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ ចេវ សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ ច ព្រាហ្មណសម្មតា, តេ ច បនាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថញ្ច ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តី”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ បឋមវិភង្គសុត្តំ

៥០៦។ “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សុខិន្ទ្រិយំ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, សុខិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, កាយិកំ សុខំ , កាយិកំ សាតំ, កាយសម្ផស្សជំ សុខំ សាតំ វេទយិតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សុខិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, កាយិកំ ទុក្ខំ, កាយិកំ អសាតំ, កាយសម្ផស្សជំ ទុក្ខំ អសាតំ វេទយិតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចេតសិកំ សុខំ, ចេតសិកំ សាតំ, មនោសម្ផស្សជំ សុខំ សាតំ វេទយិតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចេតសិកំ ទុក្ខំ, ចេតសិកំ អសាតំ, មនោសម្ផស្សជំ ទុក្ខំ អសាតំ វេទយិតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, កាយិកំ វា ចេតសិកំ វា នេវ សាតំ នាសាតំ វេទយិតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ ទុតិយវិភង្គសុត្តំ

៥០៧។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? សុខិន្ទ្រិយំ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, សុខិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, កាយិកំ សុខំ, កាយិកំ សាតំ, កាយសម្ផស្សជំ សុខំ សាតំ វេទយិតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សុខិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, កាយិកំ ទុក្ខំ , កាយិកំ អសាតំ, កាយសម្ផស្សជំ ទុក្ខំ អសាតំ វេទយិតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចេតសិកំ សុខំ, ចេតសិកំ សាតំ, មនោសម្ផស្សជំ សុខំ សាតំ វេទយិតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចេតសិកំ ទុក្ខំ, ចេតសិកំ អសាតំ, មនោសម្ផស្សជំ ទុក្ខំ អសាតំ វេទយិតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ? យំ ខោ, ភិក្ខវេ, កាយិកំ វា ចេតសិកំ វា នេវ សាតំ នាសាតំ វេទយិតំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។

“តត្រ, ភិក្ខវេ, យញ្ច សុខិន្ទ្រិយំ យញ្ច សោមនស្សិន្ទ្រិយំ, សុខា សា វេទនា ទដ្ឋព្វា។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យញ្ច ទុក្ខិន្ទ្រិយំ យញ្ច ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ទុក្ខា សា វេទនា ទដ្ឋព្វា។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យទិទំ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ, អទុក្ខមសុខា សា វេទនា ទដ្ឋព្វា។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានី”តិ។ សត្តមំ។

៨។ តតិយវិភង្គសុត្តំ

໑໐໗. "ປຎ຺ຈິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ. ກຕມານິ ປຎ຺ຈ? ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ເສາມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ເທາມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ອຸເປກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ? ຍໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາຍິກໍ ສຸຂໍ, ກາຍິກໍ ສາຕໍ, ກາຍສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ສຸຂໍ ສາຕໍ ເວທຍິຕໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ? ຍໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາຍິກໍ ທຸກ຺ຂໍ, ກາຍິກໍ ອສາຕໍ, ກາຍສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ທຸກ຺ຂໍ ອສາຕໍ ເວທຍິຕໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ເສາມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ? ຍໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຈຕສິກໍ ສຸຂໍ, ເຈຕສິກໍ ສາຕໍ, ມເນາສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ສຸຂໍ ສາຕໍ ເວທຍິຕໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເສາມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທາມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ? ຍໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຈຕສິກໍ ທຸກ຺ຂໍ, ເຈຕສິກໍ ອສາຕໍ, ມເນາສມ຺ຜສ຺ສຊໍ ທຸກ຺ຂໍ ອສາຕໍ ເວທຍິຕໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທາມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ.

"ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸເປກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ? ຍໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ກາຍິກໍ ວາ ເຈຕສິກໍ ວາ ເນວ ສາຕໍ ນາສາຕໍ ເວທຍິຕໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸເປກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ.

"ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍຎ຺ຈ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຍຎ຺ຈ ເສາມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ສຸຂາ ສາ ເວທນາ ທຏ຺ຐພ຺ພາ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍຎ຺ຈ ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຍຎ຺ຈ ເທາມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ທຸກ຺ຂາ ສາ ເວທນາ ທຏ຺ຐພ຺ພາ. ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍທິທໍ ອຸເປກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ສາ ເວທນາ ທຏ຺ຐພ຺ພາ. ອິຕິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມານິ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຎ຺ຈ ຫຸຕ຺ວາ ຕີຓິ ເຫານ຺ຕິ, ຕີຓິ ຫຸຕ຺ວາ ປຎ຺ຈ ເຫານ຺ຕິ ປຣິຍາເຍນາ"ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໘. ກເຏ຺ຐາປມສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໘. "ປຎ຺ຈິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ. ກຕມານິ ປຎ຺ຈ? ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ເສາມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ເທາມນສ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ອຸເປກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ສຸຂເວທນິຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຜສ຺ສໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ເສາ ສຸຂິເຕາວ ສມາເນາ 'ສຸຂິເຕາສ຺ມີ'ຕິ ປຊານາຕິ. ຕເສ຺ສວ ສຸຂເວທນິຍສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ນິເຣາຘາ 'ຍໍ ຕຊ຺ຊໍ ເວທຍິຕໍ ສຸຂເວທນິຍໍ ຜສ຺ສໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຕໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ, ຕໍ ວູປສມ຺ມຕີ'ຕິ ປຊານາຕິ".

"ທຸກ຺ຂເວທນິຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຜສ຺ສໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ເສາ ທຸກ຺ຂິເຕາວ ສມາເນາ 'ທຸກ຺ຂິເຕາສ຺ມີ'ຕິ ປຊານາຕິ. ຕເສ຺ສວ ທຸກ຺ຂເວທນິຍສ຺ສ ຜສ຺ສສ຺ສ ນິເຣາຘາ 'ຍໍ ຕຊ຺ຊໍ ເວທຍິຕໍ ທຸກ຺ຂເວທນິຍໍ ຜສ຺ສໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຕໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ, ຕໍ ວູປສມ຺ມຕີ'ຕິ ປຊານາຕິ".

“សោមនស្សវេទនិយំ, ភិក្ខវេ, ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ។ សោ សុមនោវ សមានោ ‘សុមនោស្មី’តិ បជានាតិ។ តស្សេវ សោមនស្សវេទនិយស្ស ផស្សស្ស និរោធា ‘យំ តជ្ជំ វេទយិតំ សោមនស្សវេទនិយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បន្នំ សោមនស្សិន្ទ្រិយំ តំ និរុជ្ឈតិ, តំ វូបសម្មតី’តិ បជានាតិ”។

“ទោមនស្សវេទនិយំ, ភិក្ខវេ, ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ។ សោ ទុម្មនោវ សមានោ ‘ទុម្មនោស្មី’តិ បជានាតិ។ តស្សេវ ទោមនស្សវេទនិយស្ស ផស្សស្ស និរោធា ‘យំ តជ្ជំ វេទយិតំ ទោមនស្សវេទនិយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បន្នំ ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ តំ និរុជ្ឈតិ, តំ វូបសម្មតី’តិ បជានាតិ”។

“ឧបេក្ខាវេទនិយំ, ភិក្ខវេ, ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។ សោ ឧបេក្ខកោវ សមានោ ‘ឧបេក្ខកោស្មី’តិ បជានាតិ។ តស្សេវ ឧបេក្ខាវេទនិយស្ស ផស្សស្ស និរោធា ‘យំ តជ្ជំ វេទយិតំ ឧបេក្ខាវេទនិយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បន្នំឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ តំ និរុជ្ឈតិ, តំ វូបសម្មតី’តិ បជានាតិ”។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ទ្វិន្នំ កដ្ឋានំ សង្ឃដ្ឋនសមោធានា [សង្ឃដ្ឋនាសមោធានា (បី។ ក។), សង្ឃដនសមោធានា (ស្យា។ កំ។)] ឧស្មា ជាយតិ, តេជោ អភិនិព្វត្តតិ; តេសំយេវ កដ្ឋានំ នានាភាវាវិនិក្ខេបា យា [នានាភាវនិក្ខេបា (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] តជ្ជា ឧស្មា សា និរុជ្ឈតិ សា វូបសម្មតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, សុខវេទនិយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខិន្ទ្រិយំ។ សោ សុខិតោវ សមានោ ‘សុខិតោស្មី’តិ បជានាតិ។ តស្សេវ សុខវេទនិយស្ស ផស្សស្ស និរោធា ‘យំ តជ្ជំ វេទយិតំ សុខវេទនិយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ សុខិន្ទ្រិយំ តំ និរុជ្ឈតិ , តំ វូបសម្មតី’តិ បជានាតិ”។

“ទុក្ខវេទនិយំ, ភិក្ខវេ, ផស្សំ បដិច្ច…បេ… សោមនស្សវេទនិយំ, ភិក្ខវេ, ផស្សំ បដិច្ច…បេ… ទោមនស្សវេទនិយំ, ភិក្ខវេ, ផស្សំ បដិច្ច…បេ… ឧបេក្ខាវេទនិយំ, ភិក្ខវេ, ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។ សោ ឧបេក្ខកោវ សមានោ ‘ឧបេក្ខកោស្មី’តិ បជានាតិ។ តស្សេវ ឧបេក្ខាវេទនិយស្ស ផស្សស្ស និរោធា ‘យំ តជ្ជំ វេទយិតំ ឧបេក្ខាវេទនិយំ ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ តំ និរុជ្ឈតិ, តំ វូបសម្មតី’តិ បជានាតិ”។ នវមំ។

១០។ ឧប្បដិបាដិកសុត្តំ

៥១០។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ។ កតមានិ បញ្ច? ទុក្ខិន្ទ្រិយំ , ទោមនស្សិន្ទ្រិយំ, សុខិន្ទ្រិយំ, សោមនស្សិន្ទ្រិយំ, ឧបេក្ខិន្ទ្រិយំ។ ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អប្បមត្តស្ស អាតាបិនោ បហិតត្តស្ស វិហរតោ ឧប្បជ្ជតិ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ។ សោ ឯវំ បជានាតិ – ‘ឧប្បន្នំ ខោ មេ ឥទំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ, តញ្ច ខោ សនិមិត្តំ សនិទានំ សសង្ខារំ សប្បច្ចយំ។ តញ្ច អនិមិត្តំ អនិទានំ អសង្ខារំ អប្បច្ចយំ ទុក្ខិន្ទ្រិយំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ – នេតំ

ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີ’. ໂສ ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍສມຸທຍຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍນິໂຣຘຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ. ກຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ ວິວິຈ຺ຈ ອກຸສເລຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສວິຕກ຺ກໍ ສວິຈາຣໍ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ເອຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎາສິ ທຸກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ນິໂຣຘໍ, ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕີ”’.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂທມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ – ‘ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຂ ເມ ອິທໍ ໂທມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ສນິມິຕ຺ຕໍ ສນິທານໍ ສສງ຺ຂາຣໍ ສປ຺ປຈ຺ຈຍໍ. ຕຎ຺ຈ ອນິມິຕ຺ຕໍ ອນິທານໍ ອສງ຺ຂາຣໍ ອປ຺ປຈ຺ຈຍໍ ໂທມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີຕິ – ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີ’. ໂສ ໂທມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ໂທມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍສມຸທຍຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ໂທມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍນິໂຣຘຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂທມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ. ກຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂທມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ວູປສມາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສມ຺ປສາທນໍ ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວໍ ອວິຕກ຺ກໍ ອວິຈາຣໍ ສມາຘິຊໍ ປີຕິສຸຂໍ ທຸຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ເອຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂທມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎາສິ ໂທມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ນິໂຣຘໍ, ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕີ”’.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ – ‘ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຂ ເມ ອິທໍ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ສນິມິຕ຺ຕໍ ສນິທານໍ ສສງ຺ຂາຣໍ ສປ຺ປຈ຺ຈຍໍ. ຕຎ຺ຈ ອນິມິຕ຺ຕໍ ອນິທານໍ ອສງ຺ຂາຣໍ ອປ຺ປຈ຺ຈຍໍ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີຕິ – ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີ’. ໂສ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍສມຸທຍຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍນິໂຣຘຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ. ກຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປີຕິຍາ ຈ ວິຣາຄາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ຈ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ຈ ສມ຺ປຊາໂນ ສຸຂຎ຺ຈ ກາເຍນ ປຏິສໍເວເທຕິ ຍໍ ຕໍ ອຣິຍາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ ‘ອຸເປກ຺ຂໂກ ສຕິມາ ສຸຂວິຫາຣີ’ຕິ ຕຕິຍໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ເອຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎາສິ ສຸຂິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ນິໂຣຘໍ, ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕີ”’.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ອາຕາປິໂນ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ວິຫຣໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂສມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ໂສ ເອວໍ ປຊານາຕິ – ‘ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຂ ເມ ອິທໍ ໂສມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຕຎ຺ຈ ໂຂ ສນິມິຕ຺ຕໍ ສນິທານໍ ສສງ຺ຂາຣໍ ສປ຺ປຈ຺ຈຍໍ. ຕຎ຺ຈ ອນິມິຕ຺ຕໍ ອນິທານໍ ອສງ຺ຂາຣໍ ອປ຺ປຈ຺ຈຍໍ ໂສມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີຕິ – ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕີ’. ໂສ ໂສມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ໂສມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍສມຸທຍຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ໂສມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍນິໂຣຘຎ຺ຈ ປຊານາຕິ, ຍຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂສມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ ຕຎ຺ຈ ປຊານາຕິ. ກຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂສມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສຸຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປຫານາ ປຸພ຺ເພວ ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມາ ອທຸກ຺ຂມສຸຂໍ ອຸເປກ຺ຂາສຕິປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ເອຕ຺ຖ ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂສມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ. ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎາສິ ໂສມນ຺ສິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ນິໂຣຘໍ, ຕທຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປສໍຫຣຕີ”’.

“ᩍᨵ ᨷᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨲᩣᨷᩥᨶᩮᩣ ᨷᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᩉᩁᨲᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ‘ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᨾᩮ ᩍᨴᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᩈᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᩈᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᩋᩈᩘ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩦᨲᩥ – ᨶᩮᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨷᩁᩥᩈᩮᩈᩴ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨲ᩠ᨳ ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨷᩁᩥᩈᩮᩈᩴ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᨶᩮᩅᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩮᨴᨿᩥᨲᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨷᩁᩥᩈᩮᩈᩴ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ‘ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ, ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩈᩴᩉᩁᨲᩦ’”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

ᩈᩩᨡᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᩈᩮᩣᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᩣ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨧ ᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ;

ᩅᩥᨽᩘ᩠ᨣ ᨲᨿᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨭᩥᨠᩮᨶ ᨧᩣ᪨

᪕᪨ ᨩᩁᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨩᩁᩣᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪕᪑᪑᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᩁᩣᨾᩮ ᨾᩥᨣᩣᩁᨾᩣᨲᩩᨷᩣᩈᩣᨴᩮ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᨷᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩣᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨲᨷᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩒᨲᩣᨷᨿᨾᩣᨶᩮᩣ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨣᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨷᩣᨱᩥᨶᩣ ᩋᨶᩮᩣᨾᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ , ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ! ᨶ ᨧᩮᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨨᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᩮᩣ, ᩈᩥᨳᩥᩃᩣᨶᩥ ᨧ ᨣᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᩅᩃᩥᨿᨩᩣᨲᩣᨶᩥ, ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨽᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨠᩣᨿᩮᩣ, ᨴᩥᩔᨲᩥ ᨧ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᨲ᩠ᨲᩴ – ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩈᩮᩣᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᨥᩣᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᨠᩣᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ , ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᨩᩁᩣᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᩣᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩮ, ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨣ᩠ᨿᩮ, ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮ᪨ ᨶ ᨧᩮᩅ ᨲᩣᩅ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᩮᩣ, ᩈᩥᨳᩥᩃᩣᨶᩥ ᨧ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᩅᩃᩥᨿᨩᩣᨲᩣᨶᩥ, ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨽᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨠᩣᨿᩮᩣ, ᨴᩥᩔᨲᩥ ᨧ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ

អញ្ញថត្តំ – ចក្ខុន្ទ្រិយស្ស សោតិន្ទ្រិយស្ស ឃានិន្ទ្រិយស្ស ជិវ្ហិន្ទ្រិយស្ស កាយិន្ទ្រិយស្សា”តិ។

“ឥទមវោច ភគវា។ ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“ធី តំ ជម្មិ ជរេ អត្ថុ, ទុព្ពណ្ណករណី ជរេ;

តាវ មនោរមំ ពិម្ពំ, ជរាយ អភិមទ្ទិតំ។

“យោបិ វស្សសតំ ជីវេ, សោបិ មច្ចុបរាយណោ [សព្ពេ មច្ចុបរាយនា (ស្យា។ កំ។ ក។)];

ន កិញ្ចិ បរិវជ្ជេតិ, សព្ពមេវាភិមទ្ទតី”តិ។ បញ្ចមំ;

៦. ឧណ្ណាភព្រាហ្មណសុត្តំ

៥១៦។ សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ ឧណ្ណាភោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ឧណ្ណាភោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“បញ្ចិមានិ, ភោ គោតម, ឥន្ទ្រិយានិ នានាវិសយានិ នានាគោចរានិ, ន អញ្ញមញ្ញស្ស គោចរវិសយំ បច្ចនុភោន្តិ។ កតមានិ បញ្ច? ចក្ខុន្ទ្រិយំ, សោតិន្ទ្រិយំ, ឃានិន្ទ្រិយំ, ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ, កាយិន្ទ្រិយំ ។ ឥមេសំ នុ ខោ, ភោ គោតម, បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ នានាវិសយានំ នានាគោចរានំ ន អញ្ញមញ្ញស្ស គោចរវិសយំ បច្ចនុភោន្តានំ កិំ បដិសរណំ, កោ ច នេសំ គោចរវិសយំ បច្ចនុភោតី”តិ?

“បញ្ចិមានិ, ព្រាហ្មណ, ឥន្ទ្រិយានិ នានាវិសយានិ នានាគោចរានិ ន អញ្ញមញ្ញស្ស គោចរវិសយំ បច្ចនុភោន្តិ។ កតមានិ បញ្ច? ចក្ខុន្ទ្រិយំ, សោតិន្ទ្រិយំ , ឃានិន្ទ្រិយំ, ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ, កាយិន្ទ្រិយំ។ ឥមេសំ ខោ, ព្រាហ្មណ, បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ នានាវិសយានំ នានាគោចរានំ ន អញ្ញមញ្ញស្ស គោចរវិសយំ បច្ចនុភោន្តានំ មនោ បដិសរណំ, មនោ ច នេសំ គោចរវិសយំ បច្ចនុភោតី”តិ។

“មនស្ស បន, ភោ គោតម, កិំ បដិសរណ”ន្តិ? “មនស្ស ខោ, ព្រាហ្មណ, សតិ បដិសរណ”ន្តិ។ “សតិយា បន, ភោ គោតម, កិំ បដិសរណ”ន្តិ? “សតិយា ខោ, ព្រាហ្មណ, វិមុត្តិ បដិសរណ”ន្តិ។ “វិមុត្តិយា បន, ភោ គោតម, កិំ បដិសរណ”ន្តិ? “វិមុត្តិយា ខោ, ព្រាហ្មណ, និព្ពានំ បដិសរណ”ន្តិ។ “និព្ពានស្ស បន, ភោ គោតម, កិំ បដិសរណ”ន្តិ? “អច្ចយាសិ [អច្ចសរា (សី។ ស្យា។ កំ។), អជ្ឈបរំ (បី។ ក។)], ព្រាហ្មណ, បញ្ហំ, នាសក្ខិ បញ្ហស្ស បរិយន្តំ គហេតុំ។ និព្ពានោគធញ្ហិ, ព្រាហ្មណ, ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ និព្ពានបរាយណំ និព្ពានបរិយោសាន”ន្តិ។

ອຖ ໂຂ ອຸຓ຺ຓາໂຠ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຄວໂຕ ຠາສິຕໍ ອຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມີ·

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອຈິຣປກ຺ກນ຺ເຕ ອຸຓ຺ຓາເຠ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກູຏາຄາເຣ ວາ ກູຏາຄາຣສາລາຍໍ ວາ [ຣສ຺ມິໂຍ (ສ຺ຍາ· ກ·)] ປາຈີນວາຕປານາ ສູຣິເຍ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ວາຕປາເນນ ຣສ຺ມິ [ກູຏາຄາເຣ ວາ ກູຏາຄາຣສາລ ວາ ອຸຕ຺ຕຣາຍ (ກ· ສີ·)] ປວິສິຕ຺ວາ ກ຺ວາສ຺ສ [ກາຍ (ສ຺ຍາ· ກ·)] ປຕິຏ຺ຐິຕາ"ຕິ? "ປຈ຺ຉິມາຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠິຕ຺ຕິຍນ຺"ຕິ· "ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸຓ຺ຓາຠສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຕຖາຄເຕ ສທ຺ຘາ ນິວິຏ຺ຐາ ມູລຊາຕາ ປຕິຏ຺ຐິຕາ ທຬ຺ຫາ ອສໍຫາຣິຍາ ສມເຓນ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ວາ ເທເວນ ວາ ມາເຣນ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ວາ ເກນຈິ ວາ ໂລກສ຺ມິໍ· ອິມມ຺ຫິ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມເຍ ອຸຓ຺ຓາໂຠ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກາລງ຺ກເຣຍ຺ຍ, ນຕ຺ຖິ ສໍໂຍຊນໍ ເຍນ ສໍໂຍຊເນນ ສໍຍຸຕ຺ໂຕ ອຸຓ຺ຓາໂຠ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ປຸນ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ"ຕິ· ນວມໍ·

໑໐· ສາເກຕສຸຕ຺ຕໍ

໕໑໐· ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາເກເຕ ວິຫຣຕິ ອຎ຺ຊນວເນ ມິຄທາເຍ· ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – "ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ , ປຣິຍາໂຍ ຍໍ ປຣິຍາຍໍ ອາຄມ຺ມ ຍານິ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຕານິ ປຎ຺ຈ ພລານິ ໂຫນ຺ຕິ, ຍານິ ປຎ຺ຈ ພລານິ ຕານິ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ໂຫນ຺ຕີ"ຕິ?

"ຠຄວໍມູລກາ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ມາ ຠຄວໍເນຕ຺ຕິກາ ຠຄວໍປຏິສຣຓາ· ສາຘຸ ວຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ປຏິຠາຕຸ ເອຕສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ· ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ· "ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິຍາໂຍ ຍໍ ປຣິຍາຍໍ ອາຄມ຺ມ ຍານິ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຕານິ ປຎ຺ຈ ພລານິ ໂຫນ຺ຕິ, ຍານິ ປຎ຺ຈ ພລານິ ຕານິ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ໂຫນ຺ຕິ"·

"ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິຍາໂຍ ຍໍ ປຣິຍາຍໍ ອາຄມ຺ມ ຍານິ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຕານິ ປຎ຺ຈ ພລານິ ໂຫນ຺ຕິ, ຍານິ ປຎ຺ຈ ພລານິ ຕານິ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ໂຫນ຺ຕິ? ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຕໍ ສທ຺ຘາພລໍ, ຍໍ ສທ຺ຘາພລໍ ຕໍ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ; ຍໍ ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຕໍ ວີຣິຍພລໍ, ຍໍ ວີຣິຍພລໍ ຕໍ ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ; ຍໍ ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຕໍ ສຕິພລໍ, ຍໍ ສຕິພລໍ ຕໍ ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ; ຍໍ ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຕໍ ສມາຘິພລໍ, ຍໍ ສມາຘິພລໍ ຕໍ ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ; ຍໍ ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ຕໍ ປຎ຺ຎາພລໍ, ຍໍ ປຎ຺ຎາພລໍ ຕໍ ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ· ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນທີ ປາຈີນນິນ຺ນາ ປາຈີນໂປຓາ ປາຈີນປພ຺ຠາຣາ, ຕສ຺ສ ມຊ຺ເຌ ທີໂປ· ອຕ຺ຖິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິຍາໂຍ ຍໍ ປຣິຍາຍໍ ອາຄມ຺ມ ຕສ຺ສາ ນທິຍາ ເອໂກ ໂສໂຕ ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ [ສງ຺ຂໍ (ສີ· ສ຺ຍາ· ກໍ·)]· ອຕ຺ຖິ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິຍາໂຍ ຍໍ ປຣິຍາຍໍ ອາຄມ຺ມ ຕສ຺ສາ ນທິຍາ ທ຺ເວ ໂສຕານິ ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ·

"ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິຍາໂຍ ຍໍ ປຣິຍາຍໍ ອາຄມ຺ມ ຕສ຺ສາ ນທິຍາ ເອໂກ ໂສໂຕ ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ? ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ສ ທີປສ຺ສ ປຸຣິມນ຺ເຕ [ປຸຣຕ຺ຖິມນ຺ເຕ (ສີ· ສ຺ຍາ· ກໍ· ປີ·)] ອຸທກໍ, ຍຎ຺ຈ ປຈ຺ຉິມນ຺ເຕ ອຸທກໍ – ອຍໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຣິຍາໂຍ ຍໍ ປຣິຍາຍໍ ອາຄມ຺ມ ຕສ຺ສາ

នទិយា ឯកោ សោតោ ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម តស្សា នទិយា ទ្វេ សោតានិ ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆន្តិ? យំ, ភិក្ខវេ, តស្ស ទីបស្ស ឧត្តរន្តេ ឧទកំ, យញ្ច ទក្ខិណន្តេ ឧទកំ – អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម តស្សា នទិយា ទ្វេ សោតានិ ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆន្តិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ តំ សទ្ធាពលំ, យំ សទ្ធាពលំ តំ សទ្ធិន្ទ្រិយំ; យំ វីរិយិន្ទ្រិយំ តំ វីរិយពលំ, យំ វីរិយពលំ តំ វីរិយិន្ទ្រិយំ; យំ សតិន្ទ្រិយំ តំ សតិពលំ , យំ សតិពលំ តំ សតិន្ទ្រិយំ; យំ សមាធិន្ទ្រិយំ តំ សមាធិពលំ, យំ សមាធិពលំ តំ សមាធិន្ទ្រិយំ; យំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ តំ បញ្ញាពលំ, យំ បញ្ញាពលំ តំ បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ បញ្ចន្នំ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី”តិ។ តតិយំ។

៣។ បុព្ពកោដ្ឋកសុត្តំ

៥១៣។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ បុព្ពកោដ្ឋកេ។ តត្រ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ អាមន្តេសិ – “សទ្ទហសិ [សទ្ទហាសិ (សី. បី.)] ត្វំ, សារិបុត្ត – សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសានំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសាន”ន្តិ?

“ន ខ្វាហំ ឯត្ថ, ភន្តេ, ភគវតោ សទ្ធាយ គច្ឆាមិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសានំ។ យេសញ្ហេតំ, ភន្តេ, អញ្ញាតំ អស្ស អទិដ្ឋំ អវិទិតំ អសច្ឆិកតំ អផស្សិតំ [អបស្សិតំ (សី. ស្យា. កំ. ក.), អផុសិតំ (បី.)] បញ្ញាយ, តេ តត្ថ បរេសំ សទ្ធាយ គច្ឆេយ្យុំ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសានំ។ យេសញ្ច ខោ ឯតំ, ភន្តេ, ញាតំ ទិដ្ឋំ វិទិតំ សច្ឆិកតំ ផស្សិតំ បញ្ញាយ, និក្កង្ខា តេ តត្ថ និព្ពិចិកិច្ឆា – សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសានំ។ មយ្ហញ្ច ខោ ឯតំ, ភន្តេ, ញាតំ ទិដ្ឋំ វិទិតំ សច្ឆិកតំ ផស្សិតំ បញ្ញាយ។ និក្កង្ខាហំ តត្ថ និព្ពិចិកិច្ឆោ សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសាន”ន្តិ។

“សាធុ សាធុ, សារិបុត្ត! យេសញ្ហេតំ, សារិបុត្ត, អញ្ញាតំ អស្ស អទិដ្ឋំ អវិទិតំ អសច្ឆិកតំ អផស្សិតំ បញ្ញាយ, តេ តត្ថ បរេសំ សទ្ធាយ គច្ឆេយ្យុំ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសានំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសានំ។ យេសញ្ច ខោ ឯតំ, សារិបុត្ត, ញាតំ ទិដ្ឋំ វិទិតំ សច្ឆិកតំ ផស្សិតំ បញ្ញាយ, និក្កង្ខា តេ តត្ថ និព្ពិចិកិច្ឆា – សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសានំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវិតំ ពហុលីកតំ អមតោគធំ ហោតិ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសាន”ន្តិ។ ចតុត្ថំ។

໕. ປຐມປຸພ຺ພາຣາມສຸຕ຺ຕໍ

໕໑໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ – ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ຠຄວາ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – “ກຕິນໍ ນຸ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ – ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາມີ”ຕິ?

ຠຄວໍມູລກາ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ມາ...ເປ... “ເອກສ຺ສ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ – ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາມີຕິ. ກຕມສ຺ສ ເອກສ຺ສ ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ປຎ຺ຎວໂຕ , ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຕທນ຺ວຍາ ສທ຺ຘາ ສຓ຺ຐາຕິ, ຕທນ຺ວຍໍ ວີຣິຍໍ ສຓ຺ຐາຕິ, ຕທນ຺ວຍາ ສຕິ ສຓ຺ຐາຕິ, ຕທນ຺ວໂຍ ສມາຘິ ສຓ຺ຐາຕິ. ອິມສ຺ສ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກສ຺ສ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ – ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາມີ”ຕິ. ປຐມໍ.

໖. ທຸຕິຍປຸພ຺ພາຣາມສຸຕ຺ຕໍ

໕໑໖. ຕໍເຍວ ນິທານໍ. “ກຕິນໍ ນຸ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ – ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາມີ”ຕິ? ຠຄວໍມູລກາ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ມາ...ເປ... “ທ຺ວິນ຺ນໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ – ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາມີຕິ. ກຕເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ? ອຣິຍາຍ ຈ ປຎ຺ຎາຍ, ອຣິຍາຍ ຈ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ. ຍາ ຫິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍາ ປຎ຺ຎາ ຕທສ຺ສ ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ຍາ ຫິສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍາ ວິມຸຕ຺ຕິ ຕທສ຺ສ ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ. ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ – ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາມີ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໗. ຕຕິຍປຸພ຺ພາຣາມສຸຕ຺ຕໍ

໕໑໗. ຕໍເຍວ ນິທານໍ. “ກຕິນໍ ນຸ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ – ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາມີ”ຕິ? ຠຄວໍມູລກາ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ມາ...ເປ... “ຈຕຸນ຺ນໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ – ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາມີຕິ. ກຕເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ? ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ, ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ, ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ, ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ – ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕຸນ຺ນໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸ ອຎ຺ຎໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ – ‘ຂີຓາ ຊາຕິ, ວຸສິຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກຕໍ ກຣຓີຍໍ, ນາປຣໍ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາ’ຕິ ປຊານາມີ”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

៨. ចតុត្ថបុព្ពារាមសុត្តំ

៥១៨. តំយេវ និទានំ។ “កតិ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ខីណាសវោ ភិក្ខុ អញ្ញំ ព្យាករោតិ – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាមី”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ… “បញ្ចន្នំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ខីណាសវោ ភិក្ខុ អញ្ញំ ព្យាករោតិ – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាមីតិ។ កតមេសំ បញ្ចន្នំ? សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស , វីរិយិន្ទ្រិយស្ស, សតិន្ទ្រិយស្ស, សមាធិន្ទ្រិយស្ស, បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ខីណាសវោ ភិក្ខុ អញ្ញំ ព្យាករោតិ – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាមី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. បិណ្ឌោលភារទ្វាជសុត្តំ

៥១៩. ឯកំ សមយំ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតា បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន អញ្ញា ព្យាកតា ហោតិ – “ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ , នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាមី”តិ។ អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ –

“អាយស្មតា, ភន្តេ, បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន អញ្ញា ព្យាកតា – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាមីតិ។ កិំ នុ ខោ, ភន្តេ, អត្ថវសំ សម្បស្សមានេន អាយស្មតា បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន អញ្ញា ព្យាកតា – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាមី”តិ?

“តិណ្ណន្នំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន ភិក្ខុនា អញ្ញា ព្យាកតា – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាមីតិ។ កតមេសំ តិណ្ណន្នំ? សតិន្ទ្រិយស្ស, សមាធិន្ទ្រិយស្ស, បញ្ញិន្ទ្រិយស្ស – ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិណ្ណន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន ភិក្ខុនា អញ្ញា ព្យាកតា – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាមីតិ។ ឥមានិ ច, ភិក្ខវេ, តីណិន្ទ្រិយានិ កិមន្តានិ? ខយន្តានិ។ កិស្ស ខយន្តានិ? ជាតិជរាមរណស្ស។ ‘ជាតិជរាមរណំ ខយ’ន្តិ ខោ, ភិក្ខវេ, សម្បស្សមានេន បិណ្ឌោលភារទ្វាជេន ភិក្ខុនា អញ្ញា ព្យាកតា – ‘ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា’តិ បជានាមី”តិ។ នវមំ។

១០. អាបណសុត្តំ

៥១០. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា អង្គេសុ វិហរតិ អាបណំ នាម អង្គានំ និគមោ។ តត្រ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ អាមន្តេសិ – “យោ សោ, សារិបុត្ត, អរិយសាវកោ តថាគតេ ឯកន្តគតោ [ឯកន្តិកតោ (សី.)] អភិប្បសន្នោ, ន សោ តថាគតេ វា តថាគតសាសនេ វា កង្ខេយ្យ វា វិចិកិច្ឆេយ្យ វា”តិ?

“យោ សោ, ភន្តេ, អរិយសាវកោ តថាគតេ ឯកន្តគតោ អភិប្បសន្នោ, ន សោ តថាគតេ វា តថាគតសាសនេ វា កង្ខេយ្យ វា វិចិកិច្ឆេយ្យ វា។ សទ្ធស្ស ហិ, ភន្តេ, អរិយសាវកស្ស ឯតំ បាដិកង្ខំ យំ អារទ្ធវីរិយោ វិហរិស្សតិ – អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ, កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ, ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ យំ ហិស្ស, ភន្តេ, វីរិយំ តទស្ស វីរិយិន្ទ្រិយំ។

“សទ្ធស្ស ហិ , ភន្តេ, អរិយសាវកស្ស អារទ្ធវីរិយស្ស ឯតំ បាដិកង្ខំ យំ សតិមា ភវិស្សតិ, បរមេន សតិនេបក្កេន សមន្នាគតោ, ចិរកតម្បិ ចិរភាសិតម្បិ សរិតា អនុស្សរិតា។ យា ហិស្ស, ភន្តេ, សតិ តទស្ស សតិន្ទ្រិយំ។

“សទ្ធស្ស ហិ, ភន្តេ, អរិយសាវកស្ស អារទ្ធវីរិយស្ស ឧបដ្ឋិតស្សតិនោ ឯតំ បាដិកង្ខំ យំ វោស្សគ្គារម្មណំ ករិត្វា លភិស្សតិ សមាធិំ, លភិស្សតិ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ។ យោ ហិស្ស, ភន្តេ, សមាធិ តទស្ស សមាធិន្ទ្រិយំ។

“សទ្ធស្ស ហិ, ភន្តេ, អរិយសាវកស្ស អារទ្ធវីរិយស្ស ឧបដ្ឋិតស្សតិនោ សមាហិតចិត្តស្ស ឯតំ បាដិកង្ខំ យំ ឯវំ បជានិស្សតិ – អនមតគ្គោ ខោ សំសារោ។ បុព្ពា កោដិ ន បញ្ញាយតិ អវិជ្ជានីវរណានំ សត្តានំ តណ្ហាសំយោជនានំ សន្ធាវតំ សំសរតំ។ អវិជ្ជាយ ត្វេវ តមោកាយស្ស អសេសវិរាគនិរោធោ សន្តមេតំ បទំ បណីតមេតំ បទំ, យទិទំ – សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ [និព្ពានន្តិ (?)]។ យា ហិស្ស, ភន្តេ, បញ្ញា តទស្ស បញ្ញិន្ទ្រិយំ។

“សទ្ធោ សោ [ស ខោ សោ (សី. ស្យា. កំ.)], ភន្តេ, អរិយសាវកោ ឯវំ បទហិត្វា បទហិត្វា ឯវំ សរិត្វា សរិត្វា ឯវំ សមាទហិត្វា សមាទហិត្វា ឯវំ បជានិត្វា បជានិត្វា ឯវំ អភិសទ្ទហតិ – ‘ឥមេ ខោ តេ ធម្មា យេ មេ បុព្ពេ សុតវា អហេសុំ។ តេនាហំ ឯតរហិ កាយេន ច ផុសិត្វា វិហរាមិ, បញ្ញាយ ច អតិវិជ្ឈ [បដិវិជ្ឈ (សី. ក.) តទដ្ឋកថាសុ បន អតិវិជ្ឈិត្វាតិ វណ្ណិតំ] បស្សាមី’តិ។ យា ហិស្ស, ភន្តេ, សទ្ធា តទស្ស សទ្ធិន្ទ្រិយ”ន្តិ។

“សាធុ សាធុ, សារិបុត្ត! យោ សោ, សារិបុត្ត, អរិយសាវកោ តថាគតេ ឯកន្តគតោ អភិប្បសន្នោ, ន សោ តថាគតេ វា តថាគតសាសនេ វា កង្ខេយ្យ វា វិចិកិច្ឆេយ្យ វា។ សទ្ធស្ស ហិ, សារិបុត្ត, អរិយសាវកស្ស ឯតំ បាដិកង្ខំ យំ អារទ្ធវីរិយោ វិហរិស្សតិ – អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ, កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ, ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ យំ ហិស្ស, សារិបុត្ត, វីរិយំ តទស្ស វីរិយិន្ទ្រិយំ។

“ᩈᨴ᩠ᨵᩔ ᩉᩥ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᩑᨲᩴ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ ᨿᩴ ᩈᨲᩥᨾᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨸᩁᨾᩮᨶ ᩈᨲᩥᨶᩮᨸᨠ᩠ᨠᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ, ᨧᩥᩁᨠᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩥᩁᨽᩣᩈᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩁᩥᨲᩣ ᩋᨶᩩᩔᩁᩥᨲᩣ᪨ ᨿᩣ ᩉᩥᩔ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩈᨲᩥ ᨲᨴᩔ ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᪨

“ᩈᨴ᩠ᨵᩔ ᩉᩥ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔᨲᩥᨶᩮᩣ ᩑᨲᩴ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ ᨿᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨽᩥᩔᨲᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᩴ, ᩃᨽᩥᩔᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᨲᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥᩔ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩈᨾᩣᨵᩥ ᨲᨴᩔ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᪨

“ᩈᨴ᩠ᨵᩔ ᩉᩥ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔᨲᩥᨶᩮᩣ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩑᨲᩴ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ ᨿᩴ ᩑᩅᩴ ᨸᨩᩣᨶᩥᩔᨲᩥ – ᩋᨶᨾᨲᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩅᨲᩴ ᩈᩴᩈᩁᨲᩴ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨲᨾᩮᩣᨠᩣᨿᩔ ᩋᩈᩮᩈᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨾᩮᨲᩴ ᨸᨴᩴ ᨸᨱᩦᨲᨾᩮᨲᩴ ᨸᨴᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨳᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩪᨸᨵᩥᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨠ᩠ᨡᨿᩮᩣ ᩅᩥᩁᩣᨣᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨ ᨿᩣ ᩉᩥᩔ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᨴᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᪨

“ᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᩮᩣ [ᩈ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)], ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨾᩣᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩣᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᨽᩥᩈᨴ᩠ᨴᩉᨲᩥ – ‘ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨿᩮ ᨾᩮ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᩩᨲᩅᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉᩴ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨧ ᨹᩩᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨧ ᩋᨲᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫ[ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫ(ᨠ᪨ ᩈᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨸᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨿᩣ ᩉᩥᩔ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨲᨴᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᨩᩁᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨩᩁᩣ ᩏᨱ᩠ᨱᩣᨽᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ, ᩈᩣᨠᩮᨲᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣ;

ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᩁᩣᨾᩮ ᨧ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ, ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᩣᩃᩮᩣ ᩋᩣᨸᨱᩮᨶ ᨧᩣᨲᩥ [ᩈᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨲᩮ ᨴᩈᩣᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨠ᪨)]᪨

᪖᪨ ᩈᩪᨠᩁᨡᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᩈᩣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

៥២១។ ឯកំ សមយំ ភគវា កោសលេសុ វិហរតិ សាលាយ ព្រាហ្មណគាមេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ តិរច្ឆានគតា បាណា, សីហោ មិគរាជា តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ – ថាមេន ជវេន សូរេន [សូរិយេន (សី។ ស្យា។ ក។)]; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពោធិបក្ខិយា ធម្មា, បញ្ញិន្ទ្រិយំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ – ពោធាយ”។

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ពោធិបក្ខិយា ធម្មា? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, ភិក្ខវេ, ពោធិបក្ខិយោ ធម្មោ, តំ ពោធាយ សំវត្តតិ; វីរិយិន្ទ្រិយំ ពោធិបក្ខិយោ ធម្មោ, តំ ពោធាយ សំវត្តតិ; សតិន្ទ្រិយំ ពោធិបក្ខិយោ ធម្មោ, តំ ពោធាយ សំវត្តតិ; សមាធិន្ទ្រិយំ ពោធិបក្ខិយោ ធម្មោ, តំ ពោធាយ សំវត្តតិ; បញ្ញិន្ទ្រិយំ ពោធិបក្ខិយោ ធម្មោ, តំ ពោធាយ សំវត្តតិ។ សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យេ កេចិ តិរច្ឆានគតា បាណា, សីហោ មិគរាជា តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ – ថាមេន ជវេន សូរេន; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពោធិបក្ខិយា ធម្មា, បញ្ញិន្ទ្រិយំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ – ពោធាយា”តិ។ បឋមំ។

២។ មល្លិកសុត្តំ

៥២២។ ឯកំ សមយំ ភគវា មល្លេសុ [មល្លកេសុ (សី។ ស្យា។ ក។), មល្លិកេសុ (ក។)] វិហរតិ ឧរុវេលកប្បំ នាម មល្លានំ និគមោ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “យាវកីវញ្ច, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស អរិយញាណំ ន ឧប្បន្នំ ហោតិ នេវ តាវ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សណ្ឋិតិ ហោតិ, នេវ តាវ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អវត្ថិតិ ហោតិ។ យតោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស អរិយញាណំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, អថ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សណ្ឋិតិ ហោតិ, អថ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អវត្ថិតិ ហោតិ”។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យាវកីវញ្ច កូដាគារស្ស កូដំ ន ឧស្សិតំ ហោតិ, នេវ តាវ គោបានសីនំ សណ្ឋិតិ ហោតិ, នេវ តាវ គោបានសីនំ អវត្ថិតិ ហោតិ។ យតោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, កូដាគារស្ស កូដំ ឧស្សិតំ ហោតិ, អថ គោបានសីនំ សណ្ឋិតិ ហោតិ, អថ គោបានសីនំ អវត្ថិតិ ហោតិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យាវកីវញ្ច អរិយសាវកស្ស អរិយញាណំ ន ឧប្បន្នំ ហោតិ, នេវ តាវ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ សណ្ឋិតិ ហោតិ, នេវ តាវ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អវត្ថិតិ ហោតិ។ យតោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស អរិយញាណំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, អថ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ...បេ... អវត្ថិតិ ហោតិ។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? សទ្ធិន្ទ្រិយស្ស , វីរិយិន្ទ្រិយស្ស, សតិន្ទ្រិយស្ស, សមាធិន្ទ្រិយស្ស។ បញ្ញវតោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស តទន្វយា សទ្ធា សណ្ឋាតិ, តទន្វយំ វីរិយំ សណ្ឋាតិ, តទន្វយា សតិ សណ្ឋាតិ, តទន្វយោ សមាធិ សណ្ឋាតី”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ សេខសុត្តំ

៥២៣។ ឯកំ សមយំ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អត្ថិ នុ ខោ,

ភិក្ខវេ, បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម សេខោ ភិក្ខុ សេខភូមិយំ ឋិតោ ‘សេខោស្មី’តិ បជានេយ្យ, អសេខោ ភិក្ខុ អសេខភូមិយំ ឋិតោ ‘អសេខោស្មី’តិ បជានេយ្យា”តិ?

ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ… “អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម សេខោ ភិក្ខុ សេខភូមិយំ ឋិតោ ‘សេខោស្មី’តិ បជានេយ្យ, អសេខោ ភិក្ខុ អសេខភូមិយំ ឋិតោ ‘អសេខោស្មី’តិ បជានេយ្យ”។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម សេខោ ភិក្ខុ សេខភូមិយំ ឋិតោ ‘សេខោស្មី’តិ បជានាតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, សេខោ ភិក្ខុ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ – អយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម សេខោ ភិក្ខុ សេខភូមិយំ ឋិតោ ‘សេខោស្មី’តិ បជានាតិ”។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, សេខោ ភិក្ខុ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘អត្ថិ នុ ខោ ឥតោ ពហិទ្ធា អញ្ញោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា យោ ឯវំ ភូតំ តច្ឆំ តថំ ធម្មំ ទេសេតិ យថា ភគវា’តិ? សោ ឯវំ បជានាតិ – ‘នត្ថិ ខោ ឥតោ ពហិទ្ធា អញ្ញោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា យោ ឯវំ ភូតំ តច្ឆំ តថំ ធម្មំ ទេសេតិ យថា ភគវា’តិ។ អយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម សេខោ ភិក្ខុ សេខភូមិយំ ឋិតោ ‘សេខោស្មី’តិ បជានាតិ”។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, សេខោ ភិក្ខុ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បជានាតិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ – យំគតិកានិ យំបរមានិ យំផលានិ យំបរិយោសានានិ។ ន ហេវ ខោ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ; បញ្ញាយ ច អតិវិជ្ឈបស្សតិ។ អយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម សេខោ ភិក្ខុ សេខភូមិយំ ឋិតោ ‘សេខោស្មី’តិ បជានាតិ”។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម អសេខោ ភិក្ខុ អសេខភូមិយំ ឋិតោ ‘អសេខោស្មី’តិ បជានាតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អសេខោ ភិក្ខុ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ បជានាតិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ – យំគតិកានិ យំបរមានិ យំផលានិ យំបរិយោសានានិ។ កាយេន ច ផុសិត្វា វិហរតិ; បញ្ញាយ ច អតិវិជ្ឈបស្សតិ។ អយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម អសេខោ ភិក្ខុ អសេខភូមិយំ ឋិតោ ‘អសេខោស្មី’តិ បជានាតិ”។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អសេខោ ភិក្ខុ ឆ ឥន្ទ្រិយានិ បជានាតិ។ ‘ចក្ខុន្ទ្រិយំ, សោតិន្ទ្រិយំ, ឃានិន្ទ្រិយំ, ជិវ្ហិន្ទ្រិយំ, កាយិន្ទ្រិយំ, មនិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ ឆ ឥន្ទ្រិយានិ សព្ពេន សព្ពំ សព្ពថា សព្ពំ អបរិសេសំ និរុជ្ឈិស្សន្តិ, អញ្ញានិ ច ឆ ឥន្ទ្រិយានិ ន កុហិញ្ចិ កិស្មិញ្ចិ ឧប្បជ្ជិស្សន្តី’តិ បជានាតិ។ អយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម អសេខោ ភិក្ខុ អសេខភូមិយំ ឋិតោ ‘អសេខោស្មី’តិ បជានាតី”តិ។ នវមំ។

໓. ປທສຸຕ຺ຕໍ

໔໒໓. “ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ຍານິ ການິຈິ ຊງ຺ຄລານໍ [ຊງ຺ຄມານໍ (ສີ. ປີ.)] ປາຓານໍ ປທຊາຕານິ ສພ຺ພານິ ຕານິ ຫຕ຺ຖິປເທ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖິປທໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ, ຍທິທໍ – ມຫນ຺ຕຕ຺ເຕນ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍານິ ການິຈິ ປທານິ ໂພຘາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ , ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປທໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ, ຍທິທໍ – ໂພຘາຍ. ກຕມານິ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປທານິ ໂພຘາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ? ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປທໍ, ຕໍ ໂພຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ; ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປທໍ, ຕໍ ໂພຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ; ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປທໍ, ຕໍ ໂພຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ; ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປທໍ, ຕໍ ໂພຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ; ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປທໍ, ຕໍ ໂພຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍານິ ການິຈິ ຊງ຺ຄລານໍ ປາຓານໍ ປທຊາຕານິ ສພ຺ພານິ ຕານິ ຫຕ຺ຖິປເທ ສໂມຘານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖິປທໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ, ຍທິທໍ – ມຫນ຺ຕຕ຺ເຕນ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍານິ ການິຈິ ປທານິ ໂພຘາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ປທໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ, ຍທິທໍ – ໂພຘາຍາ”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ສາຣສຸຕ຺ຕໍ

໔໒໔. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເກຈິ ສາຣຄນ຺ຘາ, ໂລຫິຕຈນ຺ທນໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ; ເອວເມວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເກຈິ ໂພຘິປກ຺ຂິຍາ ຘມ຺ມາ , ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ, ຍທິທໍ – ໂພຘາຍ. ກຕເມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂພຘິປກ຺ຂິຍາ ຘມ຺ມາ? ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ໂພຘິປກ຺ຂິໂຍ ຘມ຺ໂມ, ຕໍ ໂພຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍໍ…ເປ… ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍ …ເປ… ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ…ເປ… ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ໂພຘິປກ຺ຂິໂຍ ຘມ຺ໂມ, ຕໍ ໂພຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເກຈິ ສາຣຄນ຺ຘາ, ໂລຫິຕຈນ຺ທນໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ; ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຍ ເກຈິ ໂພຘິປກ຺ຂິຍາ ຘມ຺ມາ, ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ເຕສໍ ອຄ຺ຄມກ຺ຂາຍຕິ, ຍທິທໍ – ໂພຘາຍາ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ປຕິຏ຺ຐິຕສຸຕ຺ຕໍ

໔໒໕. “ເອກຘມ຺ເມ ປຕິຏ຺ຐິຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຠາວິຕານິ ໂຫນ຺ຕິ ສຸຠາວິຕານິ. ກຕມສ຺ມິໍ ເອກຘມ຺ເມ? ອປ຺ປມາເທ. ກຕໂມ ຈ ຠິກ຺ຂເວ, ອປ຺ປມາໂທ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຈິຕ຺ຕໍ ຣກ຺ຂຕິ ອາສເວສຸ ຈ ສາສເວສຸ ຈ ຘມ຺ເມສຸ. ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ຣກ຺ຂໂຕ ອາສເວສຸ ຈ ສາສເວສຸ ຈ ຘມ຺ເມສຸ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍມ຺ປິ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ວີຣິຍິນ຺ທ຺ຣິຍມ຺ປິ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ສຕິນ຺ທ຺ຣິຍມ຺ປິ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ສມາຘິນ຺ທ຺ຣິຍມ຺ປິ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ປຎ຺ຎິນ຺ທ຺ຣິຍມ຺ປິ ຠາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຘມ຺ເມ ປຕິຏ຺ຐິຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ປຎ຺ຈິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຠາວິຕານິ ໂຫນ຺ຕິ ສຸຠາວິຕານີ”ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ສຫມ຺ປຕິພ຺ຣຫ຺ມສຸຕ຺ຕໍ

᪕᪑᪗᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩏᩁᩩᩅᩮᩃᩣᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨶᨩ᩠ᨩᩣ ᨶᩮᩁᨬ᩠ᨩᩁᩣᨿ ᨲᩦᩁᩮ ᩋᨩᨷᩣᩃᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮ ᨷᨮᨾᩣᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩁᩉᩮᩣᨣᨲᩔ ᨷᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩔ ᩑᩅᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᨷᩁᩥᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ – “ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣᨶᩥ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩣᨿᨱᩣᨶᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩴ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩣᨿᨱᩴ ᩋᨾᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ᪨ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ...ᨷᩮ... ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ...ᨷᩮ... ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ...ᨷᩮ... ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩴ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩣᨿᨱᩴ ᩋᨾᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣᨶᩥ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩣᨿᨱᩣᨶᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨾ᩠ᨷᨲᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᨧᩮᨲᩮᩣᨷᩁᩥᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ – ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨶᩣᨾ ᨻᩃᩅᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨻᩣᩉᩴ ᨷᩈᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᩈᩣᩁᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨻᩣᩉᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨷᩣᨲᩩᩁᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨾ᩠ᨷᨲᩥ ᩑᨠᩴᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨷᨱᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ, ᨽᨣᩅᩣ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᩈᩩᨣᨲ! ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣᨶᩥ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩣᨿᨱᩣᨶᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩴ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩣᨿᨱᩴ ᩋᨾᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ...ᨷᩮ... ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩴ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩣᨿᨱᩴ ᩋᨾᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣᨶᩥ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩣᨿᨱᩣᨶᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣᨶᩦ”᪨

“ᨽᩪᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᩉᩴ , ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᩔᨷᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩋᨧᩁᩥᩴ᪨ ᨲᨲᩕᨷᩥ ᨾᩴ ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᩈᩉᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᩉᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ’ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩍᨾᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᨠᩣᨾᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩥᩁᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩕᨷᩥ ᨾᩴ ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨾ᩠ᨷᨲᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩈᩉᨾ᩠ᨷᨲᩦ’”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ, ᨽᨣᩅᩣ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᩈᩩᨣᨲ! ᩋᩉᨾᩮᨲᩴ ᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᩋᩉᨾᩮᨲᩴ ᨷᩔᩣᨾᩥ ᨿᨳᩣ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣᨶᩥ ᩋᨾᨲᩮᩣᨣᨵᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩣᨿᨱᩣᨶᩥ ᩋᨾᨲᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪘᪨ ᩈᩪᨠᩁᨡᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪕᪑᪘᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᩈᩪᨠᩁᨡᨲᩣᨿᩴ᪨ ᨲᨲᩕ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᩋᨲ᩠ᨳᩅᩈᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩔᨾᩣᨶᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮ ᩅᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩈᩣᩈᨶᩮ ᩅᩣ ᨷᩁᨾᨶᩥᨷᨧ᩠ᨧᩣᨠᩣᩁᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩮᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦ”ᨲᩥ [ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦᨲᩥ (ᩈᩦ᪨)]? “ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᨬ᩠ᩉᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᩮᨾᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩔᨾᩣᨶᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮ ᩅᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩈᩣᩈᨶᩮ ᩅᩣ ᨷᩁᨾᨶᩥᨷᨧ᩠ᨧᩣᨠᩣᩁᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩮᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩣᨵᩩ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ! ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᨬ᩠ᩉᩥ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨿᩮᩣᨣᨠ᩠ᨡᩮᨾᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩔᨾᩣᨶᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮ ᩅᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩈᩣᩈᨶᩮ ᩅᩣ ᨷᩁᨾᨶᩥᨷᨧ᩠ᨧᩣᨠᩣᩁᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩮᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

“កតមោ ច, សារិបុត្ត, អនុត្តរោ យោគក្ខេមោ យំ សម្បស្សមានោ ខីណាសវោ ភិក្ខុ តថាគតេ វា តថាគតសាសនេ វា បរមនិបច្ចការំ បវត្តមានោ បវត្តតី”តិ? “ឥធ, ភន្តេ, ខីណាសវោ ភិក្ខុ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ ឧបសមគាមិំ សម្ពោធគាមិំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ...បេ... សតិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ...បេ... សមាធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ ឧបសមគាមិំ សម្ពោធគាមិំ។ អយំ ខោ, ភន្តេ, អនុត្តរោ យោគក្ខេមោ យំ សម្បស្សមានោ ខីណាសវោ ភិក្ខុ តថាគតេ វា តថាគតសាសនេ វា បរមនិបច្ចការំ បវត្តមានោ បវត្តតី”តិ។ “សាធុ សាធុ, សារិបុត្ត! ឯសោ ហិ, សារិបុត្ត, អនុត្តរោ យោគក្ខេមោ យំ សម្បស្សមានោ ខីណាសវោ ភិក្ខុ តថាគតេ វា តថាគតសាសនេ វា បរមនិបច្ចការំ បវត្តមានោ បវត្តតី”តិ។

“កតមោ ច, សារិបុត្ត, បរមនិបច្ចការោ យំ ខីណាសវោ ភិក្ខុ តថាគតេ វា តថាគតសាសនេ វា បរមនិបច្ចការំ បវត្តមានោ បវត្តតី”តិ? “ឥធ, ភន្តេ, ខីណាសវោ ភិក្ខុ សត្ថរិ សគារវោ វិហរតិ សប្បតិស្សោ [សប្បតិស្សវោ (ស្យា។ កំ។ ក។)], ធម្មេ សគារវោ វិហរតិ សប្បតិស្សោ, សង្ឃេ សគារវោ វិហរតិ សប្បតិស្សោ, សិក្ខាយ សគារវោ វិហរតិ សប្បតិស្សោ, សមាធិស្មិំ សគារវោ វិហរតិ សប្បតិស្សោ។ អយំ ខោ, ភន្តេ, បរមនិបច្ចការោ យំ ខីណាសវោ ភិក្ខុ តថាគតេ វា តថាគតសាសនេ វា បរមនិបច្ចការំ បវត្តមានោ បវត្តតី”តិ។ “សាធុ សាធុ, សារិបុត្ត! ឯសោ ហិ , សារិបុត្ត, បរមនិបច្ចការោ យំ ខីណាសវោ ភិក្ខុ តថាគតេ វា តថាគតសាសនេ វា បរមនិបច្ចការំ បវត្តមានោ បវត្តតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ បឋមោប្បាទសុត្តំ

៥៦៩។ សាវត្ថិនិទានំ។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ អនុប្បន្នានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ អនុប្បន្នានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សា”តិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយោប្បាទសុត្តំ

៥៧០។ “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ អនុប្បន្នានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ អនុប្បន្នានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា”តិ។ ទសមំ។

សូករខតវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សាលំ មល្លិកំ សេខោ ច, បទំ សារំ បតិដ្ឋិតំ;

ព្រហ្មសូករខតាយោ, ឧប្បាទា អបរេ ទុវេតិ។

៧។ ពោធិបក្ខិយវគ្គោ

១។ សំយោជនសុត្តំ

៥២១។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ សំយោជនប្បហានាយ [សំយោជនានំ បហានាយ (ស្យា។ ក។)] សំវត្តន្តិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ សំយោជនប្បហានាយ សំវត្តន្តី”តិ។ បឋមំ។

២។ អនុសយសុត្តំ

៥២២។ “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ អនុសយសមុគ្ឃាតាយ សំវត្តន្តិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ , ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ អនុសយសមុគ្ឃាតាយ សំវត្តន្តី”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ បរិញ្ញាសុត្តំ

៥២៣។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ អទ្ធានបរិញ្ញាយ សំវត្តន្តិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ អទ្ធានបរិញ្ញាយ សំវត្តន្តី”តិ។ តតិយំ។

៤។ អាសវក្ខយសុត្តំ

៥២៤។ “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ អាសវានំ ខយាយ សំវត្តន្តិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធិន្ទ្រិយំ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ អាសវានំ ខយាយ សំវត្តន្តី”តិ។

“បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឥន្ទ្រិយានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ សំយោជនប្បហានាយ សំវត្តន្តិ, អនុសយសមុគ្ឃាតាយ សំវត្តន្តិ, អទ្ធានបរិញ្ញាយ

ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ...ᨷᩮ... ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣᨶᩥ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣᨶᩥ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶᩩᩈᨿᩈᨾᩩᨣ᩠ᨥᩣᨲᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪕᪨ ᨷᨮᨾᨹᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪕᪑᪕᪨ “ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ...ᨷᩮ... ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨹᩃᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨹᩃᩴ ᨷᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ – ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨲᩥ ᩅᩣ ᩏᨷᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪖᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨹᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪕᪑᪖᪨ “ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ...ᨷᩮ... ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨹᩃᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ ᨷᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨹᩃᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ? ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨭᩥᨠᨧ᩠ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨭᩥᨠᨧ᩠ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ, ᩋᨳ ᨾᩁᨱᨠᩣᩃᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ᪨ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨾᩁᨱᨠᩣᩃᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ, ᩋᨳ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩮᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨷᩉᨧ᩠ᨧᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᨣᩣᨾᩦ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨹᩃᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ ᨷᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪗᪨ ᨷᨮᨾᩁᩩᨠ᩠ᨡᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪕᪑᪗᪨ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᨠᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᨩᨾ᩠ᨻᩪ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᨠ᩠ᨡᩥᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᨲᩴ ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ...ᨷᩮ... ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ...ᨷᩮ... ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ...ᨷᩮ... ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᨠ᩠ᨡᩥᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ, ᨲᩴ ᨻᩮᩣᨵᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᨠᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᨩᨾ᩠ᨻᩪ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᨠ᩠ᨡᩥᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨻᩮᩣᨵᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪘᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩁᩩᨠ᩠ᨡᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

៥៣៨។ "សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ទេវានំ តាវតិំសានំ រុក្ខា, បារិច្ឆត្តកោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពោធិបក្ខិយា ធម្មា, បញ្ញិន្ទ្រិយំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ – ពោធាយ។ កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ពោធិបក្ខិយា ធម្មា? សទ្ធិន្ទ្រិយំ , ភិក្ខវេ, ពោធិបក្ខិយោ ធម្មោ, តំ ពោធាយ សំវត្តតិ។ វីរិយិន្ទ្រិយំ...បេ... សតិន្ទ្រិយំ...បេ... សមាធិន្ទ្រិយំ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ ពោធិបក្ខិយោ ធម្មោ, តំ ពោធាយ សំវត្តតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ , យេ កេចិ ទេវានំ តាវតិំសានំ រុក្ខា, បារិច្ឆត្តកោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពោធិបក្ខិយា ធម្មា, បញ្ញិន្ទ្រិយំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ – ពោធាយា"តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ តតិយរុក្ខសុត្តំ

៥៣៩។ "សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ អសុរានំ រុក្ខា, ចិត្តបាដលិ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពោធិបក្ខិយា ធម្មា, បញ្ញិន្ទ្រិយំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ – ពោធាយ។ កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ពោធិបក្ខិយា ធម្មា? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, ភិក្ខវេ, ពោធិបក្ខិយោ ធម្មោ, តំ ពោធាយ សំវត្តតិ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ ពោធិបក្ខិយោ ធម្មោ, តំ ពោធាយ សំវត្តតិ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ, យេ កេចិ អសុរានំ រុក្ខា, ចិត្តបាដលិ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពោធិបក្ខិយា ធម្មា, បញ្ញិន្ទ្រិយំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ – ពោធាយា"តិ។ នវមំ។

១០។ ចតុត្ថរុក្ខសុត្តំ

៥៤០។ "សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ សុបណ្ណានំ រុក្ខា, កូដសិម្ពលី [កោដសិម្ពលិ (ស្យា។ ក។)] តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពោធិបក្ខិយា ធម្មា, បញ្ញិន្ទ្រិយំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ – ពោធាយ។ កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ពោធិបក្ខិយា ធម្មា? សទ្ធិន្ទ្រិយំ, ភិក្ខវេ, ពោធិបក្ខិយោ ធម្មោ, តំ ពោធាយ សំវត្តតិ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ ពោធិបក្ខិយោ ធម្មោ, តំ ពោធាយ សំវត្តតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ សុបណ្ណានំ រុក្ខា, កូដសិម្ពលី តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ កេចិ ពោធិបក្ខិយា ធម្មា, បញ្ញិន្ទ្រិយំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ – ពោធាយា"តិ។ ទសមំ។

ពោធិបក្ខិយវគ្គោ សត្តមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សំយោជនា អនុសយា, បរិញ្ញា អាសវក្ខយា;

ទ្វេ ផលា ចតុរោ រុក្ខា, វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ។

៥. គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ

១-១២. បាចីនាទិសុត្តទ្វាទសកំ

៥៨១-៥៩២. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេន្តោ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ. កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេន្តោ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ...បេ... សតិន្ទ្រិយំ... សមាធិន្ទ្រិយំ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេន្តោ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ. ទ្វាទសមំ.

គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ អដ្ឋមោ.

តស្សុទ្ទានំ –

ឆ បាចីនតោ និន្នា, ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ;

ទ្វេតេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ, វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ.

អប្បមាទវគ្គោ វិត្ថារេតព្ពោ.

តស្សុទ្ទានំ –

តថាគតំ បទំ កូដំ, មូលំ សារេន វស្សិកំ;

រាជា ចន្ទិមសូរិយា, វត្ថេន ទសមំ បទន្តិ.

ពលករណីយវគ្គោ វិត្ថារេតព្ពោ.

តស្សុទ្ទានំ –

ពលំ ពីជញ្ច នាគោ ច, រុក្ខោ កុម្ភេន សូកិយា;

អាកាសេន ច ទ្វេ មេឃា, នាវា អាគន្តុកា នទីតិ។

ឯសនាវគ្គោ វិត្ថារេតព្ពោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឯសនា វិធា អាសវោ, ភវោ ច ទុក្ខតា តិស្សោ;

ខិលំ មលញ្ច នីឃោ ច, វេទនា តណ្ហា តសិនា ចាតិ។

១២។ ឱឃវគ្គោ

១-១០។ ឱឃាទិសុត្តទសកំ

៣៥៨-៣៦៧។ "បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ កតមានិ បញ្ច? រូបរាគោ, អរូបរាគោ, មានោ, ឧទ្ធច្ចំ, អវិជ្ជា – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេតព្ពានិ។ កតមានិ បញ្ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ឥមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេតព្ពានី"តិ។ ទសមំ។ (យថា មគ្គសំយុត្តំ, តថា វិត្ថារេតព្ពំ)

ឱឃវគ្គោ ទ្វាទសមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឱឃោ យោគោ ឧបាទានំ, គន្ថា អនុសយេន ច;

កាមគុណា នីវរណា, ខន្ធា ឱរម្ភាគិយាតិ។

១៣។ គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ

១-១២។ បាចីនាទិសុត្តទ្វាទសកំ

៦៨៧-៩០៤។ “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេន្តោ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេន្តោ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេន្តោ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ ទ្វាទសមំ។

គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ តេរសមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឆ បាចីនតោ និន្នា, ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ;

ទ្វេតេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ, វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ។

អប្បមាទវគ្គ-ពលករណីយវគ្គ-ឯសនាវគ្គា វិត្ថារេតព្ពា។

១៧។ ឱឃវគ្គោ

១-១០។ ឱឃាទិសុត្តទសកំ

៩៣៧-៩៤០. “បញ្ចិមានិ, ភិក្ខវេ, ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ កតមានិ បញ្ច? រូបរាគោ, អរូបរាគោ, មានោ, ឧទ្ធច្ចំ, អវិជ្ជា – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេតព្ពានិ។ កតមានិ បញ្ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សទ្ធិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ។ វីរិយិន្ទ្រិយំ ...បេ... សតិន្ទ្រិយំ... សមាធិន្ទ្រិយំ ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ឥមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ ភាវេតព្ពានី”តិ។

ឱឃវគ្គោ តេរសមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឱឃោ យោគោ ឧបាទានំ, គន្ថា អនុសយេន ច;

កាមគុណា នីវរណា, ខន្ធា ឱរុទ្ធម្ភាគិយាតិ។

ឥន្ទ្រិយសំយុត្តំ ចតុត្ថំ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥. សម្មប្បធានសំយុត្តំ

១. គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ

១-១២. បាចីនាទិសុត្តទ្វាទសកំ

៦៥១-៦៦២. សាវត្ថិនិទានំ. តត្រ ខោ ភគវា ឯតទវោច – “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, សម្មប្បធានា. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ សម្មប្បធានាតិ”.

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីនន្និន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារោ សម្មប្បធានេ ភាវេន្តោ ចត្តារោ សម្មប្បធានេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពានន្និន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ. កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារោ សម្មប្បធានេ ភាវេន្តោ ចត្តារោ សម្មប្បធានេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពានន្និន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារោ សម្មប្បធានេ ភាវេន្តោ ចត្តារោ សម្មប្បធានេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពានន្និន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ. ទ្វាទសមំ. (សម្មប្បធានសំយុត្តស្ស គង្គាបេយ្យាលី សម្មប្បធានវសេន វិត្ថារេតព្ពា).

គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ បឋមោ.

តស្សុទ្ទានំ –

ឆ បាចីនតោ និន្នា, ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ;

ខ្ទេតេ ឈ ទ្ធាគរ ហោត្តិ, ចក្កោ តេភ បច្ចុទ្ធតីតិ៍

៦៍ អប្យមាគចក្កោ

(អប្យមាគចក្កោ នយូប្យឆាតចនេត ចិត្វារេតតេ្តា)៍

តឃ្យុទ្ធាតំ –

តឆាកត៌ បត៌ ក្បូត៌, ឫ្វល៌ សារេត ចឃ្សិក៌;

រាឌា ចត្តិយឃ្វុរិឃា, ចរេត្វត គនយំ បគត្តិ៍

៦៍ ពាលករលឹឃចក្កោ

១-១៦៍ ពាលករលឹឃាគិវុត្តទ្ធាគនក៌

៤លិ៦-៤ប៉ៈ "នេឃ្សឆាបិ , ភិក្ខុខេ, ឃេ កេចិ ពាលករលឹឃា កយូត្វា កឃិរត្តិ, នេព្ទា តេ បឆចិ តិឃ្សាឃ បឆចិឃំ បតិដ្ឋាឃ ឲចនេយតេ ពាលករលឹឃា កយូត្វា កឃិរត្តិ; ឲចនេយច ខោ, ភិក្ខុខេ, ភិក្ខុ ឃឺលំ តិឃ្សាឃ ឃីលេ បតិដ្ឋាឃ ចត្តារោ នយូប្យឆាគេ ភាខេចតិ, ចត្តារោ នយូប្យឆាគេ ពាហុលិកោទោតិ៍ កឆត្ថា, ភិក្ខុខេ, ភិក្ខុ ឃឺលំ តិឃ្សាឃ ឃីលេ បតិដ្ឋាឃ ចត្តារោ នយូប្យឆាគេ ភាខេចតិ, ចត្តារោ នយូប្យឆាគេ ពាហុលិកោទោតិ? ខ្វុឆ, ភិក្ខុខេ, ភិក្ខុ អត្សប្យត្តាត៌ បិបកាត៌ អក្សនលិត៌ ឆយូាត៌ អត្សប្យាគាឃ ឈត្តិ ឌេតតិ ចាឃមតិ ចីរិឃំ អារកតិ ចិត្តំ បក្កណ្ហាតិ បគហតិ...បេ... ឧប្យត្តាត៌ ក្សនលិត៌ ឆយូាត៌ ឋិតិឃា អនេយូានាឃ ភិយ្យោភាចាឃ ចេបុល្លាឃ ភាចតាឃ បរិបូរិឃា ឈត្តិ ឌេតតិ ចាឃមតិ ចីរិឃំ អារកតិ ចិត្តំ បក្កណ្ហាតិ បគហតិ៍ ឲចំ ខោ, ភិក្ខុខេ, ភិក្ខុ ឃឺលំ តិឃ្សាឃ ឃីលេ បតិដ្ឋាឃ ចត្តារោ នយូប្យឆាគេ ភាខេចតិ, ចត្តារោ នយូប្យឆាគេ ពាហុលិកោទោតី"តិ៍ (ឲចំ ពាលករលឹឃចក្កោ នយូប្យឆាតចនេត ចិត្វារេតតេ្តា)៍ ទ្ធាគនយំ៍

ពាលករលឹឃចក្កោ តតិយោ៍

តឃ្យុទ្ធាតំ –

ពលំ ពីជញ្ច នាគោ ច, រុក្ខោ កុម្ភេន សូកិយា;

អាកាសេន ច ទ្វេ មេឃា, នាវា អាគន្តុកា នទីតិ។

៤. ឯសនាវគ្គោ

១-១០. ឯសនាទិសុត្តទសកំ

៦៨៥-៦៩៤. “តិស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, ឯសនា។ កតមា តិស្សោ? កាមេសនា, ភវេសនា, ព្រហ្មចរិយេសនា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ ឯសនា។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ចត្តារោ សម្មប្បធានា ភាវេតព្ពា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ...បេ... ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឥមាសំ ខោ, ភិក្ខវេ, តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ សម្មប្បធានា ភាវេតព្ពា”តិ។ (វិត្ថារេតព្ពំ)។ ទសមំ។

ឯសនាវគ្គោ ចតុត្ថោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឯសនា វិធា អាសវោ, ភវោ ច ទុក្ខតា តិស្សោ;

ខិលំ មលញ្ច នីឃោ ច, វេទនា តណ្ហា តសិនា ចាតិ។

៥. ឱឃវគ្គោ

១-១០. ឱឃាទិសុត្តទសកំ

៦៩៥-៧០៤. “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ កតមានិ បញ្ច? រូបរាគោ, អរូបរាគោ, មានោ, ឧទ្ធច្ចំ, អវិជ្ជា – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ

ປຣິກ຺ຂຍາຍ ປຫານາຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ ຠາເວຕ຺ພາ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ...ເປ... ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຐິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ອິເມສໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ອຸທ຺ທມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ປຣິຎ຺ຎາຍ ປຣິກ຺ຂຍາຍ ປຫານາຍ ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສມ຺ມປ຺ປຘານາ ຠາເວຕ຺ພາ"ຕິ. (ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ພາ). ນວມໍ.

ໂອຄວຄ຺ໂຄ ປຎ຺ຈໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ໂອຄາ ໂຍຄາ ອຸປາທານໍ, ຄນ຺ຖາ ອນຸສເຍນ ຈ;

ກາມຄຸຓາ ນີວຣຓາ, ຂນ຺ຘາ ໂອຣຸທ຺ທມ຺ຠາຄິຍາຕິ.

ສມ຺ມປ຺ປຘານສໍຍຸຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຈມໍ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩. ពលសំយុត្តំ

១. គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ

១-១២. ពលាទិសុត្តទ្វាទសកំ

៧០៥-៧១៦. “បញ្ចិមានិ , ភិក្ខវេ, ពលានិ។ កតមានិ បញ្ច? សទ្ធាពលំ, វីរិយពលំ, សតិពលំ, សមាធិពលំ, បញ្ញាពលំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច ពលានីតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បញ្ច ពលានិ ភាវេន្តោ បញ្ច ពលានិ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បញ្ច ពលានិ ភាវេន្តោ បញ្ច ពលានិ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សទ្ធាពលំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ, វីរិយពលំ...បេ... សតិពលំ... សមាធិពលំ... បញ្ញាពលំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បញ្ច ពលានិ ភាវេន្តោ បញ្ច ពលានិ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ ទ្វាទសមំ។

គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឆ បាចីនតោ និន្នា, ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ;

ទ្វេតេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ, វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ។

២. អប្បមាទវគ្គោ

អប្បមាទវគ្គោ វិត្ថារេតព្ពោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨷᨴᩴ ᨠᩪᨭᩴ, ᨾᩪᩃᩴ ᩈᩣᩁᩮᨶ ᩅᩔᩥᨠᩴ;

ᩁᩣᨩᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩩᩁᩥᨿᩣ, ᩅᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨴᩈᨾᩴ ᨷᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨻᩃᩴ ᨻᩦᨩᨬ᩠ᨧ ᨶᩣᨣᩮᩣ ᨧ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩮᨶ ᩈᩪᨠᩥᨿᩣ;

ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᩮᨥᩣ, ᨶᩣᩅᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩣ ᨶᨴᩦᨲᩥ᪨

ᩑᩈᨶᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩑᩈᨶᩣ ᩅᩥᨵᩣ ᩋᩣᩈᩅᩮᩣ, ᨽᩅᩮᩣ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ;

ᨡᩥᩃᩴ ᨾᩃᨬ᩠ᨧ ᨶᩦᨥᩮᩣ ᨧ, ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨲᩈᩥᨶᩣ ᨧᩣᨲᩥ᪨

᪕᪨ ᩒᨥᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑-᪑᪐᪨ ᩒᨥᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᨴᩈᨠᩴ

᪖᪔᪘-᪖᪕᪗᪨ “ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩁᩪᨷᩁᩣᨣᩮᩣ, ᩋᩁᩪᨷᩁᩣᨣᩮᩣ, ᨾᩣᨶᩮᩣ, ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᨷᩉᩣᨶᩣᨿ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨻᩃᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ, ᩅᩦᩁᩥᨿᨻᩃᩴ...ᨷᩮ... ᩈᨲᩥᨻᩃᩴ...ᨷᩮ... ᩈᨾᩣᨵᩥᨻᩃᩴ...ᨷᩮ... ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨻᩃᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ

ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᨸᩉᩣᨶᩣᨿ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ (ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ)᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᩒᨥᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩒᨥᩮᩣ ᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᩴ, ᨣᨶ᩠ᨳᩣ ᩋᨶᩩᩈᨿᩮᨶ ᨧ;

ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ, ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᩒᩁᩩᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨲᩥ᪨

᪉᪨ ᨣᨦ᩠ᨣᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁-᪁᪂᪨ ᨸᩣᨧᩦᨶᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨠᩴ

᪅᪃᪉-᪅᪅᪀᪨ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨣᨦ᩠ᨣᩣ ᨶᨴᩦ ᨸᩣᨧᩦᨶᨶᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨸᩣᨧᩦᨶᨸᩮᩣᨱᩣ ᨸᩣᨧᩦᨶᨸᨻ᩠ᨽᩣᩁᩣ ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨶᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᩮᩣᨱᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᨻ᩠ᨽᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨶᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᩮᩣᨱᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᨻ᩠ᨽᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨻᩃᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩴ...ᨸᩮ... ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨻᩃᩣᨶᩥ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨶᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᩮᩣᨱᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨸᨻ᩠ᨽᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ) ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨾᩴ᪨

ᨣᨦ᩠ᨣᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨨᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨨ ᨸᩣᨧᩦᨶᨲᩮᩣ ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩣ, ᨨ ᨶᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᨲᩮᩣ;

ᨴ᩠ᩅᩮᨲᩮ ᨨ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ᪨

ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴ-ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩅᨣ᩠ᨣᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

៩៍ ឲសតាចេក្កា

១-១៧៍ ឲសតាឌិស្សុត្តក្ខាឌសក៏

លិដ៧-ប័០៧៍ ឲចំ ឲសតាបាញុត្ត ចិត្តាទេតត្ថា – ទាកចិតឃបរិយោឃាឃាត៌ ទេគាឃចិតឃបរិយោឃាឃាត៌ ទេយាហចិតឃបរិយោឃាឃាត៌៍

ឲសតាចេក្កា តចទេយា៍

តស្សុទ្ធាត៌ –

ឲសតា ចិឆា អាឃទេចា, កទេចា ច ទ្យក្លូតា តិទេស្សា;

ឥលិ យលត្ថុា តឹទេឈា ច, ទេចឌតា តញ្ញា តសិតា ចាតិ៍

១០៍ ឌ្លឈចេក្កា

១-១០៍ ឌ្លឈាឌិស្សុត្តឌសក៏

ប័០៦-ប័០៧៍ “បត្ថុិយាតិ , កិក្លូទេច, ុដ្ឋុយាកិឃាតិ ឃំទេឃាឌតាតិ៍ កតយាតិ បត្ថុា? ទ្វុបទាទេកា, អទ្វុបទាទេកា, យាទេតា, ុដ្ឋុត្តុំ អចិទ្ធា – ត្ថយាតិ ទេលា, កិក្លូទេច, បត្ថុាដ្ឋុយាកិឃាតិ ឃំទេឃាឌតាតិ៍ ត្ថទេយឃំ ទេលា, កិក្លូទេច, បត្ថុាត្តុ ុដ្ឋុយាកិឃាត៌ ឃំទេឃាឌតាត៌ អកិទ្ធាាឃ បរិទ្ធាាឃ បរិក្លូឃាឃ បហាតាឃ បត្ថុា ពលិតិ កាទេចតទ្ធាតិ៍ កតយាតិ បត្ថុា? ត្ថឆ, កិក្លូទេច, កិក្លុ ឃដ្ឋាពលិ កាទេចតិ...ទេប... បទ្ធាាពលិ កាទេចតិ ទាកចិតឃបរិយោឃាឃាត៌ ទេគាឃចិតឃបរិយោឃាឃាត៌ ទេយាហចិតឃបរិយោឃាឃាត៌៍ ត្ថទេយឃំ ទេលា, កិក្លូទេច, បត្ថុាត្តុ ុដ្ឋុយាកិឃាត៌ ឃំទេឃាឌតាត៌ អកិទ្ធាាឃ បរិទ្ធាាឃ បរិក្លូឃាឃ បហាតាឃ ត្ថយាតិ បត្ថុា ពលិតិ កាទេចតទ្ធាតឹ”តិ៍ ឌឃមំ៍

ឌ្លឈចេក្កា ឌឃទេយា៍

តស្សុទ្ធាត៌ –

ខ្លះឈា ឈោគោ ក្លបិតាត់, កត្ថ្វា អត្យឃឈត ធ;

កាយកុលា តឹចទលា, ឈត្ថ្លា ខ្លុក្ខ្លប្បាកិឃាតិ៍

ពាលឃំឃុត្តុំ លដ្ឋំ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧. ឥទ្ធិបាទសំយុត្តំ

១. ចាបាលវគ្គោ

១. អបារសុត្តំ

៨១២. “ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារំ គមនាយ សំវត្តន្តិ. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, ចិត្តសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារំ គមនាយ សំវត្តន្តី”តិ. បឋមំ.

២. វិរទ្ធសុត្តំ

៨១៣. “យេសំ កេសញ្ចិ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា វិរទ្ធា, វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមី. យេសំ កេសញ្ចិ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា អារទ្ធា, អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមី. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ...បេ... ចិត្តសមាធិ...បេ... វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ. យេសំ កេសញ្ចិ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា វិរទ្ធា, វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមី. យេសំ កេសញ្ចិ, ភិក្ខវេ, ឥមេ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា អារទ្ធា, អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមី”តិ. ទុតិយំ.

៣. អរិយសុត្តំ

៨១៤. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា អរិយា និយ្យានិកា និយ្យន្តិ តក្ករស្ស សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ...បេ... ចិត្តសមាធិ...បេ... ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា អរិយា និយ្យានិកា និយ្យន្តិ តក្ករស្ស សម្មា ទុក្ខក្ខយាយា”តិ. តតិយំ.

៤. និព្វិទាសុត្តំ

៨១៦។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ...បេ... ចិត្តសមាធិ...បេ... វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. ឥទ្ធិបទេសសុត្តំ

៨១៧។ “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥទ្ធិបទេសំ អភិនិប្ផាទេសុំ សព្ពេ តេ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ , ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥទ្ធិបទេសំ អភិនិប្ផាទេស្សន្តិ សព្ពេ តេ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥទ្ធិបទេសំ អភិនិប្ផាទេន្តិ សព្ពេ តេ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ...បេ... ចិត្តសមាធិ...បេ... វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥទ្ធិបទេសំ អភិនិប្ផាទេសុំ, សព្ពេ តេ ឥមេសំយេវ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥទ្ធិបទេសំ អភិនិប្ផាទេស្សន្តិ, សព្ពេ តេ ឥមេសំយេវ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឥទ្ធិបទេសំ អភិនិប្ផាទេន្តិ, សព្ពេ តេ ឥមេសំយេវ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា”តិ។ បញ្ចមំ។

៦. សមត្តសុត្តំ

៨១៨។ “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមត្តំ ឥទ្ធិំ អភិនិប្ផាទេសុំ, សព្ពេ តេ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមត្តំ ឥទ្ធិំ អភិនិប្ផាទេស្សន្តិ, សព្ពេ តេ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមត្តំ ឥទ្ធិំ អភិនិប្ផាទេន្តិ , សព្ពេ តេ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ...បេ... ចិត្តសមាធិ...បេ... វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមត្តំ ឥទ្ធិំ អភិនិប្ផាទេសុំ, សព្ពេ តេ ឥមេសំយេវ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ សមណា វា

(ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨷ᩠ᨹᩣᨴᩮᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩍᨾᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ (ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨷ᩠ᨹᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩍᨾᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪗᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪘᪒᪙᪨ “ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲᩦᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᩥᩴᩈᩩ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩣᨣᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩮᩈᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨷᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾᩣᨵᩥ…ᨷᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥ…ᨷᩮ… ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨷᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲᩦᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᩥᩴᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩍᨾᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩣᨣᨲᨾᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩍᨾᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩍᨾᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪘᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪘᪓᪐᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨷᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾᩣᨵᩥ…ᨷᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥ …ᨷᩮ… ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨷᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣ ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ‘ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪙᪨ ᨬᩣᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪘᪓᪑᪨ “‘ᩋᨿᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨷᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩮᩣ’ᨲᩥ ᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ, ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ,

បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘សោ ខោ បនាយំ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ ភាវេតព្ពោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ...បេ... ‘ភាវិតោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“‘អយំ វីរិយសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘សោ ខោ បនាយំ វីរិយសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ ភាវេតព្ពោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ...បេ... ‘ភាវិតោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“‘អយំ ចិត្តសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘សោ ខោ បនាយំ ចិត្តសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ ភាវេតព្ពោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ...បេ... ‘ភាវិតោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“‘អយំ វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘សោ ខោ បនាយំ វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ ភាវេតព្ពោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ...បេ... ‘ភាវិតោ’តិ មេ, ភិក្ខវេ, បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទី”តិ។ នវមំ។

១០. ចេតិយសុត្តំ

៨២២. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ វេសាលិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ វេសាលិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “គណ្ហាហិ, អានន្ទ, និសីទនំ។ យេន ចាបាលំ ចេតិយំ [បាវាលចេតិយំ (ស្យា. ក.)] តេនុបសង្កមិស្សាម ទិវាវិហារាយា”តិ។ “ឯវំ ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា និសីទនំ អាទាយ ភគវន្តំ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ។ អថ ខោ ភគវា យេន ចាបាលំ ចេតិយំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អាយស្មាបិ ខោ អានន្ទោ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ភគវា ឯតទវោច –

“រមណីយា, អានន្ទ, វេសាលី, រមណីយំ ឧទេនំ ចេតិយំ, រមណីយំ គោតមកំ ចេតិយំ, រមណីយំ សត្តម្ពំ ចេតិយំ, រមណីយំ ពហុបុត្តំ ចេតិយំ

[ពាហុបុត្តកចេតិយំ (ស្យា. កំ. បី. ក.)], រមណីយំ សារន្ទទំ ចេតិយំ [អានន្ទចេតិយំ (ក.), សានន្ទរំ (ក.)], រមណីយំ ចាបាលំ ចេតិយំ. យស្ស កស្សចិ, អានន្ទ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា, សោ អាកង្ខមានោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា. តថាគតស្ស ខោ, អានន្ទ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា. អាកង្ខមានោ, អានន្ទ, តថាគតោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា”តិ.

ឯវម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតា ឱឡារិកេ និមិត្តេ កយិរមានេ ឱឡារិកេ ឱភាសេ កយិរមានេ នាសក្ខិ បដិវិជ្ឈិតុំ; ន ភគវន្តំ យាចិ – “តិដ្ឋតុ, ភន្តេ, ភគវា កប្បំ, តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ [សុគតោ កប្បាវសេសំ (បី. ក.) ទី. និ. ១.១៩៨] ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន”ន្តិ យថា តំ មារេន បរិយុដ្ឋិតចិត្តោ.

ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា…បេ… តតិយម្បិ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “រមណីយា, អានន្ទ, វេសាលី, រមណីយំ ឧទេនំ ចេតិយំ, រមណីយំ គោតមកំ ចេតិយំ, រមណីយំ សត្តម្ពំ ចេតិយំ, រមណីយំ ពហុបុត្តំ ចេតិយំ, រមណីយំ សារន្ទទំ ចេតិយំ, រមណីយំ ចាបាលំ ចេតិយំ. យស្ស កស្សចិ, អានន្ទ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា, សោ អាកង្ខមានោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា. តថាគតស្ស ខោ, អានន្ទ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា យានីកតា វត្ថុកតា អនុដ្ឋិតា បរិចិតា សុសមារទ្ធា. អាកង្ខមានោ, អានន្ទ, តថាគតោ កប្បំ វា តិដ្ឋេយ្យ កប្បាវសេសំ វា”តិ.

ឯវម្បិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតា ឱឡារិកេ និមិត្តេ កយិរមានេ ឱឡារិកេ ឱភាសេ កយិរមានេ នាសក្ខិ បដិវិជ្ឈិតុំ; ន ភគវន្តំ យាចិ – “តិដ្ឋតុ, ភន្តេ, ភគវា កប្បំ, តិដ្ឋតុ សុគតោ កប្បំ ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សាន”ន្តិ យថា តំ មារេន បរិយុដ្ឋិតចិត្តោ.

អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “គច្ឆ ខោ ត្វំ, អានន្ទ, យស្ស ទានិ កាលំ មញ្ញសី”តិ. “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា អវិទូរេ អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិ. អថ ខោ មារោ បាបិមា, អចិរបក្កន្តេ អាយស្មន្តេ អានន្ទេ, យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “បរិនិព្ពាតុ ទានិ, ភន្តេ, ភគវា, បរិនិព្ពាតុ ទានិ សុគតោ [បរិនិព្ពាតុ សុគតោ (សី. ស្យា. កំ.) ឯវមុបរិបិ]! បរិនិព្ពានកាលោ ទានិ, ភន្តេ, ភគវតោ. ភាសិតា ខោ បនេសា, ភន្តេ, ភគវតា វាចា – ‘ន តាវាហំ, បាបិម , បរិនិព្ពាយិស្សាមិ យាវ មេ ភិក្ខូ ន សាវកា ភវិស្សន្តិ វិយត្តា វិនីតា វិសារទា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នា សាមីចិប្បដិបន្នា អនុធម្មចារិនោ, សកំ អាចរិយកំ ឧគ្គហេត្វា អាចិក្ខិស្សន្តិ ទេសេស្សន្តិ បញ្ញបេស្សន្តិ បដ្ឋបេស្សន្តិ វិវរិស្សន្តិ វិភជិស្សន្តិ ឧត្តានីករិស្សន្តិ [ឧត្តានិំ ករិស្សន្តិ (ក.), ឧត្តានីករិស្សន្តិ (បី.)], ឧប្បន្នំ បរប្បវាទំ សហធម្មេន សុនិគ្គហិតំ និគ្គហេត្វា សប្បាដិហារិយំ ធម្មំ ទេសេស្សន្តី’”តិ.

សន្តិ ខោ បន, ភន្តេ, ឯតរហិ ភិក្ខូ ភគវតោ សាវកា វិយត្តា វិនីតា វិសារទា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នា

ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ, ᩈᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩁᨷ᩠ᨷᩅᩣᨴᩴ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩ ᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ, ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩ ᨴᩣᨶᩥ, ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ! ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨠᩣᩃᩮᩣ ᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ᪨

“ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᩈᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩣᨧᩣ – ‘ᨶ ᨲᩣᩅᩣᩉᩴ, ᨷᩣᨷᩥᨾ, ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥᩔᩣᨾᩥ ᨿᩣᩅ ᨾᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨶ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩦᨲᩣ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩣ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩥᨿᩮᩣ, ᩈᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩁᨷ᩠ᨷᩅᩣᨴᩴ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩔᨶ᩠ᨲᩦ’”ᨲᩥ᪨

“ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩦᨲᩣ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩣ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩥᨿᩮᩣ, ᩈᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩁᨷ᩠ᨷᩅᩣᨴᩴ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩ ᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ, ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩ ᨴᩣᨶᩥ, ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ! ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨠᩣᩃᩮᩣ ᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ᪨

“ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᩈᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩣᨧᩣ – ‘ᨶ ᨲᩣᩅᩣᩉᩴ, ᨷᩣᨷᩥᨾ, ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥᩔᩣᨾᩥ ᨿᩣᩅ ᨾᩮ ᩏᨷᩣᩈᨠᩣ...ᨷᩮ... ᨿᩣᩅ ᨾᩮ ᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣ ᨶ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩦᨲᩣ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩣ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩥᨿᩮᩣ, ᩈᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᨩᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩁᨷ᩠ᨷᩅᩣᨴᩴ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᩔᨶ᩠ᨲᩦ’”ᨲᩥ᪨

“ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩏᨷᩣᩈᨠᩣ...ᨷᩮ... ᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᩥᨠᩣ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩦᨲᩣ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩣ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩥᨿᩮᩣ , ᩈᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨽᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩁᨷ᩠ᨷᩅᩣᨴᩴ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᩩᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨭᩥᩉᩣᩁᩥᨿᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩ ᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ, ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩ ᨴᩣᨶᩥ, ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ! ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨠᩣᩃᩮᩣ ᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ᪨

“ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᩈᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩣᨧᩣ – ‘ᨶ ᨲᩣᩅᩣᩉᩴ, ᨷᩣᨷᩥᨾ, ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥᩔᩣᨾᩥ ᨿᩣᩅ ᨾᩮ ᩍᨴᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᨶ ᩍᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨹᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨠᩴ ᨻᩣᩉᩩᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩩᨳᩩᨽᩪᨲᩴ ᨿᩣᩅ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᩥᨲ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨿᩥᨴᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨹᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨠᩴ ᨻᩣᩉᩩᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩩᨳᩩᨽᩪᨲᩴ ᨿᩣᩅ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩴ᪨ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩ ᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ, ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨲᩩ ᨴᩣᨶᩥ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ᪨ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨠᩣᩃᩮᩣ ᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ឯវំ វុត្តេ ភគវា មារំ បាបិមន្តំ ឯតទវោច – “អប្បោស្សុក្កោ ត្វំ, បាបិម, ហោហិ។ ន ចិរំ [នចិរំ (ក។)] តថាគតស្ស បរិនិព្ពានំ ភវិស្សតិ។ ឥតោ តិណ្ណំ មាសានំ អច្ចយេន តថាគតោ បរិនិព្ពាយិស្សតី”តិ។ អថ ខោ ភគវា ចាបាលេ ចេតិយេ សតោ សម្បជានោ អាយុសង្ខារំ ឱស្សជិ។ ឱស្សដ្ឋេ ច ភគវតា អាយុសង្ខារេ មហាភូមិចាលោ អហោសិ ភឹសនកោ លោមហំសោ, ទេវទុន្ទុភិយោ [ទេវទុទ្រភិយោ (ក។)] ច ផលិំសុ។ អថ ខោ ភគវា ឯតមត្ថំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ –

“តុលមតុលញ្ច សម្ភវំ, ភវសង្ខារមវស្សជិ មុនិ;

អជ្ឈត្តរតោ សមាហិតោ, អភិន្ទិ កវចមិវត្តសម្ភវ”ន្តិ។ ទសមំ;

ចាបាលវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អបរាបិ វិរទ្ធោ ច, អរិយា និព្ពិទាបិ ច;

បទេសំ សមត្តំ ភិក្ខុ, ពុទ្ធំ ញាណញ្ច ចេតិយន្តិ។

២. បាសាទកម្បនវគ្គោ

១. បុព្ពសុត្តំ

៨២២. សាវត្ថិនិទានំ។ “បុព្ពេ ច មេ, ភិក្ខវេ, សម្ពោធា អនភិសម្ពុទ្ធស្ស ពោធិសត្តស្សេវ សតោ ឯតទហោសិ – ‘កោ នុ ខោ ហេតុ, កោ បច្ចយោ ឥទ្ធិបាទភាវនាយា’តិ? តស្ស មយ្ហំ, ភិក្ខវេ, ឯតទហោសិ – ‘ឥធ ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ឥតិ មេ ឆន្ទោ ន ច អតិលីនោ ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតោ ភវិស្សតិ, ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តោ ភវិស្សតិ, ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តោ ភវិស្សតិ។ បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ; យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ, យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ; យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា។ ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតី”’។

“វីរិយសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ឥតិ មេ វីរិយំ ន ច អតិលីនំ ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតំ ភវិស្សតិ, ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តំ ភវិស្សតិ, ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តំ ភវិស្សតិ។ បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ;

យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ, យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ; យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា។ ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ។

“ចិត្តសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ឥតិ មេ ចិត្តំ ន ច អតិលីនំ ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតំ ភវិស្សតិ, ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តំ ភវិស្សតិ, ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តំ ភវិស្សតិ។ បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ; យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ, យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ; យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា។ ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ។

“វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ឥតិ មេ វីមំសា ន ច អតិលីនា ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតា ភវិស្សតិ, ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តា ភវិស្សតិ , ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តា ភវិស្សតិ។ បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ; យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ, យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ; យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា។ ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ។

“ឯវំ ភាវិតេសុ ខោ, ភិក្ខុ, ចតូសុ ឥទ្ធិបាទេសុ ឯវំ ពហុលីកតេសុ, អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ; អាវិភាវំ, តិរោភាវំ; តិរោកុដ្ដំ តិរោបាការំ តិរោបព្ពតំ អសជ្ជមានោ គច្ឆតិ, សេយ្យថាបិ អាកាសេ; បថវិយាបិ ឧម្មុជ្ជនិមុជ្ជំ ករោតិ, សេយ្យថាបិ ឧទកេ; ឧទកេបិ អភិជ្ជមានេ [អភិជ្ជមានោ (សី។ បី។ ក។)] គច្ឆតិ, សេយ្យថាបិ បថវិយំ; អាកាសេបិ បល្លង្កេន កមតិ, សេយ្យថាបិ បក្ខី សកុណោ; ឥមេបិ ចន្ទិមសូរិយេ ឯវំមហិទ្ធិកេ ឯវំមហានុភាវេ បាណិនា បរិមសតិ [បរាមសតិ (សី។ ស្យា។ ក។)] បរិមជ្ជតិ; យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ។

“ឯវំ ភាវិតេសុ ខោ, ភិក្ខុ, ចតូសុ ឥទ្ធិបាទេសុ ឯវំ ពហុលីកតេសុ ទិព្ពាយ សោតធាតុយា វិសុទ្ធាយ អតិក្កន្តមានុសិកាយ ឧភោ សទ្ទេ សុណាតិ – ទិព្ពេ ច មានុសេ ច, យេ ទូរេ សន្តិកេ ចាតិ។

“ឯវំ ភាវិតេសុ ខោ, ភិក្ខុ, ចតូសុ ឥទ្ធិបាទេសុ ឯវំ ពហុលីកតេសុ, បរសត្តានំ បរបុគ្គលានំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាតិ។ សរាគំ វា ចិត្តំ ‘សរាគំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; វីតរាគំ វា ចិត្តំ ‘វីតរាគំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; សទោសំ វា ចិត្តំ ‘សទោសំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; វីតទោសំ វា ចិត្តំ ‘វីតទោសំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; សមោហំ វា ចិត្តំ ‘សមោហំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; វីតមោហំ វា ចិត្តំ ‘វីតមោហំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; សំខិត្តំ វា ចិត្តំ ‘សំខិត្តំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; វិក្ខិត្តំ វា ចិត្តំ ‘វិក្ខិត្តំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; មហគ្គតំ វា ចិត្តំ ‘មហគ្គតំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; អមហគ្គតំ វា ចិត្តំ ‘អមហគ្គតំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; សឧត្តរំ វា ចិត្តំ ‘សឧត្តរំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; អនុត្តរំ វា ចិត្តំ ‘អនុត្តរំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; សមាហិតំ វា ចិត្តំ ‘សមាហិតំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; អសមាហិតំ វា ចិត្តំ ‘អសមាហិតំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; វិមុត្តំ វា ចិត្តំ ‘វិមុត្តំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ; អវិមុត្តំ វា ចិត្តំ ‘អវិមុត្តំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាតិ”។

“ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩈᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩤᨴᩮᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩮᩈᩩ, ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩤᩈᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨲᩥ, ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨴᩈᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩦᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨲᩥᩴᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᩉᩔᨾ᩠ᨸᩥ ᨩᩣᨲᩥᩈᨲᩈᩉᩔᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩮᨠᩮᨸᩥ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᩋᨶᩮᨠᩮᨸᩥ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᩋᨶᩮᨠᩮᨸᩥ ᩈᩴᩅᨭ᩠ᨭᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨠᨸ᩠ᨸᩮ – ‘ᩋᨾᩩᨲ᩠ᩁᩣᩈᩥᩴ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣ ᩑᩅᩴᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩑᩅᩴᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ ᩑᩅᨾᩣᨿᩩᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩋᨾᩩᨲ᩠ᩁ ᩏᨴᨸᩤᨴᩥᩴ [ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴ (ᩈᩦ᪨)]; ᨲᨲ᩠ᩁᩣᨸᩣᩈᩥᩴ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩮᩣ ᩑᩅᩴᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩑᩅᩴᩈᩩᨡᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ ᩑᩅᨾᩣᨿᩩᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᩍᨵᩪᨸᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩈᩣᨠᩣᩁᩴ ᩈᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩤᩈᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨲᩥ᪨

“ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩈᩩ ᨡᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩤᨴᩮᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩮᩈᩩ, ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩤ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨾᩣᨶᩩᩈᨠᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩔᨲᩥ ᨧᩅᨾᩣᨶᩮ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᩉᩦᨶᩮ ᨸᨱᩦᨲᩮ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮ, ᩈᩩᨣᨲᩮ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮ ᨿᨳᩣᨠᨾ᩠ᨾᩪᨸᨣᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ – ‘ᩍᨾᩮ ᩅᨲ, ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩏᨸᩅᩤᨴᨠᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩣ; ᨲᩮ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨸᩤᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩤᨲᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᩅᩤ ᨸᨶ, ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᩅᨧᩦᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᨾᨶᩮᩣᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨸᩅᩤᨴᨠᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨴᩣᨶᩣ; ᨲᩮ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨸᨸᨶ᩠ᨶᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩤ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨾᩣᨶᩩᩈᨠᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩔᨲᩥ ᨧᩅᨾᩣᨶᩮ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᩉᩦᨶᩮ ᨸᨱᩦᨲᩮ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮ, ᩈᩩᨣᨲᩮ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮ ᨿᨳᩣᨠᨾ᩠ᨾᩪᨸᨣᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨

“ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩈᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩤᨴᩮᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩮᩈᩩ, ᩋᩣᩈᩅᩤᨶᩴ ᨡᨿᩤ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪖᪨ ᨾᩉᨸ᩠ᨹᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪘᪑᪓᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩤᨴᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨾᩉᨸ᩠ᨹᩃᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ᪨ ᨠᨳᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩤᨴᩣ ᨠᨳᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨾᩉᨸ᩠ᨹᩃᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩤᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩤᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ – ‘ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨶ ᨧ ᩋᨲᩥᩃᩦᨶᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᩋᨲᩥᨸ᩠ᨸᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨸᩩᩁᩮᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨧ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ – ᨿᨳᩣ ᨸᩩᩁᩮ ᨲᨳᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ, ᨿᨳᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨲᨳᩣ ᨸᩩᩁᩮ; ᨿᨳᩣ ᩋᨵᩮᩣ ᨲᨳᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ, ᨿᨳᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨲᨳᩣ ᩋᨵᩮᩣ; ᨿᨳᩣ ᨴᩥᩅᩤ ᨲᨳᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ, ᨿᨳᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨲᨳᩣ ᨴᩥᩅᩤ᪨ ᩍᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩋᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᨸ᩠ᨸᨽᩣᩈᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨

“ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾᩣᨵᩥ…ᨸᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥ…ᨸᩮ… ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩤᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩤᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ – ‘ᩍᨲᩥ ᨾᩮ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ ᨶ ᨧ ᩋᨲᩥᩃᩦᨶᩣ

ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតា ភវិស្សតិ, ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តា ភវិស្សតិ, ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តា ភវិស្សតិ’។ បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ; យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ, យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ; យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា។ ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា ឯវំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោន្តិ មហានិសំសា។

“ឯវំ ភាវិតេសុ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចតូសុ ឥទ្ធិបាទេសុ ឯវំ ពហុលីកតេសុ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ...បេ... យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ...បេ...។

“ឯវំ ភាវិតេសុ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចតូសុ ឥទ្ធិបាទេសុ ឯវំ ពហុលីកតេសុ, អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ ឆន្ទសមាធិសុត្តំ

៨២៥។ “ឆន្ទំ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ និស្សាយ លភតិ សមាធិំ, លភតិ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ – អយំ វុច្ចតិ ឆន្ទសមាធិ។ សោ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ ‘បធានសង្ខារា’តិ។ ឥតិ អយញ្ច ឆន្ទោ, អយញ្ច ឆន្ទសមាធិ, ឥមេ ច បធានសង្ខារា – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ’”។

“វីរិយំ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ និស្សាយ លភតិ សមាធិំ, លភតិ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ – អយំ វុច្ចតិ ‘វីរិយសមាធិ’។ សោ អនុប្បន្នានំ...បេ... ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ ‘បធានសង្ខារា’តិ។ ឥតិ ឥទញ្ច វីរិយំ, អយញ្ច វីរិយសមាធិ, ឥមេ ច បធានសង្ខារា – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘វីរិយសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ’”។

“ចិត្តំ ចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ និស្សាយ លភតិ សមាធិំ, លភតិ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ – អយំ វុច្ចតិ ‘ចិត្តសមាធិ’។ សោ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ...បេ... ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ ‘បធានសង្ខារា’តិ។ ឥតិ ឥទញ្ច ចិត្តំ, អយញ្ច ចិត្តសមាធិ, ឥមេ ច បធានសង្ខារា – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ‘ចិត្តសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតោ ឥទ្ធិបាទោ’”។

“ຈິຕ຺ຕໍ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ນິສ຺ສາຍ ລຠຕິ ສມາຘິໍ, ລຠຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ເອກຄ຺ຄຕໍ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ‘ຈິຕ຺ຕສມາຘິ’. ໂສ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ...ເປ... ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຐິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ‘ປຘານສງ຺ຂາຣາ’ຕິ . ອິຕິ ອຍຎ຺ຈ ຈິຕ຺ຕໍ, ອຍຎ຺ຈ ຈິຕ຺ຕສມາຘິ, ອິເມ ຈ ປຘານສງ຺ຂາຣາ – ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ຈິຕ຺ຕສມາຘິປ຺ປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄໂຕ ອິທ຺ຘິປາໂທ’”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ໂມຄ຺ຄລ຺ລານສຸຕ຺ຕໍ

໘໑໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ – ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ປຸພ຺ພາຣາເມ ມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ຠິກ຺ຂູ ເຫຏ຺ຐາມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ ວິຫຣນ຺ຕິ ອຸທ຺ຘຕາ ອຸນ຺ນຬາ ຈປລາ ມຸຂຣາ ວິກິຓ຺ຓວາຈາ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕິໂນ ອສມ຺ປຊານາ ອສມາຫິຕາ ຠນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ [ວິພ຺ຠນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ.)] ປາກຕິນ຺ຯ຺ຣິຍາ.

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານໍ ອາມນ຺ເຕສິ – “ເອເຕ ໂຂ, ໂມຄ຺ຄລ຺ລານ, ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ ເຫຏ຺ຐາມິຄາຣມາຕຸປາສາເທ ວິຫຣນ຺ຕິ ອຸທ຺ຘຕາ ອຸນ຺ນຬາ ຈປລາ ມຸຂຣາ ວິກິຓ຺ຓວາຈາ ມຸຏ຺ຐສ຺ສຕິໂນ ອສມ຺ປຊານາ ອສມາຫິຕາ ຠນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ປາກຕິນ຺ທ຺ຣິຍາ. ຄຈ຺ຉ, ໂມຄ຺ຄລ຺ລານ, ເຕ ຠິກ຺ຂູ ສໍເວເຊຫີ”ຕິ.

“ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”ຕິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ຠຄວໂຕ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ຕຖາຣູປໍ ອິທ຺ຘາຠິສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂາສິ [ອຠິສງ຺ຂາເຣສິ (ສ຺ຍາ. ປີ. ກ.)] ຍຖາ ປາທງ຺ຄຸຏ຺ຐເກນ ມິຄາຣມາຕຸປາສາທໍ ສງ຺ກມ຺ເປສິ ສມ຺ປກມ຺ເປສິ ສມ຺ປຈາເລສິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ສໍວິຄ຺ຄາ ໂລມຫຏ຺ຐຊາຕາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐໍສຸ – “ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ, ໂຠ, ອພ຺ຠຸຕໍ ວຕ, ໂຠ! ນິວາຕຎ຺ຈ ວຕ ອຍຎ຺ຈ ມິຄາຣມາຕຸປາສາໂທ ຄມ຺ຠີຣເນໂມ ສຸນິຂາໂຕ ອຈໂລ ອສມ຺ປກມ຺ປີ, ອຖ ຈ ປນ ສງ຺ກມ຺ປິໂຕ ສມ຺ປກມ຺ປິໂຕ ສມ຺ປຈາລິໂຕ”ຕິ!

ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ – “ກິໍ ນຸ ຕຸມ຺ເຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ສໍວິຄ຺ຄາ ໂລມຫຏ຺ຐຊາຕາ ເອກມນ຺ຕໍ ຐິຕາ”ຕິ? “ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອພ຺ຠຸຕໍ ຠນ຺ເຕ! ນິວາຕຎ຺ຈ ວຕ ອຍຎ຺ຈ ມິຄາຣມາຕຸປາສາໂທ ຄມ຺ຠີຣເນໂມ ສຸນິຂາໂຕ ອຈໂລ ອສມ຺ປກມ຺ປີ, ອຖ ຈ ປນ ສງ຺ກມ຺ປິໂຕ ສມ຺ປກມ຺ປິໂຕ ສມ຺ປຈາລິໂຕ”ຕິ! “ຕຸມ຺ເຫວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ສໍເວເຊຕຸກາເມນ ໂມຄ຺ຄລ຺ລາເນນ ຠິກ຺ຂຸນາ ປາທງ຺ຄຸຏ຺ຐເກນ ມິຄາຣມາຕຸປາສາໂທ ສງ຺ກມ຺ປິໂຕ ສມ຺ປກມ຺ປິໂຕ ສມ຺ປຈາລິໂຕ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຕເມສໍ ຘມ຺ມານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍມຫິທ຺ຘິໂກ ເອວໍມຫານຸຠາໂວ”ຕິ ? “ຠຄວໍມູລກາ ໂນ, ຠນ຺ເຕ, ຘມ຺ມາ, ຠຄວໍເນຕ຺ຕິກາ ຠຄວໍປຏິສຣຓາ. ສາຘຸ ວຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວນ຺ຕໍເຍວ ປຏິຠາຕຸ ເອຕສ຺ສ ຠາສິຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ. ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂູ ຘາເຣສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ.

“តេន ហិ, ភិក្ខវេ, សុណាថ។ ចតុន្នំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ…បេ… វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ‘ឥតិ មេ វីមំសា ន ច អតិលីនា ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតា ភវិស្សតិ; ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តា ភវិស្សតិ, ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តា ភវិស្សតី’តិ បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ; យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ; យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា។ ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ។ ឥមេសញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ…បេ… យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ…បេ… ឥមេសញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ ឧណ្ណាភព្រាហ្មណសុត្តំ

ប័ព្វលិ៍។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ អាយស្មា អានន្ទោ កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ អថ ខោ ឧណ្ណាភោ ព្រាហ្មណោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អានន្ទេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ឧណ្ណាភោ ព្រាហ្មណោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “កិមត្ថិយំ នុ ខោ, ភោ អានន្ទ, សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី”តិ? “ឆន្ទប្បហានត្ថំ ខោ, ព្រាហ្មណ, ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតី”តិ។

“អត្ថិ បន, ភោ អានន្ទ, មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា ឯតស្ស ឆន្ទស្ស បហានាយា”តិ? “អត្ថិ ខោ, ព្រាហ្មណ, មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា ឯតស្ស ឆន្ទស្ស បហានាយា”តិ។

“កតមោ បន, ភោ អានន្ទ, មគ្គោ កតមា បដិបទា ឯតស្ស ឆន្ទស្ស បហានាយា”តិ? “ឥធ, ព្រាហ្មណ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ…បេ… វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – អយំ ខោ, ព្រាហ្មណ, មគ្គោ អយំ បដិបទា ឯតស្ស ឆន្ទស្ស បហានាយា”តិ។

“ឯវំ សន្តេ, ភោ អានន្ទ, សន្តកំ ហោតិ នោ អសន្តកំ។ ឆន្ទេនេវ ឆន្ទំ បជហិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតី”តិ។ “តេន ហិ, ព្រាហ្មណ, តញ្ញេវេត្ថ បដិបុច្ឆិស្សាមិ។ យថា តេ ខមេយ្យ តថា នំ ព្យាករេយ្យាសិ។ តំ កិំ មញ្ញសិ, ព្រាហ្មណ, អហោសិ តេ បុព្វេ ឆន្ទោ ‘អារាមំ គមិស្សាមី’តិ? តស្ស តេ អារាមគតស្ស យោ តជ្ជោ ឆន្ទោ សោ បដិប្បស្សទ្ធោ”តិ? “ឯវំ , ភោ”។ “អហោសិ តេ បុព្វេ វីរិយំ ‘អារាមំ គមិស្សាមី’តិ? តស្ស តេ អារាមគតស្ស យំ តជ្ជំ វីរិយំ តំ បដិប្បស្សទ្ធន្តិ? “ឯវំ, ភោ”។ “អហោសិ តេ បុព្វេ ចិត្តំ ‘អារាមំ គមិស្សាមី’តិ?

តស្ស តេ អារាមគតស្ស យំ តជ្ជំ ចិត្តំ តំ បដិប្បស្សទ្ធ”ន្តិ? “ឯវំ, ភោ”។ “អហោសិ តេ បុព្ពេ វីមំសា ‘អារាមំ គមិស្សាមី’តិ? តស្ស តេ អារាមគតស្ស យា តជ្ជា វីមំសា សា បដិប្បស្សទ្ធា”តិ? “ឯវំ, ភោ”។

“ឯវមេវ ខោ, ព្រាហ្មណ, យោ សោ ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ, តស្ស យោ បុព្ពេ ឆន្ទោ អហោសិ អរហត្តប្បត្តិយា, អរហត្តប្បត្តេ [អរហត្តេ បត្តេ (សី។ ស្យា។ កំ។)] យោ តជ្ជោ ឆន្ទោ សោ បដិប្បស្សទ្ធោ; យំ បុព្ពេ វីរិយំ អហោសិ អរហត្តប្បត្តិយា, អរហត្តប្បត្តេ យំ តជ្ជំ វីរិយំ តំ បដិប្បស្សទ្ធំ; យំ បុព្ពេ ចិត្តំ អហោសិ អរហត្តប្បត្តិយា, អរហត្តប្បត្តេ យំ តជ្ជំ ចិត្តំ តំ បដិប្បស្សទ្ធំ; យា បុព្ពេ វីមំសា អហោសិ អរហត្តប្បត្តិយា, អរហត្តប្បត្តេ យា តជ្ជា វីមំសា សា បដិប្បស្សទ្ធា។ តំ កិំ មញ្ញសិ, ព្រាហ្មណ, ឥតិ ឯវំ សន្តេ, សន្តកំ វា ហោតិ នោ អសន្តកំ វា”តិ?

“អទ្ធា, ភោ អានន្ទ, ឯវំ សន្តេ, សន្តកំ ហោតិ នោ អសន្តកំ។ អភិក្កន្តំ, ភោ អានន្ទ, អភិក្កន្តំ, ភោ អានន្ទ! សេយ្យថាបិ, ភោ អានន្ទ, និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ, បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ, មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ, អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ – ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ; ឯវមេវំ ភោតា អានន្ទេន អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ។ ឯសាហំ, ភោ អានន្ទ, តំ ភវន្តំ គោតមំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច។ ឧបាសកំ មំ ភវំ អានន្ទោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ បឋមសមណព្រាហ្មណសុត្ត

៨១៨។ “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា មហិទ្ធិកា អហេសុំ មហានុភាវា, សព្ពេ តេ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា មហិទ្ធិកា ភវិស្សន្តិ មហានុភាវា, សព្ពេ តេ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា មហិទ្ធិកា មហានុភាវា, សព្ពេ តេ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ…បេ… វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា មហិទ្ធិកា អហេសុំ មហានុភាវា, សព្ពេ តេ ឥមេសំយេវ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា មហិទ្ធិកា ភវិស្សន្តិ មហានុភាវា, សព្ពេ តេ ឥមេសំយេវ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា មហិទ្ធិកា មហានុភាវា, សព្ពេ តេ ឥមេសំយេវ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា”តិ។ ឆដ្ឋំ។

໖. ທຸຕິຍສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓສຸຕ຺ຕໍ

໘໑໙. “ເຍ ຫິ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠສຸໍ – ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຘາ ອເຫສຸໍ, ພຫຸຘາປິ ຫຸຕ຺ວາ ເອໂກ ອເຫສຸໍ; ອາວິຠາວໍ, ຕິໂຣຠາວໍ; ຕິໂຣກຸຏ຺ຏໍ ຕິໂຣປາກາຣໍ ຕິໂຣປພ຺ພຕໍ ອສຊ຺ຊມານາ ອຄມໍສຸ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອາກາເສ; ປຖວິຍາປິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນິມຸຊ຺ຊໍ ອກໍສຸ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຸທເກ; ອຸທເກປິ ອຠິຊ຺ຊມາເນ [ອຠິຊ຺ຊມານາ (ສີ. ປີ. ກ.)] ອຄມໍສຸ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຖວິຍໍ; ອາກາເສປິ ປລ຺ລງ຺ເກນ ກມິໍສຸ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຓ; ອິເມປິ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ ເອວໍມຫິທ຺ຘິເກ ເອວໍມຫານຸຠາເວ ປາຓິນາ ປຣິມສິໍສຸ [ປຣາມສິໍສຸ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ກ.)] ປຣິມຊ຺ຊິໍສຸ; ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕສຸໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ຈຕຸນ຺ນໍ ອິທ຺ຘິປາທານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ.

“ເຍ ຫິ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠສ຺ສນ຺ຕິ – ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຘາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ພຫຸຘາປິ ຫຸຕ຺ວາ ເອໂກ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ; ອາວິຠາວໍ, ຕິໂຣຠາວໍ; ຕິໂຣກຸຏ຺ຏໍ ຕິໂຣປາກາຣໍ ຕິໂຣປພ຺ພຕໍ ອສຊ຺ຊມານາ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອາກາເສ; ປຖວິຍາປິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນິມຸຊ຺ຊໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຸທເກ; ອຸທເກປິ ອຠິຊ຺ຊມາເນ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຖວິຍໍ; ອາກາເສປິ ປລ຺ລງ຺ເກນ ກມິສ຺ສນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຓ; ອິເມປິ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ ເອວໍມຫິທ຺ຘິເກ ເອວໍມຫານຸຠາເວ ປາຓິນາ ປຣິມສິສ຺ສນ຺ຕິ ປຣິມຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ; ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ຈຕຸນ຺ນໍ ອິທ຺ຘິປາທານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ.

“ເຍ ຫິ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠນ຺ຕິ – ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຘາ ໂຫນ຺ຕິ, ພຫຸຘາປິ ຫຸຕ຺ວາ ເອໂກ ໂຫນ຺ຕິ; ອາວິຠາວໍ, ຕິໂຣຠາວໍ; ຕິໂຣກຸຏ຺ຏໍ ຕິໂຣປາກາຣໍ ຕິໂຣປພ຺ພຕໍ ອສຊ຺ຊມານາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອາກາເສ; ປຖວິຍາປິ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນິມຸຊ຺ຊໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ອຸທເກ; ອຸທເກປິ ອຠິຊ຺ຊມາເນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຖວິຍໍ; ອາກາເສປິ ປລ຺ລງ຺ເກນ ກມນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ປກ຺ຂີ ສກຸໂຓ; ອິເມປິ ຈນ຺ທິມສູຣິເຍ ເອວໍມຫິທ຺ຘິເກ ເອວໍມຫານຸຠາເວ ປາຓິນາ ປຣິມສນ຺ຕິ [ປຣາມສນ຺ຕິ (ສ຺ຍາ. ກໍ.)] ປຣິມຊ຺ຊນ຺ຕິ; ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ຈຕຸນ຺ນໍ ອິທ຺ຘິປາທານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາຕິ.

“ກຕເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຉນ຺ທສມາຘິປ຺ປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ, ວີຣິຍສມາຘິ...ເປ... ຈິຕ຺ຕສມາຘິ...ເປ... ວີມໍສາສມາຘິປ຺ປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ. ເຍ ຫິ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕີຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠສຸໍ – ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຘາ ອເຫສຸໍ...ເປ... ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ເຕສຸໍ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິເມສໍເຍວ ຈຕຸນ຺ນໍ ອິທ຺ຘິປາທານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ.

“ເຍ ຫິ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນາຄຕມທ຺ຘານໍ ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ອເນກວິຫິຕໍ ອິທ຺ຘິວິຘໍ ປຈ຺ຈນຸໂຠສ຺ສນ຺ຕິ – ເອໂກປິ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸຘາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ...ເປ... ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາປິ ກາເຍນ ວສໍ ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ເຕ ອິເມສໍເຍວ ຈຕຸນ຺ນໍ ອິທ຺ຘິປາທານໍ ຠາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ.

“យេ ហិ កេចិ ភិក្ខវេ ឯតរហិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោន្តិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោន្តិ…បេ… យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេន្តិ, សព្ពេ តេ ឥមេសំយេវ ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា”តិ។ សត្តមំ។

៨។ ភិក្ខុសុត្តំ

៨១០។ “ចតុន្នំ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ…បេ… វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ ឥទ្ធាទិទេសនាសុត្តំ

៨១១។ “ឥទ្ធិំ វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ ឥទ្ធិបាទញ្ច ឥទ្ធិបាទភាវនញ្ច ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនិញ្ច បដិបទំ។ តំ សុណាថ។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ…បេ… យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទោ? យោ សោ, ភិក្ខវេ, មគ្គោ យា បដិបទា ឥទ្ធិលាភាយ ឥទ្ធិបដិលាភាយ សំវត្តតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទោ។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ …បេ… វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ, សម្មាសង្កប្បោ, សម្មាវាចា, សម្មាកម្មន្តោ, សម្មាអាជីវោ, សម្មាវាយាមោ, សម្មាសតិ, សម្មាសមាធិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា”តិ។ នវមំ។

១០. វិភង្គសុត្តំ

៨៣២. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទា ភាវិតា ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោន្តិ មហានិសំសា”.

“កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា កថំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោន្តិ មហានិសំសា? ឥធ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ‘ឥតិ មេ ឆន្ទោ ន ច អតិលីនោ ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតោ ភវិស្សតិ, ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តោ ភវិស្សតិ, ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តោ ភវិស្សតី’តិ. បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – ‘យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ; យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ, យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ; យថា ទិវា តថា រត្តិំ យថា រត្តិំ តថា ទិវា’តិ. ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ. វីរិយសមាធិ...បេ... ចិត្តសមាធិ...បេ... វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ‘ឥតិ មេ វីមំសា ន ច អតិលីនា ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតា ភវិស្សតិ, ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តា ភវិស្សតិ, ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តា ភវិស្សតី’តិ. បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – ‘យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ; យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ, យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ; យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា’តិ. ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ.

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អតិលីនោ ឆន្ទោ? យោ, ភិក្ខវេ, ឆន្ទោ កោសជ្ជសហគតោ កោសជ្ជសម្បយុត្តោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អតិលីនោ ឆន្ទោ.

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អតិប្បគ្គហិតោ ឆន្ទោ? យោ, ភិក្ខវេ, ឆន្ទោ ឧទ្ធច្ចសហគតោ ឧទ្ធច្ចសម្បយុត្តោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អតិប្បគ្គហិតោ ឆន្ទោ.

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អជ្ឈត្តំ សំខិត្តោ ឆន្ទោ? យោ, ភិក្ខវេ, ឆន្ទោ ថិនមិទ្ធសហគតោ ថិនមិទ្ធសម្បយុត្តោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អជ្ឈត្តំ សំខិត្តោ ឆន្ទោ.

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តោ ឆន្ទោ? យោ, ភិក្ខវេ, ឆន្ទោ ពហិទ្ធា បញ្ច កាមគុណេ អារព្ភ អនុវិក្ខិត្តោ អនុវិសដោ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តោ ឆន្ទោ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បច្ឆាបុរេសញ្ញា សុគ្គហិតា ហោតិ សុមនសិកតា សូបធារិតា សុប្បដិវិទ្ធា បញ្ញាយ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຍຖາ ອເຘາ ຕຖາ ອຸທ຺ຘໍ, ຍຖາ ອຸທ຺ຘ໌ ຕຖາ ອເຘາ ວິຫຣຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອິມເມວ ກາຍໍ ອຸທ຺ຘໍ ປາທຕລາ ອເຘາ ເກສມຕ຺ຖກາ ຕຈປຣິຍນ຺ຕໍ ປູຣໍ ນານປ຺ປກາຣສ຺ສ ອສຸຈິເນາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕິ – ‘ອຕ຺ຖິ ອິມສ຺ມິໍ ກາເຍ ເກສາ ເລາມາ ນຂາ ທນ຺ຕາ ຕເຈາ ມໍສໍ ນ຺ຫາຣຸ ອຏ຺ຐິ ອຏ຺ຐິມິຎ຺ຊໍ ວກ຺ກໍ ຫທຍໍ ຍກນໍ ກິເລາມກໍ ປິຫກໍ ປປ຺ຜາສໍ ອນ຺ຕໍ ອນ຺ຕຄຸຓໍ ອຸທຣິຍໍ ກຣີສໍ ປິຕ຺ຕໍ ເສມ຺ຫໍ ປຸພ຺ເພາ ເລາຫິຕໍ ເສເທາ ເມເທາ ອສ຺ສຸ ວສາ ເຂເຬາ ສິງ຺ຆາຓິກາ ລສິກາ ມຸຕ຺ຕ’ນ຺ຕິ”. ເອວໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຍຖາ ອເຘາ ຕຖາ ອຸທ຺ຘໍ, ຍຖາ ອຸທ຺ຘໍ ຕຖາ ອເຘາ ວິຫຣຕິ”

“ກຖຎ຺ຈ , ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຍຖາ ທິວາ ຕຖາ ຣຕ຺ຕິໍ, ຍຖາ ຣຕ຺ຕິໍ ຕຖາ ທິວາ ວິຫຣຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເຍຫິ ອາກາເຣຫິ ເຍຫິ ລິງ຺ເຄຫິ ເຍຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ທິວາ ຉນ຺ທສມາຘິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ, ເສາ ເຕຫິ ອາກາເຣຫິ ເຕຫິ ລິງ຺ເຄຫິ ເຕຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ຣຕ຺ຕິໍ ຉນ຺ທສມາຘິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ; ເຍຫິ ວາ ປນ ອາກາເຣຫິ ເຍຫິ ລິງ຺ເຄຫິ ເຍຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ຣຕ຺ຕິໍ ຉນ຺ທສມາຘິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ, ເສາ ເຕຫິ ອາກາເຣຫິ ເຕຫິ ລິງ຺ເຄຫິ ເຕຫິ ນິມິຕ຺ເຕຫິ ທິວາ ຉນ຺ທສມາຘິປຘານສງ຺ຂາຣສມນ຺ນາຄຕໍ ອິທ຺ຘິປາທໍ ຠາເວຕິ” ເອວໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຍຖາ ທິວາ ຕຖາ ຣຕ຺ຕິໍ, ຍຖາ ຣຕ຺ຕິໍ ຕຖາ ທິວາ ວິຫຣຕິ”

“ກຖຎ຺ຈ , ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວເຏນ ເຈຕສາ ອປຣິເຍານທ຺ເຘນ ສປ຺ປຠາສໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸເນາ ອາເລາກສຎ຺ຎາ ສຸຄ຺ຄຫິຕາ ເຫາຕິ ທິວາສຎ຺ຎາ ສ຺ວາຘິຏ຺ຐິຕາ” ເອວໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວເຏນ ເຈຕສາ ອປຣິເຍານທ຺ເຘນ ສປ຺ປຠາສໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕິ”

“ກຕມຎ຺ຈ , ຠິກ຺ຂເວ, ອຕິລີນໍ ວີຣິຍໍ? ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວີຣິຍໍ ເກາສຊ຺ຊສຫຄຕໍ ເກາສຊ຺ຊສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕິລີນໍ ວີຣິຍໍ”

“ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕິປ຺ປຄ຺ຄຫິຕໍ ວີຣິຍໍ? ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວີຣິຍໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈສຫຄຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕິປ຺ປຄ຺ຄຫິຕໍ ວີຣິຍໍ”

“ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສໍຂິຕ຺ຕໍ ວີຣິຍໍ? ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວີຣິຍໍ ຖີນມິທ຺ຘສຫຄຕໍ ຖີນມິທ຺ຘສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສໍຂິຕ຺ຕໍ ວີຣິຍໍ”

“ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ພຫິທ຺ຘາ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວີຣິຍໍ? ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ວີຣິຍໍ ພຫິທ຺ຘາ ປຎ຺ຈ ກາມຄຸເຓ ອາຣພ຺ຠ ອນຸວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອນຸວິສຏໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ພຫິທ຺ຘາ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວີຣິຍໍ...ເປ...”

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວເຏນ ເຈຕສາ ອປຣິເຍານທ຺ເຘນ ສປ຺ປຠາສໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕິ ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸເນາ ອາເລາກສຎ຺ຎາ ສຸຄ຺ຄຫິຕາ ເຫາຕິ ທິວາສຎ຺ຎາ ສ຺ວາຘິຏ຺ຐິຕາ” ເອວໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວິວເຏນ ເຈຕສາ ອປຣິເຍານທ຺ເຘນ ສປ຺ປຠາສໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຠາເວຕິ”

“ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕິລີນໍ ຈິຕ຺ຕໍ? ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕໍ ເກາສຊ຺ຊສຫຄຕໍ ເກາສຊ຺ຊສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕິລີນໍ ຈິຕ຺ຕໍ”

“ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕິປ຺ປຄ຺ຄຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ? ຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈິຕ຺ຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈສຫຄຕໍ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ – ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຕິປ຺ປຄ຺ຄຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ”

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ? ᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩈᩉᨣᨲᩴ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ – ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ? ᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩋᨶᩩᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᩅᩥᩈᨭᩴ – ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ...ᨷᩮ... ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩅᨭᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩋᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᨷ᩠ᨷᨽᩣᩈᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲᩥᩃᩦᨶᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ? ᨿᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ ᨠᩮᩣᩈᨩ᩠ᨩᩈᩉᨣᨲᩣ ᨠᩮᩣᩈᨩ᩠ᨩᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲᩥᩃᩦᨶᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲᩥᨷ᩠ᨷᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ? ᨿᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩈᩉᨣᨲᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲᩥᨷ᩠ᨷᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ? ᨿᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩈᩉᨣᨲᩣ ᨳᩥᨶᨾᩥᨴ᩠ᨵᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ? ᨿᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᩋᨶᩩᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩈᨭᩣ – ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᩣ...ᨷᩮ... ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩅᨭᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩋᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᨷ᩠ᨷᨽᩣᩈᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩣ ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨾᩉᨷ᩠ᨹᩃᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ᪨

“ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩈᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩮᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩮᩈᩩ, ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᩉᩥᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᨵᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨶᩩᨽᩮᩣᨲᩥ – ᩑᨠᩮᩣᨷᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩩᨵᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨻᩉᩩᨵᩣᨷᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨿᩣᩅ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩣᨷᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩈᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮᩈᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨷᩣᨴᩮᩈᩩ ᩑᩅᩴ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩮᩈᩩ, ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᨷᩣᩈᩣᨴᨠᨾ᩠ᨷᨶᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᩉᨷ᩠ᨹᩃᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ, ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩏᨱ᩠ᨱᩣᨽᩴ;

ឆេ្គ សយណព្រាហ្មណា កិក្លុ, ឌេសតា ចិកទេក្កត ចាតិ៍

ឲ្យ៑ អទេឃាក្យឡអចទេក្កា

១៑ យក្កុស្សុត្តំ

ប័ឲ្យឲ្យ៑ សាចត្ថិតិទាតំ៍ “បុទេព្វច ទេយ, ភិក្ខុទេច, សទេព្វាធា អតភិសម្ពុទ្ធស្ស ទៅធិសត្តស្សេច សទេតា ឲុតទទេហាសិ – ‘ទេកា ត្ន ទេលា យទេក្កា, កា បដិបទា ព្ពុទ្ធិបិទេកាចតាឃា’តិ ? តស្ស យយ្ហំ ភិក្ខុទេច, ឲុតទទេហាសិ – ‘ព្ពុធ ភិក្ខុ លឆ្គុសយាធិប្បធាតសង្ខារសយត្នាកតំ ព្ពុទ្ធិបិទំ កាទេចតិ – ព្ពុតិ ទេយ លទេឆ្គា ត ច អតិលីទេតា កចិស្សតិ, ត ច អតិប្បក្កហិទេតា កចិស្សតិ, ត ច អជ្ឈត្តំ សំលិទេត្តា កចិស្សតិ, ត ច ពាហិទ្ធា ចិក្ខិទេត្តា កចិស្សតិ៍ បច្ឆាបុទេរសញ្ញី ច ចិហទេតិ – ឃថា បុទេរ តថា បច្ឆា, ឃថា បច្ឆា តថា បុទេរ; ឃថា អទេធា តថា ឧទ្ធំ, ឃថា ឧទ្ធំ តថា អទេធា; ឃថា ឌិចា តថា រត្តិំ, ឃថា រត្តិំ តថា ឌិចា៍ ព្ពុតិ ចិចទេដត ទេចតសា អបរិទេឃាតទទ្ធេត សប្បភាសំ ចិត្តំ កាទេចតិ ៍ ចិរិយសយាធិ…ទេប… ចិត្តសយាធិ…ទេប… ចិយំសាសយាធិប្បធាតសង្ខារសយត្នាកតំ ព្ពុទ្ធិបិទំ កាទេចតិ – ព្ពុតិ ទេយ ចិយំសា ត ច អតិលីតា កចិស្សតិ, ត ច អតិប្បក្កហិតា កចិស្សតិ, ត ច អជ្ឈត្តំ សំលិត្តា កចិស្សតិ, ត ច ពាហិទ្ធា ចិក្ខិត្តា កចិស្សតិ៍ បច្ឆាបុទេរសញ្ញី ច ចិហទេតិ – ឃថា បុទេរ តថា បច្ឆា, ឃថា បច្ឆា តថា បុទេរ; ឃថា អទេធា តថា ឧទ្ធំ, ឃថា ឧទ្ធំ តថា អទេធា; ឃថា ឌិចា តថា រត្តិំ ឃថា រត្តិំ តថា ឌិចា’ – ព្ពុតិ ចិចទេដត ទេចតសា អបរិទេឃាតទទ្ធេត សប្បភាសំ ចិត្តំ កាទេចតិ៍

“ឲុចំ កាចិទេតស្ស ទេលា, ភិក្ខុទេច, ភិក្ខុ ចត្តស្ស ព្ពុទ្ធិបិទេកស្ស ឲុចំ ពាហុលីកទេតស្ស អទេតកចិហិតំ ព្ពុទ្ធិចិធំ បច្ចត្តុទេកាតិ – ឲុទេកាបិ ហុត្វា ពាហុធា ទេហាតិ, ពាហុធាបិ ហុត្វា ឲុទេកា ទេហាតិ…ទេប… ឃាច ព្រាហ្មទេលាកាបិ កាទេឃត ចសំ ចទេត្តតិ៍ ឲុចំ កាចិទេតស្ស ទេលា, ភិក្ខុទេច, ភិក្ខុ ចត្តស្ស ព្ពុទ្ធិបិទេកស្ស ឲុចំ ពាហុលីកទេតស្ស, អាសចាតំ លឃា អតាសចំ ទេចទេតាចិមុត្តិំ បញ្ញាចិមុត្តិំ ឌិទេដ្ឋច ធទេម្ម សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ ចិហទេតី”តិ៍ បធយំ៍

(លបិ អភិញ្ញាទេឃា ចិត្ថាទេរតព្វា)៍

ឲ្យ៑ អទេឃាក្យឡអសុត្តំ

ប័ឲ្យ៣៑ សាចត្ថិតិទាតំ៍ អថ ទេលា អាឃស្មា អាតទេឆ្គា ទេឃត ភកចា ទេតុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភកចន្តំ អភិចាទេទត្វា ឲុកយន្តំ តិសីឌិ៍ ឲុកយន្តំ តិសិទេន្នា ទេលា អាឃស្មា អាតទេឆ្គា ភកចន្តំ ឲុតទទេចាច – “អភិជាតាតិ ត្ន ទេលា, ភទេន្តា, ភកចា ព្ពុទ្ធិឃា យទេតាយទេឃត កាទេឃត ព្រាហ្មទេលាកំ ឧបសង្កមិតា”តិ? “អភិជាតាមិ ខ្វាហំ, អាតឆ្គ, ព្ពុទ្ធិឃា យទេតាយទេឃត កាទេឃត ព្រាហ្មទេលាកំ ឧបសង្កមិតា”តិ៍ “អភិជាតាតិ បត, ភទេន្តា,

ភគវា ឥមិនា ចាតុមហាភូតិកេន កាយេន ឥទ្ធិយា ព្រហ្មលោកំ ឧបសង្កមិតា”តិ ? “អភិជានាមិ ខ្វាហំ, អានន្ទ, ឥមិនា ចាតុមហាភូតិកេន [ចាតុម្មហាភូតិកេន (សី. ស្យា. កំ.)] កាយេន ឥទ្ធិយា ព្រហ្មលោកំ ឧបសង្កមិតា”តិ។

“យញ្ច ខោ, បហោតិ, ភន្តេ, ភគវា ឥទ្ធិយា មនោមយេន កាយេន ព្រហ្មលោកំ ឧបសង្កមិតុំ, យញ្ច ខោ អភិជានាតិ, ភន្តេ, ភគវា ឥមិនា ចាតុមហាភូតិកេន កាយេន ឥទ្ធិយា ព្រហ្មលោកំ ឧបសង្កមិតា , តយិទំ, ភន្តេ, ភគវតោ អច្ឆរិយញ្ចេវ អព្ភុតញ្ចា”តិ។ “អច្ឆរិយា ចេវ, អានន្ទ, តថាគតា អច្ឆរិយធម្មសមន្នាគតា ច, អព្ភុតា ចេវ, អានន្ទ, តថាគតា អព្ភុតធម្មសមន្នាគតា ច”។

“យស្មិំ, អានន្ទ, សមយេ តថាគតោ កាយម្បិ ចិត្តេ សមោទហតិ [សមាទហតិ (សី. ស្យា. បី.)] ចិត្តម្បិ កាយេ សមោទហតិ, សុខសញ្ញញ្ច លហុសញ្ញញ្ច កាយេ ឱក្កមិត្វា វិហរតិ; តស្មិំ, អានន្ទ, សមយេ តថាគតស្ស កាយោ លហុតរោ ចេវ ហោតិ មុទុតរោ ច កម្មនិយតរោ ច បភស្សរតរោ ច។

“សេយ្យថាបិ, អានន្ទ, អយោគុឡោ ទិវសំ សន្តត្តោ លហុតរោ ចេវ ហោតិ មុទុតរោ ច កម្មនិយតរោ ច បភស្សរតរោ ច; ឯវមេវ ខោ, អានន្ទ, យស្មិំ សមយេ តថាគតោ កាយម្បិ ចិត្តេ សមោទហតិ, ចិត្តម្បិ កាយេ សមោទហតិ, សុខសញ្ញញ្ច លហុសញ្ញញ្ច កាយេ ឱក្កមិត្វា វិហរតិ; តស្មិំ, អានន្ទ, សមយេ តថាគតស្ស កាយោ លហុតរោ ចេវ ហោតិ មុទុតរោ ច កម្មនិយតរោ ច បភស្សរតរោ ច។

“យស្មិំ, អានន្ទ, សមយេ តថាគតោ កាយម្បិ ចិត្តេ សមោទហតិ, ចិត្តម្បិ កាយេ សមោទហតិ, សុខសញ្ញញ្ច លហុសញ្ញញ្ច កាយេ ឱក្កមិត្វា វិហរតិ; តស្មិំ, អានន្ទ, សមយេ តថាគតស្ស កាយោ អប្បកសិរេនេវ បថវិយា វេហាសំ អព្ភុគ្គច្ឆតិ, សោ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ…បេ… យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ។

“សេយ្យថាបិ , អានន្ទ, តូលបិចុ វា កប្បាសបិចុ វា លហុកោ វាតូបាទានោ អប្បកសិរេនេវ បថវិយា វេហាសំ អព្ភុគ្គច្ឆតិ; ឯវមេវ ខោ, អានន្ទ, យស្មិំ សមយេ តថាគតោ កាយម្បិ ចិត្តេ សមោទហតិ, ចិត្តម្បិ កាយេ សមោទហតិ, សុខសញ្ញញ្ច លហុសញ្ញញ្ច កាយេ ឱក្កមិត្វា វិហរតិ; តស្មិំ, អានន្ទ, សមយេ តថាគតស្ស កាយោ អប្បកសិរេនេវ បថវិយា វេហាសំ អព្ភុគ្គច្ឆតិ, សោ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ…បេ… យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតី”តិ។ ទុតិយំ។

៧. ភិក្ខុសុត្តំ

៨៣៥. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ …បេ… វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ

ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪗᪑᪕᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾᩣᨵᩥ…ᨸᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥ…ᨸᩮ… ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪔᪨ ᨸᨮᨾᨹᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪗᪑᪖᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾᩣᨵᩥ…ᨸᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥ …ᨸᩮ… ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨹᩃᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨹᩃᩴ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩴ – ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᨲᩥ ᩅᩣ ᩏᨸᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪕᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨹᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪗᪑᪗᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾᩣᨵᩥ…ᨸᩮ… ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥ …ᨸᩮ… ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨹᩃᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨹᩃᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ? ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᨭᩥᨠᨧ᩠ᨧ [ᨸᨭᩥᨠᨧ᩠ᨧ (ᩈᩦ᪨), ᨸᨭᩥᨣᨧ᩠ᨧ (ᨸᩦ᪨)] ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᨭᩥᨠᨧ᩠ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ; ᩋᨳ ᨾᩁᨱᨠᩣᩃᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨸᨭᩥᨠᨧ᩠ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨾᩁᨱᨠᩣᩃᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᩁᩣᨵᩮᨲᩥ; ᩋᨳ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩒᩁᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨸᩉᨧ᩠ᨧᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᨣᩣᨾᩦ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣᨶᩴ ᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨹᩃᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪖᪨ ᨸᨮᨾᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

៨២៩។ សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“កតមា នុ ខោ, ភន្តេ , ឥទ្ធិ, កតមោ ឥទ្ធិបាទោ, កតមា ឥទ្ធិបាទភាវនា, កតមា ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា”តិ? “ឥធានន្ទ, ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ…បេ… យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ – អយំ វុច្ចតានន្ទ, ឥទ្ធិ”។

“កតមោ ចានន្ទ, ឥទ្ធិបាទោ? យោ, អានន្ទ, មគ្គោ យា បដិបទា ឥទ្ធិលាភាយ ឥទ្ធិបដិលាភាយ សំវត្តតិ – អយំ វុច្ចតានន្ទ, ឥទ្ធិបាទោ។

“កតមា ចានន្ទ, ឥទ្ធិបាទភាវនា? ឥធានន្ទ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ…បេ… វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – អយំ វុច្ចតានន្ទ, ឥទ្ធិបាទភាវនា។

“កតមា ចានន្ទ, ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ – អយំ វុច្ចតានន្ទ, ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា”តិ។ បឋមំ។

៨។ ទុតិយអានន្ទសុត្តំ

៨៣០។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ភគវា ឯតទវោច – “កតមា នុ ខោ, អានន្ទ, ឥទ្ធិ, កតមោ ឥទ្ធិបាទោ, កតមា ឥទ្ធិបាទភាវនា, កតមា ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា ភគវំនេត្តិកា…បេ…។

“ឥធានន្ទ, ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ…បេ… យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ – អយំ វុច្ចតានន្ទ, ឥទ្ធិ។

“កតមោ ចានន្ទ, ឥទ្ធិបាទោ? យោ, អានន្ទ, មគ្គោ យា បដិបទា ឥទ្ធិលាភាយ ឥទ្ធិបដិលាភាយ សំវត្តតិ – អយំ វុច្ចតានន្ទ, ឥទ្ធិបាទោ។

“កតមា ចានន្ទ, ឥទ្ធិបាទភាវនា? ឥធានន្ទ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ…បេ… វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – អយំ វុច្ចតានន្ទ, ឥទ្ធិបាទភាវនា។

“កតមា ចានន្ទ, ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ –

អយំ វុច្ចតានន្ទ, ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. បឋមភិក្ខុសុត្តំ

៨៣១. អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “កតមា នុ ខោ, ភន្តេ, ឥទ្ធិ, កតមោ ឥទ្ធិបាទោ, កតមា ឥទ្ធិបាទភាវនា, កតមា ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា”តិ?

“ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ…បេ… យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទោ? យោ, ភិក្ខវេ, មគ្គោ, យា បដិបទា ឥទ្ធិលាភាយ ឥទ្ធិបដិលាភាយ សំវត្តតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទោ។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ…បេ… វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា”តិ។ នវមំ។

១០. ទុតិយភិក្ខុសុត្តំ

៨៣២. អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ…បេ… ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវា ឯតទវោច – “កតមា នុ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិ, កតមោ ឥទ្ធិបាទោ, កតមា ឥទ្ធិបាទភាវនា, កតមា ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា ភគវំនេត្តិកា…បេ…។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ…បេ… យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទោ? យោ, ភិក្ខវេ, មគ្គោ, យា បដិបទា ឥទ្ធិលាភាយ ឥទ្ធិបដិលាភាយ សំវត្តតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទោ។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ…បេ… វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ…បេ… សម្មាសមាធិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទភាវនាគាមិនី បដិបទា”តិ។ នវមំ។

១១. មោគ្គល្លានសុត្តំ

៨៤២. តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, កតមេសំ ធម្មានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា ភគវំនេត្តិកា…បេ… “ចតុន្នំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ”។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ‘ឥតិ មេ ឆន្ទោ ន ច អតិលីនោ ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតោ ភវិស្សតិ, ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តោ ភវិស្សតិ, ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តោ ភវិស្សតិ’។ បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – ‘យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ; យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ, យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ; យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា’។ ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ។ វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ…បេ… វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ‘ឥតិ មេ វីមំសា ន ច អតិលីនា ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតា ភវិស្សតិ, ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តា ភវិស្សតិ, ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តា ភវិស្សតិ’…បេ… ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ។

“ឥមេសញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គលានោ ភិក្ខុ ឯវំ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ, ពហុធាបិ ហុត្វា ឯកោ ហោតិ…បេ… យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ។ ឥមេសញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី”តិ។ ឯកាទសមំ។

១២. តថាគតសុត្តំ

៨៣៣. តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, កតមេសំ ធម្មានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ”តិ? ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា...បេ... “ចតុន្នំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ”។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ‘ឥតិ មេ ឆន្ទោ ន ច អតិលីនោ ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតោ ភវិស្សតិ, ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តោ ភវិស្សតិ, ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តោ ភវិស្សតី’តិ។ បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – ‘យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ; យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ, យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ; យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា’តិ។ ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ។ វីរិយសមាធិ...បេ... ចិត្តសមាធិ...បេ... វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ – ‘ឥតិ មេ វីមំសា ន ច អតិលីនា ភវិស្សតិ, ន ច អតិប្បគ្គហិតា ភវិស្សតិ, ន ច អជ្ឈត្តំ សំខិត្តា ភវិស្សតិ, ន ច ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តា ភវិស្សតី’តិ។ បច្ឆាបុរេសញ្ញី ច វិហរតិ – ‘យថា បុរេ តថា បច្ឆា, យថា បច្ឆា តថា បុរេ; យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ, យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ; យថា ទិវា តថា រត្តិំ, យថា រត្តិំ តថា ទិវា’តិ។ ឥតិ វិវដេន ចេតសា អបរិយោនទ្ធេន សប្បភាសំ ចិត្តំ ភាវេតិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ ភិក្ខុ ឯវំមហិទ្ធិកោ ឯវំមហានុភាវោ។

“ឥមេសញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោតិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោតិ...បេ... យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេតិ។ ឥមេសញ្ច បន, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ឥទ្ធិបាទានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មោគ្គល្លានោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី”តិ។ ចុទ្ទសមំ។

(សព្ពត្ថ អភិញ្ញាយោ វិត្ថារេតព្ពា)។

អយោគុឡវគ្គោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

មគ្គោ អយោគុឡោ ភិក្ខុ, សុទ្ធិកញ្ចាបិ ទ្វេ ផលា;

ទ្វេ អរហា ទ្វេ ញាណានិ, មោគ្គល្លានោ តថាគតោតិ។

៤. គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ

១-១២. គង្គានទីអាទិសុត្តទ្វាទសកំ

៩៤៥-៩៥៦. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ ភាវេន្តោ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ ភាវេន្តោ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ, វីរិយសមាធិ...បេ... ចិត្តសមាធិ...បេ... វីមំសាសមាធិប្បធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ។

“ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ ភាវេន្តោ ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ ទ្វាទសមំ។

គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ ចតុត្ថោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឆ បាចីនតោ និន្នា, ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ;

ទ្វេតេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ, វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ។

អប្បមាទវគ្គោ វិត្ថារេតព្ពោ។

តស្សុទ្ទានំ –

តថាគតំ បទំ កូដំ, មូលំ សារោ ច វស្សិកំ;

រាជា ចន្ទិមសុរិយា, វត្ថេន ទសមំ បទន្តិ។

ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨻᩃᩴ ᨻᩦᨩᨬ᩠ᨧ ᨶᩣᨣᩮᩣ ᨧ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩮᨶ ᩈᩪᨠᩥᨿᩣ;

ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᩮᨥᩣ, ᨶᩣᩅᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩣ ᨶᨴᩦᨲᩥ᪨

ᩑᩈᨶᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩑᩈᨶᩣ ᩅᩥᨵᩣ ᩋᩣᩈᩅᩮᩣ, ᨽᩅᩮᩣ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ;

ᨡᩥᩃᩴ ᨾᩃᨬ᩠ᨧ ᨶᩦᨥᩮᩣ ᨧ, ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨲᩈᩥᨶᩣ ᨧᩣᨲᩥ᪨

᪘᪨ ᩒᨥᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑-᪑᪐᪨ ᩒᨥᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᨴᩈᨠᩴ

᪘᪘᪙-᪘᪙᪘᪨ "ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ? ᩁᩪᨸᩁᩣᨣᩮᩣ, ᩋᩁᩪᨸᩁᩣᨣᩮᩣ, ᨾᩣᨶᩮᩣ, ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᨸᩉᩣᨶᩣᨿ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾᩣᨵᩥ...ᨸᩮ... ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨵᩥ ...ᨸᩮ... ᩅᩦᨾᩴᩈᩣᩈᨾᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᨸᩉᩣᨶᩣᨿ ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ ᨽᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ"ᨲᩥ᪨

(ᨿᨳᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨳᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ)᪨

ᩒᨥᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮᩣ᪨

តស្សុទ្ទានំ –

ទ្វេឈា ឃោកោ រូបាទានំ, គន្ធា អត្យសមេត ច;

កាយគ្យលា តិចរលា, លន្ធា ទុទ្ធប្បាកិឃាតិ

ឥទ្ធិបាទសំយុត្តំ សត្តមំ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ប៉៌ អត្សុរុទ្ធសំយុត្តំ

១៌ ររហោកតវគ្គោ

១៌ បឋមររហោកតសុត្តំ

ប៉៤៤៌ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ៌ អថ ខោ អាយស្មតោ អនុរុទ្ធស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ – “យេសំ កេសញ្ចិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា វិរទ្ធា, វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមី៌ យេសំ កេសញ្ចិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា អារទ្ធា, អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមី”តិ៌

អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ អាយស្មតោ អនុរុទ្ធស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ – អាយស្មតោ អនុរុទ្ធស្ស សម្មុខេ បាតុរហោសិ៌ អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោច – “កិត្តាវតា នុ ខោ, អាវុសោ អនុរុទ្ធ, ភិក្ខុនោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា អារទ្ធា ហោន្តី”តិ?

“ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ អជ្ឈត្តំ កាយេ សមុទយធម្មានុបស្សី វិហរតិ, អជ្ឈត្តំ កាយេ វយធម្មានុបស្សី វិហរតិ, អជ្ឈត្តំ កាយេ សមុទយវយធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ៌ ពហិទ្ធា កាយេ សមុទយធម្មានុបស្សី វិហរតិ, ពហិទ្ធា កាយេ វយធម្មានុបស្សី វិហរតិ, ពហិទ្ធា កាយេ សមុទយវយធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ៌ អជ្ឈត្តពហិទ្ធា កាយេ សមុទយធម្មានុបស្សី វិហរតិ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធា កាយេ វយធម្មានុបស្សី វិហរតិ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធា កាយេ សមុទយវយធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ៌

“សោ សចេ អាកង្ខតិ – ‘អប្បដិក្កូលេ បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ’ន្តិ, បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ; សចេ អាកង្ខតិ – ‘បដិក្កូលេ អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ’ន្តិ, អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ; សចេ អាកង្ខតិ – ‘អប្បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ’ន្តិ, បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ; សចេ អាកង្ខតិ – ‘បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យ’ន្តិ, អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ; សចេ អាកង្ខតិ – ‘អប្បដិក្កូលញ្ច បដិក្កូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោ’តិ, ឧបេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ៌

“ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ເວທນາສຸ ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ເວທນາສຸ ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ເວທນາສຸ ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ພຫິທ຺ຘາ ເວທນາສຸ ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ເວທນາສຸ ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ເວທນາສຸ ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ເວທນາສຸ ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ເວທນາສຸ ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ, ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ເວທນາສຸ ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ.

“ໂສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ – ‘ອປ຺ປຏິກູເລ ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ, ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ; ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ – ‘ປຏິກູເລ ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ, ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ; ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ – ‘ອປ຺ປຏິກູເລ ຈ ປຏິກູເລ ຈ ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ, ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ; ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ – ‘ປຏິກູເລ ຈ ອປ຺ປຏິກູເລ ຈ ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ, ອປ຺ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ; ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ – ‘ອປ຺ປຏິກູລຎ຺ຈ ປຏິກູລຎ຺ຈ ຕທຸຠຍໍ ອຠິນິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຸເປກ຺ຂໂກ ວິຫເຣຍ຺ຍໍ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ’ຕິ, ອຸເປກ຺ຂໂກ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ.

“ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ເຕ…ເປ… ພຫິທ຺ຘາ ຈິຕ຺ເຕ…ເປ… ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ຈິຕ຺ເຕ ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ… ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ຈິຕ຺ເຕ ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ… ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ຈິຕ຺ເຕ ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ…ເປ… ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ.

“ໂສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ – ‘ອປ຺ປຏິກູເລ ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ , ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ…ເປ… ອຸເປກ຺ຂໂກ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ.

“ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຘມ຺ເມສຸ…ເປ… ພຫິທ຺ຘາ ຘມ຺ເມສຸ…ເປ… ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ຘມ຺ເມສຸ ສມຸທຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ… ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ຘມ຺ເມສຸ ວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ… ອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາ ຘມ຺ເມສຸ ສມຸທຍວຍຘມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ.

“ໂສ ສເຈ ອາກງ຺ຂຕິ – ‘ອປ຺ປຏິກູເລ ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ວິຫເຣຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ, ປຏິກູລສຎ຺ຎີ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ…ເປ… ອຸເປກ຺ຂໂກ ຕຕ຺ຖ ວິຫຣຕິ ສໂຕ ສມ຺ປຊາໂນ. ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ອາຣທ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕີ”ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ທຸຕິຍຣໂຫຄຕສຸຕ຺ຕ

໙໐໐. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ຘສ຺ສ ຣໂຫຄຕສ຺ສ ປຏິສລ຺ລີນສ຺ສ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ – “ເຍສໍ ເກສຎ຺ຈິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ວິຣທ຺ຘາ, ວິຣທ຺ໂຘ ເຕສໍ ອຣິໂຍ ມຄ຺ໂຄ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມີ; ເຍສໍ ເກສຎ຺ຈິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ອາຣທ຺ຘາ, ອາຣທ຺ໂຘ ເຕສໍ ອຣິໂຍ ມຄ຺ໂຄ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍຄາມີ”ຕິ.

អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ អាយស្មតោ អនុរុទ្ធស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ , បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ – អាយស្មតោ អនុរុទ្ធស្ស សម្មុខេ បាតុរហោសិ។

អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោច – “កិត្តាវតា នុ ខោ, អាវុសោ អនុរុទ្ធ, ភិក្ខុនោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា អារទ្ធា ហោន្តី”តិ?

“ឥធាវុសោ , ភិក្ខុ អជ្ឈត្តំ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ពហិទ្ធា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ...បេ... អជ្ឈត្តពហិទ្ធា កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។

“អជ្ឈត្តំ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ពហិទ្ធា វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ អជ្ឈត្តពហិទ្ធា វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។

“អជ្ឈត្តំ ចិត្តេ...បេ... ពហិទ្ធា ចិត្តេ...បេ... អជ្ឈត្តពហិទ្ធា ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។

“អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ...បេ... ពហិទ្ធា ធម្មេសុ...បេ... អជ្ឈត្តពហិទ្ធា ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឯត្តាវតា ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុនោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា អារទ្ធា ហោន្តី”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ សុតនុសុត្តំ

៩០១។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ សាវត្ថិយំ វិហរតិ សុតនុតីរេ។ អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេនាយស្មា អនុរុទ្ធោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អនុរុទ្ធេន សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោចុំ – “កតមេសំ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ធម្មានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មហាភិញ្ញតំ បត្តោ”តិ?

“ចតុន្នំ ខ្វាហំ, អាវុសោ, សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មហាភិញ្ញតំ បត្តោ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធាហំ, អាវុសោ, កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាមិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ

ធម្មានុបស្សី វិហរាមិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ – ឥមេសំ ខ្វាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ សុភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មហាភិញ្ញតំ បត្តោ។ ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ សុភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ហីនំ ធម្មំ ហីនតោ អព្ភញ្ញាសិំ, មជ្ឈិមំ ធម្មំ មជ្ឈិមតោ អព្ភញ្ញាសិំ, បណីតំ ធម្មំ បណីតតោ អព្ភញ្ញាសិ”ន្តិ។ តតិយំ។

៣។ បឋមកណ្ឌកីសុត្តំ

៥០១។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច អនុរុទ្ធោ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច មហាមោគ្គល្លានោ សាកេតេ វិហរន្តិ កណ្ឌកីវនេ ។ អថ ខោ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច មហាមោគ្គល្លានោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតា យេនាយស្មា អនុរុទ្ធោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អនុរុទ្ធេន សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោច – “សេខេនាវុសោ អនុរុទ្ធ, ភិក្ខុនា កតមេ ធម្មា ឧបសម្បជ្ជ វិហាតព្ពា”តិ?

“សេខេនាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខុនា ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ឧបសម្បជ្ជ វិហាតព្ពា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ – សេខេនាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខុនា ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ឧបសម្បជ្ជ វិហាតព្ពា”តិ។ ចតុត្ថំ។

៤។ ទុតិយកណ្ឌកីសុត្តំ

៥០២។ សាកេតនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោច – “អសេខេនាវុសោ អនុរុទ្ធ, ភិក្ខុនា កតមេ ធម្មា ឧបសម្បជ្ជ វិហាតព្ពា”តិ? “អសេខេនាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខុនា ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ឧបសម្បជ្ជ វិហាតព្ពា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ; វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ – អសេខេនាវុសោ សារិបុត្ត, ភិក្ខុនា ឥមេ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ឧបសម្បជ្ជ វិហាតព្ពា”តិ។ បញ្ចមំ។

៥។ តតិយកណ្ឌកីសុត្តំ

៥០៣។ សាកេតនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោច – “កតមេសំ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ធម្មានំ សុភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មហាភិញ្ញតំ បត្តោ”តិ? “ចតុន្នំ ខ្វាហំ, អាវុសោ, សតិបដ្ឋានានំ សុភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មហាភិញ្ញតំ បត្តោ ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធាហំ, អាវុសោ, កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាមិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ

ອພິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ; ເວທນາສຸ...ເປ... ຈິເຕ຺ຕ...ເປ... ທເມ຺ມສຸ ທມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣາມິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອພິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ – ອິເມສໍ ຂ຺ວາຫໍ, ອາວຸໂສ, ຈຕຸນ຺ນໍ ສຕິປຏ຺ຐານານໍ ພາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ມຫາພິຎ຺ຎຕໍ ປເຕ຺ຕາ. ອິເມສຎ຺ຈ ປນາຫໍ, ອາວຸໂສ, ຈຕຸນ຺ນໍ ສຕິປຏ຺ຐານານໍ ພາວິຕຕ຺ຕາ ພຫຸລີກຕຕ຺ຕາ ສຫສ຺ສໍ ໂລກໍ ອພິຊານາມີ”ຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍສຸຕ຺ຕໍ

໙໐໓. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸເທ຺ທາ ພິກ຺ຂູ ອາມເນ຺ຕສິ – “ອາວຸໂສ ພິກ຺ຂເວ”ຕິ. “ອາວຸໂສ”ຕິ ໂຂ ເຕ ພິກ຺ຂູ ອາຍສ຺ມໂຕ ອນຸຣຸທ຺ທສ຺ສ ປຈ຺ຈສ຺ໂສສຸໍ. ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸເທ຺ທາ ເອຕທໂວຈ –

“ຈຕ຺ຕາໂຣເມ , ອາວຸໂສ, ສຕິປຏ຺ຐານາ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິທາວຸໂສ, ພິກ຺ຂຸ ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ...ເປ... ເວທນາສຸ...ເປ... ຈິເຕ຺ຕ...ເປ... ທເມ຺ມສຸ ທມ຺ມານຸປສ຺ສີ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອພິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ – ອິເມ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ຕຓ຺ຫກ຺ຂຍາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ”ຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ສລຬາຄາຣສຸຕ຺ຕໍ

໙໐໔. ເອກໍ ສມຍໍ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸເທ຺ທາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ສລຬາຄາເຣ. ຕຕ຺ຣ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອນຸຣຸເທ຺ທາ ພິກ຺ຂູ ອາມເນ຺ຕສິ...ເປ... ເອຕທໂວຈ – “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອາວຸໂສ, ຄງ຺ຄາ ນທີ ປາຈີນນິນ຺ນາ ປາຈີນໂປຓາ ປາຈີນປພ຺ຠາຣາ. ອຖ ມຫາຊນກາໂຍ ອາຄເຉ຺ຉຍ຺ຍ ກຸທ຺ທາລປິຏກໍ [ກຸທ຺ທາລປິຏກໍ (ພຫູສຸ)] ອາທາຍ – ‘ມຍໍ ອິມໍ ຄງ຺ຄານທິໍ ປເຉ຺ຉານິນ຺ນໍ ກຣິສ຺ສາມ ປເຉ຺ຉາໂປຓໍ ປເຉ຺ຉາປພ຺ຠາຣ’ນ຺ຕິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖາວຸໂສ, ອປິ ນຸ ໂສ ມຫາຊນກາໂຍ ຄງ຺ຄານທິໍ ປເຉ຺ຉານິນ຺ນໍ ກເຣຍ຺ຍ ປເຉ຺ຉາໂປຓໍ ປເຉ຺ຉາປພ຺ຠາຣ”ນ຺ຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ອາວຸໂສ”. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? “ຄງ຺ຄາ, ອາວຸໂສ, ນທີ ປາຈີນນິນ຺ນາ ປາຈີນໂປຓາ ປາຈີນປພ຺ຠາຣາ. ສາ ນ ສຸກຣາ ປເຉ຺ຉານິນ຺ນໍ ກາຕຸໍ ປເຉ຺ຉາໂປຓໍ ປເຉ຺ຉາປພ຺ຠາຣໍ. ຍາວເທວ ຈ ປນ ໂສ ມຫາຊນກາໂຍ ກິລມຖສ຺ສ ວິຆາຕສ຺ສ ພາຄີ ອສ຺ສາ”ຕິ.

“ເອວເມວ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ພິກ຺ຂຸໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ພາເວນ຺ຕໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ພຫຸລີກໂຣນ຺ຕໍ ຣາຊາໂນ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕາ ວາ ມິຕ຺ຕາ ວາ ອມເຈ຺ຈາ ວາ ຎາຕີ ວາ ສາໂລຫິຕາ ວາ ໂພເຄຫິ ອພິຫຏ຺ຐຸໍ ປວາເຣຍ຺ຍຸໍ – ‘ເອຫມ຺ໂພ ປຸຣິສ, ກິໍ ເຕ ອິເມ ກາສາວາ ອນຸທຫນ຺ຕິ? ກິໍ ມຸເຓ຺ຑາ ກປາລມນຸສໍຈຣສິ? ເອຫິ ຫີນາຍາວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ໂພເຄ ຈ ພຸຎ຺ຊສ຺ສຸ ປຸຎ຺ຎານິ ຈ ກໂຣຫີ’”ຕິ.

“ໂສ ວຕ, ອາວຸໂສ, ພິກ຺ຂຸ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ພາເວເນ຺ຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ພຫຸລີກໂຣເນ຺ຕາ ສິກ຺ຂໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂາຍ ຫີນາຍາວຕ຺ຕິສ຺ສຕີຕິ – ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ຍຎ຺ຫິ ຕໍ, ອາວຸໂສ, ຈິຕ຺ຕໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ວິເວກນິນ຺ນໍ ວິເວກໂປຓໍ ວິເວກປພ຺ຠາຣໍ ຕໍ ວຕ ຫີນາຍາວຕ຺ຕິສ຺ສຕີຕິ – ເນຕໍ ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ. ກຖຎ຺ຈາວຸໂສ, ພິກ຺ຂຸ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ພາເວຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ພຫຸລີກໂຣຕີຕິ?

ឥធាវុសោ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ...បេ... វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ ឯវំ ខោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ភាវេតិ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ពហុលីករោតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. អម្ពបាលិវនសុត្តំ

៩០៧. ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច អនុរុទ្ធោ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ វេសាលិយំ វិហរន្តិ អម្ពបាលិវនេ។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោច –

“វិប្បសន្នានិ ខោ តេ, អាវុសោ អនុរុទ្ធ, ឥន្ទ្រិយានិ, បរិសុទ្ធោ មុខវណ្ណោ បរិយោទាតោ។ កតមេនាយស្មា អនុរុទ្ធោ វិហារេន ឯតរហិ ពហុលំ វិហរតី”តិ? “ចតូសុ ខ្វាហំ, អាវុសោ, សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ ឯតរហិ ពហុលំ វិហរាមិ។ កតមេសុ ចតូសុ? ឥធាហំ, អាវុសោ, កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាមិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរាមិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ – ឥមេសុ ខ្វាហំ, អាវុសោ, ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ ឯតរហិ ពហុលំ វិហរាមិ។ យោ សោ, អាវុសោ, ភិក្ខុ អរហំ ខីណាសវោ វុសិតវា កតករណីយោ ឱហិតភារោ អនុប្បត្តសទត្ថោ បរិក្ខីណភវសំយោជនោ សម្មទញ្ញា វិមុត្តោ, សោ ឥមេសុ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ ពហុលំ វិហរតី”តិ។

“លាភា វត នោ, អាវុសោ, សុលទ្ធំ វត នោ, អាវុសោ! យេ មយំ អាយស្មតោ អនុរុទ្ធស្ស សម្មុខាវ អាសភិំ វាចំ ភាសមានស្សា”តិ។ នវមំ។

១០. ពាឡ្ហគិលាយសុត្តំ

៩០៨. ឯកំ សមយំ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ សាវត្ថិយំ វិហរតិ អន្ធវនស្មិំ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេនាយស្មា អនុរុទ្ធោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោចុំ –

“កតមេនាយស្មតោ អនុរុទ្ធស្ស វិហារេន វិហរតោ ឧប្បន្នា សារីរិកា ទុក្ខា វេទនា ចិត្តំ ន បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តី”តិ? “ចតូសុ ខោ មេ, អាវុសោ, សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តស្ស វិហរតោ ឧប្បន្នា សារីរិកា ទុក្ខា វេទនា ចិត្តំ ន បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តិ។ កតមេសុ ចតូសុ? ឥធាហំ, អាវុសោ, កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាមិ...បេ... វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរាមិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ – ឥមេសុ ខោ មេ, អាវុសោ, ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តស្ស

វិហរតោ ឧប្បន្នា សារីរិកា ទុក្ខា វេទនា ចិត្តំ ន បរិយាទាយ តិដ្ឋន្តី”តិ. ទសមំ.

រហោគតវគ្គោ បឋមោ.

តស្សុទ្ទានំ –

រហោគតេន ទ្វេ វុត្តា, សុតនុ កណ្ឌកី តយោ;

តណ្ហក្ខយសលឡាគារំ, អម្ពបាលិ ច គិលានន្តិ.

២. ទុតិយវគ្គោ

១. កប្បសហស្សសុត្តំ

៩០៩. ឯកំ សមយំ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ. អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេនាយស្មា អនុរុទ្ធោ តេនុបសង្កមឹសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អនុរុទ្ធេន សទ្ធិំ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ អនុរុទ្ធំ ឯតទវោចុំ –

“កតមេសំ អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ធម្មានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មហាភិញ្ញតំ បត្តោ”តិ? “ចតុន្នំ ខ្វាហំ, អាវុសោ, សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មហាភិញ្ញតំ បត្តោ. កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធាហំ, អាវុសោ, កាយេ កាយានុបស្សី វិហរាមិ...បេ... វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរាមិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ – ឥមេសំ ខ្វាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា មហាភិញ្ញតំ បត្តោ. ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា កប្បសហស្សំ អនុស្សរាមី”តិ. បឋមំ.

២. ឥទ្ធិវិធសុត្តំ

៩១០. “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធំ បច្ចនុភោមិ – ឯកោបិ ហុត្វា ពហុធា ហោមិ...បេ... យាវ ព្រហ្មលោកាបិ កាយេន វសំ វត្តេមី”តិ. ទុតិយំ.

៣. ទិព្វសោតសុត្តំ

៩១១។ “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ទិព្វាយ សោតធាតុយា វិសុទ្ធាយ អតិក្កន្តមានុសិកាយ ឧភោ សទ្ទេ សុណាមិ ទិព្វេ ច មានុសេ ច យេ ទូរេ សន្តិកេ ចា”តិ។ តតិយំ។

៤។ ចេតោបរិយសុត្តំ

៩១២។ “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា បរសត្តានំ បរបុគ្គលានំ ចេតសា ចេតោ បរិច្ច បជានាមិ – សរាគំ វា ចិត្តំ ‘សរាគំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាមិ…បេ… អវិមុត្តំ វា ចិត្តំ ‘អវិមុត្តំ ចិត្ត’ន្តិ បជានាមី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ ឋានសុត្តំ

៩១៣។ “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ឋានញ្ច ឋានតោ អដ្ឋានញ្ច អដ្ឋានតោ យថាភូតំ បជានាមី”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ កម្មសមាទានសុត្តំ

៩១៤។ “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នានំ កម្មសមាទានានំ ឋានសោ ហេតុសោ វិបាកំ យថាភូតំ បជានាមី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ សព្ពត្ថគាមិនីសុត្តំ

៩១៥។ “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា សព្ពត្ថគាមិនិបដិបទំ យថាភូតំ បជានាមី”តិ។ សត្តមំ។

៨។ នានាធាតុសុត្តំ

៩១៦។ “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា អនេកធាតុនានាធាតុលោកំ យថាភូតំ បជានាមី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. នានាធិមុត្តិសុត្តំ

៩១៧. “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា សត្តានំ នានាធិមុត្តិកតំ យថាភូតំ បជានាមី”តិ. នវមំ.

១០. ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តសុត្តំ

៩១៨. “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា បរសត្តានំ បរបុគ្គលានំ ឥន្ទ្រិយបរោបរិយត្តំ យថាភូតំ បជានាមី”តិ. ទសមំ.

១១. ឈានាទិសុត្តំ

៩១៩. “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ឈានវិមោក្ខសមាធិសមាបត្តីនំ សំកិលេសំ វោទានំ វុដ្ឋានំ យថាភូតំ បជានាមី”តិ. ឯកាទសមំ.

១២. បុព្ពេនិវាសសុត្តំ

៩២០. “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរាមិ, សេយ្យថីទំ – ឯកម្បិ ជាតឹ ទ្វេបិ ជាតិយោ…បេ… ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេកវិហិតំ បុព្ពេនិវាសំ អនុស្សរាមី”តិ. ទ្វាទសមំ.

១៣. ទិព្ពចក្ខុសុត្តំ

៩២១. “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន សត្តេ បស្សាមិ ចវមានេ ឧបបជ្ជមានេ…បេ… ឥតិ ទិព្ពេន ចក្ខុនា វិសុទ្ធេន អតិក្កន្តមានុសកេន យថាកម្មូបគេ សត្តេ បជានាមី”តិ. តេរសមំ.

១៤. អាសវក្ខយសុត្តំ

៩២២. “ឥមេសញ្ច បនាហំ, អាវុសោ, ចតុន្នំ សតិបដ្ឋានានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តឹ បញ្ញាវិមុត្តឹ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរាមី”តិ. ចុទ្ទសមំ.

ទុតិយោ វគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ –

មហាកិញ្ញា ញាក្ខិ និគ្គាំ, ទេទេតាបទិយំ ផាតំ ពាមុំ;

សព្ពត្ថោទ្ធិយុត្តំ, ញាត្ថិយំ ឥសាតំ តិស្សា ចិន្ត្ថាតិ

អត្ថុទ្ធសំយុត្តំ អដ្ឋមំ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩។ ឈានសំយុត្តំ

១។ គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ

១-១២។ ឈានាទិសុត្តទ្វាទសកំ

៩២២-៩៣៣។ សាវត្ថិនិទានំ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ឈានា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរតិ សតោ ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ, យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ – ‘ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី’តិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្ពេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ឈានា”តិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារោ ឈានេ ភាវេន្តោ ចត្តារោ ឈានេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារោ ឈានេ ភាវេន្តោ ចត្តារោ ឈានេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា... បេ... ទុតិយំ ឈានំ...បេ... តតិយំ ឈានំ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារោ ឈានេ ភាវេន្តោ ចត្តារោ ឈានេ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ ទ្វាទសមំ។

គង្គាបេយ្យាលវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឆ បាចីនតោ និន្នា, ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ;

ទ្វេតេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ, វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ។

ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨲᨳᩣᨣᨲᩴ ᨷᨴᩴ ᨠᩪᨭᩴ, ᨾᩪᩃᩴ ᩈᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᩅᩔᩥᨠᩴ;

ᩁᩣᨩᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩩᩁᩥᨿᩣ, ᩅᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨴᩈᨾᩴ ᨷᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨻᩃᩴ ᨻᩦᨩᨬ᩠ᨧ ᨶᩣᨣᩮᩣ ᨧ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩮᨶ ᩈᩪᨠᩥᨿᩣ;

ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᨶ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᩮᨥᩣ, ᨶᩣᩅᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩣ ᨶᨴᩦᨲᩥ᪨

ᩑᩈᨶᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩑᩈᨶᩣ ᩅᩥᨵᩣ ᩋᩣᩈᩅᩮᩣ, ᨽᩅᩮᩣ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᨲᩥᩔᩮᩣ;

ᨡᩥᩃᩴ ᨾᩃᨬ᩠ᨧ ᨶᩦᨥᩮᩣ ᨧ, ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨲᩈᩥᨶᩣ ᨧᩣᨲᩥ᪨

᪅᪨ ᩒᨥᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁-᪁᪀᪨ ᩒᨥᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪃᪄-᪂᪄᪃᪨ “ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ? ᩁᩪᨷᩁᩣᨣᩮᩣ, ᩋᩁᩪᨷᩁᩣᨣᩮᩣ, ᨾᩣᨶᩮᩣ, ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ –

ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ចត្តារោ ឈានា ភាវេតព្ពា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ...បេ... តតិយំ ឈានំ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ឥមេ ចត្តារោ ឈានា ភាវេតព្ពា”តិ វិត្ថារេតព្ពំ។ ទសមំ។ (យថា មគ្គសំយុត្តំ តថា វិត្ថារេតព្ពំ)។

ឱឃវគ្គោ បញ្ចមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ឱឃោ យោគោ ឧបាទានំ, គន្ថា អនុសយេន ច;

កាមគុណា នីវរណា, ខន្ធា ឱរុទ្ធម្ភាគិយាតិ។

ឈានសំយុត្តំ សមត្តំ។

១០។ អានាបានសំយុត្តំ

១។ ឯកធម្មវគ្គោ

១។ ឯកធម្មសុត្តំ

៩៨៨។ សាវត្ថិនិទានំ ។ តត្រ ខោ…បេ… ឯតទវោច – “ឯកធម្មោ, ភិក្ខវេ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ។ កតមោ ឯកធម្មោ? អានាបានស្សតិ [អានាបានសតិ (សី។ បី។)]។ កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិ កថំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរញ្ញគតោ វា រុក្ខមូលគតោ វា សុញ្ញាគារគតោ វា និសីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ សោ សតោវ អស្សសតិ, សតោវ [សតោ (ពហូសុ) តតិយបារាជិកេបិ] បស្សសតិ។ ទីឃំ វា អស្សសន្តោ ‘ទីឃំ អស្សសាមី’តិ បជានាតិ, ទីឃំ វា បស្សសន្តោ ‘ទីឃំ បស្សសាមី’តិ បជានាតិ; រស្សំ វា អស្សសន្តោ ‘រស្សំ អស្សសាមី’តិ បជានាតិ, រស្សំ វា បស្សសន្តោ ‘រស្សំ បស្សសាមី’តិ បជានាតិ; ‘សព្ពកាយបដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘សព្ពកាយបដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘បីតិបដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បីតិបដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘សុខបដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘សុខបដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘ចិត្តសង្ខារបដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘ចិត្តបដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘ចិត្តបដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘សមាទហំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ , ‘សមាទហំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘វិមោចយំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘អនិច្ចានុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘អនិច្ចានុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘វិរាគានុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘វិរាគានុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘និរោធានុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘និរោធានុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិ ឯវំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា”តិ។ បឋមំ។

២។ ពោជ្ឈង្គសុត្តំ

៩៨៩។ “អានាបានស្សតិ, ភិក្ខវេ, ភាវិតា ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា។ កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិ កថំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អានាបានស្សតិសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ, អានាបានស្សតិសហគតំ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ…បេ… អានាបានស្សតិសហគតំ

ອຸເປກ຺ຂາສມ຺ໂພຊ຺ຊງ຺ຄໍ ພາເວຕິ ວິເວກນິສ຺ສິຕໍ ວິຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ນິໂຣທນິສ຺ສິຕໍ ໂວສ຺ສຄ຺ຄປຣິຓາມິໍ. ເອວໍ ພາວິຕາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ສຸທ຺ທິກສຸຕ຺ຕໍ

໙໗໙. “ອານາປານສ຺ສຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ກຖໍ ພາວິຕາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິ ກຖໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ? ອິທ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ອຣຍ຺ຍຄໂຕ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລຄໂຕ ວາ ສຸຍ຺ຍາຄາຣຄໂຕ ວາ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາພຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິທາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຖເປຕ຺ວາ. ໂສ ສໂຕວ ອສ຺ສສຕິ, ສໂຕວ ປສ຺ສສຕິ…ເປ… ‘ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ. ເອວໍ ພາວິຕາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ປຖມຜລສຸຕ຺ຕໍ

໙໘໐. “ອານາປານສ຺ສຕິ , ພິກ຺ຂເວ, ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ກຖໍ ພາວິຕາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິ ກຖໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ? ອິທ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ອຣຍ຺ຍຄໂຕ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລຄໂຕ ວາ ສຸຍ຺ຍາຄາຣຄໂຕ ວາ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາພຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິທາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຖເປຕ຺ວາ. ໂສ ສໂຕວ ອສ຺ສສຕິ, ສໂຕວ ປສ຺ສສຕິ…ເປ… ‘ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ. ເອວໍ ພາວິຕາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ເອວໍ ພາວິຕາຍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິຍາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາຍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຜລານໍ ອຍ຺ຍຕຣໍ ຜລໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ – ທິຏ຺ເຖວ ທມ຺ເມ ອຍ຺ຍາ, ສຕິ ວາ ອຸປາທິເສເສ ອນາຄາມິຕາ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ທຸຕິຍຜລສຸຕ຺ຕໍ

໙໘໑. “ອານາປານສ຺ສຕິ, ພິກ຺ຂເວ, ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ. ກຖໍ ພາວິຕາ ຈ, ພິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິ ກຖໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ? ອິທ, ພິກ຺ຂເວ, ພິກ຺ຂຸ ອຣຍ຺ຍຄໂຕ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລຄໂຕ ວາ ສຸຍ຺ຍາຄາຣຄໂຕ ວາ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາພຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິທາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຖເປຕ຺ວາ. ໂສ ສໂຕວ ອສ຺ສສຕິ, ສໂຕວ ປສ຺ສສຕິ…ເປ… ‘ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ. ເອວໍ ພາວິຕາ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາ.

“ເອວໍ ພາວິຕາຍ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ອານາປານສ຺ສຕິຍາ ເອວໍ ພຫຸລີກຕາຍ ສຕ຺ຕ ຜລາ ສຕ຺ຕານິສໍສາ ປາຏິກງ຺ຂາ. ກຕເມ ສຕ຺ຕ ຜລາ

សត្តានិសំសា? ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ; នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ។ អថ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ; នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ , នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ។ អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្ពាយី ហោតិ… ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយី ហោតិ… អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ… សសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ… ឧទ្ធំសោតោ ហោតិ អកនិដ្ឋគាមី – ឯវំ ភាវិតាយ ខោ, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិយា ឯវំ ពហុលីកតាយ ឥមេ សត្ត ផលា សត្តានិសំសា បាដិកង្ខា”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ អរិដ្ឋសុត្តំ

៩៨២។ សាវត្ថិនិទានំ។ តត្រ ខោ ភគវា…បេ… ឯតទវោច – “ភាវេថ នោ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិ”ន្តិ? ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា អរិដ្ឋោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អហំ ខោ, ភន្តេ, ភាវេមិ អានាបានស្សតិ”ន្តិ។ “យថា កថំ បន ត្វំ, អរិដ្ឋ, ភាវេសិ អានាបានស្សតិ”ន្តិ? “អតីតេសុ មេ, ភន្តេ, កាមេសុ កាមច្ឆន្ទោ បហីនោ, អនាគតេសុ មេ កាមេសុ កាមច្ឆន្ទោ វិគតោ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធា [អជ្ឈត្តំ ពហិទ្ធា (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] ច មេ ធម្មេសុ បដិឃសញ្ញា សុប្បដិវិនីតា។ សោ [សោហំ (?)] សតោវ អស្សសិស្សាមិ, សតោវ បស្សសិស្សាមិ។ ឯវំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភាវេមិ អានាបានស្សតិ”ន្តិ។

“‘អត្ថេសា, អរិដ្ឋ, អានាបានស្សតិ, នេសា នត្ថី’តិ វទាមិ។ អបិ ច, អរិដ្ឋ, យថា អានាបានស្សតិ វិត្ថារេន បរិបុណ្ណា ហោតិ តំ សុណាហិ, សាធុកំ មនសិ ករោហិ; ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អរិដ្ឋោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ ភគវា ឯតទវោច –

“កថញ្ច, អរិដ្ឋ, អានាបានស្សតិ វិត្ថារេន បរិបុណ្ណា ហោតិ? ឥធ, អរិដ្ឋ, ភិក្ខុ អរញ្ញគតោ វា រុក្ខមូលគតោ វា សុញ្ញាគារគតោ វា និសីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ សោ សតោវ អស្សសតិ, សតោវ បស្សសតិ។ ទីឃំ វា អស្សសន្តោ ‘ទីឃំ អស្សសាមី’តិ បជានាតិ…បេ… ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ។ ឯវំ ខោ, អរិដ្ឋ, អានាបានស្សតិ វិត្ថារេន បរិបុណ្ណា ហោតី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ មហាកប្បិនសុត្តំ

៩៨៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកប្បិនោ ភគវតោ អវិទូរេ និសិន្នោ ហោតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ អទ្ទសា ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ មហាកប្បិនំ អវិទូរេ និសិន្នំ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ ទិស្វាន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

“បស្សថ នោ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, ឯតស្ស ភិក្ខុនោ កាយស្ស ឥញ្ជិតត្តំ វា ផន្ទិតត្តំ វា”តិ? “យទាបិ មយំ, ភន្តេ, តំ អាយស្មន្តំ បស្សាម សង្ឃមជ្ឈេ

ចា តិមិត្ត ឲក៌ ចា ឧហេ តិមិត្ត, ឥទាបិ យឍ តស្ស អាឃប្ចតោ ត បស្សាយ កាឃស្ស ឰឡ្ហិតត្ត ចា ឞត្កិតត្ត ចា”តិ៉

“ឃស្ស, ភិក្ខវេ, ឞមាធិស្ស កាចិតត្តា ឰហុលិកតត្តា នេច កាឃស្ស ឰឡ្ហិតត្ត ចា ហោតិ ឞត្កិតត្ត ចា, ត ចិត្តស្ស ឰឡ្ហិតត្ត ចា ហោតិ ឞត្កិតត្ត ចា, តស្ស ឞោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឞមាធិស្ស តិកាមលាភី អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី៉ កតមស្ស ច, ភិក្ខវេ, ឞមាធិស្ស កាចិតត្តា ឰហុលិកតត្តា នេច កាឃស្ស ឰឡ្ហិតត្ត ចា ហោតិ ឞត្កិតត្ត ចា, ត ចិត្តស្ស ឰឡ្ហិតត្ត ចា ហោតិ ឞត្កិតត្ត ចា?

“អាតាបាតស្សតិឞមាធិស្ស, ភិក្ខវេ, កាចិតត្តា ឰហុលិកតត្តា នេច កាឃស្ស ឰឡ្ហិតត្ត ចា ហោតិ ឞត្កិតត្ត ចា, ត ចិត្តស្ស ឰឡ្ហិតត្ត ចា ហោតិ ឞត្កិតត្ត ចា៉ កធំ កាចិតេ ច, ភិក្ខវេ, អាតាបាតស្សតិឞមាធិម្ហិ កធំ ឰហុលិកតេ នេច កាឃស្ស ឰឡ្ហិតត្ត ចា ហោតិ ឞត្កិតត្ត ចា, ត ចិត្តស្ស ឰឡ្ហិតត្ត ចា ហោតិ ឞត្កិតត្ត ចា?

“ឰធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរញ្ញកតោ ចា រុក្ខមូលកតោ ចា សុញ្ញាការកតោ ចា តិឞីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាឃំ បណិធាឃ បរិមុខំ ឞតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា៉ ឞោ ឞតោច អស្សឞតិ, ឞតោច បស្សឞតិ...បេ... ‘បដិតិស្សគ្គាតុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បដិតិស្សគ្គាតុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ៉ ឲចំ កាចិតេ ច ខោ, ភិក្ខវេ, អាតាបាតស្សតិឞមាធិម្ហិ ឲចំ ឰហុលិកតេ នេច កាឃស្ស ឰឡ្ហិតត្ត ចា ហោតិ ឞត្កិតត្ត ចា, ត ចិត្តស្ស ឰឡ្ហិតត្ត ចា ហោតិ ឞត្កិតត្ត ចា”តិ៉ ឞត្តមំ៉

៨៉ បឌីបោបមសុត្ត

៩៨៨៉ “អាតាបាតស្សតិឞមាធិ , ភិក្ខវេ, កាចិតោ ឰហុលិកតោ មហប្ផលោ ហោតិ មហាតិសំឞោ៉ កធំ កាចិតោ ច, ភិក្ខវេ, អាតាបាតស្សតិឞមាធិ កធំ ឰហុលិកតោ មហប្ផលោ ហោតិ មហាតិសំឞោ?

“ឰធ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរញ្ញកតោ ចា រុក្ខមូលកតោ ចា សុញ្ញាការកតោ ចា តិឞីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាឃំ បណិធាឃ បរិមុខំ ឞតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា៉ ឞោ ឞតោច អស្សឞតិ, ឞតោច បស្សឞតិ៉ ឌីឃំ ចា អស្សឞន្តោ ‘ឌីឃំ អស្សឞាមី’តិ បជាតាតិ...បេ...
‘បដិតិស្សគ្គាតុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បដិតិស្សគ្គាតុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ៉ ឲចំ កាចិតោ ខោ, ភិក្ខវេ,
អាតាបាតស្សតិឞមាធិ ឲចំ ឰហុលិកតោ មហប្ផលោ ហោតិ មហាតិសំឞោ៉

“អហម្បិ សុទំ, ភិក្ខវេ, បុព្វេច ឞម្ពោធា អតភិឞម្ពុទ្ធោ ពោធិឞត្តោច ឞមាតោ ឰមិតា ចិហារេត ឰហុលំ ចិហរាមិ៉ តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខវេ, ឰមិតា ចិហារេត ឰហុលំ ចិហរតោ នេច កាឃោ កិលមតិ ត ចក្ខូតិ; អតុបាទាឃ ច មេ អាឞវេហិ ចិត្តំ ចិមុច្ចិ៉

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘នេច មេ កាឃោ កិលមេយ្យ ត ចក្ខូតិ, អតុបាទាឃ ច មេ អាឞវេហិ ចិត្តំ ចិមុច្ចេយ្យា’តិ,

អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្ពោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘ឥមេ មេ គេហសិតា សរសង្កប្បា តេ បហីយេយ្យុ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្ពោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘អប្បដិកូលេ បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្ពោ។

“តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘បដិកូលេ អប្បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្ពោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘បដិកូលេ ច អប្បដិកូលេ ច បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្ពោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘បដិកូលេ ច អប្បដិកូលេ ច អប្បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្ពោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘អប្បដិកូលញ្ច បដិកូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោ’តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្ពោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្ពោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្ពោ។

“តស្មាតិហ ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរេយ្យំ សតោ ច សម្បជានោ, សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេយ្យំ, យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ – ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារីតិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្ពោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្ពេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្វោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘សព្វសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្វោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘សព្វសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្វោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម នត្ថិ កិញ្ចីតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្វោ។

“តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘សព្វសោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្វោ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចេបិ អាកង្ខេយ្យ – ‘សព្វសោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិរោធំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យ’ន្តិ, អយមេវ អានាបានស្សតិសមាធិ សាធុកំ មនសិ កាតព្វោ។

“ឯវំ ភាវិតេ ខោ, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិសមាធិម្ហិ ឯវំ ពហុលីកតេ, សុខំ ចេ វេទនំ វេទយតិ, សា ‘អនិច្ចា’តិ បជានាតិ, ‘អនជ្ឈោសិតា’តិ បជានាតិ, ‘អនភិនន្ទិតា’តិ បជានាតិ; ទុក្ខំ ចេ វេទនំ វេទយតិ, ‘សា អនិច្ចា’តិ បជានាតិ, ‘អនជ្ឈោសិតា’តិ បជានាតិ, ‘អនភិនន្ទិតា’តិ បជានាតិ; អទុក្ខមសុខំ ចេ វេទនំ វេទយតិ, ‘សា អនិច្ចា’តិ បជានាតិ, ‘អនជ្ឈោសិតា’តិ បជានាតិ, ‘អនភិនន្ទិតា’តិ បជានាតិ”។

“សុខំ [សោ សុខំ (សី॰ ស្យា॰ កំ॰ បី॰) ម॰ និ॰ ១॰១៤៣ អដ្ឋកថាដីកា ឱលោកេតព្វា] ចេ វេទនំ វេទយតិ, វិសំយុត្តោ នំ វេទយតិ; ទុក្ខំ ចេ វេទនំ វេទយតិ, វិសំយុត្តោ នំ វេទយតិ; អទុក្ខមសុខំ ចេ វេទនំ វេទយតិ, វិសំយុត្តោ នំ វេទយតិ។ សោ កាយបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយមានោ ‘កាយបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ, ជីវិតបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយមានោ ‘ជីវិតបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ, ‘កាយស្ស ភេទា ឧទ្ធំ ជីវិតបរិយាទានា ឥធេវ សព្វវេទយិតានិ អនភិនន្ទិតានិ សីតីភវិស្សន្តី’តិ បជានាតិ”។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, តេលញ្ច បដិច្ច, វដ្ដិញ្ច បដិច្ច តេលប្បទីបោ ឈាយេយ្យ, តស្សេវ តេលស្ស ច វដ្ដិយា ច បរិយាទានា អនាហារោ និព្ពាយេយ្យ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយមានោ ‘កាយបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ, ជីវិតបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយមានោ ‘ជីវិតបរិយន្តិកំ វេទនំ វេទយាមី’តិ បជានាតិ, ‘កាយស្ស ភេទា ឧទ្ធំ ជីវិតបរិយាទានា ឥធេវ សព្ពវេទយិតានិ អនភិនន្ទិតានិ សីតីភវិស្សន្តី’តិ បជានាតី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. វេសាលីសុត្តំ

៩៨៥. ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា ភិក្ខូនំ អនេកបរិយាយេន អសុភកថំ កថេតិ, អសុភាយ វណ្ណំ ភាសតិ, អសុភភាវនាយ វណ្ណំ ភាសតិ។

អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឥច្ឆាមហំ, ភិក្ខវេ, អឌ្ឍមាសំ បដិសល្លីយិតុំ។ នាម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្ពោ, អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា នាស្សុធ កោចិ ភគវន្តំ ឧបសង្កមតិ, អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេន។

អថ ខោ តេ ភិក្ខូ – “ភគវា អនេកបរិយាយេន អសុភកថំ កថេតិ, អសុភាយ វណ្ណំ ភាសតិ , អសុភភាវនាយ វណ្ណំ ភាសតី”តិ អនេកាការវោការំ អសុភភាវនានុយោគមនុយុត្តា វិហរន្តិ។ តេ ឥមិនា កាយេន អដ្ដីយមានា [អដ្ដិយមានា (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] ហរាយមានា ជិគុច្ឆមានា សត្ថហារកំ បរិយេសន្តិ។ ទសបិ ភិក្ខូ ឯកាហេន សត្ថំ អាហរន្តិ, វីសម្បិ...បេ... តិំសម្បិ ភិក្ខូ ឯកាហេន សត្ថំ អាហរន្តិ។

អថ ខោ ភគវា តស្ស អឌ្ឍមាសស្ស អច្ចយេន បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អាមន្តេសិ – “កិំ នុ ខោ, អានន្ទ, តនុភូតោ វិយ ភិក្ខុសង្ឃោ”តិ? “តថា ហិ បន, ភន្តេ, ‘ភគវា ភិក្ខូនំ អនេកបរិយាយេន អសុភកថំ កថេតិ, អសុភាយ វណ្ណំ ភាសតិ , អសុភភាវនាយ វណ្ណំ ភាសតី’តិ អនេកាការវោការំ អសុភភាវនានុយោគមនុយុត្តា វិហរន្តិ។ តេ ឥមិនា កាយេន អដ្ដីយមានា ហរាយមានា ជិគុច្ឆមានា សត្ថហារកំ បរិយេសន្តិ។ ទសបិ ភិក្ខូ ឯកាហេន សត្ថំ អាហរន្តិ, វីសម្បិ ភិក្ខូ... តិំសម្បិ ភិក្ខូ ឯកាហេន សត្ថំ អាហរន្តិ។ សាធុ, ភន្តេ, ភគវា អញ្ញំ បរិយាយំ អាចិក្ខតុ យថាយំ ភិក្ខុសង្ឃោ អញ្ញាយ សណ្ឋហេយ្យា”តិ។

“តេនហានន្ទ, យាវតិកា ភិក្ខូ វេសាលិំ ឧបនិស្សាយ វិហរន្តិ តេ សព្ពេ ឧបដ្ឋានសាលាយំ សន្និបាតេហី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បដិស្សុត្វា យាវតិកា ភិក្ខូ វេសាលិំ ឧបនិស្សាយ វិហរន្តិ តេ សព្ពេ ឧបដ្ឋានសាលាយំ សន្និបាតេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សន្និបតិតោ [សន្និបាតិតោ (សី។)], ភន្តេ, ភិក្ខុសង្ឃោ។ យស្ស ទានិ, ភន្តេ, ភគវា កាលំ មញ្ញតី”តិ។

អថ ខោ ភគវា យេន ឧបដ្ឋានសាលា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អយម្បិ ខោ, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិសមាធិ ភាវិតោ ពហុលីកតោ សន្តោ ចេវ បណីតោ ច អសេចនកោ ច សុខោ ច វិហារោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ ច បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ”។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, គិម្ហានំ បច្ឆិមេ មាសេ ឩហតំ រជោជល្លំ, តមេនំ មហាអកាលមេឃោ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិសមាធិ ភាវិតោ ពហុលីកតោ សន្តោ ចេវ បណីតោ ច អសេចនកោ ច សុខោ ច វិហារោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ ច បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ។ កថំ ភាវិតោ ច, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិសមាធិ កថំ ពហុលីកតោ សន្តោ ចេវ បណីតោ ច អសេចនកោ ច សុខោ ច វិហារោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ ច បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ?

“ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរញ្ញគតោ វា រុក្ខមូលគតោ វា សុញ្ញាគារគតោ វា និសីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ សោ សតោវ អស្សសតិ, សតោវ បស្សសតិ...បេ... ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ។ ឯវំ ភាវិតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិសមាធិ ឯវំ ពហុលីកតោ សន្តោ ចេវ បណីតោ ច អសេចនកោ ច សុខោ ច វិហារោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ ច បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតី”តិ។ នវមំ។

១០។ កិមិលសុត្តំ

៩៨៦។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា កិមិលាយំ [កិម្ពិលាយំ (សី។ បី។)] វិហរតិ វេឡុវនេ។ តត្រ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ កិមិលំ អាមន្តេសិ – “កថំ ភាវិតោ នុ ខោ, កិមិល, អានាបានស្សតិសមាធិ កថំ ពហុលីកតោ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ”តិ?

ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា កិមិលោ តុណ្ហី អហោសិ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា...បេ... តតិយម្បិ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ កិមិលំ អាមន្តេសិ – “កថំ ភាវិតោ នុ ខោ, កិមិល, អានាបានស្សតិសមាធិ កថំ ពហុលីកតោ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ”តិ? តតិយម្បិ ខោ អាយស្មា កិមិលោ តុណ្ហី អហោសិ។

ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឯតស្ស, ភគវា, កាលោ; ឯតស្ស, សុគត, កាលោ! យំ ភគវា អានាបានស្សតិសមាធិំ ភាសេយ្យ ។ ភគវតោ សុត្វា ភិក្ខូ ធារេស្សន្តី”តិ។

“តេនហានន្ទ, សុណាហិ, សាធុកំ មនសិ ករោហិ; ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ។ ភគវា

ឯតទវោច – “កថំ ភាវិតោ ច, អានន្ទ, អានាបានស្សតិសមាធិ កថំ ពហុលីកតោ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ? ឥធានន្ទ, ភិក្ខុ អរញ្ញគតោ វា រុក្ខមូលគតោ វា សុញ្ញាគារគតោ វា និសីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ សោ សតោវ អស្សសតិ, សតោវ បស្សសតិ…បេ… ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ។ ឯវំ ភាវិតោ ខោ, អានន្ទ, អានាបានស្សតិសមាធិ ឯវំ ពហុលីកតោ មហប្ផលោ ហោតិ មហានិសំសោ”។

“យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ ទីឃំ វា អស្សសន្តោ ‘ទីឃំ អស្សសាមី’តិ បជានាតិ, ទីឃំ វា បស្សសន្តោ ‘ទីឃំ បស្សសាមី’តិ បជានាតិ; រស្សំ វា អស្សសន្តោ ‘រស្សំ អស្សសាមី’តិ បជានាតិ, រស្សំ វា បស្សសន្តោ ‘រស្សំ បស្សសាមី’តិ បជានាតិ; ‘សព្ពកាយប្បដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘សព្ពកាយប្បដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ – កាយេ កាយានុបស្សី, អានន្ទ, ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? កាយញ្ញតរាហំ, អានន្ទ, ឯតំ វទាមិ យទិទំ – អស្សាសបស្សាសំ។ តស្មាតិហានន្ទ, កាយេ កាយានុបស្សី ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។

“យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ ‘បីតិប្បដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បីតិប្បដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘សុខប្បដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘សុខប្បដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘ចិត្តសង្ខារប្បដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘ចិត្តសង្ខារប្បដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; ‘បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ – វេទនាសុ វេទនានុបស្សី, អានន្ទ, ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? វេទនាញ្ញតរាហំ, អានន្ទ, ឯតំ វទាមិ, យទិទំ – អស្សាសបស្សាសានំ [អស្សាសបស្សាសំ (បី។ ក។) ម។ និ។ ៣.១៤៩] សាធុកំ មនសិការំ។ តស្មាតិហានន្ទ, វេទនាសុ វេទនានុបស្សី ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។

“យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ ‘ចិត្តប្បដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘ចិត្តប្បដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ…បេ… សមាទហំ ចិត្តំ…បេ… ‘វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘វិមោចយំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ – ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី, អានន្ទ, ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? នាហំ, អានន្ទ, មុដ្ឋស្សតិស្ស អសម្បជានស្ស អានាបានស្សតិសមាធិភាវនំ វទាមិ។ តស្មាតិហានន្ទ, ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។

“យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ ‘អនិច្ចានុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ…បេ… វិរាគានុបស្សី…បេ… និរោធានុបស្សី…បេ… ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ – ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី, អានន្ទ, ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ សោ យំ តំ ហោតិ អភិជ្ឈាទោមនស្សានំ បហានំ តំ បញ្ញាយ ទិស្វា សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ។ តស្មាតិហានន្ទ, ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ

លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ.

“សេយ្យថាបិ , អានន្ទ, ចតុមហាបថេ [ចាតុម្មហាបថេ (សី. ស្យា. កំ.)] មហាបំសុបុញ្ជោ. បុរត្ថិមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ សកដំ វា រថោ វា, ឧបហនតេវ តំ បំសុបុញ្ជំ; បច្ឆិមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ...បេ... ឧត្តរាយ ចេបិ ទិសាយ...បេ... ទក្ខិណាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ សកដំ វា រថោ វា, ឧបហនតេវ តំ បំសុបុញ្ជំ. ឯវមេវ ខោ, អានន្ទ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរន្តោបិ ឧបហនតេវ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ; វេទនាសុ...បេ... ចិត្តេ...បេ... ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរន្តោបិ ឧបហនតេវ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ”តិ. ទសមំ.

ឯកធម្មវគ្គោ បឋមោ.

តស្សុទ្ទានំ –

ឯកធម្មោ ច ពោជ្ឈង្គា, សុទ្ធិកញ្ច ទ្វេ ផលា;

អរិដ្ឋោ កប្បិនោ ទីបោ, វេសាលី កិម្ពិលេន ចាតិ.

២. ទុតិយវគ្គោ

១. ឥច្ឆានង្គលសុត្តំ

៩៨១. ឯកំ សមយំ ភគវា ឥច្ឆានង្គលេ វិហរតិ ឥច្ឆានង្គលវនសណ្ឌេ. តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឥច្ឆាមហំ, ភិក្ខវេ, តេមាសំ បដិសល្លីយិតុំ. នាម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្ពោ, អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនា”តិ. “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា នាស្សុធ កោចិ ភគវន្តំ ឧបសង្កមតិ, អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេន.

អថ ខោ ភគវា តស្ស តេមាសស្ស អច្ចយេន បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សចេ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ – ‘កតមេនាវុសោ, វិហារេន សមណោ គោតមោ វស្សាវាសំ ពហុលំ វិហាសី’តិ, ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ – ‘អានាបានស្សតិសមាធិនា ខោ, អាវុសោ, ភគវា វស្សាវាសំ ពហុលំ វិហាសី’តិ. ឥធាហំ, ភិក្ខវេ, សតោ អស្សសាមិ, សតោ បស្សសាមិ. ទីឃំ អស្សសន្តោ ‘ទីឃំ អស្សសាមី’តិ បជានាមិ, ទីឃំ បស្សសន្តោ ‘ទីឃំ បស្សសាមី’តិ បជានាមិ; រស្សំ អស្សសន្តោ ‘រស្សំ អស្សសាមី’តិ បជានាមិ, រស្សំ បស្សសន្តោ ‘រស្សំ បស្សសាមី’តិ បជានាមិ;

‘សន្តកាឃបជ្ជិសំទេចឌឹ អឃ្សបិឃ្សាឃឺ’តិ បឌាតាឃិ…ទេប… ‘បជ្ជិតិឃ្សក្កាត្សបឃ្សឹ អឃ្សបិឃ្សាឃឺ’តិ បឌាតាឃិ, ‘បជ្ជិតិឃ្សក្កាត្សបឃ្សឹ បឃ្សបិឃ្សាឃឺ’តិ បឌាតាឃិ”៲

“ឃទៀាតំ, កិក្ខទេច, សយ្ខា ចគយាទេតា ចទេគឃ្យ – ‘អទិឃចិហារេទា’ ខ្លុតិបិ, ‘ព្រាហ្ខុចិហារេទា’ ខ្លុតិបិ, ‘តឆាកតចិហារេទា’ ខ្លុតិបិ៲ អាតាបិតឃ្សតិសយាឌិ សយ្ខា ចគយាទេតា ចទេគឃ្យ – ‘អទិឃចិហារេទា’ ខ្លុតិបិ, ‘ព្រាហ្ខុចិហារេទា’ ខ្លុតិបិ, ‘តឆាកតចិហារេទា’ ខ្លុតិបិ៲ ទេឃ ទេត, កិក្ខទេច, កិក្ខុ ទេសលា អប្បត្តយាតសា អត្បត្តទំ ទេឃាកទេក្ខយំ បត្វឃយាតា ចិហទេត្តិ ទេតសំ អាតាបិតឃ្សតិសយាឌិ កាចិទេតា ពាហ្លឹកទេតា អាសចាតំ លឃាឃ សំចត្តតិ៲ ទេឃ ច ទេលា ទេត, កិក្ខទេច, កិក្ខុ អទេហទេត្តា លឹឈាសចា ត្បសិតចទេត្តា កតកទេលឹឃា ខ្លុហិតកាទា អត្បបត្តសគត្វា បទិក្ខឹលាកចសំទេឃាឌតា សម្ខុគ្ញា ចិយ្យត្តា ទេតសំ អាតាបិតឃ្សតិសយាឌិ កាចិទេតា ពាហ្លឹកទេតា ឌិដ្ឋឆម្ខុស្បុលចិហារាឃ ទេចច សំចត្តតិ សតិសប្បឌ្ញាឃ ច៲

“ឃទៀាតំ, កិក្ខទេច, សយ្ខា ចគយាទេតា ចទេគឃ្យ – ‘អទិឃចិហារេទា’ ខ្លុតិបិ, ‘ព្រាហ្ខុចិហារេទា’ ខ្លុតិបិ, ‘តឆាកតចិហារេទា’ ខ្លុតិបិ៲ អាតាបិតឃ្សតិសយាឌិ សយ្ខា ចគយាទេតា ចទេគឃ្យ – ‘អទិឃចិហារេទា’ ខ្លុតិបិ, ‘ព្រាហ្ខុចិហារេទា’ ខ្លុតិបិ, ‘តឆាកតចិហារេទា’ ខ្លុតិបឹ”តិ៲ បឌយំ៲

១៲ កទេក្ខឃ្យស្បុត្តំ

ឩប៉ប័៲ ឲកំ សយឃំ អាឃស្ខា ទេលិយសកំកិទេឃា [ទេលិយសចក្ខិទេសា (ឃឹ៲ ឹបី៲)] សទេក្កស្ប ចិហទេតិ កបិលចត្ត្សិ កិទេក្រាធាទាទេយ៲ អឆ ទេលា យហាតាទេយា សទេក្កា ទេឃតាឃស្ខា ទេលិយសកំកិទេឃា ទេតត្បបសដ្តយិ; ឧ្បសដ្តយិត្វា អាឃស្ខត្តំ ទេលិយសកំកិឃំ អកិចាទេគត្វា ឲកយត្តំ គិសិឌិ៲ ឲកយត្តំ គិសិទេគ្ន ទេលា យហាតាទេយា សទេក្កា អាឃស្ខត្តំ ទេលិយសកំកិឃំ ឲតគទេចាឆ – “ទេសា ឲច ត្យ ទេលា, កទេត្ត, ទេសទេលា ចិហារេទា ទេសា តឆាកតចិហារេទា, ឧ្ខាហុ អទេញ្ញាច [អទេញ្ញា (ឃ្យា៲ កំ៲ ឹបី៲ ក៲)] ទេសទេលា ចិហារេទា អទេញ្ញា តឆាកតចិហារេទា”តិ?

“ត ទេលា, អាចុទេសា យហាតាឃ, ទេស្វច ទេសទេលា ចិហារេទា, ទេសា តឆាកតចិហារេទា៲ អទេញ្ញា ទេលា, អាចុទេសា យហាតាឃ, ទេសទេលា ចិហារេទា, អទេញ្ញា តឆាកតចិហារេទា៲ ទេឃ ទេត, អាចុទេសា យហាតាឃ, កិក្ខុ ទេសលា អប្បត្តយាតសា អត្បត្តទំ ទេឃាកទេក្ខយំ បត្វឃយាតា ចិហទេត្តិ, ទេត បត្វា តឹចទេលា បហាឃ ចិហទេត្តិ៲ កតទេយ បត្វា? កាយត្តតឹចទេលំ បហាឃ ចិហទេត្តិ, ព្យាបិគតឹចទេលំ…ទេប… ចិតយិទ្ធតឹចទេលំ…ទេប… ឧ្ទ្ធច្ចកុក្កុច្ចតឹចទេលំ…ទេប… ចិចិកិច្ឆាតឹចទេលំ បហាឃ ចិហទេត្តិ៲

“ទេឃបិ ទេត, អាចុទេសា យហាតាឃ, កិក្ខុ ទេសលា អប្បត្តយាតសា អត្បត្តទំ ទេឃាកទេក្ខយំ បត្វឃយាតា ចិហទេត្តិ, ទេត ខ្លុទេយ បត្វា តឹចទេលា បហាឃ ចិហទេត្តិ៲

“យេ ច ខោ តេ, អាវុសោ មហានាម, ភិក្ខូ អរហន្តោ ខីណាសវា វុសិតវន្តោ កតករណីយា ឱហិតភារា អនុប្បត្តសទត្ថា បរិក្ខីណភវសំយោជនា សម្មទញ្ញា វិមុត្តា, តេសំ បញ្ច នីវរណា បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា [អនភាវកតា (សី។ បី។)] អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ កតមេ បញ្ច? កាមច្ឆន្ទនីវរណំ បហីនំ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មំ; ព្យាបាទនីវរណំ បហីនំ…បេ… ថិនមិទ្ធនីវរណំ…បេ… ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ…បេ… វិចិកិច្ឆានីវរណំ បហីនំ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវំកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មំ។

“យេ តេ, អាវុសោ មហានាម, ភិក្ខូ អរហន្តោ ខីណាសវា វុសិតវន្តោ កតករណីយា ឱហិតភារា អនុប្បត្តសទត្ថា បរិក្ខីណភវសំយោជនា សម្មទញ្ញា វិមុត្តា, តេសំ ឥមេ បញ្ច នីវរណា បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ តទមិនាបេតំ, អាវុសោ មហានាម, បរិយាយេន វេទិតព្វំ យថា – អញ្ញោវ សេខោ វិហារោ, អញ្ញោ តថាគតវិហារោ។

“ឯកមិទំ, អាវុសោ មហានាម, សមយំ ភគវា ឥច្ឆានង្គលេ វិហរតិ ឥច្ឆានង្គលវនសណ្ឌេ។ តត្រ ខោ, អាវុសោ មហានាម, ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘ឥច្ឆាមហំ, ភិក្ខវេ, តេមាសំ បដិសល្លីយិតុំ។ នាម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្វោ, អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនា’តិ។ ‘ឯវំ, ភន្តេ’តិ ខោ, អាវុសោ មហានាម, តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា នាស្សុធ កោចិ ភគវន្តំ ឧបសង្កមតិ, អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេន។

“អថ ខោ, អាវុសោ, ភគវា តស្ស តេមាសស្ស អច្ចយេន បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – ‘សចេ ខោ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ – កតមេនាវុសោ, វិហារេន សមណោ គោតមោ វស្សាវាសំ ពហុលំ វិហាសីតិ, ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ,ភិក្ខវេ, តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ – អានាបានស្សតិសមាធិនា ខោ, អាវុសោ, ភគវា វស្សាវាសំ ពហុលំ វិហាសីតិ។ ឥធាហំ, ភិក្ខវេ , សតោ អស្សសាមិ, សតោ បស្សសាមិ។ ទីឃំ អស្សសន្តោ ទីឃំ អស្សសាមីតិ បជានាមិ, ទីឃំ បស្សសន្តោ ទីឃំ បស្សសាមីតិ បជានាមិ…បេ… បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមីតិ បជានាមិ, បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ បជានាមិ”។

“យញ្ហិតំ, ភិក្ខវេ, សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – អរិយវិហារោ ឥតិបិ, ព្រហ្មវិហារោ ឥតិបិ, តថាគតវិហារោ ឥតិបិ។ អានាបានស្សតិសមាធិំ សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – អរិយវិហារោ ឥតិបិ, ព្រហ្មវិហារោ ឥតិបិ, តថាគតវិហារោ ឥតិបិ។

“យេ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ សេខា អប្បត្តមានសា អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ បត្ថយមានា វិហរន្តិ, តេសំ អានាបានស្សតិសមាធិ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អាសវានំ ខយាយ សំវត្តតិ។

“យេ ច ខោ តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អរហន្តោ ខីណាសវា វុសិតវន្តោ កតករណីយា ឱហិតភារា អនុប្បត្តសទត្ថា បរិក្ខីណភវសំយោជនា

ສມ຺ມທຎ຺ຎາ ວິມຸຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ອານາປານສ຺ສຕິສມາທິ ຠາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຸຂວິຫາຣາຍ ເຈວ ສໍວຕ຺ຕຕິ ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ຎາຍ ຈ.

“ຍຎ຺ຫິ ຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ – ອຣິຍວິຫາໂຣ ອິຕິປິ, ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາໂຣ ອິຕິປິ, ຕຖາຄຕວິຫາໂຣ ອິຕິປິ. ອານາປານສ຺ສຕິສມາທິໍ ສມ຺ມາ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍ – ອຣິຍວິຫາໂຣ ອິຕິປິ, ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາໂຣ ອິຕິປິ, ຕຖາຄຕວິຫາໂຣ ອິຕິປີ”ຕິ. “ອິມິນາ ໂຂ ເອຕໍ, ອາວຸໂສ ມຫານາມ, ປຣິຍາເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ – ອຎ຺ໂຎວ ເສໂຂ ວິຫາໂຣ, ອຎ຺ໂຎ ຕຖາຄຕວິຫາໂຣ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ປຐມອານນ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໙໘໙. ສາວຕ຺ຖິນິທານໍ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເອກຘມ຺ໂມ [ເອໂກ ຘມ຺ໂມ (ສີ.)] ຠາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ເມ ປຣິປູເຣຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ມາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ສຕ຺ຕ ຘມ຺ເມ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ເທ຺ວ ຘມ຺ເມ ປຣິປູເຣນ຺ຕີ”ຕິ?

“ອຕ຺ຖິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອກຘມ຺ໂມ ຠາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ເມ ປຣິປູເຣຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ມາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ສຕ຺ຕ ຘມ຺ເມ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ເທ຺ວ ຘມ຺ເມ ປຣິປູເຣນ຺ຕີ”ຕິ.

“ກຕໂມ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ເອກຘມ຺ໂມ [ເອໂກ ຘມ຺ໂມ (ສີ.)] ຠາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ເມ ປຣິປູເຣຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘມ຺ມາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ສຕ຺ຕ ຘມ຺ເມ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ສຕ຺ຕ ຘມ຺ມາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ເທ຺ວ ຘມ຺ເມ ປຣິປູເຣນ຺ຕີ”ຕິ? “ອານາປານສ຺ສຕິສມາທິ ໂຂ, ອານນ຺ທ, ເອກຘມ຺ໂມ ຠາວິໂຕ ພຫຸລີກໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ປຣິປູເຣຕິ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐານາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ເຄ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ, ສຕ຺ຕ ໂພຊ຺ຌງ຺ຄາ ຠາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຣິປູເຣນ຺ຕິ”.

“ກຖໍ ຠາວິໂຕ, ອານນ຺ທ, ອານາປານສ຺ສຕິສມາທິ ກຖໍ ພຫຸລີກໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ປຣິປູເຣຕິ? ອິຘານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ອຣຎ຺ຎຄໂຕ ວາ ຣຸກ຺ຂມູລຄໂຕ ວາ ສຸຎ຺ຎາຄາຣຄໂຕ ວາ ນິສີທຕິ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ກາຍໍ ປຓິຘາຍ ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ. ໂສ ສໂຕວ ອສ຺ສສຕິ, ສໂຕວ ປສ຺ສສຕິ. ທີຆໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ອສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ, ທີຆໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ປສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ... ເປ... ‘ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ປຏິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສີ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ”. “ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ທີຆໍ ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ອສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ, ທີຆໍ ວາ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘ທີຆໍ ປສ຺ສສາມີ’ຕິ ປຊານາຕິ; ຣສ຺ສໍ ວາ...ເປ... ‘ປສ຺ສມ຺ຠຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ອສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ, ‘ປສ຺ສມ຺ຠຍໍ ກາຍສງ຺ຂາຣໍ ປສ຺ສສິສ຺ສາມີ’ຕິ ສິກ຺ຂຕິ – ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ ອຠິຊ຺ຌາໂທມນສ຺ສໍ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ກາຍຎ຺ຎຕຣາຫໍ, ອານນ຺ທ, ເອຕໍ ວທາມິ, ຍທິທໍ – ອສ຺ສາສປສ຺ສາສໍ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ, ກາເຍ ກາຍານຸປສ຺ສີ ຠິກ຺ຂຸ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ວິຫຣຕິ ອາຕາປີ ສມ຺ປຊາໂນ ສຕິມາ, ວິເນຍ຺ຍ ໂລເກ

អភិជ្ឈាទោមនស្សំ”។

“យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ ‘បីតិប្បដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ ...បេ... សុខប្បដិសំវេទី...បេ... ចិត្តសង្ខារប្បដិសំវេទី...បេ... ‘បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បស្សម្ភយំ ចិត្តសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ – វេទនាសុ វេទនានុបស្សី, អានន្ទ, ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? វេទនាញ្ញតរាហំ, អានន្ទ, ឯតំ វទាមិ, យទិទំ – អស្សាសបស្សាសានំ សាធុកំ មនសិការំ។ តស្មាតិហានន្ទ, វេទនាសុ វេទនានុបស្សី ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។

“យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ ‘ចិត្តប្បដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘ចិត្តប្បដិសំវេទី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ; អភិប្បមោទយំ ចិត្តំ...បេ... សមាទហំ ចិត្តំ...បេ... ‘វិមោចយំ ចិត្តំ អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘វិមោចយំ ចិត្តំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ – ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី, អានន្ទ, ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? នាហំ, អានន្ទ, មុដ្ឋស្សតិស្ស អសម្បជានស្ស អានាបានស្សតិសមាធិភាវនំ វទាមិ។ តស្មាតិហានន្ទ, ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។

“យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ អនិច្ចានុបស្សី...បេ... វិរាគានុបស្សី...បេ... និរោធានុបស្សី...បេ... ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ – ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី, អានន្ទ, ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ សោ យំ តំ ហោតិ អភិជ្ឈាទោមនស្សានំ បហានំ តំ បញ្ញាយ ទិស្វា សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ។ តស្មាតិហានន្ទ, ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។

“ឯវំ ភាវិតោ ខោ, អានន្ទ, អានាបានស្សតិសមាធិ ឯវំ ពហុលីកតោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេតិ។

“កថំ ភាវិតា ចានន្ទ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា កថំ ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ? យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ – ឧបដ្ឋិតាស្ស [ឧបដ្ឋិតស្សតិ (បី॰ ក॰)] តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ [តស្មិំ សមយេ អានន្ទ ភិក្ខុនោ (បី॰ ក॰), តស្មិំ សមយេ (ម॰ និ॰ ៣.១៤៩)] សតិ ហោតិ អសម្មុដ្ឋា។ យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុនោ ឧបដ្ឋិតា សតិ ហោតិ អសម្មុដ្ឋា – សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“សោ តថា សតោ វិហរន្តោ តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតិ បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ។ យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ តថា សតោ វិហរន្តោ តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតិ បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ – ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“តស្ស តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតោ បវិចរតោ បរិវីមំសមាបជ្ជតោ អារទ្ធំ ហោតិ វីរិយំ អសល្លីនំ។ យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុនោ តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតោ បវិចរតោ បរិវីមំសមាបជ្ជតោ អារទ្ធំ ហោតិ វីរិយំ អសល្លីនំ – វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“អារទ្ធវីរិយស្ស ឧប្បជ្ជតិ បីតិ និរាមិសា។ យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុនោ អារទ្ធវីរិយស្ស ឧប្បជ្ជតិ បីតិ និរាមិសា – បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“បីតិមនស្ស កាយោបិ បស្សម្ភតិ, ចិត្តម្បិ បស្សម្ភតិ។ យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុនោ បីតិមនស្ស កាយោបិ បស្សម្ភតិ, ចិត្តម្បិ បស្សម្ភតិ – បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“បស្សទ្ធកាយស្ស សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុនោ បស្សទ្ធកាយស្ស សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ – សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“សោ តថាសមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ។ យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ តថាសមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ – ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ , ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ – ឧបដ្ឋិតាស្ស តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ សតិ ហោតិ អសម្មុដ្ឋា។ យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុនោ ឧបដ្ឋិតា សតិ ហោតិ អសម្មុដ្ឋា – សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។ (យថា បឋមំ សតិបដ្ឋានំ, ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ)។

“សោ តថាសមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ។ យស្មិំ សមយេ, អានន្ទ, ភិក្ខុ តថាសមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ – ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, អានន្ទ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ឯវំ ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ។

“កថំ ភាវិតា, អានន្ទ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តិ? ឥធានន្ទ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ, ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, អានន្ទ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តី”តិ។ តតិយំ។

៤. ទុតិយអានន្ទសុត្ត

៩៩០. អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ភគវា ឯតទវោច – “អត្ថិ នុ ខោ, អានន្ទ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ ធម្មេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា, សត្ត ធម្មេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ទ្វេ ធម្មេ បរិបូរេន្តី”តិ។ ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា...បេ... “អត្ថានន្ទ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ ធម្មេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ធម្មេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ទ្វេ ធម្មេ បរិបូរេន្តិ។

“កតមោ ចានន្ទ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ ធម្មេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ធម្មេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ទ្វេ ធម្មេ បរិបូរេន្តិ? អានាបានស្សតិសមាធិ, អានន្ទ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តី”តិ។ “កថំ ភាវិតោ ចានន្ទ, អានាបានស្សតិសមាធិ, កថំ ពហុលីកតោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេតិ? ឥធានន្ទ, ភិក្ខុ អរញ្ញគតោ វា...បេ... ឯវំ ភាវិតា ខោ, អានន្ទ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. បឋមភិក្ខុសុត្ត

៩៩១. អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ ធម្មេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ធម្មេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ទ្វេ ធម្មេ បរិបូរេន្តី”តិ? “អត្ថិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ ធម្មេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ធម្មេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ទ្វេ ធម្មេ បរិបូរេន្តី”តិ។

“កតមោ បន, ភន្តេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ ធម្មេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ធម្មេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ទ្វេ ធម្មេ បរិបូរេន្តី”តិ? “អានាបានស្សតិសមាធិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តី”តិ។

“កថំ ភាវិតោ ច, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិសមាធិ កថំ ពហុលីកតោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរញ្ញគតោ វា…បេ… ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តី”តិ។ បញ្ចមំ។

៦. ទុតិយភិក្ខុសុត្តំ

៩៩៧. អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវា ឯតទវោច – “អត្ថិ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ ធម្មេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ធម្មេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ទ្វេ ធម្មេ បរិបូរេន្តី”តិ? “ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មា…បេ… ភគវតោ សុត្វា ភិក្ខូ ធារេស្សន្តី”តិ។ “អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ ធម្មេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ធម្មេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ទ្វេ ធម្មេ បរិបូរេន្តិ”។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ ធម្មេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ធម្មេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ទ្វេ ធម្មេ បរិបូរេន្តិ? អានាបានស្សតិសមាធិ, ភិក្ខវេ, ឯកធម្មោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេតិ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តីតិ។

“កថំ ភាវិតោ ច, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិសមាធិ កថំ ពហុលីកតោ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរញ្ញគតោ វា រុក្ខមូលគតោ វា សុញ្ញាគារគតោ វា និសីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ សោ សតោវ អស្សសតិ, សតោវ បស្សសតិ…បេ… ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ”។

“យស្មិំ សមយេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទីឃំ វា អស្សសន្តោ ‘ទីឃំ អស្សសាមី’តិ បជានាតិ, ទីឃំ វា បស្សសន្តោ ‘ទីឃំ បស្សសាមី’តិ បជានាតិ, រស្សំ វា អស្សសន្តោ ‘រស្សំ អស្សសាមី’តិ បជានាតិ…បេ… សព្ពកាយប្បដិសំវេទី…បេ… ‘បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ អស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ, ‘បស្សម្ភយំ កាយសង្ខារំ បស្សសិស្សាមី’តិ សិក្ខតិ – កាយេ កាយានុបស្សី, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា, វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? កាយញ្ញតរាហំ, ភិក្ខវេ, ឯតំ វទាមិ, យទិទំ – អស្សាសបស្សាសំ។ តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ,

กาเย กายานุปสฺสี ภิกฺขุ ตสฺมึ สมเย วิหรติ อาตาปี สมฺปชาโน สติมา, วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ.

“ยสฺมึ สมเย, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ปีติปฺปฏิสํเวที...เป... สุขปฺปฏิสํเวที...เป... จิตฺตสงฺขารปฺปฏิสํเวที...เป... ‘ปสฺสมฺภยํ จิตฺตสงฺขารํ อสฺสสิสฺสามี’ติ สิกฺขติ, ‘ปสฺสมฺภยํ จิตฺตสงฺขารํ ปสฺสสิสฺสามี’ติ สิกฺขติ – เวทนาสุ เวทนานุปสฺสี, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ตสฺมึ สมเย วิหรติ อาตาปี สมฺปชาโน สติมา, วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ. ตํ กิสฺส เหตุ? เวทนาญฺญตราหํ, ภิกฺขเว, เอตํ วทามิ, ยทิทํ – อสฺสาสปสฺสาสานํ สาธุกํ มนสิการํ. ตสฺมาติห , ภิกฺขเว, เวทนาสุ เวทนานุปสฺสี ภิกฺขุ ตสฺมึ สมเย วิหรติ อาตาปี สมฺปชาโน สติมา, วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ.

“ยสฺมึ สมเย, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ จิตฺตปฺปฏิสํเวที...เป... อภิปฺปโมทยํ จิตฺตํ...เป... ‘สมาทหํ จิตฺตํ อสฺสสิสฺสามี’ติ สิกฺขติ, ‘สมาทหํ จิตฺตํ ปสฺสสิสฺสามี’ติ สิกฺขติ; ‘วิโมจยํ จิตฺตํ อสฺสสิสฺสามี’ติ สิกฺขติ, ‘วิโมจยํ จิตฺตํ ปสฺสสิสฺสามี’ติ สิกฺขติ – จิตฺเต จิตฺตานุปสฺสี, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ตสฺมึ สมเย วิหรติ อาตาปี สมฺปชาโน สติมา, วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ. ตํ กิสฺส เหตุ? นาหํ, ภิกฺขเว, มุฏฺฐสฺสติสฺส อสมฺปชานสฺส อานาปานสฺสติสมาธิภาวนํ วทามิ. ตสฺมาติห, ภิกฺขเว , จิตฺเต จิตฺตานุปสฺสี ภิกฺขุ ตสฺมึ สมเย วิหรติ อาตาปี สมฺปชาโน สติมา, วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ.

“ยสฺมึ สมเย, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อนิจฺจานุปสฺสี...เป... วิราคานุปสฺสี...เป... นิโรธานุปสฺสี...เป... ‘ปฏินิสฺสคฺคานุปสฺสี อสฺสสิสฺสามี’ติ สิกฺขติ, ‘ปฏินิสฺสคฺคานุปสฺสี ปสฺสสิสฺสามี’ติ สิกฺขติ – ธมฺเมสุ ธมฺมานุปสฺสี, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ตสฺมึ สมเย วิหรติ อาตาปี สมฺปชาโน สติมา, วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ. โส ยํ ตํ โหติ อภิชฺฌาโทมนสฺสานํ ปหานํ ตํ ปญฺญาย ทิสฺวา สาธุกํ อชฺฌุเปกฺขิตา โหติ. ตสฺมาติห, ภิกฺขเว, ธมฺเมสุ ธมฺมานุปสฺสี ภิกฺขุ ตสฺมึ สมเย วิหรติ อาตาปี สมฺปชาโน สติมา, วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสํ.

“เอวํ ภาวิโต โข, ภิกฺขเว, อานาปานสฺสติสมาธิ เอวํ พหุลีกโต จตฺตาโร สติปฏฺฐาเน ปริปูเรติ.

“กถํ ภาวิตา จ, ภิกฺขเว, จตฺตาโร สติปฏฺฐานา กถํ พหุลีกตา สตฺต โพชฺฌงฺเค ปริปูเรนฺติ? ยสฺมึ สมเย, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ กาเย กายานุปสฺสี วิหรติ – อุปฏฺฐิตาสฺส ตสฺมึ สมเย ภิกฺขุโน สติ โหติ อสมฺมุฏฺฐา. ยสฺมึ สมเย, ภิกฺขเว, ภิกฺขุโน อุปฏฺฐิตา สติ โหติ อสมฺมุฏฺฐา – สติสมฺโพชฺฌงฺโค ตสฺมึ สมเย ภิกฺขุโน อารทฺโธ โหติ, สติสมฺโพชฺฌงฺคํ ตสฺมึ สมเย ภิกฺขุ ภาเวติ, สติสมฺโพชฺฌงฺโค ตสฺมึ สมเย ภิกฺขุโน ภาวนาปาริปูรึ คจฺฉติ.

“โส ตถา สโต วิหรนฺโต ตํ ธมฺมํ ปญฺญาย ปวิจินติ ปวิจรติ ปริวีมํสมาปชฺชติ. ยสฺมึ สมเย, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ตถา สโต วิหรนฺโต ตํ ธมฺมํ ปญฺญาย ปวิจินติ ปวิจรติ ปริวีมํสมาปชฺชติ – ธมฺมวิจยสมฺโพชฺฌงฺโค ตสฺมึ สมเย ภิกฺขุโน อารทฺโธ โหติ,

ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“តស្ស តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតោ បវិចរតោ បរិវីមំសមាបជ្ជតោ អារទ្ធំ ហោតិ វីរិយំ អសល្លីនំ។ យស្មិំ សមយេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតោ បវិចរតោ បរិវីមំសមាបជ្ជតោ អារទ្ធំ ហោតិ វីរិយំ អសល្លីនំ – វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“អារទ្ធវីរិយស្ស ឧប្បជ្ជតិ បីតិ និរាមិសា។ យស្មិំ សមយេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អារទ្ធវីរិយស្ស ឧប្បជ្ជតិ បីតិ និរាមិសា – បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“បីតិមនស្ស កាយោបិ បស្សម្ភតិ, ចិត្តម្បិ បស្សម្ភតិ។ យស្មិំ សមយេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បីតិមនស្ស កាយោបិ បស្សម្ភតិ, ចិត្តម្បិ បស្សម្ភតិ – បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“បស្សទ្ធកាយស្ស សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ យស្មិំ សមយេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ បស្សទ្ធកាយស្ស សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ – សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“សោ តថាសមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ។ យស្មិំ សមយេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តថាសមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ – ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។

“យស្មិំ សមយេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ – ឧបដ្ឋិតាស្ស តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ សតិ ហោតិ អសម្មុដ្ឋា។ យស្មិំ សមយេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ឧបដ្ឋិតា សតិ ហោតិ អសម្មុដ្ឋា – សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ – សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ…បេ…។

សោ តថាសមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ។ យស្មិំ សមយេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តថាសមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ – ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតិ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ឯវំ ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ។

“កថំ ភាវិតា ច, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ; ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ...បេ... ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ, ភិក្ខវេ, សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ សំយោជនប្បហានសុត្តំ

៩៩២។ អានាបានស្សតិសមាធិ, ភិក្ខវេ, ភាវិតោ ពហុលីកតោ សំយោជនប្បហានាយ សំវត្តតិ...បេ...។ សត្តមំ។

៨។ អនុសយសមុគ្ឃាតសុត្តំ

៩៩៣។ ...អនុសយសមុគ្ឃាតាយ សំវត្តតិ...។ អដ្ឋមំ។

៩។ អទ្ធានបរិញ្ញាសុត្តំ

៩៩៤។ ...អទ្ធានបរិញ្ញាយ សំវត្តតិ...។ នវមំ។

១០។ អាសវក្ខយសុត្តំ

៩៩៥។ អាសវានំ ខយាយ សំវត្តតិ។ កថំ ភាវិតោ ច, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិសមាធិ កថំ ពហុលីកតោ សំយោជនប្បហានាយ សំវត្តតិ... អនុសយសមុគ្ឃាតាយ សំវត្តតិ... អទ្ធានបរិញ្ញាយ សំវត្តតិ... អាសវានំ ខយាយ សំវត្តតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរញ្ញគតោ វា រុក្ខមូលគតោ វា...បេ។ ... បដិនិស្សគ្គានុបស្សី អស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ, បដិនិស្សគ្គានុបស្សី បស្សសិស្សាមីតិ សិក្ខតិ។ ឯវំ ភាវិតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អានាបានស្សតិសមាធិ ឯវំ ពហុលីកតោ សំយោជនប្បហានាយ សំវត្តតិ...បេ... អនុសយសមុគ្ឃាតាយ សំវត្តតិ...បេ... អទ្ធានបរិញ្ញាយ សំវត្តតិ...បេ... អាសវានំ ខយាយ សំវត្តតីតិ។ ទសមំ។

ទុតិយោ វគ្គោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ពុឆ្នាតក្កល់ ពដ្លេឃៀ, អាតត្កា អបទេ ទុចេ;

កិក្ល្វ សិឃាឌតាត្យសឃា, អដ្ឋាតិ អាសចក្លយត្តិ៍

អាតាបិតសិឃុត្តុ ឌសយិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪑᪑᪨ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪨ ᩅᩮᩊᩩᨴ᩠ᩅᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᩁᩣᨩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪙᪙᪗᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩤᨶᩴ᪨ ᨲᨲᩕ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩤ…ᨷᩮ… ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩣᨩᩣ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩦ [ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩦᨷᩣᨶᩴ ᩍᩔᩁᩥᨿᩣᨵᩥᨷᨧ᩠ᨧᩴ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩤ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨣᨲᩥᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ, ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᨶ᩠ᨴᨶᩮ ᩅᨶᩮ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩣᩈᨦ᩠ᨥᨷᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩮᩉᩥ ᨧ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩈᨾᨷ᩠ᨷᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾᨦ᩠ᨣᩦᨽᩪᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨧᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩋᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᩅ [ᩋᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨠ᪨)] ᨶᩥᩁᨿᩣ ᩋᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᩋᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩣ ᩋᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷᩣᨿᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᩣ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨿᩣᩃᩮᩣᨷᩮᨶ ᨿᩣᨷᩮᨲᩥ, ᨶᨶ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨧ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ [ᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨠ᪨)] ᨶᩥᩁᨿᩣ ᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩣ ᨷᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨷᩣᨿᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᩣ”᪨

“ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩍᨲᩥᨷᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩤ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨧᩁᨱᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩅᩥᨴᩪ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᨴᨾ᩠ᨾᩈᩣᩁᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩤ’ᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩈ᩠ᩅᩣᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩮᩣ ᩋᨠᩣᩃᩥᨠᩮᩣ ᩑᩉᩥᨷᩔᩥᨠᩮᩣ ᩒᨷᨶᩮᨿ᩠ᨿᩥᨠᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩏᨩᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᨬᩣᨿᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨷᩩᩁᩥᩈᨿᩩᨣᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨷᩩᩁᩥᩈᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ, ᩑᩈ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩋᩣᩉᩩᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨷᩣᩉᩩᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩔᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩦᩃᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩮᩉᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ ᩋᩈᨻᩃᩮᩉᩥ ᩋᨠᨾ᩠ᨾᩣᩈᩮᩉᩥ ᨽᩩᨩᩥᩔᩮᩉᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨷ᩠ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩋᨷᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩮᩉᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩦᨷᩣᨶᩴ ᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩮᩣ, ᨿᩮᩣ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩮᩣ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩦᨷᩣᨶᩴ ᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩮᩣ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩔ ᨠᩃᩴ ᨶᩣᨣ᩠ᨥᨲᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩮᩣᨣᨵᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪙᪙᪘᪨ “ᨧᨲᩪᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᩁᩣᨿᨱᩮᩣ᪨

“កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ។ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ ឥទំ វត្វាន [វត្វា (សី។ បី។) ឯវមីទិសេសុ ឋានេសុ] សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“យស្ស សទ្ធា ច សីលញ្ច, បសាទោ ធម្មទស្សនំ;

តេ វេ កាលេន បស្សន្តិ, ព្រហ្មចរិយោគធំ សុខ”ន្តិ។ ទុតិយំ;

៣. ទីឃាវុឧបាសកសុត្តំ

៩៩៩។ ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តេន ខោ បន សមយេន ទីឃាវុ ឧបាសកោ អាពាធិកោ ហោតិ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ អថ ខោ ទីឃាវុ ឧបាសកោ បិតរំ ជោតិកំ គហបតិំ អាមន្តេសិ – “ឯហិ ត្វំ, គហបតិ, យេន ភគវា តេនុបសង្កម; ឧបសង្កមិត្វា មម វចនេន ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទ – ‘ទីឃាវុ, ភន្តេ, ឧបាសកោ អាពាធិកោ ហោតិ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ សោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតី’តិ។ ឯវញ្ច វទេហិ – ‘សាធុ កិរ, ភន្តេ, ភគវា យេន ទីឃាវុស្ស ឧបាសកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយា’”តិ។ “ឯវំ, តាតា”តិ ខោ ជោតិកោ គហបតិ ទីឃាវុស្ស ឧបាសកស្ស បដិស្សុត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ជោតិកោ គហបតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ទីឃាវុ, ភន្តេ, ឧបាសកោ អាពាធិកោ ហោតិ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ សោ ភគវតោ បាទេ សិរសា វន្ទតិ។ ឯវញ្ច វទេតិ – ‘សាធុ កិរ, ភន្តេ, ភគវា យេន ទីឃាវុស្ស ឧបាសកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយា’”តិ។ អធិវាសេសិ ភគវា តុណ្ហីភាវេន។

អថ ខោ ភគវា និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន ទីឃាវុស្ស ឧបាសកស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា ទីឃាវុំ ឧបាសកំ ឯតទវោច – “កច្ចិ តេ, ទីឃាវុ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ? កច្ចិ ទុក្ខា វេទនា បដិក្កមន្តិ, នោ អភិក្កមន្តិ; បដិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ, នោ អភិក្កមោ”តិ? “ន មេ, ភន្តេ, ខមនីយំ, ន យាបនីយំ។ ពាឡ្ហា មេ ទុក្ខា វេទនា អភិក្កមន្តិ, នោ បដិក្កមន្តិ; អភិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ, នោ បដិក្កមោ”តិ។ “តស្មាតិហ តេ, ទីឃាវុ, ឯវំ សិក្ខិតព្វំ – ‘ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ភវិស្សាមិ – ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ភវិស្សាមិ

អខណ្ឌេហិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ’។ ឯវញ្ហិ តេ, ទីឃាវុ, សិក្ខិតព្ពន្តិ។

“យានិមានិ, ភន្តេ, ភគវតា ចត្តារិ សោតាបត្តិយង្គានិ ទេសិតានិ, សំវិជ្ជន្តេ តេ ធម្មា មយិ, អហញ្ច តេសុ ធម្មេសុ សន្ទិស្សាមិ។ អហញ្ហិ, ភន្តេ, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ – ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ... អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ អខណ្ឌេហិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហី”តិ ។ “តស្មាតិហ ត្វំ, ទីឃាវុ, ឥមេសុ ចតូសុ សោតាបត្តិយង្គេសុ បតិដ្ឋាយ ឆ វិជ្ជាភាគិយេ ធម្មេ ឧត្តរិ ភាវេយ្យាសិ។ ឥធ ត្វំ, ទីឃាវុ, សព្ពសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី វិហរាហិ, អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញី, ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញី បហានសញ្ញី វិរាគសញ្ញី និរោធសញ្ញីតិ។ ឯវញ្ហិ តេ, ទីឃាវុ, សិក្ខិតព្ពន្តិ។

“យេមេ, ភន្តេ, ភគវតា ឆ វិជ្ជាភាគិយា ធម្មា ទេសិតា, សំវិជ្ជន្តេ តេ ធម្មា មយិ, អហញ្ច តេសុ ធម្មេសុ សន្ទិស្សាមិ។ អហញ្ហិ, ភន្តេ, សព្ពសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី វិហរាមិ, អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញី, ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញី បហានសញ្ញី វិរាគសញ្ញី និរោធសញ្ញី។ អបិ ច មេ, ភន្តេ, ឯវំ ហោតិ – ‘មា ហេវាយំ ជោតិកោ គហបតិ មមច្ចយេន វិឃាតំ អាបជ្ជី’”តិ [អាបជ្ជីតិ (ក។)]។ “មា ត្វំ, តាត ទីឃាវុ, ឯវំ មនសាកាសិ។ ឥង្ឃ ត្វំ, តាត ទីឃាវុ, យទេវ តេ ភគវា អាហ, តទេវ ត្វំ សាធុកំ មនសិ ករោហី”តិ។

អថ ខោ ភគវា ទីឃាវុំ ឧបាសកំ ឥមិនា ឱវាទេន ឱវទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។ អថ ខោ ទីឃាវុ ឧបាសកោ អចិរបក្កន្តស្ស ភគវតោ កាលមកាសិ។ អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “យោ សោ, ភន្តេ, ទីឃាវុ នាម ឧបាសកោ ភគវតា សំខិត្តេន ឱវាទេន ឱវទិតោ សោ កាលង្កតោ។ តស្ស កា គតិ, កោ អភិសម្បរាយោ”តិ? “បណ្ឌិតោ, ភិក្ខវេ, ទីឃាវុ ឧបាសកោ, បច្ចបាទិ [អហោសិ បច្ចបាទី (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] ធម្មស្សានុធម្មំ, ន ច មំ ធម្មាធិករណំ [ន ច ធម្មាធិករណំ (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] វិហេសេសិ [វិហេឋេសិ (ឥតិបិ អញ្ញត្ថ)]។ ទីឃាវុ, ភិក្ខវេ, ឧបាសកោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកោ តត្ថ បរិនិព្ពាយី អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា”តិ។ តតិយំ។

៣។ បឋមសារិបុត្តសុត្តំ

១០០០។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ អាយស្មា ច អានន្ទោ សាវត្ថិយំ វិហរន្តិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច – “កតិនំ នុ ខោ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ធម្មានំ សមន្នាគមនហេតុ ឯវមយំ បជា ភគវតា ព្យាកតា សោតាបន្នា អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយណា”តិ ? “ចតុន្នំ ខោ, អាវុសោ, ធម្មានំ សមន្នាគមនហេតុ ឯវមយំ បជា ភគវតា ព្យាកតា សោតាបន្នា អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយណា”។

"កតមេសំ ចតុន្នំ? ឥធាវុសោ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ... អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ ឥមេសំ ខោ, អាវុសោ, ចតុន្នំ ធម្មានំ សមន្នាគមនហេតុ ឯវមិមំ បជា ភគវតា ព្យាកតា សោតាបន្នា អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយណា"តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. ទុតិយសារិបុត្តសុត្តំ

១០០៨. អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ភគវា ឯតទវោច – "'សោតាបត្តិយង្គំ, សោតាបត្តិយង្គ'ន្តិ ហិទំ, សារិបុត្ត, វុច្ចតិ។ កតមំ នុ ខោ, សារិបុត្ត, សោតាបត្តិយង្គ"ន្តិ? "សប្បុរិសសំសេវោ ហិ, ភន្តេ, សោតាបត្តិយង្គំ, សទ្ធម្មស្សវនំ សោតាបត្តិយង្គំ, យោនិសោមនសិការោ សោតាបត្តិយង្គំ, ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិ សោតាបត្តិយង្គ"ន្តិ។ "សាធុ សាធុ, សារិបុត្ត! សប្បុរិសសំសេវោ ហិ, សារិបុត្ត, សោតាបត្តិយង្គំ, សទ្ធម្មស្សវនំ សោតាបត្តិយង្គំ, យោនិសោមនសិការោ សោតាបត្តិយង្គំ, ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិ សោតាបត្តិយង្គំ"។

"'សោតោ, សោតោ'តិ ហិទំ, សារិបុត្ត, វុច្ចតិ។ កតមោ នុ ខោ, សារិបុត្ត, សោតោ"តិ? "អយមេវ ហិ, ភន្តេ, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សោតោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ, សម្មាសង្កប្បោ, សម្មាវាចា, សម្មាកម្មន្តោ, សម្មាអាជីវោ, សម្មាវាយាមោ, សម្មាសតិ, សម្មាសមាធី"តិ។ "សាធុ សាធុ, សារិបុត្ត! អយមេវ ហិ, សារិបុត្ត, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សោតោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ"។

"'សោតាបន្នោ , សោតាបន្នោ'តិ ហិទំ, សារិបុត្ត, វុច្ចតិ។ កតមោ នុ ខោ, សារិបុត្ត, សោតាបន្នោ"តិ ? "យោ ហិ, ភន្តេ, ឥមិនា អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន សមន្នាគតោ អយំ វុច្ចតិ សោតាបន្នោ, ស្វាយំ អាយស្មា ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ"តិ។ "សាធុ សាធុ, សារិបុត្ត! យោ ហិ, សារិបុត្ត, ឥមិនា អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន សមន្នាគតោ អយំ វុច្ចតិ សោតាបន្នោ, ស្វាយំ អាយស្មា ឯវំនាមោ ឯវំគោត្តោ"តិ។ បញ្ចមំ។

៦. ថបតិសុត្តំ

១០០៩. សាវត្ថិនិទានំ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ ភគវតោ ចីវរកម្មំ ករោន្តិ – "និដ្ឋិតចីវរោ ភគវា តេមាសច្ចយេន ចារិកំ បក្កមិស្សតី"តិ។ តេន ខោ បន សមយេន ឥសិទត្តបុរាណា ថបតយោ សាកេតេ បដិវសន្តិ កេនចិទេវ ករណីយេន។ អស្សោសុំ ខោ ឥសិទត្តបុរាណា ថបតយោ – "សម្ពហុលា កិរ ភិក្ខូ ភគវតោ ចីវរកម្មំ ករោន្តិ – 'និដ្ឋិតចីវរោ ភគវា តេមាសច្ចយេន ចារិកំ បក្កមិស្សតី'"តិ។

អធ ខោ ឰសិទត្តបុរាណោ ធបតឃោ យទេក្ក បុរិសំ ធបេសុំ – “ឃទា ត្វំ, អម្ភា បុរិស, បស្សេយ្យាសិ ភកចត្តិ អាកច្ឆន្តិ អទហត្តិ សម្ពាសម្ពុទ្ធិ, អធ អយ្យាកំ អាទេទាទេធយ្យាសី”តិ៍ ខ្ចិហតីហំ ជិទេតា ខោ ទេសា បុរិទេសា អទ្ធស ភកចត្តិ ក្នុទេតាធ អាកច្ឆន្តិ៍ ជិប្វាត ទេឃត ឰសិទត្តបុរាណោ ធបតឃោ ទេតក្នុបសទ្ធមិ; ខ្ចបសទ្ធមិត្វា ឰសិទត្តបុរាទេណ ធបតឃោ ឲតទទេចាធ – “អឃំ ទេសា, ភទេត្ត, ភកចា អាកច្ឆតិ អទហំ សម្ពាសម្ពុទ្ធោ៍ ឃស្ស ទាតិ កាលំ យញ្ញធា”តិ៍

អធ ខោ ឰសិទត្តបុរាណោ ធបតឃោ ទេឃត ភកចា ទេតក្នុបសទ្ធមិសុ; ខ្ចបសទ្ធមិត្វា ភកចត្តិ អភិចាទេទត្វា ភកចត្តិ បិដ្ឋិទេតា បិដ្ឋិទេតា អត្នុពាន្ធិសុ៍ អធ ខោ ភកចា យក្កា ឌក្កយ្ទ ទេឃត អញ្ញាតទំ ទុក្ខម្ពុលំ ទេតក្នុបសទ្ធមិ; ខ្ចបសទ្ធមិត្វា បញ្ញាទេត្ត អាសទេត តិសីទិ៍ ឰសិទត្តបុរាណោ ធបតឃោ ភកចត្តិ អភិចាទេទត្វា ឲកមន្តិ តិសីទិសុ៍ ឲកមន្តិ តិសិន្នា ខោ ទេត ឰសិទត្តបុរាណោ ធបតឃោ ភកចត្តិ ឲតទទេចាធុំ –

“ឃទា យឃំ, ភទេត្ត, ភកចត្តិ សុណាម – ‘សាធត្ថិយា ទេកាសទេលសុ ចាទិកំ បក្កមិស្សតី’តិ, ទេហាតិ ទេតា តស្មិំ សមទេឃ អតត្តមតតា ទេហាតិ ទេទាមតស្សំ – ‘ទ្នុទេទ ទេតា ភកចា ភចិស្សតី’តិ៍ ឃទា បត យឃំ, ភទេត្ត, ភកចត្តិ សុណាម – ‘សាធត្ថិយា ទេកាសទេលសុ ចាទិកំ បក្កទេត្តា’តិ , ទេហាតិ ទេតា តស្មិំ សមទេឃ អតត្តមតតា ទេហាតិ ទេទាមតស្សំ – ‘ទ្នុទេទ ទេតា ភកចា’”តិ៍

“ឃទា បត យឃំ, ភទេត្ត, ភកចត្តិ សុណាម – ‘ទេកាសទេលហិ មទេល្លសុ ចាទិកំ បក្កមិស្សតី’តិ, ទេហាតិ ទេតា តស្មិំ សមទេឃ អតត្តមតតា ទេហាតិ ទេទាមតស្សំ – ‘ទ្នុទេទ ទេតា ភកចា ភចិស្សតី’តិ៍ ឃទា បត យឃំ, ភទេត្ត , ភកចត្តិ សុណាម – ‘ទេកាសទេលហិ មទេល្លសុ ចាទិកំ បក្កទេត្តា’តិ, ទេហាតិ ទេតា តស្មិំ សមទេឃ អតត្តមតតា ទេហាតិ ទេទាមតស្សំ – ‘ទ្នុទេទ ទេតា ភកចា’”តិ៍

“ឃទា បត យឃំ, ភទេត្ត, ភកចត្តិ សុណាម – ‘មទេល្លហិ ចជ្ជីសុ ចាទិកំ បក្កមិស្សតី’តិ, ទេហាតិ ទេតា តស្មិំ សមទេឃ អតត្តមតតា ទេហាតិ ទេទាមតស្សំ – ‘ទ្នុទេទ ទេតា ភកចា ភចិស្សតី’តិ៍ ឃទា បត យឃំ, ភទេត្ត, ភកចត្តិ សុណាម – ‘មទេល្លហិ ចជ្ជីសុ ចាទិកំ បក្កទេត្តា’តិ, ទេហាតិ ទេតា តស្មិំ សមទេឃ អតត្តមតតា ទេហាតិ ទេទាមតស្សំ – ‘ទ្នុទេទ ទេតា ភកចា’”តិ៍

“ឃទា បត យឃំ, ភទេត្ត, ភកចត្តិ សុណាម – ‘ចជ្ជីហិ កាសីសុ ចាទិកំ បក្កមិស្សតី’តិ, ទេហាតិ ទេតា តស្មិំ សមទេឃ អតត្តមតតា ទេហាតិ ទេទាមតស្សំ – ‘ទ្នុទេទ ទេតា ភកចា ភចិស្សតី’តិ៍ ឃទា បត យឃំ, ភទេត្ត ភកចត្តិ សុណាម – ‘ចជ្ជីហិ កាសីសុ ចាទិកំ បក្កទេត្តា’តិ, ទេហាតិ ទេតា តស្មិំ សមទេឃ អតត្តមតតា ទេហាតិ ទេទាមតស្សំ – ‘ទ្នុទេទ ទេតា ភកចា’”តិ៍

“ឃទា បត យឃំ, ភទេត្ត, ភកចត្តិ សុណាម – ‘កាសីហិ មាកទេធ ចាទិកំ បក្កមិស្សតី’តិ, ទេហាតិ ទេតា តស្មិំ សមទេឃ អតត្តមតតា ទេហាតិ ទេទាមតស្សំ – ‘ទ្នុទេទ ទេតា ភកចា ភចិស្សតី’តិ៍ ឃទា បត យឃំ, ភទេត្ត, ភកចត្តិ សុណាម – ‘កាសីហិ មាកទេធ ចាទិកំ បក្កទេត្តា’តិ, ទេហាតិ អតប្បកា ទេតា តស្មិំ សមទេឃ អតត្តមតតា ទេហាតិ អតប្បកំ ទេទាមតស្សំ – ‘ទ្នុទេទ ទេតា ភកចា’”តិ៍

“យទា បន មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សុណាម – ‘មាគធេហិ កាសីសុ ចារិកំ បក្កមិស្សតី’តិ , ហោតិ នោ តស្មិំ សមយេ អត្តមនតា ហោតិ សោមនស្សំ – ‘អាសន្នេ នោ ភគវា ភវិស្សតី’តិ។ យទា បន មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សុណាម – ‘មាគធេហិ កាសីសុ ចារិកំ បក្កន្តោ’តិ, ហោតិ នោ តស្មិំ សមយេ អត្តមនតា ហោតិ សោមនស្សំ – ‘អាសន្នេ នោ ភគវា’”តិ។

“យទា បន មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សុណាម – ‘កាសីហិ វជ្ជីសុ ចារិកំ បក្កមិស្សតី’តិ, ហោតិ នោ តស្មិំ សមយេ អត្តមនតា ហោតិ សោមនស្សំ – ‘អាសន្នេ នោ ភគវា ភវិស្សតី’តិ។ យទា បន មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សុណាម – ‘កាសីហិ វជ្ជីសុ ចារិកំ បក្កន្តោ’តិ, ហោតិ នោ តស្មិំ សមយេ អត្តមនតា ហោតិ សោមនស្សំ – ‘អាសន្នេ នោ ភគវា’”តិ។

“យទា បន មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សុណាម – ‘វជ្ជីហិ មល្លេសុ ចារិកំ បក្កមិស្សតី’តិ, ហោតិ នោ តស្មិំ សមយេ អត្តមនតា ហោតិ សោមនស្សំ – ‘អាសន្នេ នោ ភគវា ភវិស្សតី’តិ។ យទា បន មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សុណាម – ‘វជ្ជីហិ មល្លេសុ ចារិកំ បក្កន្តោ’តិ, ហោតិ នោ តស្មិំ សមយេ អត្តមនតា ហោតិ សោមនស្សំ – ‘អាសន្នេ នោ ភគវា’”តិ។

“យទា បន មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សុណាម – ‘មល្លេហិ កោសលេ ចារិកំ បក្កមិស្សតី’តិ, ហោតិ នោ តស្មិំ សមយេ អត្តមនតា ហោតិ សោមនស្សំ – ‘អាសន្នេ នោ ភគវា ភវិស្សតី’តិ។ យទា បន មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សុណាម – ‘មល្លេហិ កោសលេ ចារិកំ បក្កន្តោ’តិ, ហោតិ នោ តស្មិំ សមយេ អត្តមនតា ហោតិ សោមនស្សំ – ‘អាសន្នេ នោ ភគវា’”តិ។

“យទា បន មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សុណាម – ‘កោសលេហិ សាវត្ថិំ ចារិកំ បក្កមិស្សតី’តិ, ហោតិ នោ តស្មិំ សមយេ អត្តមនតា ហោតិ សោមនស្សំ – ‘អាសន្នេ នោ ភគវា ភវិស្សតី’តិ។ យទា បន មយំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ សុណាម – ‘សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ’តិ, ហោតិ អនប្បកា នោ តស្មិំ សមយេ អត្តមនតា ហោតិ អនប្បកំ សោមនស្សំ – ‘អាសន្នេ នោ ភគវា’”តិ។

“តស្មាតិហ, ថបតយោ, សម្ពាធោ ឃរាវាសោ រជាបថោ, អព្ភោកាសោ បព្ពជ្ជា។ អលញ្ច បន វោ, ថបតយោ, អប្បមាទាយា”តិ។ “អត្ថិ ខោ នោ, ភន្តេ, ឯតម្ហា សម្ពាធា អញ្ញោ សម្ពាធោ សម្ពាធតរោ ចេវ សម្ពាធសម្បូតតរោ ចា”តិ។ “កតមោ បន វោ, ថបតយោ, ឯតម្ហា សម្ពាធា អញ្ញោ សម្ពាធោ សម្ពាធតរោ ចេវ សម្ពាធសម្បូតតរោ ចា”តិ?

“ឥធ មយំ, ភន្តេ, យទា រាជា បសេនទិ កោសលោ ឧយ្យានភូមិំ និយ្យាតុកាមោ ហោតិ, យេ តេ រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស នាគា ឱបវយ្ហា តេ កប្បេត្វា, យា តា រញ្ញោ បសេនទិស្ស កោសលស្ស បជាបតិយោ បិយា មនាបា តា ឯកំ បុរតោ ឯកំ បច្ឆតោ និសីទាបេម។ តាសំ ខោ បន, ភន្តេ, ភគិនីនំ ឯវំគន្ធោ ហោតិ, សេយ្យថាបិ នាម គន្ធករណ្ឌកស្ស តាវទេវ វិវរិយមានស្ស, យថា តំ រាជកញ្ញានំ គន្ធេន វិភូសិតានំ។ តាសំ ខោ បន, ភន្តេ, ភគិនីនំ ឯវំ កាយសម្ផស្សោ ហោតិ, សេយ្យថាបិ នាម តូលបិចុនោ វា កប្បាសបិចុនោ វា, យថា តំ រាជកញ្ញានំ សុខេធិតានំ។ តស្មិំ ខោ បន, ភន្តេ, សមយេ នាគោបិ រក្ខិតព្ពោ ហោតិ, តាបិ ភគិនិយោ

រក្ខិតព្វា ហោន្តិ, អត្តាបិ រក្ខិតព្វោ ហោតិ។ ន ខោ បន មយំ, ភន្តេ, អភិជានាម តាសុ ភគិនីសុ បាបកំ ចិត្តំ ឧប្បាទេតា។ អយំ ខោ នោ, ភន្តេ, ឥមម្ហា សម្ពាធា អញ្ញោ សម្ពាធោ សម្ពាធតរោ ចេវ សម្ពាធសង្ខាតតរោ ចា”តិ។

“តស្មាតិហ, ថបតយោ, សម្ពាធោ ឃរាវាសោ រជាបថោ, អព្ភោកាសោ បព្ពជ្ជា។ អលញ្ច បន វោ, ថបតយោ, អប្បមាទាយ។ ចតូហិ ខោ, ថបតយោ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ។

“កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ថបតយោ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តចាគោ បយតបាណិ វោស្សគ្គរតោ យាចយោគោ ទានសំវិភាគរតោ។ ឥមេហិ ខោ, ថបតយោ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ។

“តុម្ហេ ខោ, ថបតយោ, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតា – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… យំ ខោ បន កិញ្ចិ កុលេ ទេយ្យធម្មំ សព្វំ តំ អប្បដិវិភត្តំ សីលវន្តេហិ កល្យាណធម្មេហិ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ថបតយោ, កតិវិធា តេ កោសលេសុ មនុស្សា យេ តុម្ហាកំ សមសមា, យទិទំ – ទានសំវិភាគេ”តិ? “លាភា នោ, ភន្តេ, សុលទ្ធំ នោ, ភន្តេ! យេសំ នោ ភគវា ឯវំ បជានាតី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. វេឡុទ្វារេយ្យសុត្តំ

១០០៣. ឯកំ សមយំ – ឯកំ សមយំ ភគវា កោសលេសុ ចារិកំ ចរមានោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ យេន វេឡុទ្វារំ នាម កោសលានំ ព្រាហ្មណគាមោ តទវសរិ។ អស្សោសុំ ខោ វេឡុទ្វារេយ្យកា ព្រាហ្មណគហបតិកា – “សមណោ ខលុ, ភោ, គោតមោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្ពជិតោ កោសលេសុ ចារិកំ ចរមានោ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិំ វេឡុទ្វារំ អនុប្បត្តោ។ តំ ខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ទោ អព្ភុគ្គតោ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា [ភគវាតិ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]។ សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណិំ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ។ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ, កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ’។ សាធុ ខោ បន តថារូបានំ អរហតំ ទស្សនំ ហោតី”តិ។

អថ ខោ តេ វេឡុទ្វារេយ្យកា ព្រាហ្មណគហបតិកា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អប្បេកច្ចេ ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ អប្បេកច្ចេ ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិំសុ; សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ អប្បេកច្ចេ យេន

ភគវា តេនញ្ជលិំ បណាមេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ អប្បេកច្ចេ ភគវតោ សន្តិកេ នាមគោត្តំ សាវេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ អប្បេកច្ចេ តុណ្ហីភូតា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ វេឡុទ្វារេយ្យកា ព្រាហ្មណគហបតិកា ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “មយំ, ភោ គោតម, ឯវំកាមា ឯវំឆន្ទា ឯវំអធិប្បាយា – បុត្តសម្ពាធសយនំ អជ្ឈាវសេយ្យាម, កាសិកចន្ទនំ បច្ចនុភវេយ្យាម, មាលាគន្ធវិលេបនំ ធារេយ្យាម, ជាតរូបរជតំ សាទិយេយ្យាម, កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជេយ្យាម។ តេសំ នោ ភវំ គោតមោ អម្ហាកំ ឯវំកាមានំ ឯវំឆន្ទានំ ឯវំអធិប្បាយានំ តថា ធម្មំ ទេសេតុ យថា មយំ បុត្តសម្ពាធសយនំ អជ្ឈាវសេយ្យាម…បេ… សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជេយ្យាមា”តិ។

“អត្តូបនាយិកំ វោ, គហបតយោ, ធម្មបរិយាយំ ទេសេស្សាមិ។ តំ សុណាថ, សាធុកំ មនសិ ករោថ; ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភោ”តិ ខោ តេ វេឡុទ្វារេយ្យកា ព្រាហ្មណគហបតិកា ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“កតមោ ច, គហបតយោ, អត្តូបនាយិកោ ធម្មបរិយាយោ? ឥធ, គហបតយោ, អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘អហំ ខោម្ហិ ជីវិតុកាមោ អមរិតុកាមោ សុខកាមោ ទុក្ខប្បដិកូលោ។ យោ ខោ មំ ជីវិតុកាមំ អមរិតុកាមំ សុខកាមំ ទុក្ខប្បដិកូលំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ, ន មេតំ អស្ស បិយំ មនាបំ។ អហញ្ចេវ ខោ បន បរំ ជីវិតុកាមំ អមរិតុកាមំ សុខកាមំ ទុក្ខប្បដិកូលំ ជីវិតា វោរោបេយ្យំ, បរស្សបិ តំ អស្ស អប្បិយំ អមនាបំ។ យោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ អប្បិយោ អមនាបោ, បរស្ស បេសោ ធម្មោ អប្បិយោ អមនាបោ។ យោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ អប្បិយោ អមនាបោ, កថាហំ បរំ តេន សំយោជេយ្យ’ន្តិ! សោ ឥតិ បដិសង្ខាយ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ, បាណាតិបាតា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ។ ឯវមស្សាយំ កាយសមាចារោ តិកោដិបរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, គហបតយោ, អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘យោ ខោ មេ អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយេយ្យ, ន មេតំ អស្ស បិយំ មនាបំ។ អហញ្ចេវ ខោ បន បរស្ស អទិន្នំ ថេយ្យសង្ខាតំ អាទិយេយ្យំ, បរស្សបិ តំ អស្ស អប្បិយំ អមនាបំ។ យោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ អប្បិយោ អមនាបោ, បរស្ស បេសោ ធម្មោ អប្បិយោ អមនាបោ។ យោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ អប្បិយោ អមនាបោ, កថាហំ បរំ តេន សំយោជេយ្យ’ន្តិ ! សោ ឥតិ បដិសង្ខាយ អត្តនា ច អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច អទិន្នាទានា វេរមណិយា សមាទបេតិ, អទិន្នាទានា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ។ ឯវមស្សាយំ កាយសមាចារោ តិកោដិបរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, គហបតយោ, អរិយសាវកោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘យោ ខោ មេ ទារេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជេយ្យ, ន មេតំ អស្ស បិយំ មនាបំ។ អហញ្ចេវ ខោ បន បរស្ស ទារេសុ ចារិត្តំ អាបជ្ជេយ្យំ, បរស្សបិ តំ អស្ស អប្បិយំ អមនាបំ។ យោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ អប្បិយោ អមនាបោ, បរស្ស បេសោ ធម្មោ អប្បិយោ អមនាបោ។ យោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ អប្បិយោ អមនាបោ, កថាហំ បរំ តេន សំយោជេយ្យ’ន្តិ! សោ ឥតិ បដិសង្ខាយ អត្តនា ច កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា សមាទបេតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ។ ឯវមស្សាយំ កាយសមាចារោ តិកោដិបរិសុទ្ធោ ហោតិ។

“ປຸຄ ຈປຣ໌, ຄຫປຕເຍາ, ອຣິຍສາຈເກາ ຊຸຕິ ປຊິສງ຺ຂິກຸຕິ – ‘ເຍາ ເຕາ ເຍ ຢຸສາຈາເຣຄ ອຕຸ໌ ກເຊຸາຍ໌ຸ, ຄ ເຍຕ໌ ອສຸ ປິຍ໌ ຍຄາປ໌ ອຫເຊຸາຈ ເຕາ ປຄ ປຣສຸ ຢຸສາຈາເຣຄ ອຕຸ໌ ກເຊຸາຍ໌ຸ, ປຣສຸປິ ຕ໌ ອສຸ ອປຸິຍ໌ ອຍຄາປ໌ ເຍາ ເຕາ ຢຸາຍ໌ ຘເຍຸາ ອປຸິເຍາ ອຍຄາເປິ, ປຣສຸ ເປເສາ ຘເຍຸາ ອປຸິເຍາ ອຍຄາເປິ ເຍາ ເຕາ ຢຸາຍ໌ ຘເຍຸາ ອປຸິເຍາ ອຍຄາເປິ, ກຈາຫ໌ ປຣ໌ ເຕຄ ສໍເຍາເຊຍ໌ຸ’ຕຸິ! ເສາ ຊຸຕິ ປຊິສງຸາຍ ອຕຸຄາ ຈ ຢຸສາຈາຣາ ປຊິຈິຣເຕາ ເຫາຕິ, ປຣຈຸ ຢຸສາຈາຣາ ເຈຣຍຫິຍາ ສຍາຘເປຕິ, ຢຸສາຈາຣາ ເຈຣຍຫິຍາ ຈ ຈຫຸ ການຕິ໌ ໑ຈຍສຸາຍ໌ ຈຊືສຍາຈາເຣາ ຕິເກາຊິປຣິສຸເຊຸາ ເຫາຕິ໌

“ປຸຄ ຈປຣ໌, ຄຫປຕເຍາ, ອຣິຍສາຈເກາ ຊຸຕິ ປຊິສງ຺ຂິກຸຕິ – ເຍາ ເຕາ ຍ໌ ປິສຸຫາຍ ຈາຈາຍ ຍິເຕຸ ກິເຕຸຍ໌ຸ [ຍິເຕຸຫິ ເກເຊຍ໌ຸ (ສຸາ໌ ກ໌ ປີ໌ ກ໌)], ຄ ເຍຕ໌ ອສຸ ປິຍ໌ ຍຄາປ໌ ອຫເຊຸາຈ ເຕາ ປຄ ປຣ໌ ປິສຸຫາຍ ຈາຈາຍ ຍິເຕຸ ກິເຕຸຍ໌ຸ, ປຣສຸປິ ຕ໌ ອສຸ ອປຸິຍ໌ ອຍຄາປ໌...ເປ... ໑ຈຍສຸາຍ໌ ຈຊືສຍາຈາເຣາ ຕິເກາຊິປຣິສຸເຊຸາ ເຫາຕິ໌

“ປຸຄ ຈປຣ໌, ຄຫປຕເຍາ, ອຣິຍສາຈເກາ ຊຸຕິ ປຊິສງ຺ຂິກຸຕິ – ເຍາ ເຕາ ຍ໌ ຜຣຸສາຍ ຈາຈາຍ ສຍຸຘາຈເຣຍ໌ຸ, ຄ ເຍຕ໌ ອສຸ ປິຍ໌ ຍຄາປ໌ ອຫເຊຸາຈ ເຕາ ປຄ ປຣ໌ ຜຣຸສາຍ ຈາຈາຍ ສຍຸຘາຈເຣຍ໌ຸ, ປຣສຸປິ ຕ໌ ອສຸ ອປຸິຍ໌ ອຍຄາປ໌ ເຍາ ເຕາ ຢຸາຍ໌ ຘເຍຸາ...ເປ... ໑ຈຍສຸາຍ໌ ຈຊືສຍາຈາເຣາ ຕິເກາຊິປຣິສຸເຊຸາ ເຫາຕິ໌

“ປຸຄ ຈປຣ໌, ຄຫປຕເຍາ, ອຣິຍສາຈເກາ ຊຸຕິ ປຊິສງ຺ຂິກຸຕິ – ‘ເຍາ ເຕາ ຍ໌ ສຍຸກາເສຄ ສຍຸປຸລົປກາເສຄ ສຍຸຘາຈເຣຍ໌ຸ, ຄ ເຍຕ໌ ອສຸ ປິຍ໌ ຍຄາປ໌ ອຫເຊຸາຈ ເຕາ ປຄ ປຣ໌ ສຍຸກາເສຄ ສຍຸປຸລົປກາເສຄ ສຍຸຘາຈເຣຍ໌ຸ, ປຣສຸປິ ຕ໌ ອສຸ ອປຸິຍ໌ ອຍຄາປ໌ ເຍາ ເຕາ ຢຸາຍ໌ ຘເຍຸາ ອປຸິເຍາ ອຍຄາເປິ, ປຣສຸ ເປເສາ ຘເຍຸາ ອປຸິເຍາ ອຍຄາເປິ ເຍາ ເຕາ ຢຸາຍ໌ ຘເຍຸາ ອປຸິເຍາ ອຍຄາເປິ, ກຈາຫ໌ ປຣ໌ ເຕຄ ສໍເຍາເຊຍ໌ຸ’ຕຸິ! ເສາ ຊຸຕິ ປຊິສງຸາຍ ອຕຸຄາ ຈ ສຍຸປຸລົປິ ປຊິຈິຣເຕາ ເຫາຕິ , ປຣຈຸ ສຍຸປຸລົປິ ເຈຣຍຫິຍາ ສຍາຘເປຕິ, ສຍຸປຸລົປິ ເຈຣຍຫິຍາ ຈ ຈຫຸ ການຕິ໌ ໑ຈຍສຸາຍ໌ ຈຊືສຍາຈາເຣາ ຕິເກາຊິປຣິສຸເຊຸາ ເຫາຕິ໌

“ເສາ ພຸເຊຸ ອເຈຈຸປຸສາເຣຄ ສຍຸກາເຕາ ເຫາຕິ – ຊຸຕິປິ ເສາ ກກວາ...ເປ... ສຕຸາ ເຊຈຍຸສຸາຄ໌ ພຸເຊຸາ ກກວາຕິ; ຘເຍຸ ...ເປ... ສເຊຸອເຈຈຸປຸສາເຣຄ ສຍຸກາເຕາ ເຫາຕິ ສຸປຸຊິປເຄຸາ ກກຈເຕາ ສາຈກສເຊຸາ...ເປ... ອຄຸຕຸຣ໌ ປຸຍຸເກຸຕຸ໌ ເລາກສຸາຕິ໌ ອຣິຍກເຕຸຫິ ສີເລຫິ ສຍຸກາເຕາ ເຫາຕິ ອຂເຊຸຫິ...ເປ... ສຍາຘິສໍຈຕຸຕິເກຫິ໌ ຍເຕາ ເຕາ, ຄຫປຕເຍາ, ອຣິຍສາຈເກາ ຊຸເຍຫິ ສຕຸຫິ ສເຊຸເຍຸຫິ [ຘເຍຸຫິ (ສີ໌)] ສຍຸກາເຕາ ເຫາຕິ ຊຸເຍຫິ ຈຕຸຫິ ອາກຸຂີເຍຫິ ຘາເນຫິ, ເສາ ອາກຸຂຸຍາເຄາ ອຕຸຄາຈ ອຕຸາຄ໌ ຢຸາກເຣຍ໌ຸ – ‘ຂີຫຄິເຣຍາຍິ ຂີຫຕິເຣຈຸາຄເຍາຄິ [ຂີຫຕິເຣຈຸາຄເຍາຄິເຍາ (ສີ໌ ສຸາ໌ ກ໌ ປີ໌), ຂີຫຕິເຣຈຸາຄເຍາຄິເກາ (ກ໌)] ຂີຫເປຕຸິຈິສເຍາ ຂີຫາປາຍຈຸກຸຕິວິຄິປາເຕາ, ເສາຕາປເຄຸາຫຍສຸິ ອວິຄິປາຕຘເຍຸາ ຄິຍເຕາ ສເຍຸາຘິປຣາຍເຫາ’”ຕິ໌

໑ຈ໌ ຈຸເຕຸ ເຈຍຸເຊຸາເຣຍຸກາ ພຸາຫູຫກຫປຕິກາ ກກຈຕຸ໌ ໑ຕເຣຈາຈຸ – “ອກິກຸຕຸ໌, ເກາ ເກາຕຍ...ເປ... ໑ເຕ ຍຍ໌ ກຈຕຸ໌ ເກາຕຍ໌

ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຄຎ຺ຈ. ອຸປາສເກ ໂນ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ທາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປເຕ [ປາຓຸເປຕໍ (ກ.)] ສຣຓໍ ຄເຕ”ຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ປຐມຄິຎ຺ຊກາວສຖສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໐໓. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ – ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຎາຕິເກ ວິຫຣຕິ ຄິຎ຺ຊກາວສເຖ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ –

“ສາຬ຺ໂຫ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ; ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ? ນນ຺ທາ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸນີ ກາລງ຺ກຕາ; ຕສ຺ສາ ກາ ຄຕິ ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ? ສຸທຕ຺ໂຕ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປາສໂກ ກາລງ຺ກໂຕ; ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ? ສຸຊາຕາ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປາສິກາ ກາລງ຺ກຕາ; ຕສ຺ສາ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ”ຕິ?

“ສາຬ຺ໂຫ , ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ. ນນ຺ທາ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸນີ ກາລງ຺ກຕາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິກາ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍິນີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ສຸທຕ຺ໂຕ, ອານນ຺ທ, ອຸປາສໂກ ກາລງ຺ກໂຕ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມີ; ສກິເທວ ອິມໍ ໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສຕິ. ສຸຊາຕາ, ອານນ຺ທ, ອຸປາສິກາ ກາລງ຺ກຕາ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍຓາ.

“ອນຈ຺ຉຣິຍໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ອານນ຺ທ, ຍໍ ມນຸສ຺ສຠູໂຕ ກາລໍ ກເຣຍ຺ຍ; ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ເຈ ມໍ ກາລງ຺ກເຕ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປຏິປຸຈ຺ຉິສ຺ສຖ. ວິເຫສາ ເປສາ, ອານນ຺ທ, ອສ຺ສ ຕຖາຄຕສ຺ສ. ຕສ຺ມາຕິຫານນ຺ທ , ຘມ຺ມາທາສໍ ນາມ ຘມ຺ມປຣິຍາຍໍ ເທເສສ຺ສາມິ; ເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ – ‘ຂີຓນິຣໂຍມ຺ຫິ ຂີຓຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ຂີຓເປຕ຺ຕິວິສໂຍ ຂີຓາປາຍທຸຄ຺ຄຕິວິນິປາໂຕ, ໂສຕາປນ຺ໂນຫມສ຺ມິ ອວິນິປາຕຘມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍໂຓ’”.

“ກຕໂມ ຈ ໂສ, ອານນ຺ທ, ຘມ຺ມາທາໂສ ຘມ຺ມປຣິຍາໂຍ; ເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ – ‘ຂີຓນິຣໂຍມ຺ຫິ ຂີຓຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ຂີຓເປຕ຺ຕິວິສໂຍ ຂີຓາປາຍທຸຄ຺ຄຕິວິນິປາໂຕ, ໂສຕາປນ຺ໂນຫມສ຺ມິ ອວິນິປາຕຘມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍໂຓ’”?

“ອິຘ, ອານນ຺ທ, ອຣິຍສາວໂກ ພຸທ຺ເຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ – ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ…ເປ… ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂຘ ຠຄວາຕິ. ຘມ຺ເມ…ເປ… ສງ຺ເຄ…ເປ… ອຣິຍກນ຺ເຕຫິ ສີເລຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ ອຂຓ຺ເຑຫິ…ເປ… ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິເກຫິ. ອຍໍ ໂຂ ໂສ,

ອານນ຺ທ, ຘມ຺ມາທາໂສ ຘມ຺ມປຣິຍາໂຍ; ເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ – ‘ຂີຓນິຣໂຍມ຺ຫິ ຂີຓຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ຂີຓເປຕ຺ຕິວິສໂຍ ຂີຓາປາຍທຸຄ຺ຄຕິວິນິປາໂຕ, ໂສຕາປນ຺ໂນຫມສ຺ມິ ອວິນິປາຕຘມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍໂຓ’’’ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

(ຕິຓ຺ຓມ຺ປິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕານໍ ເອກນິທານານິ).

໙. ທຸຕິຍຄິຎ຺ຊກາວສຖສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໐໘. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ອໂສໂກ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ; ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ? ອໂສກາ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸນີ ກາລງ຺ກຕາ...ເປ... ອໂສໂກ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປາສໂກ ກາລງ຺ກໂຕ...ເປ... ອໂສກາ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ອຸປາສິກາ ກາລງ຺ກຕາ; ຕສ຺ສາ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ”ຕິ?

“ອໂສໂກ, ອານນ຺ທ, ຠິກ຺ຂຸ ກາລງ຺ກໂຕ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫາສິ...ເປ... (ປຸຣິມເວຍ຺ຍາກຣເຓນ ເອກນິທານໍ).

“ອຍໍ ໂຂ ໂສ, ອານນ຺ທ, ຘມ຺ມາທາໂສ ຘມ຺ມປຣິຍາໂຍ; ເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕານໍ ພ຺ຍາກເຣຍ຺ຍ – ‘ຂີຓນິຣໂຍມ຺ຫິ ຂີຓຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິ ຂີຓເປຕ຺ຕິວິສໂຍ ຂີຓາປາຍທຸຄ຺ຄຕິວິນິປາໂຕ, ໂສຕາປນ຺ໂນຫມສ຺ມິ ອວິນິປາຕຘມ຺ໂມ ນິຍໂຕ ສມ຺ໂພຘິປຣາຍໂຓ’’’ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ຕຕິຍຄິຎ຺ຊກາວສຖສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໐໙. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ກກ຺ກໂຏ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຎາຕິເກ ອຸປາສໂກ ກາລງ຺ກໂຕ; ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ, ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ? ກຬິໂຠ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຎາຕິເກ ອຸປາສໂກ...ເປ... ນິກໂຏ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຎາຕິເກ ອຸປາສໂກ...ເປ... ກຏິສ຺ສໂຫ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຎາຕິເກ ອຸປາສໂກ...ເປ... ຕຸຏ຺ໂຐ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຎາຕິເກ ອຸປາສໂກ...ເປ... ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຎາຕິເກ ອຸປາສໂກ...ເປ... ຠທ຺ໂທ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຎາຕິເກ ອຸປາສໂກ...ເປ... ສຸຠທ຺ໂທ ນາມ, ຠນ຺ເຕ, ຎາຕິເກ ອຸປາສໂກ ກາລງ຺ກໂຕ; ຕສ຺ສ ກາ ຄຕິ ໂກ ອຠິສມ຺ປຣາໂຍ”ຕິ?

“ກກ຺ກໂຏ, ອານນ຺ທ, ອຸປາສໂກ ກາລງ຺ກໂຕ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂອປປາຕິໂກ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ຕສ຺ມາ ໂລກາ. ກຬິໂຠ, ອານນ຺ທ ...ເປ... ນິກໂຏ, ອານນ຺ທ...ເປ... ກຏິສ຺ສໂຫ, ອານນ຺ທ ...ເປ... ຕຸຏ຺ໂຐ, ອານນ຺ທ...ເປ... ສນ຺ຕຸຏ຺ໂຐ, ອານນ຺ທ...

បេ... ភទ្ទោ, អានន្ទ...បេ... សុភទ្ទោ, អានន្ទ, ឧបាសកោ កាលង្កតោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកោ តត្ថ បរិនិព្ពាយី អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា។ (សព្ពេ ឯកគតិកា កាតព្ពា)។

“បរោបញ្ញាស, អានន្ទ, នាតិកេ ឧបាសកា កាលង្កតា បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកា តត្ថ បរិនិព្ពាយិនោ អនាវត្តិធម្មា តស្មា លោកា។ សាធិកនវុតិ, អានន្ទ, នាតិកេ ឧបាសកា កាលង្កតា តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា រាគទោសមោហានំ តនុត្តា សកទាគាមិនោ; សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សន្តិ។ ឆាតិរេកានិ ខោ, អានន្ទ, បញ្ចសតានិ នាតិកេ ឧបាសកា កាលង្កតា តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សោតាបន្នា អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយណា។

“អនច្ឆរិយំ ខោ បនេតំ, អានន្ទ, យំ មនុស្សភូតោ កាលំ ករេយ្យ; តស្មិំ តស្មិំ ចេ មំ កាលង្កតេ ឧបសង្កមិត្វា ឯតមត្ថំ បដិបុច្ឆិស្សថ។ វិហេសា ហេសា, អានន្ទ, អស្ស តថាគតស្ស។ តស្មាតិហានន្ទ, ធម្មាទាសំ នាម ធម្មបរិយាយំ ទេសេស្សាមិ; យេន សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ អាកង្ខមានោ អត្តនាវ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ – ‘ខីណនិរយោម្ហិ ខីណតិរច្ឆានយោនិ ខីណបេត្តិវិសយោ ខីណាបាយទុគ្គតិវិនិបាតោ, សោតាបន្នោហមស្មិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’”។

“កតមោ ច សោ, អានន្ទ, ធម្មាទាសោ ធម្មបរិយាយោ; យេន សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ អាកង្ខមានោ អត្តនាវ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ – ‘ខីណនិរយោម្ហិ ខីណតិរច្ឆានយោនិ ខីណបេត្តិវិសយោ ខីណាបាយទុគ្គតិវិនិបាតោ, សោតាបន្នោហមស្មិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’”។

“ឥធានន្ទ , អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ... អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ អយំ ខោ សោ, អានន្ទ, ធម្មាទាសោ ធម្មបរិយាយោ; យេន សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ អាកង្ខមានោ អត្តនាវ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ – ‘ខីណនិរយោម្ហិ ខីណតិរច្ឆានយោនិ ខីណបេត្តិវិសយោ ខីណាបាយទុគ្គតិវិនិបាតោ, សោតាបន្នោហមស្មិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’”តិ។ នវមំ។

គិញ្ជកាវសថវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

រាជា ឱគធទីឃាវុ, សារិបុត្តាបរេ ទុវេ;

ថបតី វេឡុទ្វារេយ្យា, គិញ្ជកាវសថេ តយោតិ។

២។ រាជការាមវគ្គោ

១។ សហស្សភិក្ខុនិសង្ឃសុត្តំ

១០០៤។ ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ រាជការាមេ។ អថ ខោ សហស្សភិក្ខុនិសង្ឃោ [សហស្សោ ភិក្ខុនិសំឃោ (សី។)] យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ តា ភិក្ខុនិយោ ភគវា ឯតទវោច –

“ចតូហិ ខោ, ភិក្ខុនិយោ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខុនិយោ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ …បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ, អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខុនិយោ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ បឋមំ។

២។ ព្រាហ្មណសុត្តំ

១០០៥។ សាវត្ថិនិទានំ។ “ព្រាហ្មណា, ភិក្ខវេ, ឧទយគាមិនិំ នាម បដិបទំ បញ្ញបេន្តិ។ តេ សាវកំ ឯវំ សមាទបេន្តិ – ‘ឯហិ ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ បាចីនមុខោ យាហិ។ សោ ត្វំ មា សោព្ភំ បរិវជ្ជេហិ, មា បបាតំ, មា ខាណុំ, មា កណ្ដកធានំ [កណ្ដកំ ធានំ (បី។ ក។)], មា ចន្ទនិយំ, មា ឱឡិគល្លំ។ យត្ថ [យត្ថេវ (ស្យា។ កំ។), យានិ ច (សី។)] បបតេយ្យាសិ តត្ថេវ មរណំ អាគមេយ្យាសិ។ ឯវំ ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជិស្សសី’”តិ។

“តំ ខោ បនេតំ, ភិក្ខវេ, ព្រាហ្មណានំ ពាលគមនមេតំ [ពាលិតំ គមនមេតំ (សី។)] មូឡ្ហគមនមេតំ ន និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិញ្ញាយ ន សម្ពោធាយ ន និព្ពានាយ សំវត្តតិ។ អហញ្ច ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយស្ស វិនយេ ឧទយគាមិនិំ បដិបទំ បញ្ញបេមិ; យា ឯកន្តនិព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។

“កតមា ច សា, ភិក្ខវេ, ឧទយគាមិនី បដិបទា; យា ឯកន្តនិព្ពិទាយ…បេ… និព្ពានាយ សំវត្តតិ? ឥធ , ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ; ធម្មេ… បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ អយំ ខោ សា, ភិក្ខវេ,

ឧទយគាមិនី បដិបទា ឯកន្តនិព្វិទាយ...បេ... និព្វានាយ សំវត្តតី”តិ។ ទុតិយំ។

៣. អានន្ទត្ថេរសុត្តំ

១០០៣. ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច អានន្ទោ អាយស្មា ច សារិបុត្តោ សាវត្ថិយំ វិហរន្តិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អានន្ទេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “កតិនំ ខោ, អាវុសោ អានន្ទ , ធម្មានំ បហានា, កតិនំ ធម្មានំ សមន្នាគមនហេតុ, ឯវមយំ បជា ភគវតា ព្យាកតា សោតាបន្នា អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយណា”តិ? “ចតុន្នំ ខោ, អាវុសោ, ធម្មានំ បហានា, ចតុន្នំ ធម្មានំ សមន្នាគមនហេតុ, ឯវមយំ បជា ភគវតា ព្យាកតា សោតាបន្នា អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយណា”តិ។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? យថារូបេន ខោ, អាវុសោ, ពុទ្ធេ អប្បសាទេន សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ តថារូបស្ស ពុទ្ធេ អប្បសាទោ ន ហោតិ។ យថារូបេន ច ខោ, អាវុសោ, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ សុតវា អរិយសាវកោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ តថារូបស្ស ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា”តិ។

“យថារូបេន ច ខោ, អាវុសោ, ធម្មេ អប្បសាទេន សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ តថារូបស្ស ធម្មេ អប្បសាទោ ន ហោតិ។ យថារូបេន ច ខោ, អាវុសោ, ធម្មេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ សុតវា អរិយសាវកោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ តថារូបស្ស ធម្មេ អវេច្ចប្បសាទោ ហោតិ – ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ធម្មោ...បេ... វិញ្ញូហីតិ។

“យថារូបេន ច ខោ, អាវុសោ, សង្ឃេ អប្បសាទេន សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ តថារូបស្ស សង្ឃេ អប្បសាទោ ន ហោតិ។ យថារូបេន ច ខោ, អាវុសោ, សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ សុតវា អរិយសាវកោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ តថារូបស្ស សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទោ ហោតិ – សុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ...បេ... អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សាតិ។

“យថារូបេន ច ខោ, អាវុសោ, ទុស្សីល្យេន សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ តថារូបស្ស ទុស្សីល្យំ ន ហោតិ។ យថារូបេហិ ច ខោ, អាវុសោ, អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ សុតវា អរិយសាវកោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ តថារូបានិ អរិយកន្តានិ សីលានិ ហោន្តិ អខណ្ឌានិ...បេ...

ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨸᩉᩣᨶᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨾᨶᩉᩮᨲᩩ ᩑᩅᨾᩥᨴᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨸᩁᩣᨿᨱᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪄᪨ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᨽᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪁᪀᪨ “ᨧᨲᩪᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᨽᨿᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ…ᨸᩮ… ᩈᩘ᩠ᨥᩮ…ᨸᩮ… ᩋᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩦᩃᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩮᩉᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩮᩉᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᨽᨿᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪅᪨ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᨽᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪁᪁᪨ “ᨧᨲᩪᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᨽᨿᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ…ᨸᩮ… ᩈᩘ᩠ᨥᩮ…ᨸᩮ… ᩋᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩦᩃᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩮᩉᩥ…ᨸᩮ… ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩮᩉᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᨽᨿᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪆᪨ ᨸᨮᨾᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨾᨧ᩠ᨧᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪁᪂᪨ “ᨿᩮ ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ, ᨿᩮ ᨧ ᩈᩮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩣ ᨬᩣᨲᩦ ᩅᩣ ᩈᩣᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩣ ᩅᩣ – ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ , ᨶᩥᩅᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ? ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨶᩥᩅᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ…ᨸᩮ… ᩈᩘ᩠ᨥᩮ…ᨸᩮ… ᩋᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩈᩦᩃᩮᩈᩩ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨶᩥᩅᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩮᩈᩩ…ᨸᩮ… ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩮᩈᩩ᪨ ᨿᩮ ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ , ᨿᩮ ᨧ ᩈᩮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩣ ᨬᩣᨲᩦ ᩅᩣ ᩈᩣᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩣ ᩅᩣ – ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᩈᨾᩣᨴᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨶᩥᩅᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪇᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨾᨧ᩠ᨧᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪁᪃᪨ “ᨿᩮ ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳ, ᨿᩮ ᨧ ᩈᩮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ – ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩣ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᩣ ᨬᩣᨲᩦ ᩅᩣ ᩈᩣᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩣ ᩅᩣ – ᨲᩮ,

ភិក្ខវេ, ចតូសុ សោតាបត្តិយង្គេសុ សមាទបេតព្ពា, និវេសេតព្ពា, បតិដ្ឋាបេតព្ពា។ កតមេសុ ចតូសុ? ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេ សមាទបេតព្ពា, និវេសេតព្ពា, បតិដ្ឋាបេតព្ពា – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា”តិ។

“សិយា, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ មហាភូតានំ អញ្ញថត្តំ – បថវីធាតុយា, អាបោធាតុយា, តេជោធាតុយា, វាយោធាតុយា – ន ត្វេវ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតស្ស អរិយសាវកស្ស សិយា អញ្ញថត្តំ។ តត្រិទំ អញ្ញថត្តំ – សោ វត ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា បេត្តិវិសយំ វា ឧបបជ្ជិស្សតី”តិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ “ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេសុ សីលេសុ សមាទបេតព្ពា, និវេសេតព្ពា, បតិដ្ឋាបេតព្ពា អខណ្ឌេសុ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេសុ។ សិយា, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ មហាភូតានំ អញ្ញថត្តំ – បថវីធាតុយា, អាបោធាតុយា, តេជោធាតុយា, វាយោធាតុយា – ន ត្វេវ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតស្ស អរិយសាវកស្ស សិយា អញ្ញថត្តំ។ តត្រិទំ អញ្ញថត្តំ – សោ វត អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ និរយំ វា តិរច្ឆានយោនិំ វា បេត្តិវិសយំ វា ឧបបជ្ជិស្សតីតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ យេ តេ, ភិក្ខវេ, អនុកម្បេយ្យាថ, យេ ច សោតព្ពំ មញ្ញេយ្យុំ – មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា – តេ, ភិក្ខវេ , ឥមេសុ ចតូសុ សោតាបត្តិយង្គេសុ សមាទបេតព្ពា, និវេសេតព្ពា, បតិដ្ឋាបេតព្ពា”តិ។ សត្តមំ។

៨។ បឋមទេវចារិកសុត្តំ

១០១៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ – ជេតវនេ អន្តរហិតោ ទេវេសុ តាវតិំសេសុ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ សម្ពហុលា តាវតិំសកាយិកា ទេវតាយោ យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ តា ទេវតាយោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ឯតទវោច –

“សាធុ ខោ, អាវុសោ, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគមនំ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគមនហេតុ ខោ, អាវុសោ, ឯវមិធេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តិ។ សាធុ ខោ, អាវុសោ, ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… សាធុ ខោ, អាវុសោ, អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគមនំ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគមនហេតុ ខោ, អាវុសោ, ឯវមិធេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តី”តិ។

“សាធុ ខោ, មារិស មោគ្គល្លាន, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគមនំ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគមនហេតុ ខោ, មារិស មោគ្គល្លាន, ឯវមិធេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តិ។ សាធុ ខោ, មារិស មោគ្គល្លាន, ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគមនំ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…

បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតត្តា ខោ, មារិស មោគ្គល្លាន, ឯវមិធេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជន្តី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. ទុតិយទេវចារិកសុត្តំ

១០១៨. សាវត្ថិនិទានំ ។ អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ – ជេតវនេ អន្តរហិតោ ទេវេសុ តាវតិំសេសុ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ សម្ពហុលា តាវតិំសកាយិកា ទេវតាយោ យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ តា ទេវតាយោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ឯតទវោច –

“សាធុ ខោ, អាវុសោ, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគមនំ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគមនហេតុ ខោ, អាវុសោ, ឯវមិធេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នា។ សាធុ ខោ, អាវុសោ, ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគមនំ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគមនហេតុ ខោ, អាវុសោ, ឯវមិធេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នា”តិ។

“សាធុ ខោ, មារិស មោគ្គល្លាន, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគមនំ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគមនហេតុ ខោ, មារិស មោគ្គល្លាន, ឯវមិធេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នា។ សាធុ ខោ, មារិស មោគ្គល្លាន, ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគមនំ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគមនហេតុ ខោ, មារិស មោគ្គល្លាន, ឯវមិធេកច្ចេ សត្តា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបន្នា”តិ។ នវមំ។

១០. តតិយទេវចារិកសុត្តំ

១០១៩. អថ ខោ ភគវា – សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សមិញ្ជិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ, បសារិតំ វា ពាហំ សមិញ្ជេយ្យ, ឯវមេវ – ជេតវនេ អន្តរហិតោ ទេវេសុ តាវតិំសេសុ បាតុរហោសិ។ អថ ខោ សម្ពហុលា តាវតិំសកាយិកា ទេវតាយោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ ឯកមន្តំ ឋិតា ខោ តា ទេវតាយោ ភគវា ឯតទវោច –

“សាធុ ខោ, អាវុសោ, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគមនំ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។

ພຸເທ຺ຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ເຂາ, ອາວຸເສາ, ອິເທ຺ກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ເສາຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ເພາຘິປຣາຍນາ໌ ສາຘຸ ເຂາ, ອາວຸເສາ , ຘເມ຺ມ...ເປ... ສເງ຺ຄ...ເປ... ອຣິຍກເນ຺ຕຫິ ສີເລຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ເຫາຕິ ອຂເຓ຺ຑຫິ...ເປ... ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິເກຫິ໌ ອຣິຍກເນ຺ຕຫິ ສີເລຫິ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ເຂາ, ອາວຸເສາ, ອິເທ຺ກຈ຺ເຈ ສຕ຺ຕາ ເສາຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ເພາຘິປຣາຍນາ"ຕິ໌

"ສາຘຸ ເຂາ, ມາຣິສ, ພຸເທ຺ຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄມນໍ ເຫາຕິ – ອິຕິປິ ເສາ ພຄວາ...ເປ... ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸເທ຺ຘາ ພຄວາຕິ໌ ພຸເທ຺ຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ເຂາ, ມາຣິສ, ເອວມິມໍ ປຊາ ເສາຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ເພາຘິປຣາຍນາ໌ ສາຘຸ ເຂາ, ມາຣິສ, ຘເມ຺ມ...ເປ... ສເງ຺ຄ...ເປ... ອຣິຍກເນ຺ຕຫິ ສີເລຫິ ສມນ຺ນາຄມນໍ ເຫາຕິ ອຂເຓ຺ຑຫິ...ເປ... ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິເກຫິ໌ ອຣິຍກເນ຺ຕຫິ ສີເລຫິ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ເຂາ, ມາຣິສ, ເອວມິມໍ ປຊາ ເສາຕາປນ຺ນາ ອວິນິປາຕຘມ຺ມາ ນິຍຕາ ສມ຺ເພາຘິປຣາຍນາ"ຕິ໌ ທສມໍ໌

ຣາຊກາຣາມວເຄ຺ຄາ ທຸຕິເຍາ໌

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ສຫສ຺ສພ຺ຣາຫ຺ມຓານນ຺ທ , ທຸຄ຺ຄຕິ ອປເຣ ທຸເວ;

ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ທຸເວ ທູຕາ, ຕເຍາ ຈ ເທວຈາຣິກາຕິ໌

໓. ສຣຓານິວເຄ຺ຄາ

໑. ປຐມມຫານາມສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໑໙. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ – ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ສເກ຺ກສຸ ວິຫຣຕິ ກປິລວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ນິເຄ຺ຣາຘາຣາເມ໌ ອຖ ເຂາ ມຫານາເມາ ສເກ຺ກາ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ໌ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິເນ຺ນາ ເຂາ ມຫານາເມາ ສເກ຺ກາ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທເວາຈ – "ອິທໍ, ຠເນ຺ຕ, ກປິລວຕ຺ຖຸ ອິທ຺ຘຎ຺ເຈວ ຜີຕຎ຺ຈ ພາຫຸຊຎ຺ຎໍ ອາກິຓ຺ຓມນຸສ຺ສໍ ສມ຺ພາຘພ຺ຍູຫໍ໌ ເສາ ຂ຺ວາຫໍ, ຠເນ຺ຕ, ພຄວນ຺ຕໍ ວາ ປຍິຣຸປາສິຕ຺ວາ ມເນາຠາວນີເຍ ວາ ຠິກ຺ຂູ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ກປິລວຕ຺ຖຸໍ ປວິສເນ຺ຕາ; ຠເນ຺ຕນປິ [ວິພ຺ຠເນ຺ຕນປິ (ສີ໌), ຠມເນ຺ຕນປິ (ກ໌)] ຫຕ຺ຖິນາ ສມາຄຈ຺ຉາມິ ; ຠເນ຺ຕນປິ ອເສ຺ສນ ສມາຄຈ຺ຉາມິ; ຠເນ຺ຕນປິ ຣເຖນ ສມາຄຈ຺ຉາມິ; ຠເນ຺ຕນປິ ສກເຏນ ສມາຄຈ຺ຉາມິ; ຠເນ຺ຕນປິ ປຸຣິເສນ ສມາຄຈ຺ຉາມິ໌ ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠເນ຺ຕ, ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ມຸສ຺ສເຕວ [ມຸສເຕວ (?)] ພຄວນ຺ຕໍ ອາຣພ຺ຠ ສຕິ, ມຸສ຺ສຕິ [ມຸສຕິ (?)] ຘມ຺ມໍ ອາຣພ຺ຠ ສຕິ, ມຸສ຺ສຕິ ສງ຺ຄໍ ອາຣພ຺ຠ ສຕິ໌ ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ, ຠເນ຺ຕ, ເອວໍ ເຫາຕິ – 'ອິມມ຺ຫິ ຈາຫໍ ສມເຍ ກາລໍ ກເຣຍ຺ຍໍ, ກາ ມຍ຺ຫໍ ຄຕິ, ເກາ ອພິສມ຺ປຣາເຍາ'"ຕິ?

“មា ភាយិ, មហានាម, មា ភាយិ, មហានាម! អបាបកំ តេ មរណំ ភវិស្សតិ អបាបិកា កាលំកិរិយា [កាលកិរិយា (សី។ ស្យា។ កំ។)]។ យស្ស កស្សចិ, មហានាម, ទីឃរត្តំ សទ្ធាបរិភាវិតំ ចិត្តំ សីលបរិភាវិតំ ចិត្តំ សុតបរិភាវិតំ ចិត្តំ ចាគបរិភាវិតំ ចិត្តំ បញ្ញាបរិភាវិតំ ចិត្តំ, តស្ស យោ ហិ ខ្វាយំ កាយោ រូបី ចាតុមហាភូតិកោ [ចាតុម្មហាភូតិកោ (សី។ ស្យា។ កំ។)] មាតាបេត្តិកសម្ភវោ ឱទនកុម្មាសូបចយោ អនិច្ចុច្ឆាទនបរិមទ្ទនភេទនវិទ្ធំសនធម្មោ។ តំ ឥធេវ កាកា វា ខាទន្តិ គិជ្ឈា វា ខាទន្តិ កុលលា វា ខាទន្តិ សុនខា វា ខាទន្តិ សិង្គាលា [សិគាលា (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] វា ខាទន្តិ វិវិធា វា បាណកជាតា ខាទន្តិ; យញ្ច ខ្វស្ស ចិត្តំ ទីឃរត្តំ សទ្ធាបរិភាវិតំ...បេ... បញ្ញាបរិភាវិតំ តំ ឧទ្ធគាមិ ហោតិ វិសេសគាមិ។

“សេយ្យថាបិ, មហានាម, បុរិសោ សប្បិកុម្ភំ វា តេលកុម្ភំ វា គម្ភីរំ ឧទករហទំ ឱគាហិត្វា ភិន្ទេយ្យ។ តត្រ យា អស្ស សក្ខរា វា កឋលា [កថលា (បី។ ក។)] វា សា អធោគាមី អស្ស, យញ្ច ខ្វស្ស តត្រ សប្បិ វា តេលំ វា តំ ឧទ្ធគាមិ អស្ស វិសេសគាមិ។ ឯវមេវ ខោ, មហានាម, យស្ស កស្សចិ ទីឃរត្តំ សទ្ធាបរិភាវិតំ ចិត្តំ...បេ... បញ្ញាបរិភាវិតំ ចិត្តំ តស្ស យោ ហិ ខ្វាយំ កាយោ រូបី ចាតុមហាភូតិកោ មាតាបេត្តិកសម្ភវោ ឱទនកុម្មាសូបចយោ អនិច្ចុច្ឆាទនបរិមទ្ទនភេទនវិទ្ធំសនធម្មោ តំ ឥធេវ កាកា វា ខាទន្តិ គិជ្ឈា វា ខាទន្តិ កុលលា វា ខាទន្តិ សុនខា វា ខាទន្តិ សិង្គាលា វា ខាទន្តិ វិវិធា វា បាណកជាតា ខាទន្តិ; យញ្ច ខ្វស្ស ចិត្តំ ទីឃរត្តំ សទ្ធាបរិភាវិតំ...បេ... បញ្ញាបរិភាវិតំ តំ ឧទ្ធគាមិ ហោតិ វិសេសគាមិ។ តុយ្ហំ ខោ បន, មហានាម, ទីឃរត្តំ សទ្ធាបរិភាវិតំ ចិត្តំ...បេ... បញ្ញាបរិភាវិតំ ចិត្តំ។ មា ភាយិ, មហានាម , មា ភាយិ, មហានាម! អបាបកំ តេ មរណំ ភវិស្សតិ, អបាបិកា កាលំកិរិយា”តិ។ បឋមំ។

២។ ទុតិយមហានាមសុត្តំ

១០១២។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ និគ្រោធារាមេ។ អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មហានាមោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥទំ, ភន្តេ, កបិលវត្ថុ ឥទ្ធញ្ចេវ ផីតញ្ច ពាហុជញ្ញំ អាកិណ្ណមនុស្សំ សម្ពាធព្យូហំ។ សោ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ វា បយិរុបាសិត្វា មនោភាវនីយេ វា ភិក្ខូ សាយន្ហសមយំ កបិលវត្ថុំ បវិសន្តោ; ភន្តេនបិ ហត្ថិនា សមាគច្ឆាមិ; ភន្តេនបិ អស្សេន សមាគច្ឆាមិ; ភន្តេនបិ រថេន សមាគច្ឆាមិ; ភន្តេ, នបិ សកដេន សមាគច្ឆាមិ; ភន្តេ, នបិ បុរិសេន សមាគច្ឆាមិ។ តស្ស មយ្ហំ ភន្តេ, តស្មិំ សមយេ មុស្សតេវ ភគវន្តំ អារព្ភ សតិ, មុស្សតិ ធម្មំ អារព្ភ សតិ, មុស្សតិ សង្ឃំ អារព្ភ សតិ។ តស្ស មយ្ហំ ភន្តេ, ឯវំ ហោតិ – ‘ឥមម្ហិ ចាហំ សមយេ កាលំ ករេយ្យំ, កា មយ្ហំ គតិ, កោ អភិសម្បរាយោ’”តិ?

“មា ភាយិ, មហានាម, មា ភាយិ, មហានាម! អបាបកំ តេ មរណំ ភវិស្សតិ អបាបិកា កាលំកិរិយា។ ចតូហិ ខោ, មហានាម, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, មហានាម, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ។ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...

បេ... អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ។

“សេយ្យថាបិ , មហានាម, រុក្ខោ បាចីននិន្នោ បាចីនបោណោ បាចីនបព្ភារោ, សោ មូលច្ឆិន្នោ កតមេន បបតេយ្យា”តិ? “យេន, ភន្តេ, និន្នោ យេន បោណោ យេន បព្ភារោ”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, មហានាម, ឥមេហិ ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. គោធសក្កសុត្តំ

១០១៨. កបិលវត្ថុនិទានំ ។ អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន គោធា សក្កោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា គោធំ សក្កំ ឯតទវោច – “កតិហិ [កតីហិ (បី. ក.) [illegible]] ត្វំ, គោធ, ធម្មេហិ សមន្នាគតំ សោតាបន្នំ បុគ្គលំ អាជានាសិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណ”ន្តិ?

“តីហិ ខ្វាហំ, មហានាម, ធម្មេហិ សមន្នាគតំ សោតាបន្នំ បុគ្គលំ អាជានាមិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណំ។ កតមេហិ តីហិ? ឥធ, មហានាម, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ។ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ‘សុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ...បេ... អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា’តិ។ ឥមេហិ ខ្វាហំ, មហានាម, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ សោតាបន្នំ បុគ្គលំ អាជានាមិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណំ។

“ត្វំ បន, មហានាម, កតិហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ សោតាបន្នំ បុគ្គលំ អាជានាសិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណ”ន្តិ? “ចតូហិ ខ្វាហំ, គោធ, ធម្មេហិ សមន្នាគតំ សោតាបន្នំ បុគ្គលំ អាជានាមិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណំ។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, គោធ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ។ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ... អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ ឥមេហិ ខ្វាហំ, គោធ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ សោតាបន្នំ បុគ្គលំ អាជានាមិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណ”ន្តិ។

“អាគមេហិ ត្វំ, មហានាម, អាគមេហិ ត្វំ, មហានាម! ភគវាវ ឯតំ ជានេយ្យ ឯតេហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ វា អសមន្នាគតំ វា”តិ។ “អាយាម, គោធ, យេន ភគវា តេនុបសង្កមិស្សាម; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេស្សាមា”តិ។ អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ គោធា ច សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មហានាមោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“ឥធាហំ , ភន្តេ, យេន គោធា សក្កោ តេនុបសង្កមិំ; ឧបសង្កមិត្វា គោធំ សក្កំ ឯតទវោចំ – ‘កតិហិ ត្វំ, គោធ, ធម្មេហិ សមន្នាគតំ

សោតាបន្នបុគ្គលំ អាជានាសិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណំ? ឯវំ វុត្តេ, ភន្តេ, គោធា សក្កោ មំ ឯតទវោច –

“តីហិ ខ្វាហំ, មហានាម, ធម្មេហិ សមន្នាគតំ សោតាបន្នបុគ្គលំ អាជានាមិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណំ។ កតមេហិ តីហិ? ឥធ, មហានាម, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – សុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ...បេ... អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សាតិ។ ឥមេហិ ខ្វាហំ, មហានាម, តីហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ សោតាបន្នបុគ្គលំ អាជានាមិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណំ។ ត្វំ បន, មហានាម, កតមេហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ សោតាបន្នបុគ្គលំ អាជានាសិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណ”ន្តិ?

“ឯវំ វុត្តាហំ, ភន្តេ, គោធំ សក្កំ ឯតទវោចំ – ‘ចតូហិ ខ្វាហំ, គោធេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតំ សោតាបន្នបុគ្គលំ អាជានាមិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណំ។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, គោធេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ... អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ ឥមេហិ ខ្វាហំ, គោធេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ សោតាបន្នបុគ្គលំ អាជានាមិ អវិនិបាតធម្មំ និយតំ សម្ពោធិបរាយណ’”ន្តិ។

“ឯវំ វុត្តេ, ភន្តេ, គោធា សក្កោ មំ ឯតទវោច – ‘អាគមេហិ ត្វំ, មហានាម, អាគមេហិ ត្វំ, មហានាម! ភគវាវ ឯតំ ជានេយ្យ ឯតេហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ វា អសមន្នាគតំ វា’”តិ។ “ឥធ , ភន្តេ, កោចិទេវ ធម្មោ សមុប្បាទោ ឧប្បជ្ជេយ្យ, ឯកតោ អស្ស ភគវា ឯកតោ ភិក្ខុសង្ឃោ ច។ យេនេវ ភគវា តេនេវាហំ អស្សំ។ ឯវំ បសន្នំ មំ, ភន្តេ, ភគវា ធារេតុ។ ឥធ, ភន្តេ, កោចិទេវ ធម្មោ សមុប្បាទោ ឧប្បជ្ជេយ្យ, ឯកតោ អស្ស ភគវា ឯកតោ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ច។ យេនេវ ភគវា តេនេវាហំ អស្សំ។ ឯវំ បសន្នំ មំ, ភន្តេ, ភគវា ធារេតុ។ ឥធ, ភន្តេ, កោចិទេវ ធម្មោ សមុប្បាទោ ឧប្បជ្ជេយ្យ, ឯកតោ អស្ស ភគវា ឯកតោ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ច ឧបាសកា ច។ យេនេវ ភគវា តេនេវាហំ អស្សំ។ ឯវំ បសន្នំ មំ, ភន្តេ, ភគវា ធារេតុ។ ឥធ, ភន្តេ, កោចិទេវ ធម្មោ សមុប្បាទោ ឧប្បជ្ជេយ្យ, ឯកតោ អស្ស ភគវា ឯកតោ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ឧបាសកា ឧបាសិកាយោ ច។ យេនេវ ភគវា តេនេវាហំ អស្សំ។ ឯវំ បសន្នំ មំ, ភន្តេ, ភគវា ធារេតុ។ ឥធ, ភន្តេ, កោចិទេវ ធម្មោ សមុប្បាទោ ឧប្បជ្ជេយ្យ, ឯកតោ អស្ស ភគវា ឯកតោ ភិក្ខុសង្ឃោ ភិក្ខុនិសង្ឃោ ឧបាសកា ឧបាសិកាយោ សទេវកោ ច លោកោ សមារកោ សព្រហ្មកោ សស្សមណព្រាហ្មណី បជា សទេវមនុស្សា។ យេនេវ ភគវា តេនេវាហំ អស្សំ។ ឯវំ បសន្នំ មំ, ភន្តេ, ភគវា ធារេតូ”តិ។ “ឯវំវាទី ត្វំ, គោធេ, មហានាមំ សក្កំ កិំ វទេសី”តិ? “ឯវំវាទាហំ, ភន្តេ, មហានាមំ សក្កំ ន កិញ្ចិ វទាមិ, អញ្ញត្រ កល្យាណា អញ្ញត្រ កុសលា”តិ។ បឋមំ។

៣. បឋមសរកានិសក្កសុត្តំ

១០១០. កបិលវត្ថុនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន សរណានិ [សរកានិ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] សក្កោ កាលង្កតោ ហោតិ។ សោ ភគវតា

ព្យាកតោ – “សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ តត្រ សុទំ សម្ពហុលា សក្កា សង្គម្ម សមាគម្ម ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ – “អច្ឆរិយំ វត, ភោ, អព្ភុតំ វត, ភោ! ឯត្ថ ទានិ កោ ន សោតាបន្នោ ភវិស្សតិ! យត្រ ហិ នាម សរណានិ សក្កោ កាលង្កតោ; សោ ភគវតា ព្យាកតោ – ‘សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’តិ។ សរណានិ សក្កោ សិក្ខាទុព្ពល្យមាបាទិ, មជ្ជបានំ អបាយី”តិ។

អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មហានាមោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥធ, ភន្តេ, សរណានិ សក្កោ កាលង្កតោ។ សោ ភគវតា ព្យាកតោ – ‘សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’តិ។ តត្រ សុទំ, ភន្តេ, សម្ពហុលា សក្កា សង្គម្ម សមាគម្ម ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ – “អច្ឆរិយំ វត ភោ, អព្ភុតំ វត ភោ! ឯត្ថ ទានិ កោ ន សោតាបន្នោ ភវិស្សតិ! យត្រ ហិ នាម សរណានិ សក្កោ កាលង្កតោ; សោ ភគវតា ព្យាកតោ – ‘សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’តិ។ សរណានិ សក្កោ សិក្ខាទុព្ពល្យមាបាទិ, មជ្ជបានំ អបាយី”តិ។

“សោ សោ, មហានាម, ទីឃរត្តំ ឧបាសកោ ពុទ្ធំ សរណំ គតោ ធម្មំ សរណំ គតោ សង្ឃំ សរណំ គតោ, សោ កថំ វិនិបាតំ គមិស្សតិ! យញ្ហិ តំ, មហានាម, សម្មា វទមានោ វទេយ្យ – ‘ទីឃរត្តំ ឧបាសកោ ពុទ្ធំ សរណំ គតោ ធម្មំ សរណំ គតោ សង្ឃំ សរណំ គតោ’តិ, សរណានិ សក្កំ សម្មា វទមានោ វទេយ្យ។ សរណានិ , មហានាម, សក្កោ ទីឃរត្តំ ឧបាសកោ ពុទ្ធំ សរណំ គតោ ធម្មំ សរណំ គតោ សង្ឃំ សរណំ គតោ។ សោ កថំ វិនិបាតំ គមិស្សតិ!

“ឥធ, មហានាម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… ហាសបញ្ញោ ជវនបញ្ញោ វិមុត្តិយា ច សមន្នាគតោ។ សោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយម្បិ ខោ, មហានាម, បុគ្គលោ បរិមុត្តោ និរយា បរិមុត្តោ តិរច្ឆានយោនិយា បរិមុត្តោ បេត្តិវិសយា បរិមុត្តោ អបាយទុគ្គតិវិនិបាតា។

“ឥធ បន, មហានាម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… ហាសបញ្ញោ ជវនបញ្ញោ ន ច វិមុត្តិយា សមន្នាគតោ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិនិព្ពាយី អនាវត្តិធម្មោ តស្មា [អស្មា (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] លោកា។ អយម្បិ ខោ, មហានាម, បុគ្គលោ បរិមុត្តោ និរយា បរិមុត្តោ តិរច្ឆានយោនិយា បរិមុត្តោ បេត្តិវិសយា បរិមុត្តោ អបាយទុគ្គតិវិនិបាតា។

“ឥធ បន, មហានាម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… ន ហាសបញ្ញោ ន ជវនបញ្ញោ ន ច វិមុត្តិយា សមន្នាគតោ។ សោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ

បរិក្ខយា រាគទោសមោហានំ តនុត្តា សកទាគាមី ហោតិ, សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករោតិ។ អយម្បិ ខោ, មហានាម, បុគ្គលោ បរិមុត្តោ និរយា បរិមុត្តោ តិរច្ឆានយោនិយា បរិមុត្តោ បេត្តិវិសយា បរិមុត្តោ អបាយទុគ្គតិវិនិបាតា។

“ឥធ បន, មហានាម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ; ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ... ន ហាសបញ្ញោ ន ជវនបញ្ញោ ន ច វិមុត្តិយា សមន្នាគតោ។ សោ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោតិ។ អយម្បិ ខោ, មហានាម, បុគ្គលោ បរិមុត្តោ និរយា បរិមុត្តោ តិរច្ឆានយោនិយា បរិមុត្តោ បេត្តិវិសយា បរិមុត្តោ អបាយទុគ្គតិវិនិបាតា។

“ឥធ បន, មហានាម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ហេវ ខោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ... ន ធម្មេ...បេ... ន សង្ឃេ...បេ... ន ហាសបញ្ញោ ន ជវនបញ្ញោ ន ច វិមុត្តិយា សមន្នាគតោ។ អបិ ចស្ស ឥមេ ធម្មា ហោន្តិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ តថាគតប្បវេទិតា ចស្ស ធម្មា បញ្ញាយ មត្តសោ និជ្ឈានំ ខមន្តិ។ អយម្បិ ខោ, មហានាម, បុគ្គលោ អគន្តា និរយំ អគន្តា តិរច្ឆានយោនិំ អគន្តា បេត្តិវិសយំ អគន្តា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ។

“ឥធ បន, មហានាម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ហេវ ខោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ... ន ធម្មេ...បេ... ន សង្ឃេ...បេ... ន ហាសបញ្ញោ ន ជវនបញ្ញោ ន ច វិមុត្តិយា សមន្នាគតោ, អបិ ចស្ស ឥមេ ធម្មា ហោន្តិ សទ្ធិន្ទ្រិយំ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ តថាគតេ ចស្ស សទ្ធាមត្តំ ហោតិ បេមមត្តំ។ អយម្បិ ខោ, មហានាម, បុគ្គលោ អគន្តា និរយំ អគន្តា តិរច្ឆានយោនិំ អគន្តា បេត្តិវិសយំ អគន្តា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ។ ឥមេ ចេបិ, មហានាម, មហាសាលា សុភាសិតំ ទុព្ភាសិតំ អាជានេយ្យុំ, ឥមេ ចាហំ [ឥមេចាហំ (ស្យា॰ កំ॰), ឥមេចស្សាហំ (ក॰)] មហាសាលេ ព្យាករេយ្យំ – ‘សោតាបន្នា អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយណា’តិ; កិមង្គំ [កិមង្គ (សី॰ ស្យា॰ កំ॰ បី॰)] បន សរណានិំ សក្កំ។ សរណានិ, មហានាម, សក្កោ មរណកាលេ សិក្ខំ សមាទិយី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. ទុតិយសរណានិសក្កសុត្តំ

១០១៧. កបិលវត្ថុនិទានំ។ តេន ខោ បន សមយេន សរណានិ សក្កោ កាលង្កតោ ហោតិ។ សោ ភគវតា ព្យាកតោ – “សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ តត្រ សុទំ សម្ពហុលា សក្កា សង្គម្ម សមាគម្ម ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ – “អច្ឆរិយំ វត, ភោ, អព្ភុតំ វត, ភោ! ឯត្ថ ទានិ កោ ន សោតាបន្នោ ភវិស្សតិ! យត្រ ហិ នាម សរណានិ សក្កោ កាលង្កតោ។ សោ ភគវតា ព្យាកតោ – ‘សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’តិ។ សរណានិ សក្កោ សិក្ខាយ អបរិបូរការី អហោសី”តិ។ អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មហានាមោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“ᩍᨵ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᩁᨱᩣᨶᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩮᩣ – ‘ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨸᩁᩣᨿᨱᩮᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁ ᩈᩩᨴᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᨾ᩠ᨾ ᩈᨾᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᩏᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩥᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨸᩣᨧᩮᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ ᩅᨲ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩴ ᩅᨲ, ᨽᩮᩣ! ᩑᨲ᩠ᨳ ᨴᩣᨶᩥ ᨠᩮᩣ ᨶ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ! ᨿᨲ᩠ᩁ ᩉᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᩁᨱᩣᨶᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩮᩣ – ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨸᩁᩣᨿᨱᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩁᨱᩣᨶᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩋᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨠᩣᩁᩦ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ’”ᨲᩥ᪨

“ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨠᨳᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩴ ᨣᨾᩥᩔᨲᩥ! ᨿᨬ᩠ᩉᩥ ᨲᩴ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ’, ᩈᩁᨱᩣᨶᩥᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩈᩁᨱᩣᨶᩥ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨠᨳᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩴ ᨣᨾᩥᩔᨲᩥ!

“ᩍᨵ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ – ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ…ᨸᩮ… ᩈᨦ᩠ᨥᩮ…ᨸᩮ… ᩉᩣᩈᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨩᩅᨶᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣ ᩋᨶᩣᩈᩅᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ , ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩁᨿᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨸᩣᨿᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩣ᪨

“ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ – ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ…ᨸᩮ… ᩈᨦ᩠ᨥᩮ…ᨸᩮ… ᩉᩣᩈᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨩᩅᨶᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶ ᨧ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩮᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣᨣᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨸᩉᨧ᩠ᨧᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᩣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᨣᩣᨾᩦ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩁᨿᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨸᩣᨿᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩣ᪨

“ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ – ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ…ᨸᩮ… ᩈᨦ᩠ᨥᩮ…ᨸᩮ… ᨶ ᩉᩣᩈᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶ ᨩᩅᨶᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶ ᨧ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩁᩣᨣᨴᩮᩣᩈᨾᩮᩣᩉᩣᨶᩴ ᨲᨶᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨠᩥᨴᩮᩅ ᩍᨾᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ , ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩁᨿᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨸᩣᨿᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩣ᪨

“ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ – ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ…ᨸᩮ… ᩈᨦ᩠ᨥᩮ…ᨸᩮ… ᨶ ᩉᩣᩈᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶ ᨩᩅᨶᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶ ᨧ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨸᩁᩣᨿᨱᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨸᩁᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩁᨿᩣ

បរិមុត្តា តិរច្ឆានយោនិយា បរិមុត្តា បេត្តិវិសយា បរិមុត្តា អបាយទុគ្គតិវិនិបាតា។

“ឥធ បន, មហានាម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ហេវ ខោ ពុទ្ធេ ឯកន្តគតោ ហោតិ អភិប្បសន្នោ...បេ... ន ធម្មេ...បេ... ន សង្ឃេ...បេ... ន ហាសបញ្ញោ ន ជវនបញ្ញោ ន ច វិមុត្តិយា សមន្នាគតោ; អបិ ចស្ស ឥមេ ធម្មា ហោន្តិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ តថាគតប្បវេទិតា ចស្ស ធម្មា បញ្ញាយ មត្តសោ និជ្ឈានំ ខមន្តិ។ អយម្បិ ខោ, មហានាម, បុគ្គលោ អគន្តា និរយំ អគន្តា តិរច្ឆានយោនិំ អគន្តា បេត្តិវិសយំ អគន្តា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ។

“ឥធ បន, មហានាម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ហេវ ខោ ពុទ្ធេ ឯកន្តគតោ ហោតិ អភិប្បសន្នោ... ន ធម្មេ...បេ... ន សង្ឃេ...បេ... ន ហាសបញ្ញោ ន ជវនបញ្ញោ ន ច វិមុត្តិយា សមន្នាគតោ; អបិ ចស្ស ឥមេ ធម្មា ហោន្តិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ តថាគតេ ចស្ស សទ្ធាមត្តំ ហោតិ បេមមត្តំ។ អយម្បិ ខោ, មហានាម, បុគ្គលោ អគន្តា និរយំ អគន្តា តិរច្ឆានយោនិំ អគន្តា បេត្តិវិសយំ អគន្តា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ។

“សេយ្យថាបិ, មហានាម, ទុក្ខេត្តំ ទុព្ភូមំ អវិហតខាណុកំ, ពីជានិ ចស្សុ ខណ្ឌានិ បូតីនិ វាតាតបហតានិ អសារាទានិ អសុខសយិតានិ [អសុខាបស្សយិតានិ (ក។)], ទេវោ ច ន សម្មា [ទេវោ បន សម្មា (ស្យា។ កំ។), ទេវោ ន សម្មា (ក។) ឌី។ និ។ ២។៣២៥] ធារំ អនុប្បវេច្ឆេយ្យ។ អបិ នុ តានិ ពីជានិ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យុ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”។ “ឯវមេវ ខោ, មហានាម, ឥធ ធម្មោ ទុរក្ខាតោ [ទ្វាក្ខាតោ (បី។ ក។)] ហោតិ ទុប្បវេទិតោ អនិយ្យានិកោ អនុបសមសំវត្តនិកោ អសម្មាសម្ពុទ្ធប្បវេទិតោ – ឥទមហំ ទុក្ខេត្តស្មិំ វទាមិ។ តស្មិញ្ច ធម្មេ សាវកោ វិហរតិ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ សាមីចិប្បដិបន្នោ អនុធម្មចារី – ឥទមហំ ទុព្ពីជស្មិំ វទាមិ”។

“សេយ្យថាបិ, មហានាម, សុខេត្តំ សុភូមំ សុវិហតខាណុកំ, ពីជានិ ចស្សុ អខណ្ឌានិ អបូតីនិ អវាតាតបហតានិ សារាទានិ សុខសយិតានិ; ទេវោ ច [ទេវោ ចស្ស (ស្យា។ កំ។ ក។)] សម្មា ធារំ អនុប្បវេច្ឆេយ្យ។ អបិ នុ តានិ ពីជានិ វុឌ្ឍិំ វិរូឡ្ហិំ វេបុល្លំ អាបជ្ជេយ្យុ”ន្តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។ “ឯវមេវ ខោ, មហានាម, ឥធ ធម្មោ ស្វាក្ខាតោ ហោតិ សុប្បវេទិតោ និយ្យានិកោ ឧបសមសំវត្តនិកោ សម្មាសម្ពុទ្ធប្បវេទិតោ – ឥទមហំ សុខេត្តស្មិំ វទាមិ។ តស្មិញ្ច ធម្មេ សាវកោ វិហរតិ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ សាមីចិប្បដិបន្នោ អនុធម្មចារី – ឥទមហំ សុពីជស្មិំ វទាមិ។ កិមង្គ បន សរណានិ សក្កំ! សរណានិ, មហានាម, សក្កោ មរណកាលេ សិក្ខាយ បរិបូរការី អហោសី”តិ។ បញ្ចមំ។

៩។ បឋមអនាថបិណ្ឌិកសុត្តំ

១០២២។ សាវត្ថិនិទានំ ។ តេន ខោ បន សមយេន អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ អាពាធិកោ ហោតិ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ អញ្ញតរំ បុរិសំ អាមន្តេសិ – “ឯហិ ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កម; ឧបសង្កមិត្វា មម

ວຈເນນ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທ – 'ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ໂສ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕີ'ຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຫິ – 'ສາຘຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາ'"ຕິ.

"ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ"ຕິ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ເຍນາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ສາຣິປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ –

"ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ, ຠນ຺ເຕ, ຄຫປຕິ ອາພາຘິໂກ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ. ໂສ ອາຍສ຺ມໂຕ ສາຣິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ – 'ສາຘຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາ'"ຕິ. ອຘິວາເສສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ປຈ຺ຉາສມເຓນ ເຍນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ອນາຖປິຓ຺ຑິກໍ ຄຫປຕິໍ ເອຕທໂວຈ – "ກຈ຺ຈິ ເຕ, ຄຫປຕິ, ຂມນີຍໍ ກຈ຺ຈິ ຍາປນີຍໍ? ກຈ຺ຈິ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ; ປຏິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ອຠິກ຺ກໂມ"ຕິ? "ນ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຂມນີຍໍ, ນ ຍາປນີຍໍ. ພາຬ຺ຫາ ເມ ທຸກ຺ຂາ ເວທນາ ອຠິກ຺ກມນ຺ຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ; ອຠິກ຺ກໂມສານໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ໂນ ປຏິກ຺ກໂມ"ຕິ.

"ຍຖາຣູເປນ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ພຸທ຺ເທ ອປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ ຕຖາຣູໂປ ເຕ ພຸທ຺ເທ ອປ຺ປສາໂທ ນຕ຺ຖິ. ອຕ຺ຖິ ຈ ໂຂ ເຕ, ຄຫປຕິ, ພຸທ຺ເທ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາໂທ – 'ອິຕິປິ ໂສ ຠຄວາ...ເປ... ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ໂທ ຠຄວາ'ຕິ. ຕຎ຺ຈ ປນ ເຕ ພຸທ຺ເທ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທໍ ອຕ຺ຕນິ ສມນຸປສ຺ສໂຕ ຐານໂສ ເວທນາ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ເພຍ຺ຍ.

"ຍຖາຣູເປນ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ຘມ຺ເມ ອປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ຕຖາຣູໂປ ເຕ ຘມ຺ເມ ອປ຺ປສາໂທ ນຕ຺ຖິ. ອຕ຺ຖິ ຈ ໂຂ ເຕ, ຄຫປຕິ, ຘມ຺ເມ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາໂທ – 'ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຠຄວຕາ ຘມ຺ໂມ...ເປ... ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ໂພ ວິຎ຺ຎູຫີ'ຕິ. ຕຎ຺ຈ ປນ ເຕ ຘມ຺ເມ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທໍ ອຕ຺ຕນິ ສມນຸປສ຺ສໂຕ ຐານໂສ ເວທນາ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ເພຍ຺ຍ.

"ຍຖາຣູເປນ ໂຂ, ຄຫປຕິ, ສງ຺ເຆ ອປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອສ຺ສຸຕວາ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ, ຕຖາຣູໂປ ເຕ ສງ຺ເຆ ອປ຺ປສາໂທ ນຕ຺ຖິ. ອຕ຺ຖິ ຈ ໂຂ ເຕ, ຄຫປຕິ, ສງ຺ເຆ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາໂທ – 'ສຸປ຺ປຏິປນ຺ໂນ ຠຄວໂຕ ສາວກສງ຺ໂຆ...ເປ... ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສາ'ຕິ. ຕຎ຺ຈ ປນ ເຕ ສງ຺ເຆ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທໍ ອຕ຺ຕນິ ສມນຸປສ຺ສໂຕ ຐານໂສ ເວທນາ

បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។

“យថារូបេន ខោ, គហបតិ, ទុស្សីល្យេន សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ, តថារូបំ តេ ទុស្សីល្យំ នត្ថិ។ អត្ថិ ច ខោ តេ, គហបតិ, អរិយកន្តានិ សីលានិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកានិ។ តានិ ច បន តេ អរិយកន្តានិ សីលានិ អត្តនិ សមនុបស្សតោ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។

“យថារូបាយ ខោ, គហបតិ, មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ, តថារូបា តេ មិច្ឆាទិដ្ឋិ នត្ថិ។ អត្ថិ ច ខោ តេ, គហបតិ, សម្មាទិដ្ឋិ។ តញ្ច បន តេ សម្មាទិដ្ឋិំ អត្តនិ សមនុបស្សតោ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។

“យថារូបេន ខោ, គហបតិ, មិច្ឆាសង្កប្បេន សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ , តថារូបោ តេ មិច្ឆាសង្កប្បោ នត្ថិ។ អត្ថិ ច ខោ តេ, គហបតិ, សម្មាសង្កប្បោ។ តញ្ច បន តេ សម្មាសង្កប្បំ អត្តនិ សមនុបស្សតោ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។

“យថារូបាយ ខោ, គហបតិ, មិច្ឆាវាចាយ សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ, តថារូបា តេ មិច្ឆាវាចា នត្ថិ។ អត្ថិ ច ខោ តេ, គហបតិ, សម្មាវាចា។ តញ្ច បន តេ សម្មាវាចំ អត្តនិ សមនុបស្សតោ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។

“យថារូបេន ខោ, គហបតិ, មិច្ឆាកម្មន្តេន សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ, តថារូបោ តេ មិច្ឆាកម្មន្តោ នត្ថិ។ អត្ថិ ច ខោ តេ, គហបតិ, សម្មាកម្មន្តោ។ តញ្ច បន តេ សម្មាកម្មន្តំ អត្តនិ សមនុបស្សតោ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។

“យថារូបេន ខោ, គហបតិ, មិច្ឆាអាជីវេន សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ, តថារូបោ តេ មិច្ឆាអាជីវោ នត្ថិ។ អត្ថិ ច ខោ តេ, គហបតិ, សម្មាអាជីវោ។ តញ្ច បន តេ សម្មាអាជីវំ អត្តនិ សមនុបស្សតោ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។

“យថារូបេន ខោ, គហបតិ, មិច្ឆាវាយាមេន សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ, តថារូបោ តេ មិច្ឆាវាយាមោ នត្ថិ។ អត្ថិ ច ខោ តេ, គហបតិ, សម្មាវាយាមោ។ តញ្ច បន តេ សម្មាវាយាមំ អត្តនិ សមនុបស្សតោ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។

“យថារូបាយ ខោ, គហបតិ, មិច្ឆាសតិយា សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ, តថារូបា តេ មិច្ឆាសតិ នត្ថិ។ អត្ថិ ច ខោ តេ, គហបតិ, សម្មាសតិ។ តញ្ច បន តេ សម្មាសតិំ អត្តនិ សមនុបស្សតោ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។

“យថារូបេន ខោ, គហបតិ, មិច្ឆាសមាធិនា សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ , តថារូបោ តេ មិច្ឆាសមាធិ នត្ថិ។ អត្ថិ ច ខោ តេ, គហបតិ, សម្មាសមាធិ។ តញ្ច បន តេ សម្មាសមាធិំ អត្តនិ សមនុបស្សតោ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។

“យថារូបេន ខោ, គហបតិ, មិច្ឆាញាណេន សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ, តថារូបំ តេ មិច្ឆាញាណំ នត្ថិ។ អត្ថិ ច ខោ តេ, គហបតិ, សម្មាញាណំ។ តញ្ច បន តេ សម្មាញាណំ អត្តនិ សមនុបស្សតោ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។

“យថារូបាយ ខោ, គហបតិ, មិច្ឆាវិមុត្តិយា សមន្នាគតោ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ, តថារូបា តេ មិច្ឆាវិមុត្តិ នត្ថិ។ អត្ថិ ច ខោ តេ, គហបតិ, សម្មាវិមុត្តិ។ តញ្ច បន តេ សម្មាវិមុត្តិំ អត្តនិ សមនុបស្សតោ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យា”តិ។

អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភិំសុ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ អាយស្មន្តញ្ច សារិបុត្តំ អាយស្មន្តញ្ច អានន្ទំ សកេនេវ ថាលិបាកេន បរិវិសិ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ អញ្ញតរំ នីចំ អាសនំ គហេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ អាយស្មា សារិបុត្តោ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិ

–

“យស្ស សទ្ធា តថាគតេ, អចលា សុប្បតិដ្ឋិតា;

សីលញ្ច យស្ស កល្យាណំ, អរិយកន្តំ បសំសិតំ។

“សង្ឃេ បសាទោ យស្សត្ថិ, ឧជុភូតញ្ច ទស្សនំ;

អទលិទ្ទោតិ [អទឡិទ្ទោតិ (សី។ ស្យា។ កំ។)] តំ អាហុ, អមោឃំ តស្ស ជីវិតំ។

“តស្មា សទ្ធញ្ច សីលញ្ច, បសាទំ ធម្មទស្សនំ;

អនុយុញ្ជេថ មេធាវី, សរំ ពុទ្ធានសាសន”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ឥមាហិ គាថាហិ អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ភគវា ឯតទវោច – “ហន្ទ! កុតោ នុ ត្វំ, អានន្ទ, អាគច្ឆសិ ទិវាទិវស្សា”តិ? “អាយស្មតា, ភន្តេ, សារិបុត្តេន អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ ឥមិនា ច ឥមិនា ច ឱវាទេន ឱវទិតោ”តិ។ “បណ្ឌិតោ, អានន្ទ, សារិបុត្តោ; មហាបញ្ញោ, អានន្ទ, សារិបុត្តោ, យត្រ ហិ នាម ចត្តារិ សោតាបត្តិយង្គានិ ទសហាការេហិ វិភជិស្សតី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ ទុតិយអនាថបិណ្ឌិកសុត្តំ

១០២៨។ សាវត្ថិនិទានំ។ តេន ខោ បន សមយេន អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ អាពាធិកោ ហោតិ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ អញ្ញតរំ បុរិសំ អាមន្តេសិ – “ឯហិ ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កម; ឧបសង្កមិត្វា មម វចនេន អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បាទេ សិរសា វន្ទ – ‘អនាថបិណ្ឌិកោ, ភន្តេ, គហបតិ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ សោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បាទេ សិរសា វន្ទតី’តិ។ ឯវញ្ច វទេហិ – ‘សាធុ កិរ, ភន្តេ, អាយស្មា អានន្ទោ យេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយា’”តិ។

“ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ សោ បុរិសោ អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ បុរិសោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “អនាថបិណ្ឌិកោ, ភន្តេ, គហបតិ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ។ សោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បាទេ សិរសា វន្ទតិ។ ឯវញ្ច វទតិ – ‘សាធុ កិរ, ភន្តេ, អាយស្មា អានន្ទោ យេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយា’”តិ។ អធិវាសេសិ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ តុណ្ហីភាវេន។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន អនាថបិណ្ឌិកស្ស គហបតិស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ និសជ្ជ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ឯតទវោច – “កច្ចិ តេ, គហបតិ, ខមនីយំ, កច្ចិ យាបនីយំ? កច្ចិ ទុក្ខា វេទនា បដិក្កមន្តិ, នោ អភិក្កមន្តិ; បដិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ, នោ អភិក្កមោ”តិ? “ន មេ, ភន្តេ, ខមនីយំ ន

ᨥᩣᨸᨲᩦᨿᩴ ᨴᩦᨥᩉᩣ ᨾᩮ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩣ ᨧᩮᨭᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣᩅᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ”ᨲᩥ.

“ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩔ ᩋᩔᩩᨲᩅᨲᩮᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨽᨿᩴ. ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ? ᩍᨵ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᨶᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨽᨿᩴ.

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᨶᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨽᨿᩴ.

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᨶᩔ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨽᨿᩴ.

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃ᩠ᨿᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᨶᩔ ᨴᩩᩔᩦᩃ᩠ᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨽᨿᩴ. ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩔ ᩋᩔᩩᨲᩅᨲᩮᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨽᨿᩴ.

“ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩔ ᩈᩩᨲᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨽᨿᩴ. ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ? ᩍᨵ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᩈᩩᨲᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ…ᨸᩮ… ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ. ᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᨶᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨽᨿᩴ.

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᩈᩩᨲᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩈ᩠ᩅᩣᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ…ᨸᩮ… ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩦᨲᩥ. ᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᨶᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨽᨿᩴ.

“ᨸᩩᨶ ᨧᨸᩁᩴ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᩈᩩᨲᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩔᩣᨲᩥ. ᨲᨬ᩠ᨧ ᨸᨶᩔ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨲᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨽᨿᩴ.

“ᨷᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᩈᩩᨲᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩦᩃᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩮᩉᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩮᩉᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧ ᨷᨶᩔ ᩋᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨾᩁᨱᨽᨿᩴ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩔ ᩈᩩᨲᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᩣ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨨᨾ᩠ᨽᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᨾᩁᨱᨽᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨲᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᨿᩣᨾᩥ᪨ ᨠ᩠ᨿᩣᩉᩴ ᨽᩣᨿᩥᩔᩣᨾᩥ! ᩋᩉᨬ᩠ᩉᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨾᩥ – ᩍᨲᩥᨷᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ...ᨷᩮ... ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ...ᨷᩮ... ᩈᩘ᩠ᨥᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨾᩥ – ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩈᩣᩅᨠᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩔᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩣᨶᩥ ᨧᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨣᩥᩉᩥᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨠᩣᨶᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩣᨶᩥ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣᨶᩥ, ᨶᩣᩉᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᩃᩣᨽᩣ ᨲᩮ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᩈᩩᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨲᩮ, ᨣᩉᨷᨲᩥ! ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩴ ᨲᨿᩣ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪈᪨ ᨷᨮᨾᨽᨿᩅᩮᩁᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪐᪒᪃᪨ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᨶᩣᨳᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩴ ᨣᩉᨷᨲᩥᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨿᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨽᨿᩣᨶᩥ ᩅᩮᩁᩣᨶᩥ ᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨧ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩘ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᨧᩔ ᨬᩣᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨠᩘ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᨡᩦᨱᨶᩥᩁᨿᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ ᨡᩦᨱᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥ [ᨡᩦᨱᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩦᨿᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ.)] ᨡᩦᨱᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᨷᩣᨿᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᩮᩣ; ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ ᩋᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᩁᩣᨿᨱᩮᩣ’”ᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨽᨿᩣᨶᩥ ᩅᩮᩁᩣᨶᩥ ᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ? ᨿᩴ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩦ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᨿᩴ ᩅᩮᩁᩴ ᨷᩈᩅᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᨿᩴ ᩅᩮᩁᩴ ᨷᩈᩅᨲᩥ, ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᨿᨲᩥ᪨ ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᨲᩴ ᨽᨿᩴ ᩅᩮᩁᩴ ᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩴ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨿᩦ...ᨷᩮ... ᨿᩴ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᨠᩣᨾᩮᩈᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨧᩣᩁᩦ...ᨷᩮ... ᨿᩴ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩦ...ᨷᩮ... ᨿᩴ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᩈᩩᩁᩣᨾᩮᩁᨿᨾᨩ᩠ᨩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨴᨭ᩠ᨮᩣᨿᩦ ᩈᩩᩁᩣᨾᩮᩁᨿᨾᨩ᩠ᨩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᨿᩴ ᩅᩮᩁᩴ ᨷᩈᩅᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᨿᩴ ᩅᩮᩁᩴ ᨷᩈᩅᨲᩥ, ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᨿᨲᩥ᪨ ᩈᩩᩁᩣᨾᩮᩁᨿᨾᨩ᩠ᨩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨷᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᨲᩴ ᨽᨿᩴ ᩅᩮᩁᩴ ᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨽᨿᩣᨶᩥ ᩅᩮᩁᩣᨶᩥ ᩅᩪᨷᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩘ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩋᩅᩮᨧ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᩈᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥᨷᩥ ᩈᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ...ᨷᩮ... ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ...ᨷᩮ... ᩈᩘ᩠ᨥᩮ...ᨷᩮ... ᩋᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩦᩃᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩮᩉᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩮᩉᩥ᪨ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩘ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧᩔ ᩋᩁᩥᨿᩮᩣ ᨬᩣᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩩᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨣᩉᨷᨲᩥ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ

យោនិសោ មនសិ ករោតិ – ឥតិ ឥមស្មិំ សតិ ឥទំ ហោតិ, ឥមស្សុប្បាទា ឥទំ ឧប្បជ្ជតិ; ឥតិ ឥមស្មិំ អសតិ ឥទំ ន ហោតិ, ឥមស្ស និរោធា ឥទំ និរុជ្ឈតិ; យទិទំ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា, សង្ខារបច្ចយា វិញ្ញាណំ...បេ... ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ។ អវិជ្ជាយ ត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធោ...បេ... ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធោ, វេទនានិរោធា តណ្ហានិរោធោ... ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតិ។ អយមស្ស អរិយោ ញាយោ បញ្ញាយ សុទិដ្ឋោ ហោតិ សុប្បដិវិទ្ធោ។

“យតោ ខោ, គហបតិ, អរិយសាវកស្ស ឥមានិ បញ្ច ភយានិ វេរានិ វូបសន្តានិ ហោន្តិ, ឥមេហិ ចតូហិ សោតាបត្តិយង្គេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ, អយញ្ចស្ស អរិយោ ញាយោ បញ្ញាយ សុទិដ្ឋោ ហោតិ សុប្បដិវិទ្ធោ ។ សោ អាកង្ខមានោ អត្តនាវ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ – ‘ខីណនិរយោម្ហិ ខីណតិរច្ឆានយោនិ ខីណបេត្តិវិសយោ ខីណាបាយទុគ្គតិវិនិបាតោ; សោតាបន្នោហមស្មិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. ទុតិយភយវេរូបសន្តសុត្តំ

១០១៨. សាវត្ថិនិទានំ...បេ... “យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស ឥមានិ បញ្ច ភយានិ វេរានិ វូបសន្តានិ ហោន្តិ, ឥមេហិ ចតូហិ សោតាបត្តិយង្គេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ, អយញ្ចស្ស អរិយោ ញាយោ បញ្ញាយ សុទិដ្ឋោ ហោតិ សុប្បដិវិទ្ធោ; សោ អាកង្ខមានោ អត្តនាវ អត្តានំ ព្យាករេយ្យ – ‘ខីណនិរយោម្ហិ ខីណតិរច្ឆានយោនិ ខីណបេត្តិវិសយោ ខីណាបាយទុគ្គតិវិនិបាតោ; សោតាបន្នោហមស្មិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ’”តិ។ នវមំ។

១០. នន្ទកលិច្ឆវិសុត្តំ

១០១៩. ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ អថ ខោ នន្ទកោ លិច្ឆវិមហាមត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ នន្ទកំ លិច្ឆវិមហាមត្តំ ភគវា ឯតទវោច –

“ចតូហិ ខោ, នន្ទក, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, នន្ទក, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ... អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ ឥមេហិ ខោ, នន្ទក, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ។

“ឥមេហិ ច បន, នន្ទក, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ អាយុនា សំយុត្តោ ហោតិ ទិព្វេនបិ មានុសេនបិ; វណ្ណេន សំយុត្តោ ហោតិ ទិព្វេនបិ មានុសេនបិ; សុខេន សំយុត្តោ ហោតិ ទិព្វេនបិ មានុសេនបិ; យសេន សំយុត្តោ ហោតិ ទិព្វេនបិ មានុសេនបិ; អាធិបតេយ្យេន សំយុត្តោ ហោតិ ទិព្វេនបិ មានុសេនបិ។ តំ ខោ បនាហំ, នន្ទក , នាញ្ញស្ស សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា សុត្វា វទាមិ។ អបិ ច យទេវ មយា សាមំ ញាតំ សាមំ ទិដ្ឋំ សាមំ វិទិតំ, តទេវាហំ វទាមី”តិ។

ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ បុរិសោ នន្ទកំ លិច្ឆវិមហាមត្តំ ឯតទវោច – “នហានកាលោ, ភន្តេ”តិ។ “អលំ ទានិ, ភណេ, ឯតេន ពាហិរេន នហានេន។ អលមិទំ អជ្ឈត្តំ នហានំ ភវិស្សតិ, យទិទំ – ភគវតិ បសាទោ”តិ។ ទសមំ។

សរណានិវគ្គោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

មហានាមេន ទ្វេ វុត្តា, គោធា ច សរណា ទុវេ;

ទុវេ អនាថបិណ្ឌិកា, ទុវេ វេរភយេន ច;

លិច្ឆវី ទសមោ វុត្តោ, វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ។

៤។ បុញ្ញាភិសន្ទវគ្គោ

១។ បឋមបុញ្ញាភិសន្ទសុត្តំ

១០២៧។ សាវត្ថិនិទានំ ។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ អយំ បឋមោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ធម្មេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ធម្មោ...បេ... បច្ចត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញូហីតិ។ អយំ ទុតិយោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – សុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ…បេ… អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សាតិ។ អយំ តតិយោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ អយំ ចតុត្ថោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា”តិ។ បឋមំ។

២។ ទុតិយបុញ្ញាភិសន្ទសុត្តំ

១០១២ប៉។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ អយំ បឋមោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ…។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តចាគោ បយតបាណិ វោស្សគ្គរតោ យាចយោគោ ទានសំវិភាគរតោ។ អយំ ចតុត្ថោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ តតិយបុញ្ញាភិសន្ទសុត្តំ

១០១២ង៉។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ អយំ បឋមោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ…។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្ពេធិកាយ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។ អយំ ចតុត្ថោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា”តិ។ តតិយំ។

៩. បឋមទេវបទសុត្តំ

១០១០. សាវត្ថិនិទានំ. ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, ទេវានំ ទេវបទានិ អវិសុទ្ធានំ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា អបរិយោទាតានំ សត្តានំ បរិយោទបនាយ.

កតមានិ ចត្តារិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ. ឥទំ បឋមំ ទេវានំ ទេវបទំ អវិសុទ្ធានំ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា អបរិយោទាតានំ សត្តានំ បរិយោទបនាយ.

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ….

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ. ឥទំ ចតុត្ថំ ទេវានំ ទេវបទំ អវិសុទ្ធានំ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា អបរិយោទាតានំ សត្តានំ បរិយោទបនាយ. ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ ទេវានំ ទេវបទានិ អវិសុទ្ធានំ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា អបរិយោទាតានំ សត្តានំ បរិយោទបនាយា”តិ. នវមំ.

១០. ទុតិយទេវបទសុត្តំ

១០១១. “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, ទេវានំ ទេវបទានិ អវិសុទ្ធានំ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា អបរិយោទាតានំ សត្តានំ បរិយោទបនាយ.

“កតមានិ ចត្តារិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ. សោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘កិំ នុ ខោ ទេវានំ ទេវបទ’ន្តិ? សោ ឯវំ បជានាតិ – ‘អព្យាបជ្ឈបរមេ ខ្វាហំ ឯតរហិ ទេវេ សុណាមិ. ន ច ខោ បនាហំ កិញ្ចិ ព្យាពាធេមិ តសំ វា ថាវរំ វា. អទ្ធាហំ ទេវបទធម្មសមន្នាគតោ វិហរាមី’”តិ. ឥទំ បឋមំ ទេវានំ ទេវបទំ អវិសុទ្ធានំ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា អបរិយោទាតានំ សត្តានំ បរិយោទបនាយ.

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ….

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ. សោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘កិំ នុ ខោ ទេវានំ ទេវបទ’ន្តិ ? សោ ឯវំ បជានាតិ – ‘អព្យាបជ្ឈបរមេ ខ្វាហំ ឯតរហិ ទេវេ សុណាមិ. ន ខោ បនាហំ កិញ្ចិ ព្យាពាធេមិ តសំ វា ថាវរំ វា. អទ្ធាហំ ទេវបទធម្មសមន្នាគតោ វិហរាមី’តិ. ឥទំ ចតុត្ថំ ទេវានំ ទេវបទំ អវិសុទ្ធានំ សត្តានំ

วิสุทฺธิยา อปริโยทาตานํ สตฺตานํ ปริโยทปนาย. อิมานิ โข, ภิกฺขเว, จตฺตาริ เทวานํ เทวปทานิ อวิสุทฺธานํ สตฺตานํ วิสุทฺธิยา อปริโยทาตานํ สตฺตานํ ปริโยทปนายา”ติ. อฏฺฐมํ.

๙. เทวสภาคสุตฺตํ

๑๐๑๗. “จตูหิ, ภิกฺขเว, ธมฺเมหิ สมนฺนาคตํ อตฺตมนา เทวา สภาคตํ อาลปนฺติ. กตเมหิ จตูหิ? อิธ, ภิกฺขเว, อริยสาวโก พุทฺเธ อเวจฺจปฺปสาเทน สมนฺนาคโต โหติ – อิติปิ โส ภควา...เป... สตฺถา เทวมนุสฺสานํ พุทฺโธ ภควาติ. ยา ตา เทวตา พุทฺเธ อเวจฺจปฺปสาเทน สมนฺนาคตา อิโต จุตา ตตฺรูปปนฺนา ตาสํ เอวํ โหติ – ‘ยถารูเปน โข มยํ พุทฺเธ อเวจฺจปฺปสาเทน สมนฺนาคตา ตโต จุตา อิธูปปนฺนา, อริยสาวโกปิ ตถารูเปน พุทฺเธ อเวจฺจปฺปสาเทน สมนฺนาคโต เอหีติ เทวานํ สนฺติเก’”ติ.

“ปุน จปรํ, ภิกฺขเว, อริยสาวโก ธมฺเม...เป... สงฺเฆ...เป... อริยกนฺเตหิ สีเลหิ สมนฺนาคโต โหติ อขณฺเฑหิ...เป... สมาธิสํวตฺตนิเกหิ. ยา ตา เทวตา อริยกนฺเตหิ สีเลหิ สมนฺนาคตา อิโต จุตา ตตฺรูปปนฺนา ตาสํ เอวํ โหติ – ‘ยถารูเปหิ โข มยํ อริยกนฺเตหิ สีเลหิ สมนฺนาคตา ตโต จุตา อิธูปปนฺนา, อริยสาวโกปิ ตถารูเปหิ อริยกนฺเตหิ สีเลหิ สมนฺนาคโต เอหีติ เทวานํ สนฺติเก’ติ. อิเมหิ โข, ภิกฺขเว, จตูหิ ธมฺเมหิ สมนฺนาคตํ อตฺตมนา เทวา สภาคตํ อาลปนฺตี”ติ. นวมํ.

๑๐. มหานามสุตฺตํ

๑๐๑๘. เอกํ สมยํ ภควา สกฺเกสุ วิหรติ กปิลวตฺถุสฺมึ นิโคฺรธาราเม. อถ โข มหานาโม สกฺโก เยน ภควา เตนุปสงฺกมิ; อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิ. เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข มหานาโม สกฺโก ภควนฺตํ เอตทโวจ –

“กิตฺตาวตา นุ โข, ภนฺเต, อุปาสโก โหตี”ติ? “ยโต โข, มหานาม, พุทฺธํ สรณํ คโต โหติ, ธมฺมํ สรณํ คโต โหติ, สงฺฆํ สรณํ คโต โหติ – เอตฺตาวตา โข, มหานาม, อุปาสโก โหตี”ติ.

“กิตฺตาวตา ปน, ภนฺเต, อุปาสโก สีลสมฺปนฺโน โหตี”ติ? “ยโต โข, มหานาม, อุปาสโก ปาณาติปาตา ปฏิวิรโต โหติ, อทินฺนาทานา ปฏิวิรโต โหติ, กาเมสุมิจฺฉาจารา ปฏิวิรโต โหติ, มุสาวาทา ปฏิวิรโต โหติ, สุราเมรยมชฺชปฺปมาทฏฺฐานา ปฏิวิรโต โหติ, – เอตฺตาวตา โข, มหานาม, อุปาสโก สีลสมฺปนฺโน โหตี”ติ.

“กิตฺตาวตา ปน, ภนฺเต, อุปาสโก สทฺธาสมฺปนฺโน โหตี”ติ? “อิธ, มหานาม, อุปาสโก สทฺโธ โหติ, สทฺทหติ ตถาคตสฺส โพธึ – อิติปิ โส ภควา...เป... สตฺถา เทวมนุสฺสานํ พุทฺโธ ภควาติ. เอตฺตาวตา โข, มหานาม, อุปาสโก สทฺธาสมฺปนฺโน โหตี”ติ.

“កិត្តាវតា បន, ភន្តេ, ឧបាសកោ ចាគសម្បន្នោ ហោតី”តិ? “ឥធ, មហានាម, ឧបាសកោ វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តចាគោ បយតបាណិ វោស្សគ្គរតោ យាចយោគោ ទានសំវិភាគរតោ – ឯត្តាវតា ខោ, មហានាម, ឧបាសកោ ចាគសម្បន្នោ ហោតី”តិ។

“កិត្តាវតា បន, ភន្តេ, ឧបាសកោ បញ្ញាសម្បន្នោ ហោតី”តិ? “ឥធ, មហានាម, ឧបាសកោ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្ពេធិកាយ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមិនិយា – ឯត្តាវតា ខោ, មហានាម, ឧបាសកោ បញ្ញាសម្បន្នោ ហោតី”តិ។ សត្តមំ។

៨។ វស្សសុត្តំ

១០៧២។ “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, ឧបរិបព្ពតេ ថុល្លផុសិតកេ ទេវេ វស្សន្តេ តំ ឧទកំ យថានិន្នំ បវត្តមានំ បព្ពតកន្ទរបទរសាខា បរិបូរេតិ, បព្ពតកន្ទរបទរសាខា បរិបូរា កុសោព្ភេ បរិបូរេន្តិ, កុសោព្ភា បរិបូរា មហាសោព្ភេ បរិបូរេន្តិ, មហាសោព្ភា បរិបូរា កុន្នទិយោ បរិបូរេន្តិ, កុន្នទិយោ បរិបូរា មហានទិយោ បរិបូរេន្តិ, មហានទិយោ បរិបូរា មហាសមុទ្ទំ [មហាសមុទ្ទសាគរំ (សព្ពត្ថ) សំ។ និ។ ២។៦០] បរិបូរេន្តិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស យោ ច ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទោ, យោ ច ធម្មេ អវេច្ចប្បសាទោ, យោ ច សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទោ, យានិ ច អរិយកន្តានិ សីលានិ – ឥមេ ធម្មា សន្ទមានា បារំ គន្ត្វា អាសវានំ ខយាយ សំវត្តន្តី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ កាឡិគោធាសុត្តំ

១០៧៣។ ឯកំ សមយំ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ និគ្រោធារាមេ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន កាឡិគោធាយ សាកិយានិយា និវេសនំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ កាឡិគោធា សាកិយានី យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ កាឡិគោធំ សាកិយានិំ ភគវា ឯតទវោច –

“ចតូហិ ខោ, គោធេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតា អរិយសាវិកា សោតាបន្នា ហោតិ អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយណា។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, គោធេ, អរិយសាវិកា ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតា ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តចាគា បយតបាណិនី [បយតបាណី (សព្ពត្ថ) ៧។៧០ មោគ្គល្លានសុត្តំ ឱលោកេតព្ពំ] វោស្សគ្គរតា យាចយោគា ទានសំវិភាគរតា។ ឥមេហិ ខោ, គោធេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតា អរិយសាវិកា សោតាបន្នា ហោតិ អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយណា”តិ។

“ឃាតិយាតិ, ភន្តេ, ភគវតា ចត្តារិ សោតាបត្តិយង្គាតិ ឌេសិតាតិ, សំចិជ្ជន្តេ តេ ឆយ្ញា យឃិ, អហញ្ច តេសុ ឆម្មេសុ សន្ទិស្សាមិ៎ អហញ្ហិ, ភន្តេ, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេត សយន្នាគតោ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវយនុស្សាតំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ៎ ឆម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… ឃំ ខោ បត កិញ្ចិ កុលេ ទេឃ្យឆម្មំ សព្ពំ តំ អប្បដិវិភត្តំ សីលវន្តេហិ កល្យាណឆម្មេហី”តិ៎ “លាភា តេ, គោធេ, សុលទ្ធំ តេ, គោធេ! សោតាបត្តិផលំ តយា, គោធេ, ព្យាកត”ន្តិ៎ ឥវមំ៎

១០៎ ឥន្ទិយសក្កសុត្តំ

១០១៩៎ ឯកំ សមយំ ភគវា សក្កេសុ ចិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ តិគ្រោធារាមេ៎ អថ ខោ ឥន្ទិយោ សក្កោ យេត ភគវា តេតុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ តិសីទិ៎ ឯកមន្តំ តិសិន្នោ ខោ ឥន្ទិយោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឃស្សេវ ត ខោ, ភន្តេ, អរិយសាវកស្ស ចត្តារិ សោតាបត្តិយង្គាតិ សព្ពេត សព្ពំ សព្ពថា សព្ពំ តត្ថិ ស្វេវ ត ខោ, ភន្តេ, អរិយសាវកោ បយាទចិហារី”តិ៎

“‘ឃស្ស ខោ, ឥន្ទិយ, ចត្តារិ សោតាបត្តិយង្គាតិ សព្ពេត សព្ពំ សព្ពថា សព្ពំ តត្ថិ តយសំ ពាហិរោ បុថុជ្ជនបក្ខេ ឋិតោ’តិ វទាមិ៎ អបិ ច, ឥន្ទិយ, ឃថា អរិយសាវកោ បយាទចិហារី ទេច ហោតិ, អប្បយាទចិហារី ច តំ សុណាហិ, សាធុកំ យតសិ ករោហិ; ភាសិស្សាមី”តិ៎ “ឯវំ , ភន្តេ”តិ ខោ ឥន្ទិយោ សក្កោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ៎ ភគវា ឯតទវោច –

“កថញ្ច, ឥន្ទិយ, អរិយសាវកោ បយាទចិហារី ហោតិ? ឥធ ឥន្ទិយ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេត សយន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវយនុស្សាតំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ៎ សោ តេត ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេត សន្តុដ្ឋោ ត ឧត្តរិ ទាឃមតិ ឌិវា បចិវេកាឃ, រត្តិំ បដិសល្លាតាឃ៎ តស្ស ឯវំ បយត្តស្ស ចិហរតោ បាមោជ្ជំ ត ហោតិ៎ បាមោជ្ជេ អសតិ, បីតិ ត ហោតិ៎ បីតិយា អសតិ, បស្សទ្ធិ ត ហោតិ៎ បស្សទ្ធិយា អសតិ, ទុក្ខំ ចិហរតិ៎ ទុក្ខិតោ ចិត្តំ ត សយាធិយតិ៎ អសយាហិតេ ចិត្តេ ឆម្មា ត បាតុភវន្តិ៎ ឆម្មាតំ អបាតុភាវា បយាទចិហារី ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ៎

“បុត ចបរំ, ឥន្ទិយ, អរិយសាវកោ ឆម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សយន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សយាធិសំវត្តតិកេហិ៎ សោ តេហិ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សន្តុដ្ឋោ ត ឧត្តរិ ទាឃមតិ ឌិវា បចិវេកាឃ រត្តិំ បដិសល្លាតាឃ៎ តស្ស ឯវំ បយត្តស្ស ចិហរតោ បាមោជ្ជំ ត ហោតិ៎ បាមោជ្ជេ អសតិ, បីតិ ត ហោតិ៎ បីតិយា អសតិ, បស្សទ្ធិ ត ហោតិ៎ បស្សទ្ធិយា អសតិ, ទុក្ខំ ចិហរតិ៎ ទុក្ខិតោ ចិត្តំ ត សយាធិយតិ ៎ អសយាហិតេ ចិត្តេ ឆម្មា ត បាតុភវន្តិ៎ ឆម្មាតំ អបាតុភាវា បយាទចិហារី ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ៎ ឯវំ ខោ, ឥន្ទិយ, អរិយសាវកោ បយាទចិហារី ហោតិ៎

“កថញ្ច, ឥន្ទិយ, អរិយសាវកោ អប្បយាទចិហារី ហោតិ? ឥធ, ឥន្ទិយ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេត សយន្នាគតោ ហោតិ –

ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ សោ តេន ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន អសន្តុដ្ឋោ ឧត្តរឹ វាយមតិ ទិវា បវិវេកាយ រត្តឹ បដិសល្លានាយ។ តស្ស ឯវំ អប្បមត្តស្ស វិហរតោ បាមោជ្ជំ ជាយតិ។ បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ។ បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ។ បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទិយតិ។ សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ សមាហិតេ ចិត្តេ ធម្មា បាតុភវន្តិ។ ធម្មានំ បាតុភាវា អប្បមាទវិហារី ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។

“បុន ចបរំ, នន្ទិយ, អរិយសាវកោ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ សោ តេហិ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ អសន្តុដ្ឋោ ឧត្តរឹ វាយមតិ ទិវា បវិវេកាយ រត្តឹ បដិសល្លានាយ។ តស្ស ឯវំ អប្បមត្តស្ស វិហរតោ បាមោជ្ជំ ជាយតិ។ បមុទិតស្ស បីតិ ជាយតិ។ បីតិមនស្ស កាយោ បស្សម្ភតិ។ បស្សទ្ធកាយោ សុខំ វេទិយតិ។ សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ។ សមាហិតេ ចិត្តេ ធម្មា បាតុភវន្តិ។ ធម្មានំ បាតុភាវា អប្បមាទវិហារី ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ ឯវំ ខោ, នន្ទិយ, អរិយសាវកោ អប្បមាទវិហារី ហោតី”តិ។ ទសមំ។

បុញ្ញាភិសន្ទវគ្គោ ចតុត្ថោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អភិសន្ទា តយោ វុត្តា, ទ្វេ ទេវបទានិ ច;

សភាគតំ មហានាមោ, វស្សំ កាឡិគោធា ច នន្ទិយាតិ។

៥. សគាថកបុញ្ញាភិសន្ទវគ្គោ

១. បឋមអភិសន្ទសុត្តំ

១០៣៧. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បុញ្ញាភិសន្ទា, កុសលាភិសន្ទា, សុខស្សាហារា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ អយំ បឋមោ បុញ្ញាភិសន្ទោ, កុសលាភិសន្ទោ, សុខស្សាហារោ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ…។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ អយំ ចតុត្ថោ បុញ្ញាភិសន្ទោ, កុសលាភិសន្ទោ, សុខស្សាហារោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ , ចត្តារោ បុញ្ញាភិសន្ទា, កុសលាភិសន្ទា, សុខស្សាហារា។

“ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ បុញ្ញាភិសន្ទេហិ កុសលាភិសន្ទេហិ សមន្នាគតស្ស អរិយសាវកស្ស ន សុករំ បុញ្ញស្ស បមាណំ គហេតុំ – ‘ឯត្តកោ បុញ្ញាភិសន្ទោ, កុសលាភិសន្ទោ, សុខស្សាហារោ’តិ។ អថ ខោ អសង្ខេយ្យោ អប្បមេយ្យោ មហាបុញ្ញក្ខន្ធោ ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ ន សុករំ ឧទកស្ស បមាណំ គហេតុំ – ‘ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកានី’តិ វា ‘ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកសតានី’តិ វា ‘ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកសហស្សានី’តិ វា ‘ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកសតសហស្សានី’តិ វាតិ។ អថ ខោ អសង្ខេយ្យោ អប្បមេយ្យោ មហាឧទកក្ខន្ធោ ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥមេហិ ចតូហិ បុញ្ញាភិសន្ទេហិ កុសលាភិសន្ទេហិ សមន្នាគតស្ស អរិយសាវកស្ស ន សុករំ បុញ្ញស្ស បមាណំ គហេតុំ – ‘ឯត្តកោ បុញ្ញាភិសន្ទោ, កុសលាភិសន្ទោ, សុខស្សាហារោ’តិ។ អថ ខោ អសង្ខេយ្យោ អប្បមេយ្យោ មហាបុញ្ញក្ខន្ធោ ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតី”តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“មហោទធិំ អបរិមិតំ មហាសរំ,

ពហុភេរវំ រតនគណានមាលយំ;

នជ្ជោ យថា នរគណសង្ឃសេវិតា,

បុថូ សវន្តី ឧបយន្តិ សាគរំ។

“ឯវំ នរំ អន្នទបានវត្ថទំ,

សេយ្យានិ បច្ចត្ថរណស្ស [សជ្ជត្ថរណស្ស (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ទាយកំ;

បុញ្ញស្ស ធារា ឧបយន្តិ បណ្ឌិតំ,

នជ្ជោ យថា វារិវហាវ សាគរ”ន្តិ។ បឋមំ;

៧. ទុតិយអភិសន្ទសុត្តំ

១០៧៥. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បុញ្ញាភិសន្ទា, កុសលាភិសន្ទា, សុខស្សាហារា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ អយំ បឋមោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ...។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តចាគោ បយតបាណិ វោស្សគ្គរតោ យាចយោគោ ទានសំវិភាគរតោ។ អយំ ចតុត្ថោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុញ្ញាភិសន្ទា, កុសលាភិសន្ទា, សុខស្សាហារា។

“ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ បុញ្ញាភិសន្ទេហិ កុសលាភិសន្ទេហិ សមន្នាគតស្ស អរិយសាវកស្ស ន សុករំ បុញ្ញស្ស បមាណំ គហេតុំ – ‘ឯត្តកោ បុញ្ញាភិសន្ទោ, កុសលាភិសន្ទោ , សុខស្សាហារោ’តិ។ អថ ខោ អសង្ខ្យេយ្យោ អប្បមេយ្យោ មហាបុញ្ញក្ខន្ធោ ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យត្ថិមា មហានទិយោ សំសន្ទន្តិ សមេន្តិ, សេយ្យថិទំ – គង្គា, យមុនា, អចិរវតី, សរភូ, មហី, តត្ថ ន សុករំ ឧទកស្ស បមាណំ គហេតុំ – ‘ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកានី’តិ វា ‘ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកសតានី’តិ វា ‘ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកសហស្សានី’តិ វា ‘ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកសតសហស្សានី’តិ វាតិ។ អថ ខោ អសង្ខ្យេយ្យោ អប្បមេយ្យោ មហាឧទកក្ខន្ធោ ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥមេហិ ចតូហិ បុញ្ញាភិសន្ទេហិ កុសលាភិសន្ទេហិ សមន្នាគតស្ស អរិយសាវកស្ស ន សុករំ បុញ្ញស្ស បមាណំ គហេតុំ – ‘ឯត្តកោ បុញ្ញាភិសន្ទោ, កុសលាភិសន្ទោ, សុខស្សាហារោ’តិ។ អថ ខោ អសង្ខ្យេយ្យោ អប្បមេយ្យោ មហាបុញ្ញក្ខន្ធោ ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតី”តិ។ ឥទមវោច ភគវា...បេ... សត្ថា –

“មហោទធិំ អបរិមិតំ មហាសរំ,

ពហុភេរវំ រតនគណានមាលយំ;

នជ្ជោ យថា នរគណសង្ឃសេវិតា,

បុថូ សវន្តី ឧបយន្តិ សាគរំ។

“ឯវំ នរំ អន្នទបានវត្ថទំ,

សេយ្យានិសជ្ជត្ថរណស្ស ទាយកំ;

បុញ្ញស្ស ធារា ឧបយន្តិ បណ្ឌិតំ,

នជ្ជោ យថា វារិវហាវ សាគរ”ន្តិ។ ទុតិយំ;

៣។ តតិយអភិសន្ទសុត្តំ

១០៣៥។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុញ្ញាភិសន្ទា, កុសលាភិសន្ទា, សុខស្សាហារា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ អយំ បឋមោ បុញ្ញាភិសន្ទោ, កុសលាភិសន្ទោ, សុខស្សាហារោ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ…។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ បញ្ញវា ហោតិ ឧទយត្ថគាមិនិយា បញ្ញាយ សមន្នាគតោ អរិយាយ និព្ពេធិកាយ សម្មា ទុក្ខក្ខយគាមិនិយា។ អយំ ចតុត្ថោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា។

“ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ បុញ្ញាភិសន្ទេហិ កុសលាភិសន្ទេហិ សមន្នាគតស្ស អរិយសាវកស្ស ន សុករំ បុញ្ញស្ស បមាណំ គណេតុំ – ‘ឯត្តកោ បុញ្ញាភិសន្ទោ, កុសលាភិសន្ទោ, សុខស្សាហារោ’តិ។ អថ ខោ អសង្ខ្យេយ្យោ អប្បមេយ្យោ មហាបុញ្ញក្ខន្ធោ ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតី”តិ។ ឥទមវោច ភគវា…បេ… សត្ថា –

“យោ បុញ្ញកាមោ កុសលេ បតិដ្ឋិតោ,

ភាវេតិ មគ្គំ អមតស្ស បត្តិយា;

សោ ធម្មសារាធិគមោ ខយេ រតោ,

ន វេធតិ មច្ចុរាជាគមនស្មិ”ន្តិ [មច្ចុរាជាគមិស្សតីតិ (សី. បី.), មច្ចុជរាគម្បិស្មិន្តិ (ក.)]. តតិយំ;

៤. បឋមមហទ្ធនសុត្តំ

១០៤០. “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ ‘អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ’តិ [មហាភោគោ មហាយសោតិ (ស្យា. បី. ក.)] វុច្ចតិ.

“កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ; ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ. ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ ‘អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ’តិ វុច្ចតី”តិ. ចតុត្ថំ.

៥. ទុតិយមហទ្ធនសុត្តំ

១០៤១. “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ ‘អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ មហាយសោ’តិ វុច្ចតិ.

“កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ. ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហិ. ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ ‘អឌ្ឍោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ មហាយសោ’តិ វុច្ចតី”តិ. បញ្ចមំ.

៦. សុទ្ធកសុត្តំ

១០៤២. “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ.

“កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា

ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ... អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ នន្ទិយសុត្តំ

១០៣២។ កបិលវត្ថុនិទានំ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ នន្ទិយំ សក្កំ ភគវា ឯតទវោច – “ចតូហិ ខោ, នន្ទិយ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”។

“កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, នន្ទិយ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ឥតិបិ សោ ភគវា...បេ... សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ... អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ ឥមេហិ ខោ, នន្ទិយ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ សត្តមំ។

៨។ ភទ្ទិយសុត្តំ

១០៣៣។ កបិលវត្ថុនិទានំ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ ភទ្ទិយំ សក្កំ ភគវា ឯតទវោច – “ចតូហិ ខោ, ភទ្ទិយ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ។

“កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភទ្ទិយ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ...បេ... ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ... អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ...បេ... សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ ឥមេហិ ខោ, ភទ្ទិយ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ មហានាមសុត្តំ

១០៣៤។ កបិលវត្ថុនិទានំ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ មហានាមំ សក្កំ ភគវា ឯតទវោច – “ចតូហិ ខោ, មហានាម, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ សោតាបន្នោ ហោតិ...បេ... សម្ពោធិបរាយណោ”។

“កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, មហានាម, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ...បេ... ធម្មេ...បេ... សង្ឃេ...បេ... អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ

ອຂເຓ຺ຑຫິ...ເປ... ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິເກຫິ. ອິເມຫິ ເຂາ, ມຫານາມ, ຈຕູຫິ ຘເມ຺ມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ໂສຕາປໂນ຺ນ ໂຫຕິ ອວິນິປາຕຘເມ຺ມາ ນິຍໂຕ ສເມ຺ພາຘິປຣາຍໂນ”ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ອງ຺ຄສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໓໙. “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ພິກ຺ຂເວ, ໂສຕາປຕ຺ຕິຍງ຺ຄານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ສປ຺ປຸຣິສສໍເສໂວ, ສຕ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນໍ, ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ, ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ປຏິປຕ຺ຕິ – ອິມານິ ເຂາ, ພິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ໂສຕາປຕ຺ຕິຍງ຺ຄານີ”ຕິ. ທສມໍ.

ສຄາຘກປຸຎ຺ຎາພິສນ຺ທວເຄ຺ຄາ ປຎ຺ຈໂມ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ອພິສນ຺ທາ ຕໂຍ ວຸຕ຺ຕາ, ທຸເວ ມຫທ຺ຘເນນ ຈ;

ສຸທ຺ທໍ ນນ຺ທິຍໍ ພທ຺ທິຍໍ, ມຫານາມງ຺ເຄນ ເຕ ທສາຕິ.

໖. ສປ຺ປຎ຺ຎວເຄ຺ຄາ

໑. ສຄາຘກສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໔໐. “ຈຕູຫິ, ພິກ຺ຂເວ, ຘເມ຺ມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ໂສຕາປໂນ຺ນ ໂຫຕິ ອວິນິປາຕຘເມ຺ມາ ນິຍໂຕ ສເມ຺ພາຘິປຣາຍໂນ.

“ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘ, ພິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວໂກ ພຸເທ຺ຘ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ – ອິຕິປິ ໂສ ພຄວາ...ເປ... ສຕ຺ຖາ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ພຸເທ຺ຘາ ພຄວາຕິ. ຘເມ຺ມ...ເປ... ສງ຺ເຆ...ເປ... ອຣິຍກເນ຺ຕຫິ ສີເລຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ ອຂເຓ຺ຑຫິ...ເປ... ສມາຘິສໍວຕ຺ຕນິເກຫິ. ອິເມຫິ ເຂາ, ພິກ຺ຂເວ, ຈຕູຫິ ຘເມ຺ມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ໂສຕາປໂນ຺ນ ໂຫຕິ ອວິນິປາຕຘເມ຺ມາ ນິຍໂຕ ສເມ຺ພາຘິປຣາຍໂນ”ຕິ. ອິທມໂວຈ ພຄວາ. ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ –

“ຍສ຺ສ ສທ຺ຘາ ຕຖາຄເຕ, ອຈລາ ສຸປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕາ;

សីលញ្ច យស្ស កល្យាណំ, អរិយកន្តំ បសំសិតំ។

“សង្ឃេ បសាទោ យស្សត្ថិ, ឧជុភូតញ្ច ទស្សនំ;

អទលិទ្ទោតិ តំ អាហុ, អមោឃំ តស្ស ជីវិតំ។

“តស្មា សទ្ធញ្ច សីលញ្ច, បសាទំ ធម្មទស្សនំ;

អនុយុញ្ជេថ មេធាវី, សរំ ពុទ្ធានសាសន”ន្តិ។ បឋមំ;

៧។ វស្សំវុត្ថសុត្តំ

១០៣៥។ ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សាវត្ថិយំ វស្សំវុត្ថោ កបិលវត្ថុំ អនុប្បត្តោ ហោតិ កេនចិទេវ ករណីយេន។ អស្សោសុំ ខោ កាបិលវត្ថវា សក្យា – “អញ្ញតរោ កិរ ភិក្ខុ សាវត្ថិយំ វស្សំវុត្ថោ កបិលវត្ថុំ អនុប្បត្តោ”តិ។

អថ ខោ កាបិលវត្ថវា សក្យា យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ កាបិលវត្ថវា សក្យា តំ ភិក្ខុំ ឯតទវោចុំ – “កច្ចិ, ភន្តេ, ភគវា អរោគោ ចេវ ពលវា ចា”តិ? “អរោគោ ចាវុសោ, ភគវា ពលវា ចា”តិ។ “កច្ចិ បន, ភន្តេ, សារិបុត្តមោគ្គល្លានា អរោគា ចេវ ពលវន្តោ ចា”តិ? “សារិបុត្តមោគ្គល្លានាបិ ខោ, អាវុសោ, អរោគា ចេវ ពលវន្តោ ចា”តិ។ “កច្ចិ បន, ភន្តេ, ភិក្ខុសង្ឃោ អរោគោ ច ពលវា ចា”តិ។ “ភិក្ខុសង្ឃោបិ ខោ, អាវុសោ, អរោគោ ច ពលវា ចា”តិ។ “អត្ថិ បន តេ, ភន្តេ, កិញ្ចិ ឥមិនា អន្តរវស្សេន ភគវតោ សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិត”ន្តិ? “សម្មុខា មេតំ, អាវុសោ, ភគវតោ សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – ‘អប្បកា តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ យេ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តិ។ អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា ភិក្ខូ យេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកា តត្ថ បរិនិព្ពាយិនោ អនាវត្តិធម្មា តស្មា លោកា’”តិ។

“អបរម្បិ ខោ មេ, អាវុសោ, ភគវតោ សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – ‘អប្បកា តេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ យេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកា តត្ថ បរិនិព្ពាយិនោ អនាវត្តិធម្មា តស្មា លោកា។ អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា ភិក្ខូ យេ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា រាគទោសមោហានំ តនុត្តា សកទាគាមិនោ, សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សន្តី’”តិ។

“អបិ ច មេ, អាវុសោ, ភគវតោ សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – ‘អប្បកា តេ, ភិក្ខុ, ភិក្ខូ យេ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា រាគទោសមោហានំ តនុត្តា សកទាគាមិនោ, សកិទេវ ឥមំ លោកំ អាគន្ត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សន្តិ។ អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា ភិក្ខូ យេ តិណ្ណំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សោតាបន្នា អវិនិបាតធម្មា និយតា សម្ពោធិបរាយណា’”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ ធម្មទិន្នសុត្តំ

១០៤៩។ ឯកំ សមយំ ភគវា ពារាណសិយំ វិហរតិ ឥសិបតនេ មិគទាយេ។ អថ ខោ ធម្មទិន្នោ ឧបាសកោ បញ្ចហិ ឧបាសកសតេហិ សទ្ធិំ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ធម្មទិន្នោ ឧបាសកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឱវទតុ នោ, ភន្តេ, ភគវា; អនុសាសតុ នោ, ភន្តេ, ភគវា យំ អម្ហាកំ អស្ស ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ។

“តស្មាតិហ វោ, ធម្មទិន្ន, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘យេ តេ សុត្តន្តា តថាគតភាសិតា គម្ភីរា គម្ភីរត្ថា លោកុត្តរា សុញ្ញតបដិសំយុត្តា តេ កាលេន កាលំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សាមា’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ធម្មទិន្ន, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ “ន ខោ នេតំ, ភន្តេ, សុករំ អម្ហេហិ បុត្តសម្ពាធសយនំ អជ្ឈាវសន្តេហិ កាសិកចន្ទនំ បច្ចនុភោន្តេហិ មាលាគន្ធវិលេបនំ ធារយន្តេហិ ជាតរូបរជតំ សាទិយន្តេហិ – យេ តេ សុត្តន្តា តថាគតភាសិតា គម្ភីរា គម្ភីរត្ថា លោកុត្តរា សុញ្ញតបដិសំយុត្តា តេ កាលេន កាលំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិតុំ។ តេសំ នោ, ភន្តេ, ភគវា អម្ហាកំ បញ្ចសុ សិក្ខាបទេសុ ឋិតានំ ឧត្តរិធម្មំ ទេសេតូ”តិ។

“តស្មាតិហ វោ, ធម្មទិន្ន, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតា ភវិស្សាម – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតា ភវិស្សាម អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហី’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ធម្មទិន្ន, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។

“យានិមានិ, ភន្តេ, ភគវតា ចត្តារិ សោតាបត្តិយង្គានិ ទេសិតានិ, សំវិជ្ជន្តេ តេ ធម្មា អម្ហេសុ, មយញ្ច តេសុ ធម្មេសុ សន្ទិស្សាម។ មយញ្ហិ, ភន្តេ, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតា – ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតា អខណ្ឌេហិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកេហី”តិ។ “លាភា វោ , ធម្មទិន្ន, សុលទ្ធំ វោ, ធម្មទិន្ន! សោតាបត្តិផលំ តុម្ហេហិ ព្យាកត”ន្តិ។ តតិយំ។

៤។ គិលានសុត្តំ

១០៥០។ ឯកំ សមយំ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ និគ្រោធារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា ភិក្ខូ ភគវតោ ចីវរកម្មំ ករោន្តិ – “និដ្ឋិតចីវរោ ភគវា តេមាសច្ចយេន ចារិកំ បក្កមិស្សតី”តិ។ អស្សោសិ ខោ មហានាមោ សក្កោ – “សម្ពហុលា កិរ ភិក្ខូ

ភគវតោ ចីវរកម្មំ ករោន្តិ – ‘និដ្ឋិតចីវរោ ភគវា តេមាសច្ចយេន ចារិកំ បក្កមិស្សតី’”តិ។ អថ ខោ មហានាមោ សក្កោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ មហានាមោ សក្កោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “សុតមេតំ, ភន្តេ – ‘សម្ពហុលា កិរ ភិក្ខូ ភគវតោ ចីវរកម្មំ ករោន្តិ – និដ្ឋិតចីវរោ ភគវា តេមាសច្ចយេន ចារិកំ បក្កមិស្សតី’តិ។ ន ខោ នេតំ [ន ខោ តេ ឯតំ (សី។ បី។)], ភន្តេ, ភគវតោ សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ សប្បញ្ញេន ឧបាសកេន សប្បញ្ញោ ឧបាសកោ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ ឱវទិតព្ពោ”តិ។

“សប្បញ្ញេន មហានាម, ឧបាសកេន សប្បញ្ញោ ឧបាសកោ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ ចតូហិ អស្សាសនីយេហិ ធម្មេហិ អស្សាសេតព្ពោ – ‘អស្សាសេតាយស្មា – អត្ថាយស្មតោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទោ ឥតិបិ សោ ភគវា…បេ… សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវាតិ។ អស្សាសេតាយស្មា – អត្ថាយស្មតោ ធម្មេ…បេ… សង្ឃេ…បេ… អរិយកន្តានិ សីលានិ អខណ្ឌានិ…បេ… សមាធិសំវត្តនិកានី’”តិ។

“សប្បញ្ញេន , មហានាម, ឧបាសកេន សប្បញ្ញោ ឧបាសកោ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ ឥមេហិ ចតូហិ អស្សាសនីយេហិ ធម្មេហិ អស្សាសេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អត្ថាយស្មតោ មាតាបិតូសុ អបេក្ខា’តិ? សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អត្ថិ មេ មាតាបិតូសុ អបេក្ខា’តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អាយស្មា ខោ មារិសា មរណធម្មោ។ សចេ បាយស្មា មាតាបិតូសុ អបេក្ខំ ករិស្សតិ, មរិស្សតេវ; នោ ចេ បាយស្មា មាតាបិតូសុ អបេក្ខំ ករិស្សតិ, មរិស្សតេវ។ សាធាយស្មា, យា តេ មាតាបិតូសុ អបេក្ខា តំ បជហា’”តិ។

“សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – ‘យា មេ មាតាបិតូសុ អបេក្ខា សា បហីនា’តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អត្ថិ បនាយស្មតោ បុត្តទារេសុ អបេក្ខា’តិ? សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អត្ថិ មេ បុត្តទារេសុ អបេក្ខា’តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អាយស្មា ខោ មារិសា មរណធម្មោ។ សចេ បាយស្មា បុត្តទារេសុ អបេក្ខំ ករិស្សតិ, មរិស្សតេវ; នោ ចេ បាយស្មា បុត្តទារេសុ អបេក្ខំ ករិស្សតិ, មរិស្សតេវ។ សាធាយស្មា, យា តេ បុត្តទារេសុ អបេក្ខា តំ បជហា’”តិ។

“សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – ‘យា មេ បុត្តទារេសុ អបេក្ខា សា បហីនា’តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘អត្ថិ បនាយស្មតោ មានុសកេសុ បញ្ចសុ កាមគុណេសុ អបេក្ខា’តិ? សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អត្ថិ មេ មានុសកេសុ បញ្ចសុ កាមគុណេសុ អបេក្ខា’តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘មានុសកេហិ ខោ, អាវុសោ, កាមេហិ ទិព្ពា កាមា អភិក្កន្តតរា ច បណីតតរា ច។ សាធាយស្មា, មានុសកេហិ កាមេហិ ចិត្តំ វុដ្ឋាបេត្វា ចាតុមហារាជិកេសុ [ចាតុម្មហារាជិកេសុ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] ទេវេសុ ចិត្តំ អធិមោចេហី’”តិ។

“សោ ចេ ឯវំ វទេយ្យ – ‘មានុសកេហិ មេ កាមេហិ ចិត្តំ វុដ្ឋិតំ, ចាតុមហារាជិកេសុ ទេវេសុ ចិត្តំ អធិមោចិត’ន្តិ, សោ ឯវមស្ស វចនីយោ – ‘ចាតុមហារាជិកេហិ ខោ, អាវុសោ , ទេវេហិ តាវតិំសា ទេវា អភិក្កន្តតរា ច បណីតតរា ច។ សាធាយស្មា, ចាតុមហារាជិកេហិ ទេវេហិ ចិត្តំ វុដ្ឋាបេត្វា តាវតិំសេសុ ទេវេសុ ចិត្តំ អធិមោចេហី’”តិ។

“ᩈᩮᩣ ᨧᩮ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᨧᩣᨲᩩᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᩉᩥ ᨾᩮ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩮᩈᩩ ᨴᩮᩅᩮᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩑᩅᨾᩔ ᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩣ – ‘ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨿᩣᨾᩣ ᨴᩮᩅᩣ...ᨷᩮ... ᨲᩩᩈᩥᨲᩣ ᨴᩮᩅᩣ...ᨷᩮ... ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩣᨶᩁᨲᩦ ᨴᩮᩅᩣ...ᨷᩮ... ᨷᩁᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩦ ᨴᩮᩅᩣ...ᨷᩮ... ᨷᩁᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨲᩁᩮᩣ ᨧ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩮᩣ ᨧ᪨ ᩈᩣᨵᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ, ᨷᩁᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨧᩮᩉᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧᩮ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᨷᩁᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩅᩈᩅᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᨾᩮ ᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲ’ᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩑᩅᨾᩔ ᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩣ – ‘ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩮᩣᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩩᩅᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨷᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨵᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩈᩴᩉᩁᩣᩉᩦ’’’ᨲᩥ᪨

“ᩈᩮᩣ ᨧᩮ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – ‘ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩃᩮᩣᨠᩣ ᨾᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ, ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩈᩴᩉᩁᩣᨾᩦ’ᨲᩥ; ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨡᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ, ᩏᨷᩣᩈᨠᩔ ᩋᩣᩈᩅᩣ [ᩅᩔᩈᨲ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨)] ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩣᨶᩣᨠᩁᨱᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪅᪨ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪅᪂᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩈᩴᩈᩮᩅᩮᩣ , ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩔᩅᨶᩴ , ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪆᪨ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪅᪃᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ...ᨷᩮ... ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪇᪨ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪅᪄᪨ ...ᨷᩮ... ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ...ᨷᩮ... ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪈᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪅᪅᪨ ...ᨷᩮ... ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ...ᨷᩮ... ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

៩។ បញ្ញាបដិលាភសុត្តំ

១០៥៥។ ...បេ... បញ្ញាបដិលាភាយ...បេ... សំវត្តន្តី”តិ។ នវមំ។

១០។ បញ្ញាវុឌ្ឍិសុត្តំ

១០៥៦។ ...បេ... បញ្ញាវុឌ្ឍិយា ...បេ... សំវត្តន្តី”តិ។ ទសមំ។

១១។ បញ្ញាវេបុល្លសុត្តំ

១០៥៧។ ...បេ...។ បញ្ញាវេបុល្លាយ...បេ... សំវត្តន្តី”តិ។ ឯកាទសមំ។

សប្បញ្ញវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សគាថកំ វស្សំវុត្ថំ, ធម្មទិន្នញ្ច គិលានំ;

ចតុរោ ផលា បដិលាភោ, វុឌ្ឍិ វេបុល្លតាយ ចាតិ។

៧។ មហាបញ្ញវគ្គោ

១។ មហាបញ្ញាសុត្តំ

១០៥៨។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា មហាបញ្ញតាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? សប្បុរិសសំសេវោ, សទ្ធម្មស្សវនំ, យោនិសោមនសិការោ, ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តិ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា មហាបញ្ញតា សំវត្តន្តី”តិ។ បឋមំ។

២។ បុថុបញ្ញាសុត្តំ

᪁᪀᪄᪉᪨ ... ᨷᩩᨳᩩᨷᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪂᪨ ᩅᩥᨷᩩᩃᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪅᪀᪨ ... ᩅᩥᨷᩩᩃᨷᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪃᪨ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪅᪁᪨ ... ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨷᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪄᪨ ᩋᨷ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪅᪂᪨ ... ᩋᨷ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨷᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪅᪨ ᨽᩪᩁᩥᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪅᪂᪨ ... ᨽᩪᩁᩥᨷᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪆᪨ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨻᩣᩉᩩᩃ᩠ᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪅᪃᪨ ... ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨻᩣᩉᩩᩃ᩠ᩃᩣ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪇᪨ ᩈᩦᨥᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪅᪄᪨ ... ᩈᩦᨥᨷᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪈᪨ ᩃᩉᩩᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

໑໐໙໙. ... ລຫຸປັຍ຺ຍາຕາ ສໍວັຕ຺ຕັນ຺ຕີ"ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ຫາສປັຍ຺ຍາສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໙ລີ. ... ຫາສປັຍ຺ຍາຕາ ສໍວັຕ຺ຕັນ຺ຕີ"ຕິ. ທສມໍ.

໑໑. ຊວນປັຍ຺ຍາສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໙ປັ. ... ຊວນປັຍ຺ຍາຕາ ສໍວັຕ຺ຕັນ຺ຕີ"ຕິ. ເອກາທສມໍ.

໑໒. ຕິກ຺ຂປັຍ຺ຍາສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໙ຝ. ... ຕິກ຺ຂປັຍ຺ຍາຕາ ສໍວັຕ຺ຕັນ຺ຕີ"ຕິ. ທ຺ວາທສມໍ.

໑໓. ນິພ຺ເພທິກປັຍ຺ຍາສຸຕ຺ຕໍ

໑໐ລີ໐. ... ນິພ຺ເພທິກປັຍ຺ຍາຕາ ສໍວັຕ຺ຕັນ຺ຕິ. ກຕເມ ຈັຕ຺ຕາໂຣ? ສັປ຺ປຸຣິສສໍເສໂວ, ສັທ຺ທັມ຺ມັສ຺ສວນໍ, ໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ, ທັມ຺ມານຸທັມ຺ມັປ຺ປະຕິປັຕ຺ຕິ – ອິເມ ໂຂ, ພິກ຺ຂເວ, ຈັຕ຺ຕາໂຣ ທັມ຺ມາ ພາວິຕາ ພຫຸລີກຕາ ນິພ຺ເພທິກປັຍ຺ຍາຕາຍ ສໍວັຕ຺ຕັນ຺ຕີ"ຕິ. ເຕຣສມໍ.

ມຫາປັຍ຺ຍາວັຄ຺ໂຄ ເຕຣສໂມ.

ຕັສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ມຫາ ປຸຖຸ ວິປຸລ-ຄັມ຺ພີຣໍ, ອັປ຺ປະມັຕ຺ຕ-ພູຣິ-ພຫຸລໍ;

ສີຄ຺ຫ-ລຫຸ-ຫາສ-ຊວນ, ຕິກ຺ຂ-ນິພ຺ເພທິກາຍ ຈາຕິ.

ໂສຕາປັຕ຺ຕິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ເອກາທສມໍ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១២. សច្ចសំយុត្តំ

១. សមាធិវគ្គោ

១. សមាធិសុត្តំ

១០៧១. សាវត្ថិនិទានំ ។ “សមាធឹ, ភិក្ខវេ, ភាវេថ. សមាហិតោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យថាភូតំ បជានាតិ. កិញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ? ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ. សមាធឹ, ភិក្ខវេ, ភាវេថ. សមាហិតោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យថាភូតំ បជានាតិ”.

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ. បឋមំ.

២. បដិសល្លានសុត្តំ

១០៧២. “បដិសល្លានេ, ភិក្ខវេ, យោគមាបជ្ជថ. បដិសល្លីនោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យថាភូតំ បជានាតិ. កិញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ? ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ. បដិសល្លានេ , ភិក្ខវេ, យោគមាបជ្ជថ. បដិសល្លីនោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យថាភូតំ បជានាតិ.

“តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ. ទុតិយំ.

៣. បឋមកុលបុត្តសុត្តំ

១០៧៣. “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ កុលបុត្តា សម្មា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជឹសុ, សព្ពេ តេ ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ យថាភូតំ អភិសមយាយ. យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ កុលបុត្តា សម្មា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិស្សន្តិ, សព្ពេ តេ ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ យថាភូតំ អភិសមយាយ. យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ កុលបុត្តា សម្មា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ, សព្ពេ តេ ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ

យថាភូតំ អភិសមយាយ។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស អរិយសច្ចស្ស ទុក្ខសមុទយស្ស អរិយសច្ចស្ស ទុក្ខនិរោធស្ស អរិយសច្ចស្ស ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ កុលបុត្តា សម្មា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិំសុ…បេ… បព្ពជិស្សន្តិ…បេ… បព្ពជន្តិ, សព្ពេ តេ ឥមេសំយេវ ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ យថាភូតំ អភិសមយាយ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ តតិយំ។

៤. ទុតិយកុលបុត្តសុត្តំ

១០៧៤. “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ កុលបុត្តា សម្មា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតា យថាភូតំ អភិសមេសុំ, សព្ពេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសមេសុំ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ កុលបុត្តា សម្មា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតា យថាភូតំ អភិសមេស្សន្តិ, សព្ពេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសមេស្សន្តិ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ កុលបុត្តា សម្មា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតា យថាភូតំ អភិសមេន្តិ, សព្ពេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសមេន្តិ។

“កតមានិ ចត្តារិ? ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ កុលបុត្តា សម្មា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតា យថាភូតំ អភិសមេសុំ …បេ… អភិសមេស្សន្តិ…បេ… អភិសមេន្តិ, សព្ពេ តេ ឥមានិ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសមេន្តិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. បឋមសមណព្រាហ្មណសុត្តំ

១០៧៥. “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈិំសុ, សព្ពេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈិំសុ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈិស្សន្តិ, សព្ពេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈិស្សន្តិ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈន្តិ, សព្ពេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈន្តិ។

“កតមានិ ចត្តារិ? ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ…បេ… ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈិំសុ…បេ… អភិសម្ពុជ្ឈិស្សន្តិ…បេ… អភិសម្ពុជ្ឈន្តិ, សព្វេ តេ ឥមានិ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈន្តិ។

“តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ ទុតិយសមណព្រាហ្មណសុត្តំ

១០៧៦។ “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា យថាភូតំ អភិសម្ពុទ្ធំ បកាសេសុំ, សព្វេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុទ្ធំ បកាសេសុំ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា យថាភូតំ អភិសម្ពុទ្ធំ បកាសេស្សន្តិ, សព្វេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុទ្ធំ បកាសេស្សន្តិ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា យថាភូតំ អភិសម្ពុទ្ធំ បកាសេន្តិ, សព្វេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុទ្ធំ បកាសេន្តិ។

“កតមានិ ចត្តារិ? ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ…បេ… ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា យថាភូតំ អភិសម្ពុទ្ធំ បកាសេសុំ…បេ… បកាសេស្សន្តិ…បេ… បកាសេន្តិ, សព្វេ តេ ឥមានិ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុទ្ធំ បកាសេន្តិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ វិតក្កសុត្តំ

១០៧៧។ “មា, ភិក្ខវេ, បាបកេ អកុសលេ វិតក្កេ វិតក្កេយ្យាថ [វិតក្កេថ (សី។ ស្យា។ កំ។)], សេយ្យថិទំ – កាមវិតក្កំ, ព្យាបាទវិតក្កំ, វិហិំសាវិតក្កំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? នេតេ, ភិក្ខវេ, វិតក្កា អត្ថសំហិតា នាទិព្រហ្មចរិយកា ន និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិញ្ញាយ ន សម្ពោធាយ ន និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ។

“វិតក្កេន្តា ច ខោ តុម្ហេ,ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ វិតក្កេយ្យាថ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ វិតក្កេយ្យាថ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ វិតក្កេយ្យាថ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ វិតក្កេយ្យាថ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឯតេ, ភិក្ខវេ, វិតក្កា អត្ថសំហិតា ឯតេ អាទិព្រហ្មចរិយកា ឯតេ និព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ សត្តមំ។

៨. ចិន្តាសុត្តំ

១០៧៨. “មា, ភិក្ខវេ, បាបកំ អកុសលំ ចិត្តំ ចិន្តេយ្យាថ [ចិន្តេថ (សី. ស្យា. កំ.)] – ‘សស្សតោ លោកោ’តិ វា ‘អសស្សតោ លោកោ’តិ វា, ‘អន្តវា លោកោ’តិ វា ‘អនន្តវា លោកោ’តិ វា, ‘តំ ជីវំ តំ សរីរ’ន្តិ វា ‘អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរ’ន្តិ វា, ‘ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា ‘ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា, ‘ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា, ‘នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា។ តំ កិស្ស ហេតុ? នេសា, ភិក្ខវេ, ចិន្តា អត្ថសំហិតា នាទិព្រហ្មចរិយកា ន និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិញ្ញាយ ន សម្ពោធាយ ន និព្ពានាយ សំវត្តតិ។

“ចិន្តេន្តា ច ខោ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ ចិន្តេយ្យាថ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ ចិន្តេយ្យាថ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ ចិន្តេយ្យាថ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ ចិន្តេយ្យាថ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឯសា, ភិក្ខវេ, ចិន្តា អត្ថសំហិតា, ឯសា អាទិព្រហ្មចរិយកា, ឯសា និព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. វិគ្គាហិកកថាសុត្តំ

១០៧៩. “មា , ភិក្ខវេ, វិគ្គាហិកកថំ កថេយ្យាថ [កថេថ (សី. ស្យា. កំ.)] – ‘ន ត្វំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានាសិ, អហំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានាមិ។ កិំ ត្វំ ឥមំ ធម្មវិនយំ អាជានិស្សសិ! មិច្ឆាបដិបន្នោ ត្វមសិ, អហមស្មិ សម្មាបដិបន្នោ។ សហិតំ មេ, អសហិតំ តេ។ បុរេវចនីយំ បច្ឆា អវច, បច្ឆាវចនីយំ បុរេ អវច។ អធិចិណ្ណំ [អវិចិណ្ណំ (ស្យា. កំ. បី.)] តេ វិបរាវត្តំ។ អារោបិតោ តេ វាទោ, ចរ វាទប្បមោក្ខាយ។ និគ្គហិតោសិ, និព្ពេឋេហិ វា សចេ បហោសី’តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? នេសា, ភិក្ខវេ, កថា អត្ថសំហិតា នាទិព្រហ្មចរិយកា ន និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិញ្ញាយ ន សម្ពោធាយ ន និព្ពានាយ សំវត្តតិ។

“កថេន្តា ច ខោ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ កថេយ្យាថ , ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ កថេយ្យាថ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ កថេយ្យាថ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ កថេយ្យាថ...បេ... យោគោ ករណីយោ”តិ។ នវមំ។

១០. តិរច្ឆានកថាសុត្តំ

໑໐໘໐. “ມາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອເນກວິຫິຕໍ ຕິຣຈ຺ຉານກຖໍ ກເຖຍ຺ຍາຖ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ຣາຊກຖໍ ເຈາຣກຖໍ ມຫາມຕ຺ຕກຖໍ ເສນາກຖໍ, ຠຍກຖໍ ຍຸທ຺ຘກຖໍ, ອນ຺ນກຖໍ ປານກຖໍ ວຕ຺ຖກຖໍ ສຍນກຖໍ ມາລາກຖໍ ຄນ຺ຘກຖໍ, ຎາຕິກຖໍ ຍານກຖໍ ຄາມກຖໍ ນິຄມກຖໍ ນຄຣກຖໍ ຊນປທກຖໍ ອິຕ຺ຖິກຖໍ [ອິຕ຺ຖິກຖໍ ປຸຣິສກຖໍ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ. ກ.)] ສູຣກຖໍ ວິສິຂາກຖໍ ກຸມ຺ຠຏ຺ຐານກຖໍ, ປຸພ຺ພເປຕກຖໍ ນານຕ຺ຕກຖໍ, ເລາກກ຺ຂາຍິກໍ ສມຸທ຺ທກ຺ຂາຍິກໍ ອິຕິຠວາຠວກຖໍ ອິຕິ ວາ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເນສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຖາ ອຕ຺ຖສໍຫິຕາ ນາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍກາ ນ ນິພ຺ພິທາຍ ນ ວິຣາຄາຍ ນ ນິເຣາຘາຍ ນ ອຸປສມາຍ ນ ອຠິຎ຺ຎາຍ ນ ສມ຺ເພາຘາຍ ນ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

“ກເຖນ຺ຕາ ຈ ເຂາ ຕຸມ຺ເຫ ຠິກ຺ຂເວ, ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺’ຕິ ກເຖຍ຺ຍາຖ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂສມຸທເຍາ’ຕິ ກເຖຍ຺ຍາຖ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິເຣາເຘາ’ຕິ ກເຖຍ຺ຍາຖ, ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິເຣາຘຄາມິນີ ປຏິປທາ’ຕິ ກເຖຍ຺ຍາຖ. ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ? ເອສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຖາ ອຕ຺ຖສໍຫິຕາ, ເອສາ ອາທິພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍກາ, ເອສາ ນິພ຺ພິທາຍ ວິຣາຄາຍ ນິເຣາຘາຍ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ເພາຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

“ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺’ຕິ ເຍາເຄາ ກຣຓີເຍາ...ເປ... ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິເຣາຘຄາມິນີ ປຏິປທາ’ຕິ ເຍາເຄາ ກຣຓີເຍາ”ຕິ. ທສມໍ.

ສມາຘິວຄ຺ເຄາ ປຐເມາ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ສມາຘິ ປຏິສລ຺ລານາ, ກຸລປຸຕ຺ຕາ ອປເຣ ທຸເວ;

ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວິຕກ຺ກໍ, ຈິນ຺ຕາ ວິຄ຺ຄາຫິກາ ກຖາຕິ.

໒. ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນວຄ຺ເຄາ

໑. ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນສຸຕ຺ຕໍ

໑໐໘໑. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ພາຣາຓສິຍໍ ວິຫຣຕິ ອິສິປຕເນ ມິຄທາເຍ. ຕຕ຺ຣ ເຂາ ຠຄວາ ປຎ຺ຈວຄ຺ຄິເຍ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – “ທ຺ເວເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນ຺ຕາ ປພ຺ພຊິເຕນ ນ ເສວິຕພ຺ພາ. ກຕເມ ທ຺ເວ? ເຍາ ຈາຍໍ ກາເມສຸ ກາມສຸຂລ຺ລິການຸເຍາເຄາ ຫີເນາ ຄມ຺ເມາ ເປາຖຸຊ຺ຊນິເກາ ອນຣິເຍາ ອນຕ຺ຖສໍຫິເຕາ, ເຍາ ຈາຍໍ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸເຍາເຄາ ທຸກ຺ເຂາ ອນຣິເຍາ ອນຕ຺ຖສໍຫິເຕາ. ເອເຕ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຸເພາ ອນ຺ເຕ ອນຸປຄມ຺ມ ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ ຕຖາຄເຕນ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘາ ຈກ຺ຂຸກຣຓີ ຎາຓກຣຓີ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ເພາຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ”.

“ກຕມາ ຈ ສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ ຕຖາຄເຕນ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘາ ຈກ຺ຂຸກຣຓີ ຎາຓກຣຓີ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ສມ຺ມາວາຈາ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ ສມ຺ມາອາຊີໂວ ສມ຺ມາວາຍາໂມ ສມ຺ມາສຕິ ສມ຺ມາສມາຘິ. ອຍໍ ໂຂ ສາ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຊ຺ຌິມາ ປຏິປທາ ຕຖາຄເຕນ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ຘາ ຈກ຺ຂຸກຣຓີ ຎາຓກຣຓີ ອຸປສມາຍ ອຠິຎ຺ຎາຍ ສມ຺ໂພຘາຍ ນິພ຺ພານາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

“ອິທໍ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ – ຊາຕິປິ ທຸກ຺ຂາ, ຊຣາປິ ທຸກ຺ຂາ, ພ຺ຍາຘິປິ ທຸກ຺ໂຂ, ມຣຓມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ, ອປ຺ປິເຍຫິ ສມ຺ປໂຍໂຄ ທຸກ຺ໂຂ, ປິເຍຫິ ວິປ຺ປໂຍໂຄ ທຸກ຺ໂຂ, ຍມ຺ປິຈ຺ຉໍ ນ ລຠຕິ ຕມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ – ສໍຂິຕ຺ເຕນ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ [ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາປິ (ປີ. ກ.)] ທຸກ຺ຂາ. ອິທໍ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ – ຍາຍໍ ຕຓ຺ຫາ ໂປໂນພ຺ຠວິກາ [ໂປໂນຠວິກາ (ສີ. ປີ.)] ນນ຺ທິຣາຄສຫຄຕາ ຕຕ຺ຣຕຕ຺ຣາຠິນນ຺ທິນີ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ [ເສຍ຺ຍຖີທໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] – ກາມຕຓ຺ຫາ, ຠວຕຓ຺ຫາ, ວິຠວຕຓ຺ຫາ. ອິທໍ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ – ໂຍ ຕສ຺ສາເຍວ ຕຓ຺ຫາຍ ອເສສວິຣາຄນິໂຣໂຘ ຈາໂຄ ປຏິນິສ຺ສຄ຺ໂຄ ມຸຕ຺ຕິ ອນາລໂຍ. ອິທໍ ໂຂ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ – ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ...ເປ... ສມ຺ມາສມາຘິ.

“‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ. ‘ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຣິຎ຺ເຎຍ຺ຍ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ...ເປ... ອຸທປາທິ. ‘ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຣິຎ຺ຎາຕ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ.

“‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ. ‘ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຫາຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ...ເປ... ອຸທປາທິ. ‘ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຫີນ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ.

“‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ ອຣິຍສຈ຺ຈ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ. ‘ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ...ເປ... ອຸທປາທິ. ‘ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ສຈ຺ຉິກຕ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ.

“‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ, ປຎ຺ຎາ ອຸທປາທິ, ວິຊ຺ຊາ ອຸທປາທິ, ອາໂລໂກ ອຸທປາທິ. ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ຠາເວຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ...ເປ... ອຸທປາທິ. ‘ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ຠາວິຕ’ນ຺ຕິ ເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸໍ ອຸທປາທິ, ຎາຓໍ ອຸທປາທິ,

បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“យាវកីវញ្ច មេ, ភិក្ខវេ, ឥមេសុ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ ឯវំ តិបរិវដ្ដំ ទ្វាទសាការំ យថាភូតំ ញាណទស្សនំ ន សុវិសុទ្ធំ អហោសិ, នេវ តាវាហំ, ភិក្ខវេ , សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ‘អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ បច្ចញ្ញាសិំ [អភិសម្ពុទ្ធោ បច្ចញ្ញាសិំ (សី. ស្យា. កំ.)]។

“យតោ ច ខោ មេ, ភិក្ខវេ, ឥមេសុ ចតូសុ អរិយសច្ចេសុ ឯវំ តិបរិវដ្ដំ ទ្វាទសាការំ យថាភូតំ ញាណទស្សនំ សុវិសុទ្ធំ អហោសិ, អថាហំ, ភិក្ខវេ, សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ‘អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ បច្ចញ្ញាសិំ។ ញាណញ្ច បន មេ ទស្សនំ ឧទបាទិ – ‘អកុប្បា មេ វិមុត្តិ [ចេតោវិមុត្តិ (សី. បី.)], អយមន្តិមា ជាតិ, នត្ថិទានិ បុនព្ភវោ’”តិ។ ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនា បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ។

ឥមស្មិញ្ច បន វេយ្យាករណស្មិំ ភញ្ញមានេ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្ខុំ ឧទបាទិ – “យំ កិញ្ចិ សមុទយធម្មំ, សព្ពំ តំ និរោធធម្ម”ន្តិ។

បវត្តិតេ ច បន ភគវតា ធម្មចក្កេ ភុម្មា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ – “ឯតំ ភគវតា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិ”ន្តិ។ ភុម្មានំ ទេវានំ សទ្ទំ សុត្វា ចាតុមហារាជិកា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ – “ឯតំ ភគវតា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ, អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិ”ន្តិ។ ចាតុមហារាជិកានំ ទេវានំ សទ្ទំ សុត្វា តាវតិំសា ទេវា...បេ... យាមា ទេវា...បេ... តុសិតា ទេវា...បេ... និម្មានរតី ទេវា...បេ... បរនិម្មិតវសវត្តី ទេវា...បេ... ព្រហ្មកាយិកា ទេវា សទ្ទមនុស្សាវេសុំ – “ឯតំ ភគវតា ពារាណសិយំ ឥសិបតនេ មិគទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ អប្បដិវត្តិយំ សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា កេនចិ វា លោកស្មិ”ន្តិ។

ឥតិហ តេន ខណេន (តេន លយេន) [( ) នត្ថិ (សី. ស្យា. កំ.)] តេន មុហុត្តេន យាវ ព្រហ្មលោកា សទ្ទោ អព្ភុគ្គច្ឆិ។ អយញ្ច ទសសហស្សិលោកធាតុ សង្កម្បិ សម្បកម្បិ សម្បវេធិ, អប្បមាណោ ច ឧឡារោ ឱភាសោ លោកេ បាតុរហោសិ អតិក្កម្ម ទេវានំ ទេវានុភាវន្តិ។

អថ ខោ ភគវា ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ – “អញ្ញាសិ វត, ភោ, កោណ្ឌញ្ញោ, អញ្ញាសិ វត, ភោ, កោណ្ឌញ្ញោ”តិ! ឥតិ ហិទំ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស ‘អញ្ញាសិកោណ្ឌញ្ញោ’ ត្វេវ នាមំ អហោសីតិ។ បឋមំ។

២។ តថាគតសុត្តំ

១០៨២។ “‘ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ច’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញេយ្យ’ន្តិ ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ…បេ… ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញាត’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“‘ឥទំ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ច’ន្តិ ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ បហាតព្ព’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ…បេ… ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ បហីន’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“‘ឥទំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ច’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ សច្ឆិកាតព្ព’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ…បេ។ … ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ សច្ឆិកត’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។

“‘ឥទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ច’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ ភាវេតព្ព’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ…បេ… ឧទបាទិ។ ‘តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ ភាវិត’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថាគតានំ បុព្ពេ អននុស្សុតេសុ ធម្មេសុ ចក្ខុំ ឧទបាទិ, ញាណំ ឧទបាទិ, បញ្ញា ឧទបាទិ, វិជ្ជា ឧទបាទិ, អាលោកោ ឧទបាទី”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ ខន្ធសុត្តំ

១០៨៣។ “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ [ទុក្ខសមុទយោ អរិយសច្ចំ ទុក្ខនិរោធោ អរិយសច្ចំ (ស្យា។)] ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ។

“កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ? ‘បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា’ តិស្ស វចនីយំ, សេយ្យថិទំ [កតមេ បញ្ច (សី។ ស្យា។ កំ។)] – រូបុបាទានក្ខន្ធោ…បេ… វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ? យាយំ តណ្ហា បោនោព្ភវិកា នន្ទីរាគសហគតា តត្រតត្រាភិនន្ទិនី, សេយ្យថិទំ – កាមតណ្ហា, ភវតណ្ហា, វិភវតណ្ហា។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ។

“កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ? យោ តស្សាយេវ តណ្ហាយ អសេសវិរាគនិរោធោ ចាគោ បដិនិស្សគ្គោ មុត្តិ អនាលយោ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ តតិយំ។

៤. អជ្ឈត្តិកាយតនសុត្តំ

១០៨៤. “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ? ‘ឆ អជ្ឈត្តិកានិ អាយតនានី’តិស្ស វចនីយំ។ កតមានិ ឆ? ចក្ខាយតនំ...បេ... មនាយតនំ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ? យាយំ តណ្ហា បោនោព្ភវិកា នន្ទីរាគសហគតា តត្រតត្រាភិនន្ទិនី, សេយ្យថិទំ – កាមតណ្ហា, ភវតណ្ហា, វិភវតណ្ហា – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ។

“កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ? យោ តស្សាយេវ តណ្ហាយ អសេសវិរាគនិរោធោ ចាគោ បដិនិស្សគ្គោ មុត្តិ អនាលយោ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ? អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, សេយ្យថិទំ – សម្មាទិដ្ឋិ...បេ... សម្មាសមាធិ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ. ចតុត្ថំ.

៥. បឋមធារណសុត្តំ

១០៨៥. “ធារេថ នោ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, មយា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានី”តិ? ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អហំ ខោ, ភន្តេ, ធារេមិ ភគវតា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានី”តិ. “យថា កថំ បន ត្វំ, ភិក្ខុ, ធារេសិ មយា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានី”តិ? “ទុក្ខំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា បឋមំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ ធារេមិ; ទុក្ខសមុទយំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា ទុតិយំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ ធារេមិ; ទុក្ខនិរោធំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា តតិយំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ ធារេមិ; ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា ចតុត្ថំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ ធារេមិ. ឯវំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ធារេមិ ភគវតា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានី”តិ.

“សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! សាធុ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, ធារេសិ មយា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានីតិ. ទុក្ខំ ខោ, ភិក្ខុ, មយា បឋមំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ, តថា នំ ធារេហិ; ទុក្ខសមុទយំ [ទុក្ខសមុទយោ (ស្យា. កំ.)] ខោ, ភិក្ខុ, មយា ទុតិយំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ, តថា នំ ធារេហិ; ទុក្ខនិរោធំ [ទុក្ខនិរោធោ (ស្យា. កំ.)] ខោ, ភិក្ខុ, មយា តតិយំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ, តថា នំ ធារេហិ; ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា [ទុក្ខនិរោធគាមិនិបដិបទំ (បី.), ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ (ក.)] ខោ, ភិក្ខុ, មយា ចតុត្ថំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ, តថា នំ ធារេហិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខុ, ធារេហិ មយា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានីតិ.

“តស្មាតិហ , ភិក្ខុ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ. បញ្ចមំ.

៦. ទុតិយធារណសុត្តំ

១០៨៦. “ធារេថ នោ តុម្ហេ, ភិក្ខវេ, មយា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានី”តិ? ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អហំ ខោ, ភន្តេ, ធារេមិ ភគវតា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានី”តិ.

“យថា កថំ បន ត្វំ, ភិក្ខុ, ធារេសិ មយា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានី”តិ? “ទុក្ខំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា បឋមំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ ធារេមិ. យោ ហិ កោចិ, ភន្តេ, សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ឯវំ វទេយ្យ – ‘នេតំ ទុក្ខំ បឋមំ អរិយសច្ចំ យំ សមណេន គោតមេន ទេសិតំ. អហមេតំ ទុក្ខំ បឋមំ អរិយសច្ចំ បច្ចក្ខាយ អញ្ញំ ទុក្ខំ បឋមំ អរិយសច្ចំ បញ្ញបេស្សាមី’តិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ. ទុក្ខសមុទយំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ភគវតា ចតុត្ថំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ ធារេមិ. យោ ហិ កោចិ, ភន្តេ, សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ឯវំ វទេយ្យ – ‘នេតំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា ចតុត្ថំ អរិយសច្ចំ យំ សមណេន គោតមេន ទេសិតំ. អហមេតំ ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ ចតុត្ថំ អរិយសច្ចំ បច្ចក្ខាយ អញ្ញំ ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ ចតុត្ថំ អរិយសច្ចំ បញ្ញបេស្សាមី’តិ –

នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឯវំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ធារេមិ ភគវតា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានី”តិ។

“សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! សាធុ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, ធារេសិ មយា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានីតិ។ ទុក្ខំ ខោ, ភិក្ខុ, មយា បឋមំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ, តថា នំ ធារេហិ។ យោ ហិ កោចិ, ភិក្ខុ, សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ឯវំ វទេយ្យ – ‘នេតំ ទុក្ខំ បឋមំ អរិយសច្ចំ យំ សមណេន គោតមេន ទេសិតំ។ អហមេតំ ទុក្ខំ បឋមំ អរិយសច្ចំ បច្ចក្ខាយ អញ្ញំ ទុក្ខំ បឋមំ អរិយសច្ចំ បញ្ញបេស្សាមី’តិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ទុក្ខសមុទយំ ខោ, ភិក្ខុ…បេ… ទុក្ខនិរោធំ ខោ, ភិក្ខុ…បេ… ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា ខោ, ភិក្ខុ, មយា ចតុត្ថំ អរិយសច្ចំ ទេសិតំ, តថា នំ ធារេហិ។ យោ ហិ កោចិ, ភិក្ខុ, សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ឯវំ វទេយ្យ – ‘នេតំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា ចតុត្ថំ អរិយសច្ចំ យំ សមណេន គោតមេន ទេសិតំ ។ អហមេតំ ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ ចតុត្ថំ អរិយសច្ចំ បច្ចក្ខាយ អញ្ញំ ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ ចតុត្ថំ អរិយសច្ចំ បញ្ញបេស្សាមី’តិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ ឯវំ ខោ ត្វំ, ភិក្ខុ, ធារេហិ មយា ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ ទេសិតានីតិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខុ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ អវិជ្ជាសុត្តំ

១០៨៧។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘អវិជ្ជា, អវិជ្ជា’តិ ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, ភន្តេ, អវិជ្ជា; កិត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ? “យំ ខោ, ភិក្ខុ, ទុក្ខេ អញ្ញាណំ, ទុក្ខសមុទយេ អញ្ញាណំ, ទុក្ខនិរោធេ អញ្ញាណំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អញ្ញាណំ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខុ, អវិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច អវិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខុ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ សត្តមំ។

៨។ វិជ្ជាសុត្តំ

១០៨៨។ អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “‘វិជ្ជា, វិជ្ជា’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កតមា នុ ខោ, ភន្តេ, វិជ្ជា; កិត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ? “យំ ខោ, ភិក្ខុ, ទុក្ខេ ញាណំ, ទុក្ខសមុទយេ ញាណំ, ទុក្ខនិរោធេ ញាណំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ញាណំ – អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខុ, វិជ្ជា; ឯត្តាវតា ច វិជ្ជាគតោ ហោតី”តិ។

“តស្មាតិហ , ភិក្ខុ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ សង្កាសនសុត្តំ

១០៧៩។ ‘‘‘ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ច’ន្តិ ភិក្ខវេ, មយា បញ្ញត្តំ។ តត្ថ អបរិមាណា វណ្ណា អបរិមាណា ព្យញ្ជនា អបរិមាណា សង្កាសនា – ‘ឥតិបិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ច’ន្តិ ; ឥទំ ទុក្ខសមុទយំ...បេ... ឥទំ ទុក្ខនិរោធំ...បេ... ‘ឥទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ច’ន្តិ, ភិក្ខវេ, មយា បញ្ញត្តំ។ តត្ថ អបរិមាណា វណ្ណា អបរិមាណា ព្យញ្ជនា អបរិមាណា សង្កាសនា – ‘ឥតិបិទំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ច’ន្តិ។

‘‘តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ’’តិ។ នវមំ។

១០។ តថសុត្តំ

១០៨០។ ‘‘ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, តថានិ អវិតថានិ អនញ្ញថានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ, ភិក្ខវេ, តថមេតំ អវិតថមេតំ អនញ្ញថមេតំ ; ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ តថមេតំ អវិតថមេតំ អនញ្ញថមេតំ; ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ តថមេតំ អវិតថមេតំ អនញ្ញថមេតំ; ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ តថមេតំ អវិតថមេតំ អនញ្ញថមេតំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ តថានិ អវិតថានិ អនញ្ញថានិ។

‘‘តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ’’តិ។ ទសមំ។

ធម្មចក្កប្បវត្តនវគ្គោ ទុតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ធម្មចក្កំ តថាគតំ, ខន្ធា អាយតនេន ច;

ធារណា ច ទ្វេ អវិជ្ជា, វិជ្ជា សង្កាសនា តថាតិ។

៣។ កោដិគាមវគ្គោ

១។ បឋមកោដិគាមសុត្តំ

១០៥៨. ឯកំ សមយំ ភគវា វជ្ជីសុ វិហរតិ កោដិគាមេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ចតុន្នំ, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចានំ អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច”។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ ទុក្ខសមុទយស្ស អរិយសច្ចស្ស...បេ... ទុក្ខនិរោធស្ស អរិយសច្ចស្ស...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ តយិទំ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ; ឧច្ឆិន្នា ភវតណ្ហា, ខីណា ភវនេត្តិ; នត្ថិទានិ បុនព្ភវោ”តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ, យថាភូតំ អទស្សនា;

សំសិតំ [សំសរិតំ (ស្យា. កំ. ក.) ទី. និ. ២.១៥៥] ទីឃមទ្ធានំ, តាសុ តាស្វេវ ជាតិសុ។

“តានិ [យានិ (ស្យា. កំ. បី. ក.)] ឯតានិ ទិដ្ឋានិ, ភវនេត្តិ សមូហតា;

ឧច្ឆិន្នំ មូលំ ទុក្ខស្ស, នត្ថិទានិ បុនព្ភវោ”តិ។ បឋមំ;

២. ទុតិយកោដិគាមសុត្តំ

១០៥៩. “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ន មេ តេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ វា សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ វា ព្រាហ្មណសម្មតា, ន ច បនេតេ អាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថំ វា ព្រាហ្មញ្ញត្ថំ វា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តិ។

“យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានន្តិ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ បជានន្តិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ បជានន្តិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានន្តិ, តេ ខោ មេ, ភិក្ខវេ, សមណា វា

ព្រាហ្មណា វា សមណេសុ ចេវ សមណសម្មតា ព្រាហ្មណេសុ ច ព្រាហ្មណសម្មតា, តេ ច បនាយស្មន្តោ សាមញ្ញត្ថញ្ច ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរន្តី”តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“យេ ទុក្ខំ នប្បជានន្តិ, អថោ ទុក្ខស្ស សម្ភវំ;

យត្ថ ច សព្ពសោ ទុក្ខំ, អសេសំ ឧបរុជ្ឈតិ។

“តញ្ច មគ្គំ ន ជានន្តិ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ;

ចេតោវិមុត្តិហីនា តេ, អថោ បញ្ញាវិមុត្តិយា;

អភព្ពា តេ អន្តកិរិយាយ, តេ វេ ជាតិជរូបគា។

“យេ ច ទុក្ខំ បជានន្តិ, អថោ ទុក្ខស្ស សម្ភវំ;

យត្ថ ច សព្ពសោ ទុក្ខំ, អសេសំ ឧបរុជ្ឈតិ។

“តញ្ច មគ្គំ បជានន្តិ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ;

ចេតោវិមុត្តិសម្បន្នា, អថោ បញ្ញាវិមុត្តិយា;

ភព្ពា តេ អន្តកិរិយាយ, ន តេ ជាតិជរូបគា”តិ។ ទុតិយំ;

៣។ សម្មាសម្ពុទ្ធសុត្ត

១០៨៣។ សាវត្ថិនិទានំ។ ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ យថាភូតំ អភិសម្ពុទ្ធត្តា តថាគតោ

‘អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ’តិ វុច្ចតិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ តតិយំ។

៤។ អរហន្តសុត្តំ

១០៨៤។ សាវត្ថិនិទានំ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈិំសុ, សព្ពេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈិំសុ។ យេ ហិ [យេបិ ហិ (ពហូសុ)] កេចិ, ភិក្ខវេ, អនាគតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈិស្សន្តិ, សព្ពេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈិស្សន្តិ។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, ឯតរហិ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈន្តិ, សព្ពេ តេ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈន្តិ។

“កតមានិ ចត្តារិ? ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ។ យេ ហិ, កេចិ, ភិក្ខវេ, អតីតមទ្ធានំ អរហន្តោ សម្មាសម្ពុទ្ធា យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈិំសុ…បេ… អភិសម្ពុជ្ឈិស្សន្តិ…បេ… អភិសម្ពុជ្ឈន្តិ, សព្ពេ តេ ឥមានិ ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ យថាភូតំ អភិសម្ពុជ្ឈន្តិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ អាសវក្ខយសុត្តំ

១០៨៥។ “ជានតោហំ, ភិក្ខវេ, បស្សតោ អាសវានំ ខយំ វទាមិ, នោ អជានតោ អបស្សតោ។ កិញ្ច, ភិក្ខវេ, ជានតោ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ? ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ, ភិក្ខវេ, ជានតោ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ ជានតោ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ ជានតោ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ ជានតោ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ជានតោ ឯវំ បស្សតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ មិត្តសុត្តំ

១០៨៦។ “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនុកម្បេយ្យាថ, យេ ច សោតព្ពំ មញ្ញេយ្យុំ – មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា – តេ

វោ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ យថាភូតំ អភិសមយាយ សមាទបេតព្ពា និវេសេតព្ពា បតិដ្ឋាបេតព្ពា។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស អរិយសច្ចស្ស, ទុក្ខសមុទយស្ស អរិយសច្ចស្ស, ទុក្ខនិរោធស្ស អរិយសច្ចស្ស, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស។ យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, អនុកម្បេយ្យាថ, យេ ច សោតព្ពំ មញ្ញេយ្យុំ – មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតី វា សាលោហិតា វា តេ វោ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ យថាភូតំ អភិសមយាយ សមាទបេតព្ពា និវេសេតព្ពា បតិដ្ឋាបេតព្ពា។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. តថសុត្តំ

១០៩៧. “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ តថានិ អវិតថានិ អនញ្ញថានិ; តស្មា ‘អរិយសច្ចានី’តិ វុច្ចន្តិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ សត្តមំ។

៨. លោកសុត្តំ

១០៩៨. “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ។ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ តថាគតោ អរិយោ; តស្មា ‘អរិយសច្ចានី’តិ វុច្ចន្តិ”។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. បរិញ្ញេយ្យសុត្តំ

១០៩៩. “ចត្តារិមានិ , ភិក្ខវេ, អរិយសច្ចានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ, ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ អរិយសច្ចានិ។ ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ អត្ថិ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញេយ្យំ, អត្ថិ អរិយសច្ចំ បហាតព្ពំ, អត្ថិ អរិយសច្ចំ សច្ឆិកាតព្ពំ, អត្ថិ អរិយសច្ចំ ភាវេតព្ពំ។

“ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຣິເຎ຺ຎຍ຺ຍໍ? ທຸກ຺ຂໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຣິເຎ຺ຎຍ຺ຍໍ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ປຫາຕພ຺ພໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພໍ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ ອຣິຍສຈ຺ຈໍ ຠາເວຕພ຺ພໍ.

“ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’ນ຺ຕິ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ...ເປ... ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ’ຕິ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ”ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ຄວມ຺ປຕິສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໐໐. ເອກໍ ສມຍໍ ສມ຺ພຫຸລາ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ເຈເຕສຸ [ເຈຕິເຍສຸ (ສ຺ຍາ.)] ວິຫຣນ຺ຕິ ສຫຎ຺ຈນິເກ [ສຫຊນິເຕ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ.)]. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລານໍ ເຖຣານໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ຕານໍ ມຓ຺ຑລມາເຬ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອຍມນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ – “ໂຍ ນຸ ໂຂ, ອາວຸໂສ, ທຸກ຺ຂໍ ປສ຺ສຕິ ທຸກ຺ຂສມຸທຍມ຺ປິ ໂສ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘມ຺ປິ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິໍ ປຏິປທມ຺ປິ ປສ຺ສຕີ”ຕິ.

ເອວໍ ວຸເຕ຺ຕ ອາຍສ຺ມາ ຄວມ຺ປຕິ ເຖໂຣ [ຄວມ຺ປຕິຕ຺ເຖໂຣ (ສ຺ຍາ. ກໍ.)] ຠິກ຺ຂູ ເອຕທໂວຈ – “ສມ຺ມຸຂາ ເມຕໍ, ອາວຸໂສ, ຠຄວໂຕ ສຸຕໍ, ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ – ‘ໂຍ , ຠິກ຺ຂເວ, ທຸກ຺ຂໍ ປສ຺ສຕິ ທຸກ຺ຂສມຸທຍມ຺ປິ ໂສ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘມ຺ປິ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິໍ ປຏິປທມ຺ປິ ປສ຺ສຕິ. ໂຍ ທຸກ຺ຂສມຸທຍໍ ປສ຺ສຕິ ທຸກ຺ຂມ຺ປິ ໂສ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘມ຺ປິ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິໍ ປຏິປທມ຺ປິ ປສ຺ສຕິ. ໂຍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘໍ ປສ຺ສຕິ ທຸກ຺ຂມ຺ປິ ໂສ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍມ຺ປິ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິໍ ປຏິປທມ຺ປິ ປສ຺ສຕິ. ໂຍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິໍ ປຏິປທໍ ປສ຺ສຕິ ທຸກ຺ຂມ຺ປິ ໂສ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂສມຸທຍມ຺ປິ ປສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂນິໂຣຘມ຺ປິ ປສ຺ສຕີ’”ຕິ. ທສມໍ.

ໂກຏິຄາມວຄ຺ໂຄ ຕຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ເທ຺ວ ວຊ຺ຊີ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘາ, ອຣຫໍ ອາສວກ຺ຂໂຍ;

ມິຕ຺ຕໍ ຕຖາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ປຣິເຎ຺ຎຍ຺ຍໍ ຄວມ຺ປຕີຕິ.

໔. ສີສປາວນວຄ຺ໂຄ

໑. ສີສປາວນສຸຕ຺ຕໍ

១១០១។ ឯកំ សមយំ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ សីសបាវនេ [សិំសបាវនេ (សី។ បី។)]។ អថ ខោ ភគវា បរិត្តានិ សីសបាបណ្ណានិ បាណិនា គហេត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, កតមំ នុ ខោ ពហុតរំ – យានិ វា មយា បរិត្តានិ សីសបាបណ្ណានិ បាណិនា គហិតានិ យទិទំ ឧបរិ សីសបាវនេ”តិ? “អប្បមត្តកានិ , ភន្តេ, ភគវតា បរិត្តានិ សីសបាបណ្ណានិ បាណិនា គហិតានិ; អថ ខោ ឯតានេវ ពហុតរានិ យទិទំ ឧបរិ សីសបាវនេ”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឯតទេវ ពហុតរំ យំ វោ មយា អភិញ្ញាយ អនក្ខាតំ។ កស្មា ចេតំ, ភិក្ខវេ, មយា អនក្ខាតំ? ន ហេតំ, ភិក្ខវេ, អត្ថសំហិតំ នាទិព្រហ្មចរិយកំ ន និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិញ្ញាយ ន សម្ពោធាយ ន និព្ពានាយ សំវត្តតិ; តស្មា តំ មយា អនក្ខាតំ”។

“កិញ្ច, ភិក្ខវេ, មយា អក្ខាតំ? ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ, ភិក្ខវេ, មយា អក្ខាតំ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ មយា អក្ខាតំ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ មយា អក្ខាតំ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ មយា អក្ខាតំ”។

“កស្មា ចេតំ, ភិក្ខវេ, មយា អក្ខាតំ? ឯតញ្ហិ, ភិក្ខវេ, អត្ថសំហិតំ ឯតំ អាទិព្រហ្មចរិយកំ ឯតំ និព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ; តស្មា តំ មយា អក្ខាតំ ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ បឋមំ។

២។ ខទិរបត្តសុត្តំ

១១០២។ “យោ, ភិក្ខវេ, ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អនភិសមេច្ច, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អនភិសមេច្ច, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អនភិសមេច្ច, ទុក្ខនិរោធគាមិនឹ បដិបទំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អនភិសមេច្ច សម្មា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សាមី’តិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យោ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ ខទិរបត្តានំ វា សរលបត្តានំ [បលាសបត្តានំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] វា អាមលកបត្តានំ វា បុដំ ករិត្វា ឧទកំ វា តាលបត្តំ វា អាហរិស្សាមី’តិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យោ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អនភិសមេច្ច…បេ… ទុក្ខនិរោធគាមិនឹ បដិបទំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អនភិសមេច្ច សម្មា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សាមី’តិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។

“យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អភិសមេច្ច, ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អភិសមេច្ច, ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អភិសមេច្ច, ទុក្ខនិរោធគាមិនឹ បដិបទំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អភិសមេច្ច សម្មា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សាមី’តិ –

ឋានមេតំ វិជ្ជតិ។

"សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យោ ឯវំ វទេយ្យ – 'អហំ បទុមបត្តានំ វា បលាសបត្តានំ វា មាលុវបត្តានំ វា បុដំ ករិត្វា ឧទកំ វា តាលបត្តំ វា អាហរិស្សាមី'តិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យោ ឯវំ វទេយ្យ – 'អហំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អភិសមេច្ច ...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អភិសមេច្ច សម្មា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សាមី'តិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ។

"តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, 'ឥទំ ទុក្ខ'ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... 'អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា'តិ យោគោ ករណីយោ"តិ។ ទុតិយំ។

៣។ ទណ្ឌសុត្តំ

១១០៣។ "សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ទណ្ឌោ ឧបរិវេហាសំ ខិត្តោ សកិម្បិ មូលេន និបតតិ, សកិម្បិ អគ្គេន និបតតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អវិជ្ជានីវរណា សត្តា តណ្ហាសំយោជនា សន្ធាវន្តា សំសរន្តា [តណ្ហាសំយោជនពទ្ធា សន្ធាវតា (ក។)] សកិម្បិ អស្មា លោកា បរំ លោកំ គច្ឆន្តិ, សកិម្បិ បរស្មា លោកា ឥមំ លោកំ អាគច្ឆន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អទិដ្ឋត្តា, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស អរិយសច្ចស្ស...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស។

"តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, 'ឥទំ ទុក្ខ'ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... 'អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា'តិ យោគោ ករណីយោ"តិ។ តតិយំ។

៤។ ចេលសុត្តំ

១១០៤។ "អាទិត្តេ , ភិក្ខវេ, ចេលេ វា សីសេ វា កិមស្ស ករណីយ"ន្តិ? "អាទិត្តេ, ភន្តេ, ចេលេ វា សីសេ វា, តស្សេវ ចេលស្ស វា សីសស្ស វា និព្ពាបនាយ អធិមត្តោ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច ករណីយ"ន្តិ។

"អាទិត្តំ, ភិក្ខវេ, ចេលំ វា សីសំ វា អជ្ឈុបេក្ខិត្វា អមនសិករិត្វា អនភិសមេតានំ ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ យថាភូតំ អភិសមយាយ អធិមត្តោ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច ករណីយំ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស អរិយសច្ចស្ស...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស។

"តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, 'ឥទំ ទុក្ខ'ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... 'អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា'តិ យោគោ ករណីយោ"តិ។ ចតុត្ថំ។

វ៉ៈ នត្តិនតសុត្តំ

១១០វ៉ៈ “នេឃ្យធាបិ, ភិក្ខុេច, បុរិនោ ចឃ្សុនតាឃុកោ ចឃ្សុនតឌីចិៈ តនេយត៌ ឲចំ ចនេឃ្យ – ‘ឲហម្ភោ បុរិន, បុព្ទណ្ហនមយំ តំ នត្តិនតេន ហនិឃ្សុត្តិ, មជ្ឈន្ហិកនមយំ នត្តិនតេន ហនិឃ្សុត្តិ, នាឃន្ហនមយំ នត្តិនតេន ហនិឃ្សុត្តិៈ នោ តោ ត្វំ, អម្ភោ បុរិន, ឌិចនេ ឌិចនេ តីហិ តីហិ នត្តិនតេហិ ហញ្ញមានោ ចឃ្សុនតាឃុកោ ចឃ្សុនតឌីចី ចឃ្សុនតឃ្ស អច្ចឃេត អតភិនមេតាតិ ចត្តារិ អរិឃនច្ចាតិ អភិនមេឃ្សុនី’”តិៈ

“អត្ថចនិកេត, ភិក្ខុេច, កុលបុត្តេត អលំ ឧបកត្តុំៈ តំ កិឃ្ស ហេតុ? អតមតគ្គោឃំ, ភិក្ខុេច, និនារោ; បុព្ទា កោដិ តបញ្ញាឃតិ នត្តិប្បហារាតំ អនិប្បហារាតំ ឧសុប្បហារាតំ ផរសុប្បហារាតំ [អនិប្បហារាតំ ផរសុប្បហារាតំ (កៈ)]ៈ ឲចមេច្ចតំ, ភិក្ខុេច, អឃ្សៈ ត ខោ បតាហំ, ភិក្ខុេច, នហ ទុក្ខេត, នហ ទោមតឃ្សេត ចតុត្តំ អរិឃនច្ចាតំ អភិនមយំ ចទាមិ; អបិ ចាហំ, ភិក្ខុេច, នហាច សុខេត, នហាច នោមតឃ្សេត ចតុត្តំ អរិឃនច្ចាតំ អភិនមយំ ចទាមិៈ កតមេនំ ចតុត្តំ? ទុក្ខឃ្ស អរិឃនច្ចឃ្ស...បេ... ទុក្ខតិរោធគាមិតិឃា បដិបទាឃ អរិឃនច្ចឃ្សៈ

“តស្មាតិហ , ភិក្ខុេច, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ ឃោគោ ករណីឃោ...បេ... ‘អឃំ ទុក្ខតិរោធគាមិតី បដិបទា’តិ ឃោគោ ករណីឃោ”តិៈ បត្តមំៈ

៩ៈ បាណសុត្តំ

១១០៩ៈ “នេឃ្យធាបិ, ភិក្ខុេច, បុរិនោ ឃំ ឥមស្មិំ ឌម្ពុឌីបេ តិណកដ្ឋនាខាបលានំ តច្ឆេត្វា ឲកជ្ឈំ នំហរេឃ្យ; ឲកជ្ឈំ នំហរិត្វា ឝូលំ ករេឃ្យៈ ឝូលំ ករិត្វា ឃេ មហានមុទ្ទេ មហន្តកា បាណា តេ មហន្តកេនុ ឝូលេនុ អាចុតេឃ្យ, ឃេ មហានមុទ្ទេ មជ្ឈិមកា បាណា តេ មជ្ឈិមកេនុ ឝូលេនុ អាចុតេឃ្យ, ឃេ មហានមុទ្ទេ សុខុមកា បាណា តេ សុខុមកេនុ ឝូលេនុ អាចុតេឃ្យៈ អបរិឃាឌិន្នា ច, ភិក្ខុេច, មហានមុទ្ទេ ឱឡារិកា បាណា អឃ្សុៈ

“អថ ឥមស្មិំ ឌម្ពុឌីបេ តិណកដ្ឋនាខាបលានំ បរិក្ខឃំ បរិឃាទាតំ គច្ឆេឃ្យៈ ឥតោ ពហុតរា ខោ, ភិក្ខុេច, មហានមុទ្ទេ សុខុមកា បាណា, ឃេ ត សុករា ឝូលេនុ អាចុតិតុំៈ តំ កិឃ្ស ហេតុ? សុខុមត្តា , ភិក្ខុេច, អត្តភាចឃ្សៈ ឲចំ មហា ខោ, ភិក្ខុេច, អបាឃោៈ ឲចំ មហត្តស្មា ខោ, ភិក្ខុេច, អបាឃស្មា បរិមុត្តោ ទិដ្ឋិនម្បន្នោ បុគ្គលោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ ឃធាភូតំ បជាតាតិ...បេ... ‘អឃំ ទុក្ខតិរោធគាមិតី បដិបទា’តិ ឃធាភូតំ បជាតាតិៈ

“តស្មាតិហ, ភិក្ខុេច, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ ឃោគោ ករណីឃោ...បេ... ‘អឃំ ទុក្ខតិរោធគាមិតី បដិបទា’តិ ឃោគោ ករណីឃោ”តិៈ ឆដ្ឋំៈ

໙. ປຐມສູຣິຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໐໙. “ສູຣິຍສ຺ສ [ສຸຣິຍສ຺ສ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)], ຠິກ຺ຂເວ, ອຸທຍໂຕ ເອຕໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ເອຕໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ, ຍທິທໍ – ອຣຸຓຸຄ຺ຄໍ. ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂໂນ ຈຕ຺ຕ຺ນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ຍຖາຠູຕໍ ອຠິສມຍາຍ ເອຕໍ ປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ເອຕໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕໍ, ຍທິທໍ – ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ. ຕສ຺ເສຕໍ ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂໂນ ປາຏິກງ຺ຂໍ – ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’ນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານິສ຺ສຕິ...ເປ... ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ’ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານິສ຺ສຕິ.

“ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’ນ຺ຕິ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ...ເປ... ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ’ຕິ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ”ຕິ. ນວມໍ.

ປັ. ທຸຕິຍສູຣິຍສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໐ປັ. “ຍາວກີວຍ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ໂລເກ ນຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເນວ ຕາວ ມຫໂຕ ອາໂລກສ຺ສ ປາຕຸພາໂວ ໂຫຕິ ມຫໂຕ ໂອຠາສສ຺ສ. ອນ຺ຘຕມໍ ຕທາ ໂຫຕິ ອນ຺ຘກາຣຕິມິສາ. ເນວ ຕາວ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວາ [ຣຕ຺ຕິທິວາ (ກ.)] ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ, ນ ມາສຑ຺ຒມາສາ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ, ນ ອຸຕຸສໍວຈ຺ຉຣາ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ.

“ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຖ ມຫໂຕ ອາໂລກສ຺ສ ປາຕຸພາໂວ ໂຫຕິ ມຫໂຕ ໂອຠາສສ຺ສ. ເນວ ອນ຺ຘຕມໍ ຕທາ ໂຫຕິ ນ ອນ຺ຘກາຣຕິມິສາ. ອຖ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວາ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ, ມາສຑ຺ຒມາສາ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ, ອຸຕຸສໍວຈ຺ຉຣາ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ. ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍາວກີວຍ຺ຈ ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ, ເນວ ຕາວ ມຫໂຕ ອາໂລກສ຺ສ ປາຕຸພາໂວ ໂຫຕິ ມຫໂຕ ໂອຠາສສ຺ສ. ອນ຺ຘຕມໍ ຕທາ ໂຫຕິ ອນ຺ຘກາຣຕິມິສາ. ເນວ ຕາວ ຈຕ຺ຕ຺ນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອາຈິກ຺ຂນາ ໂຫຕິ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ.

“ຍໂຕ ຈ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ, ອຖ ມຫໂຕ ອາໂລກສ຺ສ ປາຕຸພາໂວ ໂຫຕິ ມຫໂຕ ໂອຠາສສ຺ສ. ເນວ ອນ຺ຘຕມໍ ຕທາ ໂຫຕິ ນ ອນ຺ຘກາຣຕິມິສາ. ອຖ ໂຂ ຈຕ຺ຕ຺ນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອາຈິກ຺ຂນາ ໂຫຕິ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣຓາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ. ກຕເມສໍ ຈຕ຺ຕ຺ນ຺ນໍ? ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ...ເປ... ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນິຍາ ປຏິປທາຍ ອຣິຍສຈ຺ຈສ຺ສ.

“ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວ, ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’ນ຺ຕິ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ...ເປ... ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ’ຕິ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ”ຕິ. ທສມໍ.

໕໌. ອິນ຺ທຂີລສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໐໕໌. “ເຍ ຫິ ເກຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຓາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວາ ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’ນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ນປ຺ປຊານນ຺ຕິ...ເປ... ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ

បដិបទា’តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, តេ អញ្ញស្ស សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា មុខំ ឧល្លោកេន្តិ [ឱលោកេន្តិ (សី។ ស្យា។)] – ‘អយំ នូន ភវំ ជានំ ជានាតិ, បស្សំ បស្សតី’”តិ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, តូលបិចុ វា កប្បាសបិចុ វា លហុកោ វាតូបាទានោ សមេ ភូមិភាគេ និក្ខិត្តោ។ តមេនំ បុរត្ថិមោ ចេ វាតោ បច្ឆិមេន សំហរេយ្យ, បច្ឆិមោ ចេ វាតោ បុរត្ថិមេន សំហរេយ្យ, ឧត្តរោ ចេ វាតោ ទក្ខិណេន សំហរេយ្យ, ទក្ខិណោ ចេ វាតោ ឧត្តរេន សំហរេយ្យ។ តំ កិស្ស ហេតុ? លហុកត្តា, ភិក្ខវេ, កប្បាសបិចុនោ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ ហិ កេចិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, តេ អញ្ញស្ស សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា មុខំ ឧល្លោកេន្តិ – ‘អយំ នូន ភវំ ជានំ ជានាតិ, បស្សំ បស្សតី’តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អទិដ្ឋត្តា, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ។

“យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានន្តិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានន្តិ, តេ ន អញ្ញស្ស សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា មុខំ ឧល្លោកេន្តិ – ‘អយំ នូន ភវំ ជានំ ជានាតិ, បស្សំ បស្សតី’”តិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អយោខីលោ វា ឥន្ទខីលោ វា គម្ភីរនេមោ សុនិខាតោ អចលោ អសម្បកម្បី។ បុរត្ថិមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ, នេវ សង្កម្បេយ្យ [នេវ នំ សង្កម្បេយ្យ (សី។ បី។)] ន សម្បកម្បេយ្យ ន សម្បចាលេយ្យ; បច្ឆិមាយ ចេបិ ទិសាយ...បេ... ឧត្តរាយ ចេបិ ទិសាយ...បេ... ទក្ខិណាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ, នេវ សង្កម្បេយ្យ ន សម្បកម្បេយ្យ ន សម្បចាលេយ្យ។ តំ កិស្ស ហេតុ? គម្ភីរត្តា, ភិក្ខវេ, នេមស្ស សុនិខាតត្តា ឥន្ទខីលស្ស។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ ច ខោ កេចិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានន្តិ...បេ... អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានន្តិ, តេ ន អញ្ញស្ស សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា មុខំ ឧល្លោកេន្តិ – ‘អយំ នូន ភវំ ជានំ ជានាតិ, បស្សំ បស្សតី’តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សុទិដ្ឋត្តា, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស អរិយសច្ចស្ស...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ នវមំ។

១០។ វាទត្ថិកសុត្តំ

១១១០។ “យោ ហិ កោចិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ, បុរត្ថិមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា វាទត្ថិកោ វាទគវេសី – ‘វាទមស្ស អារោបេស្សាមី’តិ, តំ វត សហធម្មេន សង្កម្បេស្សតិ វា សម្បកម្បេស្សតិ វា សម្បចាលេស្សតិ វាតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ បច្ឆិមាយ ចេបិ ទិសាយ...បេ... ឧត្តរាយ ចេបិ ទិសាយ...បេ... ទក្ខិណាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា វាទត្ថិកោ វាទគវេសី – ‘វាទមស្ស អារោបេស្សាមី’តិ, តំ វត សហធម្មេន សង្កម្បេស្សតិ វា សម្បកម្បេស្សតិ វា សម្បចាលេស្សតិ វាតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សិលាយូបោ សោឡសកុក្កុកោ។ តស្សស្សុ អដ្ឋ កុក្កូ ហេដ្ឋា នេមង្គមា, អដ្ឋ កុក្កូ ឧបរិនេមស្ស។ បុរត្ថិមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ, នេវ សង្កម្បេយ្យ ន សម្បកម្បេយ្យ ន សម្បវេធេយ្យ; បច្ឆិមាយ ចេបិ ទិសាយ...បេ... ឧត្តរាយ ចេបិ ទិសាយ...បេ... ទក្ខិណាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ ភុសា វាតវុដ្ឋិ, នេវ សង្កម្បេយ្យ ន សម្បកម្បេយ្យ ន សម្បវេធេយ្យ។ តំ កិស្ស ហេតុ? គម្ភីរត្តា, ភិក្ខវេ, នេមស្ស សុនិខាតត្តា សិលាយូបស្ស។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យេ ហិ កេចិ ភិក្ខូ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានន្តិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានន្តិ; បុរត្ថិមាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា វាទត្ថិកោ វាទគវេសី ‘វាទមស្ស អារោបេស្សាមី’តិ, តំ វត សហធម្មេន សង្កម្បេស្សតិ វា សម្បកម្បេស្សតិ វា សម្បវេធេស្សតិ វាតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ បច្ឆិមាយ ចេបិ ទិសាយ...បេ... ឧត្តរាយ ចេបិ ទិសាយ...បេ... ទក្ខិណាយ ចេបិ ទិសាយ អាគច្ឆេយ្យ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា វាទត្ថិកោ វាទគវេសី – ‘វាទមស្ស អារោបេស្សាមី’តិ, តំ វត សហធម្មេន សង្កម្បេស្សតិ វា សម្បកម្បេស្សតិ វា សម្បវេធេស្សតិ វាតិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? សុទិដ្ឋត្តា, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស អរិយសច្ចស្ស...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស។

“តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ទសមំ។

សីសបាវនវគ្គោ ចតុត្ថោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សីសបា ខទិរោ ទណ្ឌោ, ចេលោ សត្តិសតេន ច;

បាណា សុរិយូបមា ទ្វេ, ឥន្ទខីលោ ច វាទិនោតិ។

៥។ បបាតវគ្គោ

១។ លោកចិន្តាសុត្តំ

១១១១។ ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភូតបុព្ពំ, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរោ បុរិសោ រាជគហា និក្ខមិត្វា ‘លោកចិន្តំ ចិន្តេស្សាមី’តិ យេន សុមាគធា បោក្ខរណី តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា សុមាគធាយ បោក្ខរណិយា តីរេ និសីទិ លោកចិន្តំ ចិន្តេន្តោ។ អទ្ទសា ខោ, ភិក្ខវេ, សោ បុរិសោ សុមាគធាយ បោក្ខរណិយា តីរេ ចតុរង្គិនិំ សេនំ

[ចតុរង្គិនិសេនំ (ក.)] ភិសមុឡាលំ [ភិសមុឡាលំ (បី. ក.)] បវិសន្តំ។ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ – ‘ឧម្មត្តោស្មិ នាមាហំ, វិចេតោស្មិ នាមាហំ! យំ លោកេ នត្ថិ តំ មយា ទិដ្ឋ’"ន្តិ។

"អថ ខោ សោ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ នគរំ បវិសិត្វា មហាជនកាយស្ស អារោចេសិ – ‘ឧម្មត្តោស្មិ នាមាហំ, ភន្តេ, វិចេតោស្មិ នាមាហំ, ភន្តេ! យំ លោកេ នត្ថិ តំ មយា ទិដ្ឋ’"ន្តិ។ "កថំ បន ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, ឧម្មត្តោ កថំ វិចេតោ? កិញ្ច លោកេ នត្ថិ យំ តយា ទិដ្ឋ"ន្តិ? "ឥធាហំ, ភន្តេ, រាជគហា និក្ខមិត្វា ‘លោកចិន្តំ ចិន្តេស្សាមី’តិ យេន សុមាគធា បោក្ខរណី តេនុបសង្កមិំ; ឧបសង្កមិត្វា សុមាគធាយ បោក្ខរណិយា តីរេ និសីទិំ លោកចិន្តំ ចិន្តេន្តោ។ អទ្ទសំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, សុមាគធាយ បោក្ខរណិយា តីរេ ចតុរង្គិនិំ សេនំ ភិសមុឡាលំ បវិសន្តំ។ ឯវំ ខ្វាហំ, ភន្តេ, ឧម្មត្តោ ឯវំ វិចេតោ។ ឥទញ្ច លោកេ នត្ថិ យំ មយា ទិដ្ឋ"ន្តិ។ "តគ្ឃ ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, ឧម្មត្តោ តគ្ឃ វិចេតោ។ ឥទញ្ច លោកេ នត្ថិ យំ តយា ទិដ្ឋ"ន្តិ។

"តំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, សោ បុរិសោ ភូតំយេវ អទ្ទស, នោ អភូតំ។ ភូតបុព្ពំ, ភិក្ខវេ, ទេវាសុរសង្គាមោ សមុបព្យូឡ្ហោ អហោសិ។ តស្មិំ ខោ បន, ភិក្ខវេ, សង្គាមេ ទេវា ជិនិំសុ, អសុរា បរាជិនិំសុ។ បរាជិតា ច ខោ, ភិក្ខវេ, អសុរា ភីតា ភិសមុឡាលេន អសុរបុរំ បវិសិំសុ ទេវានំយេវ មោហយមានា។

"តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, មា លោកចិន្តំ ចិន្តេថ – ‘សស្សតោ លោកោ’តិ វា ‘អសស្សតោ លោកោ’តិ វា, ‘អន្តវា លោកោ’តិ វា ‘អនន្តវា លោកោ’តិ វា, ‘តំ ជីវំ តំ សរីរ’ន្តិ វា ‘អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរ’ន្តិ វា, ‘ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា ‘ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា, ‘ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា, ‘នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណា’តិ វា។ តំ កិស្ស ហេតុ? នេសា, ភិក្ខវេ, ចិន្តា អត្ថសំហិតា នាទិព្រហ្មចរិយកា ន និព្ពិទាយ ន វិរាគាយ ន និរោធាយ ន ឧបសមាយ ន អភិញ្ញាយ ន សម្ពោធាយ ន និព្ពានាយ សំវត្តតិ។

"ចិន្តេន្តា ខោ តុម្ហេ ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ ចិន្តេយ្យាថ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ ចិន្តេយ្យាថ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឯសា, ភិក្ខវេ, ចិន្តា អត្ថសំហិតា ឯសា អាទិព្រហ្មចរិយកា ឯសា និព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ។

"តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ"តិ។ បឋមំ។

២. បបាតសុត្តំ

១១១២. ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ។ អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "អាយាម, ភិក្ខវេ, យេន

បដិភានកូដេ តេនុបសង្កមិស្សាម ទិវាវិហារាយា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ អថ ខោ ភគវា សម្ពហុលេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ យេន បដិភានកូដោ តេនុបសង្កមិ។ អទ្ទសា ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ បដិភានកូដេ មហន្តំ បបាតំ។ ទិស្វាន ភគវន្តំ ឯតទវោច – “មហា វតាយំ, ភន្តេ, បបាតោ សុភយានកោ, ភន្តេ, បបាតោ។ អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, ឥមម្ហា បបាតា អញ្ញោ បបាតោ មហន្តតរោ ច ភយានកតរោ ចា”តិ? “អត្ថិ ខោ, ភិក្ខុ, ឥមម្ហា បបាតា អញ្ញោ បបាតោ មហន្តតរោ ច ភយានកតរោ ចា”តិ។

“កតមោ បន, ភន្តេ, ឥមម្ហា បបាតា អញ្ញោ បបាតោ មហន្តតរោ ច ភយានកតរោ ចា”តិ? “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខុ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, តេ ជាតិសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អភិរមន្តិ, ជរាសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អភិរមន្តិ , មរណសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អភិរមន្តិ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អភិរមន្តិ។ តេ ជាតិសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អភិរតា ជរាសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អភិរតា មរណសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អភិរតា សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អភិរតា ជាតិសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អភិសង្ខរោន្តិ, ជរាសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អភិសង្ខរោន្តិ, មរណសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អភិសង្ខរោន្តិ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អភិសង្ខរោន្តិ។ តេ ជាតិសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អភិសង្ខរិត្វា ជរាសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អភិសង្ខរិត្វា មរណសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អភិសង្ខរិត្វា សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អភិសង្ខរិត្វា ជាតិបបាតម្បិ បបតន្តិ, ជរាបបាតម្បិ បបតន្តិ, មរណបបាតម្បិ បបតន្តិ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសបបាតម្បិ បបតន្តិ។ តេ ន បរិមុច្ចន្តិ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ។ ‘ន បរិមុច្ចន្តិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមិ”។

“យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខុ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានន្តិ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានន្តិ, តេ ជាតិសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ នាភិរមន្តិ, ជរាសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ នាភិរមន្តិ, មរណសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ នាភិរមន្តិ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ នាភិរមន្តិ។ តេ ជាតិសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អនភិរតា, ជរាសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អនភិរតា, មរណសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អនភិរតា, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អនភិរតា, ជាតិសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ នាភិសង្ខរោន្តិ, ជរាសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ នាភិសង្ខរោន្តិ, មរណសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ នាភិសង្ខរោន្តិ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ នាភិសង្ខរោន្តិ។ តេ ជាតិសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អនភិសង្ខរិត្វា, ជរាសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អនភិសង្ខរិត្វា, មរណសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អនភិសង្ខរិត្វា, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសសំវត្តនិកេបិ សង្ខារេ អនភិសង្ខរិត្វា, ជាតិបបាតម្បិ នប្បបតន្តិ, ជរាបបាតម្បិ នប្បបតន្តិ, មរណបបាតម្បិ នប្បបតន្តិ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសបបាតម្បិ នប្បបតន្តិ។ តេ បរិមុច្ចន្តិ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ។ ‘បរិមុច្ចន្តិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមិ”។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខុ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ មហាបរិឡាហសុត្តំ

១១១៣។ “អត្ថិ, ភិក្ខវេ, មហាបរិឡាហោ នាម និរយោ។ តត្ថ យំ កិញ្ចិ ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, អនិដ្ឋរូបញ្ញេវ បស្សតិ នោ ឥដ្ឋរូបំ; អកន្តរូបញ្ញេវ បស្សតិ នោ កន្តរូបំ; អមនាបរូបញ្ញេវ បស្សតិ នោ មនាបរូបំ។ យំ កិញ្ចិ សោតេន សទ្ទំ សុណាតិ…បេ… យំ កិញ្ចិ កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសតិ…បេ… យំ កិញ្ចិ មនសា ធម្មំ វិជានាតិ, អនិដ្ឋរូបញ្ញេវ វិជានាតិ នោ ឥដ្ឋរូបំ; អកន្តរូបញ្ញេវ វិជានាតិ នោ កន្តរូបំ; អមនាបរូបញ្ញេវ វិជានាតិ នោ មនាបរូប”ន្តិ។

ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “មហា វត សោ, ភន្តេ, បរិឡាហោ, សុមហា វត សោ, ភន្តេ, បរិឡាហោ! អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, ឯតម្ហា បរិឡាហា អញ្ញោ បរិឡាហោ មហន្តតរោ ចេវ ភយានកតរោ ចា”តិ? “អត្ថិ ខោ, ភិក្ខុ, ឯតម្ហា បរិឡាហា អញ្ញោ បរិឡាហោ មហន្តតរោ ច ភយានកតរោ ចា”តិ។

“កតមោ បន, ភន្តេ, ឯតម្ហា បរិឡាហា អញ្ញោ បរិឡាហោ មហន្តតរោ ច ភយានកតរោ ចា”តិ? “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, តេ ជាតិសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អភិរមន្តិ…បេ… អភិរតា…បេ… អភិសង្ខរោន្តិ…បេ… អភិសង្ខរិត្វា ជាតិបរិឡាហេនបិ បរិឌយ្ហន្តិ, ជរាបរិឡាហេនបិ បរិឌយ្ហន្តិ, មរណបរិឡាហេនបិ បរិឌយ្ហន្តិ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសបរិឡាហេនបិ បរិឌយ្ហន្តិ។ តេ ន បរិមុច្ចន្តិ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ។ ‘ន បរិមុច្ចន្តិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមិ”។

“យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខវេ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានន្តិ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានន្តិ។ តេ ជាតិសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ នាភិរមន្តិ…បេ… អនភិរតា…បេ… នាភិសង្ខរោន្តិ…បេ… អនភិសង្ខរិត្វា ជាតិបរិឡាហេនបិ ន បរិឌយ្ហន្តិ, ជរាបរិឡាហេនបិ ន បរិឌយ្ហន្តិ, មរណបរិឡាហេនបិ ន បរិឌយ្ហន្តិ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសបរិឡាហេនបិ ន បរិឌយ្ហន្តិ។ តេ បរិមុច្ចន្តិ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ។ ‘បរិមុច្ចន្តិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមិ”។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ តតិយំ។

៤។ កូដាគារសុត្តំ

១១១៤។ “យោ ហិ, ភិក្ខវេ [យោ ច ខោ ភិក្ខវេ (ស្យា។ ក។)], ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អនភិសមេច្ច…បេ…

ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អនភិសមេច្ច សម្មា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សាមី’តិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យោ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ កូដាគារស្ស ហេដ្ឋិមំ ឃរំ អករិត្វា ឧបរិមំ ឃរំ អារោបេស្សាមី’តិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យោ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អនភិសមេច្ច...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អនភិសមេច្ច សម្មា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សាមី’តិ – នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ។

“យោ ច ខោ, ភិក្ខវេ, ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អភិសមេច្ច...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អភិសមេច្ច សម្មា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សាមី’តិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យោ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ កូដាគារស្ស ហេដ្ឋិមំ ឃរំ ករិត្វា ឧបរិមំ ឃរំ អារោបេស្សាមី’តិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ; ឯវមេវ ខោ , ភិក្ខវេ, យោ ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អភិសមេច្ច...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិំ បដិបទំ អរិយសច្ចំ យថាភូតំ អភិសមេច្ច សម្មា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សាមី’តិ – ឋានមេតំ វិជ្ជតិ។

“តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ វាលសុត្តំ

១១១៥។ ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ វេសាលិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា អានន្ទោ សម្ពហុលេ លិច្ឆវិកុមារកេ សន្ថាគារេ ឧបាសនំ ករោន្តេ, ទូរតោវ សុខុមេន តាឡច្ឆិគ្គឡេន អសនំ អតិបាតេន្តេ, បោង្ខានុបោង្ខំ [បោខានុបោខំ (ស្យា។ កំ។)] អវិរាធិតំ។ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ – “សិក្ខិតា វតិមេ លិច្ឆវិកុមារកា, សុសិក្ខិតា វតិមេ លិច្ឆវិកុមារកា; យត្រ ហិ នាម ទូរតោវ សុខុមេន តាឡច្ឆិគ្គឡេន អសនំ អតិបាតេស្សន្តិ បោង្ខានុបោង្ខំ អវិរាធិត”ន្តិ។

អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ វេសាលិំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “ឥធាហំ, ភន្តេ, បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ វេសាលិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិំ ។ អទ្ទសំ ខ្វាហំ, ភន្តេ សម្ពហុលេ លិច្ឆវិកុមារកេ សន្ថាគារេ ឧបាសនំ ករោន្តេ ទូរតោវ សុខុមេន តាឡច្ឆិគ្គឡេន អសនំ អតិបាតេន្តេ បោង្ខានុបោង្ខំ អវិរាធិតំ’។ ទិស្វាន មេ ឯតទហោសិ – “សិក្ខិតា វតិមេ លិច្ឆវិកុមារកា, សុសិក្ខិតា វតិមេ លិច្ឆវិកុមារកា; យត្រ ហិ នាម ទូរតោវ សុខុមេន តាឡច្ឆិគ្គឡេន អសនំ អតិបាតេស្សន្តិ បោង្ខានុបោង្ខំ អវិរាធិត”ន្តិ។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, អានន្ទ, កតមំ នុ ខោ ទុក្ករតរំ វា ទុរភិសម្ភវតរំ វា – យោ ទូរតោ សុខុមេន តាលច្ឆិគ្គឡេន អសនំ អតិបាតេយ្យ បោង្ខានុបោង្ខំ អវិរាធិតំ, យោ វា សត្តធា ភិន្នស្ស វាលស្ស កោដិយា កោដិំ បដិវិជ្ឈេយ្យា”តិ? “ឯតទេវ, ភន្តេ, ទុក្ករតរញ្ចេវ ទុរភិសម្ភវតរញ្ច យោ វា [យោ (សី។)] សត្តធា ភិន្នស្ស វាលស្ស កោដិយា កោដិំ បដិវិជ្ឈេយ្យា”តិ។ “អថ ខោ [អថ ខោ តេ (ស្យា។ កំ។)], អានន្ទ, ទុប្បដិវិជ្ឈតរំ បដិវិជ្ឈន្តិ, យេ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បដិវិជ្ឈន្តិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បដិវិជ្ឈន្តី”តិ។

“តស្មាតិហានន្ទ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ បញ្ចមំ។

៩។ អន្ធការសុត្តំ

១១១៩។ “អត្ថិ, ភិក្ខវេ, លោកន្តរិកា អឃា អសំវុតា អន្ធការា អន្ធការតិមិសា, យត្ថមិមេសំ ចន្ទិមសូរិយានំ ឯវំមហិទ្ធិកានំ ឯវំ មហានុភាវានំ អាភាយ នានុភោន្តី”តិ។

ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “មហា វត សោ, ភន្តេ, អន្ធការោ, សុមហា វត សោ, ភន្តេ, អន្ធការោ! អត្ថិ នុ ខោ, ភន្តេ, ឯតម្ហា អន្ធការា អញ្ញោ អន្ធការោ មហន្តតរោ ច ភយានកតរោ ចា”តិ? “អត្ថិ ខោ, ភិក្ខុ, ឯតម្ហា អន្ធការា អញ្ញោ អន្ធការោ មហន្តតរោ ច ភយានកតរោ ចា”តិ។

“កតមោ បន, ភន្តេ, ឯតម្ហា អន្ធការា អញ្ញោ អន្ធការោ មហន្តតរោ ច ភយានកតរោ ចា”តិ? “យេ ហិ កេចិ, ភិក្ខុ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, តេ ជាតិសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ អភិរមន្តិ...បេ... អភិរតា...បេ... អភិសង្ខរោន្តិ...បេ... អភិសង្ខរិត្វា ជាតន្ធការម្បិ បបតន្តិ, ជរន្ធការម្បិ បបតន្តិ, មរណន្ធការម្បិ បបតន្តិ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសន្ធការម្បិ បបតន្តិ។ តេ ន បរិមុច្ចន្តិ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ។ ‘ន បរិមុច្ចន្តិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមិ”។

“យេ ច ខោ កេចិ, ភិក្ខុ, សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានន្តិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានន្តិ, តេ ជាតិសំវត្តនិកេសុ សង្ខារេសុ នាភិរមន្តិ...បេ... អនភិរតា...បេ... នាភិសង្ខរោន្តិ...បេ... អនភិសង្ខរិត្វា ជាតន្ធការម្បិ នប្បបតន្តិ , ជរន្ធការម្បិ នប្បបតន្តិ, មរណន្ធការម្បិ នប្បបតន្តិ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសន្ធការម្បិ នប្បបតន្តិ។ តេ បរិមុច្ចន្តិ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ។ ‘បរិមុច្ចន្តិ ទុក្ខស្មា’តិ វទាមិ”។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ បឋមឆិគ្គឡយុគសុត្តំ

១១៧។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ មហាសមុទ្ទេ ឯកច្ឆិគ្គឡំ យុគំ បក្ខិបេយ្យ។ តត្រាបិស្ស កាណោ កច្ឆបោ។ សោ វស្សសតស្ស វស្សសតស្ស អច្ចយេន សកិំ សកិំ ឧម្មុជ្ជេយ្យ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, អបិ នុ ខោ កាណោ កច្ឆបោ វស្សសតស្ស វស្សសតស្ស អច្ចយេន សកិំ សកិំ ឧម្មុជ្ជន្តោ អមុស្មិំ ឯកច្ឆិគ្គឡេ យុគេ គីវំ បវេសេយ្យា”តិ? “យទិ នូន, ភន្តេ, កទាចិ ករហចិ ទីឃស្ស អទ្ធុនោ អច្ចយេនា”តិ។

“ខិប្បតរំ ខោ សោ, ភិក្ខវេ, កាណោ កច្ឆបោ វស្សសតស្ស វស្សសតស្ស អច្ចយេន សកិំ សកិំ ឧម្មុជ្ជន្តោ អមុស្មិំ ឯកច្ឆិគ្គឡេ យុគេ គីវំ បវេសេយ្យ, ន ត្វេវាហំ, ភិក្ខវេ, សកិំ វិនិបាតគតេន ពាលេន [វិនិបាតគតេន ពាលេន (ក។)] មនុស្សត្តំ វទាមិ”។

តំ កិស្ស ហេតុ? ន ហេត្ថ, ភិក្ខវេ, អត្ថិ ធម្មចរិយា, សមចរិយា, កុសលកិរិយា, បុញ្ញកិរិយា។ អញ្ញមញ្ញខាទិកា ឯត្ថ, ភិក្ខវេ, វត្តតិ ទុព្ពលខាទិកា។ តំ កិស្ស ហេតុ? អទិដ្ឋត្តា, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស អរិយសច្ចស្ស…បេ… ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ សត្តមំ។

៨។ ទុតិយឆិគ្គឡយុគសុត្តំ

១១៨។ “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, អយំ មហាបថវី ឯកោទកា អស្ស។ តត្រ បុរិសោ ឯកច្ឆិគ្គឡំ យុគំ បក្ខិបេយ្យ។ តមេនំ បុរត្ថិមោ វាតោ បច្ឆិមេន សំហរេយ្យ, បច្ឆិមោ វាតោ បុរត្ថិមេន សំហរេយ្យ, ឧត្តរោ វាតោ ទក្ខិណេន សំហរេយ្យ, ទក្ខិណោ វាតោ ឧត្តរេន សំហរេយ្យ។ តត្រស្ស កាណោ កច្ឆបោ។ សោ វស្សសតស្ស វស្សសតស្ស អច្ចយេន សកិំ សកិំ ឧម្មុជ្ជេយ្យ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, អបិ នុ ខោ កាណោ កច្ឆបោ វស្សសតស្ស វស្សសតស្ស អច្ចយេន សកិំ សកិំ ឧម្មុជ្ជន្តោ អមុស្មិំ ឯកច្ឆិគ្គឡេ យុគេ គីវំ បវេសេយ្យា”តិ? “អធិច្ចមិទំ, ភន្តេ, យំ សោ កាណោ កច្ឆបោ វស្សសតស្ស វស្សសតស្ស អច្ចយេន សកិំ សកិំ ឧម្មុជ្ជន្តោ អមុស្មិំ ឯកច្ឆិគ្គឡេ យុគេ គីវំ បវេសេយ្យា”តិ។

“ឯវំ អធិច្ចមិទំ, ភិក្ខវេ, យំ មនុស្សត្តំ លភតិ។ ឯវំ អធិច្ចមិទំ, ភិក្ខវេ, យំ តថាគតោ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ ឯវំ អធិច្ចមិទំ, ភិក្ខវេ, យំ តថាគតប្បវេទិតោ ធម្មវិនយោ លោកេ ទិព្ពតិ។ តស្សិទំ [តយិទំ (?)], ភិក្ខវេ, មនុស្សត្តំ លទ្ធំ, តថាគតោ លោកេ ឧប្បន្នោ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, តថាគតប្បវេទិតោ ច ធម្មវិនយោ លោកេ ទិព្ពតិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ បឋមសិនេរុបព្ពតរាជសុត្តំ

១១០៩។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ សិនេរុស្ស បព្ពតរាជស្ស សត្ត មុគ្គមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា ឧបនិក្ខិបេយ្យ។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ , កតមំ នុ ខោ ពហុតរំ – យា វា [យា ច] សត្ត មុគ្គមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា ឧបនិក្ខិត្តា, យោ វា [យោ ច (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។) សំ។ និ។ ២។៧៥] សិនេរុបព្ពតរាជា”តិ? “ឯតទេវ, ភន្តេ, ពហុតរំ, យទិទំ – សិនេរុបព្ពតរាជា; អប្បមត្តិកា សត្ត មុគ្គមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា ឧបនិក្ខិត្តា។ សង្ខម្បិ ន ឧបេន្តិ, ឧបនិធិម្បិ ន ឧបេន្តិ, កលភាគម្បិ ន ឧបេន្តិ សិនេរុបព្ពតរាជានំ ឧបនិធាយ សត្ត មុគ្គមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា ឧបនិក្ខិត្តា”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស ទិដ្ឋិសម្បន្នស្ស បុគ្គលស្ស អភិសមេតាវិនោ ឯតទេវ ពហុតរំ ទុក្ខំ យទិទំ បរិក្ខីណំ បរិយាទិណ្ណំ; អប្បមត្តកំ អវសិដ្ឋំ។ សង្ខម្បិ ន ឧបេតិ, ឧបនិធិម្បិ ន ឧបេតិ, កលភាគម្បិ ន ឧបេតិ, បុរិមំ ទុក្ខក្ខន្ធំ បរិក្ខីណំ បរិយាទិណ្ណំ ឧបនិធាយ យទិទំ សត្តក្ខត្តុបរមតា; យោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតី”តិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយសិនេរុបព្ពតរាជសុត្តំ

១១១០។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, សិនេរុបព្ពតរាជាយំ បរិក្ខយំ បរិយាទានំ គច្ឆេយ្យ, ឋបេត្វា សត្ត មុគ្គមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, កតមំ នុ ខោ ពហុតរំ – យំ វា សិនេរុស្ស បព្ពតរាជស្ស បរិក្ខីណំ បរិយាទិណ្ណំ, យា វា សត្ត មុគ្គមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា អវសិដ្ឋា”តិ? “ឯតទេវ, ភន្តេ, ពហុតរំ សិនេរុស្ស បព្ពតរាជស្ស យទិទំ បរិក្ខីណំ បរិយាទិណ្ណំ; អប្បមត្តិកា សត្ត មុគ្គមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា អវសិដ្ឋា។ សង្ខម្បិ ន ឧបេន្តិ, ឧបនិធិម្បិ ន ឧបេន្តិ, កលភាគម្បិ ន ឧបេន្តិ សិនេរុស្ស បព្ពតរាជស្ស បរិក្ខីណំ បរិយាទិណ្ណំ ឧបនិធាយ សត្ត មុគ្គមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា អវសិដ្ឋា”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស ទិដ្ឋិសម្បន្នស្ស បុគ្គលស្ស អភិសមេតាវិនោ ឯតទេវ ពហុតរំ ទុក្ខំ យទិទំ បរិក្ខីណំ បរិយាទិណ្ណំ; អប្បមត្តកំ អវសិដ្ឋំ។ សង្ខម្បិ ន ឧបេតិ, ឧបនិធិម្បិ ន ឧបេតិ, កលភាគម្បិ ន ឧបេតិ, បុរិមំ ទុក្ខក្ខន្ធំ បរិក្ខីណំ បរិយាទិណ្ណំ ឧបនិធាយ យទិទំ សត្តក្ខត្តុបរមតា; យោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតី”តិ។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ទសមំ។

ᨸᨸᩤᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩤᨶᩴ –

ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩤ ᨸᨸᩤᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᩊᩤᩉᩮᩣ, ᨠᩪᨭᩴ ᩅᩤᩃᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩮᩣ ᨧ;

ᨨᩥᨣ᩠ᨣᩊᩮᨶ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩤ, ᩈᩥᨶᩮᩁᩩ ᩋᨸᩁᩮ ᨴᩩᩅᩮᨲᩥ᪨

᪙᪨ ᩋᨽᩥᩈᨾᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᨶᨡᩈᩥᨡᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪒᪑᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩤ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᨡᩈᩥᨡᩤᨿᩴ ᨸᩴᩈᩩᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – "ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨲᨾᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨻᩉᩩᨲᩁᩴ – ᨿᩮᩣ ᩅᩤᨿᩴ ᨾᨿᩤ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨡᩈᩥᨡᩤᨿᩴ ᨸᩴᩈᩩ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩅᩤ ᨾᩉᩤᨸᨳᩅᩦ"ᨲᩥ? "ᩑᨲᨴᩮᩅ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨻᩉᩩᨲᩁᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨾᩉᩤᨸᨳᩅᩦ; ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᩤᨿᩴ ᨽᨣᩅᨲᩤ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨡᩈᩥᨡᩤᨿᩴ ᨸᩴᩈᩩ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ, ᩏᨸᨶᩥᨵᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ, ᨠᩃᨽᩣᨣᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ ᨾᩉᩤᨸᨳᩅᩥᩴ ᩏᨸᨶᩥᨵᩤᨿ ᨽᨣᩅᨲᩤ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨡᩈᩥᨡᩤᨿᩴ ᨸᩴᩈᩩ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ "ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩋᨽᩥᩈᨾᩮᨲᩣᩅᩥᨶᩮᩣ ᩑᨲᨴᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ; ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩋᩅᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ, ᩏᨸᨶᩥᨵᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ, ᨠᩃᨽᩣᨣᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᩴ ᨸᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩏᨸᨶᩥᨵᩤᨿ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨸᩁᨾᨲᩤ; ᨿᩮᩣ 'ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠'ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ...ᨸᩮ... 'ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩤ'ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨

"ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥᩉ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, 'ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠'ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ...ᨸᩮ... 'ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩤᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩤ'ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪒᪒᪨ "ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᩋᩣᨿᩣᨾᩮᨶ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨵᩮᨶ, ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣ ᩏᨴᨠᩔ ᩈᨾᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠᩤ ᨠᩣᨠᨸᩮᨿ᩠ᨿᩤ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨠᩩᩈᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩏᨴᨠᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨲᨾᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨻᩉᩩᨲᩁᩴ – ᨿᩴ ᩅᩤ ᨠᩩᩈᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩏᨴᨠᩴ ᩏᨻ᩠ᨽᨲᩴ, ᨿᩴ ᩅᩤ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩤ ᩏᨴᨠᨶ᩠"ᨲᩥ? "ᩑᨲᨴᩮᩅ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨻᩉᩩᨲᩁᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩤ ᩏᨴᨠᩴ; ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩩᩈᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩏᨴᨠᩴ ᩏᨻ᩠ᨽᨲᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ, ᩏᨸᨶᩥᨵᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ, ᨠᩃᨽᩣᨣᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩏᨸᩮᨲᩥ ᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩤ ᩏᨴᨠᩴ ᩏᨸᨶᩥᨵᩤᨿ ᨠᩩᩈᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩏᨴᨠᩴ ᩏᨻ᩠ᨽᨲᨶ᩠"ᨲᩥ᪨ "ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩔ...ᨸᩮ... ᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

៣. បឋមសំភេជ្ជសុត្តំ

១១១៣. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, យត្ថិមា មហានទិយោ សំសន្ទន្តិ សមេន្តិ, សេយ្យថិទំ – គង្គា, យមុនា, អចិរវតី, សរភូ, មហី, តតោ បុរិសោ ទ្វេ វា តីណិ វា ឧទកផុសិតានិ ឧទ្ធរេយ្យ. តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ កតមំ នុ ខោ ពហុតរំ – យានិ វា ទ្វេ វា តីណិ វា ឧទកផុសិតានិ ឧព្ភតានិ, យំ វា សំភេជ្ជោទក”ន្តិ? “ឯតទេវ, ភន្តេ, ពហុតរំ, យទិទំ – សំភេជ្ជោទកំ; អប្បមត្តកានិ ទ្វេ វា តីណិ វា ឧទកផុសិតានិ ឧព្ភតានិ. សង្ខម្បិ ន ឧបេន្តិ , ឧបនិធម្បិ ន ឧបេន្តិ, កលភាគម្បិ ន ឧបេន្តិ សំភេជ្ជោទកំ ឧបនិធាយ ទ្វេ វា តីណិ វា ឧទកផុសិតានិ ឧព្ភតានី”តិ. “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស...បេ... យោគោ ករណីយោ”តិ. តតិយំ.

៤. ទុតិយសំភេជ្ជសុត្តំ

១១១៤. “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, យត្ថិមា មហានទិយោ សំសន្ទន្តិ សមេន្តិ, សេយ្យថិទំ – គង្គា, យមុនា, អចិរវតី, សរភូ, មហី, តំ ឧទកំ បរិក្ខយំ បរិយាទានំ គច្ឆេយ្យ, ឋបេត្វា ទ្វេ វា តីណិ វា ឧទកផុសិតានិ . តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, កតមំ នុ ខោ ពហុតរំ – យំ វា សំភេជ្ជោទកំ បរិក្ខីណំ បរិយាទិន្នំ, យានិ វា ទ្វេ វា តីណិ វា ឧទកផុសិតានិ អវសិដ្ឋានី”តិ? “ឯតទេវ, ភន្តេ, ពហុតរំ សំភេជ្ជោទកំ យទិទំ បរិក្ខីណំ បរិយាទិន្នំ; អប្បមត្តកានិ ទ្វេ វា តីណិ វា ឧទកផុសិតានិ អវសិដ្ឋានិ. សង្ខម្បិ ន ឧបេន្តិ, ឧបនិធម្បិ ន ឧបេន្តិ, កលភាគម្បិ ន ឧបេន្តិ សំភេជ្ជោទកំ បរិក្ខីណំ បរិយាទិន្នំ ឧបនិធាយ ទ្វេ វា តីណិ វា ឧទកផុសិតានិ អវសិដ្ឋានី”តិ. “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស...បេ... យោគោ ករណីយោ”តិ. ចតុត្ថំ.

៥. បឋមមហាបថវីសុត្តំ

១១១៥. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, បុរិសោ មហាបថវិយា សត្ត កោលដ្ឋិមត្តិយោ គុឡិកា ឧបនិក្ខិបេយ្យ. តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, កតមំ នុ ខោ ពហុតរំ – យា វា សត្ត កោលដ្ឋិមត្តិយោ គុឡិកា ឧបនិក្ខិត្តា, អយំ វា មហាបថវី”តិ? “ឯតទេវ, ភន្តេ, ពហុតរំ, យទិទំ – មហាបថវី; អប្បមត្តិកា សត្ត កោលដ្ឋិមត្តិយោ គុឡិកា ឧបនិក្ខិត្តា. សង្ខម្បិ ន ឧបេន្តិ, ឧបនិធម្បិ ន ឧបេន្តិ, កលភាគម្បិ ន ឧបេន្តិ មហាបថវិំ ឧបនិធាយ សត្ត កោលដ្ឋិមត្តិយោ គុឡិកា ឧបនិក្ខិត្តា”តិ. “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស...បេ... យោគោ ករណីយោ”តិ. បញ្ចមំ.

៦. ទុតិយមហាបថវីសុត្តំ

១១១៦. “សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, មហាបថវី បរិក្ខយំ បរិយាទានំ គច្ឆេយ្យ ឋបេត្វា សត្ត កោលដ្ឋិមត្តិយោ គុឡិកា. តំ កិំ មញ្ញថ,

ຠິກ຺ຂເວ, ກຕມໍ ນຸ ໂຂ ພຫຸຕຣໍ – ຍໍ ວາ ມຫາປຖວິຍາ ປຣິກ຺ຂີຓໍ ປຣິຍາທິນ຺ນໍ , ຍາ ວາ ສຕ຺ຕ ໂກລຏ຺ຐິມຕ຺ຕິໂຍ ຄຸຬິກາ ອວສິຏ຺ຐາ”ຕິ? “ເອຕເທວ, ຠນ຺ເຕ, ພຫຸຕຣໍ ມຫາປຖວິຍາ ຍທິທໍ ປຣິກ຺ຂີຓໍ ປຣິຍາທິນ຺ນໍ; ອປ຺ປມຕ຺ຕິກາ ສຕ຺ຕ ໂກລຏ຺ຐິມຕ຺ຕິໂຍ ຄຸຬິກາ ອວສິຏ຺ຐາ. ສງ຺ຂມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ, ອຸປນິຘມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ, ກລຠາຄມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ ມຫາປຖວິຍາ ປຣິກ຺ຂີຓໍ ປຣິຍາທິນ຺ນໍ ອຸປນິຘາຍ ສຕ຺ຕ ໂກລຏ຺ຐິມຕ຺ຕິໂຍ ຄຸຬິກາ ອວສິຏ຺ຐາ”ຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ...ເປ... ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ”ຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ປຐມມຫາສມຸທ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໒໗. “ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ມຫາສມຸທ຺ທໂຕ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ອຸທກຜຸສິຕານິ ອຸທ຺ຘເຣຍ຺ຍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຕມໍ ນຸ ໂຂ ພຫຸຕຣໍ – ຍານິ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ອຸທກຜຸສິຕານິ ອຸພ຺ຠຕານິ, ຍໍ ວາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຸທກນ຺”ຕິ? “ເອຕເທວ, ຠນ຺ເຕ, ພຫຸຕຣໍ, ຍທິທໍ – ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຸທກໍ; ອປ຺ປມຕ຺ຕການິ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ອຸທກຜຸສິຕານິ ອຸພ຺ຠຕານິ. ສງ຺ຂມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ, ອຸປນິຘມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ, ກລຠາຄມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຸທກໍ ອຸປນິຘາຍ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ອຸທກຜຸສິຕານິ ອຸພ຺ຠຕານີ”ຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ...ເປ... ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ”ຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ທຸຕິຍມຫາສມຸທ຺ທສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໒໘. “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ມຫາສມຸທ຺ໂທ ປຣິກ຺ຂຍໍ [ມຫາສມຸທ຺ທາ ປຣິກ຺ຂຍໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ.) ສໍ. ນິ. ໒.໘໑] ປຣິຍາທານໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ຐເປຕ຺ວາ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ອຸທກຜຸສິຕານິ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຕມໍ ນຸ ໂຂ ພຫຸຕຣໍ – ຍໍ ວາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຸທກໍ ປຣິກ຺ຂີຓໍ ປຣິຍາທິນ຺ນໍ, ຍານິ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ອຸທກຜຸສິຕານິ ອວສິຏ຺ຐານີ”ຕິ? “ເອຕເທວ, ຠນ຺ເຕ, ພຫຸຕຣໍ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຸທກໍ ຍທິທໍ ປຣິກ຺ຂີຓໍ ປຣິຍາທິນ຺ນໍ; ອປ຺ປມຕ຺ຕການິ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ອຸທກຜຸສິຕານິ ອວສິຏ຺ຐານິ. ສງ຺ຂມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ, ອຸປນິຘມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ, ກລຠາຄມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຸທກໍ ປຣິກ຺ຂີຓໍ ປຣິຍາທິນ຺ນໍ ອຸປນິຘາຍ ເທ຺ວ ວາ ຕີຓິ ວາ ອຸທກຜຸສິຕານິ ອວສິຏ຺ຐານີ”ຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ...ເປ... ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ”ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ປຐມປພ຺ພຕູປມສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໒໙. “ເສຍ຺ຍຖາປິ , ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຣິໂສ ຫິມວໂຕ ປພ຺ພຕຣາຊສ຺ສ ສຕ຺ຕ ສາສປມຕ຺ຕິໂຍ ປາສາຓສກ຺ຂຣາ ອຸປນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ. ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຕມໍ ນຸ ໂຂ ພຫຸຕຣໍ – ຍາ ວາ ສຕ຺ຕ ສາສປມຕ຺ຕິໂຍ ປາສາຓສກ຺ຂຣາ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ອຍໍ ວາ ຫິມວາ ປພ຺ພຕຣາຊາ”ຕິ? “ເອຕເທວ, ຠນ຺ເຕ, ພຫຸຕຣໍ, ຍທິທໍ – ຫິມວາ ປພ຺ພຕຣາຊາ; ອປ຺ປມຕ຺ຕິກາ ສຕ຺ຕ ສາສປມຕ຺ຕິໂຍ ປາສາຓສກ຺ຂຣາ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕາ. ສງ຺ຂມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ, ອຸປນິຘມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ, ກລຠາຄມ຺ປິ ນ ອຸເປນ຺ຕິ ຫິມວນ຺ຕໍ ປພ຺ພຕຣາຊານໍ ອຸປນິຘາຍ ສຕ຺ຕ ສາສປມຕ຺ຕິໂຍ ປາສາຓສກ຺ຂຣາ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕາ”ຕິ. “ເອວເມວ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ...ເປ... ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ”ຕິ. ນວມໍ.

១០។ ទុតិយបព្ពតូបមសុត្តំ

១១៣០។ “សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ហិមវា បព្ពតរាជា បរិក្ខយំ បរិយាទានំ គច្ឆេយ្យ, ឋបេត្វា សត្ត សាសបមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា។ តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, កតមំ នុ ខោ ពហុតរំ – យំ វា ហិមវតោ បព្ពតរាជស្ស បរិក្ខីណំ បរិយាទិន្នំ, យា វា សត្ត សាសបមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា អវសិដ្ឋា”តិ? “ឯតទេវ, ភន្តេ, ពហុតរំ ហិមវតោ បព្ពតរាជស្ស យទិទំ បរិក្ខីណំ បរិយាទិន្នំ; អប្បមត្តិកា សត្ត សាសបមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា អវសិដ្ឋា។ សង្ខម្បិ ន ឧបេន្តិ, ឧបនិធិម្បិ ន ឧបេន្តិ, កលភាគម្បិ ន ឧបេន្តិ ហិមវតោ បព្ពតរាជស្ស បរិក្ខីណំ បរិយាទិន្នំ ឧបនិធាយ សត្ត សាសបមត្តិយោ បាសាណសក្ខរា អវសិដ្ឋា”តិ។ “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកស្ស ទិដ្ឋិសម្បន្នស្ស បុគ្គលស្ស អភិសមេតាវិនោ ឯតទេវ ពហុតរំ ទុក្ខំ យទិទំ បរិក្ខីណំ បរិយាទិន្នំ; អប្បមត្តកំ អវសិដ្ឋំ។ សង្ខម្បិ ន ឧបេតិ, ឧបនិធិម្បិ ន ឧបេតិ, កលភាគម្បិ ន ឧបេតិ បុរិមំ ទុក្ខក្ខន្ធំ បរិក្ខីណំ បរិយាទិន្នំ ឧបនិធាយ យទិទំ សត្តក្ខត្តុំបរមតា; យោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ”។

“តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ទសមំ។

អភិសមយវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

តស្សុទ្ទានំ –

នខសិខា បោក្ខរណី, សម្ភេជ្ជ អបរេ ទុវេ;

បថវី ទ្វេ សមុទ្ទា ទ្វេ, ទ្វេមា ច បព្ពតូបមាតិ។

៧។ បឋមអាមកធញ្ញបេយ្យាលវគ្គោ

១។ អញ្ញត្រសុត្តំ

១១៣១។ អថ ខោ ភគវា បរិត្តំ នខសិខាយំ បំសុំ អារោបេត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, កតមំ នុ ខោ ពហុតរំ – យោ វាយំ មយា បរិត្តោ នខសិខាយំ បំសុ អារោបិតោ, អយំ វា មហាបថវី”តិ? “ឯតទេវ , ភន្តេ, ពហុតរំ, យទិទំ – មហាបថវី; អប្បមត្តកោយំ ភគវតា បរិត្តោ នខសិខាយំ បំសុ អារោបិតោ។ សង្ខម្បិ ន ឧបេតិ, ឧបនិធិម្បិ ន ឧបេតិ, កលភាគម្បិ ន ឧបេតិ

មហាបថវិំ ឧបនិធាយ ភគវតា បរិត្តោ នខសិខាយំ បំសុ អារោបិតោ”តិ។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បមត្តកា តេ សត្តា យេ មនុស្សេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ អញ្ញត្រ មនុស្សេហិ [មនុស្សេសុ (បី។ ក។)] បច្ចាជាយន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អទិដ្ឋត្តា, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស អរិយសច្ចស្ស...បេ... ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស”។

“តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ បច្ចន្តសុត្តំ

១១៣៦។ អថ ខោ ភគវា បរិត្តំ នខសិខាយំ បំសុំ អារោបេត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, កតមំ នុ ខោ ពហុតរំ – យោ វា មយា បរិត្តោ នខសិខាយំ បំសុ អារោបិតោ, អយំ វា មហាបថវី”តិ? “ឯតទេវ, ភន្តេ, ពហុតរំ, យទិទំ – មហាបថវី; អប្បមត្តកាយំ ភគវតា បរិត្តោ នខសិខាយំ បំសុ អារោបិតោ។ សង្ខម្បិ ន ឧបេតិ, ឧបនិធិម្បិ ន ឧបេតិ, កលភាគម្បិ ន ឧបេតិ មហាបថវិំ ឧបនិធាយ ភគវតា បរិត្តោ នខសិខាយំ បំសុ អារោបិតោ”តិ។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បមត្តកា តេ សត្តា យេ មជ្ឈិមេសុ ជនបទេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ បច្ចាជាយន្តិ អវិញ្ញាតារេសុ មិលក្ខេសុ [មិលក្ខូសុ (ស្យា។ កំ។ ក។)] ...បេ...។ ឆដ្ឋំ។

៧។ បញ្ញាសុត្តំ

១១៣៧។ ... “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ អរិយេន បញ្ញាចក្ខុនា សមន្នាគតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ អវិជ្ជាគតា សម្មូឡ្ហា...បេ...។ សត្តមំ។

៨។ សុរាមេរយសុត្តំ

១១៣៨។ ... “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា អបដិវិរតា...បេ...។ អដ្ឋមំ។

៩។ ឱទកសុត្តំ

១១២៥។ … “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ថលជា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ ឧទកជា។ តំ កិស្ស ហេតុ… ពេ…។ បញ្ចមំ។

៦។ មត្តេយ្យសុត្តំ

១១២៦។ … “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ មត្តេយ្យា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ អមត្តេយ្យា…ពេ…។ ឆដ្ឋំ។

៧។ បេត្តេយ្យសុត្តំ

១១២៧។ … “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ បេត្តេយ្យា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ អបេត្តេយ្យា…ពេ…។ សត្តមំ។

៨។ សាមញ្ញសុត្តំ

១១២៨។ … “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ សាមញ្ញា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ អសាមញ្ញា…ពេ…។ អដ្ឋមំ។

៩។ ព្រហ្មញ្ញសុត្តំ

១១២៩។ … “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ព្រហ្មញ្ញា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ អព្រហ្មញ្ញា…ពេ…។ នវមំ។

១០។ បចាយិកសុត្តំ

១១៣០។ … “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ កុលេ ជេដ្ឋាបចាយិនោ; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ កុលេ អជេដ្ឋាបចាយិនោតិ [អកុលេ ជេដ្ឋាបចាយិនោតិ (ស្យា។ ក។)] …ពេ…។ ទសមំ។

បឋមអាមកធញ្ញបេយ្យាលវគ្គោ សត្តមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អញ្ញត្រ បច្ចន្តំ បញ្ញា, សុរាមេរយោទកា;

មត្តេយ្យា បេត្តេយ្យា ចាបិ, សាមញ្ញា ព្រហ្មបចាយិកន្តិ។

៨។ ទុតិយអាមកធញ្ញបេយ្យាលវគ្គោ

១។ បាណាតិបាតសុត្តំ

១១៣១។ ...បេ... “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ បាណាតិបាតា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ បាណាតិបាតា អប្បដិវិរតា។ តំ កិស្ស ហេតុ? ...បេ...។ បឋមំ។

២។ អទិន្នាទានសុត្តំ

១១៣២។ ...បេ... “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ អទិន្នាទានា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ អទិន្នាទានា អប្បដិវិរតា...បេ...។ ទុតិយំ។

៣។ កាមេសុមិច្ឆាចារសុត្តំ

១១៣៣។ ...បេ... “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ កាមេសុមិច្ឆាចារា អប្បដិវិរតា...បេ...។ តតិយំ។

៤។ មុសាវាទសុត្តំ

១១៣៤។ ...បេ... “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ មុសាវាទា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ មុសាវាទា អប្បដិវិរតា...បេ...។ ចតុត្ថំ។

៥។ បេសុញ្ញសុត្តំ

᪁᪁᪅᪨ ...ᨸᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨷ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨸᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ; ᩋᨳ ᨡᩮᩤ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨸᩥᩈᩩᨱᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ...᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪆᪨ ᨹᩁᩩᩈᩅᩣᨧᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪆᪨ ...ᨸᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨷ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨹᩁᩩᩈᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ; ᩋᨳ ᨡᩮᩤ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨹᩁᩩᩈᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ...᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪇᪨ ᩈᨾ᩠ᨹᨷ᩠ᨸᩃᩣᨷᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪇᪨ ...ᨸᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨷ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᩈᨾ᩠ᨹᨷ᩠ᨸᩃᩣᨷᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ; ᩋᨳ ᨡᩮᩤ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᩈᨾ᩠ᨹᨷ᩠ᨸᩃᩣᨷᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ...᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪈᪨ ᨻᩦᨩᨣᩤᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪈᪨ ...ᨸᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨷ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨻᩦᨩᨣᩤᨾᨽᩪᨲᨣᩤᨾᩈᨾᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣ [ᨻᩦᨩᨣᩤᨾᨽᩪᨲᨣᩤᨾᩈᨾᩣᩁᨻ᩠ᨽᩣ (ᨠ᪨)] ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ; ᩋᨳ ᨡᩮᩤ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨻᩦᨩᨣᩤᨾᨽᩪᨲᨣᩤᨾᩈᨾᩣᩁᨾ᩠ᨽᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ...᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪉᪨ ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪉᪨ ...ᨸᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨷ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ; ᩋᨳ ᨡᩮᩤ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ...᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨣᨶ᩠ᨵᩅᩥᩃᩮᨷᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪂᪀᪨ ...ᨸᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩤ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨷ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨾᩣᩃᩣᨣᨶ᩠ᨵᩅᩥᩃᩮᨷᨶᨵᩤᩁᨱᨾᨱ᩠ᨯᨶᩅᩥᨽᩪᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ; ᩋᨳ ᨡᩮᩤ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨾᩣᩃᩣᨣᨶ᩠ᨵᩅᩥᩃᩮᨷᨶᨵᩤᩁᨱᨾᨱ᩠ᨯᨶᩅᩥᨽᩪᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ...᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩋᩤᨾᨠᨵᨬ᩠ᨬᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩮᩤ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮᩤ᪨

តស្សុទ្ទានំ –

បាណំ អទិន្នំ កាមេសុ, មុសាវាទញ្ច បេសុញ្ញំ;

ផរុសំ សម្ផប្បលាបំ, ពីជញ្ច វិកាលំ គន្ធន្តិ។

៨។ តតិយអាមកធញ្ញបេយ្យាលវគ្គោ

១។ នច្ចគីតសុត្តំ

១១៥១។ …បេ… ។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនា អប្បដិវិរតា។ តំ កិស្ស ហេតុ…បេ…។ បឋមំ។

២។ ឧច្ចាសយនសុត្តំ

១១៥២។ …បេ… “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ឧច្ចាសយនមហាសយនា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ ឧច្ចាសយនមហាសយនា អប្បដិវិរតា…បេ…។ ទុតិយំ។

៣។ ជាតរូបរជតសុត្តំ

១១៥៣។ …បេ… “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ជាតរូបរជតបដិគ្គហណា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ ជាតរូបរជតបដិគ្គហណា អប្បដិវិរតា…បេ…។ តតិយំ។

៤។ អាមកធញ្ញសុត្តំ

១១៥៤។ …បេ… “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ អាមកធញ្ញបដិគ្គហណា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា

ᨿᩮ ᩋᩣᨾᨠᨵᨬ᩠ᨬᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ... ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ.

᪕. ᩋᩣᨾᨠᨾᩴᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪓᪕. ...ᨸᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᩋᩣᨾᨠᨾᩴᩈᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ; ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᩋᩣᨾᨠᨾᩴᩈᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ... ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ.

᪖. ᨠᩩᨾᩣᩁᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪓᪖. ...ᨸᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨠᩩᨾᩣᩁᩥᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ [ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨠᩩᨾᩣᩁᩥᨠᩣᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ (ᨠ.)] ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ; ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨠᩩᨾᩣᩁᩥᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ... ᨨᨭ᩠ᨮᩴ.

᪗. ᨴᩣᩈᩥᨴᩣᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪓᪗. ...ᨸᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨴᩣᩈᩥᨴᩣᩈᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ [ᨴᩣᩈᩦᨴᩣᩈᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠᩴ. ᨸᩦ.)] ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ; ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨴᩣᩈᩥᨴᩣᩈᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ... ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ.

᪘. ᩋᨩᩮᩊᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪓᪘. ...ᨸᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᩋᨩᩮᩊᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ; ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᩋᨩᩮᩊᨠᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ... ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ.

᪙. ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᩪᨠᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪑᪓᪙. ...ᨸᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨸ᩠ᨸᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᩪᨠᩁᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ; ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨭᩈᩪᨠᩁᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩅᩥᩁᨲᩣ...ᨸᩮ... ᨶᩅᨾᩴ.

᪑᪐. ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨣᩅᩔᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

១១៩០។ ...បេ... “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ហត្ថិគវស្សវឡវបដិគ្គហណា [ហត្ថិគវស្សវឡវាបដិគ្គហណា (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ ហត្ថិគវស្សវឡវបដិគ្គហណា អប្បដិវិរតា...បេ...។ នវមំ។

តតិយអាមកធញ្ញបេយ្យាលវគ្គោ នវមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

នច្ចំ សយនំ រជតំ, ធញ្ញំ មំសំ កុមារិកា;

ទាសី អជេឡកញ្ចេវ, កុក្កុដសូករហត្ថីតិ។

១០។ ចតុត្ថអាមកធញ្ញបេយ្យាលវគ្គោ

១។ ខេត្តវត្ថុសុត្តំ

១១៩១។ ...បេ... “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ខេត្តវត្ថុបដិគ្គហណា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ ខេត្តវត្ថុបដិគ្គហណា អប្បដិវិរតា...បេ...។ បឋមំ។

២។ កយវិក្កយសុត្តំ

១១៩២។ ...បេ... “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ កយវិក្កយា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ កយវិក្កយា អប្បដិវិរតា...បេ...។ ទុតិយំ។

៣។ ទូតេយ្យសុត្តំ

១១៩៣។ ...បេ... “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ទូតេយ្យបហិណគមនានុយោគា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ ទូតេយ្យបហិណគមនានុយោគា អប្បដិវិរតា...បេ...។ តតិយំ។

៤។ តុលាកូដសុត្តំ

១១៩៧។ …បេ… “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ តុលាកូដកំសកូដមានកូដា បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ តុលាកូដកំសកូដមានកូដា អប្បដិវិរតា…បេ…។ ចតុត្ថំ។

៥។ ឧក្កោដនសុត្តំ

១១៩៨។ …បេ… “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ឧក្កោដនវញ្ចននិកតិសាចិយោគា [ឧក្កោដនវញ្ចននិកតិសាចិយោគា (ស្យា។ កំ។ បី។ ក។)] បដិវិរតា; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ ឧក្កោដនវញ្ចននិកតិសាចិយោគា អប្បដិវិរតា…បេ…។ បញ្ចមំ។

៦-១១។ ឆេទនាទិសុត្តំ

១១៩៩-១២០៤។ …បេ… ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ឆេទនវធពន្ធនវិបរាមោសអាលោបសហសាការា [សាហសាការា (ក។)] បដិវិរតា ; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ ឆេទនវធពន្ធនវិបរាមោសអាលោបសហសាការា អប្បដិវិរតា ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អទិដ្ឋត្តា, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស អរិយសច្ចស្ស…បេ… ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស”។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ឯកាទសមំ។

ចតុត្ថអាមកធញ្ញបេយ្យាលវគ្គោ ទសមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ខេត្តំ កាយំ ទូតេយ្យញ្ច, តុលាកូដំ ឧក្កោដនំ;

ឆេទនំ វធពន្ធនំ, វិបរាលោបំ សាហសន្តិ។

១១។ បញ្ចគតិបេយ្យាលវគ្គោ

᪁᪨ ᨾᨶᩩᩔᨧᩩᨲᩥᨶᩥᩁᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪇᪂᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᨡᩈᩥᨡᩣᨿᩴ ᨷᩴᩈᩩᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨲᨾᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨻᩉᩩᨲᩁᩴ – ᨿᩮᩣ ᩅᩣᨿᩴ ᨾᨿᩣ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨡᩈᩥᨡᩣᨿᩴ ᨷᩴᩈᩩ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨷᨳᩅᩦ”ᨲᩥ? “ᩑᨲᨴᩮᩅ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨻᩉᩩᨲᩁᩴ, ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨾᩉᩣᨷᨳᩅᩦ; ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨡᩈᩥᨡᩣᨿᩴ ᨷᩴᩈᩩ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᩏᨷᩮᨲᩥ, ᩏᨷᨶᩥᨵᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᩏᨷᩮᨲᩥ, ᨠᩃᨽᩣᨣᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᩏᨷᩮᨲᩥ ᨾᩉᩣᨷᨳᩅᩥᩴ ᩏᨷᨶᩥᨵᩣᨿ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨡᩈᩥᨡᩣᨿᩴ ᨷᩴᩈᩩ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨷ᩠ᨷᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ...᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪂᪨ ᨾᨶᩩᩔᨧᩩᨲᩥᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪇᪃᪨ ...ᨷᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨷ᩠ᨷᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ...᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪃᪨ ᨾᨶᩩᩔᨧᩩᨲᩥᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪇᪄᪨ ...ᨷᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨷ᩠ᨷᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ...᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪄-᪅-᪆᪨ ᨾᨶᩩᩔᨧᩩᨲᩥᨴᩮᩅᨶᩥᩁᨿᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪇᪅-᪁᪁᪇᪇᪨ ...ᨷᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨷ᩠ᨷᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨴᩮᩅᩮᩈᩩ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ...᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪇-᪉᪨ ᨴᩮᩅᨧᩩᨲᩥᨶᩥᩁᨿᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁᪇᪈-᪁᪁᪈᪀᪨ ...ᨷᩮ... “ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨷ᩠ᨷᨠᩣ ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨴᩮᩅᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨴᩮᩅᩮᩈᩩ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ; ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮᩅ ᨻᩉᩩᨲᩁᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮ ᨴᩮᩅᩣ ᨧᩩᨲᩣ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨿᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ...᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

១០-១៦. ខេចយត្ុស្សតិរឃាឌីសុត្ត

១១ប័១-១១ប័៦. ...បេ... “ឲចយេច លោ, ភិក្ខូចេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ ខេចា ចុតា យត្ុស្សេសុ បច្ចាឌាឃត្តិ; អឆ លោ ឲតេច ពាហុតរា សត្តា យេ ខេចា ចុតា តិរយេ បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ... តិរច្ឆាគយោតិយា បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ... បេត្តិចិសយេ បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ.... ច្ចាគសយំ.

១៦-១៥. តិរឃយត្ុស្សតិរឃាឌីសុត្ត

១១ប័៥-១១ប័៩. ...បេ... “ឲចយេច លោ, ភិក្ខូចេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ តិរឃា ចុតា យត្ុស្សេសុ បច្ចាឌាឃត្តិ; អឆ លោ ឲតេច ពាហុតរា សត្តា យេ តិរឃា ចុតា តិរយេ បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ... តិរច្ឆាគយោតិយា បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ... បេត្តិចិសយេ បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ.... បត្តុសយំ.

១៩-១ប. តិរឃខេចតិរឃាឌីសុត្ត

១១ប័៤-១១ប័៨. ...បេ... “ឲចយេច លោ, ភិក្ខូចេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ តិរឃា ចុតា ខេចេសុ បច្ចាឌាឃត្តិ; អឆ លោ ឲតេច ពាហុតរា សត្តា យេ តិរឃា ចុតា តិរយេ បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ... តិរច្ឆាគយោតិយា បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ... បេត្តិចិសយេ បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ.... អដ្ឋុរសយំ.

១៨-១៧. តិរច្ឆាគយត្ុស្សតិរឃាឌីសុត្ត

១១៨០-១១៨៦. ...បេ... “ឲចយេច លោ, ភិក្ខូចេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ តិរច្ឆាគយោតិយា ចុតា យត្ុស្សេសុ បច្ចាឌាឃត្តិ; អឆ លោ ឲតេច ពាហុតរា សត្តា យេ តិរច្ឆាគយោតិយា ចុតា តិរយេ បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ... តិរច្ឆាគយោតិយា បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ... បេត្តិចិសយេ បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ.... ឲកាចីសតិយំ.

១៦-១៥. តិរច្ឆាគខេចតិរឃាឌីសុត្ត

១១៨៦-១១៨៥. ...បេ... “ឲចយេច លោ, ភិក្ខូចេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ តិរច្ឆាគយោតិយា ចុតា ខេចេសុ បច្ចាឌាឃត្តិ; អឆ លោ ឲតេច ពាហុតរា សត្តា យេ តិរច្ឆាគយោតិយា ចុតា តិរយេ បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ... តិរច្ឆាគយោតិយា បច្ចាឌាឃត្តិ...បេ... បេត្តិចិសយេ

បច្ចាជាយន្តិ…បេ…។ ចតុវីសតិមំ។

២៥-២៧។ បេត្តិមនុស្សនិរយាទិសុត្តំ

១១៩៦-១១៩៨។ …បេ… “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា មនុស្សេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ…បេ… តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ…បេ… បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ…បេ…។ សត្តវីសតិមំ។

២៨-២៩។ បេត្តិទេវនិរយាទិសុត្តំ

១១៩៩-១២០០។ …បេ… “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា ទេវេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា និរយេ បច្ចាជាយន្តិ…បេ… ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា ទេវេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា តិរច្ឆានយោនិយា បច្ចាជាយន្តិ…បេ…។ ឯកូនតិំសតិមំ។

៣០។ បេត្តិបេត្តិវិសយសុត្តំ

១២០១។ …បេ… “ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អប្បកា តេ សត្តា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា ទេវេសុ បច្ចាជាយន្តិ; អថ ខោ ឯតេវ ពហុតរា សត្តា យេ បេត្តិវិសយា ចុតា បេត្តិវិសយេ បច្ចាជាយន្តិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អទិដ្ឋត្តា, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ។ កតមេសំ ចតុន្នំ? ទុក្ខស្ស អរិយសច្ចស្ស, ទុក្ខសមុទយស្ស អរិយសច្ចស្ស, ទុក្ខនិរោធស្ស អរិយសច្ចស្ស, ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ អរិយសច្ចស្ស”។

“តស្មាតិហ , ភិក្ខវេ, ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យោគោ ករណីយោ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យោគោ ករណីយោ”តិ។ ឥទមវោច ភគវា។ អត្តមនា តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទុន្តិ។ តិំសតិមំ។

បញ្ចគតិបេយ្យាលវគ្គោ ឯកាទសមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

មនុស្សតោ ចុតា ឆាបិ, ទេវា ចុតា និរយតោ;

ពិទន្ឋាភេបត្តិឱិសឃា, ពិ៍សយេត្តា កពិចេក្កាពិ៍

សន្ធ៉ិសំយុត្តិ ន្ថាគសយិ៍

យហាចេក្កា បញ្ចូេយា៍

ពស្សន្ទ្រាត៌ –

យក្កុេពាិន្ណ្ណាភ៌ សពិឃា, ព្ភត្រ្តិយំ សយ្ហប្យឆាត៌;

ពលិន្ថិបិកាត្រ្យន្ធា, ពសាភាភាបិតសំយុត៌;

េសាពាបត្តិ សន្ទេញាពិ, យហាចេក្កាពិ ចុន្ធពីពិ៍

យហាចក្កសំយុត្តបាឡិព្ព តិ៍ន្ទិពា៍